Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Zola, Émile.; Aut. Overs. for Danmark.
Titel | Title:	Nana : Roman
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København : Politikens Forlag, 1904
Fysiske størrelse | Physical extent:	443 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

58,- 362.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 58 8°

1 1 58 0 8 13388 7

+ 38

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

EMILE ZOLA

NANA

ROMAN

AVTORISERET OVERSÆTTELSE FOR DANMARK

POLITIKENS BOGSAMLING

N. 4. 260

KØBENHAVN
POLITIKENS FORLAG

MCMIV

Dagbladet »Politiken«

har i Aaret 1903 haft 195 Medarbejdere,
deriblandt følgende:

Cand. theol. E. Aabye. Arthur Aumont. Palline Bagger Weis. Wm. Behrend. Toldinspektør Ivar Berendsen. Birgitte Berg-Nielsen. Sagfører, Godsforv. Berthelsen. Dr. phil. Th. Bierfreund. Pastor emer. Uffe Birkedal. Bjørnstjerne Bjørnson. Alfred Bramsen. Karen Bramson. Georg Brandes. Redaktør N. Bransager. Fridtjof Bon. Gudda Behrend. Henrik Cavling. Provst C. Cederfeld de Simonsen. Forfatter Hjalmar Christensen. Dr. Clod-Hansen. Kaptajn Walter Christmas. Kristian Dahl. Kunstmaler N. V. Dorph. Docent, Dr. phil. A. B. Drachmann. Holger Drachmann. Sten Drewsen. Carl Ewald. Docent, Dr. jur. Holger Federspiel. Kommunelærerinde Augusta Fenger. Adjunkt Fledelius. Professor, I. A. Fridericia. Dr. phil. Aage Friis. Dr. med. Louis Frænkel. Fru Julie le Galienne (Eva). Admiralinde Emma Gad. Direktør V. E. Gamborg. Forfatter Knut Hamsun. Dr. phil. Oscar Hansen. Forfatterinden Agnes Henningsen. Etatsraad J. Henningsen. Cand. phil. C. Hjorth-Clausen. Ludvig Holstein. Overretssagf. A. Hvass. Overretssagf. Oskar Johansen. Professor Finnur Jonsson. Kristofer Janson. Pastor G. Kemp. Ch. Kierulf. Vald. Koppel. Navigationslærer E. Krogh. Thomas P. Krag. Forfatter Sven Lange. Professor Karl Larsen. Proprietær I. Lemming. Forfatter Svend Leopold. Dr. phil. Poul Levin. Overretssagfører E. Levy. Mons Lie. Forfatter Laur. Larsen. Redaktør Johs. Madsen. Musæumsdirektor Karl Madsen. Mag. art. Johs. Magnussen. Aage Matthison-Hansen. Aage Meyer-Benedictsen. Carl Michelsen. Nora Mortensen. Magister Sigurd Müller. Dr. phil. P. Munch. Overretssagfører A. Munch-Petersen. L. Mylius-Erichsen. Anton Melbye. Edith Nebelong. L. C. Nielsen. Dr. med. C. M. Norman-Hansen. Trafikassistent Vilh. Ohlsson. Inspektør Johan Ottosen. A. Peschcke Køedt. Niels Petersen. Gustav Philipsen. Forfatter Fr. Poulsen. Dr. phil. Emil Rasmussen. Cand. mag. Vilh. Rasmussen. Ove Rode. Palle Rosenkrantz. Eskild Salomon. Amalie Skram. Cand. theol. Åge Sorterup. E. Staal. C. N. Starcke. Viggo Stuckenberg. Edvard Søderberg. Kunstmaler Knud Søeborg. Vexelmægler Sigvardt Salomon. Forfatterinde Thit Jensen. Dr. phil. Fr. Weis. Magister Wentzel-Hagelstam. Gustav Wied. Overretssagfører C. Th. Zahle. Carl V. Østergaard.

NANA

EMILE ZOLA

NANA

ROMAN

AVTORISERET OVERSÆTTELSE FOR DANMARK

KØBENHAVN

POLITIKENS FORLAG

MCMIV

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

POLITIKENS TRYKKERI

I.

Tilskuerpladsen i Variété-Teatret var endnu Klokken ni kun sparsomt besat. Paa Balkonen og Orkesterpladserne sad nogle Folk og ventede taalmodigt, Lysekronen brændte kun for halvt Blus, og i denne svage Belysning druknede de næsten mellem de granatgrønne Fløjls-Lænestole. En Skygge dækkede Hullet i Fortæppet, men ikke en Lyd hørtes fra Scenen, Rampen var ikke tændt, og Orkestret laa mørkt og øde. Kun øverst oppe i 3dje Etage under Loftet, hvor Kvinder og nøgne Børn svævede paa en Himmelbaggrund, som Gassen havde givet et grønligt Anstrøg, lød Raab og Latter og en bestandig Summen af Stemmer, og Hoveder med Hætter og Huer strakte sig frem under de store, guldindrammede Buer. Af og til saá man en Logekone skyndsomt med Billetterne i Haanden anvise en Herre og en Dame deres Pladser; naar de, han i Kjole, hun tynd og forlegen, var komne til Sæde, lod de Blikket glide langsomt rundt i Salen.

Paa Orkesterpladserne kom nu to unge Mænd ind, de blev staaende op og saá sig omkring.

„Hvad sagde jeg, Hektor?“ ytrede den Ældste, en høj, ung Mand med et lille sort Overskæg. „Vi kom altfor tidligt! Du kunde ganske roligt have ladet mig ryge min Cigar færdig.“

En Dørvogterske gik forbi.

„Aa, Hr. Fauchery,“ sagde hun fortroligt, „det varer endnu en halv Timestid, inden Forestillingen begynder.“

„Saa—aah, hvorfor staar der da Klokken ni paa

Plakaterne?“ mumlede Hektor, hvis lange, magre Ansigt fik et ærgerligt Udtryk. „Og Clarisse, som er med i Stykket, bandede endog i Morges paa, at de skulde begynde paa Slaget ni.“

Derpaa stirrede de i nogen Tid tavse op mod de kun halvt oplyste Loger, som det grønne Tapet paa Væggene gjorde endnu mørkere. Bagerst i Salen under Etagerne henlaa Parterrelogerne i fuldkommen Nat. I Balkonen var der kun en svær Dame, der støttede sig mod det fløjlsbetrukne Forlæn. Baade til Højre og til Venstre stod Prosceniumslogerne med de lange Frynsedraperier tomme. Tilskuerpladsens Dekoration, der var holdt i Hvidt og Guld med et svagt Anstrøg af Grønt, udviskedes i Skinnet af Krystallysekronens smaa Flammer under den Støvtaage, der laa over Salen.

„Fik du saa den Prosceniumsloge til Lucy?“ spurgte Hektor.

„Ja,“ svarede den Anden, „der er saamænd ingen Fare for, at Lucy skal komme for tidligt!“

Han kvalte en let Gaben, tav lidt og tog derpaa igen til Orde:

„Du har den Fordel, at du endnu ikke har været til nogen Førsteforestilling ... *Den lyshaarede Venus* skal være Aarets Begivenhed. Man har i det sidste halve Aar ikke talt om Andet. Aa, min Ven, det skal være en Musik, en Øjenslyst! ... Bordenave, som forstaar sin Forretning, har gemt det til Udstillingen.“

Hektor, der havde lyttet andægtigt til, spurgte nu:

„Og Nana, den nye Stjerne, som skal spille Venus, kender du hende?“

„Naa, er det nu galt igen!“ udbrød Fauchery og slog ud med Armene. „Lige fra i Morges har man ikke gjort Andet end pine og plage mig med Nana. Jeg har truffet over en Snes Mennesker, og Nana her og Nana dér! Hvorfor skal netop jeg kende hende! Jeg kender da ikke alle Paris's Piger! ... Nana er opdaget af Bordenave! Det er netop det snedige!“

Han faldt til Ro, men Tilskuerpladsens Tavshed, den dæmpede Belysning, denne Andægtighed, som i en Kirke med hviskende Stemmer og klaprende Døre, fyldte ham snart igen med Uro.

„Nej, nej,“ sagde han pludselig, „her er altfor ked-

sommeligt! Nu gaar jeg ... Vi kan maaske faa fat i Bordenave nedenunder! Og han kan fortælle os interessante Ting."

Nede i den store, med Marmorfliser belagte Forsal, hvor Billetkontoret fandtes, begyndte Folk nu at komme. Gennem de tre aabne Gitre saá man det stadig skiftende Liv paa Boulevarderne, hvor Folkestrømmen myldrede i den smukke April-Aften. Rækker af Vogne kørte frem, Dørene sloges op og i, Folk strømmede ind, dannede smaa Grupper foran Billethullet, steg derpaa op ad den dobbelte Trappe, hvor Damerne gav sig god Tid, idet de vuggede frem og tilbage i Hofterne. Paa denne Sals nøgne Vægge tiltvang i Gassens skarpe Lys store gule Plakater med Navnet Nana i store, sorte Bogstaver sig med Vold Publikums Opmærksomhed. Nogle Herrer bliver staaende fastnaglede foran dem og læser dem atter og atter, Andre staar stille i livligt samtalende Grupper og spærrer Dørene. Nær ved Billetkontoret staar en svær Herre med et bredt, glatbarberet Ansigt og taler brutalt til de Folk, der trænger paa for at faa Billetter.

„Dér er jo Bordenave," siger Fauchery, idet han gaar ned ad Trappen.

Direktøren har ogsaa set ham.

„Jo, De er mig en net Herre!" raaber han til ham langt fra. „Hvorledes er det, De holder Deres Løfte om en Artikel ... Jeg lukker *Figaro* op i Morges! Intet!"

„Giv Tid," svarer Fauchery. „Jeg maa da først stifte Bekendtskab med Deres Nana, førend jeg skriver om hende ... Forøvrigt har jeg Intet lovet!"

Derpaa, for at komme bort fra dette Emne, forestillede han Direktøren sin Fætter Hektor de la Faloise, en ung Mand, der lige var kommen til Paris for at fuldende sin Uddannelse. Direktøren kastede et prøvende Blik paa den unge Mand, medens denne fuld af Forundring underkastede ham en nøje Undersøgelse. Det var altsaa Bordenave, denne Foreviser af Kvinder, dem han behandlede som en Slavefoged, denne Hjerne, der altid dampede af en eller anden Reklame, der raabte, harkede, klaskede sig paa Laarene, en Kyniker, der havde Vid som en Garderkarl.

Hektor mente sig forpligtet til at sige nogle elskværdige Ord og begyndte med blød Stemme:

„Deres Teater ...“

Bordenave afbrød ham roligt med et skarpt Ord, som en Mand, der ynder at nævne enhver Ting ved dens rette Navn:

„Sig De hellere mit Bordel!“

Fauchery gav leende sit Bifald til Kende, medens la Faloise, der havde faaet sin Behagelighed galt i Halsen, meget stødt forsøgte at give sig Mine af at finde Smag i dette Ord. Direktøren var imidlertid hastet bort for at trykke en Teateranmelder, hvis Ord havde stor Vægt, i Haanden. Da han kom tilbage, var la Faloise atter kommen sig; han var bange for at faa Udseende af at være provinsiel, hvis han viste sig altfor forbavset, og da han absolut vilde sige noget, tog han atter fat:

„Det er bleven mig sagt, at Nana har en yndig Stemme.“

„Hun?“ udbrød Direktøren og trak paa Skuldrene. „Hun synger saa falsk, som man med Billighed kan forlange.“

Den unge Mand tilføjede skyndsomst:

„For Resten en udmærket Skuespillerinde.“

„Hun! ... En Klods! Hun forstaar hverken at bruge Fødderne eller Armene.“

La Faloise rødmede let, han forstod ikke et Muk og fremstammede:

„Ikke for Alt i Verden vilde jeg være gaaet Glip af denne Første-Forestilling i Aften. Jeg véd, at Deres Teater ...“

„Sig mit Bordel,“ afbrød Bordenave ham paany med den kolde Stivsindethed, som den Mand besidder, der er sikker paa sin Ret.

Imidlertid havde Fauchery i god Ro og Mag betragtet Damerne, der gik ind, men nu rykkede han sin Fætter til Hjælp, da han saá ham staa ganske fortabt uden at kunne blive klog paa, om han skulde le eller blive vred.

„Du kan da gerne gøre Bordenave den Fornøjelse at kalde hans Teater saaledes, som han beder dig om, siden det nu morer ham ... Og De, min rare Herre, driv ikke Gæk med os! Dersom Deres Nana hverken kan synge eller spille, vil De faa en Fiasko, det bliver Enden paa Sagen. Og det er netop det, jeg frygter.“

„En Fiasko! En Fiasko!“ raabte Direktøren, hvis Ansigt farvedes purpurrødt. „Er det virkelig nødvendigt for en Kvinde at kunne spille og synge? Aah, min Kære, De er altfor taabelig ... Nana er i Besiddelse af noget Andet, for Fanden noget Andet, som opvejer Alt. Jeg har opsnuset hende; allerede dette taler stærkt til Gunst for hende, eller jeg har maaske ikke mere Næse end en Idiot ... De skal faa at se, De skal faa at se, at hun kun behøver at vise sig, for at hele Tilskuerpladsen skal stirre Øjnene ud af Hovedet.“

Han havde løftet sine store Hænder i Vejret, de rystede af Begejstring, og henreven sænkede han Stemmen og mumlede hen for sig:

„Ja, hun vil naa langt, ja, ved den lede Satan, hun vil naa langt ... En Hud, aah hvilken Hud!“

Da nu Fauchery begyndte at udspørge ham, indlod han sig paa en Beskrivelse i Enkeltheder med en Raahed i Udtrykkene, der stødte Hektor de la Faloise. Bordenave havde kendt Nana, og han vilde nu bringe hende i Skuddet. Han søgte netop en Venus. Han var ikke den Mand, der længe gjorde sig Ulejlighed for en Kvindes Skyld, meget hellere lod han straks Publikum nyde godt af hende. Men han havde et Fandens Staahej i sin Trup, som Tilsynekomsten af denne brillante Pige havde ophidset. Rose Mignon, hans Primadonna, en fin Skuespillerinde og en udmærket Sangerinde, truede ham hver Dag med at nedlægge Arbejdet, rasende som hun var over i Nana at ane en Medbejlerske. Og hvilke Spektakler havde han ikke haft i Anledning af Plakaten, du store Gud! Tilsidst havde han besluttet sig til at lade begge Skuespillerinders Navne sætte med lige store Bogstaver. Det var til ingen Nytte at forsøge at udmatte ham. Naar en af hans smaa Piger, som han kaldte dem, Susanne eller Clarisse, ikke vilde makke ret, langede han hende et Spark i Enden. Det var den eneste Maade, han kunde opretholde Ordenen paa. Han solgte dem, saa han vidste nok, hvad de var værd, de Tøjter!

„Se dér!“ brød han af, „Mignon og Steiner! Altid sammen! De har vel hørt, at Steiner er begyndt at blive ked af Rose; derfor tør Manden ikke vige et Skridt fra hans Side, for at han ikke skal undslippe ham.“

Den Række Gasblus, der flammede paa Teatrets Ge-

sims, oplyste Fortovet, som var det højlys Dag. To smaa Træer tegnede sig paa denne Baggrund med en skarp, grøn Farve; en Plakatsøjle skinnede saa hvid, at man i Afstand kunde læse Programmerne ganske som om Dagen, og længere henne paa den nattemørke Boulevard glimtede snart her, snart dér Lys frem fra Menneskestrømmen, der stadig bevægede sig frem og tilbage. Adskillige Herrer gik ikke straks ind i Teatret, men blev staaende udenfor for at røge deres Cigarer ud, medens de talte sammen i det skinnende Gaslys, der gav deres Ansigter en overordentlig Bleghed og aftegnede deres Skikkelser som korte, sorte Skygger paa Asfalten. Mignon, en meget høj og meget bred Fyr med et firkantet Hoved, banede sig Vej gennem disse Grupper, idet han trak med sig den lille Bankier Steiner, hvis Mave allerede begyndte at svulme, og hvis runde Ansigt var omkranset af graasprængt Skæg.

„Naa," sagde Bordenave til Bankieren, „De traf hende igaar i mit Kontor."

„Aah! Var det hende?" udbrød Steiner. „Jeg tænkte det nok! Men jeg gik lige som hun kom, saa jeg fik kun et Glimt at se af hende."

Mignon hørte til med lukkede Øjne, idet han nervøst drejede paa en stor Diamantring, han havde paa Fingren. Han havde forstaaet, at Talen drejede sig om Nana. Da Bordenave gav Bankieren et Portræt af sin Debutantinde, der fik dennes Øjne til at lyse, blandede han sig tilsidst i Samtalen.

„Lad det nu være nok, min gamle Ven, en Gadestrygerske! Publikum vil ogsaa nok vide at lyse hende derhen, hvor hun hører hjemme! ... Naa, min kære Steiner, lad os saa komme afsted, De véd, min Kone sidder og venter paa Dem i sit Paaklædningsværelse."

Han vilde trække ham med sig, men Steiner vilde ikke forlade Bordenave.

De saá, hvorledes Folk trængtes og sloges i en lang Række foran Billetkontoret, og de hørte, hvorledes denne Skrigen og Stammen af disse mange Mennesker lidt efter lidt blev en rytmisk Nynnen, en taktfast Gentagen af de to Stavelser i Navnet Na-na. Herrer, der stod plantede foran Plakaten, stavede det med høj Røst, Andre udslyngede det i Forbigaaende med en spørgende Betoning,

medens Damerne nysgerrige og smilende gentog det sagte med en forundret Mine. Ingen kendte Nana! Hvorfra var Nana dumpet ned? Og der fortaltes alle Haande Ting, der hviskedes og tiskedes fra Øre til Øre. Det lød som et Kælenavn, dette lille Navn, som alle Tunger blev mere og mere fortrolige med. Den blotte Udtale satte Folk i godt Humør og gjorde dem glade som Børn. En febrilsk Nysgerrighed greb Alle, denne parisiske Nysgerrighed, der er voldsom som et vanvittigt Feberanfald. Alle vilde se Nana. En Dame fik Besætningen revet af sin Kjole, en Herre tabte sin Hat.

„De spørger mig om alt for meget!“ skreg Bordenave til en Snes Herrer, der belejrede ham med Spørgsmaal. „De faar hende jo at se! ... Jeg stikker af, jeg kan ikke undværes deroppe!“

Han forsvandt, henrykt over at have opflammet sit Publikums Nysgerrighed. Mignon trak paa Skuldrene og mindede Steiner om, at Rose ventede ham for at vise ham den Dragt, hun skulde have paa i første Akt.

„Se, dér henne stiger Lucy ud af sin Vogn,“ sagde la Faloise til Fauchery.

Det var ganske rigtig Lucy Stewart, en lille, styg Dame paa en 40 Aar, med en altfor lang Hals, et magert, furet Ansigt, tykke Læber, men saa hurtig og let i sine Bevægelser, at hun gjorde et meget yndefuldt Indtryk. Hun havde Caroline Héquet og dennes Moder med; Caroline var en kold Skønhed, Moderen meget værdig.

„Du følger vel med os, jeg har holdt en Plads til dig,“ sagde Lucy til Fauchery.

„For at jeg Ingenting skulde se! Nej, du kan tro nej!“ svarede han. „Jeg har en Fauteuil-Plads, jeg holder mere af at sidde paa Gulvet.“

Lucy blev fornærmet: han holdt maaske ikke af at vise sig sammen med hende? Men hun beroligede sig hurtigt og tog fat paa et andet Emne:

„Hvorfor har du ikke talt om, at du kendte Nana?“

„Nana! Jeg har aldrig set hende.“

„Virkelig ikke? ... Det blev mig endogsaa sagt, at du havde staaet i Forhold til hende!“

Men Mignon, der stod ligeoverfor dem, lagde Fingeren paa Munden, at de skulde tie stille, og da Lucy

saá spørgende paa ham, pegede han paa en ung Mand, der gik forbi, og hviskede:

„Nanas Ven!“

De saá alle paa ham: han var elegant af Udseende. Fauchery kendte ham af Navn; han hed Daguenet; det var en ung Mand, der havde brugt 300,000 Franks paa Fruentimmer, og som nu spillede paa Børsen, for en Gang imellem at kunne byde dem Blomster og Middage. Lucy fandt, han havde smukke Øjne.

„Naa, dér har vi Blanka,“ udbrød hun. „Det er hende, der har sagt mig, at du havde staaet i Forhold til Nana.“

Blanka de Sivry, en stor, lyshaaret Pige, hvis smukke Ansigt begyndte at blive fedladent, kom tit sammen med en spinkel, meget fint klædt Herre af et meget fornemt Ydre.

„Grev Xavier de Vandeuvres,“ hviskede Fauchery i Øret paa la Faloise.

Greven trykkede Journalisten i Haanden, medens Blanka og Lucy meget livligt hilste paa hinanden. De spærrede Gangen med deres brusende Kjoler, den Ene i Blaat, den Anden i Rosa, og de nævnede atter og atter Nanas Navn saa skarpt, at Alle lyttede efter. Grev de Vandeuvres førte Blanka bort.

Nu lød ligesom et Ekko Nanas Navn fra Forhallens fire Hjørner i en endnu højere Toneart med en Længselsfuldhed, der var forhøjet ved Ventetiden. Mon man dog ikke vilde begynde? Herrerne saá paa deres Ure, Efternølere sprang ud af deres Vogne, før disse holdt, Gruppperne forlod Fortovet, hvor de Spadserende nu langsomt vandrede frem og tilbage i den klare Gasbelysning og strakte Hals for at kigge ind i Teatret. En Gadedreng standsede fløjtende foran en Plakat, skreg med en hæs Brændevinsstemme: „Halløj! Nana!“ og fortsatte derefter sin Vej med vrikkende Hofter og slæbende Tøfler. Dette Udbrud vakte Latter rundt om. Herrerne genoptog: „Nana, halløj! Nana!“ Man trængte paa, et Skændsmaal opstod ved Billethullet, et enstemmigt Raab voksede frem af alle de summende Stemmer, der raabte Nana, det blev til et af disse Udslag af dyrisk Livskraft og raa Sanselighed, der bemægtiger sig Masserne.

Gennem denne Larmen lod nu Klokken, der meldte

Forestillingens Begyndelse, sig høre; helt ud paa Boulevarden genlød det: „Der er ringet! Der er ringet!“ Der blev en almindelig Puffen og Støden, Alle vilde ind, og Kontrollørerne havde Besvær med at holde Orden. Med ærgerlig Mine tog Mignon endelig Steiner, som ikke var gaaet op for at se Roses Dragt. Straks ved den første Lyd af Klokken havde la Faloise sammen med Fauchery banet sig Vej gennem Mængden, for ikke at gaa tabt af Ouverturen. Lucy Stewart følte sig ubehagelig berørt af denne Publikums Ivrighed. Det var nogle Grobrianer, der puffede til Damerne! Hun blev staaende derude sammen med Caroline Héquet og dennes Moder. Forsalen var tom, i Baggrunden brusede stadig Boulevardens langtrullende Dønning.

„Som om det gjaldt Livet at faa disse Stykker at se,“ gentog Lucy, idet hun gik op ad Trappen.

Paa Tilskuerpladsen stod Fauchery og la Faloise paa deres Pladser og saa sig igen om i Salen. Nu straalede denne i fuld Belysning. De høje Gasblus flammede i Lysekronens Krystalprismer og sendte et Bundt af gule og røde Straaler ud over Salen fra Loft til Gulv. Stolesædernes granatrøde Fløjl vatredes i Lakfarve, og Forgyldningen skinnede, medens de bløde, grønne Ornamenter afdæmpede Genskinnet paa de altfor skarpe Loftsmalerier. Rampen var nu skruet op og belyste glødende Fortæppet med dets tunge Purpurdraperier, der var af en eventyrlig Rigdom, som dannede en skærende Modsætning til Indfatningens Tarvelighed, hvor store Revner viste Kalken under Forgyldningen. Der begyndte allerede at blive lummert. Musikerne sad i Orkestret ved deres Nodepulte og stemte Instrumenterne, lette Fløjtetoner, dæmpet Hornklang og syngende Violintoner blandede sig med det tiltagende Virvar af Menneskestemmer. Alle Tilskuerne talte højt, stødte og puffede til hinanden under deres Stormmarsch ind til deres Pladser; ude i Korridoren var Trængslen saa stærk, at Dørene næppe syntes at kunne lade denne endeløse Strøm af Mennesker slippe ind. Dog lidt efter lidt fyldtes Rækkerne; en lys Dragt lod sig til Syne her, et Hoved med en fin Profil bøjede sig hist tilbage, medens en Ædelsten straalede fra Chignonen. I en Loge skimtedes en nøgen Skulder med en skinnende Silke-Hvidhed. Andre Damer sad ligegyl-

dige og brugte deres Vifter med Langsomhed, medens de med Øjnene fulgte Myldret paa Gulvet. Med Ryggen til Orkestret stod en Række unge Herrer med deres brede hvide Skjortebryst og en Gardenia i Knaphullet og rettede deres Kikkerter rundt om i Salen.

De to Fætre ledte efter kendte Ansigter. Mignon og Steiner sad Side om Side sammen i en Parketloge med Armene paa den Fløjls-Logerand. Blanka de Sivry syntes, at have en af de nederste Prosceniumsloger for sig selv. Men la Faloise rettere særlig sin Opmærksomhed paa Daguenet, der havde en Fauteuil-Plads to Rækker foran. Ved Siden af ham sad en meget ung Herre, højst 17 Aar gammel, lige sluppen ud af Skolen, og spilede sine smukke Cherubino-Øjne højt op. Fauchery smilede ved Synet af ham.

„Hvem er den unge Dame dér i Balkonen?“ spurgte pludselig la Faloise. „Hende, der har en ung Pige i Blaat ved sin Side.“

Han sigtede til en svær, stærkt snøret Dame, hvis Haar tidligere havde været lyst, men som nu graanede stærkt, og hvis runde, rødsminkede Ansigt tog sig oppustet ud under et Pur af smaa, barnlige Krøller.

„Det er Gaga,“ svarede Fauchery ligefremt.

Og da dette Navn syntes at sætte Fætteren i Forbavselse, tilføjede han:

„Véd du ikke, hvem Gaga er? ... Hendes Blomstringsperiode faldt i de første Aar af Ludvig Filips Regering. Nu slæber hun sin Datter med sig alle Vegne.“

La Faloise havde ikke Øje for den unge Pige, derimod følte han en heftig Bevægelse ved Synet af Gaga, han kunde ikke løsrive sine Øjne fra hende; han fandt, at hun endnu var meget smuk, men han havde ikke Mod til at udtale dette.

Nu løftede Kapelmesteren imidlertid sin Taktstok, og Ouvertüren begyndte. Folk vedblev at komme og Uroen og Støjen voksede. Dette Førsteforestillingernes faste Publikum kendte hinanden og smilede, naar de fandt hinanden paa de vante Steder. Lapse med Hatten paa Hovedet hilste muntert og fortroligt paa hinanden. Paris havde givet Møde, Literaturens, Børsens og Glædens Paris, mange Bladmænd, nogle Forfattere og Børsmænd, flere „Piger“ end agtværdige Kvinder; et

højst blandet Publikum, sammensat af alle Samfundslag, mærket af alle Laster, paa hvis Ansigter læstes samme Træthed, samme Feber. La Faloise udspurgte sin Fætter, og denne viste ham, hvor Bladene og Klubberne havde deres Pladser, nævnede ham derpaa Teateranmelderne: en mager, vissen Herre med et ondskabsfuldt Træk om de smalle Læber, og særlig en svær, godmodigt udseende Mand, der bøjede sig frem over Skuldrene paa en ung Pige, der sad ved Siden af ham, og slugte hende med et faderligt og ømt Blik.

Men Fauchery stoppede pludselig op i sin Veltalenhed, da han saá la Faloise hilse paa nogle Personer, der tog Plads i en af Logerne. Han blev øjensynlig forbavset.

„Hvad!“ spurgte han, „du kender Grev Muffat de Beauville!“

„Ja, vi er gamle Bekendte!“ svarede Hektor. „Familien Muffat har et Gods i Nærheden af vort. Jeg har ofte været Gæst hos dem ... Greven er her sammen med sin Hustru og sin Svigerfader, Marki de Chouard.“

Og lykkelig over at vække sin Fætters Forbavselse udkrammede han, for at gøre sig til af, hvad han forøvrigt vidste: Markien var Statsraad, og Greven var lige bleven udnævnt til Kammerherre hos Kejserinden. Fauchery betragtede imens gennem sin Kikkert Grevinden, en fyldig Brunette med skær Hud og smukke, mørke Øjne.

„Du kunde maaske forestille mig i en Mellemakt,“ sagde han tilsidst. „Jeg har allerede nogle Gange truffet sammen med Greven, men jeg havde nok Lyst til at komme til deres Tirsdage.“

„Hys,“ lød det energisk oppe fra Etagerne. Ouverturen var begyndt, men der vedblev stadig at komme Folk. Efternølere tvang hele Rækker til at rejse sig, Logedøre smækkede og ude paa Gangen fandt der højrøstede Skændsmaal Sted. Og Samtalerne holdt ikke op, men fortsattes som en Pludren af en Flok Spurve ved Solnedgang. Der var Forvirring over hele Linjen: et Mylder af Hoveder og fægtende Arme, nogle satte sig mageligt til Rette, Andre blev staaende op og kastede et sidste Blik rundt om. „Sæt Dem ned! Sæt Dem ned!“ lød det heftigt fra Parterrets mørke Baggrund. En Gy-

sen fo'r hen over Salen: endelig skulde man da se denne meget omtalte Nana, der i den sidste Uge havde beskæftiget hele Paris.

Lidt efter lidt afdæmpedes Samtalerne til en blød Hvislen med enkelte højrøstede Tilbagefald. Og gennem denne dæmpede Summen lød nu Orkestret med sine kvikke Melodier, en Vals, der med sin kaade Rytme ejede en Skælms Lattermildhed.

Publikum kildredes behageligt af disse Toner og smilede allerede; Klaken paa de første Rækker i Parterret klaskede voldsomt i Hænderne, og saa gik Tæppet op.

„Se!" sagde la Faloise, der stadig snakkede løs, „der er en Herre med Lucy!"

Han saá hen mod den Loge i Balkonen til Højre, hvor Caroline og Lucy sad paa første Række. Bagved opdagede man Carolines Moder med hendes værdige Ansigt og Profilen af en høj, ung Mand med smukt lyst Haar og tvangfri Holdning.

„Se dog!" gentog la Faloise indstændig, „der er en Herre!"

Fauchery besluttede sig endelig til at rette sin Kikkert mod Balkonen, men han vendte sig hurtigt om igen.

„Aah, det er Labordette!" mumlede han med ligegyldig Stemme, som om den Herres Nærværelse var den naturligste Sag af Verden.

Bag dem raabte man: „Stille!" og de maatte tie stille. Nu var der udbredt et Præg af Ubevægelighed over hele Salen, fra Orkestret til Galleriet stirrede Hovede ved Hovede forventningsfulde frem for sig. Første Akt af *Den lyshaarede Venus* foregik i Olympen, en Papirs-Olymp med Skyer i Stedet for Kulisser og til Højre Jupiters Trone. Først fremtraadte Iris og Ganymed, fulgt af en Skare himmelske Tjenere, der sang et Kor, medens de stillede Alt i Orden til Gudernes Raadslagning. Atter var Klaken ene om at give Bifald til Kende, medens Publikum, der endnu ikke var kommen i Humør, indtog en afventende Holdning. La Faloise havde imidlertid klappet ad Clarisse Besnus, en af Bordenaves smaa Piger, der udførte Iris, klædt i en dunkelblaa Dragt med et Skærf om Livet, der spillede i syv Farver.

„Du véd vel, at hun maatte tage sin Særk af for at

kunne være i den Dragt," sagde han til Fauchery, saa højt, at de Omkringsiddende kunde høre det. „Vi prøvede den i Morges ... Men hendes Særk stak frem under Armene og paa Ryggen."

En let Gysen gik gennem Tilskuerpladsen: Rose Mignon kom ind som Diana. Skønt hverken hendes Skikkelse eller hendes Ansigt passede til Rollen, mager og mørk, som hun var, med en Parisergadetøs's indtagende Hæslighed, tog hun sig dog fortryllende ud som en Parodi paa selve Diana. Skønt Ordene var saa dumme, at man kunde fælde Taarer derover, foredrog hun sin første Sang, en Klage over Mars, der var i Begreb med at svigte hende for Venus's Skyld, med en kysk Tilbageholdenhed, saa fuld af underforstaaede Hentydninger, at Publikum begyndte at tø op. Hendes Mand og Steiner, der sad Side om Side, lo glade og fornøjede. Og hele Salen brød ud i Latter, da Prullière, denne guddommelige Skuespiller, viste sig i Generalsuniform, en Karnevals-Mars med en vældig Fjerbusk i Hatten og med en Sabel, der naaede ham til Skulderen, slæbende efter sig. Han havde faaet nok af Diana; hun stak Næsen altfor højt i Sky. Hun svor at vogte paa ham og at hævne sig. Duetten endte med en komisk Tyrolervise, som Prullière foredrog meget pudsigt med en Stemme som en drillet Hankat. Han parodierede med stort Held en første Elskers glade Selvtilfredshed, og rullede som en Bramarbas med Øjnene, hvilket fremkaldte skarpe Latterudbrud hos Damerne i Logerne.

Derpaa sank Publikums Stemning igen: de følgende Scener forekom ligefrem kedelige. Det var lige akkurat, at gamle Bosc som en idiotisk Jupiter, hvis Hoved bøjedes under en vældig Krone, et Øjeblik kunde opmuntre Publikum, medens han førte en huslig Strid med Juno om en Regning fra deres Kokkepige. Gudernes Forbimarsch, Neptun, Pluto, Minerva og de Andre, var lige ved at ødelægge det Hele. Publikum blev utaalmodigt, en mumlende Uro voksede langsomt, Tilskuerne tabte Interessen og saá sig om i Salen. Lucy spøgte med Labordette; Grev de Vandeuvres strakte Hals over Blankas kraftige Skuldre; Fauchery iagttog i Smug Familien Muffat, Greven sad meget alvorlig, som om han intet forstod, og Grevinden smilede ubestemt, medens hun lod Blikket

tankeløst svæve om i Salen. Men pludselig midt under denne Misstemning knaldede Klakens Bifald løs med en Akkuratesse som en Granatsalve. Publikum vendte atter sin Opmærksomhed mod Scenen. Var dette endelig Nana? Denne Nana havde ladet vente længe paa sig!

Det var en Deputation af Dødelige, som Ganymedes og Iris havde ført ind, hæderlige Borgere, men ak, bedragne Ægtemænd, der kom for at forebringe Gudernes Overherre en Klage over Venus, som virkelig opflammede deres Koner med altfor stærk en Glød. Koret, der var holdt i en klynkende og enfoldig Tone, og afbrudt af Pavser fulde af Tilstaaelser, vakte megen Munterhed. Et Udtryk lød over hele Salen: „Hanrejernes Kor! Hanrejernes Kor!“ Udtrykket blev optaget, og der lød Da-Capo-Raab. Koristernes Hoveder tog sig saa taabelige ud, at man syntes Horn hørte hjemme paa dem, der var især en svær Fyr, hvis Ansigt var rundt som en Maane.

Nu fremtraadte Vulkan og spurgte harmfuld efter sin Kone, der var stukket af for tre Dage siden. Koret tog atter fat og anraabte Vulkan, Hanrejernes Gud. Vulkan blev spillet af Fontan, en original Komiker af et burlesk Talent, der boltrede sig paa den mest vanvittig-fantastiske Maade i en Landsby-Smeds Lignelse med ildrød Paryk og bare Arme, der var overtatoverede med Hjerter, gennemborede af Pile. En Kvindestemme udbrød meget højt: „Uh! Hvor han er grim!“ Alle gav leende deres Bifald til Kende.

Derefter fulgte en Scene, der syntes aldrig at skulle faa Ende. Jupiter sammenkaldte Gudernes Raad for at forelægge det Klagen fra de bedragne Ægtemænd. Og stadig ingen Nana! Det var altsaa Meningen at gemme Nana til Tæppets Fald. En saa lang Ventetid havde tilsidst opbragt Publikum, og den misfornøjede Mumlen tog igen fat.

„Det gaar skidt,“ sagde Mignon til Steiner. „Det bliver en ordentlig Dukkert, skal De se!“

I dette Øjeblik gled Skyerne i Baggrunden til Side og Venus kom til Syne. Nana, der var meget stor og meget svær af sine 18 Aar, skred, klædt i en Gudindes hvide Tunika, med sit store, lyse Haar slaaet ud over Skuldrene, ned mod Lamperækken med en rolig Sikker-

hed, idet hun smilede ud til Publikum. Og hun begyndte paa sin store Arie :

„Da Venus snused' om en Aftenstund ..."

Ved det andet Vers saá Publikum sig om paa Tilskuerpladsen : var det en Spøg eller var det et forrykt Indfald af Bordenave ? Aldrig havde man hørt en Stemme saa falsk og saa blottet for Uddannelse. Hendes Direktør havde Ret, hun sang som en Krage. Og hun forstod ikke en Gang at bevæge sig paa Scenen, hun daskede med Armene frem og tilbage for at holde hele sin Krop i Ligevægt paa en Maade, som man fandt lidet passende og uskøn. „Aah ! Aah !" lød det allerede fra Parterret og de billige Pladser ; man begyndte at pibe, da en Stemme, omtrent som en Hanekyllings i Overgang, fra en Fauteuil-Plads med Overbevisning udslyngede :

„Meget fiks !"

Alle saá derhen. Det var Cherubino, ham, der lige var sluppen ud af Skolen, og som nu sad dér med sine smukke Øjne opspilede og sit lyse Ansigt blussende rødt ved Synet af Nana. Da han saá, at Alle vendte sig om imod ham, blev han endnu rødere over at have talt højt uden at ville det. Hans Sidemand Daguenet saá smilende op og ned ad ham, Publikum lo ligesom afvæbnet og opgav enhver Tanke om at pibe, og de unge Lapse med de hvide Handsker, der ogsaa følte Begejstring for Nanas Former, var ved at sprække af Latter og klappede.

„Det er rigtigt, meget godt ! Bravo !"

Da Nana saá, at Tilskuerne lo, gav ogsaa hun sig til at le. Munterheden forplantede sig. Hun havde da i det mindste Humør, det kønne Pigebarn ! Naar hun lo, kom der et lille Smilehul til Syne i Hagen. Hun ventede lidt, inden hun gik videre i Sangen, ikke fordi hun følte nogen Ængstelse, tværtimod, hun havde straks ved sin Fremtræden stillet sig paa en fortrolig Fod med Publikum ; det kunde se ud, som hun selv ved en Blinken med Øjnene vilde sige, at hun ikke ejede for to Skilling Talent, men hvad gjorde ogsaa det, hun havde jo andre Fortrin. Og efter at hun havde givet Kapelmesteren et Tegn, der kunde udlægges som et „Gaa videre, gamle Ven", tog hun fat paa andet Vers :

„Det var ved Midnatstide, at Venus drev sit Spil ..."

Det var stadig den samme skarpe Stemme,

men nu forstod hun at bruge den saa vel, at hun fra Tid til anden frembragte en pirrende Fornemmelse hos Publikum. Nana havde holdt sit Smil i Reserve; det gjorde hendes lille røde Mund endnu rødere, hendes store Øjne endnu mer straalende. Ved nogle temmelig fri Udtryk trak hun letsindigt paa Næsen, saa de rosenrøde Næsebor vibrerede, og samtidigt fo'r en Rødmen over hendes Kinder. Hun vedblev at vugge frem og tilbage, det eneste Kneb, hun kendte. Og Tilskuerne fandt det ikke mere grimt, tværtimod: Herrerne brugte deres Kikkerter.

Da hun havde sunget Verset, svigtede Stemmen hende fuldstændig, og hun forstod, at hun aldrig vilde naa til Enden. Men uden derfor at blive urolig, gjorde hun en stærk Bevægelse med Hoften, saa dens runde Form aftegnede sig under den tynde Tunika, og samtidigt bøjede hun sig med sin fulde Barm frem mod Publikum og strakte Armene ud mod det. Bifaldet bragede løs. Hun havde straks vendt sig om, og idet hun gik op mod Baggrunden, stillede hun til Skue sin Nakke, som hendes røde Haar gav en Lighed med et Dyreskind, og Bifaldet steg til en vanvittig Højde.

Slutningen af Akten modtoges temmelig køligt. Vulkan vilde slaa Venus paa Øret. Guderne holdt Raad og besluttede at foretage en Undersøgelse paa Jorden, inden de gav de bedragne Ægtemænd Oprejsning. Diana, der havde beluret en øm Samtale mellem Venus og Mars, svor paa, at hun ikke skulde tabe de to af Syne paa hele Rejsen. Der var ogsaa en Scene, hvor Amor, der udførtes af en lille tolvaars Tøs, paa alle Spørgsmaal svarede i en flæbende Tone: „Ja, Mo'r! ... Nej, Mo'r!" og samtidigt pillede sig i Næsen. Derpaa lukkede Jupiter med en vred Lærers Strenghed Amor inde i et mørkt Værelse og lod ham tyve Gange bøje Verbet „at elske". Slutningskoret, brillant udført af de Rollehavende og Orkestret, hævede atter Stemningen, men, da Tæppet var faldet, gjorde Klaken sig forgæves Anstrengelser for at opdrive en Fremkaldelse, Alle rejste sig op og ilede mod Dørene.

Folk trampede afsted, puffede og trængte paa, medens de spurgte hinanden, hvad de syntes. Overalt lød det:

„Det er det rene Idioti."

En Anmelder sagde, at han skulde gøre sig en sand Fornøjelse af at slaa det ned. For Resten var der Ingen, der brød sig om Stykket; Alle talte om Nana. Fauchery og la Faloise, der var blandt de Første, der naaede ud, traf paa Mignon og Steiner i Gangen udenfor Orkestret. Man var lige ved at kvæles i denne Tarm, snæver og trang som en Minegang. De stod et Øjeblik stille ved Foden af Trappen, beskyttede af Gelænderet. Tilskuerne fra de billige Pladser kom nu farende ned under en vedvarende Trampen af grove Sko, en hel Strøm af sorte Frakker gled forbi, medens en Døroplukkerske opbød alle sine Kræfter for at værne om en Stol, hvorpaa hun havde opstablet en Mængde Tøj.

„Jeg kender hende," udbrød Steiner, saasnart han fik Øje paa Fauchery. „Det er ganske sikkert, jeg har set hende et eller andet Sted ... I Kasino, tror jeg, og hun lod sig køre i Rutschbane, saa fuld var hun."

„Ogsaa jeg," sagde Journalisten, „er ligeledes overbevist om at have truffet hende før, men jeg kan ikke rigtig komme paa, hvor det var."

Han sænkede Stemmen og tilføjede leende:

„Maaske hos Tricon!"

„Det var som Fanden, var det saadant et Sted," faldt Mignon tilsyneladende forarget ind. „Det er for groft, at Publikum skal lade sig byde den første den bedste Tøjte! Der vil snart ikke mere findes anstændige Kvinder ved Teatrene ... Ja, jeg bliver tilsidst nødt til at forbyde Rose at spille."

Fauchery kunde ikke tilbageholde et Smil. Imidlertid vedblev Folk med groft Fodtøj at trampe ned ad Trappetrinene; en lille Mand med Kasket sagde med en slæbende Stemme:

„Aah, ja, ja! Hun er godt i Stand! Hun er lige til at spise!"

I Korridoren stod to unge Mænd, krøllede og paaklædte efter sidste Mode, og skændtes. Den ene gentog Ordet: „Hæslig! Hæslig!" uden at give Grunde for sin Mening, medens den Anden med samme Foragt for Begrundelse svarede med Ordet: „Forunderlig! Forunderlig!"

La Faloise fandt hende meget god, men han dristede sig kun til at sige, at hun vilde blive bedre, naar

hun fik sin Stemme uddannet. Steiner, der ikke mere hørte efter, syntes med ét at vaagne. Man maatte for Resten give Tid. Maaske det Hele blev ødelagt under de følgende Akter. Publikum havde vist sig velvilligt, men erobret var det ingenlunde endnu. Mignon bandede paa, at Forestillingen ikke vilde blive ført til Ende, og da Fauchery og la Faloise forlod dem for at gaa op i Foyeren, tog han Steiner under Armen, lænede sig tæt ind til ham og hviskede ham i Øret:

„Kære Ven, kom med, saa skal De se den Dragt, min Kone skal have paa i anden Akt."

Oppe i Foyeren straalede tre Krystal-Lysekroner. De to Fætre standsede et Øjeblik; gennem Glasdørene kunde man overse Foyeren fra den ene Ende til den anden, hvor en Strøm af Hoveder bevægede sig ustandselig i to modsatte Retninger. De gik ind. Fem, seks Grupper, der talte højt og gestikulerede stærkt, stod fast midt i Trængslen; de Andre gik i Række og drejede sig om paa Hælene. Til Højre og til Venstre, mellem Pillerne af Jaspisk Marmor, sad Damer paa de røde Fløjls-Bænke og betragtede den forbiglidende Mængde med en træt Mine, ligesom overvældede af Varmen, og bag dem i de høje Spejle saá man deres Chignon'er. Ved Buffetten i Baggrunden drak en Herre med en svær Mave et Glas Sukkervand.

Fauchery var gaaet ud paa Balkonen for at trække frisk Luft. La Faloise fulgte hans Eksempel, efter at han omhyggelig havde betragtet de Portræter af Skuespillerinder, der i Rammer hang mellem Spejlene. Den Række Gasblus, der oplyste Teatrets Forside, var lige bleven slukket. Der var mørkt og friskt ude paa Balkonen, som gjorde et tomt Indtryk; kun en ung Mand stod længt henne til Højre i Skyggen, lænet mod Balustraden, og røg sig en Cigaret, hvis Glød lyste. Fauchery genkendte Daguenet, og de trykkede hinanden i Haanden.

„Hvad bestiller De dog her, kære Ven?" spurgte Journalisten. „De, som ved Førsteforestillinger ikke plejer at forlade Deres Plads, kryber i Skjul her."

„Men De ser jo, jeg ryger," svarede Daguenet.

For at sætte ham i Forlegenhed spurgte Fauchery:

„Naa, hvad mener De om Debutantinden? ... Rundt paa Gangene faar hun en haard Medfart."

„Aa," mumlede Daguenet, „det er Herrer, hun ikke har villet have Noget at gøre med."

Det var hele hans Bedømmelse af Nanas Talent.

La Faloise lænede sig ud over Balustraden. Ligeoverfor var Vinduerne i et Hotel og en Klub stærkt oplyste; nede paa Fortovet havde en sort Masse af Gæster slaaet sig ned ved Bordene foran Kafé Madrid. Til Trods for den sene Tid var der en Mængde Mennesker paa Benene; de gik ganske langsomt: fra Jouffroy-Passagen strømmede Mængden ustandselig ud paa Boulevarden, og Folk, der vilde fra den ene Side af Gaden til den anden, maatte vente fem Minuter, saa tæt fulgte Vognene efter hinanden.

„Hvilken Bevægelse! Hvilkem Larm!" gentog la Faloise, hvem Paris endnu fyldte med Forundring.

En vedholdende Ringen lød og Foyeren tømtes. Folk skyndte sig gennem Korridorerne. Tæppet var allerede oppe, da de gruppevis strømmede ind til stor Ærgrelse for de Tilskuere, der allerede sad paa deres Pladser. Alle tog igen Plads med spændt Forventning malet paa deres Ansigter. La Faloise opsøgte straks Gaga, og blev højlig forbavset, da han saá den høje, lyshaarede Herre, der for lidt siden havde haft Plads i Lucys Loge, ved Siden af hende.

„Hvad hedder dog den Herre?" spurgte han.

Fauchery saá ikke derhen.

„Aa! Det er jo Labordette," svarede han tilsidst, idet han lige som sidst gjorde en ligegyldig Bevægelse.

Anden Akts Dekoration var en Overraskelse. Akten foregik Fastelavnsmandag i en Forstadsknejpe *Den sorte Kugle;* nogle maskerede Personer sang en Vise, hvis Omkvæd de Tilstedeværende istemte, medens de samtidigt trampede Takten i Gulvet. Dette kaade Indfald, der kom Publikum ganske uventet, gjorde saa megen Lykke, at Visen maatte synges *da capo.*

Til denne Knejpe kom hele Skaren af Guder og Gudinder anstigende, efter at Iris, der uden Grund roste sig af at være kendt paa Jorden, først havde ført dem paa Vildspor. For at være ukendt havde de forklædt sig. Jupiter fremtraadte som Kong Dagobert med Vrangen ud af Benklæderne og en vældig Krone af Blik paa Hovedet. Føbus viste sig som Postillonen fra Lonjumeau og

Minerva som en Amme fra Normandiet. Vældige Latterudbrud modtog Mars, der bar et ekstravagant Kostyme som schweitzisk Admiral. Men Latteren steg til en skandaløs Højde, da man fik Øje paa Neptun, der var klædt i en Bluse og paa Hovedet havde en høj, ballonagtig Kasket, Spytkrøller ved Tindingerne og Slæbere paa Fødderne; han talte med tyk Stemme: „Hvad skal man sige! Naar man er et kønt Menneske, maa man nok kunde blive elsket!“ Der lød nogle „Oh! Oh!“ medens Damerne dukkede ned bag deres Vifter. Lucy lo saa højt, at Caroline Héquet tyssede paa hende med et let Slag af sin Vifte.

Fra nu af var Stykket ikke alene frelst, men tegnede til at blive et stort Tilløbsstykke. Disse Karnevalsløjer med Guderne, hvor Olympen blev slæbt i Skarnet, en hel Religon og en hel Poesi blev stillet frem til Latter, syntes en sjælden Nydelse. Et Anfald af Uærbødighed greb Første-Forestillingens dannede Publikum; man trampede Sagnet i Støvet, man sønderbrød de antike Billeder. Jupiter havde en lille En paa Skallen, Mars var faldet. Kongedømmet blev til Farce, Hæren til Grin. Da Jupiter, der pludselig var bleven kærlighedsfuld mod en lille Vaskerpige, gav sig til at danse Kankan, gav Susanne, der spillede Vaskerpigen, Gudernes Herre et Spark paa Næsen og kaldte ham „Tykke Fatter!“ med saa pudsig en Betoning, at en vanvittig Latter rystede Salen. Under Dansen trakterede Føbus Minerva med varme Toddyer, og Neptun tronede mellem syv, otte Gudinder, der overdængede ham med Kager. Tilskuerne greb enhver Hentydning, lagde selv Tvetydigheder til, og paa Orkesterpladserne forvrængede man endog de uskyldigste Ord. Det var lang Tid siden Publikum i Teatrene saaledes havde væltet sig i den mest respektløse Dyriskhed. Det virkede forfriskende!

Under disse Galskaber skred Stykket fremad. Vulkan, klædt som Laps i en gul Dragt med gule Handsker og Øjeglas i det ene Øje, fulgte stadig efter Venus; hun fremtraadte endelig som Fiskerpige, med et Lommetørklæde paa Hovedet og svulmende Barm, dækket af store Smykker. Nana var saa hvid og buttet, netop saa hoftesvær og bredmundet, som denne Person skulde være, saa hun straks erobrede det hele Publikum. Man glemte for hen-

des Skyld Rose Mignon, der som en sød Unge med Vidjekrans og kort Musselinskjole lige med indtagende Stemme havde fremsukket Dianas Klager. Den Anden, dette kraftige Pigebarn, der klaskede sig paa Laarene og klukkede som en Høne, udstraalede fra sig en Livskraft, en kvindelig Almægtighed, der steg Publikum til Hovedet. Fra denne anden Akt var Alt hende tilladt: at føre sig daarligt paa Scenen, ikke at synge en eneste Node rigtig, ikke at kunne sin Rolle; hun havde kun nødigt at dreje sig og at le, saa lød Bravoraabene. Naar hun slængede sin Hofte frem paa den bekendte Maade, begejstredes Herrerne paa de første Rækker, og en Varmebølge steg fra Etage til Etage lige op til Loftet. Det blev ogsaa en Triumf, da hun førte an i Kankan'en. Nu var hun i sit Es, da hun med Haanden i Siden stillede Venus i Rendestenen. Og Musiken syntes som gjort for hendes Forstadsstemme, en Kling-Klang-Musik med Mindelser fra Markedet i St. Cloud, med Nysen fra Klarinetten og Krumspring paa Piccolofløjten.

To Numre maatte gives *da capo*. Valsen fra Ouverturen, denne Vals med den kaade Rytme, faldt nu ind og satte Liv i Guderne. Juno, klædt som en Bondekone, greb Jupiter paa fersk Gerning sammen med Vaskerpigen og gav ham en Lussing. Diana traf Venus i Færd med at aftale et Stævnemøde med Mars og skyndte sig at meddele Sted og Tid til Vulkan, der udbrød: „Jeg har lagt min Plan." Det Øvrige var det ikke saa nemt at faa Rede paa. Undersøgelsen løb ud i en Slutnings-Galop, efter hvilken Jupiter, forpustet og svedig, uden Krone, afsagde den Kendelse, at de smaa Kvinder paa Jorden var nogle søde Skabninger, og at det var Mændene, der havde al Uretten.

Da Tæppet faldt, lød der gennem Bravoraabene fra flere Sider:

„Alle frem! Alle frem!"

Tæppet gik op igen, og de Rollehavende traadte frem med hinanden i Hænderne; i Midten Nana og Rose Mignon, der Side om Side nejede for Publikum. Der blev klappet, og Klaken forstærkede Bifaldet. Derpaa gik Publikum langsomt ud, saa Halvdelen af Tilskuerpladsen snart laa tom hen.

„Jeg bliver nødt til at gaa hen og hilse paa Grevinde Muffat," sagde la Faloise.

„Ja, gør det, saa kan du forestille mig," svarede Fauchery. „Derefter følges vi ad nedenunder."

Men det var ingenlunde nogen let Sag at naa frem til Logerne i Balkonen. Der var en frygtelig Trængsel i Korridoren. For at komme gennem alle disse Grupper maatte man sno og bore sig frem, idet man paa det Bedste brugte Albuerne. Belyst af Gasblusset fra en Broncelampe stod den svære Anmelder og udtalte sin Dom for en Kres af opmærksomme Tilhørere. I Forbifarten nævnede Folk hans Navn med halv Stemme. Han havde let uafbrudt under sidste Akt, gik Rygtet i Korridoren, men alligevel udtalte han sig meget strengt om Stykket, talte om Smag og Moral. Noget derfra stod den anden Anmelder, ham med de smalle Læber, han var overstrømmende velvillig, men hans Ord havde dog en Eftersmag, omtrent som af sur Mælk.

Fauchery kiggede ind i Logerne gennem det runde Hul i Dørene, i det samme traadte Grev de Vandeuvres hen til ham og spurgte, hvem han saá efter, og da han hørte, at de to Fætre vilde hilse paa Grev Muffats, gav han dem Anvisning paa Loge 7, hvorfra han netop kom ud. Derpaa hviskede han til Journalisten:

„Hør, min kære Herre, denne Nana! Det er bestemt hende, vi en Aften traf paa Hjørnet af Provence-Gade ..."

„Akkurat! De har Ret!" udbrød Fauchery. „Jeg syntes jo nok selv, at jeg skulde kende hende!"

La Faloise forestillede sin Fætter for Grev Muffat de Beauville, der hilste meget afmaalt paa ham. Derimod havde Grevinden ved Faucherys Navn hævet Hovedet, og hun sagde Journalisten nogle Artigheder for hans Artikler i *Figaro*. Lænet til den fløjlsbetrukne Logerand vendte hun sig halvt om med en smuk Skulderbevægelse. De talte et Øjeblik sammen, og Talen faldt paa Verdensudstillingen.

„Den bliver meget smuk," sagde Greven, hvis brede, almindelige Ansigt bevarede en officiel Alvor. „Jeg var i Dag et Svip ude paa Mars-Marken ... Jeg følte mig slaaet."

„Det siges med Vished, at de ikke kan blive færdige,"

vovede la Faloise at bemærke. „Man har stødt paa Forhindringer ...“

Men Greven afbrød ham med sin alvorlige Stemme:

„De bliver færdige ... Kejseren vil det saa!“

Fauchery fortalte nu livligt, hvorledes han en Dag, han var gaaet derud for at finde Stof til en Artikel, nær var bleven lukket inde i Akvariet, der var under Opførelse. Grevinden smilede. Af og til saá hun ud over Tilskuerpladsen, løftede samtidigt sin ene Arm — hun havde lange, hvide Handsker lige til Albuerne — og viftede sig temmelig langsomt. Salen, der nu næsten var tom, laa hen som i Dvale; nogle Herrer paa de første Rækker havde givet sig i Lag med deres Aviser; Damerne tog imod Besøg, ganske ugenerte, som om de sad hjemme i deres Stuer. Det var dog kun det gode Selskabs halvhøje Samtaletone, der lød under Lysekronen, hvis klare Straaleglans dæmpedes i den fine Støvsky, som Mellemakts-Uroen havde sat i Bevægelse. Ved Dørene stimlede Herrerne sammen for at betragte de Damer, der var blevne siddende paa deres Pladser; de stod et Øjeblik stille og strakte Hals med deres store hvide Skjortebryst.

„Vi haaber at se Dem hos os paa Tirsdag,“ sagde Grevinden til la Faloise.

Hun indbød ogsaa Fauchery, der bukkede. De talte aldeles ikke om Stykket, nævnede slet ikke Nanas Navn. Greven bevarede saa iskold en Anstand, at man skulde tro, han var til Møde i Rigsdagen. For at forklare deres Tilstedeværelse, sagde han ganske simpelt, at hans Svigerfader var en stor Ven af Teatret. Døren til Logen var aaben, og udenfor stod Marki de Chouard, der var gaaet ud for at give Plads til de Besøgende, og rettede sin høje Oldinge-Skikkelse med det slappe, blege Ansigt under en bredskygget Hat, medens han med sine glansløse Øjne iagttog de Damer, der gik forbi.

Saasnart Fauchery havde opnaaet sin Indbydelse, tog han Afsked med en Følelse af, at det vilde være paa urette Plads her at tale om Stykket. La Faloise blev tilbage i Logen; han havde lige opdaget, at den lyshaarede Labordette nok saa dristig havde slaaet sig ned i Grev Vandeuvres's Loge, hvor han underholdt sig meget fortroligt med Blanka de Sivry.

„Hør,“ sagde han, da han atter var i Selskab med

Fætteren, „denne Labordette kender nok alle Kvinder? Se ham nu blot hos Blanka.“

„Ja, det er vist og sandt, han kender dem alle,“ svarede Fauchery roligt. „Du gør saadanne underlige Spørgsmaal, min kære Ven!“

Der var ikke slet saa megen Trængsel i Korridoren nu, som før. Fauchery var begyndt at gaa ned, da han hørte Lucy Stewart kalde; hun stod langt tilbage, udenfor Døren til sin Loge.

„Man er færdig ved at steges derinde,“ sagde hun, og stod nu sammen med Caroline Héquet og dennes Moder ude paa Gangen og gnaskede Konfekt. En Logemadam talte beskyttende med dem. Lucy skændte paa Journalisten: han var rigtignok en net Herre, alle andre Damer aflagde han Besøg hos, kun dem glemte han helt, saa de kunde gerne være omkomne af Tørst! Pludselig slap hun dette Tema og sagde:

„Véd du hvad, min Ven, jeg synes nu meget godt om Nana!“

Hun bad ham tage Plads hos dem under sidste Akt, men han slap bort ved at love, at han vilde komme og hente dem, naar Forestillingen var forbi. Da Fauchery og la Faloise var komne udenfor Teatret, tændte de deres Cigaretter. Paa Fortovet var der ligefrèm Opløb af en Mængde Herrer, der steg ned ad Stentrappen for at nyde Nattens Kølighed midt i Boulevardens aftagende Brusen.

Mignon havde imidlertid slæbt Steiner med sig hen paa Variété-Kaféen. Da han havde set den Lykke, Nana gjorde, var han begyndt at tale om hende med Begejstring, medens han hele Tiden iagttog Bankieren i al Hemmelighed. Han kendte ham: to Gange havde han hjulpet ham med at bedrage Rose, og havde derpaa, naar Passionen var forbi, ført ham tilbage til hende, angrende og trofast. Der var altfor mange Gæster i Kaféen, de trængtes omkring Marmorbordene; nogle stod ret op og ned og nød deres Forfriskning. De store Spejle gengav i det Uendelige dette Mylder af Hoveder og forstørrede uforholdsmæssigt dette trange Lokale med dets tre Lysekroner, dets Plyds's Sofaer og dets Vindeltrappe med rødt Draperi. Steiner tog Plads ved et Bord i det bagerste Værelse ud mod Boulevarden, hvor man maaske en Kende

tidligt paa Aaret havde fjernet Dørene. Da Fauchery og la Faloise gik forbi, raabte Bankieren dem an:

„Vil De ikke drikke et Glas Øl med os!“

Pludselig fik han en Indskydelse, han vilde kaste en Buket op til Nana, han kaldte derfor paa en Opvarter, som han fortroligt benævnede August. Mignon hørte til og betragtede Steiner med saa skarpt et Blik, at denne blev forvirret og stammede i det:

„To Buketter, August, og giv dem til Logemadamen; en til hver af Damerne i det rette Øjeblik, De forstaar nok!“

I den anden Ende af Værelset sad et Pigebarn paa en 18 Aar med Nakken støttet mod et af Spejlenes Rammer, hun sad stille med et tomt Glas foran sig, ligesom døsig af en lang forgæves Venten. Under det smukke, askefarvede Haar, der krøllede af Naturen, havde hun et jomfrueligt Aasyn med et Par fløjlsbløde Øjne, milde og kolde; hun var klædt i en grøn, falmet Silkekjole, og havde en rund, temmelig medtaget Hat paa Hovedet. Nattens Kølighed gjorde hendes Kinder kridhvide.

„Se, dér har vi jo Satin!“ udbrød Fauchery, da han fik Øje paa hende.

La Faloise spurgte, hvem det var. Aa, en Boulevards-Trækkerske, slet og ret. Men hun var saa rask i Munden, at man havde Morskab af at tale med hende. Og Journalisten hævede Stemmen:

„Hvad bestiller du her, Satin?“

„Jeg blæser Dem en lang Marsch,“ svarede hun roligt uden at røre sig.

De fire Mandfolk gav sig til at le, henrykte over dette Svar.

Mignon forsikrede, at det havde ikke nogen Hast; der krævedes mindst tyve Minuter til at stille Dekorationer til tredje Akt op, men de to Fætre, der havde drukket deres Øl ud, vilde alligevel gaa op igen; Køligheden var dem imod. Da Mignon var bleven alene med Steiner, støttede han Albuen paa Bordet og sagde lige i Ansigtet paa Bankieren:

„Naa, det er altsaa en Aftale, vi aflægger et Besøg hos hende og forestiller Dem ... De forstaar nok, det bliver mellem os, min Kone behøver ikke at faa noget derom at vide.“

Da Fauchery og la Faloise igen var komne ind paa deres Pladser, opdagede de i anden Etage en smuk, smagfuldt paaklædt Dame. Hun var sammen med en meget alvorligt udseende Herre, en Kontorchef i Indenrigsministeriet, som la Faloise kendte; hun havde truffet ham nogle Gange hos Muffat. Fauchery troede, hun hed Fru Robert; hun var en agtværdig Kvinde, der aldrig havde mere end én Elsker, og altid en meget anstændig Mand.

Dette vendte deres Opmærksomhed andet Steds hen. Dér sad Daguenet og smilede til dem. Nu, da Nana havde gjort saa stor Lykke, krøb han ikke længere i Skjul; han havde lige foretaget et Triumftog gennem Korridorerne. Den unge Mand, der lige var sluppen ud af Skolen, havde ikke forladt sin Plads ved Siden af ham, men sad stille hen i dyb Beundring af Nana. Det var da endelig en Kvinde; han rødmede ved Tanken om hende og trak ganske mekanisk sine Handsker af og paa. Da han hørte, at hans Sidemand talte om Nana, vovede han at rette et Spørgsmaal til ham:

„Undskyld, min Herre, De kender maaske den Dame, som debuterer i Aften?“

„Ja, en Smule,“ mumlede Daguenet overrasket og nølende.

„Saa véd De vel ogsaa, hvor hun bor?“

At henvende dette Spørgsmaal til ham, forekom ham saa uforskammet, at han havde Lyst til at svare med et Ørefigen.

„Nej!“ svarede han tørt og vendte Ryggen til den unge Mand.

Denne forstod, at han havde gjort sig skyldig i et Brud paa Høflighedens Love, han blev endnu rødere og vidste ikke, hvor han skulde se hen.

Regissøren slog tre Slag i Gulvet, men Logemadamerne, der var belæssede med Pelse og Overfrakker, havde sat sig i Hovedet at give disse Klædningsstykker tilbage til deres Ejere midt i den Strøm af Tilskuere, der nu vendte tilbage til deres Pladser. Klaken klappede ad Dekorationen, der forestillede en Hule i Bjerget Ætna, udgravet i en Sølvmine, dens Vægge skinnede med en Glans som nyslaaede Dalere; i Baggrunden lyste Vulkans Smedie som en nedgaaende Stjerne.

I anden Scene aftalte Diana med Vulkan, at han

skulde lade, som han rejste bort, for at gøre Venus og Mars trygge. Næppe havde Diana forladt ham, før Venus traadte ind. Nana var nøgen! Hun var nøgen med en rolig Dristighed, sikker paa sit Legemes Almagt. Et tyndt Slør tilhyllede hende; hendes runde Skuldre, hendes Amazone-Barm med de smaa spidse, rosenrøde Knopper, hendes svære Hofter, der vuggede vellystigt frem og tilbage, hendes kraftige, hvide Ben, kort sagt hele hendes Legeme anedes eller rettere saas ganske tydeligt gennem dette lette Stof, hvidt som Sneen. Det var Venus, der stiger op af Havet uden andet Slør end sit lange Haar. Og naar Nana løftede Armene i Vejret, kunde man i Lamperækkens Lys se de guldgule Haar i hendes Armhuler. Tilskuerne klappede ikke længere, der var heller Ingen, der lo mere, Mændene sad ganske betagne med stive Øjne og tørre Læber. En meget behagelig, men tillige uvejrslummer Vind syntes at være gaaet hen over Salen. Pludselig brød hos det muntre Barn Kvinden frem i hele sin Glans med Kvindekønnets bedaarende Overgivenhed, forjættende en Række ukendte Nydelser. Nana smilede bestandig, men nu var det med et pirrende, lystent Smil.

„Det var som Satan!“ sagde Fauchery blot til la Faloise.

Nu kom Mars med sin Fjerbusk til det aftalte Stævnemøde og befandt sig pludselig imellem de to Gudinder. Den Scene, der nu fulgte, blev meget fint spillet af Prullière; kærtegnet af Diana, der vilde friste ham endnu en sidste Gang, inden hun overgav ham til Vulkan, kælet for af Venus, som hendes Medbejlerskes Nærværelse hidsede, hengav Mars sig til disse Nydelser med en lyksalig Mine, som en Bisp i en Gaaserede. Scenen sluttede med en stor Terzet, og netop i dette Øjeblik viste en Logemadam sig i Lucy Stewarts Loge og kastede to vældige Buketter af hvide Syrener op paa Scenen. Tilskuerne klappede, Nana og Rose Mignon nejede, medens Prullière tog Buketterne op. En Del af Herrerne paa de forreste Rækker vendte sig om mod den Prosceniumsloge, hvor Steiner og Mignon sad. Bankieren blev blodrød i Ansigtet og fik smaa Krampetrækninger i Hagen, som om han havde faaet Noget forkert i Halsen.

Det, som nu fulgte, begejstrede Publikum. Diana

var gaaet rasende bort, og pludselig saá man Venus, der havde taget Plads paa en Mosbænk, vinke Mars hen til sig. Ingensinde før havde man paa Teatret vovet at fremstille saa hed en Forførelsesscene. Nana slyngede Armen om Halsen paa Prullière, da Fontan kom til Syne i Baggrunden af Hulen og paa den grinagtigste Maade gav en parodisk Fremstilling af Ansigtsudtrykket hos den bedragne Ægtemand, der griber sin utro Hustru paa fersk Gerning. I Haanden havde han det berygtede Net af Jernmasker. Et Øjeblik svang han det frem og tilbage, som en Fisker, der forbereder sig til at kaste sit Garn ud, og ved et fiffigt Træk var Venus og Mars grebne i Fælden, Nettet svøbte sig om dem og tvang dem til at blive liggende ubevægelige i deres lykkelige Elskovsstilling.

Fra Tilskuerne steg en Mumlen omtrent som en sukkende Svulmen. Nogle klappede og Alle rettede deres Kikkerter mod Venus. Lidt efter lidt havde Nana erobret Publikum, og nu var hvert eneste Mandfolk hendes underdanige Slave. Den Atraa, der udgik fra hende, som fra et brunstigt Dyr, havde bestandig bredt sig mere og mere og fyldte nu hele Salen. Hendes mindste Bevægelse aandede sanseligt Begær, og nu kunde hun ved en Bevægelse af sin Lillefinger vække kødelige Lyster. Fauchery saá foran sig Lidenskabeligheden løfte den forløbne Skoledreng fra hans Plads. Han havde Morskab af at betragte Grev Vandeuvres, der var bleven meget bleg og stirrede frem for sig med sammenbidte Tænder, den tykke Steiner, hvis apoplektiske Ansigt var ved at revne, Labordette, der brugte sin Lorgnet med en forbavset Mine, som en Hestehandler, der beundrer en fuldendt Hoppe, og Daguenet, hvis Øren bevægede sig af Vellyst. Derpaa kastede han et Sekund sit Blik hen i Baggrunden af Salen og blev slaaet af det, han opdagede i Familien Muffats Loge. Bagved Grevinden, der sad bleg og alvorlig, rakte og strakte Greven sig gabende med det rødskjoldede Ansigt; ved Siden af ham sad i Halvmørket Marki de Chouard, hvis ellers glansløse Øjne nu skinnede med Fosforglans som Katteøjne.

Der var kvælende varmt, og Tilskuerne svedte, saa Haarene klæbede sig til Hovedet. I de tre Timer, de nu havde siddet dér, var Luften bleven opfyldt med menne-

skelige Uddunstninger. I det funklende Gaslys kunde man se Støvet, der svævede i Luften, blive tættere og tættere, for at blive staaende ubevægeligt under Lysekronen. Hele Salen sitrede og gled, træt og ophidset, lidt efter lidt ind i en døsig Halvslummer. Foran dette store Publikum, disse 1500 sammenpakkede Mennesker, nedsunkne i den Afkræftelse og nervøse Slappelse, der følger med en Forestillings Slutning, stod Nana sejrsstolt i Kraft af sit marmorhvide Legeme og sit Køn, der var stærkt nok til at lægge hele denne Verden øde uden at blive angrebet deraf.

Stykket nærmede sig sin Ende. Paa Vulkans triumferende Kalden kom alle Olympens Guder og Gudinder til og vandrede forbi de to Elskende med forundrede og spottende Bemærkninger. Jupiter udtalte: „Min Søn, jeg finder det letsindigt af dig at kalde paa os for at sedette!“ Derpaa slog Stemningen om til Gunst for Venus. Iris førte atter Hanrejernes Kor ind, og det bønfaldt nu Gudernes Overherre om ikke at foretage Noget i Sagen; siden Konerne blev hjemme ved Hus og Hjem, var Livet dér bleven uudholdeligt for Mændene; de vilde hellere blive bedragne og være tilfredse, det var Moralen af Komedien. Venus blev udfriet, Vulkan opnaaede Skilsmisse, Mars vendte tilbage til Diana og Jupiter sendte for Husfredens Skyld sin lille Vaskerpige til et Stjernebillede. Og tilsidst blev Amor trukket frem af sit Fængsel, hvor han havde lavet Papirsdukker i Stedet for at bøje Verbet „at elske“. Tæppet faldt for en Slutningsapoteose, hvor Hanrej-Korpset knælede ned og istemte en Lovsang til Ære for Venus, der stod smilende og stor i sin ophøjede Nøgenhed.

Tilskuerne rejste sig og skyndte sig mod Udgangene. Man fremkaldte Forfatterne to Gange under en Torden af Bravoraab. Saa blev der med Raseri raabt paa Nana! Nana! Skønt alle Tilskuerne endnu ikke havde forladt Salen, laa denne snart hen i Mørke, Lamperækken blev slukket, Lysekronen skruet ned, store graa Tæpper blev hængte over Etagernes Forgyldning, og denne Sal, der for lidt siden var saa varm og saa ophidset, sank hen i en tung Søvn, medens en Lugt af Mug og Støv steg op. Oppe i sin Loge stod Grevinde Muffat ret op og ned, ind-

pakket i Pelsværk, og stirrede ind i Mørket, medens hun ventede paa, at Trængslen skulde tage en Ende.

Ude paa Gangene trængtes man om Logemadamerne, som tabte Hovedet i dette Mylder af Klædningsstykker. Fauchery og la Faloise havde skyndt sig for at være til Stede, naar Folk forlod Teatret. Langs hele Forsalen stod Herrer opstillede, medens to endeløse Rækker, regelmæssige og sammenpressede, langsomt steg ned ad den brede Trappe. Mignon, der slæbte afsted med Steiner, havde været blandt de Første, der slap ud. Grev de Vandeuvres gik ud med Blanka de Sivry under Armen. Gaga og hendes Datter syntes et Øjeblik indespærrede, men Labordette trængte sig frem for at skaffe dem en Vogn, hvis Dør han galant lukkede efter dem. Der var ikke Nogen, der havde set Daguenet forlade Teatret. Idet den forløbne Skoledreng med brændende Kinder, i den Hensigt at vente udenfor Skuespillernes Udgangsdør, ilede til Panorama-Gennemgangen, hvis Gitterlaage han fandt lukket, kom Satin, der stod paa Fortovet, til at stryge sine Skørter op ad ham; men han, der saá sit Haab glippe, stødte hende brysk til Side, og forsvandt derpaa i Trængslen med Øjnene fulde af Atraaens og Afmagtens Taarer. Tilskuerne tændte deres Cigarer og gik bort nynnende: „Da Venus snused' om en Aftenstund ..." Satin var vendt tilbage til Fortovet udenfor Variété-Kaféen, og August gav hende her det Sukker, som Gæsterne havde levnet. En svær Mand, der var meget ophedet, da han gik, tog hende endelig med sig ind i Mørket, der lidt efter lidt havde bredt sig over Boulevarden.

Der kom stadig Folk ud fra Teatret. La Faloise ventede paa Clarisse, Fauchery havde lovet at tage sig af Lucy Stewart med samt Caroline Héquet og hendes Moder. Nu kom de; de standsede i Forhallen, fyldte et helt Hjørne og lo meget højt, da Grev og Grevinde Muffat med iskold Mine gik forbi. Bordenave kom just til gennem en lille Dør og fik Fauchery til at give et formeligt Løfte om en Artikel. Han var badet i Sved, hans Ansigt straalede som en Sol, beruset som han var af den Lykke.

„Det er 200 Opførelser," sagde la Faloise høfligt. „Hele Paris vil ile til Deres Teater."

Men Bordenave blev gnaven og viste med en brysk Bevægelse med Hagen hen paa det Publikum, der fyldte

Forsalen, denne Sværm Mandfolk med tørre Læber og brændende Øjne, endnu ganske optændt af Lidenskab efter Nana. Og midt i al denne Hurlumhej raabte Bordenave med Voldsomhed:

„Sig dog til mit Bordel, stædige Kamerat!“

II.

Nana sov endnu den næste Dags Formiddag Klokken 10. Hun boede paa Boulevard Haussmann paa 2den Sal i et nyt Hus, hvis Ejer lejede ud til enlige Damer, for at de skulde tørre Lejlighederne ud. En ung Købmand fra Moskov, der for nylig var kommen til Paris for at tilbringe Vinteren dér, havde indrettet Lejligheden til hende og betalt et halvt Aars Leje forud. Lejligheden, der var altfor stor for hende, var ikke bleven fuldstændig møbleret; forgyldte Konsoller og Stole stak i deres skrigende Luksus grelt af mod alle Haande Skrabsammen fra Marskandisere, som mahognimalede Borde og Zink-Kandelabrer, der skulde forestille florentisk Bronce. Det Hele viste, at Pigebarnet var bleven forladt altfor hurtigt af sin første formuende Ven og derefter falden tilbage til ukontante Elskere; hendes første Skridt havde været vanskelige, der havde været Kludder ved hendes Løben af Stablen, hun havde mødt Kredit-Nægtelser og Trusler om Udpantning.

Nana laa og sov paa Maven med sine nøgne Arme slyngede om Hovedpuden, hvori hun havde begravet sit af Søvnen ganske hvide Ansigt. Soveværelset og Toiletkabinettet var de to eneste Rum i Lejligheden, som Tapetseren havde gjort færdige. I det dæmpede Lys, der listede ind under Rullegardinerne, kunde man se, at Møblementet var af Palisandertræ, Draperierne og Stolesæderne af mønstret Damask med store blaa Blomster paa graa Bund. Luften i Værelset var en Smule beklumret, og pludselig fo'r Nana op af Søvne ligesom overrasket over, at finde Pladsen ved Siden af sig tom. Hun stirrede paa den anden Hovedpude, der laa Side om Side med hendes, og i hvis Kniplinger saas det endnu varme Af-

tryk af et Hoved. Nana følte sig frem med Haanden og trykkede paa den elektriske Knap, der var anbragt ved hendes Hovedgærde.

„Han er altsaa gaaet?“ spurgte hun Kammerjomfruen, der kom til paa hendes Ringen.

„Ja, Hr. Poul er gaaet for knap ti Minuter siden ... Frøknen var saa træt, at han ikke vilde vække Dem. Men han bad mig om at sige Frøknen, at han kom igen i Morgen.“

Og stadig snakkende løs trak Zoé, saaledes hed Kammerpigen, Persiennerne op, saa det fulde Dagslys faldt ind i Værelset. Zoé, der havde sit meget mørke Haar sat op i Bukler, havde et langt, gustent og arret Ansigt med Braknæse, tykke Læber og sorte Øjne, der aldrig var i Ro.

„I Morgen, i Morgen!“ gentog Nana, der endnu kun var halvvaagen. „Er det da den rigtige Dag i Morgen?“

„Ja, Frøken, Hr. Poul kommer altid om Onsdagen!“

„Aa nej, nu husker jeg det,“ udbrød den unge Kvinde og satte sig over Ende i Sengen. „Det er Altsammen bytter om. Jeg vilde have sagt ham det i Morges. Han vil træffe sammen med den Sortsmudsede, det bliver en net Historie.“

„Frøknen har ikke sagt Noget til mig, saa jeg kunde ikke vide det,“ mumlede Zoé. „Naar Frøknen en anden Gang bytter om paa Deres Dage, vilde De gøre bedst i at lade mig det vide for at jeg kunde ... Naa, den gamle Gniepind har altsaa ikke mere Tirsdag?“

Med disse Navne „Den gamle Gniepind“ og „Den Sortsmudsede“ betegnede Nana og hendes Kammerpige paa Tomandshaand de to Mænd, der maatte punge ud: en Handlende af et sparsommeligt Gemyt fra Fauborg St. Denis og en Valakker, der paastod, at han var Greve, og hvis Penge, der indløb meget uregelmæssigt, havde en forunderlig Lugt. Daguenet havde faaet Dagen efter den gamle Gniepind; da denne Købmandssjæl skulde være i sin Forretning Klokken otte, afventede den unge Mand ude i Køkkenet hos Zoé hans Bortgang og indtog hans Plads indtil Klokken ti, saa skulde ogsaa han afsted til sin Bestilling. Nana og han fandt denne Ordning meget behagelig.

„Det var værre!“ sagde hun. „Saa maa jeg skrive

til ham i Eftermiddag ... Og hvis mit Brev ikke skulde træffe ham, maa De i Morgen forhindre, at han kommer ind.“

Zoé gik rundt i Værelset og talte om den store Lykke, Nana havde gjort den foregaaende Aften. Frøknen havde rigtignok vist, at hun havde Talent, og saa dejligt, som hun havde sunget! Aa, fra nu af kunde Frøknen rigtignok være rolig!

Nana, der stadig laa med Albuen paa Hovedpuden, svarede kun ved at vrikke med Hovedet. Hendes Særk var gledet ned, og hendes udslagne, sammenfiltrede Haar faldt ned over hendes Skuldre.

„Derom er der ingen Tvivl,“ mumlede hun drømmende hen for sig, „men hvorledes skal vi faa Ventetiden til at gaa? Jeg har i Dag alle mulige Ubehageligheder hængende over Hovedet ... Men har Portneren ikke været heroppe i Dag?“

Nu begyndte de to at tale alvorligt om Sagerne. Nana skyldte for tre Lejeterminer, og Ejeren talte om at gøre Eksekution. Der var en Løben-paa-Døren af Kreditorer, der var en Vognmand, en Linnedsyerske, en Dameskrædder, en Kulhandler og flere endnu, der kom hver Dag og satte sig ned i Forværelset, især var Kulhandleren slem, han raabte op ude paa Trappegangen. Men Nanas største Bekymring var dog hendes lille Ludvig. Det var et Barn, hun havde faaet, da hun var 16 Aar gammel, og som hun havde anbragt i Pleje hos hans Amme i en Landsby i Omegnen af Rambouillet. Denne Amme forlangte 300 Franks for at udlevere lille Ludvig. Nana var nemlig efter sit sidste Besøg hos Barnet bleven grebet af Moderkærligheden, og var fortvivlet over ikke at kunne bringe til Udførelse en Plan, der var bleven hendes faste Beslutning: at betale Ammen og sætte den Lille i Pleje hos hendes Tante, Fru Lerat i Batignolles, hvor hun kunde se til ham saa tidt hun havde Lyst.

Kammerpigen lod en Bemærkning falde om, at Frøknen skulde have betroet sine Sorger til den gamle Gniepind.

„Aa, jeg har sagt ham det Hele,“ brød Nana løs, „men han svarede mig, at han havde altfor mange Veksler at indløse. Nej, han punger ikke ud med mere end sine tusind Franks om Maaneden ... Den Sortsmudsede

er helt blank for Tiden; jeg tror, han har haft Uheld i Spil. Og stakkels Mimi; han kunde nok selv have et Laan nødigt, om Nogen vilde betro ham noget; et pludseligt Fald i de Papirer, han spekulerede i, har blanket ham af, saa det er lige, at han kan give mig et Par Blomster en Gang imellem."

Hun talte om Daguenet, og lige naar hun var vaagnet, havde hun ingen Hemmeligheder for Zoé. Denne, der var vant til saadanne Fortroligheder, hørte paa dem med andægtig Deltagelse. Siden Frøknen nedlod sig til at tale om sine Anliggender, kunde hun vel ogsaa tillade sig at sige sin Mening; hun holdt jo saa meget af Frøknen, at hun af den Grund havde forladt Frøken Blanka, og Gud skulde vide, at Frøken Blanka arbejdede baade med Hænder og Fødder paa at faa hende igen. Der var ingen Mangel paa Pladser, hun var kendt nok; men hun vilde blive hos Frøknen, selv om der opstod Ubehageligheder, fordi hun troede paa Frøknens Fremtid. Tilsidst rykkede hun frem med sine Raad. Naar man var ung, gjorde man Dumheder, men man kunde se sig for, thi Mandfolkene tænkte kun paa deres egen Fornøjelse. Aa, det skulde nok gaa! Frøknen behøvede bare at sige et Ord for at stille sine Kreditorer tilfreds og faa alle de Penge, hun havde Brug for.

„Det er godt nok, men jeg faar alligevel ikke 300 Franks," tog Nana atter til Orde, idet hun begravede sine Fingre i sit Haar. „Jeg maa have 300 Franks i Dag, nu lige paa Øjeblikket! ... Det er ogsaa dumt, at man ikke kender En, der kan give 300 Franks."

Hun ledte efter i sin Hukommelse, hun vilde have sendt Fru Lerat, som hun netop ventede denne Morgen, til Rambouillet. Umuligheden af at bringe sin Plan til Udførelse ødelagde den foregaaende Aftens Triumf. At der virkelig blandt alle disse Mandfolk, der havde klappet ad hende, ikke skulde findes et eneste, der kunde række hende 300 blanke Franks! For Resten kunde man vel heller ikke modtage Penge paa denne Maade! Aa Gud, hvor var hun ulykkelig! Og hendes Tanker vendte bestandig tilbage til hendes lille Nus, han havde blaa Cherubino-Øjne og fremstammede „Mama" saa pudsigt, at man maatte briste i Latter.

Lige i dette Øjeblik lod den elektriske Klokke ved

Indgangsdøren sig høre med sin hastige, sitrende Klang. Da Zoé kom tilbage, hviskede hun med en fortrolig Mine til Nana:

„Det er et Kvindfolk!“

Skønt hun havde set dette Kvindfolk en Snes Gange, lod hun altid, som hun ikke kendte hende, og som hun ikke havde mindste Anelse om, af hvad Art hendes Forbindelser var med unge Pigebørn, der er i Forlegenhed.

„Hun sagde mig sit Navn ... Fru Tricon!“

„Tricon!“ udbrød Nana. „Stop! Hende havde jeg sandt for Dyden glemt ... Lad hende komme ind!“

Zoé aabnede Døren for en ældre Dame, høj af Vækst, med Haaret sat paa Engelsk; hun førte sig som en Grevinde, der var paa Vejen til sine Sagførere. Saa gjorde Zoé sig usynlig, forsvandt uden en Lyd med den smidige, snogeagtige Bevægelse, hvormed hun plejede at forlade Værelset, naar det var en Herre, der var paa Besøg. Hun kunde saamænd godt være bleven. Madam Tricon satte sig ikke en Gang ned, og det var ikke mange Ord, hun vekslede med Nana.

„Jeg har En, der passer for Dem, i Dag ... Har De Lyst?“

„Ja ... Hvormeget?“

„400 Franks.“

„Og hvornaar?“

„Klokken tre! ... Det er altsaa en afgjort Sag!“

„Ja!“

Tricon gav sig derpaa straks til at tale om Vejret, et tørt Vejr, i hvilket det var en Nydelse at færdes ude. Der var endnu fire, fem Personer, hun skulde besøge, hun kiggede i en lille Lommebog og tog Afsked.

Saasnart Nana var bleven alene, syntes hun at have kastet alle Bekymringer over Bord. En let Kuldegysen fo'r hen over hendes Skuldre, og hun puttede sig igen ned i den varme Seng med en blødagtig Dovenskab som en kuldskær Kat. Lidt efter lidt faldt hendes Øjne til, og hun drømte smilende om, hvilke smukke Klæder hun den næste Dag vilde give lille Ludvig paa; Søvnen tog hende atter i sin Favn og Nattens Feberdrøm med dens langt henrullende Bravosalver vendte tilbage som et Violoncel-Akkompagnement og lullede hendes Træthed til Ro.

Endnu Klokken elleve, da Zoé førte Fru Lerat ind i Værelset, sov Nana, men hun vaagnede ved deres Indtræden og sagde straks:

„Naa, det er dig ... Du maa tage til Rambouillet i Dag.“

„Det er derfor, jeg kommer,“ sagde Tanten, „der gaar et Tog 20 Minuter over 12; det kan jeg godt naa.“

„Nej, saa tidligt har jeg ikke Penge,“ tog det unge Pigebarn til Orde, idet hun strakte sig i Sengen med fremskudt Barm. „Vi maa se Tiden an, du kan blive og spise Frokost med.“

Zoé kom med en Friserkaabe.

„Frøken,“ hviskede hun, „Frisøren er der.“

Men Nana havde slet ikke Lyst til at gaa ind i Toiletværelset og raabte derfor:

„Kom ind, Francis!“

En korrekt klædt Herre traadte hilsende ind. Netop i samme Øjeblik stak Nana sine nøgne Ben ud af Sengen, hun gav sig god Tid, strakte Hænderne frem, for at Zoé kunde stoppe dem ned i Ærmerne paa Friserkaaben. Uden at vende Ryggen til stod Francis med en værdig Mine og ventede i Ro og Mag; og først da hun havde sat sig, og han havde gjort det første Strøg gennem hendes Haar, sagde han:

„Frøknen har maaske ikke set Bladene? ... Der er en meget god Artikel i *Figaro!*“

Han havde købt Bladet. Fru Lerat tog sine Briller paa, stillede sig hen ved Vinduet og læste Artiklen højt. Hun rettede sin garderhøje Skikkelse og stak Næsen i Sky, hver Gang hun traf paa et rosende Ord. Det var en Artikel af Fauchery, skrevet lige efter Forestillingens Slutning, to meget begejstrede Spalter, fulde af aandrig Ondskabsfuldhed mod Kunstneren og utilsløret Beundring for Kvinden.

„Udmærket!“ udbrød Francis.

Nana følte sig ikke fornærmet, fordi der blev gjort Nar af hendes Stemme! Han var forekommende, denne Fauchery; hun skulde nok vise ham en Villighed til Gengæld. Da Fru Lerat havde læst Artiklen, erklærede hun højrøstet, at alle Mandfolk havde Djævlen i Læggene, og tilfreds med denne Hentydning, hvis Morsomhed kun hun forstod, nægtede hun at udtale sig yderligere.

Francis var færdig med Nanas Haar og tog Afsked med de Ord:

„Jeg skal kigge efter i Aftenaviserne ... Det er vel som sædvanlig? Klokken halvseks!“

„Tag en Krukke Pomade og et Pund brændte Mandler fra Boissier med til mig,“ raabte Nana gennem Stuen til ham, ligesom han havde Haanden paa Laasen.

Da de to Kvinder var blevne alene, kom de i Tanker om, at de ikke havde omfavnet hinanden, og gav derefter hinanden nogle ordentlige Smækkys paa Kinderne. Artiklen havde oplivet dem. Nana, der hidtil havde halvsovet, følte igen Feberen fra sin Triumf. Aahaa, Rose Mignon var vist i rigtig godt Lune i Formiddag! Tanten havde ikke været i Teatret, da hun altid, som hun sagde, fik ondt i Maven af Sindsbevægelse, Nana gav sig derfor til at fortælle hende om Aftenen og berusede sig saaledes i sin egen Beretning, at det tog sig ud, som om Bifaldet havde runget ud over hele Paris. Pludselig brød hun af og spurgte hende, om Nogen skulde have forudsagt dette, da hun som en anden Gadetøs travede om i Guldraabe-Gade. Fru Lerat rystede paa Hovedet: nej, nej, det havde aldrig et Menneske kunnet forudse. Og nu gav hun sig til at tale, hun anslog en højtidelig Tone og kaldte Nana sin Datter, havde hun maaske ikke været som en Moder for hende, efter at hendes virkelige Moder var gaaet bort for at samles med hendes Fader og Bedstefader. Nana blev meget rørt og var lige ved at briste i Graad. Fru Lerat tog fat igen: Fortiden var og skulde være forbigangen, aa, det havde været en væmmelig Fortid, men det var aldrig værd at rode op i de Ting. I lang Tid havde hun ophørt at se til sin Niece, thi i Familien havde de paastaaet, at hun vanærede sig ved at omgaas den Lille. Hvor havde det været muligt! Hun forlangte jo ikke at indvies i hendes Hemmeligheder, og hun troede for Resten, at Nana altid havde ført et hæderligt Liv. Det havde været hende en Tilfredsstillelse at genfinde hende i gode Omstændigheder og at se, at hun var opfyldt af kærlige Tanker for sin Søn. Det var kun Hæderlighed og Arbejde, der betalte sig i denne Verden.

„Hvem er Fader til den Lille?“ afbrød hun pludselig sig selv med Øjne, der skinnede af hidsig Nysgerrighed.

Nana blev overrasket og tøvede et Øjeblik med Svaret.

„En Herre!“ svarede hun.

„Stop lidt!“ tog Tanten atter fat, „det er bleven mig fortalt, at du har faaet ham med en Murer, der bankede dig ... Naa, det kan du fortælle mig en anden Dag, du véd, du kan stole paa min Tavshed ... Lad gaa, jeg skal tage mig af ham, som han var Søn af en Prins.“

Fru Lerat havde opgivet sin Forretning med kunstige Blomster og levede nu af de 600 Franks, hun havde i Rentepenge af den Kapital, hun havde sparet sammen Skilling for Skilling. Nana lovede at leje en pæn Lejlighed til hende og desuden at ville give hende 100 Franks om Maaneden. Ved denne Sum blev Tanten ude af sig selv af Glæde, raabte til Niecen, at hun skulde presse Citronen, medens hun havde Krammet paa dem ; hun talte om Mandfolkene. De omfavnede igen hinanden. Men midt i den Glæde, Nana følte, da Talen atter drejede sig om Ludvig, formørkedes hendes Ansigt af en ubehagelig Erindring.

„Er det ikke kedeligt, at jeg skal være nødt til at gaa ud Klokken tre?“ mumlede hun. „Det er Hoverierbejde!“

I det samme meldte Zoé, at Maden var færdig. De gik ind i Spisestuen, hvor en bedaget Dame allerede havde taget Plads ved Bordet ; hun havde ikke taget sin Hat af, og var klædt i en mørk Kjole af en ubestemmelig Farve midt imellem brunt og grønt. Nana syntes ikke forbavset ved at se hende dér, hun spurgte kun ganske ligefremt, hvorfor hun ikke var kommen ind i Sovekamret.

„Jeg hørte flere tale,“ svarede den ældre Dame, „og saa tænkte jeg, at De havde Fremmede.“

Fru Maloir, der havde et agtværdigt Ydre og førte sig med Anstand, forrettede Tjeneste hos Nana som ældre Veninde : hun holdt hende med Selskab og ledsagede hende, naar hun gik ud. Fru Lerats Tilstedeværelse syntes først at gøre hende urolig, men, da hun fik at vide, at hun var en Tante til Nana, saá hun paa hende med en sødladen Mine og et blegt Smil. Nana, der sagde, at hendes Tarme skreg af Sult, styrtede sig imidlertid over Radiserne, som hun satte til Livs uden Brød. Fru Lerat, der havde anlagt et fornemt Væsen, vilde ikke have Ra-

diser ; de satte Slim i Halsen. Da Zoé derpaa kom med Koteletter, tog Nana kun smaat til sig af Kødet og nøjedes med at pille Benene.

Fra Tid til anden kastede Nana undersøgende Blikke paa sin ældre Venindes Hat.

„Er det den nye Hat, jeg har givet Dem?“ sagde hun endelig.

„Ja, jeg har lavet den om,“ mumlede Fru Maloir med Munden fuld af Mad.

Hatten var vidunderlig, bred fortil, prydet med en høj Fjer. Fru Maloir havde Mani for at lave alle sine Hatte om ; hun alene vidste, hvad der klædte hende, og kunde i en Haandevending gøre en Bøtte af den eleganteste Hat. Nana havde netop købt denne Hat til hende for ikke at behøve at skamme sig ved hende, naar de fulgtes ad ud ; hun var lige ved at blive vred og raabte :

„Tag den dog af i det mindste !“

„Nej Tak !“ svarede den ældre Dame værdigt, „den er mig ikke til Ulejlighed, jeg kan saa godt spise med den paa.“

Efter Koteletterne kom der Blomkaal og en Levning kold Kylling. Men Nana trak paa Næsen ad hver Ret, betænkte sig, lugtede til det og lod det Hele ligge paa sin Tallerken ; hun spiste tilsidst noget Konfekt.

Desserten trak ud. Zoé tog ikke af Bordet, inden hun bød Kaffe om ; Damerne havde ganske ligefrem skudt deres Tallerken til Side. De talte stadig om den foregaaende Aften. Nana rullede Cigaretter, som hun røg, idet hun lænede sig tilbage i Stolen og vippede frem og tilbage.

Og som Zoé stod dér med Ryggen op ad Buffeten og Hænderne hængende ned, gav de sig til at høre paa hendes Historie. Hun fortalte, at hun var Datter af en Jordemoder i Bercy, der sad smaat i det. Først var hun kommen i Tjeneste hos en Tandlæge, derpaa hos en Assurance-Agent ; men det passede hende ikke noget af Stederne ; derpaa regnede hun med kendelig Stolthed alle de Damer op, hvor hun havde tjent som Kammerpige. Zoé talte om disse Damer, som havde hun holdt deres Lykke i sin Haand ; ganske sikkert var mere end én kommen galt afsted, hvis hun ikke havde været. Saaledes havde Frøken Blanka en Dag Hr. Octavius hos sig, da den Gamle

kom hjem; men hvad gjorde Zoé? Idet hun gik gennem Dagligstuen lod hun, som hun besvimede, den Gamle ilede ud i Køkkenet efter et Glas Vand, og Hr. Octavius undslap.

„Ja, hun er god nok!“ sagde Nana, der havde hørt efter med en øm Interesse, en Slags hengiven Beundring.

„Jeg har oplevet mange Ulykker ...“ begyndte Fru Lerat.

Og hun bøjede sig hen til Fru Maloir og hviskede til hende. Begge Damerne dyppede Sukkeret i Kaffen. Fru Maloir laante nok Øren til Andres Hemmeligheder, men hun røbede aldrig sine egne. Det sagdes almindeligt, at hun levede af en hemmelighedsfuld Understøttelse i et Værelse, hvor ingen Fremmed fik Lov at sætte sin Fod.

Pludselig fo'r Nana op.

„Tante, lad være at lege med Knivene! Du véd, det plager mig!“

Uden at tænke over det havde Fru Lerat lagt to Knive over Kors paa Bordet. For Resten vægrede Nana sig mod at være overtroisk; hun tog sig saaledes ikke det mindste af, om Saltkarret væltede, selv om det skete paa en Fredag, men to Knive over Kors, det var hende for meget, og det havde aldrig slaaet fejl, at det bragte Ulykke. Der vilde ganske sikkert hænde et eller andet ubehageligt. Hun gabede med en Mine af dyb Træthed.

„Allerede to ... saa maa jeg afsted! Gud, hvor det keder mig!“

De to Gamle saá paa hinanden, og alle tre rystede de paa Hovedet uden at sige et Ord; det var nu heller ikke altid morsomt, det var vist og sandt. Nana lagde sig atter tilbage i Stolen og tændte sig en ny Cigaret, medens de to Andre kneb Munden sammen af bare Hensynsfuldhed og hengav sig til filosofiske Betragtninger.

„Medens vi sidder her og venter, kan vi faa os et Slag Bezigue,“ sagde Fru Maloir efter nogen Tids Tavshed. „De spiller vel Bezigue, Frue?“

Selvfølgelig spillede Fru Lerat Bezigue og det endog fuldkomment. Det var til ingen Nytte at ulejlige Zoé, der lige var gaaet ud; de kunde godt nøjes med et Hjørne af Bordet og slog Dugen op over de brugte Tallerkener. Men da Fru Maloir skulde til at hente Kortene i en Skabsskuffe, bad Nana hende, inden de gav sig i Lag med

Spillet, være saa venlig at skrive et Brev for hende. Det kedede hende at skrive, og desuden var hun ikke ganske sikker i Bogstaveringen, medens hendes gamle Veninde var en Mester i at skrive de hjerteligste Breve. Hun skyndte sig ind i sit Værelse efter fint Brevpapir; et Blækhus med en rusten Pen stod Side om Side med en Flaske Blæk til tre Sous og flød paa en Kommode. Brevet var til Daguenet. Fru Maloir tog fat: „Min elskede lille Ven!“, og derpaa lod hun ham vide, at han ikke skulde komme den følgende Dag, fordi „det ikke kunde lade sig gøre“, men „hvad enten han var fjern eller nær, var hun stedse hos ham i Tankerne.“

„Og saa slutter jeg med „Tusind Kys“,“ mumlede Fru Maloir.

Fru Lerat havde ved Nik tilkendegivet sit Bifald med hver Sætning; hendes Øjne skinnede, hun var henrykt over at indvies i dette Hjerteanliggende. Hun vilde nu ogsaa give sit Besyv med og fremsmægtede med sød Mine:

„Tusind Kys paa dine dejlige Øjne!“

„Det er godt! „Tusind Kys paa dine dejlige Øjne“,“ gentog Nana, medens de to Gamles Ansigter antog et lykkeligt Udtryk.

Der blev ringet paa Zoé, for at hun skulde gaa ned med Brevet til et Bybud; hun stod netop og talte med Teaterbudet, der kom med en Besked til Frøknen, som han havde glemt om Morgenen. Nana lod ham komme ind og anmodede ham om paa Tilbagevejen at aflevere Brevet paa Daguenets Bopæl. Derpaa udspurgte hun ham stærkt. Naa, Bordenave var rigtignok meget glad; der var allerede udsolgt for de næste otte Dage; Frøknen kunde ikke gøre sig nogen Forestilling om den Mængde Mennesker, der i Løbet af Formiddagen havde spurgt om hendes Adresse. Da Budet var gaaet, sagde Nana, at hun vilde være tilbage i Løbet af en halv Timestid; dersom der kom Besøgende, skulde Zoé lade dem vente. Medens hun sagde Besked, ringede det. Det var en Rykker, en Vognmand; han slog sig ned paa Bænken i Forstuen, han havde ingen Hast, han kunde godt sidde dér til Aften.

„Naa, frisk Mod!“ sagde Nana, der var døset helt hen i Ugidelighed, idet hun gabede og paany strakte og rakte sig. „Jeg skulde allerede være derhenne!“

Hun rørte sig alligevel ikke, fulgte sin Tantes Spil — denne havde lige meldt 100 Esser — og med Hagen støttet i Haanden fordybede hun sig mere og mere i Spillet, men pludselig sprang hun op, da hun hørte Uret slaa tre.

„Saa for Satan!“ udbrød hun raat.

Fru Maloir, der talte sine Tiere og Esser, opmuntrede hende med sin bløde Stemme:

„Det var vist det bedste, min lille Ven, om De nu straks gjorde Deres Ærinde af!“

„Skynd dig nu,“ sagde Fru Lerat, idet hun blandede Kortene. „Hvis du er her inden Klokken fire, skal jeg tage afsted med Toget Kl. $4\frac{1}{2}$.“

„Aa, det skal ikke staa længe paa,“ mumlede hun.

I Løbet af ti Minuter havde Zoé hende i Kjole og Hat; det var Nana ligegyldigt, hvorledes hun saá ud. Da hun var ved at gaa ud, ringede det paany, denne Gang var det Kulhandleren; naa, han kunde holde Vognmanden med Selskab. Da Nana var bange for en Scene, gik hun gennem Køkkenet og ned ad Køkkentrappen; hun gik ofte denne Vej ud; det havde den Ulempe, at hun maatte løfte Skørterne op.

„Naar man er en god Moder, vil Alt blive En tilgivet,“ sagde Fru Maloir, da hun var bleven alene med Fru Lerat.

„Jeg har 80 Konger,“ svarede denne, som Spillet livede op.

Og de fordybede sig begge i et uendeligt Spil.

Der var ikke bleven taget af Bordet. En kvalm Lugt, en Blanding af Maddunster fra Frokosten og Cigaretter, fyldte Værelset. De to Damer gav sig igen til at dyppe Sukkerstykker i Kaffen. De havde vel spillet i en 20 Minuter og samtidigt nippet til deres Kaffe, da det ringede for tredje Gang; Zoé kom rask ind og puffede til dem, som havde de været hendes Kamerater.

„Hvad mener De, nu ringer det igen ... De kan ikke blive siddende dér. Hvis der kommer mange Folk, har jeg Brug for hele Lejligheden. Lad det gaa lidt villigt, hyp, hyp!“

Fru Maloir vilde spille Partiet til Ende, men da Zoé gjorde Mine til at kaste sig over Kortene, bestemte hun sig til at tage dem med sig, for at der ikke skulde komme

Uorden i Spillet, og samtidigt flyttede Fru Lérat Kognaksflasken, Glassène og Sukkeret. De skyndte sig ud i Køkkenet, hvor de slog sig ned ved et Hjørne af Bordet midt imellem Viskestykkerne, der hængte til Tørring, og Baljen, der endnu var fuld af Opvaskervand.

„Vi havde nok naaet 340 ... Kom an!“

„Jeg har en Hjerter!“

Da Zoé kom derud igen, fandt hun dem atter aldeles optagne af Spillet, men da Fru Lerat blandede Kortene, fik Fru Maloir Tid til at spørge:

„Hvem er det?“

„Aa! Ikke Nogen af Betydning,“ svarede Zoé i en affejende Tone, „en lille ung Mand ... Jeg vilde saamænd have afvist ham, men han er saa køn, uden saa meget som et Dun paa Hagen, med blaa Øjnè og et Pigeansigt, saa jeg alligevel sagde, han kunde vente ... Han har en uhyre stor Buket i Haanden, som han paa ingen optænkelig Maade vil lægge fra sig. Han skulde have nogle Lussinger, saadan en Grønskolling, der endnu burde sidde paa Skolebænken!“

Fru Lerat gik efter en Karaffel Vand for at blande i Kognak'en; de mange Stykker Sukker havde gjort hende tørstig. Zoé lod et Ord falde om, at hun ogsaa nok vilde have saadant et Glas; hun havde, sagde hun, „en Smag saa bedsk som Galde i Munden.“

„Naa, De lod ham saa sætte sig ned?“ begyndte Fru Maloir igen.

„Ja, i Kabinettet til Gaarden, det lille Værelse, der ikke er møbleret ... Der findes ikke Andet end en Rejsekuffert af Frøknens og et Bord. Dér lader jeg altid Hvalpene tage Plads.“

Og hun var netop i Færd med at komme meget Sukker i sit Glas, da det atter ringede. Det var ogsaa som bare Pokker, at man ikke kunde have Ro til at drikke sig et Glas. Det var lovende, hvis Ringeriet allerede begyndte! Naa, hun maatte skynde sig ud at lukke op. Da hun kom tilbage, saá Fru Maloir spørgende paa hende.

„Det var kun en Buket!“

De nikkede alle tre til hinanden og tog sig en Slurk. Derpaa gav Zoé sig endelig i Færd med at dække af Bordet, og medens hun bar Tallerkenerne ud én for én, ringede det to Gange hurtigt efter hinanden. Det var dog

ikke noget videre, hun gav dem Besked i Køkkenet og begge Gange gentog hun sin ringeagtende Ytring:

„Det var kun en Buket!“

Imellem to Spil fik Fru Lerat og Fru Maloir sig en ordentlig Latter ved Zoés Beskrivelse af de Ansigter, Rykkerne i Forstuen satte op, da Blomsterne kom. Frøkenen skulde finde sine Buketter i sit Toiletværelse. Skade kun, at man ikke kunde faa saa meget som ti Sous for dem, hvor kostbare de saa end havde været; det var ogsaa en Maade at smide saa mange Penge ud til Blomster.

„Ja, jeg vilde,“ sagde Fru Maloir, „være glad, om jeg havde det, Herrerne her i Paris daglig giver ud til Blomster til Damerne.“

„Det tror jeg! De er ikke daarlig!“ mumlede Fru Lerat. „Bare man havde de Penge, der gaar til at binde dem sammen. Maa jeg ulejlige Dem, min Kære, med 60 Damer!“

Nu manglede Klokken ti Minuter i Fire. Zoé var forbavset, hun kunde ikke forstaa, at Frøknen blev saa længe borte, ellers naar hun var nødt til at gaa ud om Eftermiddagen, gjorde hun det af i en Ruf. Men Fru Maloir erklærede, at man ikke altid kunde faa Tingene til at gaa efter sit Hoved. Det var sikkert og vist, ytrede Fru Lerat, Livet var fuldt af Vanskeligheder. Det var bedst at vente ganske taalmodigt; siden hendes Niece blev forsinket, maatte det sikkert være Forretninger, der opholdt hende, ikke? For Resten faldt Tiden dem jo ikke lang; de havde det godt i Køkkenet. Og da Fru Lerat ikke havde flere Hjertere, kastede hun Ruder til.

Atter ringede det.

Da Zoé kom tilbage, var hun ganske ophidset.

„Hvad siger De nu? Den tykke Steiner!“ berettede hun allerede henne i Døren, idet hun dæmpede Stemmen. „Ja, ham har jeg ladet tage Plads i den lille Salon.“

Fru Maloir beskrev nu Bankieren for Fru Lerat, der ikke havde noget Kendskab til den Slags Herrer. Mon han var ved at give Slip paa Rose Mignon? Zoé rystede paa Hovedet, hun vidste Besked, men hun maatte igen ud at lukke op.

„Sikken et Uheld!“ mumlede hun, da hun kom tilbage. „Det er den Sortsmudsede! Det var til ingen Nytte, at jeg blev ved at sige ham, at Frøkenen var ude;

han har slaaet sig ned i Soveværelset ... Vi ventede ham først i Aften!“

Nu var Klokken et Kvarter over Fire, og endnu havde Nana ikke vist sig. Hvad kunde hun dog bestille? Der var ikke sund Sans heri. Der kom to Buketter til. Zoé, der begyndte at blive gnaven, saá efter, om der var levnet noget Kaffe. Ja, de to Damer vilde ogsaa gerne have Kaffe, det vilde opmuntre dem; de var ved at slumre hen, som de sad dér paa deres Stole og med den samme Bevægelse stadig købte i Bunken. Uret slog halv; der maatte bestemt være hændet Frøknen Noget; de snakkede sagte sammen.

Pludselig glemte Fru Maloir, hvor hun var, og meldte med høj Stemme:

„Jeg har 500! ... Kvint-Major i Trumf!“

„Men saa ti dog stille!“ udbrød Zoé vredt. „Hvad maa alle Herrerne tænke?“

I den Stilhed, der nu herskede, hørtes igennem de to gamle Damers dæmpede Skændsmaal, hvorledes et Par raske Fødder løb op ad Køkkentrappen. Det var endelig Nana. Førend hun havde faaet Døren op, kunde man høre hendes Aandedræt. Hun traadte ind meget rød og med rappe Bevægelser. Hendes Nederdel, hvis Opheftninger var revne itu, fejede Trappetrinene, og Garneringerne havde lige slæbt i en Pøl skiddent Vand, der paa første Sal, hvor Barnepigen var en Svinepels, var sivet ud paa Trappen.

„Naa, er du dér! Det var ikke uheldigt,“ sagde Fru Lerat og spidsede Munden, hun var endnu ærgerlig over Fru Maloirs 500. „Du véd rigtignok, hvorledes du skal behandle Folk.“

„Ja, det er virkelig ikke fornuftigt, Frøken!“ tilføjede Zoé.

Nana, der i Forvejen var i daarligt Lune, blev yderligere opbragt ved disse Bebrejdelser. Var det en Maade at modtage hende paa efter den Kedsommelighed, hun kom fra!

„Lad mig i Fred, hvad!“ raabte hun.

„Hys, Frøken, der er Folk derinde,“ sagde Kammerpigen.

Den unge Kvinde dæmpede sin Stemme og stammede stakaandet:

„Tror I maaske, at jeg har moret mig? ... Jeg skummede og havde en rasende Lyst til at knalde et Par Lussinger ... Og ikke en Droske at opdrive! ... Heldigvis er det kun et Par Skridt herfra. Naa, jeg rendte af alle Kræfter.“

„Har du Pengene?“ spurgte Tanten.

„Naa, det var ogsaa Noget at spørge om!“ svarede Nana.

Hun havde sat sig paa en Stol ligeoverfor Komfuret og strakte sine af Løbet medtagne Ben ud fra sig, og uden at give sig Tid til at puste ud, trak hun frem af sit Liv en Konvolut, hvori der laa fire Hundrede-Franks-Sedler.

Man kunde se Sedlerne gennem en Flænge, som hun havde revet med voldsom Hast for at forvisse sig om Indholdet. De tre Kvinder, der stod omkring hende, stirrede vist paa Konvoluten, det grove, krøllede og snavsede Papir i hendes behandskede Hænder. Det var altfor sent, Fru Lerat kunde ikke rejse til Rambouillet før den følgende Dag. Nana begyndte paa en længere Fortælling.

„Frøken, der er Folk, som venter,“ sagde Kammerpigen igen.

Nana fo'r paany op. De kunde vente! Om et Øjeblik, naar hun havde Forretningerne fra Haanden. Og da hendes Tante rakte Haanden ud efter Pengene, sagde hun:

„Aa! Nej, ikke det Altsammen! 300 Franks til Ammen, 50 Franks til dig til Billet og andre Udgifter, det bliver ialt 350 Franks ... Saa beholder jeg selv 50 Franks.“

Den største Vanskelighed var at faa den ene Seddel byttet; der var ikke ti Franks i Huset. Der var Ingen, der henvendte sig til Fru Maloir, thi denne, der hørte til med en adspredt Mine, havde aldrig mere hos sig end 6 Sous til Omnibussen. Endelig gik Zoé ud med den Bemærkning, at hun vilde se i sin Kuffert, og hun kom tilbage med 100 Franks i 100 Sous-Stykker. De gav sig derpaa til at tælle Pengene paa et Hjørne af Bordet. Fru Lerat lovede at komme igen med Ludvig den næste Dag og gik derpaa bort.

„De sagde, der er Folk derinde,“ begyndte Nana igen; hun sad stadig ned og strakte sig.

„Ja, Frøken, tre Personer.“

Og hun nævnede Bankieren først; Nana saá sur ud. Dersom denne Steiner troede, at hun vilde lade sig kede til Døde, fordi han den foregaaende Aften havde tilkastet hende en Buket, saa tog han fejl.

„For Resten,“ erklærede hun, „vil jeg ikke tage mod Nogen; gaa og sig dem, at de ikke maa vente længere paa mig!“

„Frøknen skulde tænke sig om, Frøknen skulde modtage Hr. Steiner,“ sagde Zoé med lav Stemme uden at røre sig af Pletten, med en alvorlig Mine, ærgerlig over at se sin Frøken paa Nippet til at gøre en Dumhed.

Derpaa gav hun sig til at tale om Valakkeren, der nok begyndte at finde Tiden lang i Værelset. Nu blev Nana rasende og end mere stædig. Ingen, Ingen vilde hun se! Skulde hun altid have ham hængende!

„Sæt dem Alle paa Porten! Jeg tager mig et Slag Bezigue med Fru Maloir, det holder jeg meget mere af!“

En Ringen skar ind i hendes Tale. Det var for galt! Endnu en paatrængende Gæst! Hun forbød Zoé at lukke op, men hun var uden at høre efter gaaet ud i Køkkenet, og da hun atter kom til Syne, sagde hun i en myndig Tone, idet hun rakte to Kort frem:

„Jeg har sagt til disse Herrer, at Frøknen tog imod, og de venter i Salonen.“

Nana rejste sig rasende, men hun faldt til Ro, da hun saá Navnene: Marki de Chouard og Grev Muffat de Beuville, paa Kortene. Hun stod et Øjeblik tavs.

„Hvad er det for nogle?“ spurgte hun. „Kender De dem?“

„Jeg kender den Ældste af dem,“ svarede Zoé og kneb Munden til paa en underfundig Maade.

Og da hendes Frøken vedblev at stirre spørgende paa hende, tilføjede hun ligefremt:

„Jeg har set ham et eller andet Sted.“

Tilsyneladende var det disse Ord, der fremkaldte den unge Kvindes Beslutning. Hun forlod modstræbende Køkkenet, dette varme Tilflugtssted, hvor man kunde sidde og snakke, idet man samtidigt nød Duften af Kaffen, der stod og dampede over en Rest Trækul. Hun vendte Ryggen til Fru Maloir, som nu gav sig til at lægge Kabaler; hun havde stadig ikke taget Hatten af, kun havde hun,

for at gøre sig det mageligt, løst Baandene op og kastet dem tilbage over Skuldrene.

Inde i Toiletværelset, hvor Zoé hurtigt hjalp hende i en Friserkaabe, slyngede hun en Række Forbandelser ud over Mandfolkene for at gengælde de Kedsommeligheder, de voldte hende. Disse grove Ord bedrøvede Kammerpigen, thi hun blev klar over, at Frøknen endnu ikke havde aflagt sit Væsens Kanter. Hun vovede endog at bede Frøknen falde til Ro.

„Ja vist," svarede Nana med et raat Tonefald. „Det er nogle rigtige Svin."

Hun tog imidlertid sin Prinsessemine paa, som hun selv sagde. Netop som Nana vilde gaa ind i Dagligstuen, holdt Zoé hende tilbage, og hun førte af egen Drift Marki de Chouard og Grev Muffat ind i Toiletværelset; det var meget bedre!

„Mine Herrer," sagde Nana med en tillært Høflighed, „det gør mig ondt, at jeg har ladet Dem vente paa mig."

De to Herrer bukkede og satte sig ned. Dagslyset faldt gennem et Gardin af broderet Tyll, behagelig dæmpet ind i Stuen. Det var det eleganteste Værelse i Lejligheden, Møblementet bestod af et stort Marmor-Toiletbord, et indlagt Toiletspejl, en Chaiselongue og nogle blaa Fløjls-Lænestole. Paa Toiletbordet laa som et Blomstervæld Buketterne, Roser, Syrener og Hyacinther, og udbredte en gennemtrængende og stærk Duft; og den klamme Luft, den fade Varme, der udstrømmede fra Vandfadet, gennemtrængtes af og til af en skarpere Lugt fra nogle tørre Patchouli-Blade, der laa paa Bunden af en Skaal. Nana krøb sammen og syntes, idet hun holdt sin daarligt knyttede Friserkaabe om sig, at være bleven overrasket ved sin Paaklædning, med Huden endnu fugtig; hun smilede forlegent midt i sine Kniplinger.

„Frøken," begyndte Grev Muffat alvorligt, „De maa undskylde os, at vi har trængt os ind ... Vi kommer i veldædigt Øjemed ... den Herre og jeg er nemlig begge Medlemmer af Distriktets Understøttelsesforening."

Marki de Chouard skyndte sig med en galant Mine at tilføje disse Ord:

„Saasnart vi fik at vide, at en stor Kunstnerinde boede i dette Hus, lovede vi os selv at anbefale vore Fattige til

hende paa en særlig indtrængende Maade ... Det sande Talent mangler aldrig Hjerte."

Nana gav den Beskedne; hun svarede med nogle smaa Bevægelser med Hovedet, medens hun hurtigt anstillede sine Betragtninger. Det maatte være den Gamle, der havde taget den Anden med; hans Øjne var altfor gavtyveagtige, men forøvrigt var det nok bedst at tage sig i Agt ogsaa for den Anden, hos hvem Aarerne i Tindingerne svulmede truende; han havde sikkert godt kunnet komme ganske alene. Saadan var det naturligvis: Portneren havde sagt hendes Navn, og saa havde de slaaet sig sammen, hver med sin Plan.

„De gjorde, mine Herrer, til visse en god Gerning ved at komme herop," sagde hun i den velvilligste Tone.

Men den elektriske Klokke fik hende til at fare sammen. Endnu et Besøg, og denne Zoé, der bestandig lukkede op! Hun vedblev:

„Det er en stor Lykke at kunne give!"

I Grunden følte hun sig smigret.

„Aa, Frøken," tog Markien igen til Orde, „dersom De vidste, hvor stor Fattigdommen er! Vort Distrikt tæller ikke mindre end 3000 Fattige, og det skønt det er et af de rigeste. De kan ikke tænke Dem en saadan Nød og Elendighed: sultne Børn, syge Kvinder, berøvede enhver Hjælp, døende af Kulde ..."

„Stakkels Skabninger!" udbrød Nana dybt bevæget.

Hendes Medlidenhed var saa oprigtig, at Taarer vædede hendes smukke Øjne. Uden at tænke derover havde hun bøjet sig forover, og ved denne Bevægelse gik hendes Friserkaabe op og viste hendes Hals, medens samtidigt hendes Knæers bløde Rundhed tegnede sig gennem det tynde Tøj. En svag Rødme steg op i Markiens gustne Kinder. Grev Muffat, der vilde til at tale, slog Øjnene ned. Der var altfor hedt i dette Værelse, hvor der herskede en tung, indelukket Drivhusvarme. Roserne visnede, og en bedøvende Duft steg op fra Patchouli-Skaalen.

„Ved saadanne Lejligheder vilde man gerne være meget rig," lagde Nana til. „Men enhver giver efter sin bedste Evne ... De maa tro mig, mine Herrer, at dersom jeg havde vidst ..."

Hun var i sin Rørelse paa Nippet til at sige en Dumhed; hun greb sig i det og fuldendte ikke Sætningen. Et

Øjeblik sad hun forlegen hen, thi hun kunde ikke mere huske, hvor hun havde lagt sine 50 Franks, da hun tog sin Kjole af. Men pludselig kom hun i Tanker derom: de maatte ligge paa et Hjørne af Toiletbordet under en omvendt Pomadekrukke. Da hun rejste sig, blev der ringet længe paa Døren. Naa, En til! Det lod til aldrig at faa Ende.

Greven og Markien havde ligeledes rejst sig op, og den Sidste spidsede Øren henimod Døren. Muffat saá paa ham; derpaa slog de begge Øjnene ned, de følte sig forlegne, antog igen den kølige Korrekthed, den ene skulderbred og kraftig med en rig Haarvækst, den anden rettende sine magre Skuldre, ned over hvilke hans Krans af sparsomme hvide Haar faldt.

„Jeg maa skam," sagde Nana, der gav sig til at le, idet hun kom med ti store Stabler Sølvmønter, „ordentlig belæsse Dem, mine Herrer ... men det er jo for de Fattiges Skyld ..."

Og det lille fortryllende Smilehul i Hagen viste sig; med en troskyldig Barnemine, uden nogen Tillærthed, rakte hun Pengerullen i sin aabne Haand henimod de to Herrer, som vilde hun sige: „Lad os nu se, hvem der vil tage den?" Greven var den rappeste, han greb de 50 Franks, men et Pengestykke blev liggende i hendes Haand, saa han for at faa dette maatte berøre den unge Kvindes Hud, en varm og blød Hud; ved Berøringen fo'r der et Stød igennem ham, hun var munter og lo hele Tiden.

„Det er, hvad jeg har, mine Herrer," tog hun igen til Orde. „En anden Gang haaber jeg at kunne give mere."

De havde ikke noget Paaskud til at blive længere, hilste og gik henimod Døren, men i det Øjeblik, da de vilde gaa ud, ringede det igen. Markien kunde ikke skjule et blegt Smil, medens en Skygge gjorde Grevens Ansigt endnu højtideligere. Nana holdt dem nogle Sekunder tilbage, for at give Zoé Tid til at finde endnu en Krog; hun holdt ikke af, at Folk traf hinanden hos hende. Der maatte være propfuldt, men hvor behageligt overrasket blev hun ikke ved at finde Salonen tom. Zoé maatte da have puttet dem ind i Skabene.

„Paa Gensyn, mine Herrer!" sagde hun, idet hun blev staaende paa Tærsklen ind til Salonen.

Hun svøbte dem ind i sin Latter og sit klare Blik. Grev Muffat bukkede; han følte sig forvirret til Trods for sin store Verdensmandserfaring og længtes efter atter at indaande den friske Luft, da den berusende Blomster- og Kvinde-Duft, der fyldte dette Toiletværelse, var nær ved at kvæle ham. Bag hans Ryg dristede Marki Chouard, der var sikker paa, at Ingen kunde se ham, sig til at sende Nana et Blink med Øjnene, medens han slikkede sig om Munden.

Da Nana kom tilbage til Kabinettet, hvor Zoé ventede med Breve og Visitkort, lo hun stærkere end før, og udraabte:

„Det var nogle nette Fyre! De slog mig for mine sidste halvtredsindstyve Franks."

Hun var slet ikke ærgerlig, hun syntes, det var grinagtigt, at de Herrer havde berøvet hende Pengene; det var alligevel nogle Svinebæster, for hun havde ikke en Skilling. Men hun blev atter i daarligt Lune ved at se Kortene og Brevene. De sidste kunde endda gaa an, de kom fra Herrer, der den foregaaende Aften havde tilklappet hende deres Bifald og nu udtrykte deres Beundring skriftligt. Men de Herrer, der vilde personlig gøre hende deres Opvartning, de kunde rejse Fanden i Vold.

Zoé, der havde gemt dem alle Vegne, gjorde den Bemærkning, at Lejligheden var meget bekvem, da hvert Værelse havde Dør ud til Korridoren. Det var rigtignok anderledes end hos Frøken Blanka, hvor man altid maatte gaa gennem Salonen; Frøken Blanka havde da ogsaa haft mange Ubehageligheder heraf.

„De maa lade dem Alle gaa igen!" sagde Nana, som holdt fast ved sin Beslutning. „Begynd med den Sortsmudsede!"

„Ham! Det er længe siden, Frøken, at jeg har givet ham Løbepas," sagde Zoé med et Smil. „Han vilde bare sige Frøknen, at han ikke kunde komme i Aften."

Det vakte stor Glæde; Nana klappede i Hænderne. Han kom ikke, hvilket Held! Hun var saaledes sin egen Herre! Hun udstødte et Lettelsens Suk, som om hun var bleven benaadet for den skrækkeligste Straf. Hendes første Tanke var Daguenet. Det stakkels Pus, som hun lige havde skrevet til, at han maatte vente til Torsdag! Fru Maloir maatte i en Fart skrive et andet Brev! Men

Zoé sagde, at Fru Maloir, som hun plejede, var stukket af, uden at Nogen havde lagt Mærke dertil. Nana talte lidt om at sende et Bud, men blev saa tvivlraadig. Hun var meget træt; det vilde være dejligt at sove en hel Nat! Tanken om denne Nydelse betog hende tilsidst helt: for én Gangs Skyld kunde hun da unde sig den.

„Jeg gaar lige paa Hovedet i Seng, naar jeg kommer hjem fra Teatret," mumlede hun med en lækkersulten Mine, „og De skal ikke vække mig før i Morgen Middag."

Derpaa hævede hun Stemmen:

„Hopla! Naa, smid saa de Andre ned ad Trappen!"

Zoé rørte sig ikke. Hun skulde nok vogte sig for aabenlyst at give Frøknen Raad, hun ordnede det kun saaledes, at Frøknen kunde drage Nytte af hendes Erfaring, naar det syntes, som Frøknen lod sig lede af sit daarlige Lune.

„Hr. Steiner ogsaa?" spurgte hun kort.

„Vist saa!" svarede Nana. „Ham førend nogen Anden!"

Kammerpigen ventede endnu noget, for at give Frøknen Tid til Eftertanke. Vilde Frøknen virkelig ikke være stolt ved at berøve sin Medbejlerske Rose Mignon saa rig en Herre, der var velkendt paa alle Teatrene?

„Naa, skynd Dem dog, min Ven," sagde Nana, der gennemskuede Zoé, „og sig ham, at han keder mig!"

Men pludselig gjorde hun omkring; i Morgen kunde hun maaske have Lyst; og idet hun kaadt slog ud med Haanden, lo og blinkede med Øjnene, raabte hun til Zoé:

„Naar Alt kommer til Alt, hvis jeg vil have ham, er det den nemmeste Maade at smide ham paa Døren!"

Zoé følte sig ganske slaaet. Hun saá paa sin Frøken, greben af en dyb Beundring, derpaa gik hun ud for uden mindste Betænkning at sætte Steiner paa Døren.

Nana ventede roligt i nogle Minuter for at lade Zoé have Tid til at gøre rent Bord, som hun sagde. Havde man kendt Mage til Stormløb! Hun stak Hovedet ind i Salonen: den var tom. Spisestuen: ligeledes tom. Men da hun beroliget fortsatte Undersøgelsen i fuld Forvisning om ikke at finde Nogen, traf hun pludselig, ved at lukke Døren til et Kabinet op, paa en lille ung Herre. Han

sad ret op paa en Kuffert, meget roligt og saa meget artig ud med en uhyre Buket paa sine Knæ.

„Ih, Gud bevares!“ udbrød hun. „Her er jo En endnu!“

Den lille unge Mand var ved Synet af hende sprunget ned, rød som en Valmue. Han vidste ikke, hvad han skulde gøre med sin Buket, men lod den gaa fra den ene Haand til den anden, ganske fortumlet af Bevægelse. Hans Ungdom, hans Forvirring, hans grinagtige Mine, som han stod dér med sine Blomster, blødgjorde Nana, saa hun brast i en hjertelig Latter. Naa, saa der var ogsaa Børn? Mændene kom til hende i Svøb? Nana overgav sig helt, blev fortrolig, moderlig, slog sig paa Laarene og spurgte leende:

„Skal jeg snyde Næsen for dig, mit Puds?“

„Ja,“ svarede den Lille med lavmælt og ydmyg Stemme.

Dette Svar forøgede hendes Lystighed. Han var 17 Aar og hed Georg Hugon. Aftenen forud havde han været i Variété-Teatret og nu var han kommen for at se hende.

„Er de Blomster til mig?“

„Ja!“

„Saa giv mig dem da, dit Tossehoved!“

Idet hun tog Buketten, styrtede han sig over hendes Hænder med sin Ungdoms Glubskhed; hun maatte slaa ham for at faa ham til at slippe. Hvor stejl saadan en Grønskolling kunde være! Og medens hun skændte paa ham, blev hun rød og smilede. Hun affærdigede ham og gav ham Lov til at komme igen. Han ravede fortumlet bort og kunde ikke finde Døren.

Nana gik tilbage til sit Toiletværelse, hvor Francis næsten i samme Øjeblik indfandt sig for at fuldende hendes Frisure. Hun klædte sig først paa om Aftenen. Hun sad foran Spejlet med Hovedet bøjet under Frisørens behændige Hænder, hun var tavs og drømmende, da Zoé traadte ind og meldte:

„Frøken, der er En, som ikke vil gaa!“

„Naa, saa lad ham blive,“ svarede Nana roligt.

„Paa den Maade kan det jo vare til evig Tid.“

„Bah! Sig, de maa vente. Naar de bliver altfor sultne, gaar de saamænd nok.“

Hun havde faaet sit Humør igen. Det opmuntrede

hende at gøre Nar af Mandfolkene. En Tanke satte Kronen paa hendes Morskab: hun smuttede bort fra Francis's Hænder, løb hen og skød selv Slaaen for; nu kunde de hobe sig sammen, de kunde da ikke bryde gennem Muren. Zoé kunde gaa gennem den lille Dør, der førte ud til Køkkenet. Den elektriske Klokke vedblev imidlertid at ringe det bedste, den havde lært; hvert femte Minut klang den, livligt og klart, med en godt passet Maskines Regelmæssighed. Nana talte, hvor ofte den ringede, for at adsprede sig, men pludselig kom hun i Tanker om noget Andet og spurgte:

„Hvor er mine brændte Mandler? Hvad behager!"

Ogsaa Francis havde glemt de brændte Mandler. Han trak en Pose op af sin Frakkelomme og overrakte hende den med samme Holdning som en Verdensmand, der giver sin Veninde en Foræring; dog opførte han ved hver Opgørelse de brændte Mandler paa sin Regning. Nana stillede Posen paa sit Skød og gav sig til at gnaske af Mandlerne, medens hun drejede Hovedet efter Frisørens lette Puf.

„Nu maa der," mumlede hun efter nogen Tids Tavshed, „for Pokker være en hel Bande."

Tre Gange i Træk havde Klokken ringet, og nu kimede den Slag i Slag, snart beskedent stammende som en første Kærlighedserklæring, snart dristigt, klingende højt under en kraftig Haand, snart ivrigt, gennembævende Luften med en rask Dirren. Det var en rigtig Kimen, som Zoé sagde, en Kimen, der kunde sætte hele Kvarteret paa den anden Ende, en Drift Mandfolk, der troppede op for at trykke paa Elfenbensknappen. Denne dumme Bordenave havde sandelig opgivet altfor mange hendes Bopæl, det var hele den foregaaende Aftens Publikum, der rykkede op.

„Hør, Francis," sagde Nana, „har De Hundrede Franks hos Dem?"

Han traadte tilbage, tog Frisuren i Øjesyn og svarede derpaa smidigt:

„Hundrede Franks, ja, det vil sige ..."

„Aa! De véd," afbrød hun ham, „hvis De behøver Sikkerhed ..."

Hun stoppede op og pegede med en flot Bevægelse paa de tilstødende Værelser. Francis laante hende de hun-

drede Franks. I sine ledige Øjeblikke kom Zoé ind for at lægge Frøknens Dragt frem; snart maatte hun klæde hende paa, medens Frisøren ventede for at give Haarsætningen et sidste Strøg. Det evindelige Ringeri afbrød Kammerpigen i hendes Arbejde, saa hun maatte efterlade Frøknen snart halvsnøret, snart med kun én Sko paa. Til Trods for sin Øvelse var hun nærved at miste Besindelsen. Tilsidst, da hun havde taget selv de mindste Huller i Brug til at putte Herrerne ind i, havde hun været nødt til at installere indtil tre og fire i samme Rum, hvilket var stridende mod alle hendes Grundsætninger. Det Værste, der kunde hænde, var, at de aad hinanden, og det vilde jo kun give Plads! Og Nana, der sad velforvaret bag Laas og Slaa, gjorde Nar af dem, og erklærede, at hun kunde høre, hvorledes de stønnede. De maatte tage sig ud med Tungen ud af Munden ligesom en Flok Køtere, der sad i Rundkres paa deres Haler. Det var vedblivende den Lykke, hun havde gjort den foregaaende Aften, der kaldte dette Kobbel af Mandfolk paa Sporet efter hende.

„Blot de ikke slaar Noget i Stykker!“ mumlede hun hen for sig.

Hun begyndte at blive urolig under de hede Aandedrag, der brød ind gennem Revnerne. Men saa førte Zoé Labordette ind, og Nana udstødte et Skrig fuld af Lindring. Han vilde tale med hende om en Fordring, han havde ordnet for hende i Forligskommissionen; hun hørte ikke paa ham, men gentog atter og atter:

„Jeg bortfører Dem ... Vi spiser sammen til Middag ... Derpaa kan De følge mig til Teatret. Jeg skal ikke ind paa Scenen før Klokken halvti.“

Den skikkelige Labordette, han kom netop tilpas! Og han begærede aldrig Noget! Han var kun Kvindernes Ven og hjalp dem med deres smaa Sager. Saaledes havde han lige nu, da han gik igennem Forstuen, faaet Rykkerne, der sad dér, til at gaa. For Resten ønskede disse rare Mennesker ikke at faa deres Regninger betalt, tværtimod, dersom de havde været paatrængende, havde det kun været, fordi de gerne vilde hilse paa Frøknen efter den store Lykke, hun havde gjort den foregaaende Aften, og paany personligt tilbyde hende deres Arbejde.

„Saa stikker vi af!“ sagde Nana, der nu var fuldt paaklædt.

I det samme traadte Zoé ind og meldte:

„Nu opgiver jeg, Frøken, at lukke op ... Der staar en hel Række ude paa Trappen!“

En Række paa Trappen! Til Trods for den engelske Flegma, Francis paatog sig, brød han ud i Latter, medens han pakkede sine Kamme sammen. Nana havde taget Labordettes Arm og puffede ham ud i Køkkenet. Ad denne Vej slap hun bort, endelig var hun da fri for disse Mandfolk, hun følte sig lykkelig ved Bevidstheden om, at ham kunde man have med sig ganske alene og hvor det skulde være uden at nære Frygt for Dumheder fra hans Side.

„De følger mig nok hjem igen til min Gadedør,“ sagde hun, idet de gik ned ad Køkkentrappen. „Paa den Maade kan jeg føle mig sikker ... Tænk Dem, jeg ønsker at være en hel Nat ganske alene. Et tosset Indfald, kære Ven!“

III.

Grevinde Sabine, som Fru Muffat de Beuville almindeligvis blev kaldt til Adskillelse fra Grevens Moder, der var død Aaret i Forvejen, holdt hver Tirsdag aabent Hus i sit Palæ i Miromesnil-Gade paa Hjørnet af Penthièvre-Gade. Det var en stor, firkantet Bygning, som Muffat'erne havde beboet i over hundrede Aar; ud til Gaden var Façaden, høj og sort, af en klosterlig Sørgmodighed, med uhyre store Persienner, der næsten altid var tillukkede; bagved i en Stump fugtig Have havde nogle Træer i deres Stræben mod Solen vokset sig saa lange og saa tynde, saa man kunde se deres Grene ovenover Skifertaget.

Denne Tirsdag var der omtrent Klokken ti samlet næppe et Dusin Mennesker i Dagligstuen. Da Grevinden kun ventede nogle nærmere Venner, havde hun ladet Dørene baade til den lille Dagligstue og til Spisestuen være lukkede; man følte sig mere hjemme, naar man kunde sidde foran Kaminen og tale sammen. Dagligstuen var forøvrigt meget stor og meget høj; fire Vinduer vendte ud mod Haven, hvorfra man paa denne regnfulde Aften i

Slutningen af April mærkede Fugtigheden til Trods for de vældige Knuder, der buldrede i Kaminen. Solen naaede aldrig herind; om Dagen laa Stuen hen i et grønligt Skær, men om Aftenen, naar Lamperne og Lysekronen var tændte, var den end mere alvorsfuld med sine massive Mahogni-Møbler fra Kejserdømmets Dage, med Tapeter og Stolebetræk af gult, storblomstret Fløjl. Traadte man ind i dette Værelse, slog der En i Møde et Pust fra en svunden Tid med dens Andægtighed, kolde Værdighed og forældede Sæder.

Lige overfor den Lænestol, i hvilken Grevens Moder var død, en bred Lænestol af haardt Træ og med et groft Betræk, havde Grevinde Sabine paa den anden Side af Kaminen sin Plads i en dyb Stol, hvis røde polstrede Fløjlsbetræk var blødt som Edderdun. Det var det eneste moderne Møbel, en Kile af Fantasi ført ind i denne Strenghed, mod hvilken den ligefrem skreg.

„Naa," sagde den unge Dame, „vi faar altsaa Shahen af Persien ..."

De talte om de Fyrster, der kom til Paris i Anledning af Udstillingen. Flere Damer havde slaaet sig ned foran Kaminen. Fru du Joncquoy, hvis Broder, der var Diplomat, havde haft en Sendefærd til Orienten, fortalte Smaatræk fra Nazar-Eddins Hof.

„Er De daarlig, min Kære?" spurgte Fru Chantereau, en Fabrikants Hustru, da hun saá, at en let Gysen gennemfo'r Grevinden og at denne blegnede.

„Nej, aldeles ikke," svarede Grevinden med et Smil. „Jeg fryser en Smule ... Dette Værelse er saa længe om at blive varmt!"

Og hun lod sit sorte Blik glide henover Væggene og helt op til Loftet. Hendes Datter Estella, en ung Pige paa 16 Aar, i Tøsealderen, spinkel og ubetydelig, rejste sig fra den Taburet, hvor hun havde taget Plads og gik stiltiende hen for at lægge en af Knuderne til Rette, der var rullet ned.

Fru de Chezelles, en fem Aar yngre Klosterveninde af Sabine, udbrød højt:

„Aa! Det skulde være mig, der havde et Selskabsværelse som dette! Du kan da i det mindste tage imod Folk ... Det er kun Æsker, de bygger nu. ... Dersom jeg var i dit Sted!"

Hun snakkede løs med livlige Bevægelser og udviklede, hvorledes hun vilde forandre Tapeterne, Betrækket paa Møbler, kort sagt Alt; derpaa vilde hun give Baller, hvis Ry skulde løbe Paris over. Bagved hendes Stol stod hendes Mand, der var Dommer, og hørte til med alvorlig Mine. Det blev fortalt, at hun bedrog ham uden at lægge Skjul derpaa, men man bar over med hende, man tog imod hende alligevel, fordi hun, som man sagde, var et lille Fjollehoved.

„Den Léonide!“ indskrænkede Grevinde Sabine sig til at mumle hen for sig med sit blege Smil.

En doven Bevægelse fuldstændiggjorde hendes Tanke. Visselig kunde det ikke falde hende ind at gøre Forandringer i sin Dagligstue efter at hun havde levet 17 Aar dér. Naa, den skulde blive staaende, saaledes som hendes Svigermoder havde villet bevare den i sit Liv. Derpaa genoptog hun Samtalen:

„Det er bleven mig forsikret, at vi ligeledes skal have Kongen af Preussen og Kejseren af Rusland.“

„Ja, man taler om nogle meget smukke Fester,“ sagde Fru du Joncquoy.

Bankier Steiner var for nylig bleven indført i dette Hus af Léonide de Chezelles, som kendte hele Paris; han sad nu paa en Sofa imellem to Vinduer og deltog i Samtalen; han talte med en Folketingsmand, hvem han behændigt forsøgte at pumpe for Nyheder i Henseende til en Bevægelse paa Børsen, hvorom han havde faaet Nys; foran dem stod Grev Muffat og hørte til i Tavshed med en endnu alvorligere Mine end ellers. Henne ved Døren dannede tre eller fem unge Mennesker en anden Gruppe med Grev Xavier de Vandeuvres til Midtpunkt, han fortalte dem med halv Stemme en uden Tvivl meget let Historie, thi de var ved at kvæles af Latter. Midt i Værelset sad ganske alene, dybt nede i en Lænestol, en svær Mand, en Kontorchef fra Indenrigsministeriet, og sov med aabne Øjne. Et af de unge Mennesker syntes at have ytret Tvivl om Vandeuvres' Historie, thi denne hævede Stemmen:

„De er altfor lidet troende, Foucarmont; De forspilder Deres Glæder.“

Og han vendte sig leende henimod Damerne. Dette sidste Skud af en gammel Slægt var blødagtig og aand-

rig, han spiste sin Formue op med en Begærlighed, som Intet kunde stille tilfreds. Hans Væddeløbsstald, der var en af de bekendteste i Paris, kostede ham vanvittige Summer; hans Tab i den kejserlige Klub beløb sig hver Maaned til et foruroligende Antal Hundred-Franksstykker; og hans Elskerinder slugte i gode som i daarlige Aar en Forpagtergaard og adskillige Tønder Land eller Skov, kort sagt, en Stump af hans vidtstrakte Ejendomme i Pikardiet.

„Jeg vil fraraade Dem at beskylde Andre for Vantroenhed, De, som selv ikke tror paa Noget," sagde Léonide, idet hun gjorde en lille Plads til ham ved sin Side. „Det er Dem selv, der fordærver Deres Glæder."

„Ganske rigtigt!" svarede han. „Jeg vil derfor ogsaa lade de Andre høste Nytte af mine Erfaringer."

De paabød ham at tie stille; han forargede Hr. Venot. Da Damerne skiltes ad, fik man i Baggrunden Øje paa en lille Mand paa 60 Aar med daarlige Tænder og et fint Smil; han sad paa en Chaiselongue, ganske som var han hjemme hos sig selv, han hørte efter Alle, men ytrede selv ikke et Ord. Han tilkendegav ved en Bevægelse, at han ikke havde følt sig forarget.

Vandeuvres havde igen antaget sin storsnudede Mine og sagde betydningsfuldt:

„Hr. Venot véd meget godt, at jeg tror, hvad man bør tro."

Det lød som en rigtig Trosbekendelse, Léonide syntes at være tilfreds, selv de unge Mennesker i Værelsets Baggrund lo ikke mere. Værelset antog et stift, gammeldags Præg; de morede sig slet ikke mere. Et koldt Pust var strøget gennem Stuen, og midt i Stilheden hørte man Steiners snøvlende Stemme; Rigsdagsmandens Forbeholdenhed bragte ham tilsidst ud af sit gode Skind.

Grevinde Sabine saá et Øjeblik ind i Ilden, saa fornyede hun igen Samtalen.

„Jeg saá Kongen af Preussen sidste Aar i Baden. Han er endnu, til Trods for sin Alder, fuldstændig livskraftig."

„Grev Bismarck skal ledsage ham," sagde Fru du Joncquoy. „Kender De Greven? Jeg har spist Frokost sammen med ham hos min Broder; aa, det er længe siden, det var, da han var preussisk Gesandt i Paris ...

Jeg forstaar slet ikke det Held, der i den sidste Tid har fulgt denne Mand."

„Hvorfor dog ikke?" spurgte Fru Chantereau.

„Jeg véd ved Gud ikke, hvorledes jeg skal forklare mig ... Jeg synes ikke om ham. Han har et brutalt Udseende og mangler Dannelse. For Resten finder jeg ham dum."

Hele Selskabet talte nu om Grev Bismarck. Meningerne var meget delte. Vandeuvres kendte ham og forsikrede, at han var en Mester i at drikke og spille.

Ligesom Samtalen var paa sit Højeste, gik Døren op, og Hektor de la Faloise traadte ind. Fauchery, som fulgte efter ham, gik hen til Grevinden, bukkede og sagde:

„Deres Naade, jeg har tilladt mig at gøre Brug af Deres venlige Indbydelse ..."

Hun smilede og bød ham elskværdigt velkommen. Da Journalisten havde hilst paa Greven, stod han et Øjeblik fortabt midt i Værelset, hvor han ikke saá andre kendte Ansigter end Steiners. Vandeuvres vendte sig om, gik hen og rakte ham Haanden. Og lykkelig over at træffe En, han kendte, og greben af en Trang til Fortrolighed, trak Fauchery ham straks til Side og sagde med sagte Stemme:

„Det er i Morgen, De kommer da?"

„Ja, naturligvis!"

„Klokken 12, hjemme hos hende selv!"

„Jeg husker det, jeg husker det ... Jeg kommer der med Blanka."

Han søgte at slippe fra Fauchery for igen at komme hen til Damerne og lægge et nyt Lod i Vægtskaalen til Bismarcks Fordel, men Fauchery holdt ham tilbage.

„De vil aldrig kunne gætte, hvem hun har paalagt mig at indbyde."

Og med en let Bevægelse med Hovedet, viste han hen paa Grev Muffat, som nu sammen med Rigsdagsmanden og Steiner drøftede et Punkt paa Statsregnskabet.

„Umuligt!" sagde Vandeuvres paa én Gang forbavset og grebet af Munterhed.

„Paa Æresord! Jeg har maattet sværge paa at føre ham med til hende. Det er tildels derfor, jeg er her."

De lo begge to ved sig selv, og Vandeuvres skyndte sig hen til Damernes Kres, hvor han straks tog fat:

„Jeg forsikrer Dem, at Bismarck er meget vittig ... Nu skal De høre en udmærket Bemærkning, han en Aften gjorde til mig ...“

La Faloise, der havde hørt nogle flygtige Ord, vekslede med halv Stemme mellem Fauchery og Vandeuvres, stirrede paa Fauchery i Haab om en Forklaring, men der kom ingen. Hvem var det, de havde talt om? Hvad skulde der gaa for sig næste Dag ved Midnat? Han slap ikke mere sin Fætter af Syne.

Denne havde imidlertid fundet sig en Siddeplads. Grevinde Sabine interesserede ham især, han havde ofte hørt hendes Navn nævne, han vidste, at hun var bleven gift i sit syttende Aar, at hun nu maatte være en fire og tredive Aar, og at hun siden sit Giftermaal havde ført en klosterlig Tilværelse sammen med sin Mand og sin Svigermoder. Af hendes Omgivelser sagde Nogle, at hun var en kold, andægtig Natur, medens Andre, der huskede hendes glade Latter, hendes store, ildfulde Øjne, førend hun var bleven lukket inde i dette gamle Palæ, beklagede hende.

Fauchery saá undersøgende paa hende og vidste ikke, hvad han skulde tro. En af hans Venner, en Kaptejn, der nylig var død i Meksiko, havde netop Aftenen før sin Afrejse, da de var staaede fra Bordet, gjort en af disse brutale Tilstaaelser, som de mest tilbageholdne Mænd i visse Øjeblikke lader undslippe sig. Men hans Erindring om, hvad denne havde sagt, var dunkel, da de havde drukket tæt den Aften; og han grebes af Tvivl, naar han saá Grevinden sidde i denne antike Salon, sortklædt og med sit rolige Udtryk. En Lampe, der stod bagved hende, fremhævede hendes fine Profil; hun var en buttet Brunette og kun hendes Mund med de lidt for fyldige Læber vidnede om en Art bydende Sanselighed.

„Hvor gider de dog blive ved at tale om deres Bismarck!“ vrissede la Faloise, der lod, som han kedede sig i Selskabslivet. „Det er til at ærgre sig gul og grøn over at høre paa. Det var et løjerligt Indfald af dig at gaa herhen.“

Fauchery afbrød ham barsk.

„Sig mig, staar Grevinden i Forhold til Nogen?“

„Hvad? Nej! Hvad? Nej, min Ven!“ stammede han, der øjensynligt blev bragt saaledes ud af Fatning, at han glemte sin trætte Mine. „Hvor kan du dog tro saadant Noget?“

Han blev dog snart klar over, at hans Harme var ude af Modetonen og tilføjede derfor, idet han lænede sig tilbage i Sofaen:

„Pokker heller! Jeg siger nej, men jeg véd jo egentlig Intet derom ... Der er en lille Fyr, ham derhenne, denne Foucarmont, som træffes alle Vegne. Man har set det, der var utroligere, ganske vist. Mig er det saa rasende ligegyldigt! ... For Resten saa meget er sikkert og vist, at hvis Grevinden skejer ud, er hun en dreven Rad, thi der er Intet i Omløb, der er Ingen, der taler om hende.“

Og nu fortalte han Fauchery Alt hvad han vidste om Familien Muffat, uden at denne behøvede at have den Ulejlighed at spørge. Medens Damerne fortsatte deres Samtale foran Kaminen, talte de to hviskende sammen; at dømme efter deres hvide Halstørklæder og Handsker, skulde man have troet, at de i velvalgte Ord drøftede en eller anden alvorlig Sag. Den gamle Grevinde Muffat, som la Faloise havde kendt godt, havde været en gammel, ufordragelig Dame, der altid havde ladet sig regere af Præsterne; forøvrigt havde hun været i Besiddelse af et fornemt Udseende og en myndig Fremtræden, der fik Alle til at bøje sig for hende. Grev Muffat selv var en sildig født Søn af en General, som Napoleon I havde gjort til Greve; han var naturligvis kommen i Yndest efter Statskupet af 2den December. Han manglede, ligesom sin Moder, Sans for Munterhed, men han ansaas for en meget hæderlig Mand med en sund Fornuft; han havde saa høje Tanker om sin Stilling ved Hoffet, om sine Værdigheder og sine Egenskaber, at han bar sit Hoved, som var det selve den hellige Hostie. Det var hans Moder, den gamle Grevinde, der havde givet ham denne smukke Opdragelse; hver evige Dag til Skrifte, ingen Letsindigheder, ingen Ungdommeligheder af nogen Art. Han gennemførte sit dydige Levned, han havde Trosanfægtelser af en forfærdelig Voldsomhed ligesom heftige Feberanfald. Endelig for at fuldende denne Skildring med en sidste Enkelthed, hviskede la Faloise et Ord i Øret paa sin Fætter.

„Det er umuligt!“ sagde denne.

„Paa Æresord! Han har beediget det for mig! ... Han var endnu uskyldig, da han giftede sig.“

Fauchery smilede, da han betragtede Greven, hvis Ansigt, indrammet af Bakkenbarter og uden Overskæg, syntes bredere og haardere, nu da han opregnede Tal for Steiner, der sagde ham imod.

„Han har min Sandten Hoved til det!“ mumlede han. „En smuk Gave, han har givet sin Kone! ... Aa, den lille Stakkel, han maa have kedet hende! Hun kender intetsomhelst, det tør jeg vædde paa!“

I det samme talte Grevinde Sabine til ham, men han hørte det ikke, i den Grad fandt han Muffats Tilfælde latterligt og usædvanligt; hun gentog derfor sit Spørgsmaal:

„Har De, Hr. Fauchery, ikke offentliggjort en Skildring af Bismarck? ... De har talt med ham?“

Han rejste sig hurtigt og gik hen til Damernes Kres for at faa Tid til at fatte sig lidt, men fandt for Resten et Svar med fuldkommen Lethed.

„Gud bevares! Deres Naade, jeg maa tilstaa, at jeg skrev denne Skildring paa Grundlag af de Levnedsskildringer, der er udkomne i Tyskland ... Jeg har aldrig set Bismarck!“

Han blev staaende ved Siden af Grevinden, og, medens han stadig talte med hende, fortsatte han sine Iagttagelser. Hun saá yngre ud end sin Alder; man vilde have anslaaet hende til højst 28 Aar, især hendes Øjne havde bevaret Ungdommens Ild, og de lange Øjenvipper indhyllede dem i en blaalig Skygge. Hun havde i sin Opvækst tilbragt den ene Maaned hos Marki de Chouard og den anden hos Markisen — Ægtefællerne levede nemlig adskilte — hun havde giftet sig efter sin Moders Død i en meget ung Alder, uden Tvivl tilskyndet hertil af sin Fader, hvem hun var til Ulejlighed. Markien var en forskrækkelig Mand, om hvem der til Trods for hans store Fromhed begyndte at løbe besynderlige Historier omkring. Fauchery spurgte, om han ikke maatte have den Ære at hilse paa ham. Jo gerne, hendes Fader kom, men først meget sent; han havde saa meget at bestille. Journalisten, som troede at vide, hvor den gamle Herre tilbragte sine Aftener, blev alvorlig. Pludselig opdagede

han, at Grevinden havde et Modermærke paa venstre Kind ved Siden af Munden; det overraskede ham, Nana havde nemlig ganske sikkert et lignende. Det var løjerligt. Paa Modermærket krøllede hos dem begge nogle smaa Haar, kun med den Forskel, at de var lyse hos Nana, medens de hos den Anden var kulsorte. Hvad betød det: denne Kvinde stod ikke i Forhold til Nogen.

„Jeg har altid haft Lyst til at gøre Dronning Augustas Bekendtskab. Man har forsikret mig, at hun er saa god, saa from ... Tror De, at hun følger med Kongen?“

„Det antager man, Deres Naade!“ svarede han.

Hun stod ikke i Forhold til Nogen, det lyste ud af Øjnene paa hende. Man behøvede blot at se hende overfor hendes Datter, der sad ubetydelig og stiv paa sin Taburet. Dette Gravkapel af en Dagligstue med dens kirkelige Atmosfære fortalte tydeligt nok under hvilken Jernhaand og i hvilken streng Livsførelse hun var bleven højet. Hun havde ikke meddelt denne antike, mørke Bolig noget Præg af sig, det var Muffat, som herskede her og havde præget den med sin religiøse Opdragelse, sine Bodsøvelser og sine Fastetider. Og Synet af den lille Gamling med de daarlige Tænder og det fine Smil, som Fauchery pludselig bemærkede sad i sin Lænestol bag ved Damerne, blev for ham et endnu mere afgørende Bevis. Han kendte dette Menneske, han hed Theofilus Venot, havde været Advokat, og som saadan haft Kirkesager til sin Specialitet; han havde trukket sig tilbage med en køn Skilling og førte nu en temmelig gaadefuld Tilværelse: han blev modtaget alle Vegne, fik meget dybe Hilsner, indgød endog lidt Frygt, som om han repræsenterede en Stormagt, en skjult Magt, som man vidste, stod bag ham. Han optraadte for Resten meget beskedent, han var Kirkeværge ved Magdalene-Kirken og havde endvidere taget mod Stillingen som Assistent hos Forstanderen for niende Kres, for, som han sagde, at udfylde sine ledige Stunder. For Pokker! Grevinden var vel bevogtet; der var Intet at gøre hos hende.

„Du har Ret, her er dræbende kedeligt,“ sagde Fauchery til sin Fætter, da han var sluppet ud af Damernes Kres. „Lad os stikke af!“

Nu kom Steiner, som Grev Muffat og Rigsdagsman-

den lige havde sluppet, hen til dem, opbragt og brændende hed i Hovedet; med halv Stemme gryntede han:

„For Satan! De kan tie stille, saa meget de har Lyst ... Jeg skal nok træffe Nogle, der vil tale.“

Derpaa skød han Journalisten hen i en Krog, skiftede Stemme og sagde med triumferende Mine:

„Naa, det er i Morgen ... Jeg kommer, min Ven!“

„Saah!“ mumlede Fauchery forbavset.

„De vidste det ikke ... Naa, jeg har haft et Besvær med at træffe hende hjemme! Og saa vilde Mignon ikke lade mig gaa.“

„Men Mignon'erne kommer der ogsaa.“

„Ja, hun sagde mig det ... Endelig tog hun imod mig og indbød mig ... Paa Slaget tolv, efter Teater!“

Bankieren straalede, han kneb Øjnene til og tilføjede med særligt Eftertryk paa hvert Ord:

„Det kan De lide?“

„Hvad skal det sige?“ sagde Fauchery, der lod, som han ikke forstod Meningen. „Hun vilde takke mig for min Artikel, og saa kom hun hjem til mig!“.

„Ja, javist ... De er lykkelig. De faar Taksigelser ... Naa, hvem betaler for Resten i Morgen?“

Journalisten slog ud med Haanden ligesom for at erklære, at det kunde man aldrig vide.

Nu kaldte Vandeuvres paa Steiner, der kendte Bismarck. Fru du Joncquoy var næsten overvunden, hun nedlagde Vaabnene med disse Ord:

„Han gjorde et daarligt Indtryk paa mig, jeg fandt, at han havde et grimt Ansigt ... Men jeg vil gerne tro, at han er et godt Hoved, det forklarer det Held, der har fulgt ham.“

„Utvivlsomt,“ sagde Bankieren, der var en Jøde fra Frankfurt, med et blegt Smil.

La Faloise tog nu Mod til sig og udspurgte sin Fætter med hviskende Stemme:

„Der skal være Aftenselskab hos en Dame i Morgen Aften? ... Hos hvem, hvad? Hos hvem?“

Fauchery gjorde Tegn til ham, at de Andre lyttede efter; man maatte overholde Formerne.

Paany gik Døren op, og en gammel Dame traadte ind, fulgt af en ung Mand, i hvem Journalisten genkendte den forløbne Skoledreng, der ved Opførelsen af *Den lys-*

haarede Venus havde udslynget sit „Meget fiks!“, som der endnu blev talt om. Denne Dames Ankomst fremkaldte Bevægelse i Selskabet. Grevinde Sabine rejste sig hurtigt for at gaa hende i Møde, hun greb begge hendes Hænder og kaldte hende sin kære Fru Hugon. La Faloise, der saá sin Fætter betragte dette Optrin med Nysgerrighed, skyndte sig, for at blødgøre ham, at give ham nogle kortfattede Oplysninger. Fru Hugon havde, da hendes Mand, der var Prokurator, døde, trukket sig tilbage til Fondettes, en Gaard, der laa i Nærheden af Orléans og som i mange Aar havde været i hendes Slægts Besiddelse; hun havde dog stadig i Paris en lille Lejlighed i et Hus, som hun ejede i Richelieu-Gade. Nu havde hun slaaet sig ned for nogle Uger for at faa sin yngste Søn, der skulde studere Jura, anbragt. Hun havde været en meget god Veninde af Markise de Chouard og havde set Grevinden komme til Verden; denne havde ogsaa tilbragt nogle Maaneder før sit Giftermaal hos hende, og hun sagde endnu stadig du til hende.

„Jeg har taget Georg med herhen til dig,“ sagde Fru Hugon til Sabine. „Han er bleven stor, haaber jeg.“

Den unge Mand, der med sine klare Øjne og sit lyse Haar lignede en forklædt Pige, hilste uden Forlegenhed paa Grevinden og mindede hende om et Parti Fjerboldt, som de havde spillet sammen for to Aar siden paa Fondettes.

„Er Filip ikke i Paris?“ spurgte Grev Muffat.

„Nej dog!“ svarede den gamle Dame. „Han ligger stadig i Garnison i Bourges.“

Hun havde sat sig ned og talte med Stolthed om sin ældste Søn, det var en rigtig forsoren Knægt, der havde været med til en dristig Overrumpling og derfor meget hurtig var rykket op til Løjtnant. Alle Damerne samlede sig med ærbødig Deltagelse omkring hende. Samtalen tog igen fat, værdigere og hensynsfuldere. Fauchery kunde ved Synet af denne agtværdige Fru Hugon, hvis moderlige Ansigt med det prægtige hvide Haar lyste af saa hjertensgodt et Smil, ikke lade være at finde sig selv latterlig: at han et Øjeblik havde kunnet mistænke Grevinde Sabine!

Dog, den store, polstrede, røde Fløjls Stol, hvori Grevinden sad, vakte nu hans Opmærksomhed. Han

syntes, at den virkede brutalt og uroligt i denne dunkle Stue. Det var ganske sikkert ikke Greven, der havde anskaffet dette Møbel, der vidnede om en yppig Ladhed. Man kunde kalde den et Forsøg, Begyndelsen til Atraa og Nydelse. Han glemte, hvor han var, og sank hen i Drømme, der til Trods for Alt førte ham tilbage til den vage Erindring om den Tilstaaelse, han en Aften havde modtaget i et Restaurations-Kabinet. Dreven af en sanselig Nysgerrighed havde han ønsket at faa Adgang til Familiens Muffats Modtagelsesdage; siden hans Ven var bleven paa Valpladsen i Meksiko ... hvem vidste, hvad der kunde ske? Man kunde jo sagtens se ad! Det var utvivlsomt en Dumhed, men Tanken plagede ham, han følte sig tiltrukken, hans Lastefuldhed laa paa Vagt. Denne store Stol gjorde Indtryk af Uro, af Omvæltning, det morede ham nu alligevel.

„Naa, skal vi gaa," spurgte la Faloise, der lovede sig selv, naar de var komne udenfor, at faa Navnet at vide paa den Dame, hos hvem de skulde spise til Aften.

„Straks," svarede Fauchery.

Han skyndte sig slet ikke, gav sig god Tid under Paaskud af den Indbydelse, der var overdraget ham, og som han ikke havde fundet Lejlighed til at overbringe. Damerne talte om En, der havde taget Sløret, en meget rørende Ceremoni, som i tre Dage havde beskæftiget det bedste Selskab i Paris. Det var Baronesse Fougerays ældste Datter, som af et uimodstaaeligt Kald var gaaet i et Karmeliterkloster. Fru Chantereau, der var lidt i Slægt med Familien Fougeray, fortalte, at Baronessen Dagen i Forvejen havde maattet lægge sig til Sengs, i den Grad havde Graaden overvældet hende.

„Jeg havde faaet en rigtig god Plads," erklærede Léonide. „Jeg syntes, det var interessant at se."

Fru Hugon beklagede den stakkels Moder. Hvilken Sorg at miste sin Datter paa den Maade!

„Folk beskylder mig for at være hellig," sagde hun med sin rolige Frimodighed, „det forhindrer mig imidlertid ikke fra at finde de Børn meget grusomme, som sætter sig den Slags Selvmord i Hovedet."

„Ja, det er en skrækkelig Idé," mumlede Grevinden med en let Kuldegysen og puttede sig endnu dybere ned i sin store Stol foran Ilden.

Damerne talte vedblivende ud fra forskellige Anskuelser, deres Stemmer lød dæmpede, dog afbrød af og til smaa Latterudbrud den almindelige Samtale. De to Lamper paa Kaminen med deres rosenrøde Kniplingsskærme belyste dem kun svagt, og da der paa de andre Møbler kun fandtes tre Lamper, laa det store Værelse hen i et mildt Halvmørke.

Steiner kedede sig; han fortalte Fauchery en Historie om den lille Fru de Chezelles, som han kort og godt kaldte Léonide; et Satans Fruentimmer, sagde han med dæmpet Stemme bag Ryggen af Damernes Stole. Fauchery saá paa hende, som hun sad dér i sin prægtige lyseblaa Silkekjole, løjerligt henslængt i den ene Side af sin Lænestol, tynd og kæk som en Dreng, og tilsidst undrede han sig over at se hende dér. Man opførte sig bedre hos Caroline Héquet, hvis Moder holdt strengt paa Anstanden. Det var da altid Stof til en Artikel. Hvilket besynderligt Selskab, dette parisiske Selskab! Selv i de alvorligste Krese viste det sig at være blandet. Denne Alvorsmand Theofilus Venot, der indskrænkede sig til at smile, hvorved han viste sine daarlige Tænder, var øjensynlig en Arv fra højsalig Grevinden, ligelides de to modne Damer, Fru Chantereau og Fru de Joncquoy, og de fire, fem gamle Herrer, der sad ubevægelige i Krogene. Grev Muffat tilførte Selskabet Embedsmænd med denne korrekte Holdning, som man i Tuilerierne yndede hos Mændene, blandt Andre Kontorchefen, der bestandig sad ganske alene midt i Værelset, med glatraget Ansigt og matte Øjne, saa stramt klædt, at han ikke vovede at gøre en Bevægelse. Næsten alle unge Mennesker og nogle Herrer af fine Manerer skyldtes Marki de Chouard, som havde bevaret sine tidligere Forbindelser i det legitimistiske Parti, efter at han var gaaet over til Regeringspartiet for at faa Sæde i Statsraadet. Tilbage var Léonide, Steiner, kort sagt, et tvetydigt Hjørne, til hvilket Fru Hugon med sin elskværdige Gammelkone-Sindsligevægt dannede Modsætningen. Fauchery, som udmalede sig sin Artikel, døbte dette Grevinde Sabines.

„En anden Gang," vedblev Steiner hviskende, „lod Léonide sin Tenor tage til Slottet Beaurecueil, to Mil derfra, og hver evige Dag kom hun i en Kalechevogn med to Heste for at se til ham i *Den forgyldte Løve*, hvor han

havde slaaet sig ned ... Vognen holdt og ventede i Porten, Léonide blev timevis deroppe, medens Folk stimlede sammen og tog Hestene i Øjesyn.“

Pludselig tav Alle, nogle Sekunder forløb i højtidsfuld Tavshed ; to unge Herrer hviskede sammen, saa tav ogsaa de, og den eneste Lyd, der hørtes, var Grev Muffats dæmpede Skridt. Det saá ud, som Lamperne var ved at gaa ud, Ilden døsede hen og en dyb Skygge lagde sig over Husets gamle Venner, der sad i de Lænestole, hvor de havde siddet i de sidste 40 Aar. Det var, som om Gæsterne midt under Samtalen var blevne slaaede af den Tro, at Grevens Moder med sin stolte, iskolde Mine pludselig stod midt iblandt dem.

Grevinde Sabine var den, der først fik Mælet :

„Rygtet har gaaet ... Den unge Mand skal være død, og det skal være Grunden til, at det stakkels Barn tog Sløret. For Resten siges det, at de Fougeray aldrig vilde have givet sit Minde til Giftermaalet.“

„Der siges meget Andet,“ henkastede Léonide tankeløst.

Hun gav sig til at le, men nægtede at sige mere ; Sabine, der smittedes af denne Munterhed, holdt sit Lommetørklæde for Munden. Deres Latter lød i det store Værelses højtidsfulde Stemning saa forunderlig, at Fauchery spidsede Øren ; det klang som Glas, der brydes sønder. Her fandtes ganske sikkert en begyndende Spaltning. Alle optog nu Samtalen igen ; Fru du Joncquoy udtalte sine Tvivl, Fru Chantereau vidste, at et Ægteskab havde været paatænkt, men at det var bleven ved Tanken ; ogsaa Herrerne gav deres Besyv med. I nogle Minuter opstod der en sand Forvirring af Meningstilkendegivelser, under hvilket Selskabets forskellige Elementer, Bonapartister, Legitimister og moderne Skeptikere, fik Lejlighed til at give hinanden det glatte Lag. Estella havde ringet for at faa mere Brænde paa Ilden i Kaminen ; Tjeneren skruede Lamperne op, Selskabet vaagnede op. Fauchery smilede, som om han befandt sig rigtig godt.

„For Pokker ! De gifter sig med Vor Herre, naar de ikke maa faa deres Fætter,“ mumlede Vandeuvres mellem Tænderne ; Spørgsmaalet kedede ham og han vendte sig nu til Fauchery. „Har De, min Kære, nogensinde

set en Kvinde, der var sikker paa at være elsket, lade sig gøre til Nonne ?“

Han afventede ikke den Andens Svar, han havde faaet nok af den Sag, men fortsatte hviskende :

„Sig mig, hvor mange skal vi være i Morgen ? ... Der er de to Mignon'er, Steiner, Dem, Blanka og jeg ... Hvem mere ?“

„Caroline, tror jeg ... Simonne ... Gaga uden Tvivl ... Man kan jo aldrig rigtig vide, vel ? Ved saadanne Lejligheder tror man, der kommer tyve og saa bliver det tredive.“

Vandeuvres iagttog Damerne og sprang pludselig over til et andet Emne :

„Hun maa have været meget god, denne Fru du Joncquoy, for en 14—15 Aar siden ... Den stakkels Estella er skudt endnu længere til Vejrs. Det maa rigtig være en Fornøjelse at have hende til Elskerinde !“

Han brød af og gav sig igen til at tale om den næste Dags Aftengilde.

„Hvad der er det kedelige ved disse Anstalter, det er, at det altid er de samme Piger ... Der burde være noget Nyt ... Forsøg dog at finde paa Noget ... Stop, jeg vil anmode den svære Herre om at tage den Dame med, som han forleden ledsagede til Variété-Teatret.“

Han talte om Kontorchefen, der sad og slumrede midt i Værelset. Fauchery glædede sig til i Afstand at følge denne delikate Forhandling. Vandeuvres havde sat sig ned ved Siden af den svære Mand, der bevarede sin værdige Holdning. Det saá ud, som de to et Øjeblik med Sindighed drøftede det brændende Spørgsmaal, hvilken virkelig Følelse, det er, der kan drive en ung Pige til at tage Sløret.

Greven vendte dog snart tilbage og sagde :

„Det er ikke muligt. Han sværger paa, at hun er en anstændig Dame. Hun vilde sige Nej ... Jeg vilde dog have holdt paa, at jeg havde set hende hos Laura.“

„Hvad for Noget ! De kommer hos Laura !“ udbrød Fauchery med en undertrykt Latter. „De vover Dem saadanne Steder hen ! ... Jeg troede, at det kun var saadanne fattige Djævle som vi, der kom dér ...“

„Aa, men Kære, man bør lære Alt at kende !“

Med straalende Øjne smaagrinede de, medens de

underholdt hinanden med Smaatræk fra Martyrgade, hvor den tykke Laura Piédefer for tre Franks lod smaa Piger, der var i Forlegenhed, spise sig mætte. Et smukt Hul! Alle de smaa Pigebørn kyssede Laura paa Munden. Da Grevinde Sabine, der havde opfanget et Ord i Flugten, vendte Hovedet om imod dem, trak de sig længere tilbage, idet den Ene puffede til den Anden, muntre og lystne. De havde ikke lagt Mærke til, at Georg Hugon havde staaet lige ved Siden af dem og lyttet til deres Samtale; han havde under denne rødmet saa stærkt, at en rosenrød Bølge strømmede over ham fra hans Øren til hans Pigehals. Dette Dukkebarn var paa samme Tid skamfuld og henrykt. Siden hans Moder havde sluppet ham løs i dette Selskab, havde han kreset om Fru de Chezelles, den eneste Dame, som han fandt fiks. Men Nana kunde mageligt tage det op med hende!

„I Gaar Aftes," fortalte Fru Hugon, „tog Georg mig med i Teatret. Ja, i Variété-Teatret saamænd, hvor jeg visselig ikke har sat mine Fødder i de sidste ti Aar. Det kære Barn elsker Musik ... Mig morede det sandelig aldeles ikke, men han var saa lykkelig! ... Det er nogle besynderlige Stykker, de spiller nu til Dags. For Resten maa jeg tilstaa, at jeg kun bryder mig lidt om Musik."

„Hvad er det, De siger, Frue! De holder ikke af Musik?" raabte Fru du Joncquoy og løftede sine Øjne mod Himlen. „Hvor er det muligt ikke at elske Musiken!"

Alle udtrykte deres Forundring, men Ingen aabnede Munden om dette Stykke paa Variété-Teatret, af hvilket den gode Fru Hugon ikke havde forstaaet et Ord; Damerne kendte det godt, men de talte ikke om det. De styrtede sig straks ud i det Følelsesfulde, i en raffineret og ekstatisk Beundring for de store Komponister. Fru du Joncqouy brød sig kun om Weber, Fru Chantereau holdt paa Italienerne. Damernes Stemmer blev bløde og smægtende. Man kunde sige, at de foran Kaminen holdt en kirkelig Andagt, det lød som en dæmpet og tilbagetrængt Lovsang i et lille Kapel.

„Hør nu," brummede Vandeuvres, idet han trak Fauchery midt ud i Værelset, „vi maa dog finde en Pige til i Morgen. Hvad om vi spurgte Steiner!"

„Aa, Steiner!“ svarede Journalisten, „naar han har en Pige, er hun ude af Kurs i Paris.“

Vandeuvres saá sig søgende omkring.

„Bi lidt!“ begyndte han igen. „Jeg mødte en Dag Foucarmont med en henrivende Blondine. Jeg vil sige til ham, at han skal tage hende med.“

Han kaldte paa Foucarmont; de talte hurtigt nogle Ord sammen. Sagen maatte vist være temmelig indviklet, thi de bevægede sig begge frem gennem Værelset, idet de med Forsigtighed skridtede over Damernes Slæb, og styrede henimod en anden ung Mand, med hvem de underholdt sig i længere Tid i en Vinduesfordybning.

Fauchery, der stod alene tilbage, besluttede sig til at gaa hen til Kaminen, da Fru du Joncquoy i det samme erklærede, at hun ikke kunde høre Weber spille uden straks at se Søer, Skove, Solopgange over dugvaade Marker, men en Haand lagde sig paa Skulderen af ham og samtidigt sagde en Stemme bagfra:

„Det er ikke net!“

„Hvad for Noget?“ spurgte han, drejede Hovedet om og opdagede la Faloise.

„Dette Aftengilde i Morgen ... Du kunde gerne have skaffet mig en Indbydelse.“

Fauchery skulde lige til at svare, da Vandeuvres kom tilbage og sagde:

„Det synes, som om Foucarmont ikke har Noget at gøre med den Pige; det er den Herre derhenne, der holder hende ... Hun kan imidlertid ikke komme. Det er et bandsat Uheld! ... Men jeg har alligevel hvervet Foucarmont. Han skal prøve paa at faa fat i Louise fra Palais-Royal.“

„Hr. de Vandeuvres,“ henvendte Fru Chantereau sig med hævet Røst til ham, „er det ikke rigtigt, at Wagner blev pebet ud i Søndags?“

„Ja, paa det grusomste, Frue!“ svarede han og nærmede sig Damerne med udsøgt Høflighed.

Da de imidlertid ikke lagde Beslag paa ham, fjernede han sig atter og hviskede i Øret paa Fauchery:

„Jeg vil hverve flere endnu ... De unge Herrer maa da kende nogle Pigebørn!“

Man kunde derefter se ham elskværdig smilende anfalde Herrerne og tale med dem i alle fire Hjørner af Væ-

relset. Han blandede sig i Grupperne, hviskede dem alle en Djævel i Øret, vendte sig om, blinkede med Øjnene og gjorde alle mulige Tegn. Det saá ud, som han ganske roligt gik omkring og uddelte et Feltraab. Damernes følsomme Udgydelser om Musiken overdøvede den sagte, febrilske Støj, som denne Hvervning fremkaldte.

„Nej, tal ikke om Deres Tyskere," gentog Fru Chantereau. „Sangen, det er den, der skaber Glæden, Lyset ... Har De hørt Patti i *Barberen?*"

„Henrivende," udbrød Léonide, der kun hamrede Operettemelodier paa sit Klaver.

Grevinde Sabine havde imidlertid ringet paa Tjeneren. Naar Gæsterne om Tirsdagene ikke var ret talrige, blev der budt Te om i selve Dagligstuen. Medens en Tjener ryddede til Side paa en Stumtjener, fulgte Grevinden med Øjnene Vandeuvres ; hun smilede bestandig paa denne matte Maade, hvorved en Smule af hendes Tænders Hvidhed kom til Syne, og da Greven gik forbi hende, henvendte hun det Spørgsmaal til ham :

„Hvad er det dog, De har for, Hr. Vandeuvres ?"

„Jeg, Frue ?" svarede han roligt, „jeg har Intet for."

„Ikke ? ... Jeg synes, De har saa travlt ... Bi lidt, her kan De gøre Nytte."

Hun bad ham lægge et Album, som hun rakte ham, paa Klaveret. Han fandt dog Lejlighed til ganske sagte at meddele Fauchery, at de kunde faa Tatan Néné, det Aars smukkeste Barm, og Maria Blond, der lige havde debuteret paa Folies-Dramatiques. La Faloise, der stadig længtes efter en Indbydelse, standsede ham ved hvert Skridt ; tilsidst bød han sig selv til, Vandeuvres hvervede ham straks, kun maatte han love at tage Clarisse med ; og da la Faloise gav sig Mine af at have Betænkeligheder, beroligede han ham med disse Ord :

„Siden det er mig, der indbyder Dem, kan De være ganske rolig. Det er nok !"

La Faloise vilde dog meget gerne have Navnet paa Damen at vide, men Grevinden havde atter kaldt Vandeuvres hen til sig for at udspørge ham om den Maade, Englænderne lavede Te paa. Han kom ofte til England, naar hans Heste deltog i Væddeløbene. Efter hans Mening var det dog kun Russerne, der forstod at lave Te, og han forklarede deres Fremgangsmaade. Derpaa brød

han af, som om han havde været helt optaget af et husligt Arbejde, medens han talte, og spurgte:

„Hvorledes har Markien det? Faar vi ham at se i Aften?“

„Vist saa, min Fader har formelig lovet mig at komme,“ svarede Grevinden. „Men jeg begynder at blive urolig ... Han kan maaske ikke slippe sit Arbejde.“

Vandeuvres smilede forbeholdent; heller ikke han lod til at nære nogen Tvivl om, af hvad Art Markiens Arbejde var. Han kom i Tanker om en ung Dame, som Markien ofte tog med sig ud paa Landet; maaske kunde de faa fat i hende.

Fauchery troede nu, at Øjeblikket var kommet til at vove Indbydelsen til Grev Muffat. Aftenen led mod sin Ende.

„Er det Deres Alvor?“ spurgte Vandeuvres, der troede det var en Spøg.

„Mit ramme Alvor ... Hvis jeg ikke udretter mit Ærinde, kradser hun Øjnene ud af Hovedet paa mig. Et tosset Indfald, forstaar De nok!“

„Naa, saa skal jeg hjælpe Dem, min Ven!“

Klokken slog elleve. Grevinden bød, hjulpen af sin Datter, Gæsterne Te. Da der den Aften kun var gode Venner og Bekendte, gik Kopperne og Fadene med smaa Kager ganske ligefremt fra Haand til Haand. Ikke en Gang Damerne rejste sig fra deres Lænestole foran Kaminilden, men drak Theen i smaa Slurke og brækkede Kagerne i Stykker med Fingerspidserne.

Fra Musiken var Samtalen falden paa Købmændene. Der var Ingen, som havde saa gode Varer som Boissier, naar der var Tale om Konfekt og som Cathérine, naar det drejede sig om Is; Fru Chantereau holdt dog paa Latinville. Ordene faldt temmelig langsomt, en Træthed dyssede Selskabet til Ro. Steiner havde atter taget sig for at bearbejde Rigsdagsmanden, som han holdt indespærret i et Sofahjørne. Hr. Venot, hvis Tænder var blevne ødelagte af søde Sager, spiste den ene tørre Kage efter den anden med en let Smasken, medens Kontorchefen sad med Næsen nede i en Kop uden at kunne blive færdig. Grevinden gik uden at skynde sig fra den Ene til den Anden, gav sig ikke i Snak med Nogen, stod nogle Sekunder og iagttog Herrerne med en stum, spørgende Mine, smi-

lede saa og gik videre. Den stærke Ild havde gjort hende helt rød, hun saá ud som sin egen Datters Søster, medens denne ved Siden af hende tog sig kedelig og kejtet ud. Da hun kom i Nærheden af Fauchery, der talte med hendes Mand og Vandeuvres, lagde hun Mærke til, at deres Samtale gik i Staa ; hun stod dog ikke stille, men rakte Georg Hugon, der stod noget derfra, en Kop The.

„Der er en ung Dame, som gerne vil se Dem hos sig til Aften," begyndte Journalisten igen muntert Samtalen, idet han henvendte sig til Grev Muffat.

Denne, hvis Ansigt hele Aftenen havde haft et temmeligt kedsommeligt Udtryk, blev synligt meget overrasket. Hvilken Dame ?

„Aa, Nana !" sagde Vandeuvres for at faa Indbydelsen fra Haanden.

Greven blev endnu alvorligere, han slog næppe Øjenlaagene op, medens et Ildebefindende, ligesom en Anelse af Hovedpine, gled over hans Pande.

„Men jeg kender ikke denne Dame," svarede han sagte.

„Ser man det ! Og De har været hjemme hos hende !" bemærkede Vandeuvres.

„Hvad ér det, De siger ? Har jeg været hos hende ? ... Aa, ja, det er sandt, jeg var dér forleden paa Understøttelsesforeningens Vegne. Det tænkte jeg ikke mere paa ... Men det nytter ikke, jeg kender hende ikke, jeg kan ikke modtage nogen Indbydelse."

Han havde paataget sig en iskold Mine for at lade dem forstaa, at han fandt denne Spøg taktløs. En Mand af hans høje Rang kunde ikke tage Plads ved en af disse Damers Bord. Vandeuvres gjorde Indsigelse, det drejede sig om et Kunstnergilde, og Talentet undskyldte Alt. Men uden at ville høre mere paa Fauchery, der anførte, at Prinsen af Skotland, en Søn af Dronningen, ved en Middag havde siddet ved Siden af en gammel Variété-Sangerinde, understregede han sit Afslag, ja til Trods for hans store Belevenhed undslap der ham endog en opbragt Bevægelse.

Georg og la Faloise, der stod ret op og ned, den ene foran den anden, og drak deres The, havde hørt nogle Ord af denne Samtale, der var bleven ført i Nærheden af dem.

„Naa, det er altsaa hos Nana," mumlede la Faloise hen for sig, „det burde jeg have anet!"

Georg sagde ikke Noget, men han glødede indvendig, hans blonde Haar flagrede, hans blaa Øjne straalede som Lys, i den Grad opflammede og betog den Last ham, hvori han de sidste Dage havde vandret om.

„Men jeg kender jo ikke hendes Adresse," sagde la Faloise.

„Haussmann-Boulevard, mellem Arcade- og Pasquier-Gade, paa tredje Sal," fo'r det ud af Georg.

Og da den Anden forbavset stirrede paa ham, tilføjede han stærkt rødmende og lige ved at forgaa af Indbildskhed og Forvirring:

„Jeg kommer der ogsaa; hun indbød mig i Morges."

Nu kom der Liv i Selskabet. Vandeuvres og Fauchery maatte med uforrettet Sag forlade Greven, i det samme traadte Marki de Chouard ind i Stuen, og Alle trængte paa for at komme til at hilse paa ham. Han gik besværligt paa sine svage Ben, blev staaende midt i Stuen og glippede med Øjnene, som om han kom fra en mørk Gyde og nu blændedes af de klare Lamper.

„Jeg havde næsten opgivet Haabet om at se dig, kære Fader," sagde Grevinden. „Jeg vilde have været urolig, indtil jeg i Morgen havde hørt, hvorledes du havde det."

Markien saá paa hende uden at svare og med en uforstaaende Mine. Hans meget store Næse tog sig noget bullen ud i det glatragede Ansigt og hans Underlæbe hang slapt ned. Da Fru Hugon saá ham saa nedslaaet, blev hun grebet af Medlidenhed og beklagede ham:

„De arbejder altfor meget. De burde unde Dem nogen mere Hvile ... Naar man er kommen til Deres Alder, bør man overlade Arbejdet til de Unge."

„Arbejdet! Aa, ja vist, Arbejdet," fremstammede han langt om længe. „Der er altid saa meget Arbejde ..."

Han tog sig sammen, rettede sin krumbøjede Skikkelse, idet han med en for ham egen Bevægelse strøg Haanden henover sine hvide Haar, der i tynde Krøller hang ned bag hans Øren.

„Hvad arbejder De dog saa sent paa?" spurgte Fru du Joncquoy. „Jeg troede, De var til Finansministerens Aften."

Grevinden faldt ind i Samtalen:

„Fader havde et Lovforslag til Gennemsyn.“

„Ja, et Lovforslag,“ sagde han, „netop et Lovforslag ... Jeg havde lukket mig inde ... Det angaar Fabrikerne, jeg vilde ønske, man kunde faa Søndagshvilen indført. Det er virkelig skammeligt, at Regeringen ikke vil optræde med Kraft. Kirkerne staar tomme, vi staar foran et Krak.“

Vandeuvres havde blinket til Fauchery; de stod begge bagved Markien og lurede paa ham. Da Vandeuvres fik ham taget til Side for at tale med ham om den smukke Dame, han tog ud paa Landet med, lod den gamle Mand, som han blev meget overrasket. Maaske Folk havde set ham i Selskab med Baronesse Decker, hos hvem han ofte tilbragte nogle Dage paa Viroflay. For at tage en Smule Hævn spurgte Vandeuvres ham pludselig:

„Sig os dog, hvor har De været henne? Der er baade Spindelvæv og Gibs paa Deres Albue!“

„Paa min Albue,“ mumlede han lidt forvirret. „Naa, det er sandt ... Det er en Smule Støv ... Jeg stødte mod Væggen, da jeg gik ned ad Trappen hjemme.“

Flere af Gæsterne tog nu bort; Klokken var nærved Midnat. To Tjenere tog lydløst de tomme Kopper og Kagefade bort. Damerne havde atter taget Plads foran Kaminen; Kresen var snevrere og Talen faldt aabenhjertigere i den Mathed, der altid gør sig gældende henimod Slutningen. Stuen selv slumrede ind, Skyggerne bredte sig langsomt opad Væggene. Fauchery talte om at gaa, men han glemte sit Forsæt for at iagttage Grevinde Sabine. Hun sad paa sin sædvanlige Plads og hvilede ud efter Aftenens Værtindepligter, hun stirrede tavs ind i den hendøende Brand, og hendes Ansigt var saa blegt og tillukket, at han igen grebes af Tvivl. I Skinnet fra Kaminen blev de sorte Haar paa det Modermærke, hun havde i Mundvigen ganske lyse; netop som hos Nana lige indtil Farven. Fauchery kunde ikke lade være at hviske et Ord herom til Vandeuvres. Det var min Sandten rigtigt; ingensinde før havde han lagt Mærke hertil. Og de vedblev begge at drage en Sammenligning mellem Nana og Grevinden; de fandt en svag Lighed for Hagens og Mundens Vedkommende, men Øjnene lignede aldeles ikke. Nana havde fremdeles et godmodigt Udseende, men

hvad skulde man sige om Grevinden, man kunde maaske ligne hende med en Kat, der sad med Kløerne trukne ind, medens Poterne næppe bevægedes af en nervøs Gysen.

„Alligevel, hvem der havde hende," udbrød Fauchery.

Vandeuvres klædte hende af med sit Blik.

„Ja, vist saa," sagde han. „Men véd De hvad, jeg tror ikke, der er nogen Stads ved hendes Ben. Skal vi vædde ?"

Han tav, og Fauchery puffede ham livligt paa Albuen for at gøre ham opmærksom paa Estella, der sad foran dem paa sit Taburet. De havde talt højt uden at bemærke hende, og hun maatte have hørt, hvad de sagde. Hun sad imidlertid stiv og ubevægelig, og de gik en tre-fire Skridt bort. Vandeuvres svor paa, at Grevinden var en meget hæderlig Kvinde.

I det samme lød Stemmerne henne foran Kaminen højere og livligere. Fru du Joncquoy udtalte :

„Jeg har indrømmet Dem, at Hr. Bismarck maaske er en aandrig Mand ... Men hvis De vil hæve ham til et Geni ..."

Damerne var vendt tilbage til deres første Samtaleemne.

„Hvad for Noget ? Endnu Hr. Bismarck !" mumlede Fauchery. „Nu gaar jeg, denne Gang skal det være Alvor."

„Vent," sagde Vandeuvres, „vi maa have et bestemt Nej fra Greven."

Grev Muffat talte med sin Svigerfader og nogle alvorlige Herrer. Vandeuvres tog ham til Side, gentog Indbydelsen, idet han til Støtte for den meddelte, at han selv deltog i Aftengildet. En Mand kunde gaa alle Vegne ; det var ikke tænkeligt, at Nogen vilde se noget Ondt heri, det kunde i det Højeste betragtes som Nysgerrighed. Greven lyttede til disse Bevisgrunde tavs og med nedslagne Øjne. Vandeuvres mærkede, at han vaklede, da i det samme Marki de Chouard kom hen til dem med en spørgende Mine. Da denne havde faaet at vide, hvorom det drejede sig, og da Fauchery derpaa indbød ham, kastede han et stjaalent Blik paa sin Svigersøn. De tav forlegne, men derpaa tog de begge Mod til sig, og de vilde uden Tvivl tilsidst have sagt Ja, hvis ikke Grev Muffat havde

opdaget, at Hr. Venot iagttog ham stift. Den lille Gamling smilede ikke mere, hans Ansigt var gustent, hans staalgraa Øjne klare og skarpe.

„Nej!“ svarede Greven straks i saa bestemt en Tone, at enhver yderligere Anmodning var udelukket.

Markien afslog ogsaa Indbydelsen med endnu større Strenghed. Han gav sig til at tale Moral; de højeste Samfundslag burde give de andre et godt Eksempel. Fauchery smilte og rakte Vandeuvres Haanden. Han kunde ikke blive længere, han maatte straks afsted, thi han skulde op paa sit Blads Kontor.

„Hos Nana, Klokken 12 i Morgen Nat, ikke sandt?“

La Faloise tog ligeledes Afsked. Steiner havde lige sagt Farvel til Grevinden. Andre af Herrerne fulgte deres Eksempel. Og de samme Ord hørtes rundt om, Alle og Enhver gentog: „Klokken 12 i Morgen Nat hos Nana!“ idet de hentede deres Overfrakker i Forværelset. Georg, der ikke kunde komme afsted, førend hans Moder brød op, havde stillet sig paa Dørtærsklen og opgav den nøjagtige Adresse: 3dje Sal, Døren til Venstre. Fauchery kastede, førend han gik ud, et sidste Blik rundt i Stuen. Vandeuvres havde atter indtaget sin Plads i Midten af Damerne og spøgte med Léonide de Chezelles. Grev Muffat og Marki de Chouard blandede sig i Samtalen, medens den kære Fru Hugon slumrede ind med aabne Øjne. Hr. Venot, der igen var bleven ganske lille og havde faaet sit gamle Smil, sad næsten gemt bag Damernes Kjoler.

Midnatstimens tolv Slag lød langsomt ud i det tomme Værelses Højtidsfuldhed.

„Hvad er det, De siger!“ gentog Fru du Joncquoy, „De paastaar, at Bismarck vil paaføre os Krig og banke os ... Aa, det overgaar Alt!“

De lo sandelig rundt om Fru Chantereau, der lige havde gengivet dette Rygte, som hun havde hørt i Elsass, hvor hendes Mand ejede en Fabrik.

„Vi har heldigvis Kejseren,“ sagde Greven med sin officielle Alvorsfuldhed.

Det var de sidste Ord, som Fauchery opfangede; han lukkede Døren, efter at han endnu en Gang havde kastet et undersøgende Blik paa Grevinde Sabine. Hun førte en adstadig Samtale med Kontorchefen, og denne svære Mands Underholdning syntes at interessere hende. Han

havde alligevel ganske bestemt taget fejl : der fandtes ikke Spor af Revne. Det var Skade !

„Naa ! Kommer du ikke ?“ raabte la Faloise til ham i Forhallen.

Og ude paa Gaden gentog de, idet de skiltes, endnu en Gang :

„I Morgen, hos Nana !“

IV.

Lige fra Morgenen af havde Zoé overgivet Lejligheden til en Over-Kelner, der var kommen fra Brébant med en hel Stab af Tjenere og Drenge. Det var Brébant, der skulde levere Alt, Maden, Servicet, Glassene, Dækketøjet, Blomsterne, lige indtil Stole og Taburetter. Nana havde ikke kunnet finde mere end et Dusin Servietter paa Bunden af sine Skabe, og da hun endnu ikke havde haft Tid til at sætte Huset i Stand, og hun ansaa det for under sin Værdighed at gaa til en Restauratør, havde hun foretrukket at lade Restauratøren komme hjem til sig. Det forekom hende mere fiks. Hun vilde fejre sit store Held som Skuespillerinde ved et Aftengilde, der skulde spørges vidt omkring. Da Spisestuen var altfor lille, havde Over-Kelneren ladet et Bord stille op i Dagligstuen, et Bord, der rummede, om end lidt knebent, femogtyve Pladser.

„Er det færdigt ?“ spurgte Nana, da hun ved Midnat kom hjem fra Teatret.

„Aa, jeg véd ikke Noget !“ svarede Zoé, der tog imod hende, brydsk. „Jeg tager mig ved Gud ikke af nogetsomhelst. Der er en Forstyrrelse i Køkkenet og hele Lejligheden ! ... Jeg maa pænt tie stille ... De to Andre er allerede komne, men dem har jeg min Sandten smidt paa Døren.“

Hun gav sig til at tale om Frøknens to gamle Herrer, Købmanden og Valaken, som Nana havde bestemt sig til at sige op, sikker som hun var paa sin Fremtid, ønskede hun at skifte Ham, som hun sagde.

„Det er nogle Driverter !“ vrissede hun. „Skulde de komme igen, saa maa De true dem med at gaa til Politiassistenten.“

Derpaa kaldte hun paa Daguenet og Georg, der var bleven tilbage i Forstuen, hvor de hængte deres Frakker op. De havde mødt hinanden ved Skuespillernes Udgang i Panorama-Gennemgangen, og hun havde taget dem hjem med sig i Vognen. Da der endnu ikke var kommen Nogen, raabte hun til dem, at de kunde gaa ind i hendes Toiletværelse, medens Zoé gjorde hende i Stand. Hastigt, uden at skifte Kjole, fik hun sit Haar sat op og fæstede hvide Roser i sin Chignon og i Brystet.

Kabinettet var opfyldt af Møblerne fra Dagligstuen, som de havde maattet rulle derind, en Mængde Stumtjenere, Sofaer, Lænestole med Benene i Vejret; Nana var færdig, da hendes Kjole hang fast ved en Tridse og fik en Flænge. Hun bandede aldeles rasende, saadan Noget hændte kun hende. Iøvrigt tog hun sin Kjole af, denne ganske enkelte Kjole af hvidt Foulard var saa tynd og blød, at hun tog sig ud i den, som bar hun en lang Særk. Men hun tog den straks paa igen, da hun ikke kunde finde nogen anden, der behagede hende, hun var lige ved at græde og paastod, at hun saá ud som en Kludesamlerske. Daguenet og Georg maatte hefte Flængen sammen med Knappenaale, medens Zoé friserede hende om. De anstrengte sig alle tre omkring hende for at blive hurtigt færdige, især lille Georg, der laa paa Knæ foran hende med Hænderne under hendes Skørter. Tilsidst faldt hun til Ro, da Daguenet forsikrede, at Klokken ikke var mere end et Kvarter over 12, saadan havde hun skyndt sig med 3dje Akt af *Den lyshaarede Venus*, slugt Repliker og oversprunget Vers.

„Det er altid altfor godt for den Bunke Fjolser," sagde hun. „Saá De, hvad det var for Høveder, der var i Teatret i Aften! ... Zoé, min kære Pige, De maa vente her. De maa ikke gaa i Seng, jeg kunde maaske faa Brug for Dem ... Det er skam paa Tiden. Der har vi Gæsterne."

Hun skyndte sig afsted. Georg blev liggende paa Knæ med Frakkeskøderne fejende henad Gulvet. Han rødmede, da han saá, at Daguenet stirrede paa ham. De havde imidlertid fattet Venskab for hinanden; de knyttede begge deres Halstørklæder foran det store Spejl og børstede sig gensidigt af, da de var blevne helt hvide ved at gnide sig op ad Nana.

„Man kunde tage det for Sukker," mumlede Georg og lo som et lækkersultent Barn.

En Lejetjener førte Gæsterne ind i den lille Dagligstue, et smalt Værelse, hvor der kun var efterladt fire Lænestole, for at Gæsterne kunde faa Plads til at samles her. Fra den store Dagligstue ved Siden af hørtes en Klirren med Porcellæn og Sølvtøj, og samtidigt skød en stærk Lysstribe frem under Døren.

Da Nana traadte ind i Stuen, fandt hun dér i en Lænestol Clarisse Besnus, som la Faloise havde taget med.

„Hvad! Du er den Første!" sagde Nana, som efter sit Held behandlede hende meget fortroligt.

„Aa! Det er hans Skyld," svarede Clarisse, „han er altid bange for at komme for sent ... Dersom jeg havde troet ham, kunde jeg ikke en Gang have faaet Tid til at aftage Sminke og Paryk."

Den unge Mand, der saá Nana for første Gang, bukkede for hende og sagde hende Behageligheder, talte om sin Fætter, dækkede sin Forlegenhed med et Overmaal af Høflighed. Nana trykkede hans Haand uden at høre paa ham eller vide, hvem han var, og gik derpaa hurtigt hen til Rose Mignon. Hun viste pludselig megen Anstand.

„Aa, kære Frue, hvor De er behagelig! ... Jeg glæder mig saa meget over at have Dem her hos mig."

„Glæden er paa min Side, forsikrer jeg Dem," sagle Rose, ligeledes med overstrømmende Elskværdighed.

„Sæt Dem dog ned ... Har De ikke Trang til Noget?"

„Nej Tak! ... Jeg har glemt min Vifte i min Pelskaabe. Aa, Steiner, se efter den i den venstre Lomme."

Steiner og Mignon var traadte ind i Stuen i Hælene paa Rose; medens Steiner gik ud for at hente Viften, omfavnede Mignon broderligt Nana og tvang Rose til at gøre det Samme. Var de maaske ikke Alle ved Teatret af samme Skole. Derpaa blinkede han med Øjnene til Steiner, ligesom for at sætte Mod i ham; men denne, der blev forvirret af Roses klare Blik, lod sig nøje med at trykke et Kys paa Nanas Haand.

I det Samme viste Grev de Vandeuvres sig med Blanka de Sivry; han hilste meget dybt. Nana, der pludselig havde faaet Anstand, førte Blanka hen til en Lænestol. Vandeuvres fortalte hende, at Fauchery havde

været oppe at skændes med Portneren, fordi han havde nægtet Lucy Stewarts Vogn at køre ind i Gaarden ; de kunde høre ind fra Forværelset, hvorledes Lucy skældte Portneren ud for en gammel Tværdriver. Men da Tjeneren aabnede Døren, gik hun frem med sit yndefulde Smil, forestillede sig selv, tog begge Nanas Hænder og sagde til hende, at hun straks fra første Øjeblik var bleven grebet af Beundring, og at hun fandt, hun var et smukt Talent. Nana, der følte sig i sin nye Værtinde-Rolle, takkede hende med oprigtig Forlegenhed. Efter Faucherys Ankomst syntes hun at være optagen. Saa snart hun kunde komme i Nærheden af ham, spurgte hun ganske lavmælt :

„Kommer han ?“

„Nej, han vilde ikke,“ svarede Journalisten i et Øjebliks Overrumpling ganske ligefrem, skønt han havde forberedt sig paa en Historie for at undskylde Grev Muffats Afslag.

Da han saá, Nana blegnede, var han klar over, at han havde begaaet en Dumhed og forsøgte at tilbagekalde sine Ord.

„Han kunde ikke komme, han skulde i Aften ledsage Grevinden hen paa Indenrigsministerens Bal.“

„Det er godt,“ mumlede Nana, der mistænkte ham for ond Vilje. „Det skal du komme til at betale mig, min lille Ven.“

„Aa, lad mig sige dig,“ tog han fat, krænket over Nanas Trusel, „jeg holder ikke af den Slags Ærinder. Henvend dig en anden Gang til Labordette.“

Dermed vendte de hinanden Ryggen, de var begge fornærmede.

I det Samme puffede Mignon Steiner henimod Nana. Da hun stod alene, hviskede han til hende med en Gudfaders uskyldige Kynisme, der gerne vil berede en Ven Glæde :

„De véd, at han er ved at forgaa ... Kun er han bange for sin Kone. De vil jo holde Dem ham fra Livet, ikke ?“

Nana saá ud, som hun ikke var med. Hun smilede og iagttog Rose, hendes Mand og Bankieren ; derpaa henvendte hun sig til den sidste :

„Hr. Steiner, vil De ikke tage Plads ved Siden af mig ?“

Fra Forværelset lød Latter og Snakken, muntre og støjende Stemmer ; det lød, som om en Klosterskole, der havde faaet fri, var derude. Labordette traadte ind med fem Damer efter sig, hans Pensionat, som Lucy Stewart nok saa vittigt kaldte det. Der var først Gaga, imponerende i en blaa Fløjlskjole, der strammede hende, derpaa Caroline Héquet, som altid i sort Silkekjole, besat med Chantilly-Kniplinger, saa Lea de Horn, smagløst paaklædt som sædvanlig, derefter Tatan Néné, en godmodig Blondine med en Barm som en Amme, hvilket fremkaldte Spottegloser, og tilsidst den lille Maria Blond, et Pigebarn paa 15 Aar, mager og fordærvet som en Gadedreng, hvem hendes Debut paa Folies havde bragt i Skudet. Labordette havde kørt dem alle derhen i én eneste Vogn, og de lo endnu af, hvorledes de var blevne trykkede. Maria Blond havde siddet paa Skødet af de Andre. Men de antog et stramt Udtryk, udvekslede Haandtryk og Hilsner, opførte sig alle meget anstændigt. Gaga gav Barnet, læspede, for til Overmaal at bevise sin gode Opførsel. Kun Tatan Néné, som de Andre paa Vejen derhen havde fortalt, at seks Negre, ganske nøgne, vilde varte op ved Aftengildet hos Nana, kunde ikke holde sig i Ro, men bad om at faa dem at se. Labordette behandlede hende som en dum Gaas og bad hende tie stille.

„Og Bordenave ?“ spurgte Fauchery.

„Aa, De kan tænke, jeg er fortvivlet,“ raabte Nana, „han kan ikke være sammen med os.“

„Ja,“ fortalte Rose Mignon, „han fik Foden ind under en Lem i Scenegulvet og forvred den forskrækkeligt ... De skulde have hørt ham bande, da han havde faaet Foden svøbt ind og sad med den paa en Stol.“

Hele Selskabet beklagede Bordenave. Man kunde ikke tænke sig en fornøjelig Aften uden Bordenave, man maatte tilsidst forsøge at hjælpe sig uden ham, og Talen drejede sig allerede om andre Ting, da en grov Stemme lod sig høre :

„Hvad nu ! Hvad nu ! Er I allerede i Færd med at begrave mig ?“

Der blev en Skrigen-op, og Alle vendte sig om. Dér stod Bordenave paa Dørtærskelen, mægtig og blussende

rød, med stift Ben, og støttede sig til Simonne Cabiroches Skulder. For Øjeblikket stod han i Forhold til hende. Denne lille Pige havde faaet en god Opdragelse, hun kunde spille Klaver og tale Engelsk, hun var en aldeles nydelig Blondine, saa sart, at hun segnede under Bordenaves raa Vægt, men hun smilede som en lykkelig Slavinde. Han blev staaende stille nogle Sekunder i den Tro, at de tog sig ud, som de dér stod sammen.

„Naa? Holder jeg ikke af Jer?“ fortsatte han. „Jeg var min Tro bange for at kede mig ihjel, og saa sagde jeg til mig selv: „Jeg gaar derhen.““

Men han standsede for at udslynge en Ed:

„Saa for den lede Satan!“

Simonne havde gjort et altfor hurtigt Skridt fremad, saa han var kommen til at støtte paa Foden. Han gav hende et kraftigt Puf, og hun vedblev at smile, men bøjede sit smukke Ansigt som et Dyr, der føler Angst for at blive slaaet og opbød alle sine Kræfter for at støtte ham. Forøvrigt skyndte de sig Alle midt under den almindelige Skrigen-op at hjælpe ham. Nana og Rose Mignon rullede en Lænestol frem, og Bordenave lod sig dumpe ned i den, medens de andre Pigebørn skød en anden Lænestol hen under hans Ben; og alle de Skuespillerinder, der var dér til Stede, omfavnede ham naturligvis. Han gryntede, han sukkede.

„Av for den lede Satan! ... Naa, han fejler ikke noget, det skal I faa at se.“

Der kom stadig flere Gæster; man kunde ikke mere røre sig i Værelset. Klirringen med Porcellænet og Sølvtøjet var hørt op, men nu opstod der en Strid i den store Dagligstue, og man hørte Over-Kelneren rasende bruge Mund. Nana, der ikke ventede flere Gæster, blev urolig og forundrede sig over, at der ikke blev meldt, at der var rettet an. Hun havde sendt Georg ud for at spørge, hvad der gik for sig, da hun blev meget forbavset ved at se en Skare Gæster, baade Herrer og Damer, træde ind. Hun kendte dem aldeles ikke, hun blev lidt forvirret og udspurgte Bordenave, Mignon og Labordette, men heller ikke de kendte dem. Hun henvendte sig da til Grev de Vandeuvres, og han kom pludselig i Tanker om, at det var de unge Mennesker, han havde hvervet hos Grev Muffat. Nana takkede ham, det var udmærket. De vilde

bare blive lidt mere trykkede ; og hun bad Labordette gaa ud for at faa sat syv Kuverter til. Næppe var han gaaet ud, førend Tjeneren lukkede endnu tre Personer ind. Nej, nu blev det virkelig for galt, man kunde ikke faa Plads, det var sikkert og vist. Nana begyndte at ærgre sig og sagde i en fornærmet Tone, at dette slet ikke var passende. Men da hun saá, at der kom to endnu, gav hun sig til at le, hun fandt det altfor grinagtigt. Det blev værre og værre, men man maatte se, hvorledes man kunde faa Plads. Alle stod ret op og ned, kun Gaga og Rose Mignon sad ned, Bordenave optog alene to Lænestole for sin Part. De talte sagte og kvalte af og til en let Gaben, det Hele lød som en jævn Summen.

„Sig mig, min Pige," spurgte Bordenave, „kan vi ikke gaa til Bords med det Samme ? Vi er jo fuldtallige, ikke ?"

„Aa ja, jo vist er vi fuldtallige !" svarede hun leende.

Hun lod sit Blik løbe henover de Tilstedeværende, pludselig blev hun alvorlig, ligesom forbavset over ikke at træffe En ; der manglede utvivlsomt en Gæst, som hun ikke vilde tale om. Det var bedst at vente lidt endnu. Nogle Minuter senere opdagede de Indbudte midt iblandt sig en statelig Herre med et forstenet Ansigt og et smukt, hvidt Skæg, og det mest forbavsende var, at Ingen havde set ham komme ind, han maatte være gledet ind i Værelset gennem Døren fra Soveværelset, der stod paa Klem.

Samtalen forstummede, og man hviskede sagte rundt omkring. Grev Vandeuvres vidste ganske sikkert, hvem denne Herre var, thi de havde trykket hinanden i Haanden, han besvarede kun Damernes Spørgsmaal med et Smil. Caroline Héquet hviskede, at hun vilde vædde paa, at det var en engelsk Lord, der den følgende Dag skulde rejse tilbage til London for at holde Bryllup ; hun kendte ham godt. Denne Historie gik sin Runde blandt Damerne, kun Maria Blond gjorde Indsigelse og mente i ham at genkende en tysk Diplomat, der havde staaet i Forhold til en af hendes Veninder. Herrerne bedømte ham i raske Sætninger. Han saá ud som en alvorlig Mand. Maaske var det ham, der betalte Aftengildet. Sandsynligvis. Det syntes saa. Hvad gjorde det, naar blot Maden var god ! Naa, det var umuligt at komme til Vished, og de tænkte

ikke mere paa den gamle Herre med det hvide Skæg, da Over-Kelneren aabnede Døren til den store Salon:

„Frøken, der er rettet an!“

Nana havde taget Steiners Arm uden tilsyneladende at lægge Mærke til en Bevægelse af den gamle Herre, der gav sig til at gaa bag efter hende ganske alene. For Resten gik de til Bords uden Orden, Herrer og Damer imellem hinanden, og de spøgte med borgerlig Godmodighed over denne Mangel paa Højtidelighed.

Et langt Bord var dækket fra den ene Ende til den anden af Stuen, alle Møbler var ryddede ud, og alligevel var dette Bord altfor lille, thi Tallerkenerne stod næsten ovenpaa hinanden. Fire Kandelabrer med ti Lys oplyste Bordet, paa hvis Midte der stod en pletteret Opsats med Blomster. Det var en rigtig Restaurations-Luksus: Porcellæn med forgyldte Kanter, men uden Navnetræk, Sølvtøjet slidt og uden Glans af den bestandige Brug, Glas, som man i enhver Butik kunde købe Magen til i Dusinvis. Det Hele havde Præget af et Indvielsesgilde, der var stillet altfor hurtigt paa Benene, det syntes, som om Lykken pludselig var slaaet ned her, og Intet var endnu paa sin rette Plads. Man savnede en Lysekrone; Kandelabrerne med de høje Lys, der ikke var komne rigtig i Brand, kastede et blegt og gult Skær paa Assietter, Fade og Skaale, hvor Frugter, Smaakager og Konfekt afløste hinanden ganske regelmæssigt.

„De véd,“ sagde Nana, „at De maa sætte Dem, hvor De vil ... Det er det morsomste.“

Hun stod ret op midt for Bordet. Den gamle, ukendte Herre havde taget Plads ved hendes højre Side, medens hun vogtede paa, at Steiner satte sig til Venstre. Gæsterne var allerede komne til Sæde, da en Række Eder lod sig høre fra den lille Salon; det var Bordenave, som de havde glemt, og som havde anstrengt sig af alle Livsens Kræfter for at rejse sig fra sine to Lænestole, og nu brølte paa den Taske af Simonne, der var stukket af med de Andre. Damerne ilede til, fulde af Medlidenhed. Bordenave kom nu til Syne, støttet eller rettere baaret af Caroline, Tatan Néné og Maria Blond; det var et ordentligt Mas at faa ham bragt til Sæde.

„Midt for Bordet, ligeoverfor Nana!“ raabtes der

fra mange Sider. „Bordenave for Midten! Han skal føre Forsædet!“

Damerne satte ham for Midten af Bordet, men der maatte skaffes endnu en Stol til hans Ben. To af Damerne løftede Benet og lagde det varsomt ned. Det gjorde ikke noget, han kunde spise, selv om han sad skævt til Bords.

„Saa for Satan!“ gryntede han, „her sidder man rigtig pottevarmt! ... Aa, mine Killinger, Fatter anbefaler sig til Jeres Bevaagenhed.“

Han havde Rose Mignon til Højre og Lucy Stewart til Venstre; de lovede at sørge for ham paa bedste Vis. Hele Selskabet tog nu Plads: Grev de Vandeuvres mellem Lucy og Clarisse, Fauchery mellem Rose Mignon og Caroline Héquet. Paa den anden Side tog Hektor de la Faloise skyndsomst Plads i Nærheden af Gaga til Trods for de Vink, Clarisse sendte ham, medens Mignon, der ikke slap Steiner af Syne, kun var skilt fra ham ved Blanka og til Venstre havde Tatan Néné; derefter kom Labordette. Og ved begge Bordender havde unge Mænd og Kvinder som Simonne, Léa de Horn, Maria Blond taget Plads uden nogen Orden, hulter til bulter. Her sad Daguenet og Georg Hugon og blev mere og mere indtagne i hinanden, medens de smilende betragtede Nana.

Da to af Gæsterne stadig stod op, begyndte man at spøge med dem; Herrerne tilbød at tage dem paa Skødet, Clarisse, der ikke kunde røre Armene, sagde til Vandeuvres, at hun regnede paa, at han vilde hjælpe hende at faa noget at spise. Denne Bordenave med sine to Stole tog da ogsaa en skrækkelig Plads op. Man gjorde en sidste Anstrengelse, for at Alle kunde komme til Sæde, men nu sad de ogsaa, raabte Mignon, som Sild i en Tønde.

Purée d'asparges comtesse, consommé à la Deslignac, mumlede Tjenerne, idet de gik om med de fulde Tallerkner bag Gæsterne.

Bordenave roste med høj Stemme denne Kraftsuppe, da et almindeligt Udraab hævede sig; Indsigelser og Vredesytringer blandede sig imellem hinanden. Døren var gaaet op, og tre Efternølere, en Dame og to Herrer, var komme ind. Aa, nej dette var dog var galt! Nana blev

siddende, kneb Øjnene sammen og forsøgte at se, om hun kendte dem. Damen var Louise Violaine, men Herrerne havde hun aldrig set.

„Kære Veninde," sagde Vandeuvres, „den ene Herre er en af mine Venner, en Søofficer, Hr. de Foucarmont, som jeg har indbudt."

Foucarmont hilste meget ligefremt og tilføjede:

„Og jeg har været saa fri at tage en Ven med."

„Det er udmærket, udmærket!" sagde Nana. „Sæt Dem ned ... Lad os se, Clarisse, om du kan rykke dig lidt. I breder Jer altfor meget dér nede ... Vis lidt god Vilje dér ..."

De rykkede sig endnu mere sammen, Foucarmont og Louise naaede at faa en lille Plads ved Bordet, men Foucarmonts Ven maatte tage til Takke med at staa op, og, naar han vilde have noget at spise, maatte han række ind paa Bordet mellem sine Naboer. Tjenerne tog nu Suppetallerkenerne bort og bød *Crépinettes de lapereaux aux truffes des niokys au parmasan* om.

Bordenave bragte hele Bordet i Oprør ved at fortælle, at han et Øjeblik havde haft den Tanke at tage Prullière, Fontan og gamle Bosc med. Nana erklærede med Værdighed, at hun skulde nok have vidst at give dem en passende Modtagelse. Havde hun villet have sine Kamerater med, skulde hun nok selv have besørget Indbydelsen. Nej, nej, ingen Gøglere! Gamle Bosc var altid fuld; Prullière foraad sig, og Fontan var utaalelig i Selskab, formedelst sin skingrende Stemme og sine Dumheder. Desuden, ser I, Gøglere er aldrig paa deres rette Hylde, naar de kommer sammen med denne Slags Herrer.

„Ja, ja, det er rigtigt," bekræftede Mignon.

De Herrer, der i Kjole og hvidt Halstørklæde sad omkring Bordet, var noget anstandsfulde med deres blege Ansigter, hvis Udtryk Trætheden gjorde endnu mere forbeholdent end ellers. Den gamle Herre havde langsomme Bevægelser og smilede fint, som om han førte Forsædet paa en Kongres af Diplomater. Vandeuvres opførte sig, som var han hos Grevinde Muffat, og lagde en udmærket Høflighed for Dagen mod sine Borddamer. Nana havde om Morgenen sagt til sin Tante, at man kunde ikke forlange finere Herrer, de var alle adelige eller rige, kort sagt Herrer paa Moden; og Damerne, de førte sig alle

meget godt. Nogle af dem, Blanka, Léa, Louise, var mødt nedringede, men kun Gaga var nok en Smule for blottet, især da hun i sin Alder havde gjort bedre i at blotte sig noget mindre. Da de endelig var komne til Sæde, ophørte Latteren og Spøgen. Georg tænkte, at han havde rigtignok været til Stede ved muntrere Middage hos Borgerfamilier i Orléans. Der blev næsten ikke talt ved Bordet, Herrerne, der ikke kendte hinanden, iagttog hverandre, og Damerne sad ganske stille; især dette forbavsede Georg i høj Grad. Han, der havde troet, at man straks var kommen paa en fortrolig Fod med hinanden, begyndte at kede sig.

Nu blev der budt Karpe *à la Chambord* og Dyreryg *à l'anglaise* om, i det samme sagde Blanka:

„Min kære Lucy, jeg mødte Deres Olivier i Søndags ... Hvor han er bleven stor."

„Han er jo for Pokker ogsaa atten Aar!" svarede Lucy. „Det forynger mig ikke! ... I Gaar rejste han tilbage til sin Skole."

Hendes Søn Olivier, som hun talte om med Stolthed, var Elev paa Søofficersskolen. Nu drejede Samtalen sig om Børn, og alle Damerne blev rørte. Nana ytrede højlydt sin Glæde: hendes lille Ludvig var nu anbragt hos hendes Tante, som hver Formiddag ved Elleve-Tiden kom med ham; og hun tog ham da op til sig i Sengen og lod ham lege med Lulu, hendes engelske Hund. Det var til at le sig ihjel over, at se disse to lege Skjul under Tæppet; Ingen kunde tænke sig, hvor snu lille Ludvig allerede var.

„Aa, jeg havde ogsaa en morsom Dag i Gaar," fortalte Rose Mignon paa sin Side. „Tænk Dem, jeg var gaaet hen for at besøge Karl og Henrik i deres Pension, og saa forlangte de bestemt at komme i Teatret ... De hoppede og de klappede i deres smaa Hænder: „Vi vil se Mama spille! Vi vil se Mama spille!" ... Sikken en Staahej, de gjorde!"

Mignon smilede veltilfreds, og hans Øjne blev fugtige af Faderømhed.

„Og under Forestillingen," fortsatte han, „var de meget pudsige, som de sad dér alvorlige som voksne Herrer og slugte Rose med Øjnene, mig spurgte de, hvorfor Mama havde ligesom nøgne Ben."

Hele Selskabet gav sig til at le. Mignon triumferede og følte sig smigret i sin Fader-Stolthed. Han forkælede Børnene og var kun optaget af en eneste Tanke: at forøge deres Formue ved at bestyre den med en tro Forvalters Paapassenhed. Da han havde ægtet Rose, var han Orkesterdirigent i en Beværtning, hvor hun sang, og de elskede hinanden lidenskabeligt; nu var de kun gode Venner. Det var ordnet saaledes imellem dem, at hun arbejdede med hele sit Talent og al sin Skønhed det meste, hun kunde, medens han derimod havde opgivet sin Violin for bedre at vaage over hendes Lykke som Kunstnerinde og som Kvinde. Man skulde lede efter et mere borgerligt eller mere enigt Samliv.

„Hvor gammel er den Ældste?“ spurgte Vandeuvres.

„Henrik er ni Aar,“ svarede Mignon. „Aa, han er en rigtig Gavtyv.“

Derpaa gjorde han Nar af Steiner, der ikke kunde lide Børn, og han sagde til ham med et Udtryk af rolig Dristighed, at dersom han var Fader, vilde han nok anvende sine Penge paa en mindre taabelig Maade. Alt medens han talte, holdt han over Skulderen paa Blanka Øje med Bankieren for at se, om han indlod sig med Nana. Men efter nogle Minuters Forløb opdagede han til sin Ærgrelse, at Rose og Fauchery talte meget fortroligt sammen. Rose kunde da vel ikke falde paa at spilde sin Tid paa en saadan Taabelighed; i saa Fald skulde han nok sætte en Stopper derfor. Og han gav sig med sine smukke Hænder, hvor en Diamant glimtede, i Færd med Dyreryggen.

Forøvrigt blev Samtalen ved at dreje sig om Børn. La Faloise, der var helt beklemt ved at sidde ved Siden af Gaga, spurgte, hvorledes hendes Datter havde det; han havde haft den Glæde at se dem sammen i Variété-Teatret. Lili havde det godt, men hun var endnu ganske Barn! Han blev forbavset, da han hørte, at Lili gik i sit nittende Aar. Gaga blev derved mere imponerende i hans Øjne, og da han trængte ind paa hende for at faa Grunden at vide, hvorfor hun ikke havde taget Lili med, sagde hun med paataget Væsen:

„Aa nej, nej, aldrig i Livet! Det er ikke mere end tre Maaneder siden, at hun indtrængende forlangte at

komme ud af Pensionatet ... Jeg drømte om at gifte hende bort straks ... men hun holder saa meget af mig, at jeg har maattet tage hende hjem til mig, skønt meget mod min Vilje."

Hendes blaalige Øjenlaag med de sværtede Øjenvipper var i travl Beskæftigelse, medens hun talte om sin Datters Forsørgelse. Da hun til Trods for sin Alder ikke havde noget paa Kistebunden, lagde hun sig stadig efter Mandfolk, især efter meget unge Herrer, hvis Bedstemoder hun gerne kunde være; et godt Giftermaal vilde sandelig være en Lykke for hendes Datter. Hun lænede sig over mod la Faloise, der rødmede, da hendes fede, nøgne Skulder rørte ved ham.

„Véd De hvad," hviskede hun, „hvis hun ikke naar sit Maal, er det ikke min Skyld ... Men man er saa tosset, naar man er ung."

Der var kommen Liv i Selskabet, og Tjenerne skyndte sig. Nu blev Mellemretterne budt om: *Poulardes à la marechale*, *Filets de sole sauce ravigote* og *Escalopes de foies gras*. Over-Kelneren, der hidtil havde ladet *Meursault'en* gaa rundt, lod nu skænke *Chambertin* og *Léoville*. Under den lette Støj, der opstod ved Ombytningen af Tallerkener, spurgte Georg, hvis Forbavselse steg, Daguenet, om alle disse Damer da havde Børn, og denne, der morede sig over dette Spørgsmaal, gav ham nøjagtig Besked.

Lucy Stewart var Datter af en Maskinsmører af engelsk Herkomst, der havde været ansat paa Nordbanegaarden; 39 Aar gammel, ikke køn, men elskværdig, brystsyg, men sejglivet, var den af disse Damer, der havde været mest i Vælten: tre Prinser og en Hertug. Caroline Héquet, født i Bordeaux, Datter af en lille Embedsmand, der var død af Skam, havde haft den gode Skæbne, at hendes Moder var et godt Hoved, som, efter at have forhandet hende, havde taget hende hjem til sig efter et Aars Overvejelse for i det mindste at passe paa Pengene; Datteren, fyldt 25 Aar, meget kølig, gik for at være en af de skønneste Kvinder, som man kunde have til en Pris, der ikke forandrede sig; Moderen, fuld af Ordenssans, førte Bøgerne med streng Nøjagtighed over Indtægter og Udgifter, styrede hele Huset fra den snævre Bolig, som hun beboede to Stokværk højere oppe, og hvor hun havde indrettet en Systue for Kjoler og Linned.

Om Blanka de Sivry var at fortælle, at hendes virkelige Navn var Jakobine Baudu, at hun skrev sig fra en Landsby nær ved Amiens, en prægtig Skikkelse, men dum og løgnagtig, sagde selv, at hun var en Datter af en General, og vilde ikke være sine 33 Aar bekendt, meget yndet af Russerne paa Grund af sit gode Huld. Derpaa affærdigede Daguenet de Andre med et hurtigt Ord: Clarisse Besnus, taget som Barnepige fra St. Aubin-sur-Mer med til Paris af en Dame, hvis Mand havde bragt hende i Skuddet; Simonne Cabiroche, Datter af en Møbelhandler i Forstaden St. Antoine, opdraget i et stort Pensionat til Lærerinde; Maria Blond, Louise Violaine og Léa de Horn var alle skudte op paa Paris's Brosten, endvidere Tatan Néné, som til sit 20de Aar havde vogtet Køer i den ufrugtbare Del af Champagne.

Georg hørte til og betragtede disse Damer, forbavset og ophidset ved denne brutale Afsløring, der gjorde ondt i hans Øren, og samtidig gentog Tjeneren med ærbødig Stemme:

„*Poulardes à la maréchale ... Filets de sole sauce ravigote.*“

„Min kære Ven,“ sagde Daguenet, som imponerede ham med sin Erfaring, „tag ikke Fisk, det er ikke godt paa denne Tid af Døgnet ... Og lad Dem nøje med Léoville, den er mindre lumsk.“

Varmen udstraalede fra Kandelabrerne, fra Fadene, der gik rundt, fra hele Bordet, hvor 38 Mennesker sad sammenstuvede, og Tjenerne løb i Tankeløshed paa Tæpperne, der plettedes med Fedt. Dog, Stemningen blev alligevel ikke livligere. Damerne tog kun smaat til sig af Maden og lod det Halve ligge. Alene Tatan Néné spiste graadigt af alle Retter. Paa dette fremrykkede Tidspunkt af Natten gaves der kun nervøs Sult, lunefulde Udslag af fordærvede Maver. Den gamle Herre, der sad ved Siden af Nana, lod alle de Fade, der bødes ham, gaa urørte forbi; han havde kun nydt en Skefuld Suppe; han sad tavs med sin tomme Tallerken og stirrede frem for sig. Man gabede hensynsfuldt. Fra Tid til anden lukkede nogle Øjenlaag sig og Ansigterne fik et gustent Skær; det var til at ærgre sig ihjel over som altid, sagde Vandeuvres. Skulde disse Aftengilder være morsomme, maatte de ikke være pæne, ellers, hvis man satte Pris

paa Dyd og gode Sæder, kunde man lige saa godt spise i det fornemme Selskab, dér var da ikke kedeligere end her. Hvis Bordenave ikke hele Tiden havde skreget op, vilde Selskabet være slumret ind. Dette Dyr til Bordenave, der havde anbragt Benet rigtig mageligt, lod sig opvarte af sine Borddamer, Lucy og Rose; de beskæftigede sig kun med ham, de sørgede for ham og de kælede for ham, de passede paa, at hans Glas og Tallerken blev fyldt, men det afholdt ham ikke fra at udstøde Beklagelser.

„Hvem vil skære mit Kød i Stykker for mig? ... Jeg kan ikke selv, Bordet er jo en Mil borte."

Hvert Øjeblik rejste Simonne sig, gik hen bag Ryggen af ham for at skære hans Kød og Brød i Stykker til ham. Alle Damerne var optagne af det, han spiste; de kaldte paa Opvarterne og stoppede ham, saa han var ved at revne. Naar Simonne havde tørret ham om Munden, og Rose og Lucy samtidig sat ren Tallerken frem for ham, befandt han sig meget vel og mente, at han maatte vise sig tilfreds:

„Ja, det er ret, min Pige ... En Kvinde har ingen anden Bestemmelse her i Verden."

Selskabet begyndte at komme lidt til Live, og Samtalen blev almindelig. De var færdige med *Sorbets aux mandarines*. Den varme Kødret var en Oksefilet med Trøfler, den kolde Kødret Perlehøns i Gelé. Nana, der ærgrede sig over sine Gæsters Mangel paa Munterhed, gav sig til at tale meget højt:

„De har vel hørt, at Prinsen af Skotland allerede har sikret sig en Prosceniumsloge til *Den lyshaarede Venus*, naar han kommer til Udstillingen."

„Jeg haaber rigtignok, at alle Prinser skal derhen," erklærede Bordenave med Munden fuld af Mad.

„Paa Søndag venter man Shahen af Persien," sagde Lucy Stewart.

Nu gav Rose Mignon sig til at tale om Shahens Diamanter. Han bar en Tunika helt bedækket med Ædelstene, et Underværk, en straalende Stjerne, der var Millioner værd. Og disse Damer, blege og med Øjnene skinnende af Begærlighed, knejsede med Hovederne, nævnede de andre Konger, de andre Kejsere, man ventede; alle drømte de om et kongeligt Lune, om en Nat, betalt med en Formue.

„Sig mig, min Ven," spurgte Caroline Héquet Vandeuvres, og bøjede sig henimod ham, „hvor gammel er Kejseren af Rusland."

„Aa, han er endnu et Barn," svarede Greven hende. „Dér er Ingenting at gøre, forsikrer jeg Dem."

Nana paatog sig en fornærmet Mine; denne Ytring syntes altfor stram, der lød en mumlende Indsigelse.

Blanka fremkom nu med Oplysninger om Kongen af Italien, som hun en Gang havde set i Milano; han var slet ikke smuk, hvilket imidlertid ikke forhindrede ham i at indtage alle Kvinder; og hun blev meget ked af det, da Fauchery forsikrede, at Victor Emanuel ikke kunde komme. Louise Violaine og Léa holdt paa Kejseren af Østrig.

Pludselig hørte man den lille Maria Blond sige:

„Sikken en gammel vissen Pind Kongen af Prøjsen! ... Jeg var i Fjor i Baden, og dér mødte man ham altid sammen med Grev Bismarck."

„Stop! Bismarck," faldt Simonne hende i Talen, „ham har jeg kendt, jo, jeg ... En indtagende Herre."

„Det var det, jeg sagde i Gaar," udbrød Vandeuvres, „men der var Ingen, der vilde tro mig!"

Og ligesom hos Grevinde Sabine drejede Samtalen sig nu i lang Tid om Grev Bismarck. Vandeuvres kom med de samme Ytringer. Et Øjeblik var man paany i Familien Muffats Dagligstue; det var kun Damerne, der var forskellige. Saa gik de over til at tale om Musik. Da der undslap Foucarmont en Ytring om den unge Pige, der havde taget Sløret, og hvorom hele Paris talte, vaagnede Nanas Nysgerrighed, og hun vilde indtrængende høre Besked om Frøken de Fougeray. Aa, det stakkels Barn, at lade sig begrave levende! Men siden hun havde følt det som sit Kald! Hele Bordet rundt blev Damerne meget rørte. Og Georg, der var træt af at høre disse Ting endnu en Gang, udspurgte Daguenet om Nanas intime Vaner, da Samtalen ulykkeligvis vendte tilbage til Grev Bismarck. Tatan Néné bøjede sig hen til Labordette for hviskende at spørge ham, hvem denne Bismarck var; hun kendte ham ikke. Labordette fortalte hende med koldt Blod de værste Historier: denne Bismarck aad Kødet raat; naar han mødte et Fruentimmer i Nærheden af sin Hule, bar han hende bort paa sin Ryg; han var paa denne

Maade allerede bleven Fader til 32 Børn, skønt han kun var 40 Aar gammel.

„40 Aar og 32 Børn!“ raabte Tatan Néné, paa én Gang forbavset og overbevist. „Han maa være ordentlig træt for sin Alder.“

Man brast i Latter, og hun forstod, at de havde holdt hende for Nar.

„De er en net Fyr! Hvor kan jeg vide, at det er Deres Spøg?“

Imidlertid vedblev Gaga at tale om Udstillingen. Som alle disse Damer glædede hun sig til den og beredte sig til den. Det vilde blive et godt Aar, naar baade Provinserne og Udlandet strømmede til Paris. Og maaske hun, hvis Forretningerne gik rigtig godt, endelig efter Udstillingen kunde trække sig tilbage til et lille Hus i Juvisy, som hun allerede længe havde luret paa.

„Hvad mener De?“ sagde hun til la Faloise. „Man naar ikke Noget! ... Ja, dersom der endnu var Nogen, der holdt af En.“

Gaga stillede sig øm an, fordi hun havde følt den unge Mands Knæ imod sit; han rødmede meget stærkt. Hun læspede kælent og betragtede ham undersøgende; saadan en lille Herre vejede ikke meget, men han var ikke saa vanskelig, og la Faloise fik hendes Adresse.

„Se dog,“ hviskede Vandeuvres til Clarisse, „jeg tror, at Gaga tager Deres Hektor fra Dem.“

„Det bryder jeg mig slet ikke om!“ svarede Skuespillerinden. „Han er Idiot, den Dreng! ... Jeg har allerede tre Gange sat ham paa Døren. De kender mig nok til at vide, at det er mig væmmeligt at se Drenge give sig i Lag med de Gamle.“

Hun brød af, for med en let Bevægelse at henlede Vandeuvres's Opmærksomhed paa Blanka, der lige siden Spisningens Begyndelse havde siddet bøjet i en ubekvem Stilling, og nu brystede sig for at vise den ældre, fornemme Herre, der sad tre Pladser foran hende, sine Skuldre.

„Man svigter nok ogsaa Dem, min Ven,“ sagde hun.

Vandeuvres smilede svagt og gjorde samtidigt en ligegyldig Bevægelse. Det kunde sandelig aldrig falde ham ind at lægge den stakkels Blanka Hindringer i Vejen for at gøre Lykke, det morede ham mere at se, hvorledes

Steiner udleverede sig til hele Selskabet. De kendte god Besked med Bankierens Elskovshandler; denne væmmelige tyske Jøde, denne Gründer, gennem hvis Hænder Millionerne strømmede, blev fjollet, naar han blev indtaget i en Kvinde; og han begærede dem alle, der fremtraadte ikke én paa Teatret uden at han købte hende, hvor dyr hun saa end var. Der gik Rygter om kolossale Summer. To Gange havde hans rasende Begær efter Fruentimmer ødelagt ham, som Vandeuvres sagde, Pigerne tog Hævn for Moralen ved at tømme hans Kasse. Efter at han ved en heldig Spekulation i Saltgruberne i Landes havde genvundet sin Indflydelse paa Børsen, havde Familien Mignon i de sidste seks Uger tæret stærkt paa Saltgruberne. Det stod endnu hen i det Uvisse, om det blev Mignon'erne, som tog det Hele, da Nana viste sine hvide Tænder. Atter var Steiner bleven erobret, og denne Gang saa voldsomt, at han sad ved Siden af Nana ligesom lamslaaet, han spiste uden Trang med hængende Læber og Ansigtet fuldt af Pletter. Nana behøvede nu kun at nævne et Tal; dog, hun forhastede sig ikke, spøgte med ham, lo ind i hans laadne Øren, morede sig over de Sæt, det gav i hans tykke Krop. Det var altid tidsnok at faa dette afgjort, dersom denne Lømmel til Grev Muffat vedblev at spille den kyske Josef.

„Léoville eller Chambertin?“ spurgte en Tjener og strakte Hovedet ind mellem Steiner og Nana, i det Øjeblik, hvor denne førte en hviskende Samtale med den unge Kvinde.

„Hvorledes? Hvad?“ stammede han og gik helt fra Samlingen. „Hvad De vil, det er mig ligegyldigt.“

Vandeuvres stødte let med Albuen til Lucy Stewart, der havde en meget skarp Tunge og kunde udfolde et grusomt Vid, naar hun var i Humør. I Aften havde hun udset sig Mignon til Offer.

„De forstaar vel, at han vil lade sig bruge som Skærmbrædt,“ sagde hun til Greven. „Han haaber at kunne gøre en lignende Forretning som den med lille Jonquier. De husker nok Jonquier, der stod i Forhold til Rose og som sværmede for den tykke Laura ... Mignon skaffede Jonquier Laura, og derpaa førte han ham Arm i Arm tilbage til Rose, ganske som en Ægtemand, der faar Lov til en lille Udskejelse en Gang imellem. Men

denne Gang forfejler han sit Maal. Nana hører ikke til de Kvinder, der giver de Mænd tilbage, man har overladt hende.“

„Hvad er det med Mignon, siden han sidder og betragter sin Kone saa strengt?“ spurgte Vandeuvres.

Han bøjede sig frem og opdagede, at Rose pludselig gjorde sig behagelig overfor Fauchery; dette forklarede ham Grunden til hans Borddames Vrede, og han spurgte hende:

„De skulde da, for Pokker, ikke være skinsyg?“

„Skinsyg!“ gentog Lucy rasende. „Aa, hvis Rose har Lyst til Léon, saa for mig gerne. Han er ikke meget værd ... En Buket om Ugen, det er det Hele ... Ser De, min Ven, disse Teaterdamer er alle ens. Rose græd af Raseri, da hun læste Léons Artikel om Nana; det véd jeg ... Naa, De forstaar, nu maa hun ogsaa have en Artikel om sig i Bladet, og den vil hun vinde ... Men jeg skal nok sætte Léon paa Døren, det skal De faa at se.“

Hun holdt inde for at svare Tjeneren, der stod bag hendes Stol med sine to Flasker:

„Léoville!“

Derpaa fortsatte hun hviskende sin Tale:

„Jeg vil ikke skrige op, det er ikke min Vane ... Men hun er alligevel en storsnudet So. I hendes Mands Sted vilde jeg give hende en ordentlig Overhaling ... Aa, det vil ikke bringe hende Lykke. Hun kender ikke min Fauchery, en ganske net Fyr, der hager sig fast til Kvinderne for at skabe sig en Stilling ... Det er et nydeligt Selskab.“

Vandeuvres søgte at berolige hende. Bordenave, som baade Rose og Lucy havde forladt, ærgrede sig og raabte paa, at de lod Papa dø af Sult og Tørst. Dette fremkaldte en heldig Afbrydelse. Gildet trak ud; der var Ingen, der spiste mere; de stak kun til Fadene med de italienske Svampe og de indbagte Ananas. Og Champagnen, som de havde drukket lige fra Suppen af, oplivede lidt efter lidt Gæsterne med en nervøs Beruselse, og tilsidst slog de af paa Anstanden. Damerne lagde Armene frem paa det uordentlige Bord, og Herrerne skød deres Stole tilbage for at faa bedre Plads; Herrernes sorte Kjoler forsvandt mellem Damernes lyse Liv og nøgne Skuldre, der halvt bortvendte fik en silkeagtig Glans. Det

var altfor varmt, Lysene kastede et gulligt Skær henover Bordet. Hvert Øjeblik, naar en gylden Nakke med et Pur af Krøller bøjede sig, oplyste Glimtene fra et Diamantsmykke en stor Chignon. Munterheden slog ud i lys Lue, Øjnene lo, hvide Tænder skinnede frem, Genskinnet fra Kandelabrerne brændte i Champagne-Glassene. De spøgte meget højt og slog ud med Armene, medens Spørgsmaal, der ikke blev besvarede, og alle Haande Tilraab sendtes fra den ene Ende af Bordet til den anden. Men det var dog Tjenerne, der gjorde mest Støj, de opførte sig, som var de hjemme i Korridorerne til deres Restaurationer, puffede til hinanden, bød Isen og Desserten om med høje Strubelyd.

„Børn," raabte Bordenave, „I husker nok, at vi skal spille i Morgen ... Tag Jer i Agt! Ikke for megen Champagne!"

„Jeg," sagde Foucarmont, „jeg har drukket af alle optænkelige Vine rundt i alle fem Verdensdele, sjældne Safter og Brændevin saa stærkt, at det kunde slaa sin Mand ihjel ... Naa, det har aldrig gjort mig det mindste. Jeg kan ikke blive fuld; jeg har forsøgt det, men jeg kan ikke."

Han var meget bleg, meget kold, lænede sig tilbage mod Ryggen paa sin Stol og drak hele Tiden.

„Lad det nu være godt!" knurrede Louise Violaine, „du har faaet nok! ... Det vilde være rigtig grinagtigt, om jeg skulde passe dig Resten af Natten."

Paa Lucy Stewarts Kinder vidnede de brystsyge røde Pletter om, at hun var beruset, medens Rose Mignon med fugtige Øjne blev kærligere og kærligere. Tatan Néné følte sig forlegen over at have spist for meget og lo stille hen for sig ad sin Dumhed. De Andre, Blanka, Caroline, Simonne, Maria talte alle paa én Gang og berettede de Ting, der laa dem paa Hjerte: en Trætte med Kusken, en Udflugt paa Landet, indviklede Elskovs-Historier. En ung Herre, der sad ved Siden af Georg, gjorde Forsøg paa at omfavne Léa de Horn, men fik en Lussing og et meget harmfuldt: „Naada De! Lad mig i Fred!" Og Georg, der var meget beruset og meget ophidset ved Synet af Nana, tænkte paa en Plan, som han i fuldt Alvor vilde udføre: at lægge sig for hendes Fødder som en lille Hund. Der var Ingen, der skulde se ham, og han kunde

blive liggende dér ganske artig. Da Daguenet derefter paa Léas Anmodning havde sagt til den unge Mand, at han skulde forholde sig rolig, følte Georg pludselig en stor Sorg, som om det var ham Irettesættelsen gjaldt; det var dumt, det var bedrøveligt, der var Intet at glæde sig til mere. Daguenet spøgte dog, tvang ham til at skylle et stort Glas Vand ned og spurgte ham, hvad han vilde gøre, hvis han var alene med en Dame, siden tre Glas Champagne kunde slaa ham til Jorden.

„Hør lidt," begyndte Foucarmont igen, „i Havanna satte de vilde Bær til Brændevinen; man skulde tro, man slugte Ild ... Naa, jeg har alligevel en Aften drukket mere end en Liter af den Gift. Det gjorde mig slet ikke Noget. Endnu stærkere end den var en Drik, de Vilde paa Koromandelkysten en Dag beværtede os med, det var en Blanding af Peber og Vitriol; det gjorde mig heller ikke noget ... Nej, jeg kan ikke blive fuld!"

Et Øjeblik efter følte han Ubehagelighed ved at se la Faloises Ansigt ligeoverfor; han fniste og udslyngede nogle ubehagelige Ord. La Faloise, der var omtaaget, blev meget ilde til Mode og trykkede sig ind til Gaga. Men en Uro havde bemægtiget sig ham: der var Nogen, der havde taget hans Lommetørklæde, og med den Druknes Stædighed vedblev han at efterlyse sit Lommetørklæde, spurgte sine Naboer om det, bøjede sig ned for at kigge under Stole og Fødder. Og da Gaga søgte at berolige ham, vrissede han:

„Det er dumt; i et Hjørne staar mine Forbogstaver og min Krone ... Det kan sætte min Stilling paa Spil."

„Ja vist saa, Hr. Falamoise, Lamafoise, Mafaloise," raabte Foucarmont, som syntes, det var meget vittigt, saaledes at fordreje den unge Mands Navn.

Men la Faloise blev vred; han talte stammende om sine Forfædre og truede med at sende en Karaffel i Hovedet paa Foucarmont. Grev Vandeuvres maatte lægge sig imellem med den Forsikring, at Foucarmont var meget grinagtig. Hele Selskabet lo virkelig. Dette forsonede den forskrækkede unge Mand, som gerne vilde sætte sig igen; og han gav sig som et lydigt Barn til at spise. Gaga havde atter taget ham under sin Varetægt; fra Tid til anden kastede han dog mistænksomme og angstfulde Blikke paa Gæsterne og søgte bestandig efter sit Lommetørklæde.

Foucarmont vendte nu sit Vid tværs over Bordet mod Labordette. Louise Violaine forsøgte at faa ham til at holde op, fordi det, som hun sagde, altid tilsidst gik ud over hende, naar hun var i det drilagtige Lune. Han havde imidlertid fundet paa en Spøg, som bestod i at kalde Labordette for „Frue“ ; det morede ham meget, og han vedblev at gentage den, medens Labordette ganske roligt trak paa Skulderen og hver Gang sagde :

„De skulde hellere tie stille, min Ven, det er idiotisk !“

Men da Foucarmont blev ved og gik over til Fornærmelser, uden at Nogen vidste hvorfor, opgav Labordette at svare ham, men henvendte sig til Grev Vandeuvres med disse Ord :

„De skulde, min Herre, se at faa Deres Ven til at tie stille ... Jeg vil nødig blive vred.“

Labordette havde to Gange duelleret, men Ingen undlod i den Anledning at hilse paa ham, tværtimod, han kom alle Vegne. Den almindelige Stemning vendte sig nu mod Foucarmont. Selskabet, der livedes op, fandt ham ganske vist meget vittig, men der var alligevel ikke nogen Mening i at ødelægge Stemningen. Vandeuvres, hvis fine Ansigt blev mørkt, fordrede, at han skulde gengive Labordette hans Køn. Ogsaa de andre Herrer, Mignon, Steiner, Bordenave, der var meget oplivede, forsøgte at stifte Fred, de raabte i Munden paa hverandre og overdøvede ganske Vandeuvres's Stemme. Kun den gamle Herre ved Siden af Nana, som Ingen tænkte paa, bevarede sin fornemme Mine, sit trætte og tavse Smil, medens han med sine matte Øjne iagttog denne Staahej ved Desserten.

„Hvad om vi drak Kaffe her, min Killing ?“ sagde Bordenave. „Vi sidder saa rart.“

Nana svarede ikke straks ; lige siden Aftengildets Begyndelse havde hun haft en Følelse af ikke mere at være hjemme. Denne Mængde Mennesker havde overvældet og bedøvet hende, de raabte paa Tjenerne, talte højt, tog intet Hensyn, opførte sig, som om de befandt sig paa en Restauration. Hun selv glemte sin Rolle som Husets Værtinde, tog sig kun af den tykke Steiner, der var ved at revne af Apopleksi. Hun lyttede til hans Ord,

men rystede endnu paa Hovedet og lo med sin æggende Latter. Den Champagne, hun havde nydt, havde farvet hendes Kinder ganske røde, havde gjort hendes Mund fugtig, hendes Øjne lysende; og Bankieren bød mere og mere for hver kælen Bevægelse, hun gjorde med sine Skuldre, for hver vellystig Bølgen af hendes Barm, naar hun drejede Hovedet. Han fik dér, lige ved Øret, Øje paa et lille fint Mærke, fint som Silke, og det gjorde ham ganske gal.

Af og til kom Nana, der var ude af Humør, i Tanker om sine Gæster, søgte at være elskværdig og at vise, at hun forstod at være Værtinde. Henimod Gildets Slutning var hun meget beruset; det ærgrede hende, at Champagnen berusede hende saa hurtigt. Pludselig faldt der hende en Tanke ind. Det var en Uforskammethed, disse Damer vilde vise hende, naar de opførte sig saa slet hos hende. Aa, hun saá det tydeligt. Lucy havde blinket med Øjnene for at pudse Foucarmont paa Labordette; Rose, Caroline og de Andre havde yderligere ophidset de to Herrer. Naa, hele Spektaklet var naturligvis sat i Scenè for at Rygtet skulde gaa, at man kunde tillade sig Alt, naar man spiste til Aften hos Nana. Men de skulde faa at se! Hun havde ganske vist været fuld, men hun var alligevel den, der var den fikseste og den, der havde mest Begreb om, hvad der passede sig.

„Naa, min søde Killing," gentog Bordenave, „sig nu, at vi faar Kaffen her ... Det synes jeg bedst om for mit Bens Skyld."

Men Nana rejste sig pludselig og hviskede ind i Øret paa Steiner og den gamle Herre, der begge blev forbavsede:

„Det kan være godt nok, men det skal blive sidste Gang, jeg indbyder saadan noget Rak."

Derpaa viste hun med en Haandbevægelse paa Døren til Spisestuen og tilføjede meget højt:

„Hvis De ønsker en Kop Kaffe, saa véd De nok, at den er dér inde."

De rejste dem fra Bordet og strømmede ind i Spisestuen uden at lægge Mærke til Nanas Vrede, og der var snart ikke Andre tilbage i Salonen end Bordenave, der, støttende sig til Væggen, bevægede sig forsigtigt fremad,

idet han forbandede disse Fruentimmer, der blæste Papa et langt Stykke, naar de havde proppet sig selv. Bagved ham begyndte Tjenerne allerede at dække af Bordet under Ledelse af Over-Kelneren, der uddelte sine Befalinger med høj Røst. De skyndte sig, puffede til hinanden og lod Bordet forsvinde ligesaa hurtigt som en Dekoration i et Feeri paa Maskinmesterens Signal. Selskabet skulde nemlig vende tilbage til Salonen, naar Kaffen var drukket.

„Føj for Pokker! Her er ikke videre varmt," sagde Gaga med en let Kuldegysen, da hun traadte ind i Spisestuen.

Vinduet i dette Værelse var bleven staaende aabent. To Lamper oplyste Bordet, hvor Kaffen og Likørerne stod. Der var ingen Stole, de drak Kaffen staaende, medens den Støj, Tjenerne gjorde i Værelset ved Siden af, stadig voksede. Nana var forsvundet, men der var ikke Nogen, der blev urolig for hendes Fraværelse. De kunde udmærket undvære hende, enhver hjalp sig selv, rodede i Buffetskufferne efter de smaa Skeer, som manglede. Man havde dannet flere Grupper; Folk, der ved Bordet havde siddet adskilte, fandt nu hinanden, og de udvekslede Blikke, betydningsfulde Smil og Ord, der genkaldte Optrinene.

„Ikke sandt, August," sagde Rose Mignon, „det vilde være os en Fornøjelse, om Hr. Fauchery en af de nærmeste Dage vilde spise Frokost hos os."

Mignon, der legede med sin Urkæde, kastede et alvorligt Blik paa Journalisten. Rose maatte jo være fjollet. Som den gode Forvalter, han var, skulde han nok sætte en Stopper for denne Ødselhed. Lad gaa for en Artikel, men saa er Døren lukket. Imidlertid, da han kendte sin Kones daarlige Forstand, og da han som Regel faderlig bar over med en Dumhed fra hendes Side, naar det passede ham, paatog han sig en elskværdig Mine og svarede:

„Ganske vist, det vilde glæde mig meget .... De er velkommen i Morgen, Hr. Fauchery."

Lucy Stewart, der stod og talte med Steiner og Blanka, hørte denne Indbydelse; hun hævede Stemmen og sagde til Bankieren:

„Det er en Galskab, de Alle har. Der var endogsaa

En, der stjal min Hund ... Er det maaske min Fejl, hvis De lader den løbe?“

Rose drejede Hovedet om ; hun drak sin Kaffe i smaa Drag, blegnede og stirrede skarpt paa Steiner ; al den Vrede, som var holdt tilbage under hendes paatagne Munterhed, brød nu frem i hendes Øjne som en Flamme. Hun saá meget klarere end Mignon ; det var dumt af ham at ville gøre Forretningen med Jonquier om igen ; den Slags Foretagender lykkedes ikke to Gange. Alligevel! Hun vilde have Fauchery, som hun var bleven indtaget i under Spisningen, og hvis Mignon ikke var fornøjet, skulde hun nok lære ham.

„De vil da vel ikke slaas?“ sagde Vandeuvres til Lucy Stewart.

„Nej, vær De bare ikke bange. Men hun skal holde sig i Ro, ellers skal jeg give hende Svar paa Tiltale.“

Og med bydende Haandbevægelse kaldte hun paa Fauchery :

„Jeg har dine Tøfler staaende hjemme, min Ven ; jeg skal i Morgen lade dem bringe hen til din Portner.“

Fauchery vilde slaa det hen i Spøg, men hun gik bort fra ham med en Dronninge-Mine.

Clarisse, der stod lænet op mod en Væg for i Ro og Mag at kunne drikke et Glas Kirsch, trak paa Skuldrene : det var ogsaa et Mudder for et Mandfolks Skyld! Var det maaske ikke den første Tanke, to Kvinder havde i det Øjeblik, de i Følge med deres Elskere mødtes, at noget saadant kunde hænde dem. Det var da Reglen. Hun kunde saaledes, hvis hun havde haft Lyst, have kradset Øjnene ud paa Gaga for Hektors Skyld. Men nej Tak, hun skulde ikke gøre sig til Grin. Da la Faloise gik forbi hende, nøjedes hun derfor med at sige :

„Hør en Gang, du sværmer nok for overgemte Frugter! De skal ikke alene være modne, men raadne for at behage dig.“

La Faloise saá meget ilde tilpas ud ; han blev staaende tvivlraadig, men da han saá, at Clarisse morede sig over ham, slog Mistanken ned i ham.

„Ingen Sludder!“ knurrede han. „Du har taget mit Lommetørklæde! Giv mig mit Lommetørklæde igen!“

„Han plager Livet af os med sit Lommetørklæde!“

udbrød hun. „Lad os høre, din Idiot, hvorfor skulde jeg have taget det fra dig?“

„Aa,“ sagde han mistroisk, „for at sende det til min Familie, for at ødelægge min Stilling.“

Foucarmont havde imidlertid givet sig i Lag med Likørerne og vedblev at fnise, naar han fik Øje paa Labordette, der drak sin Kaffe, omgivet af Damer. Og han stak alle Haande Hentydninger ud: han var Søn af en Hestepranger, Andre sagde, at han var uægte Søn af en Grevinde; han havde ingen Indtægter, men dog altid Tusind Franks paa Lommen; Pigernes Rendedreng, en flink Fyr, der aldrig havde staaet i Forhold til nogen af dem.

„Aldrig, aldrig!“ gentog han ærgerlig. „Nej, nu skal I se, der er ikke andet for, jeg maa give ham en Lussing.“

Han tømte et lille Glas Chartreuse; den Likør gjorde ham ikke det mindste, sagde han og førte Neglen paa sin Tommelfinger henad sine Tænder. Men i samme Øjeblik, han begyndte at gaa henimod Labordette, blev han ligbleg og faldt sammen foran Buffeten som en livløs Masse: han var døddrukken. Louise Violaine blev ude af sig selv; hun havde jo sagt ham, at det vilde tage en Ende med Forskrækkelse, og nu skulde hun passe ham Resten af Natten. Gaga erklærede, efter at have kastet en erfaren Kvindes Blik paa den slagne Helt, at det betød ikke noget, og forsikrede Louise om, at blot den Herre fik sovet sine 12—15 Timer, vilde det være overstaaet. Og saa blev Foucarmont baaret bort.

„Hør en Gang!“ spurgte Vandeuvres. „Hvor har Nana gemt sig?“

Ja, hun havde virkelig været forsvundet, siden de rejste sig fra Bordet. Nu kom de i Tanker om hende, og Alle efterlyste hende. Steiner, der straks blev urolig, udspurgte Vandeuvres angaaende den gamle Herre, der ligeledes var forsvunden. Men Greven beroligede ham, han havde nemlig lige fulgt Gamlingen hjem; det var en Særling, hvis Navn det var unyttigt at nævne, en meget rig Mand, der fandt en Fornøjelse i at betale Aftengilder. Da de atter havde glemt Nana, opdagede Vandeuvres, at

Daguenet stak Hovedet ud af en Dør og kaldte ham hen til sig ved Tegn.

I Soveværelset fandt han Husets Værtinde siddende stiv og ubevægelig, med blege Læber, medens Daguenet og Georg stod og betragtede hende med bekymrede Miner.

„Hvad fejler der Dem dog?“ spurgte han forundret.

Da hun ikke svarede, kun drejede Hovedet, gentog han sit Spørgsmaal.

„Jeg,“ raabte hun endelig, „jeg vil ikke taale, at man lader haant om mig!“

Og derpaa lod hun Munden løbe. Hun var ikke saadan et dumt Bæst, hun saá det Hele klart for sig. Under hele Aftengildet havde de brudt sig Pokker om hende, de havde sagt de forskrækkeligste Ting for at vise, at de foragtede hende. En saadan Samling Tasker, der ikke var værdige at løse hendes Skobaand! Hun forstod ikke, hvad der egentlig afholdt hende fra at smide hele det skidne Selskab paa Døren. Raseriet tog Vejret fra hende og hendes Stemme knækkede over i Hulken.

„Tag det med Ro, min Pige, du er fuld,“ sagde Vandeuvres, som gav sig til at sige du til hende. „Vær nu fornuftig.“

Nej, hun vilde ikke vise sig overbærende, hun vilde blive siddende dér.

„Det er muligt, at jeg er fuld, men jeg vil have, at de viser mig Agtelse.“

Daguenet og Georg havde i det sidste Kvarter forgæves bedt hende begive sig tilbage til Spisestuen. Hun lod sig ikke overtale; hendes Gæster kunde gøre, hvad de havde Lyst til, hun foragtede dem altfor dybt til at ville vende tilbage til dem. Nej aldrig, aldrig mere skulde de faa hende ud af Sovekamret, om de saa vilde skære hende i Smaastykker.

„Jeg burde have taget mig i Agt!“ gentog hun. „Det er denne Kamel til Rose, der har sat hele Skandalen i Gang. Det er naturligvis ogsaa Rose, der har lagt Forhindringer i Vejen for den anstændige Dame, jeg ventede i Aften.“

Hun talte om Fru Robert. Vandeuvres gav hende sit Æresord paa, at det var Fru Robert selv, der havde afslaaet Indbydelsen. Han hørte paa Nana og talte alvor-

ligt frem og tilbage med hende, vant som han var til lignende Optrin, forstod han, hvorledes Kvinderne skulde behandles, naar de befandt sig i denne Tilstand. Men da han forsøgte at gribe fat i hendes Hænder for at rejse hende op fra Stolen og trække hende med, satte hun sig med fordoblet Vrede til Modværge. De skulde for Eksempel aldrig faa hende til at tro, at Fauchery ikke havde raadet Grev Muffat fra at komme. Denne Fauchery var en rigtig Slange, en misundelig Fyr, et Menneske, der var i Stand til at forfølge en stakkels Kvinde og ødelægge hendes Lykke. Thi hun vidste sikkert, at Greven var bleven skudt i hende. Hun kunde have haft ham.

„Ham, aldrig i Livet, min kære Veninde!“ raabte Vandeuvres og brast tankeløst i Latter.

„Hvorfor dog ikke?“ spurgte hun alvorligt og noget mindre beruset.

„Fordi han er i Præsternes Vold, og hvis han blot rørte ved Dem med sine Fingerspidser, maatte han den Dag i Morgen til Skrifte ... Lyt derfor til et godt Raad. Lad ikke den Anden løbe.“

Et Øjeblik sad hun og tænkte efter i Tavshed, derpaa rejste hun sig og gik hen for at bade sine Øjne. Men da de vilde føre hende ind i Spisestuen, raabte hun rasende: „Nej, Nej!“ Vandeuvres forlod Værelset med et Smil uden at trænge mere ind paa hende. Og aldrig saa snart var han ude af Døren, før hun fik et Anfald af Ømhed, kastede sig i Armene paa Daguenet og udbrød:

„Aa, min Mimi, nu har jeg kun dig ... Jeg elsker dig, ja, jeg elsker dig meget! ... Det vilde være en altfor stor Lykke, om vi altid kunde leve sammen. Aa, min Gud, hvor Kvinderne er ulykkelige!“

Nana opdagede nu, at Georg rødmede meget stærkt ved at se dem omfavne hinanden, og hun omfavnede derfor ogsaa ham. Mimi kunde ikke blive skinsyg paa saadant et lille Puds. Hun ønskede, at Georg og Poul altid skulde være enige, da det vilde være saa hyggeligt, om de kunde blive sammen alle tre, siden de holdt saa meget af hinanden.

En ejendommelig Lyd forstyrrede dem, der var En, som snorkede i Værelset. Og da de søgte efter, fandt de Bordenave, der, da han havde nydt sin Kaffe, maatte have

sat sig mageligt til Rette her. Han sov paa to Stole med Hovedet paa Kanten af Sengen og Benet udstrakt. Nana fandt ham saa grinagtig, som han laa dér med aaben Mund, og Næsen, der bevægede sig for hver Snorken, at hun blev overfaldet af et vanvittigt Latterudbrud. Hun gik, fulgt af Daguenet og Georg, ud af Værelset, vandrede gennem Spisestuen og traadte ind i Salonen, leende stærkere og stærkere.

„Aa, kære Veninde!“ sagde hun og næsten kastede sig i Armene paa Rose, „det har De ingen Anelse om, kom og se!“

Alle Damerne maatte følge med hende. Nana tog dem ømt i Haanden og bortførte dem med Magt i saa løssluppet et Udbrud af Lystighed, at de Alle allerede lo i god Tro. Skaren forsvandt, vendte tilbage, efter at have staaet stille et Minut og med tilbageholdt Aandedræt betragtet Bordenave, der frembød en mægtig Skive. Og Latteren brød frem. Da en af dem paabød Tavshed, hørte de i det Fjerne Bordenaves Snorken.

Klokken var nu næsten fire. I Spisestuen var der lige bleven gjort et Spillebord i Stand, ved hvilket Vandeuvres, Steiner, Mignon og Labordette havde taget Plads. Bag ved dem stod Lucy og Caroline og væddede, medens Blanka, der var ved at slumre ind, utilfreds med Anvendelsen af sin Nat, hvert femte Minut spurgte Vandeuvres, om de ikke snart skulde bryde op. I Salonen forsøgte de at danse. Daguenet sad ved Klaveret, „ved Kommoden“, som Nana sagde; hun vilde ikke have en Pianist, Mimi spillede Valse og Polka'er lige saa meget, de begærede. Men Dansen sygnede hen, Damerne sank døsige ned paa Sofaerne og talte med hverandre.

Pludselig hørtes et Spektakel ude i Forstuen. Elleve unge Herrer, der kom i Flok, lo meget højt og puffede hinanden henimod Døren til Salonen; de kom fra Indenrigsministerens Bal, i Kjole og hvidt Slips, og med mere eller mindre ukendte Ordener. Nana, der ærgrede sig over denne støjende Maade at komme ind paa, kaldte paa Tjenerne, der var blevne tilbage i Køkkenet, og gav dem Befaling til at kaste disse Herrer udenfor; hun bandede paa, at hun aldrig havde set dem. Fauchery, Labordette, Daguenet, kort sagt alle Herrerne ilede til for at skaffe

Værtinden Agtelse. Trusler udstødtes, Arme hævedes. Et Øjeblik kunde man frygte for en almindelig Udveksling af Lussinger. Og en lille, lyshaaret Herre med et sygeligt Udseende gentog med Paatrængenhed:

„Tænk Dem om, Nana, forleden Aften, hos Peters, i den store, røde Salon ... Husk Dem dog om! De har indbudt os!“

Forleden Aften, hos Peters? Det kunde hun slet ikke huske? Hvilken Aften forøvrigt? Og da den lille Lyshaarede sagde hende Dagen, Onsdag, huskede hun meget godt, at hun om Onsdagen havde spist til Aften hos Peters, men hun havde ikke indbudt Nogen, derpaa var hun næsten ganske sikker.

„Skulde du alligevel, min Pige, have indbudt dem!“ mumlede Labordette, som begyndte at blive tvivlraadig. „Du var maaske en Smule oprømt.“

Nu gav Nana sig til at le. Det var jo muligt, hun kunde ikke mere huske det. Naa, lad gaa, siden disse Herrer nu var her, kunde de faa Lov at komme ind. Det Hele gik i Orden; flere af de Nyankomne traf Venner og Bekendte i Salonen, Striden endte med Haandtryk. Den lille Lyshaarede med det sygelige Udtryk bar et af Frankrigs største Navne. For Resten meldte de, at flere Andre vilde følge i deres Fodspor, og ganske rigtig, hvert Øjeblik aabnedes Døren, og Herrer med hvide Handsker og officiel Holdning fremstillede sig.

Fauchery spurgte spøgende, om ikke Ministeren snart kom. Og Nana svarede ærgerligt, at Ministeren kom hos Folk, der sandelig ikke var mere værd end hun. Men hvad hun slet ikke talte om, det var et Haab, hun havde, nemlig at se Grev Muffat træde frem blandt denne Flok Herrer. Han kunde jo være kommen paa andre Tanker, og hele Tiden, medens hun talte med Rose, holdt hun Øje med Døren.

Klokken slog fem, Dansen var hørt op, kun Spillerne holdt ud; Labordette havde dog afstaaet sin Plads til en Anden. Damerne var atter vendte tilbage til Salonen. En langtrukken Aftens Døsighed lagde sig tungt over den under det matte Lys fra Lamperne, hvis forkullede Væger gav Kuplerne et rødligt Skær. Det var paa det Tidspunkt, da disse Damer grebes af en ubestemt Sørgmodig-

hed eller hvor de følte Trang til at fortælle deres egen Historie. Blanka de Sivry talte om sin Bedstefader, Generalen, medens Clarisse digtede en Roman om en Hertug, der havde forført hende hos hendes Onkel, hvor han kom for at gaa paa Vildsvinejagt; og saa vendte de hinanden Ryggen, trak paa Skuldrene og forundrede sig gensidigt over, at den Anden gad fortælle saadanne Usandheder. Lucy Stewart vedkendte sig ganske roligt sin Herkomst, hun talte hyppigt om sin Ungdom, da hendes Fader, Fyrbøderen ved Nordbanen, om Søndagen trakterede hende med Æggekage.

„Aa, nu skal jeg fortælle Dem Noget," udbrød den lille Maria Blond pludselig. „Lige overfor mig bor der en Herre, en Russer, kort sagt en umaadelig rig Mand. Saa var det i Gaar, at jeg modtog en Kurv med Frugter, og det var Frugter, kan De tro; enorme Ferskner, Vindruer saa store som saa, kort sagt noget ganske Usædvanligt paa denne Aarstid ... Og i Midten laa seks Tusindfranksedler ... Det var fra Russeren ... Naturligvis sendte jeg det Hele tilbage. Men det gjorde mig en Smule ondt for Frugterne!"

De andre Damer kneb Læberne sammen og saá paa hinanden. Den lille Maria Blond var i Forhold til sin Alder temmelig dristig. At saadanne Historier kunde hænde Tøse af hendes Slags! Indbyrdes nærede Damerne dyb Foragt for hinanden. De var især misundelige paa Lucy, rasende misundelige paa Grund af hendes tre Prinser. Siden Lucy hver Morgen foretog en Ridetur til Boulogne-Skoven, hvilket havde bragt hende i Skuddet, dyrkede de Alle Ridekunsten, et sandt Raseri havde grebet dem.

Dagen var ved at bryde frem; Nana havde opgivet Haabet og saá bort fra Døren. De var ved at dø af Kedsomhed. Rose Mignon, der havde nægtet at synge Tøffel-Visen, sad sammenkrøben paa en Sofa og talte sagte med Fauchery, medens hun ventede paa Mignon, der allerede havde vundet Tusind Franks fra Vandeuvres. En svær, dekoreret Herre af et alvorligt Udseende havde lige fremsagt *Abrahams Offer* i elsassisk Dialekt; naar Gud bandede, sagde han: „Mit hellige Navn!" og Isack sva-

rede bestandig: „Ja, lille Fa'r". Men da Ingen havde forstaaet et Ord deraf, fandt man Stykket dumt.

De vidste ikke, hvad de skulde gøre for at blive muntre, for at afslutte Natten paa en lystig Maade. Et Øjeblik fandt Labordette paa hviskende at angive Damerne til la Faloise, som derpaa gik om til hver især og saá efter, om de havde hans Lommetørklæde paa deres Barm. Derpaa gav de unge Mennesker sig til at drikke igen, da der endnu stod nogle Flasker Champagne paa Buffeten. De kaldte paa hinanden, hidsede hinanden, men en tungsindig Rus, en dum Trang til at græde overmandede uimodstaaeligt Selskabet. Den lille Lyshaarede, der bar et af Frankrigs store Navne, mærkede, at hans Opfindsomhed var udtømt; i sin Fortvivlelse over ikke at kunne finde paa noget Grinagtigt fik han pludselig en Indskydelse: han tog en Flaske Champagne og hældte dens Indhold ned i Klaveret.

„Stop!" sagde Tatan Néné, som med Forbavselse havde iagttaget ham. „Hvorfor hælder du dog Champagne ned i Klaveret."

„Hvad for Noget, véd du ikke det, min Pige?" svarede Labordette med Alvor. „Der er ikke noget saa godt som Champagne for Klaverer. Det giver dem saadan en Klang!"

„Saa—aah!" mumlede Tatan Néné overbevist.

Og da de lo ad hende, blev hun vred. Hvorfra skulde hun vide Besked. Altid skulde de holde hende for Nar.

Dette tog bestemt en uheldig Retning. Natten truede med at rinde ud paa en kedelig Maade. I en Krog sad Maria Blond og skændtes med Léa de Horn, som hun beskyldte for at staa i Forhold til Folk, der ikke var rige nok; efter Haanden gik de over til grove Ord og Haandgribeligheder. Lucy, der var grim, fik dem til at tie. Ansigtet har intet at betyde, det kommer an paa at være godt skabt.

Længere henne sad en Attaché med Armen om Livet paa Simonne, som han forsøgte at kysse paa Halsen; men hun, der var mut og tvær, puffede ham hver Gang bort med de Ord: „De keder mig!" og med stærke Slag af sin Vifte i Ansigtet. For Resten var der Ingen, der ønskede, at de skulde røre ved hende. Ansaa de dem

for almindelige Tøjter? Gaga, som atter havde faaet fat i la Faloise, tog ham næsten paa Skødet, medens Clarisse, der forsvandt mellem to Herrer, rystede af en nervøs Kvinde-Latter, som om de kildrede hende. Ved Klaveret fortsattes den lille Leg i et Anfald af dumt Fjolleri; de puffede til hinanden, Alle vilde de dér vende Bunden i Vejret paa Flasken. Det var baade simpelt og nydeligt.

„Hør, min gamle Ven, drik et Bæger ... Hvad Fanden, det er tørstigt, dette Klaver! ... Vent lidt, der er endnu én; den maa ikke gaa til Spilde."

Nana, der vendte Ryggen til, saá ikke, hvad de gjorde. Hun havde bestemt sig til at nøjes med den tykke Steiner, der sad ved Siden af hende. Det var nu alligevel denne Muffats Skyld, som ikke havde villet. I sin hvide Silkekjole, tynd og forkrøllet som en Særk, med sin Gnist af Fuldskab, der gav hende et blegt Udseende, med Øjnene nedslagne bød hun sig frem med sin rolige Mine som en tækkelig Pige. Roserne i hendes Haar og Liv havde tabt Bladene, kun Stilkene sad tilbage. Steiner trak hurtigt sin Haand tilbage fra hendes Skørter, hvor han traf paa de Knappenaale, Georg havde heftet i. Nogle Draaber Blod kom til Syne; en faldt paa Nanas Kjole og plettede den.

„Nu er det afgjort," sagde Nana højtideligt.

Dagen brød frem. Et uklart Lys af en ubehagelig sørgmodig Tone trængte ind gennem Vinduerne. Nu begyndte Selskabet at bryde op; det blev en Afskedstagen fuld af Misstemning og Bitterhed. Caroline Héquet, der var ærgerlig over at have ødelagt sin Nat, sagde, at det var paa Tide at gaa, hvis man ikke ønskede at være Vidne til nette Ting. Rose satte en sur Mine op som en Kvinde, der var kommen i en skæv Stilling. Det var altid saaledes med disse Piger; de forstod ikke at bevare Anstanden, de viste sig uden Smag ved deres Fremtræden.

Da Mignon havde plyndret Vandeuvres, tog Ægteparret Afsked uden at bryde sig om Steiner; de gentog endnu en Gang Indbydelsen til den næste Dag. Lucy afslog at lade sig følge hjem af Journalisten og henviste ham med høj Stemme til hans Gøglerske. Rose, som havde vendt sig om, svarede straks med et „Skidne Tøs"

mellem Tænderne. Men Mignon, der var i Besiddelse af Erfaring og Overlegenhed, saa han kunde optræde med faderlig Værdighed ved Damernes Kævlerier, havde allerede faaet Rose puffet udenfor, samtidig med at han bad hende holde inde med Skydningen. Bagved dem steg Lucy med kongelig Holdning ned ad Trappen. Gaga maatte tage la Faloise med sig, han var daarlig, klynkede som et lille Barn og kaldte paa Clarisse, men hun var for længe siden stukket af med sine to Herrer. Simonne var ligeledes forsvundet. Kun Tatan, Léa og Maria var tilbage og dem vilde Labordette med Fornøjelse tage sig af.

„Jeg har aldeles ikke Lyst til at sove!“ gentog Nana. „Vi maa finde paa et eller andet.“

Gennem Ruderne betragtede hun Himlen, paa hvis sortegraa Baggrund kulsorte Skyer jog frem og tilbage. Klokken var seks. Ligeoverfor, paa den anden Side af Boulevard Haussmann aftegnede de endnu indslumrede Huse deres fugtige Tage i det svage Dagslys, og samtidig drog paa den menneskетomme Gade en Trup Gadefejere klaprende paa deres Træsko forbi. Og ved denne bedrøvelige Opvaagnen af Paris, grebes hun af en ungpigelig Rørelse, af en Længsel efter Landet, efter Idyllen, efter noget Blidt og Uskyldigt.

„Aa, véd De hvad?“ sagde hun og gik henimod Steiner. „De skal køre mig ud i Boulogne-Skoven, at vi kan drikke Mælk.“

Hun klappede med barnlig Glæde i Hænderne, og uden at oppebie Bankierens Svar — han sagde naturligvis Ja, skønt han var dødtræt og drømte om ganske andre Ting — skyndte hun sig at kaste en Skindkaabe over sine Skuldre. I Salonen var der nu foruden Steiner kun den Bande unge Herrer, men efter at de havde tømt Glassene til sidste Draade ud over Pianoet, talte de om at gaa, da en af dem kom triumferende med endnu en sidste Flaske i Haanden.

„Vent, vent dog!“ raabte han. „Her er en Flaske Chartreuse; det har godt af Chartreuse, det vil kvikke det op ... Og nu, kære Børn, lad os pille af! Vi er nogle Idioter.“

Inde i Paaklædningsværelset maatte Nana vække Zoé, der var falden i Søvn paa en Stol; Gassen brændte, Kammerpigen skuttede sig og hjalp Frøknen Hat og Kaabe paa.

„Saa, nu har jeg gjort som du ønskede," sagde Nana, der sagde du til hende i et Anfald af Aabenhjertethed, lettet ved at have taget sin Beslutning. „Du havde Ret, ligesaa gerne Bankieren som en Anden!"

Kammerpigen, der halvsov, var tvær; hun gryntede, at Frøknen kunde lige saa godt have taget den Bestemmelse straks den første Aften. Da hun fulgte Nana ind i Soveværelset, spurgte hun, hvad hun skulde gøre ved de to dér. Bordenave snorkede bestandig, og Georg, der var kommen listende ind og havde boret Hovedet ned i en Pude, var tilsidst faldet i Søvn dér og trak nu Vejret saa let som en Engel. Nana svarede, at hun skulde lade dem sove. Men da hun i det samme saá Daguenet træde ind i Værelset, blev hun atter blød om Hjertet; han, der havde ventet ude i Køkkenet, saá meget nedslaaet ud.

„Naa, min lille Mimi, vær nu fornuftig," sagde hun, tog ham i sine Arme og kyssede ham med alle Slags Kælerier. „Der er jo ikke noget forandret; Du véd, at det altid er min Mimi, jeg tilbeder ... Ikke? ... Det er nødvendigt, og jeg sværger dig til, at det skal blive endnu dejligere. Kom i Morgen og lad os aftale Tiderne ... Naa, skynd dig, omfavn mig, at jeg kan mærke, du elsker mig ... Nej, stærkere, meget stærkere!"

Hun ilede bort og tog igen Steiner under Armen, lykkelig over sit Paafund at drikke Mælk.

I det tomme Værelse var Grev de Vandeuvres alene tilbage sammen med den dekorerede Herre, der havde fremsagt *Abrahams Offer;* de sad begge lænkede til Spillebordet, de hverken anede, hvor de befandt dem, eller saá, at det var højlys Dag. Blanka havde imidlertid besluttet at lægge sig paa en Safa for at sove.

„Aa, dér er jo Blanka!" udbrød Nana. „Vi gaar ud for at drikke Mælk, kære Veninde ... Kom nu dog med, du kan jo altid finde Vandeuvres her."

Blanka rejste sig dovent. Bankierens rødsprængte Ansigt blev ligblegt af Fortrædelighed ved Tanken om,

at skulle slæbe denne svære Pige med, der vilde være til Plage. Men Nana og Blanka trak allerede afsted med ham :

„De kan vel nok begribe, at vi vil se dem malke."

V.

Paa Variété-Teatret gik *Den lyshaarede Venus* for 34te Gang.

Første Akt var til Ende ; i Skuespillernes Foyer stod Simonne som den lille Vaskerpige foran Spejlkonsollen imellem to Hjørnedøre, der gik ud til Logegangen. Hun, som var ganske alene derinde, betragtede sig fra alle Leder og Kanter og førte undertiden en Finger hen under Øjnene for at rette paa sin Maskering ; de to Gasblus paa hver sin Side af Spejlet belyste hende skarpt.

„Er han kommen ?" spurgte Prullière, der kom ind i sin Dragt som schweitzisk Admiral med sin store Sabel, sine vældige Støvler og sin umaadelige Fjerbusk.

„Hvem ?" spurgte Simonne uden at lade sig forstyrre, idet hun lo til Spejlet for at se sine Læber.

„Prinsen !"

„Jeg véd ikke, jeg er lige kommen herned ... Naa, saa han skal komme. Han møder nok hver evige Aften !"

Prullière var gaaet hen til Kaminen, der laa lige overfor Konsollen, og hvor der brændte en Kokes-Ild ; to andre Gasblus flammede her for fuldt Tryk. Han løftede sine Øjne og saá paa Uret til Venstre og Barometret til Højre, som begge blev baarne af forgyldte Sfinkser i Kejserdømmets Stil. Derpaa strakte han sig i en stor Lænestol med Øreklapper ; dens grønne Fløjls-Betræk, som fire Slægtled Skuespillere havde slidt, havde antaget en gullig Tone ; og han indtog her, ubevægelig og med matte Øjne, den trætte og hengivne Stilling, hvori øvede Kunstnere afvente det Øjeblik, hvori de skal ind paa Scenen.

Nu kom gamle Bosc ; han slæbte Benene efter sig, hostede og var indhyllet i et gammelt gult Slag, hvoraf en Flig var gleden ned fra den ene Skulder og lod Kong

Dagoberts guldindvirkede Kjortel komme til Syne. Da han vel havde faaet anbragt sin Krone paa Klaveret, gav han sig uden at mæle et Ord til at trampe rundt, hans Ansigts-Udtryk var tvært, men alligevel en Hædersmands, hans Hænder rystede, det var Alkoholens begyndende Virkning; et langt, hvidt Skæg gav hans af Drik opheded Ansigt et ærværdigt Udtryk. Midt i denne Stilhed piskede en Haglbyge mod det store, firkantede Vindues Ruder, som vendte ud mod Gaarden. Bosc gjorde en fortrædelig Bevægelse og gryntede:

„Sikken et Svine-Vejr!“

Simonne og Prullière rørte sig ikke. Paa Væggen hang 4—5 Malerier, Landskaber og et Portræt af Skuespilleren Vernet; de var i Tidens Løb gulnede af Gassens Varme. Paa en Søjle stod en Buste af Potier, en af Variétés fordums Storheder, og stirrede ud for sig med sine tomme Øjne.

Pludselig lød en skingrende Røst. Det er Fontan i sin Dragt til anden Akt, som fiks Ungkarl, helt klædt i Gult og med gule Handsker.

„Hvad siger I!“ raabte han og slog ud med Haanden. „I véd det ikke? Det er min Navnedag i Dag!“

„Saah!“ sagde Simonne og gik smilende nærmere hen til ham, ligesom tiltrukken af hans store Næse og hans til et bredt Grin optrukne Mund. „Du hedder altsaa Akilles?“

„Netop! ... Jeg kom for at give Madam Bron Besked om at bringe Champagne efter anden Akt.“

I samme Øjeblik lød en Klokke i det Fjerne. Den vedholdende Lyd blev svagere, kom derpaa igen nærmere, og da Klokken ikke mere ringede, lød et Raab rundt, steg op og ned ad Trapperne, tabte sig i Trapperne, tabte sig i Ganene: „Paa Scenen til anden Akt! ... Paa Scenen til anden Akt!“ Dette Raab kom nærmere, en lille bleg Mand gik forbi Døren til Foyeren, og slyngede derind med sin tynde Stemmes hele Magt: „Paa Scenen til anden Akt!“

„For Pokker! Champagne!“ sagde Prullière uden tilsyneladende at bryde sig om denne Støj. „Dit Ur gaar rigtigt.“

„Jeg vilde i dit Sted tage den fra Kaféen,“ erklærede gamle Bosc langsomt; han havde sat sig paa en med

grønt Fløjl betrukken Bænk og støttede Hovedet mod Væggen.

Men Simonne erklærede, at man skulde tage Hensyn til Madam Brons smaa Biindtægter. Hun klappede i Hænderne og slugte med begærligt Blik Fontan, som bevægede Masken med Gedebukkesnuden under et bestandigt Spil med Øjnene, Næsen og Munden.

„Aa, den Fontan!“ mumlede hun hen for sig. „Han er dog den Eneste! Han er dog den Eneste!“

Foyerens to Døre stod aabne paa vid Gab ud til Gangen, der førte hen til Scenen. Langs med den gule Væg, der belystes stærkt af et Gasblus, som man ikke kunde se, bevægede sig en Række hurtige Silhuetter: kostymerede Herrer, halvnøgne Kvinder, indhyllede i Sjaler, alle de i anden Akt optrædende Personer, Karikaturerne til Dansen i *Den sorte Kugle*. Og man hørte fra Enden af Gangen Lyden af alle disse Fødder, der trampede ned ad de fem Trætrin, der førte til Scenen.

Da den store Clarisse kom løbende forbi, raabte Simonne hende an, og hun svarede, at hun skulde straks komme tilbage. Og hun viste sig virkelig ogsaa næsten øjeblikkelig, rystende af Kulde under Iris's tynde Tunika og Skærf.

„Her er s'gu ikke varmt!“ sagde hun, „og jeg, som har ladet min Forværkskaabe blive liggende i mit Paaklædningsværelse.“

Hun stillede sig hen foran Kaminen for at varme sine Ben, hvis Trikot i Ildskæret fra denne spillede i livligt Rødt, og sagde:

„Prinsen er kommen.“

„Saa—aah,“ udbrød de Andre nysgerrigt.

„Ja, af den Grund var det jeg løb her forbi, jeg vilde se ham ... Han sidder i den første Prosceniumsloge til Højre, samme Steds som i Torsdags. Hvad? Det er tredje Gang han er her i Løbet af en Uge. Hun gør Lykke, denne Nana! ... Jeg for min Part vilde have væddet paa, at han ikke kom igen.“

Simonne aabnede Munden, men hendes Ord blev overdøvede af et nyt Raab, der lød lige ved Foyeren; det var Regissørbudet, der med sin skarpe Stemme af fuld Kraft raabte ned gennem Korridoren: „Nu gaar Tæppet!“

„Det er en køn Begyndelse: tre Gange!“ sagde Si-

monne, da hun kunde faa Ørenlyd. „De véd vel, at han ikke vil komme hos hende, men tager hende hjem til sig selv. Det maa han vist betale dyrt.“

„For Pokker! Naar man gaar i Byen, maa man betale, hvad det koster!“ mumlede Prullière ondskabsfuldt og rejste sig for at kaste et Blik i Spejlet i Bevidsthed om, at han var en smuk Mand og beundret af det fine Publikum.

„Nu gaar Tæppet! Nu gaar Tæppet!“ gentog Regissørbudets Stemme, idet han fjernede sig længere og længere fra Etage til Etage gennem alle Korridorer.

Fontan, der vidste, hvorledes det var gaaet til ved det første Møde mellem Nana og Prinsen, fortalte Historien til de to Damer, der trykkede sig op til ham og lo af fuld Hals, naar han bøjede sig hen til dem for at meddele dem visse Enkeltheder. Gamle Bosc havde ikke rørt sig fra sin Plads, han var fuldkommen ligegyldig; den Slags Ting interesserede ham ikke mere. Han kælede for en stor rød Kat, der velbehagelig havde rullet sig sammen og lagt sig til at sove paa Bænken, tilsidst trykkede han den til sit Bryst med en forvænt Konges ømme Godlidenhed. Katten skød Ryg, og efter at den længe havde snuset til hans store hvide Skæg, hvis Klister-Lugt utvivlsomt var den imod, vendte den tilbage til Bænken, hvor den rullede sig sammen og sov ind. Bosc blev siddende alvorlig og fordybet i sine Tanker.

„Det er lige meget, jeg vilde i dit Sted tage Champagnen fra Kaféen, den er bedre,“ sagde han pludselig til Fontan, da denne havde endt sin Beretning.

„Der er begyndt!“ lød nu Regissørbudets høje og skærende Stemme. „Der er begyndt! Der er begyndt!“

Raabet gav et Øjeblik Genlyd, man hørte hurtige Skridt nærme sig. Gennem Døren ud til Gangen, der pludselig blev aabnet, kom et Pust af Musik, en fjern Larm, og da Døren igen faldt til, hørte man det dumpe Slag af den udpolstrede Dør.

Atter herskede en tung Stilhed over Skuespillernes Foyer, det var, som om den laa hundrede Mile fra denne Sal, hvor et Publikum enstemmigt klappede. Simonne og Clarisse var altid ude efter Nana. Det var da En, der ikke forhastede sig! Senest i Gaar var hun kommen for sent ind paa Scenen! De tav begge, da en svær Pige stak

Hovedet ind og derpaa, da hun opdagede, at hun var gaaet galt, skyndte sig bort henimod Enden af Gangen. Det var Satin, der med Hat og Slør saá ud som en Dame, der gør Besøg. En net Trækkerske! mumlede Prullière, der i det sidste Aar havde truffet hende paa Variété-Kaféen. Og Simonne fortalte, hvorledes Nana, der i Satin havde genkendt en gammel Skoleveninde, var helt indtaget i hende og bearbejdede Bordenave, for at han skulde lade hende debutere.

„Nej se! God Aften," sagde Fontan til Mignon og Fauchery, der traadte ind, og trykkede dem i Haanden.

Selv gamle Bosc rakte Haanden ud, og de to Damer omfavnede Mignon.

„Er Huset godt i Aften?" spurgte Fauchery.

„Aa, udmærket!" svarede Prullière. „De skulde se, hvor de sidder og maaber!"

„Men sig mig dog, kære Børn," bemærkede Mignon, „er det ikke Jeres Tur?"

Jo, straks, de var ikke med før i fjerde Scene. Kun Bosc rejste sig med den gamle Skuespillers Instinkt, som kan føle sit Stikord komme. I det Samme viste Regissørbudet sig i Døren:

„Hr. Bosc! Frøken Simonne!" kaldte han.

Hurtigt kastede Simonne en Forværkskaabe over Skuldrene og gik ud. Uden at skynde sig, gik Bosc hen efter sin Krone, som han satte paa Hovedet med et Dask; derpaa gik han sin Vej, hans Ben slog Sludder, Kaaben slæbte efter ham, og han gryntede ærgerligt som et Menneske, der bliver forstyrret i sin gode Fred og Ro.

„De var meget elskværdig i Deres sidste Artikel," henvendte Fontan sig til Fauchery. „Kun forstaar jeg ikke, hvorfor De siger, at Skuespillerne er forfængelige?"

„Ja, lille Ven, hvorfor siger du det," raabte Mignon og slog sine umaadelige Hænder ned paa Journalistens spinkle Skuldre, saa denne knækkede sammen i Livet.

Prullière og Clarisse bed Latteren i sig. Hele Teatret havde i nogen Tid moret sig over en Komedie, som spilledes bag Kulisserne. Mignon, der var rasende over sin Kones Lune, og ærgerlig over at se denne Fauchery ikke bringe andet med til Huse end en aabenlys Skandale, havde udtænkt at hævne sig paa ham ved at overvælde ham med Venskabstegn. Hver Aften, naar han mødte

ham paa Scenen, overdængede han ham med Puf ligesom opflammet af en overstrømmende Ømhed, og Fauchery, en Lilleput ved Siden af denne Kolos, maatte tage mod Daskene med et stift Smil for ikke at lægge sig ud med Roses Ægtemand.

„Naa, min rare Ven, saa De fornærmer Fontan!“ begyndte Mignon igen, idet han opførte den sædvanlige Farce. „Dæk! En, to, og Klask lige i Brystet!“

Han havde gjort et Udfald og bibragt den unge Mand et saadant Stød, at denne et Øjeblik blev ganske ligbleg og maalløs. Clarisse gjorde ved at blinke med Øjenlaagene de Andre opmærksomme paa Rose Mignon, der stod paa Tærsklen til Foyeren. Rose havde set Optrinet og gik nu lige hen til Journalisten, som om hun slet ikke bemærkede sin Mand, og da hun havde naaet ham, hævede hun sig bararmet og i sin barnlige Dragt paa Taaspidserne og rakte ham Panden til Kys med en kælen Barnlighed.

„God Aften, lille Puds,“ sagde Fauchery og kyssede hende fortroligt.

Det var den Maade, de gjorde Gengæld paa. Mignon syntes slet ikke at lægge Mærke til dette Kys; paa Teatret omfavnede alle hans Kone. Men han slog en Latter op, idet han sendte Journalisten et Øjekast, der sagde, at denne sikkert skulde komme til at betale ham Roses udfordrende Trods dyrt.

Gennem Gangen, hvor den forede Dør gik op og i, blæste en Storm af Bifald lige ind i Foyeren. Simonne kom tilbage efter sin Scene.

„Aa! Fatter Bosc har gjort saadan en Lykke!“ raabte hun. „Prinsen vred sig af Latter, og han klappede sammen med de Andre, som om han var betalt for det ... Sig mig en Gang, kender De den høje Herre, der sidder ved Siden af Prinsen i Prosceniumslogen? En smuk Mand, med meget værdig Mine og glimrende Bakkenbarter.“

„Det er Grev Muffat,“ svarede Fauchery. „Jeg véd, at Prinsen i Forgaars hos Kejserinden indbød ham til Middag i Dag ... Han har lokket ham med herhen.“

„Ja saa! Grev Muffat, vi kender hans Svigerfader, ikke, August?“ spurgte Rose Mignon. „Du husker Marki de Chouard, hos hvem jeg fornylig sang? ... Netop, han

er ogsaa i Teatret. Jeg har opdaget ham i Baggrunden af en Loge. Det er en gammel ...“

Prullière, der lige havde sat sin umaadelige Fjerbusk til Rette paa Hovedet, vendte tilbage for at kalde paa hende :

„Naa, Rose, lad os saa komme ind !“

Uden at fuldende sin Sætning, satte hun i Løb efter ham. I dette Øjeblik gik Teatrets Portnerske Madam Bron forbi Døren med en uhyre Buket i Favnen. Simonne spurgte spøgende, om den var til hende, men Madam Bron pegede uden at svare paa Nanas Paaklædningsværelse for Enden af Korridoren. Denne Nana, hende overdængede de med Blomster ! Derpaa, da Portnersken kom tilbage, leverede hun et Brev til Clarisse, hvem der undslap en halvkvalt Ed. Igen denne kedelige Praas til la Faloise ! Det var da en Mand, som ikke vilde give slip paa hende ! Og da hun hørte, at Herren ventede nede hos Portnersken, udbrød hun :

„Sig ham, at jeg kommer ned, naar denne Akt er ude ... Jeg skal stoppe Munden paa ham.“

Fontan havde Hastværk og raabte :

„Madam Bron, hør ... Hør dog, Madam Bron ! ... Bring os i Mellemakten seks Flasker Champagne.“

Regissørbudet kom igen, forpustet og raabende med sin syngende Stemme :

„Alle ind paa Scenen ! ... Ogsaa De, Hr. Fontan ! Skynd Dem. Skynd Dem !“

„Ja, ja, Fatter Barillot, nu kommer vi,“ svarede Fontan forvirret.

Han skyndte sig efter Madam Bron og gentog :

„De har vel forstaaet det ? Hvad ? Seks Flasker Champagne i Mellemakten i Foyeren ... Det er min Navnedag, og det er mig, der betaler.“

Simonne og Clarisse var imidlertid gaaede med højt brusende Skørter. Alle styrtede afsted, og hver Gang Døren til Korridoren faldt dumpt i, hørte man gennem Stilheden i Foyeren en ny Haglbyge slaa mod Vinduet.

Barillot, en lille bleg Gamling, der i 30 Aar havde været Teaterbud, havde fortroligt nærmet sig Mignon, hvem han bød sin aabne Snustobaksdaase. Denne Tilbyden og Modtagen af en Pris gav ham et Minuts Hvile midt i hans evindelige Løben op og ned ad Trapperne og

gennem Korridorerne. Han havde ganske vist endnu Fru Nana, som han kaldte hende, tilbage, men hun rettede sig kun efter sit eget Hoved og blæste Mulkterne et Stykke, naar hun vilde komme for sent ind, saa kom hun for sent! Han standsede forbavset og mumlede:

„Se dér! Hun er færdig, se blot ... Hun maa vist vide, at Prinsen er kommen."

Nana viste sig virkelig i Korridoren, klædt som Fiskerpige med hvide Arme, hvidt Ansigt og et Par røde Pletter under Øjnene. Hun gik ikke ind, nikkede ganske ligefremt til Mignon og Fauchery.

„God Dag, hvorledes gaar det?"

Kun Mignon trykkede den Haand, hun rakte ud. Og Nana vedblev at gaa fremad med kongelig Holdning og ledsaget af sin Paaklæderske, der fulgte hende lige i Hælene og bøjede sig ned for at ordne Lægene i hendes Kjole. Bagefter Paaklædersken sluttede Satin Toget; hun forsøgte at sætte en fornem Mine op, men kedede sig allerede, saa hun var ved at revne.

„Og Steiner?" spurgte Mignon pludselig.

„Hr. Steiner er i Gaar rejst til Loiret," sagde Barillot, der gik tilbage til Scenen. „Jeg tror, han vil købe sig en Gaard ..."

„Aa, jo, jeg forstaar, det er Gaarden til Nana."

Mignon var bleven alvorlig; det var denne Steiner, der en Gang i fordums Dage havde lovet Rose en Ejendom! Naa, det var ikke værd at støde Nogen, der kunde maaske komme en Lejlighed senere. Mignon hengav sig til Drømmeri og altid overlegen gik han frem og tilbage paa Gulvet mellem Kaminen og Konsolen.

Der var ingen Andre i Foyeren end Fauchery og Mignon; den Første, der var træt, havde lige sat sig mageligt til Rette i den store Lænestol; han blev siddende ganske rolig med halvlukkede Øjne til Trods for de Blikke, den Anden tilkastede ham under sin Vandring frem og tilbage. Da de var alene, brød Mignon sig ikke om at daske og puffe ham; hvad godt skulde det gøre, naar der ikke var Nogen at give den Scene for. Han nærede altfor liden Interesse for Sagen til at more sig selv ved at give spøgefuld Ægtemand. Fauchery, der følte sig lykkelig ved denne Hvile paa nogle Minuter, strakte mat Fødderne henimod Stolen, løftede Øjnene i Vejret og

stirrede fra Barometret op paa Uret. Mignon standsede paa sin Vandring lige foran Potiers Buste, stirrede paa den uden at se den, og stillede sig derefter atter hen ved Vinduet, udenfor hvilket Gaarden øjnedes som et mørkt Hul. Regnen var hørt op, en dyb Stilhed var indtraadt og blev endnu mere trykkende ved Kokesildens stærke Hede og de funklende Gasflammer. Ikke en Lyd hørtes fra Scenen, Trappen og Korridorerne syntes at ligge døde hen. Det var denne dumpe Stilhed, der kan indtræde ved Slutningen af en Akt, naar hele Personalet er paa Scenen for at udføre en Finale med al dennes bedøvende Larm, medens Foyeren, der staar mennesketom og øde, synker hen i en dødlignende Ro.

„Aa, de Kameler!“ raabte pludselig Bordenaves hæse Stemme.

Han kom alene, men skreg alligevel op mod to Figurantinder, som havde undladt at stille sig op paa Scenen, fordi de spillede Idioter. Da han opdagede Mignon og Fauchery, kaldte han paa dem for at vise dem Noget : Prinsen havde lige bedt om Lov til i Mellemakten at hilse paa Nana i hendes Paaklædningsværelse. Men i det samme han trak af med dem ned paa Teatret, gik Regissøren forbi.

„Giv de to Mære Fernanda og Maria en ordentlig Mulkt,“ sagde Bordenave rasende.

Saa blev han roligere, forsøgte at lægge sit Ansigt i værdigere Folder, som en Fader i Komedien, tørrede det med Lommetørklædet og sagde :

„Nu gaar jeg hen og tager imod Hans Højhed.“

Tæppet faldt under en vedholdende Bifaldssalve. Straks blev der en Larmen paa Scenen, der nu laa i Halvmørke, da Rampen ikke mere oplyste den ; Skuespillere og Figuranter skyndte sig tilbage til deres Paaklædningsværelser, medens Maskinfolkene hurtigt hejsede Dekorationerne op.

Simonne og Clarisse var blevne staaende i Baggrunden og talte hviskende sammen ; under Akten havde de imellem to af deres Repliker truffet en Aftale. Ved nærmere Overvejelse havde Clarisse opgivet at se la Faloise, som ikke kunde bestemme sig til at svigte hende for at flytte sammen med Gaga. Simonne skulde nu ganske ligefremt forklare ham, at man ikke paa denne Maade

kunde klistre sig op ad en Kvinde. Kort sagt, hun skulde give ham Løbepas.

Simonne gik da som Vaskerpige fra *Den komiske Opera* med en Forværkskaabe over Skuldrene ad den snevre Vindeltrappe, hvis Trin var snavsede og hvis Sidevægge var fugtige, ned til Portnerlukafet. Dette Lukaf, der laa mellem Skuespillernes Opgang og Direktionens Opgang, lignede med sine brede Glasvægge paa højre og venstre Side en stor gennemsigtig Lygte, hvori der brændte to voldsomme Gasflammer. Paa et Skab laa Breve og Aviser opstablede, og paa et Bord laa flere Blomster-Buketter Side om Side med snavsede Tallerkener og et gammelt Kjoleliv, hvis Knaphuller Portnersken udbedrede. Og midt i denne Uorden i det slet holdte Lukaf sad nogle fine Herrer med Handsker og elegant paaklædte paa Stuens fire gamle Straastole og ventede med hengivne Miner; hver Gang Madam Bron kom fra Teatret med Svarene, drejede de hurtigt Hovederne. Hun kom just med et Brev til en ung Mand, som skyndte sig ud i Forhallen for at aabne det under Gasflammen, og som blegnede let, da hans Øjne faldt paa den klassiske Sætning, som saa mange Gange før var bleven læst paa dette Sted: „Umuligt i Aften, min Ven, jeg er optaget."

La Faloise sad paa en af Stolene i Baggrunden mellem Bordet og Kakkelovnen; han havde øjensynligt slaaet sig til Ro for Aftenen dér, men alligevel viste han Tegn paa Uro; han trak sine lange Ben ind under sig, fordi et helt Kuld af sorte Kattekillinger legede rundt omkring ham, medens Moderen sad paa sin Hale og stirrede stift paa ham med sine gule Øjne.

„Nej, er det Dem, Frøken Simonne? Hvad vil De dog?" spurgte Portnerkonen.

Simonne bad hende om at skaffe la Faloise ud, men Madam Bron kunde ikke lige i Øjeblikket efterkomme hendes Anmodning. Hun havde nemlig under Trappen, i et Slags dybt Skab, en Skænk, hvor Figuranterne gik ned i Mellemakterne for at faa noget at drikke, og da hun netop havde fem, seks store Slubberter dernede, der endnu bar deres Maskeradedragter fra *Den sorte Kugle*, og som var ved at forgaa af Tørst og Travlhed, var hun lige ved at tabe Hovedet. Et Gasblus flammede inde i Skabet, ved dets Skin saá man dér et Bord med en Tinplade og nogle

Hylder, besatte med optrukne Flasker. Naar man aabnede Døren til dette Hul, slog der En imøde en voldsom Alkohol-Dunst, der blandede sig med den brankede Lugt af Fedt fra Lukafet og den gennemtrængende Duft af Buketterne, der laa paa Bordet.

„Naa," tog Portnersken fat, da hun havde betjent Figuranterne, „det er den lille brune Herre derhenne, De vil have fat i."

„Men nej dog! Nu ingen Dumheder!" sagde Simonne. „Det er den Magre, der sidder ved Siden af Kakkelovnen, ham, til hvis Benklæder Deres Kat snuser."

Og hun førte la Faloise ud i Forhallen, medens de andre Herrer maatte give sig hen i deres Skæbne, skønt de var ved at kvæles, og medens Figuranterne slukkede deres Tørst ved en Slurk paa hvert Trin og samtidigt langede Dask ud med Drukkenboldtes hæse Morsomheder.

Oppe paa Scenen fo'r Bordenave løs mod Maskinfolkene, som ikke var færdige med at hejse Dekorationerne op. Det var netop gjort saaledes, for at Prinsen kunde faa et Bagtæppe i Hovedet.

„Hurtigt, hurtigt!" raabte Maskinmesteren.

Endelig gik Bagtæppet til Vejrs, Scenen var fri.

Mignon, som passede paa Fauchery, greb Lejligheden til at begynde paa sine Knubs igen. Han knugede ham i sine vældige Arme:

„Tag Dem dog i Agt! Denne Stang var jo lige ved at mase Dem!"

Og han bar Fauchery bort og rystede ham ordentligt igennem, inden han atter satte ham ned paa Gulvet. Ligeoverfor Maskinfolkenes ubeherskede Latter, blev Fauchery bleg; hans Læber skælvede, han var lige paa Nippet til at gøre Oprør, medens Mignon gav den Godmodige og tildelte ham nogle hjertelige Slag paa Skulderen, idet han ledsagede dem med disse Ord:

„Jeg tager mig af Deres Helbred! ... Jeg vilde sandelig være net deran, hvis der hændte Dem en Ulykke!"

Der lød en Mumlen rundt omkring: „Prinsen! Prinsen!" Og Alle vendte Øjnene henimod den lille Dør til Tilskuerpladsen. Endnu saá man kun den runde Ryg af Bordenave, som bøjede og hævede sin Tyrehals i en Række krybende Buk. Saa kom Prinsen til Syne, stiv, stærk, med lyst Haar, rødmosset, med en Holdning som en kraf-

tig Levemand, hvis solide Legemsbygning skimtedes under den udadlelige Overfrakke. Bag ham gik Grev Muffat og Marki de Chouard. Dette Hjørne af Teatret laa hen i Mørke, saa Gruppen druknede her imellem de store Skygger, der lagde sig snart her, snart dér.

Bordenave havde for at tale med Sønnen af en Dronning, den tilkommende Arving til en Trone, paataget sig en Stemme som en Bjørnetrækker, skælvende af falsk Bevægelse. Han sagde:

„Hvis Deres Højhed vil være af den Godhed at følge mig ... Vil Deres Højhed være saa naadig at gaa denne Vej ... Deres Højhed maa behage at tage Dem i Agt ...“

Prinsen havde ingenlunde travlt, han standsede tværtimod for meget optaget at betragte Maskinfolkenes Arbejde. De havde lige haft en Herse nede, og nu oplyste dennes Gasrampe, der hang i sine Jernringe, Scenen med en bred Lysstribe. Muffat, der aldrig havde gæstet et Teaters Kulisser, var særdeles forbavset, han befandt sig ilde, grebes af en ubestemt Modbydelighed, blandet med Frygt. Han hævede Øjnene mod Loftet, hvor andre Herser, hvis Flammer var dæmpede, dannede Stjernebilleder, sammensatte af smaa, blaalige Stjerner i den forvirrede Samling af Rister og Traade af alle Størrelser, af Flyvebroer og Bagtæpper, der hang deroppe og tog sig ud som umaadelige Stykker Tøj, der var hængte op til Tørring.

„Lad gaa,“ raabte pludselig Maskinmesteren.

Prinsen selv maatte advare Greven. Et Bagtæppe hejsedes ned; de var ved at stille Dekorationerne til 3dje Akt, Grotten paa Bjerget Ætna, op. Nogle stak Stænger ind i Kulisserenderne, Andre hentede de Sætstykker, der stod stillede op langs Scenens Mure, og bandt dem fast til Stængerne med stærke Reb. For i Baggrunden at frembringe det Lysskær, som Vulkans brændende Esse udsender, havde en Lampetænder anbragt en Rampe og tændt dens med grønne Glas omgivne Gasflammer. Der var en Forvirring, en tilsyneladende Uorden, men i Virkeligheden gik de mindste Bevægelser som efter en Snor. Midt under denne Travlhed kom Sufløren gaaende med smaa Skridt for at strække Benene.

„Deres Højhed overvælder mig,“ sagde Bordenave, der bestandig bukkede. „Teatret er ikke stort, men vi gør

vort Bedste ... Nu, dersom Deres Højhed vil være saa naadig at følge mig ...“

Grev Muffat søgte allerede henimod Korridoren udenfor Paaklædningsværelserne. Scenens temmelig bratte Skraaning havde overrasket ham, og den Uro, der var over ham, kom hovedsagelig af dette Gulv, som han følte bevæge sig under Fødderne. Gennem de aabne Lemme kunde de se de brændende Gasblus nedenunder ; det var et underjordisk Liv i en dunkel Afgrund med Menneskestemmer og Kælderluft. Men en Hændelse standsede ham. To Pigebørn stod i deres Dragt til tredje Akt ved Hullet i Fortæppet og talte sammen. Den ene af dem strakte sig i Vejret, udvidede Kighullet i Tæppet med Fingrene for at se mere og søgte rundt i Salen.

„Nu ser jeg ham,“ sagde hun pludselig. „Aa, sikken en Flab !“

Bordenave blev rasende og maatte lægge Baand paa sig for ikke at sende hende et Spark i Enden, men Prinsen smilede med en glad og munter Mine over at have faaet dette at høre og tog Pigebarnet i Øjesyn ; hun brød sig ikke videre om Prinsens Nærværelse, men lo frækt. Bordenave fik nu Prinsen til at følge med.

Grev Muffat, der plagedes af Varmen, havde taget sin Hat af ; det, der især var ham til Ulempe, var den kvælende tunge og overophedede Luft, som var mættet med en stærk Lugt, denne Kulisse-Lugt, der stank af Gas, af Dekorationernes Lim, af Snavset i de mørke Kroge og af Figurantindernes tvivlsomme Undertøj. Ude i Korridoren var Luften endnu mere kvælende, ud fra Paaklædningsværelserne trængte Toiletvandets skarpe Lugt og Sæbernes sødladne Duft og forgiftede den Luft, han indaandede. Greven, der i Forbigaaende hævede Hovedet og kastede et Blik op gennem Trapperummet, blev pludselig slaaet af en Lys- og Varmestrøm, der gød sig ud over Nakken paa ham. Ovenpaa var der en Klirren med Vandtøj, Latter og Raab, en Smækken med Døre, som, hver Gang de sloges op, udsendte en Duft af Kvindelegemer og moskusholdige Sminker, blandet med en stram Haarlugt. Han standsede ikke, men paaskyndte sin Gang, flygtede næsten, idet han tog med sig derfra den Gysen, som denne flammende Indgang til en ham ukendt Verden havde fremkaldt.

„Naa? Det er morsomt at se et Teater?“ sagde Marki de Chouard med det veltilfredse Udtryk, en Mand sætter op, naar han føler sig hjemme.

Bordenave var endelig naaet hen til Nanas Paaklædningsværelse for Enden af Korridoren. Han drejede roligt Haandtaget paa Døren op og traadte til Side:

„Behager Deres Højhed at træde ind ...“

Man hørte en overrasket Kvindes Skrig og saá Nana, der var nøgen til Bæltestedet, skjule sig bag et Gardin, medens hendes Paaklæderske, der var i Færd med at tørre hende, blev staaende med Haandklædet i Haanden.

„Aa, det er en tosset Maade at komme ind paa!“ raabte Nana fra sit Skjul. „Lad dog være at komme ind! De kan vel nok se, at det er umuligt at komme herind!“

Bordenave var øjensynlig misfornøjet med denne Flugt.

„Bliv dog, min lille Ven, det gør ikke noget,“ sagde han. „Det er Hans Højhed! Vær nu dog ikke noget Barn!“

Og da hun, der endnu var for overrasket, men dog allerede begyndte at le, stadig nægtede at komme frem, tilføjede han i en gnaven og faderlig Tone:

„For Pokker, disse Herrer véd da nok, hvorledes en Kvinde er skabt. De vil ikke æde Dem.“

„Ja, det er nu ikke sikkert,“ sagde Prinsen tilsidst.

Alle gav sig til at le paa en overdreven Maade for at indynde sig hos Prinsen. Et glimrende Svar, aldeles parisisk, som Bordenave bemærkede.

Nana svarede ikke mere, Gardinet bevægede sig, hun var uden Tvivl i Færd med at tage sin Beslutning.

Grev Muffat saá sig med brændende Kinder om i Paaklædningsværelset. Det var et firkantet Værelse, meget lavt til Loftet, helt betrukket med et lyst havannabrunt Stof. Gardinet, der var af samme Stof, og blev baaret af en Kobberstang, dannede et Slags Kabinet i Baggrunden af Værelset. To brede Vinduer vendte ud til Teatrets Gaard, højst 4—5 Alen fra en sprukken Mur, paa hvilken Vinduerne i Nattens Mørke kastede gule Firkanter. Et stort Spejl var anbragt ligeoverfor et Toiletbord af hvidt Marmor, hvorpaa der stod et Utal af Flasker og Krystalskaale til alle Slags Olier, Essenser og Puddere.

Greven nærmede sig Spejlet og saá, at han var meget

rød og at hans Pande var besat med fine Svedperler ; han slog Øjnene ned og stillede sig hen foran Toiletbordet, hvor Vandfadet, der var fuldt af Sæbevand, de henkastede smaa Elfenbensgenstande, de fugtige Svampe øjensynligt et Øjeblik optog hele hans Interesse. Denne Følelse af Svimmelhed, han havde følt ved sit første Besøg hos Nana paa Boulevard Haussmann, overfaldt ham paany. Han følte, hvorledes det tykke Gulvtæppe i Paaklædningsværelset gav efter, naar han traadte paa det; Gasblussene, der brændte ved Spejlet og Toiletbordet, fløjtede og flammede omkring hans Tindinger. Et Øjeblik blev han bange for at besvime i denne Kvindeduft, som her i dette lavloftede Værelse atter slog ham imøde, overophedet og med tifoldig Styrke, og han satte sig ned paa Kanten af den udpolstrede Divan, der stod mellem de to Vinduer, men han rejste sig dog straks efter igen, gik atter hen til Toiletbordet, lagde med sine slappe Øjne ikke Mærke til nogetsomhelst, medens han i Tankerne dvælede ved en Buket Tuberoser, der en Gang var visnede i hans Værelse, og som nær havde taget Livet af ham. Naar Tuberoser gaar i Forraadnelse lugter de som et menneskeligt Lig.

„Skynd Dig dog!“ peb Bordenave og stak i Forbigaaende Hovedet ind bag Gardinet.

Prinsen hørte overbærende paa Marki de Chouard, som havde taget Harefoden fra Toiletbordet og forklarede, hvorledes man udglattede den hvide Fedtsminke. I en Krog sad Satin med sit rene Jomfru-Ansigt og stirrede paa Herrerne, medens Paaklædersken Madam Julius lagde Venus's Trikot og Tunika til Rette.

Madam Julius var af en ubestemmelig Alder, hendes Pergaments-Ansigt havde disse ubevægelige Træk, man træffer hos de gamle Piger, som ingen har kendt som unge. Hun var visnet i Paaklædningsværelsernes tørre Varme, midt imellem de berømteste Ben og Barme i Paris. Hun var evig og altid iført en falmet sort Kjole, og paa Brystet, der var fladt som et Strygebrædt, var en Skov af Knappenaale heftede paa det Sted, hvor Hjertet sad.

„Jeg maa bede Dem, mine Herrer, undskylde,“ sagde Nana, idet hun slog Gardinet til Side, „men jeg blev overrasket ...“

Alle vendte sig om. Hun havde ikke ret meget paa,

hun havde ganske simpelt knappet et lille Liv af Glans-Shirting, som kun halvvejs dækkede hendes Barm. Da disse Herrer havde jaget hende paa Flugt, var hun, der hurtigt havde kastet sin Dragt som Fiskerpige, næppe færdig med sin Afklædning; bagpaa stak der endnu en Stump af hendes Særk ud af Benklæderne. Nu stod hun i sin tilbedelsesværdige unge lyse Buttethed med bare Arme, nøgne Skuldre og Barmens Knopper blottede og holdt stadig i Gardinet med den ene Haand ligesom for at trække det for paany ved den mindste Forargelse.

„Ja, jeg blev virkelig forskrækket, jeg vilde ellers aldrig have vovet ...“, stammede hun og gav den Forlegne med Rødme paa Halsen og undselige Smil.

„Kom nu dog, siden man finder Dem meget smuk!“ raabte Bordenave.

Hun dristede sig til endnu at spille den nølende Uskyldighed, og idet hun bevægede sig, ligesom hun blev kildret, sagde hun:

„Deres Højhed gør mig altfor megen Ære ... Jeg beder Deres Højhed om at undskylde mig, at jeg modtager Dem i denne Dragt ...“

„Det er mig, der er kommen til Ulejlighed,“ sagde Prinsen, „men jeg kunde ikke, Frøken, modstaa Ønsket om at bevidne Dem ...“

Nana gik nu hen til Toiletbordet, hun bevægede sig ganske rolig, som var det den naturligste Sag af Verden, at hun færdedes, kun iført Benklæder, midt imellem disse Herrer. Hun havde meget kraftige Hofter, og Benklæderne bruste derfor om hende som en Ballon, da hun med Brystet fremad hilste endnu en Gang med sit fineste Smil.

Pludselig lod hun, som hun genkendte Grev Muffat, og rakte ham venskabeligt Haanden, derefter skændte hun paa ham, fordi han ikke var kommen til hendes Aftengilde. Hans Højhed var saa naadig at spøge med Muffat, der stammede og gøs ved Tanken om at have holdt et Sekund i sin brændende Haand denne lille Haand, der duftede frisk af Toiletvandet. Greven havde faaet en kraftig Middag hos Prinsen, der var bekendt for at kunne tage godt til sig baade af Mad og Drikke. De var endogsaa begge en Smule berusede, men de førte sig meget godt; Muffat kunde, for at skjule sin Forvirring, kun finde paa en Bemærkning om Varmen:

„Det er dog forskrækkeligt, hvor her er varmt!“ sagde han. „Hvorledes bærer De Dem ad, Frøken, med at leve i en saadan Temperatur?“

Og Samtalen begyndte at dreje sig om dette Emne, da heftige Stemmer lod sig høre ved Døren til Paaklædklædningsværelset. Bordenave skød Klappen for Kighullet til Side. Det var Fontan, fulgt af Prullière og Bosc; alle tre havde de Flasker under Armen og Hænderne fulde af Glas. Fontan bandede paa, han raabte, at det var hans Navnedag, og at det var ham, der gav Champagne. Nana havde med et Blik spurgt Prinsen til Raads. Hvorledes dog! Hans Højhed vilde ikke være til Ulejlighed for Nogen, han vilde være altfor lykkelig ... Uden at afvente Tilladelsen traadte Fontan ind og fremlæspede:

„Jeg er ikke nogen Lømmel, det er mig, der betaler Champagnen ...“

Pludselig opdagede han Prinsen, som, han ikke vidste, var dér. Han brød kort af, paatog sig en komisk-højtidelig Mine og sagde:

„Kong Dagobert staar ude i Korridoren og beder om Tilladelse til at drikke et Glas med Deres kongelige Højhed!“

Prinsen smilede, og Alle fandt det henrivende. Paaklædningsværelset var altfor lille til dette Selskab; det var nødvendigt at stuve sig sammen, Satin og Madam Julius i Baggrunden op ad Gardinet, medens Herrerne stimlede sammen om den halvnøgne Nana.

De tre Skuespillere havde endnu deres Dragter fra anden Akt paa. Medens Prullière tog sin schweitziske Admiral-Hat af, da dens umaadelige Fjerbusk ikke kunde faa Plads under Loftet, søgte Bosc med sin Purpurkaabe og sin Krone af Jernblik at stive sig af paa sine usikre Ben og hilste paa Prinsen med en Mine som en Monark, der tager mod en Nabokonges Søn. Glassene var fulde, de klinkede og drak.

„Jeg drikker en Skaal for Deres Højhed,“ sagde gamle Bosc med Anstand.

„For Hæren!“ tilføjede Prullière.

„For Venus!“ skreg Fontan.

Prinsen løftede forekommende sit Glas; han ventede lidt, men hilste derpaa tre Gange, idet han mumlede:

„Frøken ... Admiral ... Deres Majestæt ...“

Og han drak ud i ét Drag; Grev Muffat og Marki de Chouard fulgte hans Eksempel. Man spøgte ikke mere, man var ved Hoffet. Denne Teatrets Verden forlængede den virkelige Verden ud i en alvorlig Farce, under Gassens brændende Os. Nana, der glemte, at hun endnu var i Benklæder, gav den fornemme Dame, Dronning Venus, der aabnede sine smaa Stuer for Statens fine Herrer. Til hver Sætning føjede hun Kongelig Højhed, hun nejede med den alvorligste Mine af Verden for de to Gøglere Bosc og Prullière og behandlede den ene af dem som Fyrste, den anden som Minister. Og der var Ingen, der smilede af dette besynderlige Optrin: denne virkelige Prins, Arving til en Trone, der drak Champagne, som en Komediant trakterede ham med, og som befandt sig rigtig i sit Es i dette Karneval af Guder, i dette Maskerade-Kongedømme, omgivet af et Folk af Paaklædersker og Piger, af Maskinfolk og Forevisere af Fruentimmer. Bordenave, der var begejstret over dette Tableau, tænkte paa de Indtægter, han vilde kunne faa, hvis Hans Højhed kunde indvillige i at optræde saaledes i anden Akt af *Den lyshaarede Venus*.

„Hvad siger De," udbrød han i en fortrolig Tone, „om vi lod mine smaa Pigebørn komme herned?"

Nana satte sig herimod, selv blev hun dog mere og mere løssluppen. Fontan med sin groteske Maske tiltrak hende, hun gned sig op ad ham, slugte ham med Øjnene og sagde pludselig Du til ham.

„Naa, skænk i, dit store Bæst!"

Fontan fyldte paany Glassene, og de drak de samme tre Skaaler:

„For Hans Højhed!"

„For Hæren!"

„For Venus!"

Nu paabød Nana med en Haandbevægelse Stilhed, løftede sit Glas meget højt og sagde:

„Nej, nej, en Skaal for Fontan! ... Det er Fontans Navnedag, han skal leve! Fontan længe leve!"

De drak og klinkede for tredje Gang og tiljublede Fontan. Prinsen, som havde set den unge Kvinde sluge Komedianten med Øjnene, hilste paa ham:

„Hr. Fontan," sagde han med den yderste Høflighed, „jeg drikker paa Deres Held."

Hans Højheds Overfrakke aftørrede det Marmor-Toiletbord, der stod bag ham. Det forekom dem, at de i denne Atmosfære, der var sammensat af den varme Damp fra Vandfadet og Svampen, af Essensernes skarpe Duft og Champagnens berusende Syrlighed, befandt sig i det inderste af en Alkove eller i et snevert Badekammer. Prinsen og Grev Muffat, imellem hvilke Nana befandt sig som en Fange, maatte løfte deres Hænder i Vejret for ikke ved den mindste Bevægelse at komme til at ramme hendes Hofter eller hendes Barm. Uden en eneste Draabe Sved stod Madam Julius og ventede med sin stramme Mine, medens Satin sad og undrede sig i sin Lastefuldhed over at se en Prins og to Herrer i Kjole halse efter en nøgen Kvinde, hun tænkte i sit stille Sind, at de fine Folk ikke altid var saa dejlige.

Lyden af Fatter Barillots Klokke nærmede sig nu ude i Korridoren; da han viste sig i Døren til Nanas Paaklædningsværelse, standsede han skrækslagen ved at se de tre Skuespillere endnu i deres Dragter fra anden Akt.

„Aa, mine Herrer, mine Herrer," stammede han, „skynd Dem! ... Der er lige ringet ind fra Tilskuerfoyeren."

„Bah!" sagde Bordenave roligt, „Publikum maa give Tid!"

Og da Flaskerne, efter at de havde hilst paa hinanden endnu nogle Gange, var tømte, gik Skuespillerne ud for at klæde sig om. Bosc, der havde spildt sit Skæg over med Champagne, havde taget det af, men da dette ærværdige Skæg var fjernet, stod Drukkenboldten der i hele sin Hæslighed med sit gamle, medtagne og blaalige, fordrukne Skuespilleransigt. De hørte ham ved Foden af Trappen med sin Brændevinsstemme tale med Fontan om Prinsen:

„Hvad? Jeg kunde have Krammet paa ham!"

Nu var kun Prinsen, Greven og Markien tilbage i Nanas Paaklædningsværelse; Bordenave var gaaet ud med Barillot, hvem han paalagde ikke at give Tegn til Aktens Begyndelse uden at han først havde underrettet Nana derom.

„De maa undskylde, mine Herrer," bad Nana, som

gav sig i Færd med at lave sig i Stand til den nøgne Tilsynekomst i tredje Akt.

Prinsen tog Plads paa Divanen sammen med Marki de Chouard, kun Grev Muffat blev staaende op. De to Glas Champagne i denne kvælende Hede havde gjort dem mere berusede. Da Satin saá. Herrerne lukke sig inde med hendes Veninde, syntes hun, det var mest passende at forsvinde bag Gardinet, og nu sad hun dér paa en Kuffert og ventede, ked af at sidde stille, medens Madam Julius ganske roligt gik og kom uden et Ord, uden et Blik.

„De sang Deres Rundsang dejligt," sagde Prinsen.

Samtalen kom i Gang, men i korte Sætninger, afbrudt af Pavser. Nana kunde ikke altid svare. Efter at hun med Haanden havde gnedet sig ind i Cold-cream paa Armene og paa Kroppen, lagde hun med en Snip af Haandklædet et Lag Fedtsminke ovenpaa. Et Øjeblik standsede hun for at se sig i Spejlet, smilede, idet hun sendte Prinsen et Blik uden at slippe Fedtsminken.

„Deres Højhed forkæler mig," mumlede hun.

Det var et besværligt Arbejde, som Marki de Chouard fulgte med et Udtryk af skinhellig Nyden; nu tog han til Orde:

„Kunde Orkestret ikke," sagde han, „akkompagnere Dem noget mere dæmpet? Det overdøver Deres Stemme, og det er en utilgivelig Forbrydelse."

Denne Gang vendte Nana sig ikke en Gang om. Hun havde taget Harefoden, lod den glide let og med stor Omhyggelighed henover sig og bøjede sig saa stærkt ned over Toiletbordet, at hendes Benklæders hvide Runding traadte frem og strammede den lille Flig af Særken i Vejret. Men hun ønskede at vise sig taknemlig mod den Gamle for hans Behagelighed og gav sig saa til at vugge Hofterne.

Der indtraadte et Øjebliks Tavshed. Madam Julius havde opdaget en Rift paa Nanas højre Bukseben, hun tog en Knappenaal fra sit Hjerte, lagde sig et Øjeblik paa Knæ ned paa Gulvet og udbødede Skaden, medens Nana, tilsyneladende uden at vide hende dér, vedblev at pudre sig. Og da Prinsen sagde, at, hvis hun kom til London og sang dér, vilde hele England tilklappe hende sit Bifald, brød hun ud i en elskværdig Latter og vendte

sig et Sekund om med den venstre Kind helt hvid under en Sky af Pudder. Saa blev hun pludselig alvorlig; nu gjaldt det om at anlægge den røde Farve. Paany dyppede hun med Ansigtet helt ind til Spejlet sin ene Finger i en Krukke, satte det Røde under Øjnene og tværede det nænsomt ud lige til Tindingerne. Imedens iagttog Herrerne en ærbødig Tavshed.

Grev Muffat havde endnu ikke aabnet Munden. Han maatte uafviselig tænke paa sin Ungdom: hans Barnekammer var altid koldt, senere i seksten Aars Alderen tog han hver Aften, naar han omfavnede sin Moder, med i sin Seng dennes iskolde Kys. Han havde en Dag i Forbigaaende gennem en Dør, der stod paa Klem, set en af Tjenestepigerne vaske sig, men det var den eneste Gang, han kunde huske, at hans Sanser var blevne satte i Oprør i Tiden fra Overgangsaarene til hans Giftermaal. Senere havde han hos sin Hustru mødt en punktlig Lydighed mod de ægteskabelige Pligter, medens han selv følte en Slags andægtig Afsky. Han blev Mand, og han begyndte at ældes uden at kende til Sanselighed, bøjet under strenge Religionsøvelser, som han var, havde han ordnet sit Liv efter Forskrifter og Love. Og ham havde de pludselig kastet ind i dette Paaklædningsværelse hos en Skuespillerinde, Ansigt til Ansigt med denne nøgne Pige. Han, som ingensinde havde set Grevinde Muffat tage sine Strømpebaand paa, overværede her en Kvindes Paaklædning i dens mest skjulte Enkeltheder, omgivet af et Virvar af Krukker, Vandfade og Vandkander, midt i denne stærke og søde Duft. Hele hans Væsen gjorde Oprør; den betagende Magt, som Nana i nogen Tid havde øvet paa ham, indjog ham Rædsel, og mindede ham om de Djævle-Besættelser, han havde læst om i de Helgen-Historier, der havde udgjort hans Barndoms Læsning. Han troede paa Djævlen, og Nana, hvis Barm og hele Legeme svulmede af Sanselighed, forekom ham dunkelt som selve Djævlen. Men han lovede sig selv at være stærk, han skulde vide at forsvare sig selv.

„Naa, det er altsaa en Aftale," sagde Prinsen, der gjorde sig det mageligt paa Divanen, „at De næste Aar kommer til London, og vi skal modtage Dem saa varmt, at De aldrig mere vil vende tilbage til Frankrig ... Aa, der ser De, min kære Greve. I Franskmænd sætter ikke

tilstrækkelig Pris paa Jeres smukke Kvinder ; vi skal tage dem alle fra Jer.“

„Det vil ikke volde ham den mindste Smerte,“ sagde Marki de Chouard, der trodsede de Ubehageligheder, han udsatte sig for, ved at give dette Indblik i Grevens Indre, „Greven er Dyden selv !“

Da Nana hørte Tale om hans Dyd, sendte hun ham saa løjerligt et Blik, at han følte en levende Modbydelighed. Snart efter forbavsede og ærgrede denne Følelse ham : hvorfor voldte Tanken om at være dydig ham Ubehag Ansigt til Ansigt med denne Pige ? Han kunde have slaaet hende.

Nana vilde tage en Pensel, men kom til at tabe den, og i det Samme hun bøjede sig efter den, skyndte han sig at tage den, deres Aandepust mødtes, og Venus's udslagne Haar rullede ud over hans Hænder. Han følte en Nydelse blandet med Selvbebrejdelse, en af disse Nydelser, som Katoliker føler, og hvor Frygten for Helvede virker pirrende under Syndefaldet.

I dette Øjeblik lød Fatter Barillots Stemme udenfor Døren :

„Frue, maa jeg give Signal ? Publikum bliver utaalmodigt.“

„Øjeblikkeligt !“ svarede Nana roligt.

Hun havde dyppet Penslen i en Krukke med Sort, og med Næsen helt ind til Spejlet og det venstre Øje lukket til, førte hun den derpaa forsigtigt hen over Øjenhaarene. Muffat, der stod bagved hende, stirrede paa hende ; han saá paa hende i Spejlet, hendes runde Skuldre og hendes Barm, der tilsløredes af en rosenrød Skygge. Han formaaede til Trods for sin Kraftanspændelse ikke at vende sig fra dette Ansigt, som det lukkede Øje gav saa udfordrende et Udtryk. Da hun lukkede det højre Øje og lod Penslen glide henover det, var han ikke i Tvivl om, at han tilhørte hende.

„Frue,“ raabte Regissørbudet paany forpustet, „de tramper med Fødderne, de slaar tilsidst Bænkene itu ... Kan jeg lade Tæppet gaa ?“

„Pyt !“ sagde Nana utaalmodigt. „Giv De bare Signal, det kommer ikke mig ved ! ... Hvis jeg ikke er færdig, naa ja, saa maa de vente !“

Hun var rolig og tilføjede med et Smil henimod de tre Herrer :

„Det er sandt, man kan heller aldrig passiare saa meget som et Minut !“

Nu var hendes Ansigt og hendes Arme færdige. Hun tegnede endnu med Fingeren to brede Striber Rødt paa Læberne. Grev Muffat følte sig endnu mere forvirret, forført som han var af Pudrenes og Sminkernes Fordærvelse, grebes han af et tøjlesløst Begær efter denne malede unge Kvinde med den altfor røde Mund i det altfor hvide Ansigt, med de brændende Øjne, der, omgivne af sorte Ringe, saá ud som var de større og beskadigede af Elskov.

Nana gik imidlertid et Øjeblik om bag Gardinet for at ombytte sine Benklæder med Venus's Trikot, kom saa med en rolig Skamløshed atter frem for at knappe sit lille Glans-Shirtings Liv op, strakte saa Armene henimod Madam Julius, der gav hende Tunika'en med de korte Ærmer paa.

„Hurtig, siden de keder sig !“ mumlede hun.

Med halvlukkede Øjne fulgte Prinsen med en Kendermine hendes Barms svulmende Linjer, medens Marki de Chouard uvilkaarligt rystede paa Hovedet. Muffat stirrede ned paa Tæppet for ikke at se mere. Nu var Venus for Resten færdig, hun havde jo kun dette Gazeslør over Skuldrene. Madam Julius færdedes rundt om hende med sin træede Gammeljomfru-Mine, med store og klare Øjne, vims tog hun Knappenaale fra den uudtømmelige Naalepude ved sit Hjerte, pustede Venus's Tunika op og gned alle disse fedtede Nøgenheder med sine tørre Hænder.

„Se saa !“ sagde Nana, idet hun kastede et sidste Blik i Spejlet.

Bordenave kom igen urolig og meldte, at tredje Akt var begyndt.

„Naa, det er godt ! Jeg er færdig,“ svarede hun. „Sikken et Halløj ! Det er ellers altid mig, der maa vente paa de Andre.“

De tre Herrer gik ud af Paaklædningsværelset, men de tog ikke Afsked, Prinsen havde ytret Ønsket om at overvære tredje Akt bag Kulisserne.

Da Nana var bleven alene i sit Paaklædningsværelse, saá hun sig forundret omkring :

„Hvor er hun dog henne?“ spurgte hun.

Hun saá efter Satin. Da hun fandt hende siddende paa Kufferten bag Gardinet, svarede Satin ganske roligt:

„Jeg vilde ikke være dig til Ulejlighed i Selskab med alle de Mandfolk.“

Og hun tilføjede, at nu gik hun sin Vej, men Nana holdt hende tilbage. Var hun dum? Bordenave indvilligede jo i at tage hende; efter Forestillingen skulde de nok faa den Sag i Orden. Satin var tvivlraadig; her var alt for meget Vrøvl, det var hun ikke vant til i sin Kres. Dog besluttede hun sig til at blive.

I det Øjeblik Prinsen steg ned ad den lille Trætrappe til Scenen, hørtes der fra den anden Side af Teatret en besynderlig Støj, dæmpede Eder og en Trampen, som fandt der en Brydekamp Sted. Det var et lille Optrin, der forvirrede Skuespillerne, som stod og ventede paa deres Stikord. Et Øjeblik i Forvejen var Mignon igen begyndt paa sin Komedie og havde overdænget Fauchery med Kærtegn. Han havde opfundet en lille Spøg, han knipsede ham paa Næsen, for, som han sagde, at værge ham mod Fluer; naturligvis morede denne Spøg Skuespillerne meget. Men pludselig havde Mignon, der var henrykt over den Lykke, han gjorde, langet Journalisten en Lussing ud, og det en virkelig og kraftig Lussing. Denne Gang gik det for vidt; Fauchery kunde ikke ligeoverfor alle de Mennesker tage leende mod en saadan Ørefigen, og de to Mænd holdt op med Komedien og fo'r med Hadet lysende i deres Øjne ind paa hinanden. De tumlede om paa Gulvet bag en Kulisse og trakterede hinanden af Hjertens Lyst.

„Hr. Bordenave! Hr. Bordenave!“ kaldte Regissørbudet forstyrret.

Bordenave bad Prinsen undskylde sig et Øjeblik og fulgte med Regissørbudet. Da han saá, at det var Fauchery og Mignon, der laa paa Gulvet, undslap der ham en ærgerlig Bevægelse. De havde sandelig vidst at vælge deres Tid, medens Hans Højhed færdedes paa denne Side af Scenen og hele Publikum kunde høre Spektaklet. Og for at sætte Kronen paa Forvirringen, kom Rose Mignon netop til forpustet for at komme ind i rette Tid paa Scenen. Vulkan sagde hendes Stikord, men Rose blev staaende forstenet, da hun saá sin Mand og sin Elsker

vælte sig for Fødderne af hende, de søgte at kvæle hinanden, sparkede og rev hinanden i Haarene, medens deres Frakker blev hvide af Støv; de spærrede Vejen for hende. En Maskinkarl havde standset Faucherys Hat lige i det Øjeblik den i Kampens Hede var ved at trille ind paa Scenen. Vulkan tildigtede nogle Repliker for at more Publikum og sagde derpaa igen Stikordet; Rose blev imidlertid staaende ubevægelig og stirrede paa de to Mænd.

„Men saa hold dog op med at se paa dem!“ hviskede Bordenave hende i Øret. „Gaa videre! Gaa videre! ... Den Sag kommer jo ikke dig ved! Du glemmer at gaa ind paa Scenen!“

Og puffet frem af ham maatte Rose skridte over de to Kroppe og befandt sig pludselig paa Scenen i Rampens flammende Lys .Ansigt til Ansigt med Publikum. Hun havde ikke forstaaet, hvorfor de laa paa Gulvet og sloges; skælvende, med Hovedet fyldt af en forvirret Summen, gik hun ned mod Rampen med den forelskede Dianas smukke Smil og begyndte paa sin Duet med saa varm en Stemme, at Publikum straks brød ud i stormende Bifald. Hun kunde høre, hvorledes de to Mænd ude i Kulisserne tildelte hinanden tunge Slag; det var efter Haanden bleven en ren Fastelavnsfarce. Lykkeligvis overdøvede Musiken de Bums, de gav hinanden mod Kulisserne.

„I Djævlens Skind og Ben!“ raabte Bordenave ude af sig selv, da det endelig var lykkedes ham at faa dem skilte, „kunde De ikke gaa hjem til Dem selv, naar De vil slaas? De véd dog, at jeg ikke holder af det her ... Du, Mignon, vil du gøre mig den Fornøjelse at blive staaende her paa Gaardsiden, og De, Fauchery, Dem sætter jeg paa Porten, hvis De forlader Havesiden ... Hvad? De har forstaaet det: Gaardsiden eller Havesiden, eller jeg forbyder Rose at tage Dem med.“

Da han kom tilbage til Prinsen, spurgte denne ham ud.

„Aa, ikke det mindste,“ gryntede han med en rolig Mine.

Nana stod, indhyllet i en Forværkskaabe, og talte med de tre Herrer, medens hun ventede paa sit Stikord. Da Grev Muffat gik frem for at kaste et Blik ind paa

Scenen imellem to Kulisser, forstod han af et Vink fra Regissørbudet, at han skulde gaa sagte. En lun Fred dalene ned fra Loftet. Imellem Kulisserne færdedes kun faa Personer, der talte med lav Stemme og listede om paa Taaspidserne. Belysningsmesteren var paa sin Post ved den indviklede Samling af Haner, en Brandmand, der stod og støttede sig til et Sætstykke, strakte Hovedet frem for at se noget af, hvad der foregik paa Scenen, medens Manden ved Tæppet sad med en sløv Mine paa sin Bænk og ventede paa Signalklokkens Slag for at hejse Tæppet op og ned. Og gennem denne kvælende Luft, denne Stampen og Hvisken, lød Skuespillernes Stemmer paa Scenen besynderlig, bedøvet, med en Falskhed, der overraskede. Og længere borte paa den anden Side af Orkestrets forvirrede Lyd hørtes ligesom et umaadeligt Aandedrag, det var Tilskuerpladsen, der drog Vejret, og hvis Aandedræt ofte svulmede og brød ud i Knurren, Latter og Bifald. Man fornam Publikum uden at se det, selv naar det tav stille.

„Men her maa staa et eller andet aabent," sagde Nana i en brydsk Tone og krøb ned i Pelsen. „Se dog efter, Barillot! Jeg vædder paa, at der er lukket et Vindue op ... Her er en Træk, saa man er lige ved at krepere."

Barillot bandede paa, at han selv havde lukket Alt. Maaske der var slaaet nogle Ruder ud. Skuespillerne klagede altid over Træk. I denne tunge Gasvarme blev de kolde Vindpust, der jog igennem, en sand Kilde til Brystsyge, som Fontan sagde.

„Jeg havde nok Lyst til at se Dem nedringet," sagde Nana i en ærgerlig Tone.

„Hys!" tordnede Bordenave.

Rose, som stadig var paa Scenen, udførte en Strofe i sin Duet saa fint, at Bravoraabene overdøvede Orkestret. Nana tav, og hendes Ansigt blev alvorligt.

Greven havde vovet sig ind imellem de to Kulisser, da Barillot standsede ham og lod ham vide, at han, hvis han fortsatte sin Gang, vilde kunne ses fra Tilskuerpladsen. Han betragtede nu Dekorationen fra Vrangen og fra Siden — Bagsiden af Sidekulisserne var forstærket ved et tykt Lag gamle Plakater — samt et Hjørne af Scenen: Hulen i Ætna, der var udgravet i en Sølvmine,

med Vulkans Smedje i Baggrunden. De nedhejsede Herser kastede et flammende Skær paa Tinpladerne, hvorpaa Farven var lagt med brede Penselstrøg; paa Sidekulisserne var Gasblussene forsynede med blaa og røde Glas, der efter en nøjagtig udregnet Modsætning frembragte et Flammeskær fra Essen, og nede paa Gulvet var anbragt en Række Gasblus, der skulde fremhæve de mørke Klipper mod Baggrunden.

Og her paa en svagt heldende Skraaning midt imellem disse Lysdraaber, der lignede kulørte Lamper, som paa en offentlig Festaften stilles i Græsset, sad den gamle Fru Drouard, der spillede Juno, blændet og søvnig, og oppebiede det Øjeblik, da hun skulde ind paa Scenen.

Nu hændte der noget Uventet. Simonne, der var i Færd med at høre efter en Historie, Clarisse fortalte hende, udbrød uvilkaarligt:

„Stop lidt! Dér er Tricon!“

Det var virkelig Madam Tricon med sine Hængekrøller og sin Grevinde-Holdning. Da hun bemærkede Nana, gik hun lige hen til hende.

„Nej,“ sagde denne efter et hurtigt Ordskifte. „Ikke nu!“

Den gamle Dame blev staaende stille med en alvorlig Mine. Prullière gav hende i Forbigaaende et Haandtryk. To smaa Figurantinder betragtede hende med Forventning. Hun selv var øjensynligt et Øjeblik tvivlraadig, saa kaldte hun med et Vink Simonne hen til sig. Og atter fandt der et hastigt Ordskifte Sted.

„Ja,“ sagde Simonne tilsidst. „Om en halv Time.“

I det Samme vendte hun sig om for at gaa tilbage til sit Paaklædningsværelse, kom Madam Bron, der paany gik rundt med Breve, og rakte hende et. Bordenave gjorde med sagte Stemme Portnersken rasende Bebrejdelser, fordi hun havde ladet Tricon slippe ind: det Fruentimmer! Og netop i Aften! Det oprørte ham i Betragtning af Hans Højheds Nærværelse! Madam Bron, der i 30 Aar havde været i Teatrets Tjeneste, gav ham i en skarp Tone Svar paa Tiltale: hvor i al Verden kunde hun vide det? Tricon gjorde jo Forretninger med alle disse Damer; Snese af Gange havde Hr. Direktøren truffet paa hende uden at have sagt et Muk. Og medens Bordenave tyggede paa disse grove Ord, stod Madam Tricon og be-

tragtede Prinsen ganske rolig, som en Kvinde, der véd med et eneste Blik at værdsætte en Mand. Et Smil gled over hendes gustne Ansigt. Derpaa gik hun langsomt sin Vej mellem de smaa Damer, der alvorligt veg til Side.

„De er jo straks færdig, ikke?“ spurgte han og vendte sig henimod Simonne.

Simonne var øjensynligt meget ilde til Mode; Brevet var fra en ung Mand, som hun havde lovet at træffe den Aften. Hun gav Madam Bron en slet skreven Billet: „Umuligt i Aften, kære Ven, jeg er optaget.“ Men hun vedblev at være urolig; denne unge Mand vilde maaske alligevel vente paa hende til Trods for Alt. Da hun ikke var inde i tredje Akt, vilde hun gaa straks. Hun bad derfor Clarisse gaa ned og se efter; Clarisse skulde først ind lige i Slutningen af Akten. Hun gik da nedenunder, medens Simonne et Øjeblik vendte tilbage til det fælles Paaklædningsværelse.

Nede i Madam Brons Skænkestue sad en Figurant, der havde faaet Plutos Rolle overdraget, ganske alene indhyllet i en rød Kappe med Guldflammer. Portnerskens lille Forretning maatte være gaaet rigtig godt, thi Kælderhullet under Trappen var helt vaadt af det Vand, hvori Glassene var skyllede.

Clarisse løftede Iris's Tunika op, da den slæbte efter hende ned ad de tilsølede Trappetrin, men hun standsede forsigtigt ved Omdrejningen af Trappen og lod sig nøje med at strække Hovedet saa langt frem, at hun kunde kaste et Blik ind i Madam Brons Aflukke. Hun havde lugtet rigtigt: var det ikke den Idiot til la Faloise, der sad dér paa den samme Stol imellem Bordet og Kakkelovnen! Han havde overfor Simonne givet sig Mine af at gaa, men saa var han kommen tilbage. Forøvrigt var Aflukket stadig fuldt af Herrer, elegante og korrekte, med hengivne og taalmodige Miner. Alle ventede de og betragtede hinanden med Alvorsfuldhed. Nu var der ikke andet paa Bordet end de snavsede Tallerkener; Madam Bron havde lige uddelt de sidste Buketter; en eneste Rose, der var faldet af en Buket, laa og visnede ved Siden af den sorte Kat, som havde lagt sig til at sove sammenrullet, medens Killingerne fortsatte deres Leg mellem Benene paa de ventende Herrer. Clarisse fik et Øjeblik en brændende Lyst til at smide la Faloise ud. Denne Idiot

holdt ikke af Dyr, det stemplede ham yderligere. Han trak Albuerne til sig for ikke at komme til at røre ved Katten.

„Hun narrer dig, tag dig i Agt!“ sagde Pluto, idet han, der var en Spasmager, gik op ad Trappen og tørrede sine Læber med Bagen af sin Haand.

Clarisse lod saa den Tanke fare, at holde Scene med la Faloise; hun havde set Madam Bron give Brevet til Simonnes unge Mand, og han var straks gaaet ud i Forsalen for at læse det under Gasblusset: „Umuligt i Aften, kære Ven, jeg er optaget“, og fredsommeligt var han forsvundet; han var uden Tvivl vant til den Sætning. Det var da i det mindste En, der vidste, hvorledes han skulde opføre sig. Det var ikke som de Andre, disse, der blev hængende paa Madam Brons Halmstole i denne store Glaslygte, hvor man blev levende kogt og hvor der slet ikke lugtede godt. At Mandfolkene kunde holde det ud! Clarisse væmmedes; hun begav sig paa Tilbagevejen, gik over Scenen og klatrede hurtigt over de tre Trapper til Paaklædningsværelserne for at bringe Simonne Besked.

Paa Teatret havde Prinsen trukket sig til en Side og talte med Nana; han havde ikke tabt hende af Syne, han slugte hende med halvtlukkede Øjne. Nana smilte uden at se paa ham og sagde Ja med et Tegn med Hovedet. Men pludselig adlød Grev Muffat en Drift, der beherskede hele hans Væsen; han forlod Bordenave, der netop forklarede ham Enkelthederne i Maskineriet, og gik hen til Prinsen og Nana for at afbryde deres Samtale. Nana hævede sine Øjne og smilede til ham, som hun havde smilet til Hans Højhed. Hun lyttede imidlertid med anspændt Opmærksomhed efter sit Stikord.

„Tredje Akt er nok den korteste,“ sagde Prinsen, hvem Grevens Nærværelse var til Plage.

Hun svarede ikke, Ansigtet skiftede Udtryk, og med et Ryk var hun i sin Rolle. Med en rask Skulderbevægelse havde hun ladet sin Pels glide ned, og Madam Julius, der stod bag ved hende, havde grebet den i sine Arme. Og efter at hun havde løftet begge sine Hænder op til sit Haar, som for at ordne det, traadte hun nøgen ind paa Scenen.

„Hys, hys!“ hviskede Bordenave.

Greven og Prinsen var blevne staaende forbavsede. Midt i den store Stilhed steg et dybt Suk, en fjern Stønnen fra Folkehavet. Hver Aften frembragte Venus's Indtræden i hendes guddommelige Nøgenhed den samme Virkning. Muffat vilde nu se, og han lagde derfor Øjet til et Hul. Paa den anden Side af Lamperækkens blændende Bue tog Tilskuerpladsen sig mørk ud, ligesom opfyldt af en mørk Røg, og paa denne røgfarvede Baggrund, som Ansigtsrækkerne tilførte en uklar Bleghed, hævede Nanas Skikkelse sig blændende hvid og velvoksen frem, bedækkende Logerne fra Balkon til Loft. Han betragtede hende fra Ryggen af, som hun stod dér med fremstrakte Hofter og aabne Arme; og paa Gulvet lige ved hendes Fødder kom Sufløren's Hoved, en gammel Mands Hoved med et fattigt og hæderligt Udtryk, til Syne, som var det afhugget. Ved visse Satser i hendes Indgangs-Stykke syntes der at udgaa Tonesvingninger af hendes Hals, de fortsatte deres Vej ned til Livet og døde hen i hendes Tunikas Slæb. Da hun havde udstødt den sidste Node under et Uvejr af Bravoraab, hilste hun ud til Publikum, medens Gazesløret viftede frem og tilbage og hendes Haar faldt ned om hendes Hofter ved denne Forkortning af Rygraden. Og da Greven saá hende nejende med sine brede Hofter komme baglænds henimod det Hul, hvorigennem han betragtede hende, rettede han sig ganske bleg i Vejret. Scenen var forsvundet for ham, han saá kun Bagsiden af Dekorationen, med de gamle brogede Plakater klistrede op paa alle Ledder og Kanter. Paa Skraaningen, blandt de mange smaa Gasblus, havde nu hele Olympen sluttet sig til Fru Drouard, der sov. De ventede paa Aktens Slutning, Bosc og Fontan sad paa Jorden, med Hagen støttet paa Knæerne, Prullière strakte og rakte sig gabende, førend han skulde ind paa Scenen; alle var de matte, havde røde Øjne og trængte til at komme i Seng.

I dette Øjeblik styrtede Fauchery, der vandrede om paa Havesiden, da Bordenave havde forbudt ham Gaardssiden, sig over Greven for at forbedre sin Stilling og tilbød at vise ham Paaklædningsværelserne. Muffat, hvem en tiltagende Svaghed gjorde viljeløs, fulgte tilsidst med Journalisten, efter at have set sig om efter Marki de Chouard, som ikke var dér længere. Han følte paa samme

Tid Lettelse og Uro ved at forlade disse Kulisser, hvorfra han havde lyttet til Nanas Sang.

Fauchery gik allerede foran ham op ad Trappen, hvor Træbomme lukkede for første og anden Etage. Det var en af disse Trapper, man træffer i faldefærdige Huse, og som Grev Muffat havde set Eksemplarer af paa de Vandringer, han foretog som Medlem af Understøttelsesforeningen, nøgne og forfaldne, oversmurte med gulagtig Vandfarve, med Trin, slidte af nedtrampende Fødder, og et Jernrækværk, der var poleret blankt ved Hændernes Gnidning. Ved hver Trappeafsats sad i Højde med Gulvet et lavt Vindue, en firkantet Fordybning som en Kælderluge. I Lygter, der var anbragte paa Væggene, brændte Gasflammer, der grusomt belyste denne Elendighed, og som udsendte en Hede, der steg til Vejrs og fortættede sig under Trapperummets snævre Spiral.

Da Greven var naaet hen til Foden af Trappen, følte han paany et brændende Pust strømme ned paa sin Nakke, det var denne Kvinde-Duft fra Paaklædningsværelserne i en Strøm af Lys og Støj, og for hvert Trin han nu tog, hededе og bedøvede Pudrenes Moskusduft og Toilet-Eddikernes Skarphed ham mere og mere. Paa første Sal strakte to Korridorer sig, de bøjede pludselig hver til sin Side, med Døre som i et Hotel garni af tvivlsom Anseelse, malede gule med store, hvide Numre ; paa Gulvet dannede Fliserne Bukler eftersom det gamle Hus mere og mere sank sammen.

Greven tog Mod til sig, kastede et Blik ind gennem en halvaaben Dør og saá en meget snavset Stue, omtrent som en Barberstue i en af Forstæderne, hvis hele Møblement var to Stole, et Spejl og et Bord med Skuffer, sværtede af Kammenes Smuds. Her stod et Mandfolk svedende, med dampende Skuldre og skiftede Linned, medens i et lignende Værelse, ved Siden af, en Kvinde, færdig til at gaa, trak Handsker paa med Haaret i Uorden og fugtigt, som om hun lige havde taget sig et Bad.

Fauchery kaldte nu paa Greven, og denne naaede op til anden Etage, da et rasende „For den lede Satan !“ lød ud fra Korridoren til Højre ; Mathilde, en lille So af en Ingenue, havde lige slaaet sit Vandfad i Stykker, og Sæbevandet fra det løb helt ud paa Afsatsen. Døren til et Paaklædningsværelse blev lukket voldsomt til. To Pige-

børn i Snøreliv satte i et Spring over Korridoren ; et tredje med Særkelinningen imellem Tænderne viste sig og trak sig atter tilbage. Der lød Latter, Skændsmaal og Sang, der dog paa én Gang afbrødes. Helt ned ad Korridoren gennem Sprækker og Revner saá man Glimt af nøgne Legemer og hvidt Linned. To meget muntre Piger viste hinanden deres Modermærker, den ene, ganske ung, næsten et Barn, havde løftet sine Skørter op over Knæerne for at sy sine Benklæder sammen, medens Paaklædersken, da de fik Øje paa de to Herrer, for Anstændighedens Skyld trak Gardinerne for. Her herskede det Virvar, der altid ledsager en Forestillings Slutning ; den hvide og den røde Sminke vaskes af, Bydragten tages atter paa i en Sky af Rispudder, den stramme Dunst strømmer i fordoblet Styrke ud gennem Dørene, der idelig lukkes op og i.

Oppe paa tredje Stokværk hengav Muffat sig til den Beruselse, der overmandede ham. Figurantindernes Paaklædningsværelse laa her oppe, det lignede en Fællesstue i en Forstadskaserne : en Snes Kvinder var sammenhobede her, et Virvar af Sæber og *Eau de Lavande*-Flasker. I Forbigaaende hørte Greven bag en lukket Dør en voldsom Vaskning, et sandt Uvejr i et Vandfad. Han gik videre op paa fjerde Stokværk, dog først efter at han havde dristet sig til gennem et Kighul at have kastet endnu et Blik derind : Værelset var tomt, der var i den flammende Gasbelysning ikke Andet tilbage end en Kammerpotte, der var glemt midt i en Bunke Kjoler og Skørter, som var slængte hen paa Gulvet. Dette Værelse var det sidste Syn, han tog med sig.

Øverst oppe paa fjerde Stokværk var han ved at kvæles. Alle Dunster, alle Flammer slog derop ; den gule Luft syntes at koge, en Lygte brændte i en røgfarvet Taage. Et Øjeblik holdt han sig fast ved Jerngelænderet, som han fandt hedt af en levende Varme ; han lukkede Øjnene og indaandede i ét Drag hele Kvindens Køn, som hidtil havde været ham ukendt og som her slog ham i Møde.

„Kom dog !“ raabte Fauchery, der havde været borte et Øjeblik. „Der bliver spurgt efter Dem.“

For Enden af Korridoren laa Clarisses og Simonnes Paaklædningsværelse, et aflangt Rum lige under Taget, daarligt holdt, med iturevne Tapeter og Sprækker i Muren. Dagslyset kom ind ovenfra gennem to dybe Aabnin-

ger. Men i denne Nattetime var det Gasflammerne, der oplyste Værelset, der var beklædt med Tapetpapir til syv Sous Rullen: røde Blomster, der slyngede sig op ad et Stakit. Side om Side to Hylder, som gjorde Tjeneste som Toiletborde og var beslaaede med Voksdug, der var bleven sort af spildt Vand; og under disse stod bulede Zink-Kander, Spande fulde af Skyllevand og store gule Lerkrukker. Der var en Udstilling af alle Haande Sager, skæve og snavsede af Brugen, skaarede Vandfade, Hornkamme uden Tænder, kort sagt alt, hvad to Kvinder, der i Hastværk og uden nogen Hensyntagen klæder sig af og vasker sig i Fællesskab, kan lade ligge rundt omkring i Uorden paa et Sted, hvor de ikke bestiller andet end at gaa frem og tilbage og hvis Smudsighed ikke vedkommer dem.

„Kom dog," gentog Fauchery med den Fortrolighed, der hersker mellem Mandfolk, der besøger Piger. „Det er Clarisse, der nærer et brændende Ønske om at omfavne Dem."

Muffat traadte endelig ind i Paaklædningsværelset, men han standsede overrasket ved at finde Marki de Chouard anbragt paa en Stol mellem de to Toilethylder. Markien havde trukket sig tilbage hertil; han strakte Fødderne fra hinanden, fordi en af Spandene rendte og sendte en hvidlig Pøl ud paa Gulvet. Han befandt sig tydelig nok vel og munter i denne tunge Badekammerluft, midt imellem disse Kvinder, der opførte sig med en rolig Skamløshed, som i dette snavsede Hul syntes naturlig.

„Holder du til med den Gamle?" spurgte Simonne hviskende Clarisse.

„Ikke ofte," svarede denne med høj Røst.

Paaklædersken, en ung, meget grim og meget indladende Pige, der var i Begreb med at hjælpe Simonne Kaaben paa, vred sig af Latter. Alle tre puffede de til hinanden og fremstammede Ord, der fordoblede deres Lystighed.

„Naa, Clarisse, omfavn saa Herren her," sagde Fauchery. „Du véd, han har Skillinger."

Derpaa vendte han sig til Greven:

„De skal se, hun er meget skikkelig, hun omfavner Dem nok."

Men Clarisse havde faaet Lede ved Mandfolk; hun

talte oprørt om de Svin, der sad nede hos Portnersken og ventede. Hun skulde for Resten skynde sig ned igen for ikke at komme for sent ind paa Scenen. Da Fauchery stillede sig i Vejen for hende, kyssede hun Muffat to Gange paa Bakkenbarterne med de Ord:

„Det er ikke til Dem, slet ikke! Det er til Fauchery, der plager mig."

Og hun skyndte sig ud. Greven følte sig forlegen i sin Svigerfaders Nærværelse; hans Ansigt var bleven blodrødt. I Nanas Paaklædningsværelse havde han midt i den Overdaadighed af Draperier og Spejle, dér herskede, ikke følt den Ophidselse som her i dette skammelige, elendige Kvistkammer, der var opfyldt af to Kvinders Tvangfrihed. Markien talte hviskende til Simonne, idet han skyndte sig efter hende, der havde meget Hastværk og svarede ham med en Hovedrysten. Fauchery fulgte leende efter dem.

Greven, der saaledes saá sig alene med Paaklæderskken, der skyllede Vandtøjet, gik ud og steg ned ad Trappen med slatne Ben, paany traf han paa sin Vej Piger i Undertøj og hørte Døre blive smækkede i. Men midt i dette Mylder af Piger, der fo'r om i de fire Stokværk, saá han kun én Ting tydeligt, en Kat, en stor rød Kat, der i denne af Moskus forpestede Ovn listede ned ad Trinene med Halen i Vejret og gnidende sin Ryg mod Gelænderets Tremmer.

„Aa, det var godt!" sagde en hæs Kvindestemme, „jeg troede, de vilde holde os paa Scenen i Aften! ... Det er nogle kedelige Praase med deres Fremkaldelser."

Stykket var forbi, Tæppet var faldet. Der var et sandt Væddeløb paa Trappen, hvis Rum fyldtes med Udraab, der bundede i en brutal Iver efter at blive klædt om og komme afsted. I det Øjeblik, Grev Muffat naaede det nederste Trin, opdagede han Nana og Prinsen, som langsomt fulgtes ad gennem Korridoren.

Hun standsede, smilede og hviskede saa:

„Skal ske, straks paa Timen."

Prinsen vendte tilbage til Scenen, hvor Bordenave ventede paa ham. Da Muffat var bleven alene med Nana, gav han efter for et Anfald af Vrede og Atraa og løb efter hende, og i det Øjeblik, hun vilde gaa ind igen i sit Paaklædningsværelse, trykkede han et voldsomt Kys paa

hendes Nakke, paa de smaa, lyse Haar, der krusede sig temmelig langt nede mellem hendes Skuldre. Det var, som om han gav hende tilbage det Kys, han havde modtaget ovenpaa. Nana hævede allerede i Raseri Haanden, men da hun saá, det var Greven, sendte hun ham et Smil.

„Aa, hvor De gjorde mig forskrækket!“ sagde hun ligefremt.

Og hendes Smil var indtagende, paa én Gang forvirret og hengivent, som om hun havde mistvivlet om nogensinde at faa dette Kys og nu følte sig lykkelig over at have modtaget det. Men hun kunde ikke komme til ham hverken den Aften eller den næste, han maatte give Tid; og selv om hun havde kunnet, vilde hun alligevel have ladet ham vente, fortalte hendes Blik. Langt om længe talte hun igen:

„De véd, at jeg selv ejer Hus ... Ja, jeg har købt en Gaard paa Landet i Nærheden af Orléans, paa en Egn, hvor De undertiden færdes. Det lille Puds Georg Hugon har fortalt mig det; kender De ham? ... De vil dog besøge mig dernede?“

Greven, der, som den tilbageholdne Mand han var, forbavsedes over sin Voldsomhed og var skamfuld over det, han havde gjort, hilste ceremonielt paa hende og lovede at efterkomme hendes Indbydelse. Derpaa gik han sin Vej som i Drømme.

Han sluttede sig atter til Prinsen og hørte, idet han gik forbi Foyeren, Satin raabe:

„Sikken et gammelt Svin! Lad mig i Fred!“

Det var Marki de Chouard, der havde anfaldet Satin, men hun havde aldeles afgjort faaet nok af denne fornemme Verden. Nana vilde nok forestille hende for Bordenave, men det havde kedet hende altfor meget at sidde dér uden at lukke Munden op af Frygt for at komme til at sige en Dumhed, og nu vilde hun tage Oprejsning, saa meget mere som hun bag Kulisserne havde truffet en gammel Bekendt af sig, Figuranten, der udførte Plutos Rolle, en Konditor, som allerede havde skænket hende en hel Uge fuld af Kærlighed og Ørefigner. Hun ventede nu paa ham og blev opbragt over, at Markien talte til hende ligesom til en af disse Teaterdamer. Hun paatog sig tilsidst en meget værdig Mine og udslyngede denne Sætning:

„Min Mand kommer straks, vil De se, De kan komme afsted!“

Nu gik Skuespillerne, en efter en, i Overfrakker og med trætte Ansigter. Herrer og Damer kom gruppevis ned ad den lille Vindeltrappe og deres Skikkelser med de falmede Hatte og i de slidte Shawler tog sig ud som en Række Skyggebilleder af Gøglerens grimme Bleghed, naar han har vasket den røde Sminke af.

Paa Scenen, hvor Maskinfolkene var i Færd med at fjerne Sidekulisserne og Herserne, stod Prinsen og lyttede til en Anekdote, Bordenave fortalte ham; han vilde afvente Nanas Bortgang. Da hun endelig kom, var Scenen mørk; Brandvagten gjorde sin Runde med en Lygte. Bordenave havde ladet den Gennemgang, der førte fra Portnerskens Aflukke ud i Teatrets Forhal, lukke op, saa Hans Højhed havde ikke nødig at gøre Omvejen gennem Panorama-Passagen. Der opstod gennem denne Gang et sandt Kapløb af de smaa Pigebørn, der var glade over at slippe fra de Mandfolk, der havde for Vane at staa paa Post i Passagen. De puffede til hinanden, trykkede Albuerne ind i Kroppen, saá sig tilbage og trak først rigtig Vejret, naar de var slupne udenfor; Fontan, Bosc og Prullière vandrede derimod langsomt afsted, idet de morede sig over den Samling alvorsfulde Mandfolk, der spaserede frem og tilbage i Passagen, medens de smaa Piger strøg hen ad Boulevarden med deres Hjertenskær. Især Clarisse frydede sig, hun tvivlede om, at la Faloise var gaaet, og han sad virkelig ogsaa endnu i Portner-Aflukket sammen med nogle Herrer, der ikke vilde vige fra Madam Brons Stole. Alle var forventningsfulde. Men Clarisse gik lige forbi, skjult af en Veninde. Herrerne glippede med Øjnene, forvirrede over at se dette Virvar af Kjoler hvirvle rundt ved Foden af den snævre Trappe, og fortvivlede over at have ventet saalænge for at se dem alle saaledes flyve bort uden at kunne kende en eneste. De sorte Killinger sov paa Voksduget, velbehageligt med Hovedet mod Moderens Bug og Poterne strakte ud, medens den store, røde Kat, som sad paa den anden Ende af Bordet med Halen hængende ned, med sine gule Øjne betragtede Pigerne, der skyndte sig bort.

„Dersom Deres Højhed vil behage at gaa her igen-

nem," sagde Bordenave, der stod ved Foden af Trappen og pegede paa Gennemgangen.

Nogle Figuranter færdedes endnu her. Prinsen gik ved Siden af Nana, Muffat og Markien kom bagefter. Denne Korridor mellem Teatret og Nabohuset var en lang Tarm, en Slags snæver Gyde, dækket af et skraat Tag med Vinduer. Fugtigheden sivede ud af Murene, Skridtene lød paa Fliserne, som om de Spaserende færdedes i en underjordisk Hvælving. Her var en Opstilling af alle Haande Sager: en Høvlebænk, paa hvilken Portneren høvlede Dekorationerne til, en Stabel Træskamler, der om Aftenen anbragtes ved Indgangen for at holde de Ventende i Række. Nana maatte tage op i sin Kjole, da hun kom forbi en Vandopstander, der, da Hanen var slet lukket, satte Flisegulvet under Vand. I Forhallen tog Bordenave Afsked med Prinsen og dennes Ledsagere, og da han var bleven alene, sammenfattede han sin Dom om Prinsen i en Skuldertrækning, fuld af ringeagtende Filosofi.

„Han er alligevel lidt af en Stud," sagde han uden at forklare sig nærmere til Fauchery, som Rose Mignon slæbte af med sammen med sin Mand for at holde Forsoningsfest hjemme hos sig.

Muffat fandt sig staaende alene paa Fortovet; Hans Højhed havde ganske roligt ladet Nana stige ind i hans Vogn. Markien var gaaet bagefter Satin og hendes Figurant; han slog sig til Taals med at følge efter disse to med et svagt Haab om en eller anden Villighed. Muffat, hvis Hoved brændte, besluttede at gaa hjem til Fods; al Kamp i hans Indre var til Ende. En Bølge af nyt Livsmod skyllede hen over hans fyrretyve Aars Tanker og Overbevisninger. Medens han vandrede henad Boulevarderne, lød de sidste Vognes Rullen i hans Øren som Nanas Navn og i Gasflammerne dansede Nanas nøgne Legeme, hendes bløde Arme og hvide Skuldre for Øjnene af ham, han kunde have fornægtet Alt, solgt Alt, for at eje hende en Time nu straks i Aften.

Det var hans Ungdom, som endelig vaagnede til Live, Ynglingens graadige Mandbarhedsfølelse, der brød ud i lys Lue til Trods for hans Kulde som troende Katolik og hans Værdighed som moden Mand.

VI.

Grev Muffat var sammen med sin Hustru og Datter Aftenen i Forvejen kommen til Fondettes, hvor Fru Hugon, som boede dér alene med sin Søn Georg, havde indbudt dem til at tilbringe otte Dage.

'Gaarden, der var bygget henimod Slutningen af det syttende Aarhundrede, hævede sig uden nogen Prydelse i Midten af en umaadelig stor firkantet Indhegning; i Haven fandtes udmærkede skyggefulde Pladser, en hel Række Bassiner med rindende Vand, der strømmede til fra Kilderne. Den virkede paa Landevejen fra Orléans til Paris som en Flod af Grønt, en Gruppe Træer, der afbrød Ensformigheden i dette flade Land, hvor den ene Mark bredte sig efter den anden i det Uendelige.

Klokken elleve, da det andet Klokkeslag havde samlet alle til Frokosten, kyssede Fru Hugon Grevinde Sabine to Gange, medens hun smilede paa sin godhjertede moderlige Maade og sagde:

„Du véd, her paa Landet er det min Vane ... Det gør mig tyve Aar yngre at se dig her ... Har du sovet godt i dit gamle Værelse?“

Derpaa vendte hun sig, uden at afvente hendes Svar, til Estella:

„Og denne Lille har vel ogsaa faaet sig en god Skraber? ... Giv mig et Kys, mit Barn!“

De satte sig til Bords i den store Spisestue, hvis Vinduer vendte mod Haven, men de fyldte kun den ene Ende af det store Bord og rykkede sig mere sammen for at være hinanden nærmere. Sabine var meget munter og mindedes sine Ungdoms-Oplevelser, som lige var blevne kaldte til Live: maanedlange Ophold paa Fondettes, lange Spasereture, et Fald ned i et Bassin en Sommeraften, en gammel Ridderroman, der blev fundet ovenpaa et Skab og læstes om Vinteren foran et Baal af Vinranker. Og Georg, der ikke havde set Grevinden i flere Maaneder, fandt, at hun var spøgefuld og at der var foregaaet en Forandring med hendes Ansigtsudtryk, medens denne Bønnestage til Estella tværtimod synes at være bleven endnu ubetydeligere, stum og klodset, som hun var.

Medens de ganske ligefremt spiste blødkogte Æg og

Koteletter, fremsatte Fru Hugon sine Husmoder-Beklagelser, Slagterne var saaledes blevne umulige, hun tog Alt fra Orléans, men de sendte hende aldrig de Stykker, hun forlangte. For Resten, hvis hendes Gæster fik daarlig Mad, var det deres egen Skyld: de kom altfor sent paa Aaret.

„Det er der ikke sund Sans i," sagde hun. „Jeg har ventet Dem fra Juni Maaned af, og nu er vi i Midten af September ... De ser jo ogsaa nok, at her er ikke smukt."

Med en Haandbevægelse viste hun paa Træerne i Græsplænen, der begyndte at gulnes. Himlen var overtrukken, en blaalig Taage indhyllede Omegnen i en sørgmodig Blidhed og Fred.

„Naa, jeg venter flere Gæster," vedblev hun, „det bliver nok muntert ... Først er der to Herrer, som Georg har indbudt, Hr. Fauchery og Hr. Daguenet; de kender dem, ikke? ... Dernæst Grev de Vandeuvres, som har lovet mig at komme i de sidste fem Aar; maaske vil han dog tage Mod til sig i Aar."

„Aa!" sagde Grevinden leende, „det er vist ikke værd at regne paa Grev de Vandeuvres. Han er altfor optaget."

„Og Filip?" spurgte Muffat.

„Filip har søgt om Orlov," svarede den gamle Dame, „men De er uden Tvivl ikke længere paa Fondettes, naar han kommer."

Kaffen blev budt om. Samtalen faldt paa Paris og Steiners Navn blev nævnt; dette Navn fremkaldte et let Udbrud fra Fru Hugon.

„Det er sandt," sagde hun, „Hr. Steiner, det er jo den svære Herre, som jeg en Aften traf hos Dem, en Bankier, ikke sandt? ... Et stygt Menneske! Er det ikke ham, der har købt en Gaard til en Skuespillerinde, en halv Mils Vej herfra, derhenad, paa den anden Side af Choue-Floden ad Gumières-Kanten! Hele Egnen er i Oprør ... Vidste De det, min Ven?"

„Aldeles ikke," svarede Muffat. „Naa! Steiner har købt en Ejendom her i Omegnen."

Da Georg hørte sin Moder give sig til at tale om dette Emne, havde han stukket Næsen ned i sin Kop, men han hævede den atter i Vejret og stirrede paa Greven i For-

bavselse over hans Svar. Hvorfor løj han saa frækt? Greven, der paa sin Side havde bemærket den unge Mands Bevægelse, tilkastede ham et Blik fuldt af Mistillid. Fru Hugon vedblev at meddele Enkeltheder: Ejendommen hed Mignotte, man maatte følge Choue-Floden lige til Gumières for at finde en Bro, der førte over Floden, det forlængede Vejen med en god Fjerdingvej; ellers fik man vaade Fødder og udsatte sig for en Dukkert.

„Og hvad er Navnet paa den Skuespillerinde?“ spurgte Grevinden.

„Aa, jeg har hørt det,“ mumlede den gamle Dame. „Georg, du var jo tilstede den Morgen, da Gartneren sagde os ...“

Georg gav sig Mine af at lede i sin Hukommelse, og Grev Muffat sad og ventede, idet han vendte og drejede en Kaffeske mellem sine Fingre. Grevinden rettede saa det Spørgsmaal til den sidste:

„Er det ikke Hr. Steiner, der har at gøre med denne Sangerinde fra Variétés-Teatret, denne Nana?“

„Nana! Det er rigtigt, saaledes hedder hun, en skrækkelig Person,“ udbrød Fru Hugon, der blev hidsig. „Og de venter hende til Mignotte; jeg har hørt det Hele af Gartneren ... Ikke sandt, Georg, Gartneren sagde, de ventede hende i Aften?“

Greven rystede let af Overraskelse, men Georg svarede hurtigt:

„Aa, Moder, Gartneren har ikke vidst rigtig Besked ... Kusken siger det modsatte: de venter Ingen til Mignotte før i Overmorgen.“

Han forsøgte at sætte en naturlig Mine op, medens han iagttagende skottede til Greven for at se, hvilken Virkning hans Ord gjorde paa denne. Muffat vendte og drejede atter sin Kaffeske ligesom beroliget. Grevinden, der lod sit Blik sværve ud over Parkens blaalige Omrids, fulgte øjensynligt ikke mere Samtalen, men forfulgte med Skyggen af et Smil paa Læben en hemmelig Tanke, der pludselig var opstaaet hos hende; imedens sad Estella ubevægelig paa sin Stol og havde hørt Alt, hvad de havde sagt om Nana, uden at et Træk i hendes hvide Jomfru-Ansigt havde rørt sig.

„Min Gud!“ udbrød efter en Pavse Fru Hugon, der havde genfundet sit gode Humør, „det var galt af mig

at blive vred. Alle Mennesker skal jo leve ... Hvis vi skulde møde denne Dame paa Vejen, vil vi gaa vor Vej uden at hilse paa hende.“

Og da de rejste sig fra Bordet, skændte hun endnu en Gang paa Grevinde Sabine, fordi hun i Aar havde ladet saa længe vente paa sig. Men Grevinden forsvarede sig og kastede Bebrejdelsen tilbage paa sin Mand ; to Gange havde Rejsen været bestemt til den følgende Dag, Kufferterne pakkede, og begge Gange havde han givet Kontra-Ordre, idet han angav paatrængende Forretninger ; saa havde han pludselig bestemt sig til at rejse i et Øjeblik, hvor Rejsen syntes opgivet. Den gamle Dame fortalte nu, at Georg ligeledes havde anmeldt sin Ankomst to Gange uden at komme og at han iforgaars var dumpet ned paa Fondettes, da hun slet ikke mere ventede ham.

De begav sig nu ned i Haven. De to Herrer, der gik paa højre og venstre Side af Damerne, lyttede tavse til disses Ord.

„Hvad gør det!“ sagde Fru Hugon og trykkede et Par Kys paa sin Søns lyse Haar, „Zizi er rigtig rar, at han lukker sig inde paa Landet sammen med sin Moder ... Den gode Zizi glemmer mig ikke.“

Om Eftermiddagen blev hun grebet af Uro. Georg, der, ligesom de rejste sig fra Bordet, havde klaget over Tunghed i Hovedet, blev øjensynlig lidt efter lidt overvældet af en heftig Hovedpine. Henimod Klokken fire udtalte han et Ønske om at gaa op og lægge sig til Sengs, det var det eneste Middel ; kunde han komme til at sove lige til den næste Dag, vilde han være fuldstændig rask. Hans Moder vilde selv sørge for, at han kom i Seng. Men i det Samme hun gik ud af Værelset, sprang han op og drejede Nøglen om under det Paaskud, at han lukkede sig inde, for at der ikke skulde komme Nogen og forstyrre ham, og han raabte : „God Nat! Paa Gensyn i Morgen, lille Moder!“ med en øm Stemme og lovede at sove ud i ét Træk. Han gik imidlertid ikke i Seng igen, men med frisk Ansigtsfarve og livfulde Øjne klædte han sig atter paa uden nogen Støj, satte sig derpaa ubevægelig hen paa en Stol og ventede. Da der blev ringet til Middag, lurede han efter, om Grev Muffat rettede sine Fjed mod Dagligstuen. Ti Minuter senere listede han, der nu var

sikker paa ikke at blive set, sagte ud af Vinduet og benyttede Tagrenden til at stige ned; hans Værelse, der laa i første Stokværk, vendte ud mod Husets Bagside. Han sprang ned i en Grav, gik igennem Skoven og løb langs med Choue tværsover Markerne med tom Mave og Hjertet bankende af Bevægelse. Natten kom og en sagte Støvregn begyndte at falde.

Det var netop i Aften, Nana skulde komme til Mignotte. Siden Steiner i Maj Maaned havde købt denne Landejendom til hende, havde hun fra Tid til anden følt en saadan Lyst til at indrette sig dér, at hun gav sig til at græde. Hver Gang nægtede Bordenave hende den mindste Ferie, henviste hende til September, idet han anførte, at han ikke kunde dublere hendes Rolle, selv for en eneste Aften, saa længe Udstillingen varede. Da de var naaede til Slutningen af Avgust, talte han om Oktober. Nana blev rasende og erklærede, at den 15de September vilde hun være paa Mignotte. For at trodse Bordenave, indbød hun i hans Nærværelse en Flok Folk til at besøge sig paa Landet. En Eftermiddag, netop som Muffat, hvem hun kløgtigt stod imod, i hendes Hjem trængte ind paa hende, lovede hun endelig at være rar, men dernede, og ogsaa til ham nævnede hun den femtende. Allerede den tolvte overvældedes hun af en Trang til straks at stikke af — alene med Zoé. Maaske Bordenave, der kendte hendes Plan, ellers vilde finde paa en Maade til at holde hende tilbage paa. Det morede hende at lade ham i Stikken og at sende ham en Attest fra sin Læge.

Da den Tanke, at komme før alle Andre til Mignotte, at leve dér i to Dage, uden at Nogen vidste det, var slaaet ned i hendes Hjerne, jagede hun paa Zoé, at hun skulde pakke Kufferterne, puffede hende ind i en Droske, omfavnede hende her og bad hende meget rørt om Forladelse. Det var først ved Buffeten paa Banegaarden, at det faldt hende ind at sende Steiner et Brev; hun bad ham vente til iovermorgen med at komme til hende, for at han kunde træffe hende ganske rask. Og saa faldt der hende en anden Ting ind, hun skrev et Brev til sin Tante, hvori hun bad denne om at tage uopholdeligt ud til hende med lille Ludvig. Det vilde det lille Skind have saa godt af, og som de skulde more dem sammen under de grønne Træer! Paa Rejsen fra Paris til Orléans talte

hun kun herom; hendes Øjne duggedes af Taarer, medens hun i et pludseligt Anfald af Moderkærlighed sammenblandede Blomsterne, Frugterne og sin lille Dreng.

Mignotte laa over halvanden Mil fra Jernbanestationen. Nana spildte en Time, inden hun bestemte sig til at leje en Vogn, en stor, medtaget Kalesche-Vogn, der rullede langsomt afsted med en raslende Lyd. Hun styrtede sig over Kusken, en lille tavs Gamling, som hun overvældede med Spørgsmaal. Om han ofte havde kørt forbi Mignotte? Om den laa bag den Skrænt? Der var mange Trær omkring den, ikke sandt? Og Huset, det kunde ses langt borte? Den lille Gamling indskrænkede sig til at grynte nogle Enstavelsesord til Svar. Inde i Kaleschen sad Nana og hoppede af Utaalmodighed, medens Zoé, der var ærgerlig over at være kommen saa hurtig afsted fra Paris, holdt sig stiv og tvær. Hesten standsede med et Ryk, og Nana troede, de var ved deres Bestemmelsessted, stak Hovedet ud gennem Vognvinduet og spurgte:

„Hvad, er vi der?“

Alt det Svar, hun fik, var, at Kusken piskede paa Hesten, som møjsommeligt kravlede op ad en Bakke. Nana betragtede med Henrykkelse den umaadelige Slette under den graa Himmel, hvor sorte Skyer trak sammen.

„Aa, se dog, Zoé, det er Græs! Og det er virkelig Korn, alt det? ... Aa Gud, hvor det er smukt!“

„Det er godt at se, at Frøknen ikke er fra Landet.“ sagde Kammerpigen tilsidst med en knibsk Mine. „Jeg kender Landet altfor godt fra den Gang jeg tjente hos Tandlægen; han havde et Hus i Bougival ... Naa, nok om det! Hvor det er koldt i Aften. Og fugtigt er her.“

De kørte under nogle Trær. Nana indaandede Bladenes Duft som en Hundehvalp. Pludselig, ved en Omdrejning af Vejen, opdagede hun igennem Grenene Hjørnet af en Bygning. Dér var det maaske! Og hun begyndte igen en Samtale med Kusken, men han svarede Nej ved at ryste paa Hovedet. Men idet de kørte nedad Bakkens anden Side, strakte han Pisken ud og gryntede:

„Dér! Dernede!“

Hun rejste sig og strakte hele Legemet ud gennem Vognvinduet.

„Hvor dog? Hvor dog?“ raabte hun, ganske bleg og uden at kunne se Noget endnu.

Langt om længe skelnede hun Enden af en Mur. Og nu fulgte smaa Hvin og smaa Hop, kort sagt hele en Kvindes Opbrusning, der henrives af en levende Bevægelse.

„Zoé, jeg ser det, jeg ser det! ... Sæt dig over paa den anden Side ... Aa, paa Taget er der en Terrasse med Balustrade. Og dér nede er der et Drivhus. Og det er meget stort! ... Aa, hvor jeg er glad! Se dog, Zoé, se dog!“

Vognen holdt nu udenfor Gitterporten. En lille Laage aabnedes, og Gartneren, en høj, mager Mand, kom til Syne med Kasketten i Haanden. Nana stræbte at genfinde sin Værdighed, thi Kusken syntes allerede at le indvendigt med sine sammenpressede Læber. Hun tvang sig til ikke at løbe afsted, lyttede til Gartneren, der med mange Ord bad Frøknen undskylde Uordenen, da han først havde modtaget Frøknens Brev om Morgenen. Men til Trods for sine Forsætter havde Nana næppe sat Foden paa Jorden, førend hun ilede saa hurtigt afsted, at Zoé ikke kunde følge med. Ved Enden af Alléen standsede hun et Øjeblik og kastede et kærligt Blik paa Huset. Det var et stort Lystslot i italiensk Stil med en mindre Tilbygning, som en rig Englænder havde ladet bygge efter to Aars Ophold i Neapel og som han straks efter havde faaet Afsmag for.

„Maa jeg vise Frøknen om,“ sagde Gartneren.

Men hun var langt i Forvejen, og raabte til ham, at han skulde ikke gøre sig nogen Ulejlighed, hun skulde nok se sig om paa egen Haand, det holdt hun mere af. Og uden at tage sin Hat af, fo'r hun frem gennem alle Værelserne, kaldte paa Zoé og tilkastede hende Bemærkninger fra den ene Ende af Gangen til den anden; hun fyldte Tomheden i dette Hus, der allerede i mange Maaneder havde staaet tomt, med sine Udraab og sin Latter.

Naa, Forhallen var en Smule fugtig, men det gjorde ikke noget, dér skulde de jo ikke sove. Dagligstuen, hvis Vinduer vendte ud mod en Græsplæne, var meget fiks, kun det røde Møblement var afskyeligt, der maatte et andet Betræk paa. Og Spisestuen, hvad? Det var en smuk Spisestue! Hvilke Gilder vilde de ikke give i Pa-

ris, hvis de havde en Spisesal af den Størrelse! I det Samme hun gik op paa første Sal, huskede hun paa, at hun ikke havde set Køkkenet; hun gik ned igen, kaldte paa Zoé, at hun kunde beundre den smukke Vask og det store Ildsted, hvor man kunde stege et helt Faar. Da hun var kommen ovenpaa igen, beundrede hun især sit eget Værelse, som en Tapetserer fra Orléans havde betrukket med blegrødt Kreton i Ludvig XVI.s Stil. Aa, dér maatte man rigtignok kunde sove dejligt! En sand Kunstner-Rede! Desuden var der fire, fem Gæsteværelser, og nogle udmærkede Pulterkamre; det var meget bekvemt at anbringe Kufferterne dér. Zoé, der var i fortrædeligt Lune, gik langsomt bagefter Nana og kastede et ligegyldigt Blik ind i hvert Værelse. Hun saá Frøknen forsvinde opad den stejle Trappe til Loftskamrene. Nej Tak, hun havde ikke Lyst til at brække Benene. Men en Stemme naaede hende, den kom langvejs fra, ligesom gennem Kakkelovnsrøret.

„Zoé, Zoé! Hvor er du? Kom dog op! ... Aa, du gør dig ingen Tanker om ... Det er fortryllende!“

Zoé gik brummende derop, hun fandt Nana paa Taget; hun stod lænet til Murstens-Brystværnet og stirrede ud over Dalen, som strakte sig langt ud i det Fjerne. Synskresen var umaadelig, men graa Taage tilslørede den, og en heftig Vind førte fine Regndraaber med sig. Nana maatte holde paa sin Hat med begge Hænder, for at den ikke skulde blæse bort, og hendes Skørter smeldede som et Flag i Vinden.

„Aa, nej dog!“ sagde Zoé, der straks trak Næsen til sig. „Frøknen bliver jo blæst bort ... Sikken et Hundevejr!“

Nana hørte ikke Noget; med bøjet Hoved betragtede hun Ejendommen, der strakte sig for hendes Blik. Den var syv, otte Tønder Land stor, helt omgivet af Mure. Synet af Køkkenhaven optog hende nu ganske, hun skyndte sig ned, skubbede Kammerpigen ned ad Trappen og jappede:

„Den er fuld af Kaal! ... Aa, Kaalhoveder saa store som saa ... Og Salat, Syre, Løg og alt muligt Andet! Kom hurtigt med!“

Regnen strømmede ned; hun slog sin hvide Silkeparasol op og løb ned gennem Alléerne.

„Frøknen bliver syg!“ skreg Zoé efter hende og blev roligt staaende under Markisen over Trappen.

Men Frøknen vilde se sig omkring, og hver Gang hun opdagede noget Nyt, raabte hun det ud.

„Zoé, Spinat! Kom dog! ... Aa, Artiskokker! De ser grinagtige ud! Naa, Artiskokker kan faa Blomster! ... Hvad nu! Hvad er det dér? Jeg véd det ikke ... Kom dog, Zoé, du kender det maaske!“

Men Zoé rørte sig ikke af Stedet; sandsynligvis var Frøknen bleven grebet af en Raptus. Nu øsede det ned med Spande, den lille hvide Silkeparasol var allerede helt sort, og den beskyttede ikke Frøknen, hendes Kjole drev af Vand. Det tog hun intet Hensyn til, hun vedblev til Trods for Regnen at vandre om i Køkkenhaven og i Frugthaven, standsede ved hvert Træ, bøjede sig ned over hvert Bed med Grøntsager. Saa løb hun hen og kiggede ned paa Bunden af Brønden, løftede et Mistbænkevindue op for at se, hvad der var nedenunder, og faldt hen i Betragtning af et umaadeligt Græskar. Hun følte en Trang til at gaa gennem alle Alléerne, at sætte sig i øjeblikkelig Besiddelse af alle disse Ting, som hun ofte havde drømt om, den Gang hun sled sine Træsko paa Paris's Brostene. Regnen blev stærkere og stærkere, men hun mærkede det ikke, kun bedrøvet over, at Dagen nærmede sig sin Ende. Hun kunde ikke mere se tydeligt, hun maatte føle sig for, pludselig traf hun i det tiltagende Tusmørke paa Jordbær, og hun talte højt i barnlig Glæde:

„Jordbær! Her er Jordbær! Jeg kan lugte dem! ... Zoé, en Tallerken! Kom dog ned og pluk Jordbær!“

Og Nana satte sig paa Hug ned paa den opblødte Jord, slap Parasollen og lod det regne, medens hun med vaade Hænder ledte efter Jordbærrene blandt Bladene. Zoé kom ikke med nogen Tallerken.

Da Nana rejste sig, blev hun grebet af Angst; det saá ud, som gled der en Skygge forbi hende.

„Et Dyr!“ skreg hun.

Men Skyggen blev staaende midt i Alléen. Det var en Mand, og hun havde genkendt ham.

„Hvad! Er det dig, lille Skind! ... Hvad bestiller du her?“

„Naa, hvad Pokker!“ svarede Georg. „Her er jeg!“

Hun blev staaende ganske forvirret.

„Du har faaet min Ankomst at vide af Gartneren? ... Aa, sikken et Barn! Og han er drivvaad!“

„Aa, nu skal jeg sige dig det! Regnen overraskede mig paa Vejen, og saa vilde jeg ikke gaa helt op til Gumières, men ved at vade over Choue faldt jeg i et forbandet Vandhul.“

Øjeblikkelig glemte Nana Jordbærrene; hun var helt gennemblødt og rørt: den stakkels Zizi i et Vandhul! Hun trak ham op imod Huset og talte om at lade tænde et Baal op.

„Du forstaar,“ hviskede han, idet han standsede i Skyggen af et Træ, „at jeg maatte forstille mig, fordi jeg var bange for at faa Skænd lige som i Paris, naar jeg vilde se til dig uden at du ventede mig.“

Hun gav sig til at le og trykkede ham uden at svare et Kys paa Panden. Lige indtil denne Dag havde hun behandlet ham som en Dreng, havde ikke taget hans Erklæringer for Alvor, men moret sig over ham som et lille ufarligt Mandfolk. Nu rykkede han pludselig ind i de Voksnes Rækker. Hun ønskede bestemt, at der skulde tændes i hendes Værelse; dér var bedst at være.

Synet af Georg havde ikke forbavset Zoé, vant som hun var til alle Tilfælde, men Gartneren, der bragte Brændet, blev staaende maalløs ved at se denne Herre, der drev af Vand, og som han var vis paa ikke at have lukket ind af Porten. De lod ham gaa igen, de havde ikke mere Brug for ham.

En Lampe oplyste Værelset, medens Ilden udsendte et klart Flammeskær.

„Han bliver aldrig tør, han vil faa sig en dygtig Forkølelse,“ sagde Nana, da hun saá Georg ryste af Kulde.

Og ikke et eneste Par Mandfolke-Bukser var der i Huset! Hun var paa Nippet til at kalde Gartneren tilbage, da hun fik et Indfald. Zoé, der i Toiletværelset var ved at pakke Kufferterne ud, bragte Frøknen Linned til at skifte: en Særk, Skørter, en Friserkaabe.

„Men det er udmærket!“ udbrød Nana. „Zizi kan tage alt det dér paa. Hvad? Du har da vel ikke Afsky for mig ... Naar dine Klæder er blevne tørre, skal du tage dem paa igen og skynde dig afsted, for at du ikke

skal faa Skænd af din Moder ... Skynd dig, jeg vil ogsaa tage andre Klæder paa inde i Toiletværelset.“

Da hun ti Minuter senere igen viste sig i Slobrok, klappede hun i Hænderne af Henrykkelse:

„Aa, det lille Skind! Hvor han ser sød ud som Pige.“

Han var ganske simpelt stukket i en stor Natkjole med Mellemværk, et Par broderede Benklæder og en lang Batistes Friserkaabe, besat med Kniplinger. Med sine nøgne Arme, der skinnede af ung Hvidhed, med sine blonde Lokker, der endnu var vaade og som faldt ned over hans Nakke, lignede han i denne Dragt en lille Pige.

„Han er ligesaa slank som jeg!“ sagde Nana og lagde Armen om Livet paa ham. „Zoé, kom dog og se, hvor det klæder ham ... Hvad! Det er som syet til ham, Livet er altfor vidt ... Han er ikke saa fyldig dér som jeg, den stakkels Zizi.“

„Ja, det er vist og sandt, der mangler lidt,“ mumlede Georg smilende.

De morede sig alle tre. Nana havde knappet Friserkaaben fra øverst til nederst, det var mest passende. Hun vendte og drejede Georg som en Dukke, daskede til ham og fik Skørtet til at bruse bag paa. Og hun spurgte ham ud, om han befandt sig godt, om han var varm. Aa jo! Det var han rigtignok; der var ikke noget saa varmt som en Dame-Særk; hvis det havde været ham muligt, vilde han altid gaa i en saadan. Han gassede sig i den, lykkelig ved Linnedets Finhed, ved dette løse Stykke Tøj, der lugtede godt, og hvori han indbildte sig at kunne mærke en Smule af Nanas varme Legeme.

Zoé gik ned i Køkkenet med de vaade Klæder for at faa dem tørrede hurtigst muligt ved Ilden, hvor Vinrankerne blussede. Georg, der strakte sig i sin Lænestol, tog Mod til sig og sagde:

„Sig mig en Gang, har du spist til Aften? ... Jeg er ved at dø af Sult. Jeg har ingen Middagsmad faaet.“

Nana gav Ondt af sig. Det var en kraftig Dumhed at løbe bort fra sin Moder med tom Mave for at lade sig dumpe i et Vandhul! Dog, hendes Mave meldte sig ogsaa; selvfølgelig skulde de have Noget at spise, men de maatte nøjes med, hvad de kunde faa. Og de dækkede

paa en Stumtjener, som de rullede hen foran Ilden, den mest grinagtige Middag. Zoé løb til Gartneren, som havde lavet en Kaalsuppe for det Tilfældes Skyld, at Frøknen ikke havde spist til Middag i Orléans, førend hun kom ; Frøknen havde i sit Brev glemt at anmærke, hvad han burde have i Beredskab. Men heldigvis var Kælderen vel forsynet. De fik saa en Kaalsuppe med et Stykke Flæsk. Nana søgte i sin Taske og fandt dér en Del Sager, Levnedsmidler, som hun af Forsigtighed havde stukket deri : en lille Gaaseleverpostej, en Pose Konfekt, nogle Appelsiner. De spiste begge som Tærskere, med en Tyveaarigs Madlyst, som gode Venner, der ikke følte sig trykket af den Andens Nærværelse. Nana kaldte Georg „Kære Ven“ ; det syntes hun lød mere fortroligt og ømt. Ved Desserten spiste de, for ikke at gøre Zoé Ulejlighed, med samme Ske skiftevis af en Krukke Syltetøj, som de havde fundet ovenpaa et Skab.

„Aa, kære Ven,“ sagde Nana, idet hun skød Stumtjeneren tilbage, „det er ti Aar siden, at Middagsmaden har smagt mig saa godt !“

Dog, det begyndte at blive sent, og hun vilde affærdige den Lille af Frygt for, at slette Tanker skulde falde ham ind, men han gentog bestandig, at han havde god Tid. Forøvrigt var Klæderne ikke tørre, og Zoé paastod, at det vilde i det mindste tage en Time endnu ; og da hun, der var træt af Rejsen, sad og sov ret op og ned paa en Stol, sendte de hende i Seng. Nu var de alene i det stille Hus.

Det var en meget mild Aften. Gløderne i Kaminen døde hen, der var temmelig varmt i det store, blaa Værelse, hvor Zoé havde redt Sengen. Nana, der følte sig besværet af den stærke Varme, rejste sig for at lukke et Vindue op et Øjeblik ; hun gav et let Udraab fra sig.

„Aa, min Gud, hvor det er smukt ! ... Se dog, min Ven.“

Georg kom hen til hende, og, som om han syntes, at Vindueskarmen var for lav til at støtte sig til, tog han Nana om Livet og lænede sit Hoved til hendes Skulder. Vejret var pludselig slaaet om, en ren Himmel hvælvede sig over Jorden, medens en rund Maane oplyste Egnen med Guld-Glans. Der hvilede en ophøjet Fred over Landskabet ;

Dalen udvidede sig paa den uhyre Slette, hvor Træerne kastede Øer af Skygge ud i den ubevægelige Sø af Lys.

Nana blev blød om Hjertet og følte sig, som blev hun Barn igen. Hun havde ganske sikkert drømt om lignende Nætter paa et Tidspunkt af sit Liv, som hun ikke længere kunde huske. Alt det, der var hændet hende, siden hun var steget ud af Toget, dette udstrakte Landskab, disse Urter, der duftede saa stærkt, dette Hus og disse Grøntsager, alt dette frembragte en saadan Omvæltning i hendes Sind, at hun troede, det var tyve Aar siden hun havde forladt Paris. Hendes Tilværelse fra i Gaar Aftes syntes hende fjern. Hun havde Følelser, som hun ikke forstod. Georg trykkede nu smaa, kælne Kys paa Halsen af hende, hvilket forøgede hendes Forvirring. Hun puffede ham med nølende Haand tilbage som et Barn, hvis Ømhed trætter, og hun sagde atter, at han skulde gaa. Han sagde ikke nej, han skulde nok gaa, gaa straks.

En Fugl gav sig til at synge og tav saa atter. Det var en Rødkælk, der sad i et Hyldetræ under Vinduet.

„Vent," hviskede Georg, „det er Lampen, der gør den angst; jeg vil slukke den."

Og han tilføjede, idet han atter lagde Armen om Livet paa Nana:

„Vi kan jo tænde den igen om et Øjeblik!"

Medens hun lyttede til Rødkælken, og den Lille trykkede sig ind til hende, faldt Nana i Tanker. Ja, det var i disse Romancer, at hun havde set alt dette! Tidligere kunde hun have givet sit Hjerte for en saadan maaneklar Nat med Rødkælke-Sang og et lille elskovsfuldt Mandfolk. Aa, min Gud! Hun kunde have grædt, saa godt og smukt syntes alt hende. Hun var sikkert født for at leve fornuftigt. Hun stødte Georg bort, da hans Tilnærmelser blev dristigere og dristigere.

„Nej, lad mig være, jeg vil ikke ... Det vilde være meget slet i din Alder ... Vær nu fornuftig, jeg vil vedblive at være en Moder for dig."

Skamfølelsen greb hende; hun blev helt rød, og dog var der Ingen, der kunde se hende. Værelset laa hen i Nattemørke bag dem, medens Landskabets Ensomhed med sin Stilhed og Ubevægelighed lagde sig over dem.

Ingensinde havde hun haft en saadan Følelse af Skam. Hun følte, hvorledes hendes Kræfter svandt lidt efter lidt til Trods for hendes Undseelse og Modstand. Denne Forklædning, denne Kvinde-Særk og denne Friserkaabe fik hende stadig til at le. Det var, som om det var en Veninde, der drillede hende.

„Aa, det er galt, det er galt!“ stammede hun efter en sidste Viljeanspændelse.

Og hun faldt som en Jomfru i Armene paa dette Barn i denne smukke Nat, medens hele Huset sov.

Da Klokken den næste Dag ringede til Frokost paa Fondettes, var Bordet i Spisestuen ikke længere for stort. En Vogn havde tidlig om Morgenen bragt Fauchery og Daguenet, og efter dem ankom med det følgende Tog Grev de Vandeuvres. Georg kom sidst ned, en Smule bleg og med røde Øjne. Han svarede, at han havde det meget bedre, men at han endnu var fortumlet af det voldsomme Anfald. Fru Hugon, der saá ham ind i Øjnene med et uroligt Smil, strøg hans denne Morgen daarligt plejede Haar tilbage, men han trak sig bort, som om denne Ømhed plagede ham.

Ved Bordet spøgte hun hjerteligt med Vandeuvres, som, hun sagde, havde ladet vente paa sig i fem Aar.

„Endelig er De her ... Hvorledes har De haft det?“

Vandeuvres anslog en spøgefuld Tone; han fortalte, hvorledes han den foregaaende Aften havde tabt en vanvittig Mængde Penge i Klubben. Derfor var han rejst i den Tanke at ende sine Dage ude paa Landet.

„Det er Alvor, hvis De kan skaffe mig en rig Arving her paa Egnen ... Der maa jo være indtagende Damer herude.“

Den gamle Dame takkede ligeledes Daguenet og Fauchery, fordi de havde villet tage mod hendes Søns Indbydelse, da hun i det Samme følte en behagelig Overraskelse ved at se Marki de Chouard træde ind.

„Aa, se, se!“ udbrød hun. „De har nok sat hinanden Stævne i Dag? De har givet Deres Ord ... Hvad er der sket? Det er Aar siden, at jeg har kunnet samle Dem, og nu dumper de Alle herned paa én Gang. ... Men jeg beklager mig ikke derover.“

Der blev sat en Kuvert til. Fauchery fik Plads ved Siden af Grevinde Sabine, som overraskede ham ved at

udfolde en livfuld Munterhed; hun, som han havde anset for saa kedsommelig derinde i Miromesnil-Gade. Daguenet, der sad paa venstre Side af Estella, var derimod øjensynligt ærgerlig ved Naboskabet til denne lange, stumme Pige, hvis spidse Albuer virkede ubehageligt paa ham. Muffat og Chouard havde lumskelig vekslet et Blik. Vandeuvres drev nu Spøg med sit forestaaende Giftermaal.

„Siden Talen er om Damer," sagde Fru Hugon tilsidst, „saa har jeg faaet en ny Naboerske, som De vist kender."

Og hun nævnede Nanas Navn; Vandeuvres lod i højeste Grad forbavset.

„Hvorledes! Nanas Landejendom ligger her lige ved!"

Fauchery og Daguenet ytrede ogsaa højlydt deres Forundring. Marki de Chouard spiste et Stykke hvidt Hønsekød uden tilsyneladende at høre efter. Ikke en af Herrerne smilede.

„Derom er der ingen Tvivl!" vedblev den gamle Dame. „Og selve denne Person er i Gaar Aftes ankommen til Mignotte, som jeg siger. Jeg har i Morges hørt det af Gartneren."

Nu kunde de Herrer ikke skjule en meget virkelig Overraskelse. Alle hævede Hovederne. Hvad for Noget! Nana var kommen. Og de, som først havde ventet hende den næste Dag, som havde troet, de var komne hende i Forkøbet. Kun Georg stod rolig med nedslagne Øjne og saá paa sit Glas med en træt Mine. Lige fra Begyndelsen af Frokosten syntes han at sove med aabne Øjne, medens et ubestemmeligt Smil krusede hans Læber.

„En du stadig daarlig, kære Zizi?" spurgte hans Moder ham, medens hun ufravendt betragtede ham.

Han fo'r sammen og svarede, medens Rødmen steg ham til Hovedet, at det gik meget bedre nu; og han fik igen sin paa én Gang trætte og graadige Mine som en ung Pige, der har danset altfor meget.

„Hvad er det, du har dér paa Halsen?" spurgte Fru Hugon igen. „Den er jo helt rød!"

Han blev forvirret og stammede; han vidste ikke af Noget, han havde ikke Noget paa Halsen; derpaa smøgede han Kraven op og sagde:

„Naa, ja, det er et Dyr, der har stukket mig."

Marki de Chouard havde fra Siden af kastet et Blik paa den lille røde Plet. Ogsaa Muffat havde stirret paa Georg.

De var nu færdige med Frokosten og lagde Planer for Udflugter. Fauchery blev mere og mere optaget af Grevinde Sabines Latter. Idet han rakte hende en Skaal med Frugt, berørte deres Hænder hinanden, og hun sendte ham et Sekund saa mørkt et Blik, at han paany maatte tænke paa den Tilstaaelse, han en Aften i Drukkenskab havde modtaget. Straks efter var hun ikke mere den Samme; noget Andet fik Overtaget hos hende, hendes graa Silkekjole, der faldt blødt ned over hendes Skuldre, gav hende midt i hendes fine og nervøse Eleganse en Utvungenhed.

Da de rejste sig fra Bordet, holdt Daguenet sig tilbage med Fauchery for at gøre grusomt Nar ad Estella, „et net Kosteskaft at trykke i Armene paa en Mand". Dog blev han alvorlig, da Journalisten nævnede ham Tallet paa hendes Medgift: firehundredetusind Franks!

„Og Moderen?" spurgte Fauchery. „Hvad! Meget fiks!"

„Aa, hun! Ja, hvis hun vilde! ... Men det lader sig ikke tænke, min Ven!"

„Bah! Hvem véd! ... Vi faar at se."

Den Dag kunde de ikke gaa udenfor en Dør, da det skylregnede. Georg skyndte sig bort og lukkede sig atter inde paa sit Værelse. Herrerne undgik at forklare sig indbyrdes, men de var ikke i mindste Tvivl om de Grunde, der havde ført dem sammen her. Vandeuvres, der var bleven meget medtaget i Spil, havde virkelig haft den Tanke at lægge sig ud i det Grønne; og han regnede paa at have en Veninde til Naboerske, saa Tiden ikke kunde falde ham altfor lang. Fauchery benyttede sig af den Ferie, som han havde faaet af Rose, der nu var meget optaget, og havde foresat sig at forhandle med Nana om en ny Artikel, i det Tilfælde, at Landlivet skulde blødgøre dem begge. Daguenet, der, siden Steiner var optraadt, havde surmulet, tænkte paa at forny det gamle Forhold for de Behageligheder, der kunde falde af, hvis Lejligheden tilbød sig. Marki de Chouard gik stille om og lurede paa sin Time. Men blandt disse Herrer, der

fulgte i Hælene paa Venus, som daarligt nok havde faaet vasket den røde Sminke af sit Ansigt, var Grev Muffat den mest glødende og den, der pintes mest af den for ham nye Følelse af Attraa, Frygt og Vrede, der stredes i hans forstyrrede Indre. Han havde et formeligt Løfte, Nana ventede ham. Men hvorfor var hun da rejst to Dage tidligere? Han besluttede at tage til Mignotte endnu samme Aften efter Middag.

I det Samme Greven om Aftenen gik ud af Parken, ilede Georg bag efter ham, men han lod ham tage Vejen over Gumières, vadede selv over Choue-Floden, faldt ind hos Nana, forpustet, opbragt, med Øjnene fulde af Taarer. Aa, han havde forstaaet det Hele: denne ældre Herre, der var paa Vej, kom til et aftalt Møde. Nana, der blev maalløs ved dette Udslag af Skinsyge og helt urolig ved at se, hvorledes Sagerne udviklede sig, tog ham i sine Arme og trøstede ham det bedste, hun kunde. Men nej dog, han tog fejl, hun ventede ikke Nogen; hvis den Herre kom, var hun uden Skyld. Stakkels Zizi, hvor stor en Tosse han dog var, at skaffe sig saa mange Bekymringer for Ingenting! Ved sit Barns Hoved, hun elskede kun sin egen Georg, og hun kyssede ham og aftørrede hans Taarer.

„Hør nu, du skal faa at se, at jeg er helt og holdent din," begyndte hun, da han var bleven roligere. „Steiner er kommen, han er dér oppe ... Ham kan jeg, min Ven, véd du nok, ikke smide paa Døren."

„Ja, det véd jeg, og jeg taler heller ikke om ham," mumlede den Lille.

„Godt! Jeg har puffet ham ind i det bagerste Værelse og fortalt ham, at jeg er syg. Han er nu i Færd med at pakke sin Kuffert op ... Siden der ikke er Nogen, som har set dig, saa gaa hurtigt op og skjul dig i mit Værelse og vent paa mig."

Georg sprang om Halsen paa hende. Det var da sandt, hun holdt en Klat af ham! Altsaa ligesom i Gaar? De skulde slukke Lampen og være i Mørket, indtil det blev Dag. Det ringede, og han skyndte sig let bort. Ovenpaa i Værelset tog han straks sine Sko af for ikke at gøre Støj, derpaa skjulte han sig paa Gulvet bag et Gardin og ventede med taalmodig Mine.

Nana var endnu noget forvirret, under et vist Tryk.

da hun modtog Grev Muffat. Hun havde givet ham sit Ord, og hun vilde ogsaa holde det, fordi det syntes at være denne Mand Livet om at gøre. Men hvem havde nu ogsaa kunnet ane den foregaaende Dags Hændelser! Denne Rejse, dette Hus, der var hende ubekendt, dette lille Skind, der var kommen ganske gennemblødt, og hvor det havde forekommet hende godt og hvor rart vilde det ikke være at fortsætte! Desto værre for den Herre! I tre Maaneder havde hun holdt ham hen, givet den anstændige Pige for at optænde ham mere. Naa, godt, han kunde blive, han kunde gaa sin Vej, som det lystede ham. Hun vilde hellere forsage Alt, end bedrage Georg.

Greven havde sat sig ned med en ceremoniel Mine, som om han var en Nabo fra Landet, der aflagde et Besøg. Kun hans Hænder rystede lidt. I denne blodrige, hidtil kyske Natur havde hans sanselige Attraa, hidset af Nanas velberegnede Optræden, undergaaet forskrækkelige Omvæltninger. Denne saa alvorlige Mand, denne Kammerherre, der med afmaalte Skridt gik ud og ind i Tuileriernes Selskabssale, bed om Natten i sin Hovedpude, hulkede som en Fortvivlet, naar det samme sanselige Billede bestandig steg frem for hans Blik. Denne Gang havde han besluttet, at det skulde have en Ende. Paa hele Vejen derover i Tusmørkets store Fred havde han drømt om at tage hende med Magt, og efter de første Ord vilde han straks gribe Nana med begge Hænder.

„Nej, nej, tag Dem i Agt!“ sagde hun ligefremt uden mindste Vrede med et Smil.

Han drog hende atter ind til sig med sammenpressede Tænder; da hun saa stred imod, blev han grov og lod hende brydsk vide, at han vilde tilbringe Natten hos hende. Hun greb hans Hænder, medens hun stadig smilede, men dog ikke helt kunde undertrykke sin Forlegenhed; hun sagde du til ham for at mildne sit Afslag.

„Naa, min kære Ven, se nu at tage det med Ro ... Jeg kan sandfærdig ikke ... Steiner er deroppe.“

Men nu blev han vanvittig; ingensinde før havde hun set en Mand i en saadan Forfatning. Angsten greb hende; hun lagde Haanden over Munden paa ham for at undertrykke de Skrig, der undslap ham og med dæmpet Stemme bønfaldt hun ham om at tie, om at slippe hende. Steiner kom ned. Det blev for idiotisk tilsidst. Da Steiner traadte

ind, hørte han Nana, der laa mageligt udstrakt i en Lænestol, sige :

„Jeg tilbeder Landet ...“

Hun brød af og vendte Hovedet om.

„Kæreste, det er Grev Muffat, som paa sin Aftentur saá her var Lys, og som gik herind for at ønske os Velkommen.“

De to Herrer trykkede hinanden i Haanden. Muffat stod et Øjeblik uden at tale med Ansigtet i Skygge. Steiner lod, som om han var mukken. De gav sig til at tale om Paris, Forretningerne stod stille, paa Børsen var der forefaldet flere Ubehageligheder. Efter et Kvarters Forløb tog Muffat Afsked, og da Nana fulgte ham ud, annodede han om et Stævnemøde den følgende Aften uden dog at opnaa det. Straks efter gik Steiner, brummende over Fruentimmernes evindelige Vrøvl, ovenpaa for at lægge sig.

Endelig var de to Gamle besørgede! Og hun kunde ofre sig for ham, Nana fandt Georg stadig taalmodig bag Gardinet. Værelset var mørkt. Han drog hende ned til sig paa Gulvet, og dér sad de nu og kælede for hinanden, idet de dæmpede deres Latter med Kys, naar de kom til at give et af Møblerne et Bums med deres nøgne Fødder.

Langt derfra paa Landevejen til Gumières red Grev Muffat langsomt fremad med Hatten i Haanden, kølende sit brændende Hoved i den stille Nats friske Luft.

De følgende Dage førte Nana en lyksalig Tilværelse : i den Lilles Arme blev hun atter femten Aar. Det var, som spirede der under dette Barns Ømhed atter en Elskovs Blomst frem hos hende til Trods for hendes Tilvanthed med og Afsmag for Mandfolkene. Der paakom hende pludselig Anfald af Rødme, Hjertebanken med Kuldegysninger, en Trang til at le og græde, kort sagt al den Uro, der følger med Kvindens Overgang fra Barn til Jomfru, i Forbindelse med Begærer, som hun skammede sig over. Ingensinde havde hun følt dette. Landet fyldte hende med skælvende Ømhed. Da hun var lille, havde hun i lang Tid ønsket at leve paa en Eng med en Ged, fordi hun en Dag paa Voldskraaningen havde set en Ged, der brægede, staa bunden til en Pæl. Nu, da denne Ejendom, hele denne Jord var hendes, fyldte den hende med en overstrømmende Lykkefølelse ; hendes Forhaabninger var

mange Gange overtrufne. Hun var vendt tilbage til de Følelser, der var nye for en ung Pige; naar hun om Aftenen, bedøvet af at have tilbragt sin Dag i den friske Luft og beruset af Bladenes Duft, gik op for at træffe sin Zizi, der stod skjult bag Gardinet, befandt hun sig som en Skolepige, der i Ferien paa egen Haand spiller en Kærlighedshistorie med en lille Fætter, som hun skal ægte, skælvende ved den mindste Lyd af Frygt for, at hendes Forældre skal høre dem, nydende et første Fejltrins ømme Famlen og uventede Vellyst.

Nana havde i dette Øjeblik følsomme Pige-Fantasier. Hun stirrede paa Maanen Time efter Time. En Nat, da hele Huset var sovet ind, fik hun Lyst til at gaa ned i Haven med Georg; og da de havde spaseret omkring med Armen om hinandens Liv, lagde de sig til at sove i Græsset, hvor Duggen gennemblødte dem. En anden Gang faldt hun ham oppe i Værelset efter en Stunds Tavshed hulkende om Halsen og stammede nogle Ord om, at hun var bange for at dø. Hun sang ofte med halv Stemme en Romance, hun havde hørt af Fru Lerat; den handlede om Blomster og Fugle og rørte hende til Taarer, hun brød af og drog Georg ind til sig i en lidenskabelig Omfavnelse, idet hun fordrede, at han skulde sværge hende evig Kærlighed. Og tilsidst blev hun tosset, som hun selv benævnede det, naar de begge to som gode Kamerater sad paa Kanten af Sengen med bare Ben og røg Cigaretter, medens de daskede Hælene mod Sengefjælen.

Men det, der helt smeltede den unge Kvindes Hjerte, var lille Ludvigs Ankomst. Hendes Moderkærlighed brød frem med en Voldsomhed som et Vanvids-Anfald. Hun bar sin Dreng ud i Solen for at se ham danse rundt, hun klædte ham paa som en lille Prins og boltrede sig med ham i Græsset. Straks ønskede hun, at lille Ludvig skulde sove i Nærheden af hende, i Værelset ved Siden af hendes eget, hvor Fru Lerat, der blev meget træt af Landluften, snorkede, saasnart hun havde lagt sig paa Ryggen. Og lille Ludvig voldte ikke Zizi mindste Ulæmpe, tværtimod; Nana sagde, at hun havde to Børn og hun omfattede dem med samme lunefulde Ømhed. Om Natten forlod hun mere end ti Gange Zizi for at se, om lille Ludvig trak Vejret godt, og naar hun saa vendte tilbage til Zizi, trykkede hun ham ind til sig med en Levning af sine moder-

lige Kærtegn. Hun gav Moderen, og han, der holdt af at føle sig som den Lille i denne store Piges Arme, lod sig vugge som et lille Barn, man vissede i Søvn. Nana følte sig saa lykkelig ved denne Tilværelse, at hun i fuldt Alvor foreslog ham, at de ingensinde mere skulde forlade Landet. De vilde ikke modtage Nogen, men leve ganske alene, han, hun og Barnet. Og lige til den lyse Morgen laa hun og udkastede de tusinde Planer uden at høre Fru Lerat snorke, træt som denne var af Landluften.

Dette dejlige Liv varede det Meste af en Uge. Hver evige Aften kom Grev Muffat, og han vendte tilbage derfra med rødmende Kinder og brændende Hænder. En Aften blev han slet ikke modtaget, Steiner havde maattet tage en Tur til Paris, og han fik den Besked, at Frøknen var daarlig. Nana oprørtes for hver Dag, der gik, mere og mere ved den Tanke, at hun skulde bedrage Georg. Dette uskyldige Barn, der troede paa hende! Hun vilde anse sig som den usleste af alle usle Kvinder. Zoé, der med tavs Ringeagt overværede dette Eventyr, tænkte i sit stille Sind, at Frøknen var bleven gal.

Paa den sjette Dag dumpede pludselig en Flok Besøgende ned i denne Idyl. Nana havde indbudt en Masse Mennesker, men havde ikke troet, at nogen af dem vilde komme. Hun blev derfor maalløs og meget ærgerlig, da hun en Eftermiddag saá en propfuld Omnibus holde udenfor Mignottes Gitterport.

„Det er os!“ raabte Mignon, der først steg ud af Vognen og trak sine to Drenge Henrik og Karl efter sig.

Derpaa kom Labordette til Syne, og han hjalp en uendelig Række Damer ud af Vognen: Lucy Stewart, Caroline Héquet, Tatan Néné, Maria Blond. Nana haabede allerede, det var forbi, da la Faloise sprang ned fra Trinbrædtet for i sine skælvende Arme at modtage Gaga og hendes Datter Amalie.

De var ialt elleve Personer; det blev besværligt at huse alle dem. Der var paa Mignotte fem Gæsteværelser og af disse var et allerede optaget af lille Ludvig og Fru Lerat. Det største Gæsteværelse fik Parret Gaga og la Faloise, medens Amalie skulde ligge paa en Feltseng ved Siden af Toiletværelset. Mignon og hans to Drenge fik det tredje Værelse, Labordette det fjerde, saa var der kun

ét tilbage, og det lavede de om til Sovesal med fire Senge til Lucy, Caroline, Tatan og Maria. Steiner maatte sove paa Sofaen i Selskabssalen.

I den Time, som det havde taget at faa alle disse Mennesker anbragte, havde Nana først været gal i Hovedet, men var endt med at være henrykt over at give Partiet som Borgfrue. Damerne ønskede hende til Lykke med Mignotte; en henrivende Ejendom, min kære Veninde! Og saa bragte de med et Pust af Paris's Luft og den sidste Uges Sladderhistorier, de talte Alle paa én Gang, lo, raabte og slog ud med Armene. Hvad sagde Bordenave til hendes Flugt? Ikke det Allermindste! Efter at have skraalet op om, at han vilde lade hende hente med Gendarmerne, havde han ganske simpelt dubleret hende endnu samme Aften; og Debutantinden, den lille Violaine, havde endog gjort megen Lykke i *Den lyshaarede Venus*.

Denne Nyhed gjorde Nana alvorlig.

Klokken var ikke mere end fire, og Selskabet talte om at gaa en Tur.

„I kan ikke tænke det," sagde Nana, „men jeg skulde ned og grave Kartofler op, da I kom kørende."

Og saa vilde de Alle ned og grave Kartofler op, endog uden at skifte Klæder. Der blev en Faren-afsted. Gartneren og to Karle var allerede ude paa Marken bagved Gaarden. Damerne lagde sig paa Knæ, rodede i Jorden med deres ringbesatte Fingre og skreg op, naar de fik Øje paa en meget stor Kartoffel. Det forekom dem meget morsomt! Tatan Néné triumferede; hun havde i sin Ungdom gravet saa mange Kartofler op, at hun forglemte sig og gav de Andre gode Raad, idet hun behandlede dem som Tossehoveder. Herrerne tog ikke saa haardt fat. Mignon, der gik omkring med en Mine som en skikkelig Borgermand, benyttede sit Landophold til at udvide sine Sønners Kundskaber; han talte til dem om Parmentier, der havde indført Kartoflen.

Middagen forløb under støjende Munterhed; de huggede ordentligt i sig. Nana, der var meget opsat, skændtes med sin Over-Tjener, et ungt Menneske, der havde tjent hos Biskoppen af Orléans. Ved Kaffen røg Damerne. En øredøvende Støj trængte ud gennem Vinduerne og døde i den skyfri Aften hen i det Fjerne, medens Bønderne

standsede bag Hegnene, drejede Hovederne og stirrede paa det stærkt oplyste Hus.

„Aa, hvor det er kedeligt, at I skal rejse hjem iovermorgen!“ sagde Nana. „Naa, vi kan vel altid stille Noget paa Benene.“

Og de aftalte, at de den næste Dag, der var en Søndag, skulde gøre en Tur til Ruinerne af det gamle Kloster Chamont, der laa en Milsvej borte. Fem Vogne fra Orléans skulde hente Selskabet efter Frokost og bringe det tilbage til Middag paa Mignotte ved Syv-Tiden. Det skulde blive dejligt.

Som sædvanligt red Grev Muffat denne Aften opad Bakken for at ringe paa Gitterporten, men de oplyste Vinduer og den høje Latter, der lød ud igennem dem, forbavsede ham, dog, da han genkendte Mignons Stemme, forstod han det Hele og vendte om, rasende over denne ny Hindring, hidset, som han var, til det Yderste, besluttet paa at bruge Vold. Georg, der gik igennem den lille Laage, hvortil han havde en Nøgle, listede sig langs Væggene ganske roligt op paa Nanas Værelse. Han maatte dog tilbringe Tiden i Ensomhed indtil over Midnat. Endelig kom hun, meget beruset og endnu mere moderlig end de foregaaende Nætter; naar hun drak, blev hun saa forelsket, at hun ikke vilde slippe ham. Saaledes ønskede hun aldeles bestemt, at han skulde tage med hende til Klostret Chamont. Han stred imod af Frygt for at blive set; hvis hans Slægt opdagede ham i Vogn sammen med hende, vilde det blive en ordentlig Skandale. Men hun flød hen i Taarer og ytrede støjende sin Fortvivlelse over at være en opofret Kvinde, han forsøgte at trøste hende og maatte tilsidst afgive et formeligt Løfte om at tage Del i Udflugten.

„Naa, du elsker mig virkelig,“ stammede hun. „Gentag, at du virkelig elsker mig ... Sig mig, min elskede Ven, hvis jeg nu døde, vilde du saa sørge meget?“

Paa Fondettes havde Naboskabet med Nana vendt op og ned paa hele Huset. Hver Morgen ved Frokosten gav Fru Hugon sig imod sin Vilje til at tale om dette Fruentimmer, og fortalte, hvad hendes Gartner havde berettet hende, medens hun samtidigt følte den Art Anfægtelser, som „Piger“ altid indgyder ærbare Borgerkoner. Hun, der var saa overbærende, var oprørt, forbitret, og

om Aftenen kom der over hende en ubestemt Anelse om en Ulykke, der truede hende, det var, som fornam hun dér paa Egnen Tilstedeværelsen af et vildt Dyr, der var sluppet bort fra et Menageri. Hun yppede endogsaa Kiv med sine Gæster og beskyldte dem for Alle at snuse omkring Mignotte. Grev de Vandeuvres var bleven set paa en Landevej leende sammen med en barhovedet Dame; men han forsvarede sig, han fornægtede Nana, thi det var i Virkeligheden ogsaa Lucy, der havde fulgt ham et Stykke paa Vej for at fortælle, hvorledes hun lige havde sat den tredje Prins paa Døren.

Marki de Chouard gik ogsaa ud hver Dag, han sagde, at hans Læge havde foreskrevet ham disse Ture. Fru Hugon mistænkte med Urette Daguenet og Fauchery. Særlig den Første forlod aldrig Fondettes, opgav sin Plan, at forny Bekendtskabet med Nana og færdedes i Stedet for om Estella med en ærbødig Tjenstagtighed. Ogsaa Fauchery blev hjemme i Selskab med Grevinde Muffat og hendes Datter. En eneste Gang havde han paa en Gangsti mødt Mignon, der med Favnen fuld af Blomster foretog en Botaniseringstur med sine Sønner. De to Mænd havde trykket hinanden i Haanden og udvekslet Hilsner fra Rose; hun befandt sig udmærket, de havde om Morgenen hver modtaget et Brev, hvori hun bad dem endnu i nogen Tid drage Nytte af den gode Luft.

Af alle sine Gæster sparede den gamle Dame kun to for Bebrejdelser, nemlig Grev Muffat og Georg. Greven, som foregav at have alvorlige Forretninger i Orléans, kunde ikke rende efter den Tøs; og hvad Georg angik, saa havde det stakkels Barn tilsidst vakt hendes Uro, thi han blev hver Aften overfaldet af saa voldsomme Anfald af Hovedpine, at han var nødt til at gaa til Ro for at sove til den næste Dag.

Fauchery havde imidlertid gjort sig det til Vane at optræde som Grevinde Sabines Ridder, medens Greven hver Eftermiddag trak sig tilbage. Naar Turen gik til Parkens Ende, bar han hendes Feltstol og Parasol. For Resten morede han hende med sine barokke Indfald, der smagte lidt journalistiske, og han puffede hende ind i et af disse fortrolige Forhold, der pludselig opstaar og som Landlivet begunstiger. Det var tydeligt, at hun straks følte sig fri, hun vaagnede til en ny Ungdom i Selskab

med denne unge Fyr, hvis højrøstede Munterhed ikke syntes at kunne beklikke hendes Anseelse. Og undertiden, naar de var alene et Sekund under et Buskads, mødtes deres Øjne; saa standsede de midt i et Latterudbrud, blev med ét alvorlige, stirrede frem for sig med et mørkt Blik, som om de havde gennemskuet og forstaaet hinanden.

Om Fredagen maatte der dækkes til én Gæst til ved Frokostbordet. Hr. Theofilus Venot, som Fru Hugon huskede, at hun en Gang sidste Vinter hos Muffats havde indbudt, var ankommen. Han bukkede og bukkede og optraadte i det Hele med en ubetydelig Mands Godlidenhed uden tilsyneladende at lægge Mærke til den ængstelige Ærbødighed, der blev vist ham. Da det var lykkedes ham at forsvinde i Selskabet, sad han og gnaskede smaa Stykker Sukker til Dessert, medens han med Øjnene nøje fulgte Daguenet, der bragte Estella Jordbær, og samtidigt lyttede til Fauchery, der fortalte Grevinden en Anekdote, der morede hende meget. Saasnart Nogen saá paa ham, smilede han med sin rolige Mine. Da de rejste sig fra Bordet, tog han Grevens Arm og førte ham ud i Parken. Hele Selskabet kendte den store Indflydelse, han havde paa Greven siden dennes Moders Død. Der gik besynderlige Historier om Anledningen til den Magt, den tidligere Advokat udøvede i det grevelige Hus. Fauchery, hvem hans Ankomst utvivlsomt var til Ulejlighed, fortalte Georg og Daguenet, at hans Formue skrev sig fra en Proces, han en Gang havde ført for Jesuiterne; og efter hvad han vidste, var denne Hædersmand en skrækkelig Herre med sin blide og velvillige Mine, meddelagtig i alle Præsteslængets Underfundigheder. De to unge Mænd gav sig til at gøre Løjer med den lille Gamling, thi de syntes, han saá ud som en Idiot, og Tanken om en ukendt Venot, en mægtig Venot, der arbejdede for Præsteskabet, syntes dem et komisk Fantasifoster. Men de tav, da Grev Muffat atter kom ind i Stuen, stadig med Hædersmanden under Armen, meget bleg og med røde Øjne, som om han havde grædt.

„De har ganske sikkert talt om Helvede," hviskede Fauchery haanligt.

Grevinde Sabine, der havde hørt denne Ytring, vendte langsomt Hovedet, og deres Øjne mødtes med et af disse

lange Blik, hvormed de forsigtigt undersøgte hinanden før de vovede sig længere ud.

Efter Frokost plejede Selskabet at begive sig til Enden af Stueetagen ud paa en Terrasse, hvorfra der var Udsigt ud over Sletten. Søndag Eftermiddag var det et udmærket mildt Vejr; det havde truet med Regn ved Ti-Tiden om Formiddagen, men uden at klare op var Skyerne blevne ligesom opløste i en mælkehvid Taage, en lysende Støvsky, der blev helt skinnende i Solen. Fru Hugon foreslog nu, at de skulde gaa en Spaseretur i Retning af Gumiéres, ned til Choue-Floden; hun holdt af at gaa, meget bevægelig som hun endnu var til Trods for sine tredsindstyve Aar. Hele Selskabet forsikrede forøvrigt, at der var ingen Mening i at køre. De kom saaledes en Smule spredte til den Træ-Bro, der er slaaet over Floden. Fauchery og Daguenet var i Spidsen sammen med Damerne Muffat, saa kom Greven og Markien ved Siden af Fru Hugon, medens Vandeuvres med fejlfri Holdning og træt af den lange Vej kom sidst, røgende paa en Cigar. Venot, der snart sagtnede, snart paaskyndede sin Gang, gik smilende fra den ene Gruppe til den anden ligesom for at høre Alt.

„Og den stakkels Georg, der er i Orléans!“ sagde Fru Hugon Gang efter Gang. „Han vilde raadspørge den gamle Doktor Tavernier om sine Hovedsmerter, og denne tager ikke mere ud i Praksis ... Ja, De var ikke staaede op; han tog afsted før Klokken var syv. Det vil altid adsprede ham.“

Hun brød forundret af:

„Se dog! Hvorfor staar de dog stille paa Broen?“

De to Damer, Daguenet og Fauchery stod virkelig ubevægelige ved Brohovedet med en tøvende Mine, som om en Hindring havde gjort dem urolige. Og Vejen var dog fri.

„Fremad!“ raabte Greven.

De rørte sig ikke af Pletten, idet de rettede deres Blik stift mod Noget, der kom henimod dem, og som de Andre endnu ikke kunde se, da Vejen, der var kantet af en tæt Række Popler, netop her slog en Bugt. En dump Larm blev imidlertid tydeligere og tydeligere, Vognrummel, blandet med Latter og Piskeknald, og pludselig kom

fem Vogne i Rad til Syne, de var propfulde af et Virvar af klare, blaa og røde Dragter.

„Hvem kan det dog være?“ sagde Fru Hugon overrasket.

Saa da hun følte, gættede, hvem det var, blev hun oprørt over at møde en saadan Hindring paa sin Vej.

„Aa, det Fruentimmer!“ mumlede hun. „Gaa til, gaa dog til!“

Men der var ikke mere Tid. De fem Vogne, hvori Nana og hendes Selskab kørte til Ruinerne ved Chamont, var allerede paa den lille Træbro. Fauchery, Daguenet, Grevinde Muffat og hendes Datter maatte vige tilbage, Fru Hugon og de Andre standsede ligeledes og stillede sig op langs Vejen; der var udmærket Plads til at køre forbi. Paa Vognene var Latteren hørt op, og Selskabet vendte nysgerrigt Hovederne om. De to Selskaber stirrede stift paa hinanden under en almindelig Tavshed, som kun Hestenes taktfaste Hovslag afbrød. I den første Vogn sad Maria Blond og Tatan Néné tilbagelænede som Hertuginder, med Kjolerne brusende ud over Hjulene og kastede foragtelige Blik paa disse hæderlige Kvinder, som gik til Fods. Saa kom Gaga, der fyldte et helt Sæde undtagen den lille Plads, som hun ved sin Side havde overladt la Faloise, af hvem kun hans urolige Næse saas; derpaa fulgte Caroline Héquet med Labordette og Lucy Stewart med Mignon og hans Sønner, og til allersidst i en Viktoria Nana med Steiner ved Siden af sig; paa et Klapsæde ligeoverfor hende sad den stakkels Kæledægge Zizi med hendes Knæ trykkede mod sine.

„Det er den sidste, ikke?“ spurgte Grevinden, der lod, som hun aldeles ikke kendte Nana, i en rolig Tone til Fauchery.

Viktoriaens Hjul rørte næsten ved hende, men hun veg ikke et Skridt tilbage; de to Kvinder havde udvekslet et langt Blik, en af disse Undersøgelser paa et Sekund, fuldstændige og afgørende. Herrerne havde indtaget en fuldkommen dadelfri Holdning. Fauchery og Daguenet havde meget koldblodigt ikke vist mindste Tegn til Genkendelse. Markien, der frygtede et Skælmsstykke fra disse Damers Side, havde afrevet et Græsstraa og ængstelig vendt og drejet det mellem sine Fingre. Kun Vandeuvres,

der stod lidt borte fra de Andre, blinkede til Lucy, der i Forbifarten smilede til ham.

„Vogt Dem!“ havde Venot hvisket til Greven, bag hvis Ryg han stod.

Denne fulgte forvirret med Øjnene denne Aabenbaring af Nana, der kørte forbi ham. Hans Hustru vendte sig langsomt om og iagttog ham. Han stirrede imidlertid paa Jorden ligesom for at undgaa at høre Hestenes Galop, der bortførte hans Legeme og hans Hjerte. Han kunde have skreget af Smerte, han havde lige forstaaet Alt i det Øjeblik, han opdagede Georg, halvt skjult af Nanas Skørter. Et Barn! Det knuste ham, at hun havde foretrukket et Barn for ham! Steiner var ham ligegyldig, men dette Barn!

Fru Hugon havde ikke straks genkendt sin Søn. Han vilde, da de kørte over Broen, have sprunget i Floden, hvis ikke Nanas Knæ havde holdt ham tilbage. Iskold og hvid som et Lagen sad han stiv som en Pind og saá hverken til Højre eller til Venstre. Maaske de saa ikke fik Øje paa ham.

„Aa, min Gud!“ udbrød pludselig den gamle Dame. „Det er Georg, som sidder i Vognen hos hende!“

Under Forbikørslen havde der paa Vognene hersket denne trykkede Stemning, der opstaar, naar Folk, der kender hinanden, ikke hilser paa hinanden. Dette pinlige Møde syntes, hvor hurtigt det end var gaaet, at være en Evighed. Og atter rullede disse Vogne, fulde af Piger, hvis Kinder piskedes af den friske Luft, ind over de gule Marker; de brogede Dragter flagrede i Vinden, Latteren og Drilleriet begyndte igen, medens de kastede Blikke tilbage paa disse ærbare Mennesker, der stod ved Kanten af Vejen med ærgerlige Miner. Da Nana vendte sig om, kunde hun se, at de Spaserende holdt Raad, saa vendte de deres Gang hjemad uden at overskride Broen. Fru Hugon støttede sig til Grev Muffats Arm, tavs og saa bedrøvet, at Ingen dristede sig til at sige et Trøstens Ord til hende.

„Sig mig en Gang,“ raabte Nana til Lucy, som strakte sig mageligt i den følgende Vogn, „saá De Fauchery, kære Veninde? Han opførte sig som en rigtig Pjalt! Det skal han komme til at betale mig! Og Poul,

den Dreng jeg har været saa god imod! Ikke en Gang et Tegn ... De er sandelig høflige!“

Og hun holdt en forskrækkelig Scene med Steiner, der fandt disse Herrers Optræden meget rigtig. Naa, de fortjente altsaa ikke, at man lettede paa Hatten for dem? Den Første, den Bedste kunde altsaa fornærme dem? Tak, han var en net Fyr, han ogsaa; nu var Maalet fuldt. Nej, man skulde altid hilse paa en Dame.

„Hvem er hun, den Høje?“ raabte Lucy af fuld Hals igennem Hjulenes Rullen.

„Det er Grevinde Muffat,“ svarede Steiner.

„Naa, det tænkte jeg nok,“ sagde Nana. „Hør nu, min rare Ven, hun kan være Grevinde nok saa mange Gange, hun være vil, saa er hun dog en Gaas ... Ja, netop en Gaas ... De véd, jeg ser godt. Nu kender jeg hende, som jeg selv havde skabt hende, Deres Grevinde ... Vil De vædde paa, at hun staar i Forhold til denne Giftslange til Fauchery? ... Jeg siger Dem, at hun staar i Forhold til ham! Vi Kvinder har en god Næse i slige Sager.“

Steiner trak paa Skuldrene. Lige siden den foregaaende Aften var hans daarlige Humør taget til; han havde modtaget Breve, der tvang ham til at rejse den følgende Morgen; og saa var det ikke videre morsomt at komme ud paa Landet for at sove paa Sofaen i Selskabssalen.

„Og det stakkels Skind!“ udbrød Nana pludselig blød om Hjertet ved at se, hvor bleg Georg var, som han sad dér, stiv og trak Vejret med Besvær.

„Tror De, at Mama kendte mig?“ fremstammede han endelig.

„Aa, det kan du være forvisset om! Hun udstødte jo et Skrig ... Det er ogsaa min Skyld. Han vilde ikke tage med, men jeg tvang ham dertil ... Hør en Gang, Zizi, ønsker du, at jeg skal skrive til din Moder? Hun ser ud til at være rigtig fornuftig. Jeg vil lade hende vide, at jeg aldrig havde set dig før, at det var Steiner, der i Dag for første Gang har taget dig med.“

„Nej, nej, lad være at skrive,“ sagde Georg meget urolig. „Jeg skal nok selv bringe det i Orden ... Og hvis de overhænger mig, saa kommer jeg ikke mere tilbage.“

Han blev staaende, hensunken i sig selv, og ledte efter, hvad han skulde sige om Aftenen. De fem Vogne

kørte nu ud paa Sletten, en uendelig Vej med smukke Træer paa Siderne. Luften badede Landskabet i sin solvarme Graahed. Damerne vedblev at raabe til hinanden fra Vogn til Vogn, bag Ryggen af Kuskene, der lo af dette grinagtige Selskab. Af og til rejste en af dem sig op for at se bedre og blev staaende op, støttet paa en Andens Skulder, indtil et Bums atter kastede hende ned paa Sædet.

Caroline Héquet førte imidlertid en dyb Samtale med Labordette; de to mødtes i Enighed om, at Nana vilde sælge sin Landejendom, inden der var gaaet et Fjerdingaar, og hun paalagde ham at købe den til hende under Haanden for et Par Skilling. I Vognen foran dem sad la Faloise, der var meget forelsket i Gaga, og da han ikke kunde naa hendes apoplektiske Nakke, trykkede han et Kys paa hendes Rygrad udenpaa Kjolen, der knirkede og knasede; medens Amalie, der sad stiv og strunk paa Kanten af Klapsædet og følte sig forlegen ved at være dér og se sin Moder blive omfavnet, bad dem holde op. I en anden Vogn sad Mignon, og for at forbavse Lucy lod han sine Sønner fremsige en af La Fontaines Fabler; særlig Henrik udmærkede sig, han tog ikke Fejl en eneste Gang. Maria Blond havde gjort tykt Nar af Tatan Néné, hvem hun havde fortalt, at Æggehandlerne i Paris lavede Æg af Klister og Safran, men tilsidst kedede det hende.

Det var altfor langt, mon de dog ikke snart var der? Og det Spørgsmaal gik fra Vogn til Vogn og naaede hen til Nana, der efter at have udspurgt sin Kusk, rejste sig op og raabte:

„Der er endnu kun et lille Kvarter ... Dernede bagved Træerne ser I Kirken ...“

Saa fortsatte hun:

„I har vel ikke hørt, at Ejerinden af Slottet Chamont skal være en Overlevering fra Napoleons Tid ... Aa, temmelig let paa Traaden, er der fortalt mig af Joseph, der har det fra Biskoppens Tjener, temmelig let paa Traaden den Gang, for nu er hun i Kløerne paa Præsterne.“

„Hvad hedder hun?“ spugte Lucy.

„Fru d'Anglais.“

„Irma d'Anglais! Hende kender jeg!“ udbrød Gaga.

Der blev gennem hele Vogntoget en Skrigen og Spørgen, der overdøvedes af Hestenes raskere Hovslag. De

strakte Hals for at se Gaga ; Maria Blond og Tatan Néné vendte sig helt om, de laa paa Knæ paa Sædet og holdt sig fast i det nedslaaede Ruf. Spørgsmaal krydsede hinanden med vittige Ord, hvis Braad en skjult Beundring mildnede. Alle blev slaaede med Agtelse for denne fordums Storhed.

„Ja vist, jeg var ung den Gang," tog Gaga fat igen. „Men alligevel husker jeg, at jeg saá hende gaa forbi ... Der blev sagt, at hun ikke tog sig ud hjemme hos sig selv. Men naar hun sad i sin Vogn, var hun, kan jeg forsikre Jer, noget af det Fikseste ! Og de Historier, der var i Omløb, slibrige og snedige, alle lige til at revne over ... Det vil ikke forbavse mig det mindste, hvis hun har et Slot ... Naa, saa Irma d'Anglais lever endnu ! Ja, mine Kattekillinger, hun maa være oppe i Halvfemserne."

Pludselig blev alle disse Damer alvorlige. Halvfemsindstyve Aar ! Der var ikke en af dem, skreg Lucy, der naaede at leve saa længe ! De vilde Alle være slidt op længe før ! Nana erklærede for Resten, at hun ønskede ikke at blive saadan et gammelt Postement ; det var for idiotisk. Nu var de ved Maalet, Samtalen afbrødes af de Piskesmæld, hvormed Kuskene fik deres Heste til at slaa over i Galop. Dog igennem al denne Støj vedblev Lucy at tale, hun optog et andet Emne og trængte ind paa Nana, at hun den næste Dag skulde slaa Følge med Banden til Paris. Udstillingen skulde snart lukkes, Damerne maatte tilbage til Paris, hvor Sæsonen overgik deres Forhaabninger. Men Nana rystede paa Hovedet, hun væmmedes ved Paris, hun vilde ikke saasnart igen sætte sine Fødder dér.

„Ikke, min lille Ven ? Vi bliver herude !" sagde hun, idet hun trykkede sig ind mod Georgs Knæ uden at bryde sig om Steiner.

Vognene standsede pludselig og overrasket steg Selskabet af paa et øde Sted nedenfor en Bakke. En af Kuskene maatte med Enden af sin Pisk vise dem Ruinerne af det gamle Kloster Chamont, der laa skjult mellem Træerne. Det voldte en stor Skuffelse. Damerne fandt det idiotisk : nogle Dynger Murbrokker, bevoksede med Brombær og Halvdelen af et sammenstyrtet Taarn. Sandelig, det var ikke Umagen værd ! Kusken viste dem nu Slottet, hvis Park begyndte lige ved Ruinerne, og raa-

dede dem til at følge en lille Sti langs med Muren; medens de gjorde den Tur, kunde Vognene køre ned i Landsbyen og vente paa dem dér. Det var en smuk Spasseretur. Selskabet indvilligede.

„For Pokker! Irma bor godt!“ sagde Gaga og standsede paa Vandringen foran et Gitter i et Hjørne af Parken.

Alle betragtede de i Tavshed det store Krat, der lukkede for Gitret. Derpaa begav de sig atter afsted ad den lille Sti langs med Muren omkring Parken, de løftede fra Tid til anden Øjnene for at beundre Træerne, hvis højtsiddende Grene ragede ud over Stien som en tætløvet Hvælving af Grønt. Tre Minuter senere befandt de sig ved et nyt Gitter; derigennem kunde man se en udstrakt Græsplæne, hvorover to hundredaarige Ege kastede deres Skygger; og tre Minuters Vej længere fremme oprullede endnu et Gitter for deres Blik en umaadelig lang Allé, en skyggefuld Gang, for Enden af hvilken Solen tog sig ud som en skinnende Stjerne. Først stod de tavse, men lidt efter lidt gav de højlydt deres Forbavselse til Kende. De havde ganske vist forsøgt at gøre Nar med en Braad af Misundelse, men det slog dem alligevel med Beundring. Sikken et Jern, denne Irma! Dette kunde da give et ordentlig Begreb om Kvindens Magt. Træerne fik aldrig Ende og uden Ophør bedækkede Vedbenden som en Kappe Muren, Pavillon-Tage hævede sig over denne, tætte Poppelalléer vekslede med tætte Krat af Elme- og Aske-Træer.

Var der da ingen Ende paa det? Damerne, der var trætte af denne bestandige Spaseren rundt uden ved hvert Udsigtspunkt at se Andet end Træer og atter Træer, ønskede nu snart at se Huset. De greb om Gitterstængerne med begge Hænder og støttede Ansigtet mod Jernet. Da de saaledes blev holdt paa Afstand, greb en Følelse af Agtelse dem, og de udmalede sig dette Slot, der laa usynlig i denne umaadelige Park. Da de ellers aldrig spaserede, begyndte de snart at blive trætte. Men Muren fik ingen Ende; ved hver Bugtning, den lille, ensomme Sti slog, saá de for sig den samme graa Stenrække. Nogle mistvivlede om nogensinde at naa Maalet og begyndte at tale om at vende om. Men jo mere Gangen udmattede dem, desto

mere agtelsesfulde blev de og opfyldtes for hvert Skridt mere og mere af denne Ejendoms rolige og kolde Højhed.

„Man bliver Idiot tilsidst!“ sagde Caroline Héquet med sammenbidte Tænder.

Nana fik hende til at tie ved en Bevægelse med Skuldrene. I nogen Tid gik hun uden at sige Noget, lidt bleg og meget alvorlig. Pludselig ved Stiens sidste Omdrejning, hvor den udmundede paa Landsbyens Torv, hørte Muren op, og Slottet viste sig dybt inde i en Slotsgaard. Alle standsede, grebne af den højbaarne Stolthed, der hvilede over de brede Trapper, Facadens tyve Vinduer og de tre Fløje, hvor Mursten omsluttedes af Rækker med Kampesten. Henrik den Fjerde havde boet paa dette historiske Slot, hvor hans Værelse med den store Seng, drapperet med Fløjl fra Genua, stod urørt. Det stemmede for Brystet af Nana, og hun drog et dybt Suk:

„Guds Død!“ mumlede hun ganske sagte for sig selv.

Men nu opstod der en stærk Bevægelse. Gaga sagde nemlig pludselig, at det var hende, Irma i egen Person, der stod derhenne ved Kirken. Hun kendte hende tydeligt igen; til Trods for sin Alder var hun stadig lige rank og hendes Øjne havde bevaret deres Glans. Folk gik fra Aftensang. Et Øjeblik blev Irma staaende under Portalen. Hun var iført en lysebrun Silkekjole, meget ligefrem og meget fornem, hendes Ansigt havde et værdigt Udtryk som en gammel Markise, der var undsluppet Revolutionens Rædsler. I hendes højre Haand luede en stor Bønnebog i Solen. Og langsomt gik hun over Gaarden, fulgt i femten Skridts Afstand af en livréklædt Lakaj. Kirken tømtes og alle Folkene fra Chamònt hilste hende dybt; en gammel Mand kyssede hende paa Haanden, en Kone vilde kaste sig paa Knæ. Hun var en mægtig Dronning, mæt af Dage og af Hæder. Hun gik op ad Trappen og forsvandt.

„Dér ser I, hvor vidt man kan naa, naar man passer paa at holde Orden paa sine Sager,“ sagde Mignon med en sikker Mine og fæstede Blikket paa sine Sønner, ligesom for at belære dem.

Enhver gav nu sit Besyv. Labordette fandt, at hun havde bevaret sig vidunderligt. Der undslap Maria Blond et Skældsord, saa Lucy blev vred og erklærede, at man burde hædre Alderdommen. Allesammen var de enige om, at hun var noget ganske eksempelløst. Selskabet steg

igen til Vogns. Fra Chamont til Mignotte sad Nana uden at sige noget; hun vendte sig to Gange for at kaste et Blik paa Slottet. Lullet ind ved Hjulenes Rullen mærkede hun ikke mere Steiner ved sin Side, saá ikke Georg overfor sig. Et Syn steg frem af Tusmørket: Fru d'Anglais gik dér stadig med sin Dronninge-Holdning, mæt af Dage og af Hæder.

Georg vendte senere paa Dagen tilbage til Fondettes for at spise til Middag. Nana, der blev mere og mere fraværende og besynderlig, havde sendt ham afsted for at han skulde bede sin Moder om Forladelse; det skyldte han hende, sagde hun med Strenghed, greben af en pludselig Agtelse for Familielivet. Hun bad ham endog sværge paa, at han ikke vilde vende tilbage til hende denne Nat; hun var træt, og han opfyldte kun sin Pligt ved at vise Lydighed. Georg, der var noget ked af denne Moralprædiken, fremstillede sig for sin Moder med tungt Hjerte og bøjet Hoved. Heldigvis var hans Broder kommen hjem, en Fandens munter Fyr af en Soldat; derved blev den Scene, Georg frygtede for, gjort af i en Fart. Fru Hugon indskrænkede sig til at betragte ham med Øjne fulde af Taarer, hvorimod Filip, da han var bleven sat ind i Sagen, truede ham med at varme hans Øren, hvis han tiere kom til dette Fruentimmer. Georg, der følte sig lettet, regnede lumskelig ud, at han vilde kunne undslippe den følgende Dag ved To-Tiden for at aftale sine Stævnemøder med Nana.

Ved Middagsbordet var Gæsterne paa Fondettes øjensynligt trykkede af Situationen. Vandeuvres havde fastsat sin Afrejse; han vilde føre Lucy bort til Paris, da det syntes ham et godt Indfald at erobre denne Pige, som han havde set paa i de sidste ti Aar, uden noget Begær. Marki de Chouard tænkte med Næsen ned i sin Tallerken paa Frøken Gaga; han huskede, at hun havde ladet Lili lege paa sit Skød. Hvor Børn dog voksede til! Hun var meget godt i Stand, denne Lili! Grev Muffat var især tavs, hensunken i Tanker, med blussende Kinder. Han havde sendt Georg et langt Blik. Da de stod fra Bordet, lod han nogle Ord falde om en Smule Feber, gik op og lukkede sig inde paa sit Værelse. Venot havde skyndt sig efter ham, og det kom deroppe til en Scene: Greven faldt om paa Sengen og søgte at kvæle sin nervøse Hul-

ken i sin Hovedpude, medens Venot med sagte Stemme kaldte ham Broder og raadede ham til at paakalde den guddommelige Barmhjertighed. Han hørte ikke paa ham, han vaandede sig. Pludselig sprang han op fra Sengen og fremstammede:

"Jeg gaar dér hen ... jeg kan ikke mere ..."

„Det er godt," sagde Gamlingen, „jeg skal følge Jer!"

I det Samme de gik ud, dukkede to Skygger ind i Mørket i en Allé. Hver Aften lod Fauchery og Grevinde Sabine nu Daguenet hjælpe Estella med Forberedelserne til Theen. Henad Landevejen gik Greven saa hurtigt, at hans Ledsager maatte løbe for at følge med ham. Denne aflod, skønt forpustet, ikke at fremsætte de bedste Grunde mod Kødets Fristelser. Den Anden aabnede ikke Munden, stormede frem gennem Natten. Da de havde naaet Mignotte, sagde han ganske ligefremt:

„Jeg kan ikke mere ... Gaa De Deres Vej!"

„Naa, saa lad Guds Vilje ske!" sukkede Venot. „Han bruger alle Veje til at sikre sin Triumf ... Deres Syndefald vil blive et Vaaben i hans Haand!"

Paa Mignotte herskede ved Bordet en almindelig Uenighed. Nana havde ved sin Hjemkomst fra Turen fundet et Brev fra Bordenave, hvori han raadede hende til at unde sig nogen Hvile; den lille Violaine blev hver Aften fremkaldt to Gange. Og da Mignon var trængt ind paa hende for at faa hende til at rejse med dem den følgende Dag, blev Nana helt ude af det og erklærede, at hun ikke agtede at tage mod Raad af Nogen.

Ved Bordet havde hun med latterlig Stivhed vogtet paa Formerne. Da der var undsluppet Fru Lerat et temmelig stramt Udtryk, skreg hun op, at hun ved Gud ikke tillod Nogen, ikke en Gang hendes Tante, at sige Smudsigheder i hendes Nærværelse. Saa havde hun plaget hele Selskabet med sine gode Følelser, det var et Anfald af dum Ærbarhed med Tanker til en religiøs Opdragelse af lille Ludvig og en hel Plan til god Opførsel for hende selv. Da de Tilstedeværende gav sig til at le, svarede hun i dyb Alvor og med borgerlig Hovedrysten, at ene Orden førte til Velstand, og at hun ikke havde Lyst til at ende sine Dage i Fattigdom. Damerne, der følte sig fornærmede, skreg i Munden paa hinanden: Umuligt!

Nana var bleven forbyttet! Men hun sad ubevægelig hen, hun var faldet tilbage i sit Drømmeri, med lukkede Øjne saá hun en Nana stige frem: meget rig og meget æret.

De var ved at gaa til Sengs, da Grev Muffat indfandt sig. Labordette havde opdaget ham nede i Haven. Han var straks med, gjorde ham den Tjeneste at skaffe Steiner til Side og at føre ham ved Haanden ad en lang, mørk Korridor til Nanas Værelse. Labordette havde et udmærket Greb paa at ordne denne Slags Sager meget behændigt, og han var henrykt ved at kunne bidrage til Andres Lykke.

Nana viste sig ikke overrasket, hun led ved Muffats vanvittige Begær efter hende. Der maatte være Alvor i Livet! Ikke? Det var altfor tosset at elske, naar det ikke førte til Noget. For Resten saa havde hun Samvittighedsnag i Betragtning af Zizis grønne Ungdom; sandt at sige, hun havde ikke opført sig paa nogen anstændig Maade. Nu vilde hun min Tro slaa ind paa den rette Vej og tage en ældre Herre.

„Zoé," sagde hun til Kammerpigen, der var henrykt over at skulle ind fra Landet, „gør Kufferterne i Stand i Morgen, saasnart du staar op, vi rejser tilbage til Paris."

Og denne Nat hvilede hun i Muffats Arme, men hun følte ingen Glæde dér.

VII.

En December-Aften tre Maaneder senere gik Grev Muffat op og ned i Panorama-Passagen. Det var en meget mild Aften, en Regnbyge havde lige fyldt Passagen med en Mængde Mennesker. Der var en Trængsel, saa det var vanskeligt at komme igennem Menneskestimlen, der bevægede sig langsomt, indsnævret som den var mellem Butikerne.

Bag Ruderne skinnede et vældigt Lyshav og udenfor straalede en Række hvide Kupler, røde Lygter, blaa Transparenter, Gasblus paa Rad, Udstillingsskabe med mægtige Ildskærme med Flammeskrift. Og hvilket Væld af

Farver i Udstillingerne! Guldsmedenes Smykker, Konfekthandlernes Krystalglas, Modehandlernes klare Silketøjer straalede bag de skinnende Ruder i Lys-Reflektorernes skarpe Belysning, og blandt dette Virvar af alle Haande Skilter hang i det Fjerne en umaadelig purpurrød Handske og lignede en blodig Haand, afhugget og fæstet til en gul Manchet.

Sindigt var Grev Muffat gaaet op til Boulevarden. Han kastede et Blik ud paa Kørebanen og gik saa tilbage igen med smaa Skridt, idet han mønstrede Butiksvinduerne. En fugtig, ophedet Luft lagde en skinnende Taage over den snevre Gang. Henad Fliserne, der var blevne fugtige af Vandet, som drev fra Paraplyen, lød bestandig Skridtene, derimod hørtes ingen menneskelig Stemme. De Spaserende, som han paa hver Tur strejfede, betragtede ham nøje, hans stramme Ansigt, som blev gulblegt i Gaslyset. For at undgaa disse nysgerrige Blikke stillede han sig op foran en Papirhandler og gav sig med dyb Opmærksomhed til at betragte en Udstilling af Papir-Pressere, hvoriblandt nogle Glas-Kugler med Landskaber og Blomster.

Han saá dog Intet, han tænkte kun paa Nana. Hvorfor havde hun løjet endnu en Gang igen? Om Morgenen havde hun skrevet, at han ikke skulde ulejlige sig, da lille Ludvig var syg, og hun vilde vaage hos ham om Natten. Men mistroisk, som han var, havde han indfundet sig hos hende og havde af Portnerkonen faaet at vide, at Frøknen lige var kørt til Teatret. Det forbavsede ham, thi hun spillede ikke i det nye Stykke. Hvorfor da denne Løgn, og hvad kunde hun have at gøre paa Variétés-Teatret i Aften?

Uden at han vidste af det, var Greven af en Forbigaaende bleven puffet bort fra Papir-Presserne og stod nu foran et Vindue med Galanterisager og stirrede med sin tankefulde Mine paa en Udstilling af Lommebøger og Cigar-Futteraler, der alle i et Hjørne havde en blaa Svale. Det var sikkert og vist, der var foregaaet en Forandring med Nana. I den første Tid efter deres Tilbagekomst fra Landet, gjorde hun ham vanvittig ved at kysse ham rundt om i Ansigtet, paa hans Bakkenbarter, som en kælen Kat, idet hun svor paa, at han var den eneste lille Mand, hun tilbad. Han var ikke mere ængstelig for

Georg, der af sin Moder blev holdt tilbage paa Fondettes. Tilbage var den tykke Steiner, hvem han tænkte paa at afløse, men om hvem han ikke dristede sig til at afæske Nana nogen Forklaring. Han vidste, at Steiner paany befandt sig i en overordentlig Penge-Forlegenhed, at han var lige ved at blive udelukket fra Børsen, at han klamrede sig til Aktionærerne i Saltgruberne i Landes i det Haab, at han kunde pine en sidste Udbetaling ud af dem. Naar han traf ham hos Nana, forklarede denne ham i en bestemt Tone, at hun ikke vilde smide Steiner paa Døren som en Hund efter alt det, han havde givet ud paa hende.

For Resten havde han i de sidste tre Maaneder levet i en saadan Sanserus, at han ikke var sig anden Følelse bevidst end Begæret efter hende. Der var i denne sene Opvaagnen af hans kødelige Lyster en barnlig Graadighed, som ikke levnede Plads hverken til Forfængelighed eller til Skinsyge. En eneste tydelig Fornemmelse kunde slaa ham : Nana var mindre øm, hun kyssede ham ikke mere paa Skægget. Det foruroligede ham, og han, der ikke kendte Kvinderne, spurgte sig selv om, hvad hun kunde have at bebrejde ham. Han troede imidlertid, at han opfyldte alle hendes Ønsker. Og bestandig vendte hans Tanker tilbage til det Brev, han havde faaet om Morgenen, til dette Sammensurium af Løgn med det ganske ligefremme Maal at tilbringe Aftenen i Teatret. En ny Menneskebølge havde ført ham over paa den anden Side af Passagen, og han stod nu foran Indgangen til Restaurationen og stirrede paa nogle plukkede Lærker og en stor Laks, der laa i et Vindue.

Tilsidst rev han sig løs fra disse Skueretter. Han skuttede sig, løftede Øjnene og opdagede, at Klokken næsten var ni. Nana maatte snart komme ud, og han vilde afkræve hende Sandheden. Og han vandrede atter afsted, idet han i Hukommelsen gennemgik alle de Aftener, han allerede havde tilbragt paa dette Sted, naar han passede hende op i Teatrets Port. Alle Butikerne var ham velbekendte, han kunde skelne de forskellige Dufter i den med Gas mættede Luft, Vanille-Aromaen, der kom op fra en Chokoladehandler i Kælderen, Moskus-Lugten, der pustede ud gennem Parfumehandlernes aabne Døre. Han havde heller ikke Mod til at blive staaende her lige

ud for Kontordamerne, der med deres blege Ansigter betragtede ham med et mildt Udtryk som en gammel Bekendt. Et Øjeblik saá det ud, som mønstrede han den Række smaa Vinduer, der sad ovenover Butikerne, som om han saá dem for første Gang i denne talløse Mængde Skilter.

Saa gik han atter helt op til Boulevarden og blev staaende dér et Minut. Regnen faldt nu kun som en fin Taage, hvis Kølighed, der lagde sig paa hans Hænder, virkede beroligende paa ham. Nu faldt hans Tanker paa hans Hustru, der opholdt sig i Nærheden af Mâcon paa et Slot, hvor hendes Veninde, Fru de Chezelles, havde ligget temmelig syg siden Efteraaret. Vognene ude paa Kørebanen rullede forbi midt i en Strøm af Pløre, Landet maatte være afskyeligt nu paa denne Tid af Aaret. Men pludselig blev han overfaldet af en stærk Uro, han gik igen ind i Passagens kvælende Hede og gav sig til at vandre frem med lange Skridt mellem de Spadserende : den Tanke var nemlig slaaet ned i ham, at hvis Nana havde nogen Mistanke, vilde hun stikke af gennem Montmartre-Passagen.

Fra det Øjeblik af holdt Greven Vagt i selve Porten til Teatret. Han holdt ikke af at vente ved Enden af Gangen, da han var bange for at blive genkendt her. Der var paa Hjørnet af Variétés-Passagen og St. Markus-Passagen en fordægtig Afkrog med nogle tvivlsomme Butiker, en Skomagerbutik uden Kundekres, Magasiner med støvede Møbler, et tilrøget, døsigt Læsekabinet, hvor Lamperne denne Aften brændte dorsk i et grønt Skær. Der kom aldrig andet end velklædte og taalmodige Herrer, der færdes imellem de blandede Eksistenser, som hører til ved en Teater-Port, drukne Maskinfolk og pjaltede Figuranter. Udenfor Teatret kastede en eneste Gasflamme i en mat Kuppel sit Skær over Porten.

Muffat fik det Indfald at udspørge Madam Bron, men han opgav det af Frygt for, at Nana skulde blive advaret og slippe bort ad Boulevarden. Han begyndte igen at gaa frem og tilbage, bestemt paa at vente her, til de smed ham ud for at lukke Gitterportene, saaledes som det var hændet ham to Gange ; Tanken om at vende hjem og tilbringe Natten alene, snævrede hans Hjerte sammen. Hver Gang nogle Piger med flagrende Lokker,

eller nogle Mandfolk med smudsigt Linnedtøj, var komne ud og havde stirret ham ind i Ansigtet, stillede han sig atter op udenfor Læsekabinettet, hvor han imellem to Plakater, der var klistrede op paa Ruden, kunde se sig selv i Spejl : en lille, ældre Herre sad dér stiv og ensom ved det store Bord i det grønne Skær fra en Lampe og læste i en grøn Avis, som han holdt med grønne Hænder. Men nogle Minuter før ti mødte endnu en Herre, en stor, køn Mand, lyshaaret og korrekt paaklædt, op og gav sig ogsaa til at spadsere op og ned foran Teatret. Hver Gang de mødtes, sendte de med mistænksom Mine hinanden et Øjekast paa Skraa. Greven drev op til Hjørnet, hvor de to Passager stødte sammen, hvor der var et stort Spejl i Muren, og naar han saá sig selv i det med sit alvorlige Udtryk og sin korrekte Holdning, fik han en Følelse af Skam og Angst.

Klokken slog ti. Den Tanke faldt pludselig Muffat ind, at han jo meget let kunde forvisse sig, om Nana var i sit Paaklædningsværelse eller ej. Han steg de tre Trin op, gik gennem den lille, gulmalede Forstue, listede sig derpaa ind i Gaarden gennem en Dør, der kun var lukket med en Krog. Gaarden, der var snæver og fugtig som en Brønd, og forøvrigt opfyldt af stinkende Retirader, en Vandopstander, en Skorsten til Køkkenet og en Bunke Urter, laa paa denne Tid hen i en sort Taage, derimod straalede de to Mure, der vendte ud til den og var gennemhullede med Vinduer, af Lys ; for neden var Rekvisit-Oplaget og Brandfolkenes Vagtstue, til Venstre laa Administrationens Værelser, til Højre og ovenpaa Personalets Paaklædningsværelser ; de tog sig i denne Brønd ud som Ovnsvælg, der luede ud i Mørket. Greven havde straks set, at Vinduerne i Nanas Paaklædningsværelse paa første Sal var oplyste, og trøstet, lykkelig, som han følte sig, lagde han, medens han stirrede op i Luften, ikke Mærke til, at han stod midt i denne gamle Baggaards tykke Pløre og væmmelige Stank. Store Draaber faldt ned fra en utæt Tagrende. En Straale fra Gasblusset i Madam Brons Aflukke gled ud gennem Vinduet, oplyste med sit gule Skær et Hjørne af den mosbegroede Brolægning, et Stykke af det nederste Murværk, der var ædt op af Vandet fra en Afløbsrende, kort sagt, over en Skarnkrog, hvor der var Overflødighed af gamle Spande og itu-

slagne Kar og hvor en tynd Benved grønnedes i en Gryde. Et Vindue knirkede, og Greven skyndte sig bort.

Nana maatte ganske sikkert snart komme ned. Grev Muffat stillede sig atter op udenfor Læsekabinettet; den gamle Mand havde ikke rørt sig, men sad i det døsige Tusmørke og læste ved Lampens Skin med Hovedet dukket ned i Avisen. Saa gav Muffat sig til at gaa frem og tilbage; nu udstrakte han sin Vandring til fjernere Steder, han gik igennem hele Variétés-Passagen, der laa øde og kold hen i en uhyggelig Dunkelhed; dér vendte han om, gik tilbage forbi Teatret, drejede om Hjørnet af Sankt Markus-Passagen, vovede sig lige hen til Montmartre-Passagen, hvor en Maskine, der huggede Sukker hos en Urtekræmmer, vakte hans Opmærksomhed. Men paa den tredje Tur greb Frygten for, at Nana skulde undslippe, naar han vendte Ryggen til, ham, saa han mistede al sin Selvagtelse. Han stillede sig op foran selve Teatret Side om Side med den lyshaarede Herre, af og til vekslede de et Blik fuldt af broderlig Medlidenhed, hvori der dog glimtede en Rest Mistro: skulde de muligvis være Medbejlere! Maskinfolk, der kom ud for at ryge en Pibe i Mellemakten, puffede til dem, uden at nogen af dem vovede at tage til Genmæle. Tre store Piger med Haaret i Uorden og snavsede Kjoler viste sig paa Dørtærsklen gnaskende Æbler, hvis Kærner de spyttede ud; Muffat og den lyshaarede Herre bøjede Hovederne og blev staaende uden at give Agt paa de frække Blikke og raa Ord, de blev overdængede med af disse Tøse, der fandt det grinagtigt at puffe hinanden over paa de to Herrer.

Lige i det Øjeblik steg Nana ned ad de tre Trin; hun blev ligbleg, da hun opdagede Muffat.

„Aa, er det Dem!“ stammede hun.

Figurantinderne, der lo af fuld Hals, blev bange, da de saá hende, og stillede sig op i Række med en stiv og alvorlig Mine ligesom Tjenestepiger, der overraskes af deres Husmoder i at gøre noget Galt. Den høje, lyshaarede Herre var gaaet til Side, paa en Gang beroliget og bedrøvet.

„Naa, kom saa! Giv mig Armen,“ sagde Nana utaalmodigt.

Saa gik de langsomt afsted. Greven, der havde forberedt sig paa, hvad han vilde spørge om, kunde nu ikke

finde paa Noget at sige. Hun gav sig til hurtigt at fortælle en Historie; endnu Klokken otte havde hun været hos sin Tante, og da saa lille Ludvig øjensynligt havde det bedre, havde hun faaet det Indfald at gaa et Øjeblik hen paa Teatret.

„I en vigtig Anledning?“ spurgte han.

„Ja, i Anledning af et nyt Stykke,“ svarede hun efter et Øjebliks Pavse. „De ønskede at høre min Mening.“

Han forstod, at hun løj. Men den Varme, han fornam fra hendes Arm, der hvilede tungt paa hans, berøvede ham al Viljekraft. Han følte hverken Vrede eller Harme over den lange Ventetid, hans eneste Bekymring var at vogte paa hende, nu han havde hende. Den næste Dag skulde han nok skaffe sig at vide, hvad hun havde bestilt i sit Paaklædnigsværelse. Nana, der stadig var tvivlraadig og øjensynlig anstrengte sig for at komme til Hægterne igen og tage en Beslutning, standsede, da de drejede om i Variétés-Passagen, foran en Galanterihandlers Udstilling.

„Se en Gang!“ udbrød hun, „det er kønt, det Perlemoders Skrivetøj med de Penne.“

Saa spurgte hun i en ligegyldig Tone:

„Du følger mig da hjem?“

„Naturligvis,“ sagde han forundret, „siden dit Barn har det bedre.“

Hun angrede sin Usandhed. Maaske havde lille Ludvig faaet et nyt Tilbagefald, og hun talte om at tage tilbage til Batignolles. Men da han var villig til ogsaa at tage derhen, stod hun ikke mere fast herved. Et Øjeblik følte hun det hensigtsløse Raseri, der overvælder en Kvinde, naar hun mærker, at hun er greben paa fersk Gerning og dog maa vise sig sagtmodig. Tilsidst besluttede hun at finde sig i sin Skæbne for at vinde Tid; forudsat at hun kunde skaffe sig Greven fra Halsen henimod Midnat, skulde det Hele nok gaa, som hun ønskede.

„Det er sandt, du er Enkemand i Aften,“ sagde hun. „Din Kone kommer jo først hjem i Morgen tidlig, ikke?“

„Ja!“ svarede Muffat lidt forlegen ved at høre hende tale paa denne fortrolige Maade om Grevinden.

Hun hang ved hans Arm og spurgte, hvornaar Toget kom, vilde vide, om han gik paa Banegaarden for at hente

hende. Hun, der havde sagtnet sine Skridt endnu mere, lod, som om hun var meget optaget af Butikerne.

„Se dog!“ udbrød hun og stod stille foran en Guldsmed, „sikken et pudsigt Armbaand!“

Hun tilbad Panorama-Passagen. Det var en Kærlighed, hun havde bevaret fra sin Ungdom af, for Flitterstads og uægte Guldsager, for forgyldt Zink og Pap, der saá ud som Læder. Naar hun kom dér igennem, kunde hun ikke rive sig løs fra Udstillingsvinduerne, ligesom den Gang, da hun som fattig Gadetøs glemte Tid og Sted foran en Chokoladebutiks Godt-Godter, eller lyttede efter en Lirekasse, der spillede i Gaarden ved Siden af eller især blev fængslet af de brogede Godtkøbs-Nipsting som Æsker af Valnøddeskaller, Kludesamler-Kurve til Tandstikker, Vendôme-Søjler og Obelisker med Thermometre. Men i Aften var hun altfor oprørt, hun stirrede frem for sig uden at se.

Det ærgrede hende i Længden ikke at være fri; og i hendes undertrykte Oprørslyst fik hun en rasende Trang til at gøre en Dumhed. Det var en køn Fordel at have faste Herrer! Hun havde lige ved sine barnagtige Luner udplyndret Prinsen og Steiner, uden at hun vidste, hvor Pengene var blevne af. Hendes Lejlighed paa Hausmann-Boulevard var saamænd ikke bleven helt møbleret; kun Selskabssalen, hvor Alt var rødt Atlask, lignede ikke mere sig selv, altfor pyntet og altfor overfyldt, som den var. Og dog plagede Kreditorerne hende nu mere end den Gang, hun ikke ejede en Skilling, hvilket foraarsagede hende en bestandig Forbavselse, thi hun ansaa sig for at være et Mønster paa Sparsommelighed. I den sidste Maanedstid var det kun med Nød og næppe at denne Tyveknægt til Steiner kunde skaffe Tusind Franks de Dage, hun truede ham med at smide ham paa Porten, hvis han ikke havde dem med. Og Muffat, han var Idiot, han var fuldstændig uvidende om, hvad man plejede at give, dog hun kunde ikke blive vred paa ham for hans Gerrigheds Skyld.

Aa, hvor gerne vilde hun ikke have affærdiget alle disse Mennesker, hvis hun ikke havde gentaget tyve Gange om Dagen Grundreglerne for god Opførsel. Det gjaldt om at være fornuftig, det sagde Zoé hver Morgen til hende; hun selv havde stadig et helligt Minde for Øje: det konge-

lige Syn af Chamont, der ustandselig steg frem for hendes Erindring og ligesaa ustandselig voksede. Deri maatte ogsaa Grunden søges til, at hun, skønt hun skælvede af tilbagetrængt Vrede, tilsyneladende gik saa skikkeligt ved Grevens Arm fra Vindue til Vindue midt imellem de Spadserende, der nu tog af. Stenbroen tørredes, medens en frisk Vind, der strøg gennem Passagen, fejede den ophedede Luft, som havde samlet sig under Glastaget, ud, legede med de kulørte Lygter, med Gasblussene og med den mægtige Reflektor. Ved Indgangen til Restaurationen slukkede en Opvarter Kuplerne, medens Kontordamerne i de tomme og endnu fuldt oplyste Butiker sad ubevægelige og tilsyneladende var indslumrede med aabne Øjne.

„Aa!“ udbrød Nana foran det sidste Udstillingsvindue og traadte nogle Skridt tilbage for ret at kunne betragte en Mynde af Biscuit; den løftede den ene Pote lige foran en Fuglerede, der var skjult blandt Roser.

Da de endelig kom ud af Passagen, vilde Nana ikke have nogen Vogn; det gjorde saa godt at gaa, sagde hun, og for Resten havde de Intet at haste efter, og det vilde være henrivende at gaa hjem til Fods. Da de saa var naaede hen udenfor *Café Anglais*, fik Nana et nyt Indfald; hun talte om at spise Østers og fortalte, at hun paa Grund af lille Ludvigs Sygdom Intet havde nydt siden om Morgenen. Muffat havde ikke Mod til at modsætte sig hendes Ønske. Han vilde endnu ikke vise sig med hende, skyndte sig henad Korridoren og forlangte et særskilt Værelse. Hun fulgte efter som en Pige, der kender Lejligheden, og de skulde just til at gaa ind i et Kabinet, hvis Dør Kelneren holdt aaben for dem, da en Herre kom farende ud fra et af de nærmeste Værelser, hvorfra der lød et Uvejr af Latter og Udraab. Det var Daguenet!

„Nej, hvad ser jeg! Nana!“ udbrød han.

Greven havde skyndt sig at forsvinde ind i Kabinettet, hvortil Døren blev staaende paa Klem. I det Øjeblik hans runde Ryg tog Flugten, blinkede Daguenet til Nana og sagde i en flabet Tone:

„Det var som Helvede! Du gør Fremskridt, du gør Erobringer i selve Tuilerierne nu!“

Nana smilede og lagde en Finger paa Læberne for at

bede ham tie stille. Hun saá, at han var meget oprømt, men var alligevel glad ved at møde ham, da hun havde bevaret ham i en Krog af sit Hjerte, til Trods for den Uforskammethed, han havde vist ved ikke at kendes ved hende, da han befandt sig i anstændige Damers Selskab.

„Hvad er du bleven til?“ spurgte hun venskabeligt.

„Jeg forlover mig! Saa sandelig, jeg tænker paa at gifte mig.“

Hun trak paa Skuldrene med et Udtryk af Medlidenhed. Men han blev ved i en spøgende Tone, sagde, at det var ikke noget Liv, der var værd at leve, dette at vinde paa Børsen knap og nap det, man gav ud til Buketter for i det mindste at anses for en net ung Mand. Hans tre Hundredetusind Franks havde ikke varet mere end et halvt Aar. Derfor vilde han nu blive fornuftig, han vilde gifte sig en stor Formue til og ende som Amtmand ligesom hans Fader. Nana smilede stadig vantro, og med en Bevægelse med Hovedet henimod Værelset spurgte hun:

„Med hvem er du derinde?“

„Aa, en heĩ Bande!“ sagde han og glemte sine gode Forsætter under et Anfald af Fuldskab. „Vil du tænke dig, at Lea fortæller om sin Rejse i Ægypten. Det er grinagtigt! Der er en Historie fra Badet ...“

Han gav sig til at fortælle Historien, og hun lyttede opmærksomt efter. Tilsidst stod de lænede op til hinanden i Korridoren. Gasflammen brændte under det lave Loft, en svag Madlugt var bleven hængende i Draperierne. Af og til maatte de, naar Larmen fra Værelset tog til, for at høre bøje deres Ansigter tæt til hinanden. De spærrede Korridoren, og hvert Øjeblik blev de forstyrrede af en Opvarter, der havde travlt med Serveringen. Men uden at lade sig afbryde klemte de sig ind til Væggen og midt i det Spektakel, Gæsterne gjorde, og Opvarternes Klirren med Servicet talte de roligt videre, som var de hjemme hos sig selv.

„Se dér,“ mumlede den unge Mand og pegede hen til Kabinettet, hvor Muffat havde gemt sig.

De to saá paa hinanden. Døren bevægede sig sagte frem og tilbage, det saá ud som et Vindpust rystede den. Tilsidst lukkedes den overmaade langsomt og uden

mindste Støj til. De saá paa hinanden og lo indvendigt. Greven maatte have en rar Fornøjelse, alene, derinde!

„Det er sandt," spurgte hun, „har du læst Faucherys Føljeton om mig?"

„Ja, *Guldfluen*," svarede Daguenet, „jeg vilde ikke tale om den til dig af Frygt for at mishage dig."

„Mishage mig, hvorfor det? Den er meget lang, hans Artikel."

Hun var meget smigret ved, at de i *Figaro* beskæftigede sig med hendes Person. Uden de Forklaringer, som hendes Frisør Francis, der havde bragt hende Bladet, havde givet hende, vilde hun ikke have forstaaet, at den drejede sig om hende. Daguenet mønstrede hende prøvende, idet han lo paa sin flabede Maade. Naa, siden hun var fornøjet, kunde alle Andre jo ogsaa være det.

„Undskyld!" raabte en Opvarter med en Skaal Is i begge Hænder, idet han fo'r ind imellem dem.

Nana havde gjort et Skridt henimod det lille Kabinet, hvor Muffat ventede.

„Naa, saa Farvel!" sagde Daguenet. „Gaa du tilbage til din Hanrej."

Paany standsede hun:

„Hvorfor kalder du ham Hanrej?"

„Fordi han, ved Gud, er en Hanrej!"

Hun stillede sig igen op mod Væggen, højlig interesseret.

„Saah!" sagde hun blot.

„Hvad, du véd det ikke! Hans Kone staar i Forhold til Fauchery, min kære Pige ... det skal være begyndt ude paa Landet ... Lige i det Øjeblik jeg gik herhen, skiltes jeg fra Fauchery, og jeg har en Anelse om, at de skal mødes hos ham i Aften. De har opfundet en Rejse, tror jeg."

Nana blev staaende ganske tavs af Forundring.

„Det anede mig!" sagde hun tilsidst og slog sig paa Laarene. „Jeg havde gættet det, skønt jeg kun har set hende den ene Gang paa Landevejen ... Hvor er det muligt, at en anstændig Dame kan bedrage sin Ægtemand, og med denne Sjover til Fauchery! Han skal nok lære hende nette Ting."

„Aah," mumlede Daguenet ondskabsfuldt, „det er

ikke hendes første Forsøg. Hun er maaske lige saa dreven som han.“

Nana gav et harmfuldt Udraab fra sig :

„Det er sandelig en net Verden ! Nej, det er altfor beskidt !“

„Undskyld !“ raabte en Opvarter belæsset med Flasker og skilte dem ad.

Daguenet førte hende hen mod Døren og holdt hende et Øjeblik tilbage med Haanden.

„Farvel, min kære Pige ... du véd, at jeg bestandig elsker dig.“

Hun gjorde sig fri og smilede da en Torden af Skrig og Bravoraab overdøvede deres Ord.

„Tossehoved, det er forbi ... Men det gør ikke noget. Kom op en af disse Dage og lad os snakke sammen.“

Derpaa blev hun meget alvorlig og sagde i en oprørt Borgerkones Tone :

„Naa, han er Hanrej ... Det er kedsommeligt, min gode Ven. Jeg har altid haft Lede for Hanrejer !“

Da hun endelig traadte ind i Kabinettet, fandt hun Muffat siddende paa en smal Divan og taalmodigt ventende med blegt Ansigt og nervøst rystende Hænder. Han gjorde hende ikke nogen Bebrejdelse. Hun, hvis Sind var i stærkt Oprør, følte baade Medlidenhed og Foragt. Denne stakkels Mand, som en skammelig Hustru bedrog saa oprørende ! Hun havde Lyst til at kaste sig om hans Hals for at trøste ham, men alligevel, det var kun Løn som forskyldt : han var Idiot overfor Kvinderne, det havde hun erfaret. Medlidenheden overvældede hende dog ; hun lod ham ikke gaa, da de havde spist deres Østers, saaledes som hun havde lovet sig selv. De blev næppe et Kvarter paa *Café anglais* og gik saa sammen til Nanas Lejlighed paa Hausmann-Boulevard. Klokken var elleve ; inden Midnat skulde hun vel nok have fundet en blid Maade at give ham Løbepas paa.

Af Forsigtighed gav hun ude i Forværelset Zoé denne Besked :

„Du maa vente paa ham og saa bede ham ikke gøre Støj, dersom den Anden endnu er hos mig.“

„Men hvor skal jeg gøre af ham, Frøken ?“

„Behold ham ude i Køkkenet. Det er sikrest.“

Muffat havde inde i Soveværelset allerede taget sin

Frakke af. Der brændte en stærk Ild. Det var stadig det samme Værelse med de Palisanders Møbler, med Tapeter og Betræk af Damask med store, blaa Blomster paa graa Grund. To Gange havde Nana drømt om at lave det om, første Gang helt til sort Fløjl, anden Gang til hvidt Silke med røde Sløjfer ; men aldrig saa snart havde Steiner indvilliget, før hun fordrede de Penge, det skulde koste, for at sætte dem over Styr. Hun havde kun faaet Ønsket om et Tigerskind foran Kaminen og en Krystal-Natlampe i Loftet opfyldt.

„Jeg er ikke søvnig, jeg gaar ikke i Seng," sagde hun, da de havde lukket Døren af.

Greven adlød hende med den Underdanighed, en Mand føler, der frygter, at den elskede Genstand ikke mere vil se til ham. Hans eneste Tanke var ikke at gøre hende vred.

„Som du vil," mumlede han.

Dog tog han sine Støvler af, forinden han satte sig ned foran Ilden.

En af Nanas Fornøjelser var at klæde sig af foran Spejlet i sit Klædeskab, hvori hun kunde se sig fra Hoved til Fod. Hun lod alle sine Klæder lige indtil Særken falde og glemte saa ganske nøgen Tid og Sted i en langvarig Selvbeskuen. Det var en lidenskabelig Forelskelse i hendes Legeme, en Henrykkelse over hendes Huds Silkeblødhed og hendes Figurs svulmende Linjer, som gjorde hende alvorlig, forventningsfuld og hensunken i Kærlighed til sig selv. Ofte fandt Frisøren hende saaledes uden at hun saa meget som drejede Hovedet om ved hans Indtræden. Saa blev Muffat vred, men hun blev forbavset. Hvorfor tog han sig af det? Det var ikke for den Anden, hun klædte sig af, det var for hendes egen Fornøjelse.

I Aften vilde hun se sig bedre end ellers, og hun tændte derfor de seks Lys ved Spejlet. Men i det Øjeblik hun vilde lade sin Særk glide ned, standsede hun et Øjeblik med et Spørgsmaal paa Læberne :

„Har du ikke læst Artiklen i *Figaro ?* ... Bladet ligger paa Bordet."

Daguenets Latter steg frem for hendes Erindring, hun plagedes af en Mistanke. Dersom denne Fauchery havde stillet hende i Gabestokken, skulde hun nok vide at hævne sig.

„Folk paastaar, at den Artikel handler om mig, den dér nede," gentog hun og paatog sig en ligegyldig Mine. „Naa, min Ven, hvad er nu din Mening?"

Hun lod Særken glide ned og stod nøgen, medens Muffat læste Artiklen til Ende. Muffat læste langsomt. Faucherys Føljeton, der hed *Guldfluen* og berettede om en Pige, der var født i en Familie, som i fire, fem Slægtled havde været Drukkenboldte, og hvis Blod var bleven forgiftet gennem denne langvarige Nedarven af Elendighed og Drikfældighed. Hun havde drevet om i en Forstad, paa Paris's Brosten; og stor, smuk, i frodig Vækst som en Plante, der voksede i Gødning, tog hun Hævn for de Fattige og Forladte, der havde sat hende i Verden. Den Raaddenskab, der hidtil havde gæret i Folket, steg med hende op gennem Samfundet og angreb Adelen. Hun blev, uden selv at ville det, med sine snehvide Ben en Naturkraft, et Ødelæggelses-Gæringsstof, der bredte Forstyrrelse og Fordærvelse ud over det ganske Paris. Og i Slutningen af Artiklen droges en Sammenligning med Fluen, med en solskinnende Flue, der var fløjet bort fra Snavset, en Flue, der bar Døden med fra de Aadsler, der fik Lov at ligge langs Landevejene, og som summede og svirrede med en Glans som af tusind Ædelstene, trængte gennem Vinduerne ind i Slottene, hvor den besmittede Manden ved blot at sætte sig paa ham.

Muffat hævede Hovedet og stirrede stift paa Ilden.

„Naa, hvad saa?" spurgte Nana.

Men han svarede ikke. Han syntes at ville læse Artiklen endnu en Gang. En Kuldegysen løb fra hans Hoved ned over Skuldrene paa ham. Denne Føljeton var slet skreven med Spring i Fortællingen og en Overdrivelse i Ordvalget, hvor de mest uventede Udtryk var stillede sammen paa den løjerligste Maade. Men Muffat blev slaaet ved Læsningen af den, thi den vakte ham pludselig til klar Bevidsthed om alt det, han nu i flere Maaneder havde holdt mest af at lade ligge urørt.

Han hævede Øjnene. Nana var hensunken i sin Selvbeundring. Hun bøjede Halsen og betragtede med Opmærksomhed i Spejlet et lille brunt Modermærke, som hun havde ovenover den højre Hofte; hun rørte ved det med Spidsen af sin Finger og bøjede sig mere tilbage, saa det traadte stærkere frem, hun syntes uden Tvivl

det tog sig baade smukt og pudsigt ud paa dette Sted. Derpaa undersøgte hun andre Dele af sit Legeme, fornøjet og med en barnlig Nysgerrighed. Hun drejede sit Legeme og mønstrede sig bagfra og forfra, dvælede med Velbehag ved sin Barm og sine runde Ben. Og tilsidst fandt hun Behag i en ganske simpel Vuggen af Legemet frem og tilbage med den vedholdende Skælven, som en Bajadere anvender i Mavedansen.

Muffat betragtede hende. Hun gjorde ham angst. Avisen var falden ham ud af Hænderne. Han saá i dette Øjeblik det Hele tydeligt for sig og grebes af Foragt for sig selv. Ja saaledes var det: i tre Maaneder havde han besmittet sit Liv, han følte allerede, hvorledes den Fordærvelse, om hvis Tilværelse han ikke havde haft nogen Anelse, havde gennemtrængt ham til Marv og Ben. Hele hans Væsen vilde straks gaa i Forraadnelse. Han saá i et Øjeblik tydeligt alle de Ulykker, som det Gæringsstof havde bragt over ham: han selv var forgiftet, hans Familieliv ødelagt, det var en lille Krog af Samfundet, der knagede og styrtede sammen. Og da han ikke kunde faa sine Øjne fra hende, stirrede han stift paa hende og forsøgte at tvinge sig selv til at føle Afsky for hendes Nøgenhed.

Nana stod ganske ubevægelig, med den ene Arm bag om Nakken holdt hun den ene Haand i den anden og bøjede Hovedet tilbage. Han saá hendes halvt lukkede Øjne, hendes halvt aabne Mund, hendes Ansigt, der straalede af et forelsket Smil, og hendes udslagne, lyse Haar faldt hende nedad Ryggen som en Løve-Manke; med Overkroppen lænet tilbage stillede hun til Skue sine stærke Lænder og sin faste Amazon-Barm. Muffat fulgte hendes Legemes svulmende Linjer og saá hvorledes det flammende Lys kastede et Silke-Skær henover hendes Hud. Han tænkte paa sin gamle Rædsel for Kvinden som Uhyret i Skriften, hun var Gulddyret, stærk som en Naturkraft, og alene hendes Aande besmittede den ganske Verden. Muffat stirrede bestandig paa hende, betaget, besat, og naar hun lukkede Øjnene for ikke at se hende længere, steg Dyret frem af Mørkets Dyb, større, mere skrækindjagende end før.

En Bølge af Ømhed syntes at gyde sig ud over Nanas Lemmer. Hendes Øjne blev fugtige, og hun gjorde sig

mindre, ligesom for at føle sig bedre tilpas. Saa lod hun Hænderne glide ud af hinanden og langs ned ad sit Legeme med en kildrende Ømhed. Hun spidsede sine Læber og trykkede et langt Kys paa sit Bryst nær ved Armhulen, og saa lo hun til den anden Nana, der i Spejlet, ligesom hun, kyssede sig selv.

Muffat udstødte et langt og dybt Suk. Denne Nanas ensomme Nydelse ophidsede ham yderligere. Pludselig grebes han som af et mægtigt Vindstød, han tog Nana i sine Arme i et Anfald af sanselig Glød og kastede hende ned paa Gulvtæppet.

„Lad mig være!“ skreg hun.

Han var klar over sin Svaghed, han vidste godt, at hun var dum, gemen og løgnagtig, men han attraaede hende alligevel, ja selv om hun var smittebefængt.

„Aa, det er idiotisk!“ raabte han rasende, da han slap hende af sit Favntag.

Hun blev dog snart rolig, saa vilde han nok snart gaa. Hun iførte sig en Natkjole med Kniplinger og satte sig ned paa Gulvet foran Ilden. Det var hendes Yndlings-Plads. Da hun saa igen spurgte ham om Fauchérys Føljeton, svarede Muffat undvigende, da han ønskede at undgaa en Scene. For Resten erklærede hun, at hun var ligeglad, hvad Fauchery skrev om hende. Saa sad hun længe tavs og tænkte paa en Maade til at faa Greven afsted. Hun ønskede, det kunde ske paa en elskværdig Maade, thi hun var og blev en god Pige, og det var hende imod at volde Folk Sorg; saa meget mere som han var Hanrej, en Tanke, der tilsidst havde gjort hende blød om Hjertet.

„Naa,“ sagde hun langt om længe, „det er i Morgen tidlig, du venter din Kone.“

Muffat havde strakt sig i en Lænestol med søvnig Mine og trætte Lemmer. Han sagde Ja med et Nik. Nana betragtede ham alvorligt, medens hendes Hoved stadig arbejdede. Hun sad i sin lette Kniplingsdragt og holdt den ene af sine nøgne Fødder i begge sine Hænder; uvilkaarligt drejede hun den frem og tilbage.

„Har du været længe gift?“ spurgte hun.

„Nitten Aar,“ svarede Greven.

„Aa! ... Og er din Kone elskværdig? Har I det godt sammen?“

Han tav og sagde saa med en forlegen Mine:

„Du husker nok, at jeg har bedt dig aldrig tale om disse Ting."

„Saah! Hvorfor dog?" raabte hun opbragt. „Jeg æder vel ikke din Kone, fordi jeg taler om hende ... Min rare Ven, alle Kvinder er lige gode ..."

Hun stoppede af Frygt for at sige for meget. Hun antog dog en overlegen Mine, fordi hun mente, at hun var meget god. Den stakkels Mand, ham maatte man bære over med. For Resten havde hun faaet et lystigt Indfald, og hun mønstrede ham med et Smil, saa tog hun igen til Orde:

„Sig mig en Gang, har jeg ikke fortalt dig den Historie, som Fauchery har udspredt om dig ... Han har en giftig Tunge."

Hun brast i en meget høj Latter, slap sin Fod, krøb over Tæppet henimod Greven og lagde sig med Brystet støttet til hans Knæ foran ham, saa fortalte hun:

„Tænk dig, han sværger paa, at du var uskyldig, da du ægtede din Kone ... Hvad? Du var uskyldig? ... Hvad, er det sandt?"

Hun saá ham ind i Øjet, hun havde lagt sine Hænder paa hans Skuldre, og hun rystede ham for at aftvinge ham denne Tilstaaelse.

„Aldeles sikkert!" svarede han langt om længe i en alvorlig Tone.

Hun lod sig igen falde ned paa sine Fødder i et Anfald af vanvittig Latter; saa sendte hun ham nogle velvillige Knubs og Stød, medens hun fremhakkede:

„Nej, det er ubetaleligt! Det kunde da kun være dig! Du er et Vidunder ... Lad mig høre lidt, hvorledes du befandt dig, aa hvad, lidt!"

Hun overvældede ham med Spørgsmaal, spurgte om alt, gik i Enkeltheder, og lidt efter lidt fik hun ham lokket til at fortælle om sin Bryllupsnat. Tilsidst morede det ham endog selv at fortælle alt dette, han ledte kun efter Ordene med en sidste Følelse af Skam.

Nana hørte op med at le og indtog igen sin Plads med Ryggen til Ilden og erklærede i en alvorlig Tone:

„Nej, min lille Ven, Kvinderne holder nu en Gang ikke af, at Mandfolkene er tossede, men de siger ikke Noget, fordi de skammer sig, forstaar du ... Men du

kan være sikker paa, at de tænker desto mere. Og tidlig eller sent, naar man mindst venter det, vil de vide at ordne sig ...“

Han gjorde Indtryk af ikke at kunne forstaa hende rigtig; hun forklarede ham det tydeligere, hun blev helt moderlig, medens hun gav ham denne Undervisning som en god Kamerat og af et godt Hjerte. Siden hun havde faaet at vide, at han var Hanrej, havde den Hemmelighed plaget hende, hun havde en vanvittig Lyst til at tale med ham herom.

Hun stoppede for at skifte Stilling.

„Det kan nok være, her er ordentlig varmt! Jeg er helt stegt paa Ryggen, jeg tror, jeg vil vende Maven til lidt, det skal være saa godt for Smerter!“

Og da hun havde faaet lagt sig til Rette med Barmen mod Ilden og Fødderne trukne op under sig, tog hun igen fat:

„Naa, du og din Kone lever jo ikke længere sammen som Ægtefolk?“

„Nej, det sværger jeg dig til,“ sagde Muffat, der frygtede en Scene.

„Og du tror, at hun er en Træklods?“

Han svarede bekræftende med et Nik.

„Og det er derfor, du elsker mig?“ ... Svar dog! Jeg skal ikke blive vred.“

Han nikkede igen.

„Meget godt!“ sluttede hun. „Det anede mig nok. Aa, stakkels Fyr! ... Du kender min Tante, Fru Lerat? Naar hun kommer, kan du faa hende til at fortælle dig en Historie om en Grønthandler, der bor lige overfor hende ... Tænk dig, at denne Grønthandler ... For Pokker, hvor den Ild varmer! Jeg maa vende mig, saa vil jeg lade mig stege paa venstre Side.“

Hun vendte Hoften mod Ilden og blev glad ved at se sig saa stor og rød i Flammehavet.

„Hvad? Jeg ser ud som en Gaas ... Aa, det vil sige en Gaas paa Spid. Jeg maa vende mig, jeg maa vende mig igen. Det er baade vist og sandt, jeg bliver stegt i mit eget Fedt.“

Hun lo igen med sin smukke Latter, da der hørtes Lyd af Stemmer og Døre, der gik; Muffat blev forbavset og tilkastede hende et spørgende Blik. Hun var bleven

alvorlig, og hendes Udtryk var uroligt. Det var sikkert Zoé's Kat, det forbandede Dyr, der slog Alt i Stykker. Klokken var halv et! Hvorfor havde hun faaet det Indfald at arbejde paa sin Hanrejs Lykke? Nu, da den Anden var der, maatte hun faa ham afsted og det hurtigt!

„Hvad siger du?" spurgte Greven forekommende, henrykt over at se hende saa skikkelig.

Men i sit Ønske om at faa ham afsted skiftede hun med ét Lune, hun blev brydsk og vogtede ikke mere paa sine Ord.

„Naa, ja, Grønthandleren og hans Kone ... Hun var meget optaget udenom, forstaar du. Og han, Bælammet, vidste ikke noget ... dersom I ikke var saa dumme, vilde I være ligesaa opmærksomme hjemme hos Jeres Koner som hos os; og dersom Jeres Koner ikke var nogle Kyllingehoveder, vilde de gøre sig lige saa meget Umage for at beholde Jer, som vi for at erobre Jer ... Det er det Hele, det kommer an paa Maaden ... Saa, min rare Ven, det kan du tænke over."

Muffat blegnede, han forstod langt om længe Hentydningen.

„Tal ikke om de anstændige Kvinder," sagde han haardt, „dem kender du ikke."

Nana rejste sig med et Sæt op paa Knæerne.

„Naa, jeg kender dem ikke! ... Men de er slet ikke saa renlige, dine anstændige Kvinder! Nej, de er ikke renlige! Jeg vil vædde med dig om, at der findes ikke En, der vilde vove at vise sig saaledes som jeg her ... Du faar mig sandelig til at le med dine anstændige Kvinder! Driv mig ikke til det Yderste, tving mig ikke til at sige Ting, som jeg senere vilde fortryde."

Alt det Svar, Greven gav, var at undertrykke et Skældsord. Nana blev ligbleg og stirrede nogle Sekunder paa ham uden at sige noget, saa sagde hun med sin klare Stemme:

„Hvad vilde du gøre, hvis din Kone bedrog dig?"

Han gjorde en truende Bevægelse.

„Hvad, eller jeg! Hvis jeg bedrog dig?"

„Aa, du!" mumlede han og trak paa Skulderen.

Lige fra det første Ord havde Nana, der af Naturen ikke var ondskabsfuld, kæmpet mod sin Lyst til at slynge ham hans Hanrejskab i Ansigtet, hun vilde hellere betro

ham det senere i Ro og Mag, men tilsidst oprørtes hun: nu skulde det have en Ende!

„Hør nu, min lille Ven," begyndte hun, „jeg forstaar ikke, hvorfor du bliver hos mig ... Du har plaget mig i de sidste to Timer ... Du skulde gaa hen og søge efter din Kone. Hun staar i Forhold til Fauchery. Jo, ganske rigtig, Taitbout-Gade paa Hjørnet af Provence-Gade ... Jeg giver dig Adressen, ser du."

Da hun saá Muffat vakle som en Okse, der er slaaet for Panden, fortsatte hun i en triumferende Tone:

„De anstændige Kvinder vil nok gaa os i Næringen og tage vore Elskere fra os! ... Jo, det er nogle nette Fisk, de anstændige Kvinder!"

Hun fik ikke sagt mere; med et voldsomt Tag havde Muffat kastet hende om paa Gulvet i hele hendes Længde og hævede Hælen, han vilde knuse Hovedet paa hende for at tvinge hende til Tavshed. Et Øjeblik følte hun en skrækkelig Angst. I blindt Vanvid gav han sig til at fare frem og tilbage i Værelset. Den kvælende Tavshed, han iagttog, den sidste Kamp, der rystede ham, rørte hende nu til Taarer, og hun følte en brændende Anger. Og idet hun krøb sammen foran Ilden for at faa den højre Side stegt, begyndte hun at trøste ham.

„Jeg sværger dig, min Elskede, at jeg troede, du vidste det. Ellers vilde jeg ikke have talt derom, kan du nok tænke ... Men det er maaske slet ikke sandt! Jeg staar ikke inde for Noget. Det er bleven mig fortalt, at Folk taler derom, men hvad beviser det? ... Du har Uret i at tage Sagen saa hæftigt. Hvis jeg var Mandfolk vilde jeg blæse Fruentimmerne et Stykke! Fruentimmerne, ser du, de fornemme som de fattige, er lige gode: alle vil de i Brudeseng."

Af Opofrelse gav hun sig til at rive ned paa Fruentimmerne, da hun vilde betage det Slag, hun havde rettet mod Greven, noget af dets Grusomhed. Men han hørte hende ikke, lyttede ikke efter, hvad hun sagde. Alt medens han stampede omkring i Værelset, havde han taget sine Støvler og sin Frakke paa igen; et Øjeblik endnu travede han frem og tilbage, saa fo'r han i et sidste Anfald ud af Døren, som om han endelig opdagede den.

Nana blev meget opbragt:

„Naa, Lykke paa Rejsen!" udbrød hun ganske højt,

skønt hun var alene. „Han er rigtig høflig, ligesom man taler til ham! ... Og jeg som anstrengte mig! Jeg var den, der først gjorde Skridt til Forsoning, jeg har gjort Undskyldninger nok, efter min Mening! ... At han var derude irriterede mig naturligvis ogsaa."

Hun var utilfreds og begyndte at gnide sine Ben med begge Hænder, saa tog hun sig sammen:

„Naa, Skidt! Det er da ikke min Skyld, hvis han er Hanrej!"

Og stegt paa alle Leder og Kanter puttede hun sig ned i sin Seng og ringede paa Zoé, for at hun kunde lade ham, der ventede ude i Køkkenet, komme ind.

Nede paa Gaden stormede Muffat afsted. Der var lige faldet en Byge igen, og han gled paa den fedtede Stenbro. Naar han med en mekanisk Bevægelse stirrede op i Luften, saá han nogle røgfarvede Skyer, der gik foran Maanen. Paa denne Tid af Dagen var der kun faa Spaserende paa Hausmann-Boulevard. Muffat, der vandrede langs med Operaens Maskinbygning, søgte Skyggen og mumlede uafladelig hen for sig. Dette Pigebarn løj. Hun havde opfundet det af Dumhed og Grusomhed. Han burde have knust Hovedet paa hende, da han havde hende under sin Hæl. Dette var Toppunktet af Skændsel, aldrig mere vilde han se hende igen, aldrig mere røre ved hende; ellers maatte han jo være en fejg Karl. Han trak Vejret dybt som havde han væltet en Byrde fra sig. Aa, dette nøgne, dumme Uhyre, der lod sig stege som en Gaas og saa spyede sin Galde ud over alt det, han i fyrretyve Aar havde agtet og æret. Maanen var atter klar og kastede sit hvide Lys ned over den øde Gade. Han følte Angst og brød pludselig ud i Hulken, fortvivlet, fortumlet, han havde en Fornemmelse, som var han faldet ned i et umaadeligt tomt Rum.

„Aa, min Gud!" stammede han, „det er forbi, der er intet mere!"

Henad Boulevarderne hastede nogle forsinkede Fodgængere. Muffat forsøgte at falde til Ro. Dette Pigebarns Historie kom bestandig igen i hans brændende Hoved, han havde villet overtænke alt for og imod. Det var den Morgen, Grevinden skulde komme tilbage fra Fru de Chezelles's Landejendom. Intetsomhelst kunde i Virkeligheden have forhindret hende i at komme tilbage til Paris den

foregaaende Dag om Natten og at tilbringe Natten hos denne Mand. Han huskede nu visse Smaating fra deres Ophold paa Fondettes. En Aften havde han overrasket Sabine ude i Haven saa bevæget, at hun ikke kunde svare. Mandfolket havde været dér. Hvorfor skulde hun da ikke være hos ham nu? Jo mere han tænkte, desto mere mulig blev Historien ham. Tilsidst kom han til det Resultat, at den var naturlig og nødvendig. Medens han strakte sig i Skjorteærmer hos et offentligt Fruentimmer, klædte hans Kone sig af hos sin Elsker; intet var da mere ligefremt og mere følgerigtigt.

Og medens han saaledes tænkte frem og tilbage, tvang han sig til at blive kold. Han havde en Følelse af, at Syndefald for den vanvittige Kødets Lyst bredte sig mere og mere, greb og betog alle omkring ham. Sanseberusende Billeder fulgte ham. Billedet af Nana i al hendes Nøgenhed fremkaldte pludselig Sabine nøgen. Ved dette Syn, der nærmede de to til hinanden i en beslægtet Skamløshed, under det samme Begær, vaklede han. En Droske havde nær kørt ham over ude paa Kørebanen. Nogle Fruentimmere, der kom ud fra en Kafé, strejfede ham leende i Forbifarten. Da han paany blev overvældet af Taarerne til Trods for sin Anstrengelse, vilde han ikke hulke for Øjnene af Mennesker og rettede sine Skridt ind i en mørk og øde Gade, Rossini-Gade, hvor han langs med de tavse Mure græd som et Barn.

„Det er forbi!“ hulkede han med dæmpet Stemme. „Der er Intet mere, der er Intet mere!“

Han græd saa voldsomt, at han maatte læne sig op mod en Port med Ansigtet i sine fugtige Hænder; Lyden af Skridt jog ham bort. Han følte en Skam, en Angst, der gjorde, at han flygtede for Alle med en Nattevandrers urolige Gang. Naar Fodgængere krydsede hans Vej paa Fortovet, forsøgte han at antage en rolig Holdning, idet han indbildte sig, at man kunde læse hans Historie i hans Skuldres Vuggen. Han var gaaet ad Grange-Batelière-Gade til Faubourg-Montmartre-Gade. Lygternes Skin overraskede ham, og han vendte om. I henved en Time strejfede han saaledes rundt i Kvarteret, udsøgende sig de mørkeste Kroge. Han havde uden Tvivl et Maal, hvorhen hans Fødder taalmodigt styrede af sig selv ad en Omvej uden Ende. Langt om længe ved et Gadehjørne hævede

han Øjnene : han var der. Det var paa Hjørnet af Taitbout-Gade og Provence-Gade. Han havde i sin Hjernes vaandefulde Snurren rundt brugt en Time til at komme derhen, skønt han kunde være kommen derhen paa ti Minuter. Han huskede, at han en Formiddag for en Maanedstid siden var gaaet op til Fauchery for at takke ham for en Artikel om et Bal i Tuilerierne, i hvilken Journalisten havde nævnt ham. Hans Lejlighed paa Entresolen havde smaa firkantede Vinduer, der halvt skjultes af et stort Butiksskilt. Det sidste Vindue til Venstre var oplyst af en Strimmel hvidt Lys, Skæret fra en Lampe, der faldt ud igennem de halvtaabne Gardiner ; han stod stille med sine Øjne fæstede paa denne Lysstribe, hensunken i Forventning om, hvad der vilde ske.

Maanen var forsvunden paa denne Himmel, saa sort som Blæk, hvorfra der var faldet et Islag. Klokken slog to paa Trefoldigheds-Kirken. Taitbout-Gade og Provence-Gade laa stille hen med de Lyspletter, som Gasblussene dannede og som i det Fjerne gled ud i en gullig Taage. Muffat rørte sig ikke af Stedet. Det var Soveværelset, der var oplyst ; han huskede det godt, betrukket som det var med rødt Reps, og en Seng i Ludvig XIII.s Stil stod i Baggrunden. Lampen maatte staa til Højre paa Kaminen. Der var ingen Tvivl, de maatte være gaaede i Seng, thi ikke en Skygge gled forbi Vinduet, den klare Stribe lyste rolig som Genskinnet fra en Natlampe.

Med Øjnene bestandig rettede mod Vinduet, fattede han en Plan : han vilde ringe paa, gaa op til Trods for Portnerens Forbud, sprænge Døren med Skuldrene, falde over dem dér i Sengen uden at give dem Tid til at rive sig løs af hinandens Favntag. Et Øjeblik holdt den Tanke, at han ikke havde noget Vaaben hos sig, ham tilbage ; saa besluttede han, at han vilde kvæle dem. Han gennemgik sin Plan, udarbejdede den i Enkelthederne, medens han stadig ventede paa, at der skulde ske noget, paa et Tegn for at være vis i sin Sag. Hvis Skyggen af en Kvinde havde ladet sig se i dette Øjeblik, vilde han have ringet paa, men den Tanke, at han maaske tog fejl, gennemisnede ham. Hvad skulde han sige ? Han fik igen sine Tvivl : hans Kone kunde ikke være hos dette Mandfolk, det var unaturligt og umuligt. Han blev

imidlertid staaende og grebes lidt efter lidt under denne lange Ventetid, som den bestandige Stirren fyldte med Hallucinationer, af en Dorskhed, der gled over i en Slaphedsfølelse.

Det begyndte at skylregne. To Politibetjente nærmede sig, og han maatte forlade den Krog i Porten, hvor han havde søgt Ly. Da de var forsvundne ned ad Provence-Gade, kom han igen vaad og kold. Lysstriben faldt stadig ud gennem Vinduet. Han skulde lige til at vandre bort, da en Skygge gled forbi det. Det var sket saa hurtigt, at han troede, han havde taget fejl, men Slag i Slag ilede flere Pletter forbi, hele den Uro, der finder Sted i et Soveværelse. Han, der paany stod naglet til Fortovet, følte en uudholdelig brændende Smerte i Maven, men han ventede alligevel for at komme til Klarhed. Skygger af Arme og Ben ilede forbi, en vældig Haand kom frem med Silhuetten af en Vandkande. Han kunde ikke skelne noget tydeligt, dog forekom det ham, at han saá en Kvinde-Haarknude, og han tænkte frem og tilbage : det kunde se ud, som var det Sabines Haarknude, kun tog Halsen sig altfor tyk ud. Paa dette Tidspunkt kunde han hverken sanse eller samle mere. I den forfærdelige hjertegribende Uvished voldte hans Mave ham saa stærke Smerter, at han maatte trykke sig op mod Porten for at berolige sig, rystende af Feberkulde som en fattig Stakkel. Saa, da han til Trods for Alt ikke kunde faa sine Øjne fra dette Vindue, opløste hans Vrede sig i en Række moraliserende Billeder : han saá sig selv som Rigsdagsmand, han talte i Tinget, tordnede imod Fordærvelsen, spaaede Omvæltninger ; og han gennemgik Faucherys Artikel om *Giftfluen*, han vilde bringe den paa Scenen og derfra udslynge, at der ikke var nogen Samfundsorden mulig med de Sæder, der herskede i dette Under-Kejserdømme. Det gjorde ham godt, men nu var Skyggerne forsvundne, de havde uden Tvivl lagt sig igen. Han stirrede stadig derop, ventede endnu.

Klokken slog tre og saa fire. Han kunde ikke beslutte sig til at gaa derfra. Naar Bygerne faldt, dukkede han ind i Hjørnet af Porten, hans Benklæder var overstænkede af Gadesnavs. Der kom ikke flere Fodgængere dér forbi. Af og til lukkede han Øjnene til ; de var ligesom brændte af Lysstriben, som han stirrede stift

paa med en aandssvag Stædighed. To Gange gentog Skygge-Skuespillet sig, Skyggerne ilede forbi med de samme Bevægelser, og Omridset af den samme kæmpemæssige Vandkande, og begge Gange faldt der atter Ro over Værelset, og det beskedne Natlampe-Lys skinnede atter roligt. Disse Skygger forøgede hans Tvivl. Forøvrigt var der pludselig faldet ham en Plan ind, der beroligede ham ved at udsætte Tiden til Handling: han behøvede kun at afvente sin Kones Bortgang.

Han skulde nok kende Sabine. Det var den simpleste Maade, gav ikke Anledning til Skandale, men bragte Vished. Det var tilstrækkeligt at blive staaende dér. Af alle de forvirrede Følelser, der havde bragt hans Sind i Oprør, fornam han nu kun en eneste, et ubønhørligt Begær efter fuld Vished. Kedsomheden dyssede ham hen, medens han stod i denne Port; for at adsprede sig, forsøgte han at regne ud, hvorlænge han endnu maatte vente. Sabine skulde være at træffe paa Banegaarden ved Ni-Tiden, saa han havde endnu fire og en halv Times Ventetid, dog var han taalmodig, han vilde ikke røre sig af Stedet; han fandt Behag i at drømme, at hans natlige Venten vilde vare evigt.

Pludselig forsvandt Lys-Striben. Denne meget ligefremme Hændelse blev for ham en uventet Begivenhed, noget Ubehageligt og Forvirrende. Det var tydeligt, de havde slukket Lampen, de havde lagt sig til at sove. Det var meget fornuftigt paa den Tid af Døgnet, men det ærgrede ham, fordi dette mørke Vindue nu ikke mere interesserede ham. Han stirrede paa det endnu et Kvarter, saa blev han træt af det, han forlod Porten og gik nogle Skridt henad Fortovet. Indtil Klokken fem gik han dér frem og tilbage, og fra Tid til anden hævede han sine Øjne til Vinduet, men det var og blev mørkt; undertiden spurgte han sig selv, om han ikke havde drømt, at der havde danset Skygger paa disse Ruder.

En umaadelig Træthed overvældede ham, en Sløvhed, hvori han glemte, hvad det var, han ventede paa i denne Krog, snublede og fo'r saa pludselig op af Søvnen med den isnende Gysen, som man føler, naar man ikke véd, hvor man er. Det var jo ikke saa meget værd, at han gjorde sig den Bekymring. Siden de Mennesker sov, saa kunde man jo lade dem sove. Til hvad Nytte blande

sig i deres Sager? Det var mørk Nat, ingen vilde nogensinde faa det at vide! Og alle hans Fornemmelser og Tanker, endog hans Nysgerrighed, gled over i en Lyst til at faa Ende paa denne Sag og søge Lindring et eller andet Sted. Kulden tog til, Gaden forekom ham utaalelig; to Gange gik han bort, kom saa igen, slæbende Fødderne efter sig for næste Gang at gaa meget længere bort. Det var forbi, der var Intet mere, han gik lige op til Boulevarden og kom ikke tilbage.

Saa tog han fat paa en tungsindig Vandring i Gaderne. Han gik langsomt og tæt ind til Murene. Hans Hæle gav Genlyd, han saá kun sin egen Skygge, den vendte, blev større eller mindre hver Gang, han gik forbi en Gaslygte. Dette lullede hans Tanker i Dvale, opfyldte ham ganske mekanisk. Senere kunde han aldrig forstaa, hvor han havde vandret om; det forekom ham, at han i flere Timer havde slæbt sig rundt i den samme Cirkel. En eneste Erindring stod ganske tydelig for ham. Uden at han kunde forklare, hvorledes han var kommen dér, var han vaagnet til Bevidsthed med Ansigtet presset mod Gitterporten ind til Panorama-Passagen og med begge Hænder omkring Jernstængerne. Han rystede dem ikke, han forsøgte blot at se ind i Passagen, greben af en Sindsbevægelse, der sammensnørede hans Hjerte. Men han kunde ikke skelne nogetsomhelst, en Strøm af Mørke bølgede gennem den øde Passage, Vinden, der fo'r frem gennem St. Markus-Gade, pustede ham en fugtig Kælderdunst i Ansigtet. Han blev alligevel staaende. Da han saa vaagnede op af Drømmen, blev han forbavset, han spurgte sig selv, hvad han søgte efter her paa denne Tid, presset op mod Gitret med en saadan Heftighed, at Stængerne havde afsat Mærker i Ansigtet paa ham. Saa havde han atter taget fat paa sin Vandring, fortvivlet, med Hjertet fyldt af en sidste Sørgmodighed, det forekom ham, at han var forraadt og ganske alene i alt dette Mørke.

Langt om længe begyndte Dagen at gry, denne lille usle Dag midt i Vinternattens Mørke, denne Dag, der gav Paris's snavsede Stenbro saa sørgeligt et Udseende. Muffat var gaaet tilbage gennem de brede Gader, der var under Anlæggelse bag ved den nye Operabygning. Gennemblødt af Regnskyllene, gennemkørt af Arbejdsvog-

nene, var den lerede Jordbund bleven forvandlet til et Morads af Dynd. Uden at se sig for, hvor han satte Fødderne, gik Muffat bestandig fremad, gled ud i Moradset, men holdt sig dog oprejst. Paris's Opvaagnen, Gadefejernes Trop og de første Skarer af Arbejdere bragte paany hans Sind i Bevægelse, eftersom Dagslyset tog mere og mere til. De stirrede forundrede paa ham, hvis Hat drev af Vand, hvis Klæder var tilsølede og som saá ganske forstyrret ud. Længe skjulte han sig bag Plankeværkerne og mellem Stilladserne. I hans tomme Tilværelse stod en eneste Tanke fast, at han var meget at beklage.

Saa faldt hans Tanker paa Gud. Denne pludselige Tanke om en guddommelig Hjælp, om en overmenneskelig Trøst, slog ned i ham som en uventet og besynderlig Ting; den kaldte hos ham Billedet af Venot frem, han saá dennes lille svære Figur, hans daarlige Tænder. Visselig, Venot, som han i Maaneder havde voldet dyb Sorg ved at undgaa ham, vilde blive meget lykkelig, om han bankede paa hans Dør for at udgyde sine Taarer i Armene paa ham. Tidligere havde han altid taget sin Tilflugt til Guds Barmhjertighed. Ved den ringeste Sorg, ved den mindste Fortrædelighed, der lagde sig i Vejen for ham, søgte han straks til Kirken, knælede ned, ydmygede sin Intethed foran den myndige Almagt, og han var gaaet ud derfra styrket af Bønnen, rede til at forsage denne Verdens Goder uden Tanke for andet end sin evige Frelse. Men i Dag dreves han kun frem af tilfældige Stød i de Øjeblikke, da Rædslen for Helvede greb ham; alle Arter af Svaghed havde besat ham, Nana forstyrrede hans Pligtfølelse. Og Tanken om Gud forundrede ham. Hvorfor havde han ikke straks tænkt paa Gud i denne forfærdelige Tilskikkelse, hvor hans svage Menneskekræfter brast sønder og sammen.

Han søgte nu paa sin smertelige Vandring efter en Kirke. Han kunde ikke mere mindes, hvor der laa en, den tidlige Morgentime gav Gaderne et andet Udseende i hans Øjne. Saa lige i det Øjeblik, han drejede om Hjørnet af Chaussée d'Antin, opdagede han for Enden af Gaden Trefoldigheds-Kirke, et vagt Omrids af Taarnet, indhyllet i Taagen. De hvide Statuer, der gjorde sig gældende i Anlæget, hvor Træerne havde mistet deres Bla-

de, lignede i hans Øjne saa mange kuldskære Venusstatuer blandt en Parks gulnede Blade. Under Portalen standsede han et Øjeblik og drog Vejret dybt, træt af at gaa op ad de brede Trapper.

Saa gik han ind. Der var meget koldt i Kirken, hvis Varmeapparater var brændte ud den foregaaende Dag, dens høje Hvælvinger var fyldt af en fin Taage, der var trængt ind gennem Vinduerne. Mørket rugede over Sideskibene, ikke en Sjæl var der, den eneste Lyd, som hørtes gennem dette uhyggelige Mørke, var en Klapren af Trætøfler, det var sagtens en morgengnaven Kirkebetjent, der slæbte Fødderne efter sig.

Muffat stødte paa sin Vandring fremad imod et Utal af Stole og faldt saa, sønderknust, med Hjertet tungt af Taarer, paa Knæ med Hovedet mod Gitret ind til et lille Kapel, lige ved Siden af et Vievandskar. Han havde foldet sine Hænder og ledte i sin Hukommelse efter en Bøn, hele hans Væsen aandede af Trang til at give sig hen i Andagt. Men det var kun hans Læber, der fremstammede Ordene, hans Sjæl var stadig bortrykket, den vendte om og begav sig atter paa Vandring op og ned ad Gaderne, uden Hvile, ligesom drevet frem af en uforsonlig Nødvendighed. Han gentog: „Aa, min Gud, kom mig til Hjælp! Aa, min Gud, forlad ikke din Skabning, der giver sig hen til din Retfærdighed! Aa, min Gud, jeg anraaber dig, lad mig ikke forgaa under dine Fjenders Angreb!“ Men han fik intet Svar, Kulden og Mørket dalede ned over hans Skuldre, Tøflernes Klapren vedblev at lyde i det Fjerne og forhindrede ham i at bede. Han hørte bestandig denne irriterende Lyd i den øde Kirke, hvor der endog ikke var fejet, førend der tændtes op til den første Messe. Muffat tog nu fat i en Stol og rejste sig, hans Knæer rystede under ham; Gud havde ikke set i Naade til ham. Hvorfor skulde han saa udgyde sine Taarer i Armene paa Hr. Venot? Denne Mand formaaede jo Intet!

Og ganske mekanisk gik han tilbage til Nana. Da han stod udenfor hendes Bopæl, mærkede han, at Taarene kom ham i Øjnene; han nærede ingen Vrede mod Skæbnen, var kun svag og syg. Han var tilsidst bleven altfor træt, var bleven altfor vaad af Regnen og havde lidt altfor meget af Kulden. Tanken om at vende

tilbage til sit mørke Hus i Miromesnil-Gade gennemisnede ham. Dér, hvor Nana boede, var Porten ikke lukket op endnu, han maatte vente, til Portnersken viste sig. Medens han gik op ad Trapperne, smilede han og følte sig allerede gennemtrængt af den bløde Lunhed fra denne Rede, hvor han snart kunde strække sig og hvile ud i Søvnens Arme.

Da Zoé lukkede ham op, gjorde hun en overrasket og urolig Bevægelse. Frøkenen, der havde haft et Anfald af en forfærdelig Hovedpine, havde ikke lukket et Øje hele Natten, hun kunde da altid gaa ind og se, om Frøkenen ikke var falden i Søvn. Og hun gled sagte ind i Soveværelset, medens han faldt ned i en Lænestol i Selskabssalen, men næsten i samme Øjeblik kom Nana frem. Hun var lige sprunget ud af Sengen, havde næppe givet sig Tid til at kaste et Skørt over sig, med bare Fødder, udslagent Haar, og Særken, krøllet og sønderrevet, som efter en Elskovsnat.

„Hvad!“ raabte hun rød i Hovedet, „det er stadig dig!“

Under Indflydelse af sin Vrede løb hun frem for selv at kaste ham paa Døren, men da hun saá, hvor ussel og tilintetgjort han saá ud, følte hun en sidste Medlidenhed med ham.

„Naa, du ser net ud, mit stakkels Skind!“ sagde hun med mere Ømhed. „Hvad er dog hændet? ... Har du ligget paa Lur efter dem? Har du opført en Scene?“

Han svarede ikke, han saá ganske ulykkelig ud. Hun begreb imidlertid, at han stadig ingen Beviser havde, og for at gøre ham god igen sagde hun:

„Du ser, jeg har taget fejl. Din Kone er ærbar, paa mit Æresord! ... Nu skulde du, min lille Ven, gaa hjem til dig selv og lægge dig til at sove; det trænger du til.“

Han rørte sig ikke af Pletten.

„Naa, lad det gaa lidt villigt. Jeg kan ikke beholde dig her ... du har vel ikke tænkt dig at blive her paa denne Tid?“

„Aa,“ stammede han, „lad os komme i Seng.“

Hendes Taalmodighed var ved at slippe op, og hun maatte holde igen paa sig selv for ikke at bruse løs. Mon han var bleven **Idiot?**

„Naa, se nu at komme afsted," sagde Nana endnu en Gang.

„Nej!"

Saa brød hun løs, forbitret og ophidset:

„Men det er jo væmmeligt! ... Forstáa dog en Gang, at jeg har nok af dig; gaa hjem til din Kone, der gør dig til Hanrej ... Jo, hun gør dig til Hanrej, og det er mig, der siger dig det, netop ... Du Nar, du er nok drukken? Kan du snart lade mig i Fred?"

Muffats Øjne fyldtes med Taarer, og han foldede sine Hænder:

„Lad mig blive hos dig."

Pludselig tabte Nana Hovedet og var ved at kvæles af nervøs Hulken. De misbrugte hende tilsidst! Hvad kom de Historier hende ved? Hun havde taget alle mulige Hensyn, da hun af Godhed gav ham Oplysning om hans Kones Utroskab. Og nu skulde hun maaske betale Gildet! Nej, det gik ikke! Hun havde et godt Hjerte, men dette var for galt.

„For Satan, nu har jeg nok!" bandede Nana og slog med knyttet Haand rundt paa Møblerne. „Naa, saadan! Og jeg, der holdt mig til fire, jeg, der vilde være trofast ... Men, min rare Ven, imorgen den Dag kan jeg være rig, blot jeg siger et eneste Ord."

Han løftede Hovedet forbavset. Ingensinde havde han tænkt paa dette Pengespørgsmaal. Hvis hun vilde tilkendegive et Ønske, skulde han straks opfylde det; hele hans Formue stod til hendes Raadighed.

„Nej, det er altfor sent," svarede hun rasende. „Jeg holder af de Mænd, der giver, uden at man behøver at tigge ... Nej, ser du, selv om du bød mig en Million for en eneste Nat, vilde jeg dog sige Nej. Det er forbi, jeg har noget Andet i Udsigt ... Gaa nu, eller jeg svarer ikke for noget. Jeg er i Stand til at gøre en Ulykke."

Hun gik henimod ham med truende Miner; hun var ophidset som en godmodig Pige, der er dreven til det Yderste og som er overbevist om sin Ret og sin Overlegenhed over de anstændige Mennesker, der plager hende. Netop i dette Øjeblik blev Døren brydsk lukket op, og Steiner viste sig. Nu var Maalet fuldt. Nana udstødte et rædselsfuldt Skrig.

„Naa, dér er den Anden!"

Steiner, der blev forskrækket over hendes Stemmes Voldsomhed, standsede; Muffats uforudsete Tilstedeværelse kom ham paa tværs, thi han var bange for den Forklaring, han havde undgaaet i de sidste tre Maaneder. Han klippede med Øjnene og vuggede sig frem og tilbage med en forlegen Mine, medens han undgik at se paa Greven. Han stønnede med rødt og oppustet Ansigt som en Mand, der har løbet gennem Paris for at bringe en god Nyhed og pludselig føler, at han staar lige foran en Omvæltning.

„Hvad vil du?“ spurgte Nana i en raa Tone; hun sagde du til ham for at drille Greven.

„Jeg ... jeg ...,“ stammede han. „Jeg har det med til Dem, som De nok véd.“

„Hvad for noget?“

Han stod tvivlraadig; iforgaars havde hun betydet ham, at hvis han ikke skaffede hende tusind Franks til at betale en Regning med, vilde hun ikke mere modtage ham. I to Dage havde han styrtet rundt fra Herodes til Pilatus, og endelig samme Morgen havde han faaet skrabet Pengene sammen.

„De tusind Franks!“ sagde han tilsidst og trak en Konvolut op af Lommen.

Dem havde Nana glemt.

„De tusind Franks!“ skreg hun. „Er det en Almisse, om jeg maa spørge? ... Stop lidt, se her, hvilken Pris jeg sætter paa dem, paa dine tusind Franks!“

Hun tog Konvoluten og kastede den i Ansigtet paa ham. Som forsigtig Jøde tog han den op om end med Sorg. Han stirrede sløvt paa Nana. Muffat udvekslede et fortvivlet Blik med ham, medens hun satte Hænderne i Siden og gav sig til at skrige højere op:

„Aa, kan I nu snart blive færdige med at fornærme mig! Og jeg er glad over, at ogsaa du, min rare Ven, kom tilstede, for, ser du, saa kan Udfejningen blive fuldstændig ... Naa, hopla, udenfor med Jer!“

Da de slet ikke skyndte sig, men blev staaende som lamslaaede, raabte hun:

„Hvad? I siger, at jeg har gjort en Dumhed? Muligvis! Men I har kedet mig altfor meget! ... Pyt, jeg har nok af at være fiks! Hvis jeg er færdig dermed, er det min egen Sag.“

De vilde berolige hende, de bønfaldt hende.

„En, to, I nægter at gaa? ... Nu vel, saa se da her! Jeg har Gæster.“

Med en rask Bevægelse lukkede hun Døren til Sovekamret op paa vid Gab, og der opdagede de to Herrer midt i Sengen Fontan. Han havde ikke ventet at blive vist saaledes frem, men han blev forøvrigt ikke forvirret, vant som han var fra Scenen til Overraskelser. Da han var kommen sig af den første Overraskelse, gav han sig til at lave Ansigter for at trække sig ud heraf med Ære, han lavede Kaninen, som han sagde, stak Munden ud, slog Krøller paa Næsen, medens han mimrede med hele Ansigtet. Hans gavtyveagtige Faun-Hoved tog sig meget lastefuldt ud. Det var Fontan, som Nana i de sidste Dage havde opsøgt paa Variétés-Teatret, grebet af Fruentimmernes rasende Forlibelse i Komikernes grinagtige Grimhed.

„Dér!“ sagde hun og pegede paa ham med en Bevægelse som en Tragedie-Heltinde.

Muffat, der havde fundet sig i Alt, oprørtes over denne Haan.

„Skøge!“ stammede han.

Men Nana, der allerede var i Sovekamret, vendte tilbage for at faa det sidste Ord.

„Hvad, sagde du Skøge! Men din Kone da?“

Saa gik hun og smeldede Døren i efter sig af alle Kræfter og skød støjende Slaaen for.

Da de to Mænd var blevne alene tilbage, saá de paa hinanden i Tavshed. I det Samme kom Zoé ind, men hun optraadte ikke uhøfligt imod dem, tværtimod, hun talte meget fornuftigt med dem; som en forstandig Pige fandt hun Frøknens Dumhed en Smule for kraftig, dog forsvarede hun hende: det vilde ikke vare længe med denne Gøgler, men denne Galskab maatte have sin Tid til at rase ud. De to Herrer trak sig nu tilbage; de havde ikke sagt et Ord. Da de var komne ned paa Fortovet, rakte de, rørte af en Slags Broderfølelse, hinanden Haanden i Tavshed, saa vendte de hinanden Ryggen og gik hver til sin Side slæbende Benene efter sig.

Da Muffat langt om længe naaede hjem til sit Hus i Miromesnil-Gade, kom hans Kone netop i samme Øjeblik. De to mødtes paa den rummelige Trappe, hvis

mørke Vægge udgød en isnende Kulde. De hævede Øjnene og saá paa hinanden. Greven var endnu i sine tilsølede Klæder, han saá bleg og forstyrret ud, som en Mand, der kommer hjem fra Udsvævelser. Grevinden, hvis Haar var i Uorden og hvis Øjenlaag faldt til, kunde næppe holde sig oprejst; hun var som mørbanket af at have tilbragt en Nat i Jernbanetoget.

VIII.

I en lille Lejlighed paa fjerde Sal i Véron-Gade paa Montmartre havde Nana og Fontan indbudt nogle Venner til at spise Helligtrekonger-Kage. De var flyttede ind for tre Dage siden og holdt nu Indvielsesgilde.

Det var sket pludselig i deres Hvedebrødsdages første Hede uden nogen bestemt Tanke om at leve sig sammen. Dagen efter hendes smukke Udluftning, da hun saa kækt havde kastet Greven og Bankieren paa Døren, mærkede Nana, at Alt omkring hende ramlede sammen. Med ét Blik bedømte hun Situationen: Kreditorerne vilde strømme ind i hendes Forstue, blande sig i hendes Hjerte-Anliggender, tale om at sælge Alt, hvis hun ikke var fornuftig; det vilde blive endeløse Stridigheder og Hovedbrud om de faa Møbler, hun ejede. Saa foretrak hun at stikke af fra det Hele. Forøvrigt var hun ked af sin Lejlighed paa Hausmann-Boulevard; den var idiotisk med sine forgyldte Møbler.

I sin pludselige Kærlighed til Fontan drømte hun om et smukt lille lyst Værelse; hun vendte tilbage til sit gamle Ideal, den Gang hun var Modehandlerske og ikke tragtede højere end til et Palisanders Skab med Spejl og en Seng, betrukken med blaat Reps. I Løbet af to Dage havde hun solgt Alt, hvad hun kunde tage med sig, Nipsgenstande, Smykker, og hun forsvandt med en halv Snes tusind Franks uden at sige et Ord til Portnersken; det var en fuldstændig Flugt uden mindste Spor. Paa den Maade kunde Mandfolkene da ikke hænge sig i hendes Skørter. Fontan viste sig meget skikkelig; han sagde ikke Nej, men lod hende raade, og viste sig straks som en god Kamerat. Han havde næsten syv tusind Franks,

og han indvilgede i at lægge dem til Nanas ti tusind Franks, og det skønt man beskyldte ham for Gerrighed. Det forekom dem at være et solidt Grundlag for en Husholdning. Og de trak sig tilbage med en fælles Kasse, lejede og møblerede de to Værelser i Véron-Gade og delte Alt som gamle Venner. Begyndelsen var sandelig yperlig.

Helligtrekongers-Aften kom allerførst Fru Lerat med lille Ludvig. Da Fontan ikke var kommen hjem, kunde hun tillade sig at udvikle sine Bekymringer, thi hun skælvede ved at se sin Søsterdatter give Afkald paa sin Stilling.

„Aa, Tante, jeg elsker ham saa voldsomt!“ raabte Nana og trykkede med en smuk Bevægelse sine to Hænder mod sit Bryst.

Denne Udtalelse gjorde en overordentlig Virkning paa Fru Lerat; hendes Øjne løb i Vand.

„Det er vist og sandt,“ sagde hun med Overbevisningens Varme, „Kærligheden gaar for Alt!“

Hun udtalte sig rosende om Værelsernes Hygge. Nana lod hende se Sovekamret, Spisestuen og Køkkenet. Ih Gud! Det var ikke stort, men det var malet op, der var sat nye Tapeter paa og Solen skinnede derind.

Fru Lerat holdt Nana tilbage i Sovekamret, medens lille Ludvig blev ude i Køkkenet og stillede sig op bag ved Kokkepigen for at se hende stege en Kylling. Hvis hun tillod sig nogle Bemærkninger, var det, fordi Zoé havde været hos hende. Zoé var tappert traadt i Breschen af Hengivenhed for Nana; senere vilde hendes Frøken nok gengælde hende det, hun var slet ikke urolig. I Sammenbrudet i Lejligheden paa Hausmann-Boulevard holdt hun Kreditorerne Stangen, hun foretog et værdigt Tilbagetog, frelste Stumperne og svarede Alle og Enhver, at Frøknen var rejst bort, uden nogensinde at opgive hendes Bopæl. Og selv nægtede hun sig den Fornøjelse at besøge Frøknen af Frygt for, at Nogen skulde følge efter hende. Men den Morgen var hun løbet hen til Fru Lerat, fordi der var hændet noget Nyt. Den foregaaende Dag var flere af Kreditorerne, Tapetseren, Kulhandleren og Modehandlerinden, mødte op, de tilbød at give Henstand, ja foreslog endog at forstrække Frøknen med en meget betydelig Sum, hvis hun vilde vende tilbage til sin Lej-

lighed og opføre sig som et fornuftigt Menneske. Tanten gentog Zoés Ord. Der var uden Tvivl en Herre, der stod bagved.

„Aldrig!“ erklærede Nana oprørt. „Naa, de er lækre, de Fyre! De tror maaske, at jeg vil sælge mig for at betale deres Regninger! ... Ser du, jeg vil hellere dø af Sult end bedrage Fontan.“

„Det er netop det, jeg svarede,“ sagde Fru Lerat; „min Søsterdatter har altfor meget Hjerte.“

Nana blev imidlertid meget opbragt ved at høre, at Mignotte var bleven solgt og at Labordette havde købt det for en latterlig Pris til Caroline Héquet. Dette vakte hendes Vrede imod dette Slæng, de var sandelig kun Tøjter, hvilken Stilling de saa end havde. Aa, ja vist, hun var mere værd end alle dem.

„De kan prale saa meget de vil,“ sluttede hun. „Pengene skaffer dem ingensinde den sande Lykke ... Og for Resten ser du, kære Tante, véd jeg knap mere om hele denne Verden er til. Jeg er altfor lykkelig!“

I samme Øjeblik traadte Fru Maloir ind med en af disse besynderlige Hatte, som hun alene kunde opspore. Der blev en Gensynsglæde. Fru Maloir erklærede, at Alt hvad der smagte af Fornemhed gjorde hende bange, men nu vilde hun af og til komme igen og faa sig et Slag Bezigue. For anden Gang blev Lejligheden beset, og ude i Køkkenet, i Overværelse af Kokkepigen, der brunede Kyllingen, talte Nana om Økonomi, sagde, at en Barnepige vilde koste altfor meget, og at hun selv vilde passe sit Hus. Lille Ludvig stod og stirrede lyksalig paa Stegepanden.

Men nu hørtes der stærke Stemmer. Det var Fontan sammen med Bosc og Prullière. Nu kunde de gaa til Bords. Suppen var allerede rettet an, da Nana for tredje Gang viste Lejligheden frem.

„Aa, mine kære Børn, hvor I har det godt her!“ sagde Bosc ganske simpelt for at gøre sine Kamerater, der havde bedt ham til Middag, en Glæde, thi i Grunden var Spørgsmaalet om „Alkoven“, som han sagde, ham aldeles ligegyldigt.

Inde i Sovekamret tvang han sig til en endnu elskværdigere Tone. I Almindelighed behandlede han Kvinderne som Kameler, og Tanken om, at et Mandfolk kunde-

lade sig belemre med et af disse smudsige Dyr, vakte hos ham den eneste Harme, han var i Stand til at føle i den Dranker-Foragt, hvori han indhyllede Verden.

„Aa, de Gavtyve," udbrød han og blinkede med Øjnene, „de har gjort det Hele i Smug ... Naa, ja, I har for Resten til visse baaret Jer rigtig ad. Det bliver hyggeligt, og vi skal, Fanden tage mig, nok komme og se til Jer!"

Da lille Ludvig i det Samme kom ridende ind over Skrævs paa et Kosteskaft, sagde Prullière med en ondskabsfuld Latter:

„Se, se! Er det Jeres, det Puds, saa er det gaaet hurtigt for Jer!"

Denne Ytring forekom de Andre meget morsom. Fru Lerat og Fru Maloir vred sig af Latter. Nana, der var langt fra at vredes, lo ømt og sagde, at det var ulykkeligvis ikke deres; hun vilde have ønsket, det var saa, baade for den Lilles og for hendes egen Skyld, men der kunde maaske komme en, der var helt deres. Fontan, der gav Børnevennen, tog lille Ludvig i sine Arme.

„Det forhindrer ikke, at man holder af sin lille Fader ... kald mig Papa, du lille Skælm!"

„Papa, Papa!" stammede Barnet.

Hele Selskabet overdængede Drengen med Kærtegn. Bosc, der kedede sig, talte om at sætte sig til Bords; det var dog den alvorlige Side af Sagen. Nana bad om Tilladelse til at sætte lille Ludvig ved Siden af sig. Middagen gik meget livlig. Dog var Bosc utilfreds med at sidde ved Siden af Drengen, mod hvem han maatte forsvare sin Tallerken. Fru Lerat var ham ogsaa til Plage; hun tøede op og gav sig til med sagte Stemme at meddele ham forunderlige Tildragelser, Historier om rigtig pæne Herrer, der havde forfulgt hende; et Par Gange maatte han tage sit Knæ til sig, da hun med svømmende Øjne behandlede det som var det hendes eget. Prullière opførte sig mindre dannet mod Fru Maloir, som han kun rakte Fadene én Gang. Han var kun optaget af Nana, og hans Mine udtrykte Ærgrelse over, at se hende sammen med Fontan; for Resten blev det unge Par tilsidst kedsommelig at se paa, saa ofte som de kyssede hinanden. Til Trods for alle selskabelige Regler havde de villet sidde ved Siden af hinanden.

„For Pokker, spis, I har jo god Tid!“ sagde Bosc med Munden fuld af Mad. „Vent med det dér, til vi ikke er her mere.“

Men Nana kunde ikke holde op; hun var i en Elskovs-Henrykkelse, blev ganske rød som en ung Pige, hendes Latter og hendes Blikke skælvede af Ømhed. Med Øjnene fæstede paa Fontan overvældede hun ham med Kælenavne: min Hund, min Ulv, min Kat, og naar han rakte hende Vand eller Salt, bøjede hun sig hen til ham og kyssede ham, som det kunde falde sig, paa Læberne, paa Øjnene, paa Næsen, paa det ene Øje, og naar de saa skændte paa hende, anvendte hun Kneb for lumskelig at faa fat i hans Haand, holde den i sin og kysse den. Hun maatte røre ved noget af hans. Fontan gjorde sig vigtig og lod sig hundse fuld af Nedladenhed. Hans store Næse bevægede sig i sanselig Glæde, hans Gedebukkesnude, hans grinagtige Vanskabningsgrimhed traadte stærkere frem ved denne ypperlige, hvide og fyldige Piges hengivne Tilbedelse. Af og til gav han hende et Kys igen som en Mand, hvem hele Fornøjelsen tilkommer, men som ogsaa vil vise sig godgørende.

„Nu maa det være forbi, I er for slemme!“ raabte Prullière. „Afsted med dig!“

Og han skubbede Fontan bort, byttede Kuvert for at sætte sig ned ved Siden af Nana. Der blev raabt og klappet i Hænderne, og der faldt nogle meget stramme Ord. Fontan gav den Fortvivlede med Vulkans grinagtige Minespil, da han græd over Venus. Prullière skulde straks vise sig opmærksom, men da han søgte efter Nanas Fod under Bordet, langede hun ham et Spark ud for at faa ham til at forholde sig rolig. Nej, hun skulde sandelig nok vogte sig for at faa noget at gøre med ham; for et Par Maaneder siden havde hun følt Begyndelsen til en Forlibelse i hans smukke Ansigt, men nu afskyede hun ham. Hvis han endnu en Gang skulde knibe hende i Benet, naar han lod som han bukkede sig ned efter sin Serviet, skulde hun sende ham sit Glas lige i Synet.

Eftermiddagen gik imidlertid godt. Talen faldt naturligvis paa Variétés-Teatret. Mon denne Slubbert til Bordenave dog ikke kunde krepere? Hans skidne Sygdom var igen brudt ud, og han var saa slem, at man ikke godt kunde røre ved ham uden med en Tang. Paa Prøven den

foregaaende Dag havde han hele Tiden raabt paa Simonne. Hende beklagede Skuespillerne ikke mere! Nana sagde, at hvis han bad hende overtage en Rolle, vilde hun ganske ligefrem vise ham Døren; for Resten vilde hun ikke optræde mere, Teatret var intet værd i Sammenligning med hendes eget Hjem. Fontan, der hverken var med i det nye Stykke eller i det, der skulde genoptages, udtalte ogsaa sin Lykke ved helt at være fri for Teatret, saa han kunde tilbringe Aftenen hos sin lille Kat med Fødderne foran Ilden. De Andre stemte i med, kaldte dem et Par Lykkens Yndlinge og lod, som de misundte dem deres Held.

Helligtrekongers-Kagen var skaaret for, Mandlen var tilfaldet Fru Lerat, der hurtigt smed den i Boscs Glas. Saa raabte de i Munden paa hverandre: „Kongen drikker!“ Nana benyttede sig af dette Udbrud af Lystighed til at tage Fontan om Halsen, kysse ham og hviske ham forelskede Ord i Øret. Men Prullière raabte med sin ærgerlige Latter, at det var ikke ærligt Spil. Lille Ludvig laa paa to Stole og sov. Endelig ved Ettiden brød Selskabet op, de raabte „Paa Gensyn!“ helt ned ad Trapperne.

Og i tre Uger førte de to Forelskede en virkelig lykkelig Tilværelse. Nana følte sig hensat til Tiden for sin første Fremtræden, da hendes første Silkekjole havde voldet hende saa stor en Glæde. Hun gik kun lidt ud, nød Ensomheden og Fredeligheden. En Morgen temmelig tidlig, da hun gik ud for selv at købe Fisk paa La Rochefoucauld-Torvet, blev hun temmelig forbavset ved at løbe lige i Armene paa Francis, hendes Frisør fra fordums Dage. Han havde sit sædvanlige korrekte Ydre, fint Linned, udadlelig Overfrakke, og hun skammede sig ved, at han skulde se hende paa Gaden i Morgenslobrok, med uredt Haar og Tøfler paa Fødderne. Dog han havde den Takt at være endnu høfligere end ellers. Han tillod sig ikke nogetsomhelst Spørgsmaal, han lod, som han troede, hun var paa Rejse: Aa, Frøknen havde rigtig voldet dem mange Sorger ved at bestemme sig til at rejse bort. Det var et Tab for alle.

Nana gav sig imidlertid tilsidst til at udspørge ham, grebet af en Nysgerrighed, der lod hende glemme sin første Forlegenhed. Da Mængden stødte og puffede til dem,

drog hun ham ind i en Port, hvor hun stillede sig lige overfor ham med sin lille Kurv i Haanden. Hvad var der bleven sagt om hendes Flugt? Aa, Gudfader bevares! Af de Damer, hos hvem han kom, sagde nogle dette, andre hint, kort sagt, den havde gjort umaadelig Lykke, en virkelig Sukces! Og Steiner? Hr. Steiner var temmelig langt nede, det endte nok galt med ham, hvis han ikke faldt over en ny Spekulation. Og Daguenet? Aa, Hr. Daguenet havde det udmærket godt, han vidste at ordne sit Liv. Nana, som disse Erindringer ophidsede, aabnede Munden for at spørge om mere endnu, men hun følte en vis Forlegenhed ved at udtale Muffats Navn. Francis smilede og talte først om ham. Hvad Greven angik, saa var det en Ynk, som han havde skæmmet sig efter Frøkenens Bortrejse; han saá ud som en Sjæl i Vaande, man saá ham allevegne, hvor Frøknen havde kunnet være. Langt om længe havde Hr. Mignon truffet ham og ført ham med sig hjem. Ved denne Nyhed brast Nana i en stærk Latter, men det var en fremtvungen Latter.

„Aa! Han holder sig nu til Rose?“ sagde hun. „Aa, véd De hvad, Francis, det er mig fuldstændig ligegyldigt. ... Se mig til den skinhellige Rad! Og det var ham, der svor mig til, at han aldrig vilde have med noget Fruentimmer at gøre efter mig.“

I Grunden var hun rasende.

„Det er mine Efterladenskaber,“ gentog hun, „en net Fyr, som Rose dér har hugget. Aa, jeg forstaar, hun har villet hævne sig, fordi jeg tog det Kvæg til Steiner fra hende ... Det er ogsaa et Kunststykke, at kapre et Mandfolk, jeg har smidt ud.“

„Hr. Mignon fortæller det ikke paa den Maade,“ sagde Frisøren. „Efter hans Beretning er det Hr. Greven, der har jaget Dem bort ... Ja, og det endog paa en mindre smagfuld Maade, med et Spark i Enden.“

Nana blev pludselig ligbleg.

„Hvad? Hvorledes?“ skreg hun. „Med et Spark i Enden? ... Den er dog for tyk! Nej, min Ven, det er mig, der har kastet ham ned ad Trappen, den Hanrej! Thi han er Hanrej, at du véd det; hans Gemalinde har gjort ham til Hanrej med Alverden, endog med denne Vindspiller Fauchery ... Og denne Mignon, der slider Fortovene for at fiske Mandfolk til sin Marekat af en Kone,

som Ingen gider haft, saa mager hun er! ... Sikken noget skidenfærdigt Pak!“

Hun var ved at kvæles, saa aandede hun ud:

„Naa, det siger de! ... Godt, min lille Francis, jeg skal nok ramme dem, det skal jeg ... Har De Lyst til at følge med derhen straks? ... Ja, jeg gaar derhen, og saa kan vi faa at se, om de har Dristighed til stadig at tale om Spark i Enden ... Spark! Naa, jeg skulde nogensinde have taalt et Spark af Nogen. Der er aldrig Nogen, ser De, der har lagt Haand paa mig, fordi jeg vilde flaa dem levende, der vovede sligt!“

Hun dæmpede dog sit oprørte Sind. Naar Alt kom til Alt, kunde de gerne sige om hende, hvad de vilde, hun agtede dem ikke mere end det Snavs, hun traadte paa. Det vilde tilsmudse hende at beskæftige sig med saadanne Mennesker. Hun havde da Agtelse for sig selv. Og Francis, der efterhaanden blev indladende, da hun ganske ligefremt betroede sig til ham, tillod sig at give hende Raad. Hun havde gjort Uret i at ofre Alt for et flygtigt Indfald; Indfald ødelagde Tilværelsen. Hun lyttede til hans Ord med sænket Hoved, medens han talte med en træt Mine som Menneskekenderen, hvem det gør ondt at se en saa smuk Pige kaste sig bort paa den Maade.

„Det bliver min Sag,“ sagde hun tilsidst, „men alligevel, Tak min Ven!“

Hun trykkede ham i Haanden, og hans Haand var altid en Smule fedtet til Trods for hans fuldkomne Renlighed; saa gik hun hen for at købe Fisk.

Hele Dagen igennem opfyldte den Historie om Sparket i Enden hende. Hun talte endog om den til Fontan, og gav sig paany Mine af at være en stærk Kvinde, der ikke vilde finde sig i at blive knipset paa Næsen. Fontan erklærede overlegent, at alle Mandfolk var nogle Sjovere, og at man maatte foragte dem. Efter denne Udtalelse var Nana fuld af virkelig Foragt.

Samme Aften gik de hen i Bouffes for at se et lille Pigebarn, som Fontan kendte, fremtræde i en Rolle paa ti Linjer. Klokken var næsten Et, da de til Fods atter naaede Montmartres Højder. I Chaussée d'Antin havde de købt en Kage, en „Moka“, og de spiste den paa Sengen, fordi der var koldt i Værelserne, og de ikke fandt det Umagen værd at tænde Ilden op. De sad over Ende i

Sengen, Side om Side, med Dynen over Maven og Hovedpuderne stablede op bag Ryggen ; de spiste til Aften og talte sammen om den unge Pige. Nana fandt hende grim og ufiks. Fontan, der laa yderst, rakte Nana Stykker af Kagen, der stod paa Natbordet imellem Lyset og Tændstikkerne. Men tilsidst kom de op at skændes.

„Aa, det var ogsaa En at tale om!“ skreg Nana. „Hun har Øjne som Vridbors-Huller og Haar af Hørfarve.“

„Ti du bare stille!“ sagde Fontan. „Et prægtigt Haar og Øjne fulde af Ild ... Det er grinagtigt, at I Fruentimmer altid skal rakke ned paa hverandre.“

Han saá opbragt ud.

„Naa, lad det nu være nok!“ sagde han langt om længe med et sært Tonefald. „Du véd, jeg holder ikke af at blive drillet ... Lad os lægge os til at sove, ellers ender det nok daarligt.“

Og han pustede Lyset ud, men Nana, der var opbragt, blev ved : hun ønskede slet ikke at blive tiltalt i den Tone, hun var vant til, at man viste hende Agtelse. Da han ikke svarede, maatte hun tie stille, men saa kunde hun ikke ligge stille, hun laa og vendte og drejede sig.

„For Satan ! er du snart færdig med at hoppe op og ned ?“ udbrød han pludselig.

„Det er ikke min Skyld, at der er Krummer i Sengen,“ sagde hun ganske tørt.

Der var virkelig Krummer i Sengen ; hun kunde mærke dem under sine Ben, hun kunde ikke finde Hvile nogetsteds. En eneste Krumme satte saadan Ild i Kroppen paa hende, at hun maatte kradse sig til Blods. For Resten naar man spiste Kager i Sengen, mon man saa ikke altid rystede Overdynen ? Fontan havde i koldblodig Harme tændt Lyset. De stod begge op ; med nøgne Fødder og i Natlinned smækkede de Sengen op og børstede med Hænderne Krummerne ned paa Tæppet. Han rystede af Kulde og skyndte sig at krybe i Seng igen, idet han bandede hende, fordi hun anbefalede ham at tørre Fødderne godt af. Langt om længe indtog hun igen sin Plads, men næppe havde hun strakt sig, før Uroen begyndte igen. Der maatte være flere Krummer endnu.

„Ved Gud, det er ganske vist, der er flere!“ begynd-

te hun igen. „Du har haft dem paa dine Fødder ... Jeg kan ikke holde det ud, jeg siger dig, jeg kan ikke!“

Og hun gjorde Mine til at ville skridte over ham for at hoppe ned paa Gulvet. Fontan, der vilde sove, og hvis Taalmodighed var til Ende, langede hende en Lussing af al Kraft. Lussingen var saa stærk, at Nana i det Samme fandt sig liggende i Sengen med Hovedet paa Puden. Hun var bedøvet.

„Aah!“ sagde hun blot med et dybt Suk som et Barn.

Han truede hende med En til, hvis hun endnu ikke kunde holde sig rolig, saa slukkede han Lyset og lagde sig mageligt om paa Ryggen; et Øjeblik efter snorkede han. Hun hulkede sagte med Næsen ned i Hovedpuden; det var fejgt af ham at bruge Vold, men hun var besat af en sand Rædsel, saa frygtindgydende var Fontans grinagtige Fjæs bleven. Og hendes Vrede fortog sig, det var, som om Lussingen havde beroliget hende. Hun følte Agtelse for ham og trykkede sig op imod Væggen, for at give ham saa god Plads som muligt. Tilsidst faldt ogsaa hun i Søvn med glødende Kinder og Øjnene fulde af Taarer, i en øm Fortvivlelse, i saa træt en Underkastelse, at hun ikke mere mærkede Krummerne. Da hun vaagnede næste Morgen, tog hun Fontan i sine nøgne Arme og trykkede ham fast imod sit Bryst. Han vilde ikke gøre det mere, vel? Aldrig mere? Hun elskede ham altfor meget; det gjorde endog godt at have faaet en Lussing af ham.

Nu begyndte et nyt Liv. Fontan gav hende Ørefigner for et godt Ord; hun vænnede sig efterhaanden til dem og stak dem i Lommen. Undertiden skreg hun op og truede ham, men han drev hende ind mod Muren og talte om at kvæle hende, saa blev hun god igen; som oftest sank hun dog ned paa en Stol og hulkede dér i fem Minuter, saa var det glemt igen og hun fyldte Værelserne med Sang og Latter og Brus af sine Skørter. Det Værste var, at Fontan nu var ude hele Dagen og ingensinde kom hjem før Midnat; han drev om paa Kaféerne, hvor han traf gamle Venner. Nana fandt sig i Alt, skælvede for ham og kælede for ham, kun opfyldt af en eneste Tanke, Frygten for, at hun ikke skulde se ham mere, hvis hun gjorde ham Bebrejdelser. Men de Dage, hvor hun hverken havde Fru Maloir eller sin Tante med lille

Ludvig, kedede hun sig til Døde. En Søndag, da hun paa La Rochefoucauld-Torvet stod og handlede om nogle Duer, blev hun henrykt ved at træffe Satin, der skulde købe et Bundt Ræddiker. Lige siden den Aften, da Prinsen drak Fontans Champagne, havde de begge tabt hinanden af Syne.

„Hvad! er det dig! bor du her i Nabolaget?“ sagde Satin, forbavset over at se hende i Morgentøfler paa Gaden paa denne Tid af Dagen. „Naa, min stakkels Pige, det gaar nok ned ad Bakke!“

Ved at rynke Øjenbrynene fik Nana hende til at tie, da der stod flere andre Kvinder dér i Morgenkjoler, uden Kraver, med Haaret ned ad Nakken og hvide af Dun. Om Morgenen kom nemlig alle Nabolagets „Piger“, der lige havde faaet Mandfolket fra den foregaaende Aften sat paa Porten, herhen for at gøre deres Indkøb, med Øjnene tunge af Søvn, slæbende Tøflerne efter sig i daarligt Humør og trætte af en kedsommelig Nat. Fra hver Gademunding strømmede de ud over Torvet, nogle meget blege, andre unge endnu, nogle henrivende friske, andre skrækkelige, gamle og opdunstede, de skøttede ikke om at ses udenfor Arbejdstimerne; medens paa Fortovene de Forbigaaende vendte sig om efter dem, var der ikke en Eneste af dem, der fandt sig foranlediget til at smile, alle var de beskæftigede og havde antaget en værdig Husmodermine, Mændene var overhovedet slet ikke til for dem. Netop som Satin havde betalt sit Bundt Ræddiker, tilkastede en ung Mand hende i Forbigaaende et: „God Dag, du Lille!“ Hun vendte sig straks om, og med en krænket Dronningemine sagde hun:

„Hvad mon han bilder sig ind, det Svin!“

Saa troede hun nok, hun kendte ham. Tre Dage i Forvejen, da hun ved Midnat drev henad Boulevarden, havde hun paa Hjørnet af Labruyère-Gade talt med ham næsten i en halv Time for at faa ham til at bestemme sig. Men det gjorde hende kun endnu mere opbragt.

„De er nogle rigtige Fæpander, at de raaber saadant noget til En ved højlys Dag,“ sagde hun. „Naar man gaar sine Husholdningsærinder, kan man vel forlange, at de lader En gaa i Fred? Ikke?“

Nana havde endelig købt Duerne, skønt hun tvivlede paa, at de var helt friske. Satin vilde saa vise

hende sin Gadedør, det var lige ved i Rochefoucauld-Gade. Og da de saa var blevne alene, fortalte Nana hende om sin Lidenskab for Fontan. Da de var naaede til det Hus, hvor Satin boede, stillede hun sig med sine Ræddiker under Armen op udenfor og lyttede opmærksomt til Nana, der nu tog Løgnen til Hjælp og med mange Eder forsikrede, at det var hende, der havde smidt Grev Muffat paa Døren med et Par kraftige Spark i Enden.

„Aa, rigtig brillant!“ udbrød Satin, „rigtig brillant, et Par Spark i Enden! Og han sagde Intet, vel? Han er saa fejg! Der vilde jeg gerne have været for at se hans Snude ... Kære Nana, det gjorde du Ret i! Og skidt med Pengene! Naar jeg har en Forlibelse, saa kunde jeg gerne krepere deraf ... Hvad? Du kommer da og ser til mig, det maa du love mig. Døren til Venstre. Bank tre Gange paa, for her render saadan en Mængde Bøller.“

Naar Nana senere kedede sig altfor meget, gik hun hen til Satin. Hun var altid sikker paa at træffe hende, da hun ingensinde gik ud før Klokken seks. Satin beboede to Værelser, som en Apoteker havde møbleret for at frelse hende fra Politiet, men i mindre end tretten Maaneder havde hun slaaet Møblerne i Stykker, flaaet Betrækket, tilsvinet Gardinerne i et saadant Vanvid af Snavs og Uorden, at det saá ud, som Lejligheden var beboet af en Flok gale Katte. Naar hun en Gang imellem om Morgenen selv fandt det væmmeligt og besluttede sig til at gøre rent, beholdt hun gerne i Haanden Ryggen af flere Stole og Stumper af Tapetet, saa stærkt tog hun fat for at faa Bugt med Snavset. Disse Dage var der mere snavset end ellers og man kunde ikke komme ind, fordi der laa Bunker af alle Haande Sager paa Tværs af Dørene. Satin var tilsidst ved at opgive sin Husholdning. Ved Lys kunde Skabet med Spejlet, Uret og det, der var tilbage af Gardinerne, endnu gøre Indtryk paa Herrerne. For Resten havde Husejeren i det sidste halve Aar truet med at smide hende ud. Naa, til hvem skulde hun da passe paa sine Møbler? Maaske til ham? Aldrig! Og naar hun var i godt Humør, raabte hun: „Hyp! Hyp dog!“ og langede Skabet og Kommoden et kraftigt Spark, saa de knagede.

Nana traf hende næsten altid i Sengen. Selv paa Dage, da Satin gik ud for at besørge sine Ærinder, var hun saa træt, naar hun kom hjem igen, at hun lagde sig til at sove ovenpaa Sengen. Om Formiddagen slæbte hun Benene efter sig, døsede rundt paa Stolene og vaagnede først op af denne Sløvhed henimod Aften paa den Tid Gaslygterne blev tændte. Og Nana følte sig meget veltilpas, naar hun sad dér hos hende uden at bestille noget, midt i denne Uorden: en Seng, der ikke var redt, Vandfade rundt om paa Gulvet, Skørter, der med den foregaaende Aftens Gadesnavs tilsvinede Lænestolene. Der var en Snakken og en Fortrolighed uden Ende, medens Satin i bar Særk og med Fødderne højere i Vejret end Hovedet, laa og hørte til med en Cigaret i Munden. Undertiden købte de Absint om Eftermiddagen, for at glemme deres Bekymringer, som de sagde; uden at gaa ned ad Trappen og uden at hænge saa meget som et Skørt om sig, bøjede Satin sig ud over Trappegelænderet og raabte Beskeden ned til Portnerskens Datter, en Tøs paa ti Aar, som, naar hun bragte Absinten i et Glas, lod sine Øjne løbe op og ned ad Damens Ben.

Alle deres Samtaler drejede sig om Mandfolkenes Sjofelhed. Nana var dræbende kedsommelig med sin Fontan, hun kunde ikke sige ti Ord uden at give sig til at vaase om, hvad han havde sagt og hvad han havde gjort. Men Satin, der var en skikkelig Pige, hørte taalmodigt paa disse evindelige Historier om, hvor længe hun sad ved Vinduet og ventede paa ham, om hvorledes de var komne op at skændes om en brændt Ragout, om hvorledes de forsonedes i Sengen, efter at de i timevis havde surmulet i Tavshed. Nana betroede hende endog alle de Prygl, hun fik; i den forløbne Uge havde han drevet hende en, saa hendes Øje var svulmet op; og Aftenen i Forvejen havde han, da han ikke kunde finde sine Tøfler, med en Lussing kastet hende over mod Natbordet. Den Anden forbavsedes aldeles ikke, men røg videre paa sin Cigaret, og afbrød kun denne Beskæftigelse for at sige, at hun altid bukkede sig ned, saa stod Herren og fægtede i den tomme Luft med sin Ørefigen.

Det var denne Fornøjelse at tygge Drøv paa Fontans Ørefigner, at udkramme hele Fontans Væsen lige indtil den Maade, hvorpaa han tog sine Støvler af. der

hver Dag førte Nana dertil, saa meget mere, som Satin tilsidst udtalte sin Deltagelse for hende, idet hun gav sig til at fortælle endnu værre Historier, hvorledes en Konditor havde slaaet hende til Jorden og ladet hende ligge dér som død, og til Trods for Alt elskede hun ham. Nu kom der Dage, hvor Nana erklærede, at hun ikke kunde holde det ud. Satin fulgte hende hjem lige til hendes Port, blev saa gaaende en Timestid i Gaden for at se, om han ikke myrdede hende. Men Dagen efter nød de to Kvinder hele Eftermiddagen Forsoningens Glæde, thi de foretrak, skønt de ikke sagde det, de Dage, hvor der havde været Prygl i Landskabet, fordi det vakte deres Lidenskaber stærkere til Live.

Nana og Satin var blevne uadskillelige, dog kom Satin ingensinde hjem til Nana, da Fontan havde erklæret, at han ikke vilde have Trækkere i sit Hus. Men de gik ud sammen, og saaledes skete det, at Satin en Dag tog sin Veninde med hen til en Dame, netop denne Fru Robert, med hvem Nana tidligere havde staaet i Forbindelse og om hvem hun altid talte med en vis Agtelse, siden hun havde afslaaet at komme til hendes Aftengilde. Fru Robert boede i Mosnier-Gade, en ny, meget stille Gade, uden en eneste Butik, og hvis pæne Huse med deres smaa, indskrænkede Lejligheder var befolkede med „Piger“. Klokken var fem ; langs med de mennesketomme Fortove holdt i de høje, hvide Huses fornemme Stilhed en Række Vogne og ventede paa Børsherrer og Handlende, medens nogle Herrer, idet de skyndte sig forbi, saa op til Vinduerne, hvor Piger, der syntes at vente Besøg, viste sig i Friserkaaber. Nana vilde først ikke gaa op, da hun, som hun ytrede med en knibsk Mine, ikke kendte denne Dame, men Satin trængte ind paa hende : man kunde da altid tage en Veninde med sig, og hun skulde blot af Høflighed aflægge Fru Robert et Besøg ; hun havde den foregaaende Aften truffet hende paa en Restauration, og her havde Fru Robert vist sig meget forekommende og bedt hende indtrængende om at se op til sig. Endelig gav Nana efter, men da de var naaede op, fik de af en søvnig Barnepige den Besked, at Fruen ikke var kommen hjem endnu, dog kunde de saa godt gaa ind i Dagligstuen, og her lod hun dem tage Plads.

„Gud bevares! hvor her er elegant!“ udbrød Satin.

Det var et alvorligt og borgerligt Værelse med mørkt betrukne Møbler og i det Hele udstyret med den Elegance, man træffer hos en parisisk Handlende, der har trukket sig tilbage med nogen Formue. Nana, paa hvem Værelset gjorde et stærkt Indtryk, gav sig til at gøre Løjer, men Satin tog hende dette ilde op: hun svarede for Fru Roberts Dyd. Man traf hende altid i Selskab med ældre og alvorlige Herrer, der bød hende deres Arm; for Øjeblikket havde hun en tidligere Chokoladehandler af en alvorlig Fremtræden; han, der var henrykt over Husets gode Udseende, lod sig, naar han kom, melde, og kaldte altid Fru Robert „mit kære Barn“.

„Men se dér, det er hende!“ udbrød Satin og viste paa et Fotografi, der stod foran Uret.

Nana betragtede et Øjeblik dette Fotografi, det forestillede en meget mørk Dame med et aflangt Ansigt, hvori Læberne var knebne sammen til et overbærende Smil. Man vilde straks have gættet paa en Dame af Stand med gode Indtægter.

„Det er som bare Pokker,“ tog Nana langt om længe til Orde, „jeg er vis paa, at jeg har set det Ansigt et eller andet Sted, men hvor, det kan jeg ikke komme paa. Men det kan ikke have været paa noget særlig fint Sted ... Aa nej, ganske vist ikke paa noget fint Sted.“

Og hun tilføjede henvendt til sin Veninde:

„Naa, du har jo lovet at komme hen til hende; hvad vil hun dig?“

„Hvad hun vil mig? For Pokker! uden Tvivl tale med mig, være lidt sammen med mig ... Det er den rene Høflighed!“

Nana stirrede stift paa Satin, saa smækkede hun sagte med Tungen, naa det kunde jo være hende ligegyldigt. Men da denne Dame ikke viste sig, erklærede hun, at nu vilde hun ikke vente længere, og saa gik de begge to deres Vej.

Da Fontan den næste Morgen havde underrettet Nana om, at han ikke kom hjem til Middag, gik hun tidligt hen til Satin, for at indbyde hende til et Traktement paa en Restauration. Men hvilken Restauration skulde de vælge, det var det store Spørgsmaal. Satin foreslog en af Ølstuerne, men dem fandt Nana sjofle. Langt om

længe besluttede hun at spise hos Laura i Martyr-Gade, dér spiste man ved sluttet Bord, og Middagen kostede tre Franks.

Da de var kede af at vente og ikke kunde finde paa andet end at drive rundt paa Gaderne, kom de tyve Minuter for tidlig til Laura. De tre Spisesale var endnu tomme. De tog Plads ved et Bord i selve det Værelse, hvor Laura Piedefer tronede paa en høj Kontorstol. Denne Laura var en Dame med svulmende Former, men indsnøret af Bælter og Snøreliv.

Nu begyndte Pigerne at komme, de gik i Række hen til Laura, hævede sig paa Taaspidsen og kyssede hende med øm Fortrolighed paa Munden; medens dette Kødbjerg med fugtige Øjne forsøgte at se deltagende ud, uden at være venligere mod den Ene end mod den Anden, for ikke at vække deres Skinsyge. Pigen, der vartede disse Damer op, var i Modsætning til Fruen meget mager; hun var koparret, havde sorte Øjenlaag og et Blik, der luede af en mørk Glød.

De tre Stuer var hurtigt blevne fyldte. Der var et Hundrede Gæster, der paa Lykke og Fromme tog Plads, hvor det kunde falde sig; Størstedelen af dem var henved de Fyrretyve, store og tykke, rene Kødbjerge, med tydelige Mærker af Lasten paa deres slappe Munde. Midt imellem disse oppustede Barme og Maver saas nogle pæne slanke Piger, hvis Udtryk endnu havde bevaret et Præg af Uskyld, men hvis Bevægelser til Gengæld var frække; det var øjensynligt Begynderinder, der af en Stamgæst var fiskede i en Dansebod og førte til Laura, hvor Hovedstammen af fede Fruentimmere, der havde sat deres Ungdom til, puffede til hinanden, for som gamle Ungkarle at krese om dem, vise dem alle Haande Opmærksomheder og traktere dem med Lækkerier. Af Mandfolk var der kun faa, højst en ti, femten Stykker, tilstede, og de indtog en meget beskeden Holdning under denne overvældende Flod af Skørter, undtagen fire forsorne Fyre, der var komne for at se og uden mindste Forlegenhed udtalte deres Mening.

„Ikke sandt?“ sagde Satin, „den er meget god, Maden her!“

Nana nikkede med Hovedet, hun var tilfreds. Det var en kraftig gammeldags Middagsmad, som paa en

Gæstgivergaard i Provinserne: Butterdejgs-Postej, Høns med Ris, brunede Bønner og Karamel-Budding. De styrtede sig især over Hønseretten, de spiste, saa det knagede i deres Snøreliv, og saa sent som muligt lagde de Kniv og Gaffel ned. I Begyndelsen var Nana bange for at træffe paa gamle Veninder, der kunde gøre hende dumme Spørgsmaal, men hun faldt til Ro, da hun ikke opdagede et eneste bekendt Ansigt i hele denne stærkt blandede Sværm, hvor falmede Kjoler og beklagelsesværdige Hatte saas Side om Side med rige Dragter i broderlig Forening af samme Fordærvelse. Et Øjeblik blev hun fængslet af en ung Mand med kortklippet krøllet Haar og et trodsigt Ansigt, der uden Afbrydelse holdt et helt Bord af Piger, som struttede af Fedt, optagen med sine mindste Indfald. Men, da den unge Mand lo, svulmede hans Bryst.

„Nej dog, det er en Pige!“ undslap det Nana med et lille Skrig.

Satin, der stoppede sig med Hønreretten, løftede Hovedet og mumlede med Munden fuld af Mad:

„Aa, ja vist, jeg kender hende nok ... Et meget fiks Pigebarn! Mandfolkene slaas om hende.“

Nana fandt det smagløst og vrængede Mund, den Slags Ting forstod hun ikke endnu. Hun svarede derfor med sin forstandige Stemme, at Smag og Farver burde man ikke strides om, thi man kunde aldrig vide, hvad man en skønne Dag kunde komme til at synes om. Derpaa gav hun sig med en filosofisk Mine til at spise sin Karamel-Budding og lagde tydeligt Mærke til, at Satin bragte de nærmeste Borde i Oprør ved sine store, blaa Jomfru-Øjne. Der var især lige ved hende et stort lyshaaret Kvindemenneske, der viste sig meget elskværdig, hun glødede og arbejdede sig frem, saa Nana var lige ved at lægge sig imellem.

Men netop i dette Øjeblik vakte en Dame, der traadte ind, hendes Forundring. Hun havde genkendt Fru Robert. Denne sendte med sin søde smilende Mine den store, magre Pige et fortroligt Nik, gik saa hen og lænede sig op ad Lauras Disk; de to trykkede et langt Kys paa hinandens Kinder. Nana fandt dette Kærtegn meget løjerligt fra en saa fornem Dames Side, saa meget mere, som Fru Robert ikke havde sin beskedne Mine paa,

tværtimod. Hun kastede Blik rundt i Salen og talte med sagte Stemme. Laura havde atter indtaget sit Sæde og tronede dér med Majestæt som et gammelt Afgudsbillede af Lasten, med dette Ansigt, der var ligesom lakeret af de Trofastes Kys; og ovenover de fulde Fade herskede hun over sin oppustede Kundekres af tykke Fruentimmere, umaadelig i Forhold til de største af disse, tronende i den Overkelner-Lykkefølelse, som opvejer fyrretyve Aars Slid.

Fru Robert havde faaet Øje paa Satin; hun forlod Laura, ilede hen til hende, viste sig elskværdig, sagde hvor dybt hun beklagede ikke at have været hjemme den foregaaende Dag; og da Satin, der følte sig smigret, absolut vilde skaffe hende en lille Plads, forsikrede hun, at hun havde spist til Middag. Hun var blot gaaet herind for at se sig om. Stadig talende stod hun bagved sin unge Veninde og støttede sig til hendes Skuldre; med et Smil spurgte hun saa:

„Naa, hvornaar ser jeg Dem saa? Dersom De var fri ...“

Nana kunde uheldigvis ikke høre mere. Denne Samtale havde oprørt hende, og hun brændte efter at sige denne ærbare Dame nogle smaa Sandheder.

Der var fikse Piger i stort Toilet med alle deres Diamanter. De kom flokkevis til Laura, som duttede dem alle; grebne af en fordærvet Smag spaserede de rundt med Ædelstene til en Værdi af Hundredtusind Franks paa deres Krop, for at spise til Middag dér for tre Franks Stykket, iagttaget med skinsyg Forbavselse af disse fattige, tilsølede Piger. I det de kom ind, højrøstede og med deres klare Latter, bragte de ligesom en Solstraale med udefra; Nana havde næsten drejet Hovedet om og havde til sin store Ærgrelse blandt dem faaet Øje paa Lucy Stewart og Maria Blond. I næsten fem Minuter talte de med Laura, førend de gik ind i Salen ved Siden af, og al denne Tid holdt Nana sit Hoved bøjet, idet hun gav sig Mine af at være meget optaget af at rulle Brødkrummer paa Dugen. Da hun langt om længe mente at kunne vende sig igen, blev hun overrasket: Stolen ved Siden af hende var tom, Satin var forsvundet.

„Men dog! hvor er hun dog henne?“ udbrød hun ganske højt.

Det store lyshaarede Kvindemenneske, der havde overvældet Satin med Opmærksomheder, slog en Latter op, skønt hun var i slet Lune, og da Nana, hidset af denne Latter, stirrede paa hende med et truende Blik, sagde hun sagtmodig med slæbende Stemme:

„Det er ikke mig, kan De være vis paa, det er den Anden, der har spillet Dem dette Puds.“

Da Nana forstod, at de drillede hende, svarede hun intet herpaa; hun blev endog siddende et Øjeblik, da hun ikke vilde give sin Vrede Luft. Fra Baggrunden af den tilstødende Sal hørte hun Lucy Stewart le og snakke, medens hun trakterede et helt Bord Pigebørn, der var komne fra Montmartres og la Chapelles Danseboder. Der var meget hedt og beklumret af den stærke Maddunst. Pigen bar Stabler af brugte Tallerkener ud, medens de fire Herrer tilsidst var begyndte at tylle Vin paa et halvt Dusin Piger i det Haab at drikke dem saa fulde, at de skulde ligge stendøde hen. Det ærgrede Nana, at hun skulde betale Middagen for Satin. Hun var et skidt Fruentimmer, som lod sig traktere, og som saa stak af med den første fnisende Abekat, der mødte op, uden en Gang at sige Tak! Ganske vist, det var ikke mere end tre Franks, men det forekom hende alligevel altfor dyrt, da Maaden var saa gemen. Hun betalte dog, kastede seks Franks til Laura, som hun i dette Øjeblik foragtede dybere end Snavset i Rendestenen.

Da hun var naaet hen i Martyrgade, følte Nana sin Harme vokse mere og mere. Det var sikkert, hun skulde ikke mere rende efter Satin; det var en net Skarndynge at stikke Næsen i. Men hun fandt, at hun havde spildt sin Aften, og langsomt gik hun henimod Montmartre, især forbitret paa Fru Robert. Hun havde ganske vist en sjælden Frækhed i at give den fornemme Dame, jo vist, hendes Fornemhed hørte hjemme paa en Mødding. Nu var hun ganske sikker paa, hvor det var, hun havde truffet hende, nemlig i *Sommerfuglen*, en ussel Knejpe i Fiskergade. Og hun lagde an paa Kontorchefer med beskedne Miner, og hun afslog at komme til de Aftengilder, til hvilke man gjorde hende den Ære at indbyde hende, altsammen for at stille sig dydig an!

Medens Nana gik og tumlede med disse Tanker, var hun naaet hjem til sig selv i Véron-Gade. Hun blev helt forundret ved at se, der var Lys; Fontan var kommet hjem i daarligt Lune, ogsaa han var bleven forladt af den Ven, han havde indbudt til Middag. Han hørte med en ligegyldig Mine paa de Forklaringer, hun gav i sin Angst for at faa Lussinger; hun var helt bestyrtet ved at træffe ham dér, da hun ikke havde ventet ham før Klokken et om Morgenen; hun tilstod ganske vist at have udgivet seks Franks, men hun løj, naar hun sagde, at hun havde været ude med Fru Maloir. Han var højtidelig, han rakte hende et Brev med Udskrift til hende, som han ganske rolig havde aabnet.

Det var et Brev fra Georg, der stadig var indelukket paa Fondettes, men hver Uge udgød sine Følelser paa nogle glødende Sider. Nana elskede at faa Breve, især naar de indeholdt stærke Kærlighedserklæringer og dyre Elskovsløfter; hun læste dem for Alle og Enhver. Fontan kendte Georgs Stil og vidste at værdsætte den. Men i Aften var Nana i den Grad ængstelig for en Scene, at hun foregav Ligegyldighed, hun gennemløb Brevet med en tvær Mine og kastede det straks hen.

Fontan havde givet sig til at slaa Tappenstreg paa en Rude; han fandt det ærgerligt at gaa saa tidligt i Seng, men vidste ikke, hvad han ellers skulde tage sig til. Pludselig vendte han sig om:

„Hvad om man straks skrev et Brev til denne Knægt," sagde han.

Det var sædvanligvis ham, der skrev; han magtede Stilen. Han plejede at læse det, han havde skrevet, højt for Nana, og han følte sig lykkelig, naar saa denne, begejstret over Brevet, omfavnede ham og erklærede, at der var Ingen, der kunde finde paa saadanne Udtryk, som han. Det endte gerne med, at de optændte af Elskov faldt i hinandens Arme.

„Som du vil!" svarede hun. „Jeg vil lave Te og saa kan vi gaa i Seng."

Fontan satte sig saa til Rette med en stor Opdækning af Pen, Blæk og Papir foran sig. Han rundede Armen og skød Hagen frem.

„Min Elskede!" begyndte han med høj Stemme. Og i mere end en Time anstrengte han sig, gennem-

tænkte ofte en Sætning med Hovedet mellem Hænderne, filede paa Stilen og lo til sig selv, naar han havde fundet paa et særligt ømt Udtryk. Nana havde allerede i Tavshed drukket to Kopper Te. Langt om længe læste han Brevet, som man læser paa Teatret, med en lille Tenor og malende Bevægelser. Han talte i dette Brev paa fem Sider om „de henrivende Timer, de havde tilbragt paa Mignotte, disse Timer, hvorom Erindringen vil blive tilbage som fin Parfume“, han svor „en evig Troskab mod dette deres Kærligheds Foraar“ og endte med en Erklæring om, at hans eneste Ønske var, „at begynde forfra paa denne Lykke, hvis Lykken kunde gentage sig.“

„Du forstaar,“ forklarede han, „at jeg siger alt dette af Høflighed. Ellers var det til at le af ... Hvad, jeg tror, hun er rørt.“

Han triumferede. Men Nana, der stadig var paa sin Post, begik den Fejl ikke at fare ham om Halsen og ytre sin Henrykkelse. Hun fandt Brevet godt, ikke mere. Saa blev han opbragt. Siden hans Brev ikke fandt Naade for hendes Øjne, kunde hun jo selv skrive et andet, og i Stedet for, som de plejede, at kysses, efter at være blevne rørte over disse Kærlighedsfraser, blev de siddende kolde og ligegyldige hver paa sin Side af Bordet. Dog, hun havde skænket en Kop Te til ham.

„Hvad er det for et Svineri!“ raabte han, saasnart han havde vædet Læberne. „Du har kommet Salt i Teen!“

Nana var saa uheldig at trække paa Skuldrene, hvorover han blev rasende.

„Aa, det gaar nok galt i Aften!“

Og saa begyndte de at skændes. Uret viste kun ti; det var en Maade at faa Tiden slaaet ihjel paa. Han hidsede sig op; han slyngede i Ansigtet paa Nana under en Strøm af Skældsord alle Slags Anklager, den ene efter den anden uden at give hende Lejlighed til at forsvare sig. Hun var skiden, hun var dum, hun havde gaaet paa Træk alle Vegne. Saa kom han ind paa Pengespørgsmaalet. Ødede han maaske seks Franks væk, naar han spiste ude? Det var Andre, der trakterede ham med Middagsmad, ellers skulde han nok have spist sin hjemmelavede Mad. Og saa var det endog den gamle Kælling Fru Maloir, hun havde trakteret, den magre Rallike

skulde han nok smide paa Porten den Dag imorgen: Jo Tak! Deres Penge skulde nok naa langt, hvis de hver Dag, baade han og hun, vilde smide seks Franks ud paa Gaden.

„Jeg vil have Regnskab straks!“ raabte han. „Naa, op med Pengene! Hvor meget har vi igen?“

Alle hans smudsige Gerrigheds-Tilbøjeligheder brød nu frem. Nana, der var bestyrtet, overvundet, skyndte sig at tage de Penge, hun havde liggende i Sekretæren, og lagde dem for Næsen af ham. Indtil dette Øjeblik havde Nøglen siddet i den fælles Kasse, og de havde frit taget af den.

„Hvorledes!“ udbrød han efter at have talt Pengene, „der er næppe syv tusind Franks tilbage af sytten Tusind, og vi har kun boet sammen i tre Maaneder. Det er ikke muligt!“

Han fo'r op, rodede i Sekretæren, tog Skuffen ud for at gennemsøge den i Lampelyset. Men der var ikke mere end sekstusind otte hundrede og nogle Franks. Det blev et rigtigt Uvejr.

„Ti tusind Franks paa tre Maaneder?“ brølede han. „I Djævlens Skind og Ben, hvor har du gjort af Pengene? Hvad? Svar! ... Er de allesammen gaaede til din Tante, den Benrad, hvad? Eller holder du Mandfolk, ja naturligvis, vil du svare!“

„Aa, hvor du farer op!“ sagde Nana. „Regnskabet er meget let at gøre ... Du regner ikke Møblerne, og saa har jeg maattet købe Linned. Der gaar meget med, naar man sætter Bo.“

Men skønt han raabte paa Forklaringer, vilde han ikke høre paa dem.

„Ja, der gaar altfor meget med,“ gentog han i en roligere Tone, „og ser du, min lille Ven, jeg har nok af denne fælles Husholdning ... Du véd, at disse syv tusind Franks er mine. Naa, siden jeg har dem i Haanden, saa beholder jeg dem ... Fordi du er en Ødeland, har jeg ikke Lyst til at blive ruineret. Enhver sit!“

Og med en overlegen Mine puttede han Pengene i Lommen. Nana stirrede bestyrtet paa ham. Han vedblev med Forekommenhed:

„Du kan nok begribe, at jeg ikke er saa tosset at underholde Tanter og Børn, der ikke kommer mig ved ...

Du har nu haft Lyst til at give dine Penge ud, ser du nok; men mine, det er forbudt! ... Naar du vil stege en Bedekøile, skal jeg nok betale Halvdelen. Og om Aftenen gør vi saa Regnskabet op.“

Pludselig blev Nana saa opbragt, at hun ikke kunde holde dette Skrig tilbage:

„Indrøm dog, at du har hjulpet godt til med at sætte mine ti tusind Franks over Styr ... Du er en Svinepels!“

Han ulejligede sig ikke med at sige hende imod, men rejste sig og langede hende tværs over Bordet en Ørefigen af al sin Kraft.

„Gentag det bare!“

Til Trods for Ørefigenen sagde hun det igen, han faldt over hende og slog hende alle Vegne. Snart havde han bragt hende i en saadan Tilstand, at hun som sædvanlig tilsidst klædte sig af og lagde sig grædende i Sengen. Han stønnede og skulde lige til at lægge sig om og sove, da han henne paa Bordet fik Øje paa Brevet, som han havde skrevet til Georg. Han foldede det omhyggeligt sammen, vendte sig om mod Sengen og sagde med en truende Mine:

„Det er meget godt, jeg skal selv bringe det paa Posthuset, da jeg ikke holder af Luner ... Flæb nu ikke mere, det plager mig.“

Nana, der græd med smaa Suk, holdt sit Aandedræt tilbage. Da han var kommen i Seng, kastede hun sig hulkende til hans Bryst med saa stor Voldsomhed, at hun var lige ved at kvæle ham. Deres Slagsmaal endte altid paa den Maade; hun skælvede for at miste ham, hun havde en fejg Trang til at vide ham hos sig til Trods for Alt. To Gange stødte han hende tilbage med en overlegen Bevægelse, men denne Kvinde, der med sine store, fugtige, tro Hunde-Øjne bønfaldt ham, kaldte med sine varme Favntag et Begær til Live hos ham. Og han paatog sig en naadig Mine uden dog at nedlade sig til nogen Imødekommenhed, han lod sig kærtegne og tage med Magt som en Mand, hvis Tilgivelse det er vanskeligt at vinde. Saa blev han grebet af en Uro, han frygtede, at Nana kun spillede denne Komedie for at faa Nøglen til Kassen igen. Lyset var slukket, da han følte Trang til at hævde sin Bestemmelse.

„Du forstaar, min Pige, det er alvorligt ment, jeg beholder Pengene.“

Nana, der laa paa Ryggen og døsede, fandt et storslaaet Svar:

„Ja, vær ikke bange ... Jeg vil arbejde.“

Men deres Samliv blev fra denne Aften mere og mere vanskeligt. Fra den første Dag i Ugen til den sidste, var der en Klasken-Ørefigner, et sandt Tik-Tak, der syntes at ordne deres Tilværelse. Skønt Nana fik Bank, antog hendes Legeme en Smidighed som fint Linned; hendes Hud blev sart, rød og hvid, og saa blød at røre ved, og hendes Øjne blev saa klare, at hun med hver Dag blev smukkere og smukkere. Ogsaa Prullière rendte som en Gal i Hælene paa hende, kom, naar Fontan ikke var hjemme, puffede hende ind i Krogen for at kunne omfavne hende. Men hun slog fra sig, oprørt og rødmende af Skam; hun fandt det væmmeligt, at han vilde bedrage en Ven. Prullière lo i Skægget med en ærgerlig Mine. Sandt at sige, hun var køn, men dum! Hvorledes kunde hun knytte sig fast til saadan en Abekat? Thi naar Alt kom til Alt, var Fontan virkelig en Abekat, med sin store Næse, der aldrig var i Ro. Et snavset Hoved! Og en Mand, der kedede Publikum endnu mere!

„Det er muligt, jeg elsker ham, som han er,“ svarede hun en Dag med rolig Mine, som en Kvinde, der tilstaar, at hun har en afskyelig Smag.

Bosc slog sig til Taals med at spise dér, saa ofte som muligt. Bag Ryggen af Prullière trak han paa Skuldrene, han var en køn Fyr, men ikke nogen alvorlig Ven. Flere Gange havde han været til Stede ved de huslige Scener, som Fontan og Nana opførte, naar Fontan ved Desserten vafledе Nana, tyggede han ganske sindigt videre, som om han fandt det ganske i sin Orden. For at takke for Maden udgød han sig altid over deres Lykke. Han selv udtalte sig som Filosof, han havde givet Afkald paa Alt, endog paa Æren. Undertiden lænede Prullière og Fontan sig tilbage paa deres Stole og hengav sig ved det afdækkede Bord til at fortælle om den Lykke, de havde gjort paa Scenen; lige indtil Klokken to om Morgenen kunde de sidde saaledes, medens Bosc, fordybet i Fortiden, ganske stille tømte Kognaks-Flasken, idet han af og til udstødte et lille Pust Foragt. Hvad var der

bleven tilbage af Talma? Intet, saa kunde de vel lade ham i Fred?

En Aften traf han Nana grædende. Hun tog sit Underliv af for at vise, hvor hendes Ryg og hendes Arme var sorte af Slag. Han betragtede nøje hendes Hud uden at forsøge paa at misbruge Situationen, saaledes som den Torsk til Prullière vilde have gjort. Derpaa tog han højtideligt til Orde:

„Min Pige, hver der findes Kvinder, der vanker ogsaa Klaps. Det er Napoleon, tror jeg, der har sagt dette ... Vask dig med Saltvand. Det er ganske udmærket mod den Art Smerter. Naa, du vil faa flere, og beklag dig ikke, saalænge du endnu har hele Lemmer ... Du forstaar vel, at jeg indbyder mig selv til Middag; jeg har nemlig set en Bedekølle."

Fru Lerat besad derimod ikke denne Filosofi; hver Gang Nana viste hende en ny blaa Plet paa sin hvide Hud, skreg hun højt: man vilde dræbe hendes Niece, det kunde ikke gaa i Længden. Fontan havde virkelig smidt Fru Lerat paa Døren med de Ord, at han ønskede ikke at se hende mere hos sig, og siden den Dag maatte hun, naar hun var der og han kom hjem, gaa sin Vej gennem Køkkenet, hvilket ydmygede hende forskrækkeligt. Hun kunde ikke holde op med at tale om denne grove Person; hun bebrejdede ham især hans Mangel paa Opdragelse og hans Optræden overfor virkelige Damer.

„Aa, det ser man straks," sagde hun til Nana, „han har ikke Begreb om de simpleste selskabelige Vedtægter. Hans Moder maa have været en simpel Kælling, benægt det ikke, jeg har det paa Følelsen ... Jeg taler ikke for min egen Skyld, skønt en Dame i min Alder har Krav paa visse Hensyn ... Men nu du ... hvorledes kan du finde dig i hans daarlige Manerer; thi uden at rose mig selv, har jeg bestandig lært dig at holde paa din Værdighed, og du har hjemme hos dig selv modtaget de bedste Raad. Hvad? I vor Familie er vi meget velopdragne."

Nana sagde hende ikke imod, men hørte til med bøjet Hoved.

„Naa og du," vedblev Tanten, „du har jo kun kendt fornemme Personer ... Det talte netop Zoé og jeg om igaar Aftes hjemme hos mig. Hun kunde ikke forstaa dig mere. „Hvor er det muligt," sagde hun, „at

Frøknen, der kunde vikle Greven, der var en fuldkommen Kavaler, om sin Finger — thi mellem os sagt ser det ud, som om du har behandlet ham for meget som Idiot — hvor er det muligt, at hun kan lade sig mishandle af denne Gøglertamp.“ Og jeg sagde saa, at Pryglene, dem kunde du jo nok bære endnu, men at jeg ingensinde vilde have taalt den Mangel paa Hensyn ... Og for Resten er der ingen Stads ved ham. Jeg vilde ikke have hans Billede i min Stue. Og for saadant et Fugleskræmsel ødelægger du dig. Ja, min kære Pige, du ødelægger dig; du gisper, naar der er saa mange, og det meget rige Herrer og Medlemmer af Regeringen ... Naa, nok om det! Det tilkommer ikke mig at sige disse Ting. Men ved den første Uforskammethed vilde jeg i dit Sted stille mig op foran ham, og idet jeg slyngede ham et: „Min Herre, for hvem antager De mig?“ i Ansigtet, vilde jeg anlægge den store Mine, du ved nok, og den vilde nok fuldstændig lamme ham.“

Nana brast ud i Hulken og stammede:

„Aa, Tante, jeg elsker ham!“

Sandheden var, at Fru Lerat følte sig meget urolig, da hun saá, at hendes Søsterdatter havde megen Møje med i Ny og Næ at give hende de tyve Sous-Stykker, hun skulde betale for lille Ludvigs Ophold. Ganske vist, hun vilde gerne opofre sig og alligevel beholde Barnet og afvente bedre Tider, men Tanken om, at det var Fontan, der forhindrede hende, Drengen og hans Moder i at svømme i Guld, oprørte hende i den Grad, at hun var lige ved at fornægte Kærligheden. Hun sammenfattede da ogsaa sin Mening i disse strænge Ord:

„Hør vel efter, hvad jeg siger dig: den Tid vil komme, da han har plyndret dig lige til Skindet, saa vil du komme og banke paa min Dør, og jeg skal nok lukke dig ind.“

Snart blev Pengene Nanas største Bekymring. Fontan havde ladet de syv Tusinde Franks forsvinde; utvivlsomt havde han gemt dem paa et sikkert Sted, og hun vilde ingensinde vove at spørge ham derom, thi hun skammede sig paa hans Vegne, dette Fugleskræmsel, som Fru Lerat kaldte ham. Hun skælvede for, at han kunde tro hende i Stand til at blive hos ham for hans Penges Skyld. Han havde ganske vist lovet at yde sit Bidrag til Hus-

holdningsudgifterne; de første Dage gav han ogsaa hver Morgen tre Franks, men for disse forlangte han at faa alt muligt, Smør, Kød, Aarets første Grøntsager. Dersom hun vovede at gøre en eller anden Indvending, dersom hun lod et Ord falde om, at man ikke kunde købe hele Torvehallen for en Frank, fo'r han op: hun duede ikke til Noget, var en Ødeland, et dumt Dyr, som de Handlende snød, og truede for Resten altid med at tage i Kost et andet Sted. Og da der var gaaet en Maaned, kom der Dage, hvor han glemte at lægge de tre Franks paa Kommoden; hun tillod sig saa at spørge ham om dem, frygtsomt og ad Omveje. Men han holdt saadant et Postyr, gjorde hende under det første, det bedste Paaskud Livet saa surt, at hun foretrak ikke mere at regne med hans Bidrag. Havde han ikke efterladt de tre 20-Sous-Stykker, og fik han alligevel noget at at spise ved sin Hjemkomst, var han derimod glad som Fuglen i Luften, opmærksom, kyssede Nana og dansede rundt mellem Stolene. I sin Glæde herover var Nana endog lige ved at ønske, at der intet laa paa Kommoden til Trods for den Vanskelighed, hun havde med at faa det til at slaa til.

En Dag gav hun ham endog hans tre Franks tilbage under det Paaskud, at hun endnu havde Penge fra den foregaaende Dag. Da han ikke havde givet hende noget den Dag, blev han staaende et Øjeblik og vidste hverken ud eller ind, men frygtede en Forklaring. Hun stirrede imidlertid paa ham med sine elskovsfulde Øjne og kyssede ham med hele sin Persons ubetingede Hengivenhed; og han puttede igen Pengestykkerne i sin Lomme med den lidt krampagtige Skælven, som en Gnier føler, naar han faar Fingre i en Sum, han ansaa for tvivlsom. Fra den Dag at regne gjorde han sig ingen Bekymringer mere, spurgte ingensinde, hvor Pengene kom fra, satte en gnaven Mine op, naar der ikke var andet end Kartofler, lo med et bredt Grin, naar der var en Kalkun eller en Bedekølle paa Bordet, uden Hensyn hertil langede han, selv naar han var i godt Lune, Nana nogle Lussinger ud, for at holde sin Haand i Øvelsen.

Nana havde fundet en Maade at faa Penge til at række til Alting. Nogle Dage bugnede Huset af Fødevarer. To Gange om Ugen spiste Bosc sig en Forstop-

pelse til. En Aften, da Fru Lerat kom derned, blev hun opbragt ved at se et rigeligt Maaltid paa Ilden, hvoraf hun ikke skulde have noget, og hun kunde ikke lade være at spørge i en brydsk Tone, hvem det var, der betalte. Nana, der blev overvældet og ganske ulykkelig, gav sig til at græde.

„Naa, saaledes! Det er net!“ udbrød Tanten, der forstod det Hele.

Nana havde ofret sig selv for at faa Fred i sit Hjem. Det var egentlig Tricons Skyld, som Nana havde mødt i Laval-Gade en Dag, da Fontan var gaaet ud i Vrede over en Ret Torsk. Saa havde hun sagt Ja til Tricon, der netop var i Forlegenhed. Da Fontan ingensinde kom hjem før Klokken seks, havde hun Eftermiddagen til Raadighed, og hun bragte hjem fyrretyve Franks, tresindstyve Franks, undertiden mere. Hun kunde godt have forlangt baade to Hundrede og tre Hundrede Franks, hvis hun havde vidst at benytte Lejligheden, men endnu var hun godt fornøjet med at tjene til Føden derved. Om Aftenen havde hun glemt det Hele, naar Bosc var ved at revne af Forspisthed og Fontan med Albuerne paa Bordet lod sig kysse paa Øjnene med en overlegen Mine som en Mand, der véd, at han bliver elsket for sin egen Skyld.

Alt som Nana tilbad sin elskede Ven med en Lidenskab, der var saa meget mere blind, som hun samtidig betalte Gildet, sank hun tilbage i det Snavs, af hvilket hun var opstaaet. Hun trak atter om paa Gaderne, sled atter Brostenene, paa Spor efter et Hundred-Sous-Stykke.

En Søndag traf hun paa la Rochefoucauld-Torvet Satin og sluttede Fred med hende, efterat hun dog først havde styrtet sig over hende med hæftige Bebrejdelser for hendes Opførsel den Gang med Fru Robert. Men Satin lod sig nøje med at svare, at fordi man ikke mere holdt af en Ting, var der ingen Mening i, at ville gøre andre væmmelige ved den. Nana, der med sin rummelige Aand ikke stod tilbage for den filosofiske Tanke, at man aldrig véd, hvor man kan ende, tilgav hende. Og da hendes Nysgerrighed var kaldt til Live, udspurgte hun hende om Lastens Smuthuller, forbavset over at kunne lære noget endnu i sin Alder, efter alt det hun allerede kendte; og hun lo, raabte op og fandt det grinagtigt, om

end lidt frastødende; thi i Grunden var hun af en borgerlig Tankegang, naar det blot ikke drejede sig om hendes egne Vaner.

Hun vendte saaledes ogsaa tilbage til Laura, spiste dér, naar Fontan var ude til Middag. Hun undrede sig over de Historier om Kærlighed og Skinsyge, der satte Sindene i lidenskabelig Bevægelse, uden at de derfor tog den mindste Bid mindre til sig. Dog var hun ikke altid med, som hun sagde. Den tykke Laura indbød ofte med sin moderlige Velvilje Nana til at tilbringe nogle Dage paa hendes Villa i Asnières, et Bondehus, hvor der var Værelser til syv Damer. Nana afslog Indbydelsen, hun var bange. Men da Satin svor paa, at hun tog fejl, og at Herrer fra Paris gyngede dem og spillede Ring med dem, lovede hun at komme senere hen, naar hun kunde stikke hjemmefra.

Paa denne Tid var Nana meget forpint og slet ikke oplagt til Løjer; hun manglede Penge. Naar Tricon ikke havde Brug for hende, og det hændte altfor ofte, vidste hun ikke, hvor hun skulde gøre af sig selv. Saa begyndte hun sammen med Satin nogle vilde Ture henad Paris's Brosten, i den lave Lastefuldhed, der holder til i de smudsigste Gyder under Gassens flakkende Skær. Nana besøgte atter Danseboderne i Byens Udkanter, hvor hun havde danset sine første Skørter skidne; hun gensaa de mørke Kroge paa de ydre Boulevarder, hvor Mandfolk i femten Aars Alderen havde omfavnet hende, medens hendes Fader ledte efter hende.

Begge turede de rundt, afsøgte et Kvarters Danseboder og Kaféer, kravlede op ad Trapper, der var fugtige af Spyt og Ølslatter; eller de gik ganske sagte op og ned ad Gaderne, stillede sig op med Ryggen til Indgangsportene. Satin, der havde faaet sin første Uddannelse i det latinske Kvarter, førte Nana derhen til Bullier og Ølstuerne paa St. Michaels-Boulevard. Men Ferien stod for Døren, og der herskede følelig Pengemangel i Kvarteret. Og altid vendte de tilbage til de store Boulevarder. Det var alligevel dér, de havde de bedste Udsigter. Fra Montmartres Højder til Bakken ved Observatoriet drog de saaledes gennem Byen. Hvad enten Aftenerne var saa vaade, at Vandet drev af Skoene, eller de var saa lummervarme, at Klæderne klæbede sig til Kroppen,

stod de timevis paa Post, travede rundt uden Ophør, med Puf og Skændsmaal og tilsidst raa Behandling, naar en Forbigaaende havde taget dem med op paa et berygtet Hotel.

Sommeren nærmede sig sin Ende, det havde været en stormfuld Sommer med brændende hede Nætter. Satin og Nana gik efter Middag ud sammen Klokken henimod ni. Paa Fortovet i Vor Frue fra Lorettos Gade bevægede to Rækker Fruentimmer sig skyndsomst i Retning af Boulevarderne, langs med Butikerne med ophefte Kjoler og nedslagne Øjne, de saá ud til at have travlt og ofrede ikke et Blik paa Vinduesudstillingerne. Det var Pigerne fra Bréda-Kvarteret, der forslugne rykkede frem. Nana og Satin gik langs med Kirken og tog som sædvanlig Vejen ned ad Peletier-Gade. Da de var en halvanden Hundrede Alen fra *Kafé Riche*, hvor Slagmarkerne begyndte, lod de deres Kjoles Slæb, som de hidtil omhyggeligt havde holdt opløftet i Haanden, falde ned, og uden at ofre Støvet nogen Tanke fejede de Fortovene ; de gik med smaa Skridt og sagtnede deres Gang endnu mere, naar de gik igennem det skarpe Lyshav, de store Kaféer kastede ud paa Fortovet. De brystede sig, lo højt, kastede Blikke bag ud til de Herrer, der vendte sig om : de følte sig hjemme her. Deres kridtede Ansigter med de røde Læber og de sorte Øjenvipper, havde i Mørket den forvirrende Tiltrækning, som en billig orientalsk Basar, der var henkastet under aaben Himmel paa Gaden.

Indtil Klokken Elleve gik de muntert frem og tilbage i den puffende Menneskestimmel, af og til sendte de et : „Sikken en Klods !“ ud efter en Ubehændig, der med sin Hæl havde traadt en af deres Garneringer af. De udvekslede smaa fortrolige Hilsner med Opvarterne paa Kaféerne, standsede foran et Bord for at give sig i Snak med de dér siddende Herrer, modtog Forfriskninger, som de drak langsomt som lykkelige Mennesker, der sidder for at vente paa Teaterforestillingernes Slutning. Men eftersom Natten skred frem, blev deres Jagen mere graadig. Under Træer langs ad Boulevarderne der nu laa menneskетomme og mørke hen, foregik der en Købslaaen med grove Ord og Puf, medens ærbare Familier, Fader, Moder og Døtre, roligt gik forbi, uden at fremskynde deres Gang, vante som de var til disse Møder.

Nana og Satin havde vandret en halv Snes Gange frem og tilbage mellem Operaen og Gymnase, men da de paa disse Ture havde gjort den Erfaring, at Mandfolkene med Forsæt undgik dem og skyndte sig afsted, begav de sig til Fortovet i Faubourg-Montmartre-Gade. Her straalede lige indtil Klokken to Restaurationer, Ølstuer og Spækhøkerbutiker, her stillede en hel Vrimmel af Fruentimmere sig op foran Kaféernes Udgang, det var den sidste oplyste og levende Krog af Paris ved Nat, her holdtes det sidste Marked aabnet med Aftaler for én Nat, Forretningerne afgjordes her raat fra den ene Side af Gaden til den anden, som om det var en bred Korridor i et offentligt Hus. Og de Aftener, hvor de vendte tomhændede hjem, gav de sig til at skændes indbyrdes. Vor Frue af Lorettos-Gade laa mørk og øde hen, Kvindeskygger sneg sig gennem den; det var Kvarterets fattige Piger, der fortvivlede efter en arbejdsløs Nat, stadig holdt ud, og med hæs Stemme gav sig i Snak med en eller anden Drukkenboldt, som de standsede paa Hjørnet af Bréda-Gade og Kildevælds-Gade.

De kunde ogsaa gøre en heldig Fangst, opsnappede Herrer, der puttede deres Ordener i Lommen, naar de fulgte op med dem, og som betalte med Guld. Satin havde især en sikker Sporsans. Hun vidste, at de fugtige Aftener, naar Paris, ganske opblødt, udaandede en kvælende Dunst som fra en daarligt holdt Alkove, med dens bløde, grødfulde Luft ophidsede Mandfolkene. Hun lurede paa de mest Begærlige, hun kunde se det paa deres blege Øjne. Det var, som om en sanselig Galskab pludselig havde grebet Byen, den skammede sig slet ikke, thi de fineste Folk opførte sig mest gement: hele Polituren sprang af, og Dyret viste sig. Satin tog ingen Hensyn, hun sagde lige op i Øjnene paa de Standspersoner, der kom kørende i Vogn, at deres Kuske var langt at foretrække, fordi de tog Hensyn til Kvinderne og fordi de ikke pinte Livet af dem med Paafund af den anden Verden. De Kolbøtter, de fine Folk slog i disse Lastens Regioner, forbavsede endnu Nana, der havde bevaret visse Meninger, som Satin søgte at skaffe hende fra Halsen. Var der da ingen Dyd mere, spurgte hun saa, naar hun talte alvorligt. Fra de højeste til de laveste Lag boltrede de sig i alskens Svineri. Der gik ganske

nette Ting for sig i Paris fra Klokken ni om Aftenen til Klokken to om Morgenen, og hun sværmede rundt, hun raabte, at hvis man kunde kigge ind i alle Værelser, vilde man faa ganske artige Ting at se, de store Folk havde Næsen dukket ligesaa dybt ned i Svineriet som de andre. Dette fuldstændiggjorde Nanas Opdragelse.

En Aften, da hun gik op for at hente Satin, mødte hun paa Trappen Marki de Chouard for nedadgaaende, han knækkede sammen i Knæerne, støttede sig til Rækværket og var kridhvid i Ansigtet. Han lod, som han skulde pudse sin Næse. Da hun saa kom op til Satin, hvor hun fandt hele Værelset i Uorden, Sengen var uredt og der saá ud, som var der ikke gjort i Stand i otte Dage, forbavsedes hun over, at Satin kendte Markien. Aa, jo vist kendte hun ham, han havde endog plaget Livet af hende og hendes Konditor, naar de var sammen. Nu kom han fra Tid til anden og saá til hende, men han kedede hende, han snusede omkring paa de besynderligste Steder, endog i hendes Tøfler.

„Ja, hvad mener du, i mine Tøfler ...! Aa, han er en gammel Gris! Han forlanger altid Ting ...“

Det, der især gjorde Nana urolig, var den Oprigtighed, der prægede disse lave Udskejelser. Hun erindrede sig de lystige Komedier, hun havde spillet, da hun var en anset Pige; medens hun nu daglig saa Piger rundt om sig gaa til Bunds. Og saa havde Satin indgivet hende en sand Rædsel for Politiet; hun var fuld af Historier om det Emne. Hun havde saaledes en Gang staaet i Forhold til en Sædeligheds-Betjent blot for at faa Lov til at gaa i Fred; to Gange havde han forhindret, at hun kom paa Listen, men nu gik hun i en stadig Angst, thi nu kunde hun ikke undgaa sin Skæbne, hvis hun blev nappet.

Betjentene anholdt for Ducørernes Skyld saa mange Piger som muligt, de slog ned paa Alle og Enhver, fik dem, hvis de skreg, til at tie ved en velrettet Lussing, sikre paa Ducør og Anerkendelse, selv om de i Vrimlen havde taget en ærbar Kvinde. Om Sommeren slog de sig en tolv-femten Stykker sammen til en Razzia paa Boulevarden, de indesluttede et Fortov og kunde tage indtil en tredive Piger paa en Aften. Dog, Satin kendte Smuthullerne; saasnart hun lugtede Betjentene, tog hun

Benene paa Nakken og flygtede midt i det forfærdelige Virvar, der opstod i den forskrækkede Mængde. Pigerne nærede saa stærk Skræk for Loven, saa stærk Rædsel for Politikamret, at nogle af dem blev staaende ligesom lamslaaede udenfor Kaféerne midt i denne Voldshandling, der fejede ned ad Boulevarden.

Langt mere ængstedes Satin for Angivelser. Hendes Konditor havde været gemen nok til at true med at ville melde hende, naar hun forlod ham; ja, der var Mandfolk, der levede af deres Elskerinder ved Hjælp af dette Fif, for slet ikke at tale om de usle Kvinder, der med Fornøjelse lumskelig forraadte dem, fordi de var kønnere. Nana lyttede til disse Ting, greben af en voksende Rædsel. Hun havde altid rystet for Loven, denne ukendte Magt, denne Mændenes Straffedom, der kunde skaffe hende af Vejen, uden at Nogen i hele Verden forsvarede hende. St. Lazarus-Fængslet forekom hende som en Grav, et sort Hul, hvor man begravede Kvinderne levende efter at have klippet Haaret af dem. Hun sagde ganske vist til sig selv, at hun blot behøvede at lade Fontan løbe for at finde Beskyttelse; Satin havde nok fortalt hende om visse Fortegnelser over Kvinder, ledsaget af disses Fotografier, som Sædeligheds-Betjentene maatte gøre sig bekendt med, da det var dem forbudt nogensinde at røre ved disse; hun kunde alligevel ikke værge sig mod en Skælven, hun saá sig bestandig i Politiets Hænder, slæbt til Politikamret og den næste Dag visiteret. Den Stol, der anvendtes ved Visitationen, fyldte hende med Skræk og Rædsel, hun, som Snese af Gange havde trukket Særken over Hovedet.

Netop som hun en Aften i Slutningen af September vandrede sammen med Satin paa Fiskehandler-Boulevarden, gav denne sig til at løbe afsted. Og da Nana spurgte hende, hvad der var i Vejen, fremstønnede hun:

„Betjentene! Løb dog til! Løb til!“

Der blev midt i Stimlen et vanvittigt Væddeløb. Kjoler viftede og reves i Stykker, der faldt Slag og lød Skrig: En Kvinde styrtede til Jorden. Menneskemængden stod og betragtede leende Betjentenes raa Anfald, de trak hurtigt deres Rundkres sammen. Nana havde imidlertid tabt Satin af Syne. Hendes Ben nægtede at gøre Tjeneste, og hun vilde sikkert være bleven nappet, hvis ikke

en Mand havde taget hende under Armen og ført hende bort for Øjnene af Betjentene. Det var Prullière, der i det Samme havde kendt hende. Uden at sige et Ord gik han med hende om ad Rougemont-Gade ; i denne, der laa mennesketom hen, kunde hun, der var saa svag, at han maatte støtte hende, frit trække Vejret. Hun sagde ikke en Gang Tak til ham.

„Naa," sagde han langt om længe, „se nu at komme til Kræfter ... Gaa med op til mig."

Han boede tæt ved i Hyrdinde-Gade. Men hun rettede sig :

„Nej, det vil jeg ikke !"

Han blev grov og svarede :

„Siden du har haft med Alverden at gøre ... Hvad ? Hvorfor vil du ikke ?"

„Derfor !"

Det sagde efter hendes Mening Alt. Hun elskede Fontan altfor meget til at bedrage ham med en af deres Venner. De Andre talte ikke med, al den Stund, det ikke havde været nogen Fornøjelse, men hun kun havde gjort det af Nødvendighed. Ligeoverfor denne dumme Stædighed gjorde Prullière sig i et Anfald af krænket Selvtillid skyldig i en Lumpenhed.

„Naa ja ! Det kommer an paa dig selv," erklærede han. „Men saa vil jeg ikke gaa ved Siden af dig, min lille Ven ... Saa kan du sejle din egen Sø !"

Og han gik fra hende. Rædslen greb hende atter, og hun gjorde en voldsom Omvej for at komme tilbage til Montmartre, sneg sig stiv af Angst langs Murene, og naar et Mandfolk kom henimod hende, blegnede hun.

Den næste Dag, da Nana endnu med den foregaaende Aftens Rædsel i Blodet var paa Vej hen til sin Tante, stod hun pludselig i en lille ensom Gade i Batignolles Ansigt til Ansigt med Labordette. Straks syntes baade den Ene og den Anden at være forlegne. Han, bestandig lige forekommende, var ude i hemmelige Forretninger, dog var han den Første, der kom sig af Forundringen. Sandt at sige, Alverden var endnu forbavset over Nanas pludselige Forsvinden, Alle raabte paa hende, hendes gamle Venner var ved at forgaa af Længsel. Han blev mere og mere faderlig og gav hende tilsidst en Formaning med i Købet.

„Oprigtig talt mellem os, min kære Veninde, det var en Dumhed ... Alle forstaar, at det var et Lune, men naar det er kommen dertil, at du bliver udsuget i den Grad og kun faar Ørefigner til Gengæld ...! Du stræber maaske efter Præmie for Dyd?“

Hun hørte paa ham med en forlegen Mine. Imidlertid, da han gav sig til at tale om Rose, der triumferede over sin Erobring af Grev Muffat, skød der en Flamme op i hendes Øjne, og hun hviskede hen for sig:

„Aa! Dersom jeg vilde ...“

Som en tjenstagtig Ven tilbød han straks sin Mellemkomst, men hun afslog hans Tilbud. Saa bearbejdede han hende fra en anden Kant. Han fortalte hende, at Bordenave havde antaget et Stykke af Fauchery, hvori der var en udmærket Rolle for hende.

„Hvad! Et Stykke, hvori der er en Rolle for mig!“ udbrød hun forbavset. „Og han er med, men har ikke sagt mig noget herom!“

Hun kaldte aldrig Fontan ved Navn. For Resten faldt hun straks til Ro; ingensinde vilde hun gaa til Teatret igen. Labordette var utvivlsomt ikke overbevist om Rigtigheden heraf, thi han trængte smilende ind paa hende:

„Du véd, at der ikke er noget at frygte fra min Side. Jeg bearbejder din Muffat, du vender tilbage til Teatret, og jeg fører ham paa Knæ til dig.“

„Nej!“ svarede hun med Kraft.

Og hun gik fra ham; hendes Heltemod gjorde hende selv blød om Hjertet. Det kunde et usselt Mandfolk ikke have gjort hende efter, at opofre sig saaledes uden at faa det udbasuneret. Dog én Ting slog hende: Labordette havde givet hende nøjagtig de samme Raad som Francis.

Om Aftenen, da Fontan vendte hjem, gav hun sig til at udspørge ham om Faucherys Stykke; han havde i de sidste to Maaneder talt om sin Genoptræden paa Variétés' Scene, hvorfor havde han ikke talt om Rollen?

„Hvilken Rolle?“ spurgte han i en gnaven Tone. „Det var vel ikke den gamle, fornemme Dames Rolle? ... Naa, saa du tror, du har Talent! Men denne Rolle overstiger dine Kræfter ... Du er sandelig latterlig!“

Hun følte sig skrækkelig saaret. Hele Aftenen blev han ved at drille hende, kaldte hende Frk. Mars. Og jo mere

han slog til hende, desto mere holdt hun gode Miner, hun nød en bitter Glæde i dette sit forelskede Heltemod, som i hendes egne Øjne tog sig meget storladent ud. Siden hun havde givet sig af med Andre for at føde ham, elskede hun ham endnu højere med al den Træthed og alle de Afskyeligheder, hun bragte hjem med. Han var bleven hendes Last, som hun betalte, hendes Attraa, som hun ikke kunde holde tilbage, hidset som den blev af hans Ørefigner. Han, der saá, at hun var en godmodig Tosse, misbrugte sin Magt. Han følte sig grebet af et Had, saa vildt, at han slet ikke mere havde Tid til at passe sine egne Sager. Naar gamle Bosc gjorde ham meddelagtig i sine Opdagelser, raabte han op, fortvivlet, uden at Nogen vidste Grunden til, at han sneg sig bort fra hende og hèndes gode Middage, at han angreb hende ene og alene for at skænke en Anden sine syv tusinde Franks. Og dette blev Enden paa deres Forhold.

Da Nana en Aften ved Ellevetiden vendte hjem, fandt hun Døren stænget med Slaa. Hun bankede én Gang paa, intet Svar, saa en Gang til, stadig intet Svar. Imidlertid kunde hun se Lys under Døren, og Fontan gjorde sig ikke en Gang den Ulejlighed at skjule sin Tilstedeværelse, men gik op og ned. Hun vedblev at banke, kaldte og truede. Tilsidst oplod Fontan sin Røst, langsomt og vægtigt, til et Par Ord:

„Rejs ad Helvede til!“

Hun bankede paa Døren med begge sine knyttede Hænder.

„Rejs ad Helvede til!“

Hun slog stærkere til, som vilde hun sprænge Døren.

„Rejs ad Helvede til!“

Og i Løbet af et Kvarter smeldede denne Sætning i Ørene paa hende, svarede som et haanende Ekko paa hvert af de Slag, hvormed hun fik Døren til at ryste. Da Fontan blev klar over, at hun ikke trættedes, lukkede han Døren brutalt op, han stillede sig op paa Dørtærskelen med Armene over Kors paa Brystet og sagde med den samme kolde raa Stemme:

„Hvad Satan, holder du snart op? Hvad er det, du vil? ... Naa, gaa og lad os sove! Du ser vel nok, at jeg har Fremmede.“

Han var virkelig ikke alene. Nana fik Øje paa den

lille Pige fra Bouffes, hun stod allerede i sin bare Særk med sit forbavsende hørgule Haar, sine Vridborshuller til Øjne, og lo midt imellem disse Møbler, som Nana havde betalt. Fontan gjorde et Skridt ud af Værelset med et skrækkeligt Ansigtsudtryk, spilede sine tykke Fingre ud som en Tang.

„Skrub af, eller jeg kvæler dig!“

Nana brast ud i en nervøs Hulken, hun blev bange og tog Benene paa Nakken. Denne Gang var det hende, der blev smidt ud. Tanken om Muffat slog pludselig ned i hende med Raseri, men Fontan var sandelig ikke den Rette til at tage Hævn paa sit Køns Vegne.

Som hun stod dér paa Fortovet, var hendes første Tanke at gaa hen til Satin og komme i Seng dér, hvis der da ikke var optaget i Forvejen. Udenfor Huset traf hun Satin, der ligesom hun var smidt paa Gaden af Værten, der havde sat en Hængelaas for Døren, stik imod Lands Lov og Ret, da hun havde sine Møbler derinde; hun svor og bandede, talte om at stævne Værten. Medens de ventede, blev Klokken tolv og man maatte tænke paa at finde en Seng. Og Satin, der mente, det var det fornuftigste ikke at blande Politi-Betjentene i hendes Sager, tog tilsidst Nana hen med i Laval-Gade, til en Dame, der lejede møblerede Værelser ud. Hos hende fik de paa første Sal et snævert Værelse, hvis Vindue vendte ud mod Gaarden.

Saa begyndte Satin igen at snakke:

„Jeg kunde ogsaa være gaaet til Fru Robert. Dér er altid en Krog til mig ... Men naar jeg havde dig med, var det jo umuligt ... Hun er bleven aldeles tosset af Skinsyge. Forleden Aften slog hun mig.“

Da de havde lukket sig inde, brast Nana, der endnu ikke havde faaet lettet sit Hjerte, i Graad og berettede for tyvende Gang om Fontans Gemenhed. Satin hørte med Deltagelse paa hende, trøstede hende, ytrede langt stærkere end Nana sin Harme over Mandfolkenes Opførsel.

„Aa, de Svinebæster, de Svinebæster! ... Lad os ikke mere give os af med de Svinebæster!“

Saa hjalp hun Nana med at klæde sig af, hun puslede omkring hende med en deltagende og hengiven Mine og sagde atter og atter i sin kælne Tone:

„Lad os komme hurtigt i Seng, min lille Kattekilling! Vi skal nok faa det godt. Aa, du er et lille Tossehoved, at du tager dig Alting saa nær! Jeg skal have den Ære at sige dig, at de er Allesammen noget rigtigt Pak! Tænk kun ikke mere paa dem! ... Jeg holder rigtig meget af dig. Græd nu ikke mere, hører du, for din lille Venindes Skyld!“

Og som de laa dér i Sengen greb hun pludselig Nana i sine Arme for at berolige hende. Hun vilde ikke mere høre Fontans Navn; hver Gang hendes Veninde havde det paa Læberne, stoppede hun det med et Kys, med at vrænge Mund som i Vrede; hendes Haar var slaaet ud, og hun tog sig ud i sin barnlige og kærlige Skønhed. Lidt efter lidt aftørrede Nana i dette ømme Favntag sine Taarer. Hun blev rørt og gav sig ogsaa til at kærtegne Satin. Da Klokken slog et, brændte Lyset endnu, medens de begge lo blidt og dæmpet og talte Elskovsord.

Men pludselig hørtes en Støj paa Trappen, Satin stod op, halvnøgen og lyttede.

„Politiet!“ sagde hun og blev kridhvid. „Saa til Helvede! Ingen Udvej! ... Vi er fortabte!“

Snese af Gange havde hun fortalt om de Husundersøgelser, Sædeligheds-Betjentene foretog i saadanne Hoteller. Men netop i Nat, da de havde taget deres Tilflugt til Laval-Gade, havde ingen af dem, hverken den Ene eller den Anden, skænket Husundersøgelsen en Tanke. Da Nana hørte Ordet Politiet, mistede hun ganske Besindelsen. Hun sprang ud af Sengen, løb tværsover Gulvet, aabnede Vinduet med forstyrret Mine, som en Vanvittig, der vil styrte sig ud. Men heldigvis var den lille Gaard bedækket med et Glastag, og der fandtes et Jerngitter i Højde med Vinduet. Nana betænkte sig ikke, hun skridtede over Vindueskarmen og forsvandt i Mørket med Særken flagrende i den kolde Nattevind.

„Lad dog være,“ udbrød Satin forskrækket. „Du slaar dig ihjel.“

Da det i det Samme dundrede paa Døren, viste hun sig som en god Veninde, kastede Nanas Klæder ind paa Bunden af et Skab. Hun selv havde allerede opgivet Haabet; hun sagde sig selv, at hvis hun nu kom paa Listen over de offentlige Fruentimmere, behøvede hun ikke mere i Fremtiden at nære denne tossede Frygt. Hun gav Rol-

len som en Kvinde, der er revet ud af Søvnens Arme, gabede, gjorde Indsigelser og lukkede langt om længe op for en lang Karl med uredt Skæg, der sagde til hende :

„Vis mig Deres Hænder ... De har ikke Spor af Stik, De arbejder ikke. Klæd Dem paa, naa, lidt rask."

„Jeg er heller ikke Syerske, men Polererske," erklærede Satin dristigt.

For Resten klædte hun sig lydigt paa, da hun vidste, at det ikke nyttede hende, hvad hun saa sagde.

Rundt omkring i Hotellet lød Skrig og Graad, en Pige klamrede sig til Porten og nægtede at gaa ud ; en anden, der var grebet sammen med en Elsker, og som denne sagde god for, gav den krænkede ærbare Kvinde, og talte om at anlægge Sag mod Politiinspektøren. I en lille Timestid genlød Huset af Trampen med grove Støvler paa Trapper, dundrende Næveslag paa Dørene, højrøstede Kævlerier, der gik over til Hulken, Skørters Brusen langs Væggene, kort sagt al den Støj og Forvirring, der følger med en Drift Pigers pludselige Opvaagnen og sanseløse Bortførelse ; under Anførsel af en lille lyshaaret og meget høflig Assistent havde tre Betjente foretaget dette brutale Anfald.

Saa faldt Hotellet atter hen i en dyb Tavshed.

Ingen havde forraadt hende, Nana var frelst. Hun famlede atter rundt i Værelset, rystende af Kulde og halvdød af Angst. Hendes bare Fødder blødte, hun havde revet dem paa Jerngitret. Længe sad hun paa Kanten af Sengen og lyttede bestandig, men henad Morgenstunden sov hun dog ind. Saasnart hun vaagnede Klokken otte, skyndte hun sig bort fra Hotellet og ilede hen til sin Tante. Fru Lerat sad netop og drak en Kop Kaffe sammen med Zoé, og hun forstod straks det Hele, da hun saa Nana komme paa denne Tid af Dagen, snavset og med forstyrrede Miner.

„Naa, fik jeg saa Ret!" raabte hun Nana i Møde. „Jeg havde jo forudsagt dig, at han vilde klæde dig af til Skindet ... Naa, skynd dig og kom ind, du véd, du er altid velkommen hos mig."

Zoé havde rejst sig og ytrede i en Tone, der paa samme Tid var fortrolig og fuld af Agtelse :

„Endelig er Frøknen da vendt tilbage til os ... Jeg har hele Tiden ventet Frøknen."

Fru Lerat ønskede, at Nana straks skulde omfavne lille Ludvig, fordi, som hun sagde, dette Barns eneste Glæde var hans Moders Ømhed. Lille Ludvig laa og sov endnu; han skrantede altid og led af Blodmangel. I det Øjeblik Nana bøjede sig ned over hans blege og kirtelsyge Ansigt, strømmede alle de sidste Maaneders Fortrædeligheder ind paa hende og var ved at kvæle hende:

„Aa, min stakkels lille Dreng, min stakkels lille Dreng," fremhulkede hun, medens Taarerne strømmede ned ad hendes Kinder.

IX.

Variétés-Teatret prøvede paa *Den lille Hertuginde*. De var lige blevne færdige med første Akt og skulde til at begynde paa anden. Fauchery og Bordenave sad i Prosceniet paa to gamle Lænestole og talte sammen, medens Sufløren, Fatter Cossard, en lille pukkelrygget Mandsling sad paa en Straastol og bladede i Manuskriptet med en Blyant mellem Læberne.

„Naa, hvad venter vi efter," raabte Bordenave og slog rasende i Gulvet med Enden af sin tykke Stok. „Barillot, hvorfor begynder vi ikke?"

„Det er Hr. Bosc, han er forsvundet," svarede Barillot, der gjorde Tjeneste som anden Regissør.

Nu blev der et Spektakel. Alle kaldte paa Bosc, og Bordenave bandede.

„Det er Satan gale mig altid den samme Historie. Man kan ringe saa meget, man vil, de er altid, hvor de ikke skal være ... Og saa mukker de endda, hvis det en Dag trækker lidt ud over fire."

Bosc viste sig nu med ganske rolig Mine.

„Naa? Hvad? Hvad vil I mig? Naah, det er mig, der skal begynde; det kunde I jo bare have sagt mig ... Godt! Sig saa Stikordet, Simonne: „Se der kommer jo vore Gæster!" og saa kommer jeg ind?"

„Fra Døren, selvfølgelig," udbrød Fauchery ærgerlig.

„Ja, men hvor er denne Dør?"

Denne Gang faldt Bordenave over Barillot, han gav sig til at bande og dunke i Gulvet med sin Stok.

„For Satan! Jeg havde jo sagt, at der skulde stilles en Stol op derhenne for at antyde Døren. Hver evige Dag kan man begynde forfra ... Barillot! Hvor er Barillot? Er han nu ogsaa stukket af? Jeg tror minsandten, de stikker af Allesammen!“

Dog, Barillot var selv gaaet hen for at stille Stolen paa Plads, uden at tage til Genmæle lod han Uvejret rulle hen over sin Ryg.

Prøven begyndte. Simonne i Hat og Kaabe paatog sig Mine af en Tjenestepige, som ordner Møbler. Hun brød af og sagde:

„De forstaar vel, at jeg fryser, jeg er nødt til at holde mine Hænder i min Muffe.“

Saa skiftede hun Tonefald og tog imod Bosc med et let Skrig:

„Nej, der er Hr. Greven! De er den Første, Hr. Greve; Frøknen vil rigtignok blive glad.“

Bosc var iført et Par snavsede Benklæder og en stor, gul Overfrakke, og havde et vældigt Tørklæde slynget omkring Halsen, Hænderne i Lommen og en gammel Hat paa Hovedet, han talte med en dump Stemme, gjorde sig ingen Ulejlighed med at spille, sagde blot sine Repliker:

„Forstyr ikke Deres Frøken, Isabella; jeg vil gerne overraske hende.“

Prøven fortsattes. Bordenave sad med sænket Pande lænet tilbage i sin Lænestol og hørte efter med en træt Mine. Fauchery, der var nervøs, skiftede bestandig Stilling, havde hvert Minut Lyst til at falde ind med Bemærkninger, som han dog trængte tilbage. Men bagved ham i den mørke og tomme Sal hørte han en Hvisken.

„Er hun her?“ spurgte han og lænede sig henimod Bordenave.

Denne nikkede bekræftende. Inden Nana tog mod Géraldines Rolle, som han havde tilbudt hende, vilde hun se Stykket, thi hun var endnu tvivlraadig, om hun skulde spille en Kokotte; det var en Rolle som ærbar Kvinde, hun drømte om. Hun sad skjult i en Parterreloges Mørke sammen med Labordette, der arbejdede for hende hos Bordenave. Fauchery kastede et Blik ud i Rummet for om muligt at skimte hende og gav sig saa til at følge Prøvens Gang.

Kun Prosceniet var oplyst. Et Gasblus, der fik sin

Næring gennem et Stikrør fra Lamperækken, og hvis Skin en Reflektor kastede ud over de forreste Rækker paa Gulvet, lignede et stort, gult Øje og kastede et bedrøveligt Skær ind i Halvmørket. Cossard løftede Manuskriptet op imod dette Gasblus's tynde Flamme for at se tydeligere ; dette skarpe Lys aftegnede ubarmhjertigt hans Pukkel. Allerede dér, hvor Bordenave og Fauchery sad, var der mørkt. Midt paa den store Scene, kun nogle Alen derfra, var en Lygte hængt op paa en Stolpe ; i Skinnet fra Lygten tog Skuespillerne sig ud som barokke Spøgelser med deres Skygger dansende bag efter. Over Resten af Scenen hvilede der en Taage, der lignede den, der opstiger ved Nedrivningen af et Hus eller naar et Skib løber af Stabelen ; den var opfyldt af Stiger, Rammer, Dekorationer, og ovenover disse hang Bagtæpperne, der tog sig ud som Pjalter, helt oppe under Taget faldt en klar Solstraale ind gennem et Vindue og skar som en gylden Streg igennem den Nat, der rugede under Teatrets Kuppel.

I Baggrunden af Scenen stod nogle Skuespillere og talte sammen, medens de ventede paa deres Stikord ; de blev efterhaanden mere og mere højtalende.

„Halloj ! Vil De tie stille !“ brølede Bordenave og hoppede op fra sin Lænestol. „Jeg kan ikke høre et eneste Ord ! ... Gaa udenfor, hvis De har Noget at sige hinanden, vi Andre arbejder. Barillot, hvis de dér bliver ved at tale, skal hele Banden mulkteres !“

De tav et Øjeblik ; de dannede en lille Gruppe og tog Plads paa en Bænk og nogle landlige Stole i et Hjørne af Haven, den første Dekoration til Aftenforestillingen, der stod dér fiks og færdig til at stilles op. Fontan og Prullière lyttede til Rose Mignon, hvem Direktøren for *Folies-Dramatiques* lige havde gjort et glimrende Tilbud. Men en Stemme skreg :

„Hertuginden ! ... St.-Firmin ! ... Hurtig ! ... Hurtigt; Hertuginden og St.-Firmin !“

Først, da der kaldtes anden Gang, huskede Prullière, at det var ham, der spillede St.-Firmin. Rose, der spillede Hertuginden, stod allerede og ventede paa ham, for at de kunde følges ad ind paa Scenen. Langsomt kom gamle Bosc, slæbende Fødderne efter sig henad den

tomme Scene, der gav Genlyd. Clarisse tilbød ham det halve af Bænken til at sidde paa.

„Hvorfor skriger han saadan op?“ spurgte hun med Hentydning til Bordenave. „Det bliver nok hyggeligere ... Man kan ikke mere holde Prøve paa et Stykke, uden at han faar sine Nerveanfald.“

Bosc trak paa Skuldrene, han brød sig ikke mere om Bordenaves Skælden og Smælden.

Fontan mumlede hen for sig:

„Han lugter Fiaskoen. Dette Stykke er jo ganske idiotisk.“

Derpaa vendte han sig til Clarisse og kom tilbage til Roses Historie:

„Naa? Du tror paa Tilbudet fra *Folies!* Gør du? ... Tre Hundrede Franks om Aftenen og mindst Hundrede Forestillinger. Hvorfor ikke et Landsted i Tilgift! ... Dersom der var Nogen, som tilbød hans Kone tre Hundrede Franks om Aftenen, tog Mignon nok Afsked med Bordenave straks.“

Clarisse troede paa de tre Hundrede Franks. Denne Fontan rakkede altid ned paa sine Kamerater. Men Simonne afbrød dem; hun rystede af Kulde. Alle havde de Kraven op om Ørene og Uldtørklæder om Halsen, de stirrede op i Luften efter den Solstraale, som skinnede uden at naa ned til Scenens kolde Tungsindighed. Udenfor frøs det med en klar November-Himmel.

„Og der er ikke lagt i Kakkelovnen i Foyeren!“ sagde Simonne. „Det er væmmeligt, han bliver en rigtig Gnier! ... Jeg har mest Lyst til at gaa min Vej, jeg ønsker ikke at blive syg.“

„Ti dog stille!“ raabte Bordenave med en Tordenstemme.

I nogle Minuter hørte man nu kun Skuespillernes ensformige Fremsigen. De antydede næppe Bevægelserne og anvendte lav Stemme for ikke at blive anstrængte, dog, naar de for Meningens Skyld lagde et stærkere Eftertryk paa Ordene, kastede de et Blik ud i Salen. Den laa foran dem som et gabende Hul, hvor en ubestemmelig Skygge bølgede frem og tilbage ligesom en fin Støvtaage paa et højt Loft uden Vinduer. Salen, der kun fik Lys fra Scenens Halv-Dag, laa hen i Søvne og dens Enkelthed udviskedes i en sørgmodig Forvirring. Malerierne

paa Loftet forsvandt i en uigennemtrængelig Nat. Fra Loft til Gulv, til Højre og til Venstre hang vældige Bredder af graat Tøj ned for at beskytte Draperierne; Overtræk fandtes alle Vegne: Tøj-Strimler laa hen over de Fløjls-Skranker, indhyllende Logerne i et dobbelt Ligklæde gav de Mørket en glansløs Tone. I denne almindelige Farveløshed kunde man kun skælne Logernes mørkere Fordybninger, der aftegnede Etagerne ved Pletter af Lænestole, hvis røde Fløjl forvandledes til sort. Lysekronen, der var hejset helt ned, opfyldte Orkesterpladserne med sine Glasprismer, indgav En den Tanke, at Publikum havde foretaget en Bortflytning, en Afrejse, hvorfra det ikke vilde vende tilbage.

Og lige i dette Øjeblik gik Rose som den lille Hertuginde, der ikke kunde finde sig til Rette, ned mod Lamperækken. Hun løftede Hænderne, gjorde en lille Bøjning ud mod denne tomme og mørke Sal, der laa hen som i Sorg.

„Min Gud, sikke løjerlige Mennesker!“ sagde hun og gav Ordene en Understregning, som hun var sikker paa vilde tage Bifald.

Nana, der indhyllet i et stort Sjal sad i Baggrunden af en Loge, hørte opmærksomt paa Stykket og slugte Rose med Øjnene. Hun vendte sig imod Labordette og spurgte ham med sagte Stemme:

„Du er altsaa vis paa, at han kommer.“

„Aldeles vis. Han kommer utvivlsomt sammen med Mignon for at have et Paaskud ... Saasnart han viser sig, gaar du op i Mathildes Paaklædningsværelse, hvorhen jeg skal føre ham.“

De talte om Grev Muffat. Labordette havde her ordnet et Møde mellem ham og Nana paa nevtral Grund. Han havde haft en meget alvorlig Samtale med Bordenave, hvis Pengesager stod meget slette paa Grund af to Fiasko'er i Rad. Da Bordenave ønskede at stemme Greven, af hvem han haabede at faa et Laan, velvilligt, havde han tilbudt at stille sit Teater og en Rolle til Nanas Raadighed.

„Naa, og Géraldines Rolle? Hvad siger du til den?“ spurgte Labordette.

Nana sad ubevægelig hen og svarede ikke. Efter en første Akt, hvor Forfatteren havde fremstillet, hvorledes

Hertugen af Beaurivage bedrog sin Hustru med den lyshaarede Géraldine, en Operette-Stjerne, saá man i anden Akt Hertuginde Helene indfinde sig hos Skuespillerinden en Aften, da der var Maskerade, for at komme til Kundskab om, ved hvilken magisk Magt disse Damer erobrede og fastholdt de ærbare Kvinders Ægtemænd. Det er en Fætter, den smukke Oscar de Saint-Firmin, der indfører hende hos Skuespillerinden i Haab om, at hun skal forlade Dydens Vej.

Til sin store Overraskelse hører hun som første Belæring Géraldine skælde Hertugen ud og ser denne meget ydmyg og med henrykt Mine tage mod hendes Grovheder. Der undslipper hende herved det Udraab : „Naa, det er saaledes, man skal tale til Mændene !“ Géraldine havde kun denne ene Scene i den Akt. Straffen for Hertugindens Nysgerrighed lader ikke længe vente paa sig : en gammel Laps, Baron de Tardiveau antager hende for en Kokotte og viser sig meget indladende overfor hende ; paa den anden Side af Scenen slutter Hertugen samtidigt paa en Chaiselongue Fred med Géraldine, som han kysser. Da Géraldines Rolle endnu ikke var besat, havde Fatter Cossard rejst sig for at læse den op og mod sin Vilje kom han til at give den et vist Liv og gestikulere i Armene paa Bosc.

Man var ved denne Scene, og Prøven gik sin Gang i den evindelige tvære Tone, da Fauchery pludselig sprang op fra sin Lænestol ; indtil da havde han behersket sig, men nu fik hans Nerver Overmagten.

„Det er ikke rigtigt,“ raabte han.

Skuespillerne standsede og stod med dinglende Arme. Fontan slog Krøller paa Næsen med en Mine, som han vilde blæse det Hele et Stykke, og spurgte :

„Hvad ? Hvad er det, der ikke er rigtigt ?“

„Det Hele ! Der er ingen af Jer, der er med !“ svarede Fauchery, som nu selv med mange Bevægelser fo'r frem og tilbage paa Teatret og gav sig til at spille Scenen. „Hør nu en Gang, Fontan, De forstaar jo nok Tardiveaus Uforskammethed ; De maa bøje Dem ned med denne Bevægelse for at gribe Hertuginden om Livet ... Og du, Rose, maa hurtigt skifte Plads, saaledes omtrent, men ikke for tidligt, først naar du hører Kysset.“

Han brød af og raabte i sin Iver til Cossard :

„Géraldine, kys ham! Stærkt, saa det kan høres!“

Fatter Cossard vendte sig om mod Bosc og gav ham et kraftigt Smækkys midt paa Munden.

„Godt! Dér var Kysset!“ udbrød Fauchery triumferende. „Endnu en Gang Kysset ... Ser du, Bosc, nu er det Tiden til at fare op og udstøde et let Skrig: „Gud, han kysser hende!“ Men for at det skal gøre sig, maa Tardiveau flyve op ... Hører Du, Fontan, Du flyver op ... Naa, prøv saa i Sammenhæng.“

Skuespillerne tog Scenen om igen, men Fontan viste en saadan Modvilje, at det slet ikke gik. Fauchery maatte to Gange gentage sin Forklaring og spillede for hver Gang med mere og mere Liv. Alle hørte paa ham med tvære Miner og stirrede paa himanden, som om han havde forlangt, at de skulde gaa baglænds paa Hovedet, saa prøvede de med kejtede Bevægelser omtrent som Sprællemænd og standsede saa straks som om Traaden var gaaet itu.

„Nej, det er for højt for mig, det gaar over min Forstand!“ sagde Fontan tilsidst med sin uforskammede Stemme.

Bordenave havde ikke aabnet sine Læber, han havde siddet helt dukket ned i Lænestolen; man kunde i Gasblussets usikre Lys ikke se andet af ham end Pullen af hans Hat, som han havde trukket helt ned over sine Øjne, medens han havde lagt Stokken tværs over Maven. Det kunde godt se ud, som om han sov, men pludselig rejste han sig og erklærede i en ganske rolig Tone til Fauchery:

„Nej, min lille Ven, det er den rene Idioti!“

„Hvad er det! Idioti!“ skreg Forfatteren, der var bleven ganske bleg, op. „Idiot, det kan De selv være, min Ven!“

Men nu begyndte Bordenave at blive gal i Hovedet. Han gentog Ordet Idiot, ledte efter et endnu kraftigere og fandt Fjog og Kretiner. Akten vilde ikke blive spillet til Ende, den vilde blive pebet ud. Og da Fauchery opbragt uden dog for Resten at føle sig paa nogen Maade saaret af disse grove Ord, som udvekslede mellem dem, hver Gang et nyt Stykke var under Indstudering, nu ganske dristigt behandlede ham som et umælende Dyr, mistede

Bordenave al Maadehold. Han svang sin Stok og stønnende som en Okse skreg han :

„For Satan i Helvede, skaf mig Ro ! ... Nu har vi spildt et Kvarter med Dumheder ... Ja, netop med Dumheder. Det er der ikke sund Sans i ... Og det Hele er dog ganske ligefremt. Du, Fontan, maa ikke røre dig af Stedet. Du, Bosc, har denne lille Bevægelse — ser du ikke mere — at gøre, og saa gaar du ned ad ... Naa, lad det nu gaa lidt rask denne Gang ! Og husk saa Kysset, Cossard !“

Der opstod nu en almindelig Forvirring, og Scenen gik ikke bedre end før. Nu begyndte Bordenave at spille, behændig som en Elefant, medens Fauchery lo og trak paa Skuldrene af Medlidenhed. Derpaa vilde Fontan ogsaa give sit Besyv med, ja selv Bosc tillod sig at give Raad. Rose opgav Ævred og satte sig tilsidst ned paa den Stol, der angav Døren. De vidste hverken ud eller ind. For at drive Forvirringen til sit Højeste traadte Simonne, der havde hørt sit Stikord, ind paa Scenen midt i denne Hurlumhej ; det satte Bordenave i et saadant Raseri, at han fægtede ganske vildt med Stokken og langede hende et kraftigt Slag paa Bagdelen. Han slog ofte paa Prøverne Damerne, det vil sige de Damer, han havde staaet i Forhold til. Simonne ilede bort, efterfulgt af dette rasende Raab :

„Stik du den i Lommen ! Og ved den levende Gud, jeg lukker Butiken, dersom I gør mig endnu flere Knuder.“

Fauchery satte sin Hat paa Hovedet og gav sig Mine af at ville forlade Teatret, men han blev staaende i Baggrunden af Scenen og kom frem igen, da han saá Bordenave svedende sætte sig ned ; selv tog han igen Plads i den anden Lænestol. De sad et Øjeblik Side om Side uden at gøre mindste Bevægelse, medens en uheldsvanger Tavshed sænkede sig over den mørke Sal. Skuespillerne ventede i næsten to Minuter ; de saá alle saa medtagne ud, som om de kom fra et anstrengende Arbejde.

„Naa, lad os saa gaa videre !“ gentog Fauchery, „saa kan vi jo tage den Scene om imorgen.“

De tog det med Ro ; Prøven begyndte igen i samme trætte og ligegyldige Tempo som før. Medens Striden mellem Direktøren og Forfatteren stod paa, havde Fon-

tan og de Andre taget dem en lille Styrkedrik i Baggrunden af Scenen, hvor de sad paa Bænken og de landlige Stole. De havde let og i det Hele lagt deres Misfornøjelse for Dagen paa mange Maader. Men da Simonne med sit Stokkeslag over Bagdelen og Stemmen halvkvalt af Graad kom hen til dem, slog de over i den højtidelige Stil, de havde, sagde de, i hendes Sted kvalt denne Svinepels. Hun tørrede sine Øjne, medens hun nikkede med Hovedet; det var forbi, nu forlod hun ham, saa meget mere, som Steiner den foregaaende Aften havde tilbudt at hjælpe hende frem.

Clarisse blev forundret, thi Bankieren ejede ikke en Skilling, men Prullière gav sig til at le og mindede om det Puds, den forbandede Jøde havde spillet, da han skiltede med Rose for paa Børsen at sætte Liv i sin Forretning, Saltgruberne i Les Landes. Han havde et nyt Foretagende under Forberedelse, en Tunnel under Bosporus. Simonne hørte meget interesseret efter. Clarisse havde ikke faaet udraset i Løbet af en Uge. Var ikke dette Dyr til la Faloise, som hun havde kastet i Gagas ærværdige Arme, gaaet hen og havde arvet en meget rig Onkel. Det var hendes Skæbne, altid maatte hun tage mod det første Stød. Og saa havde det Svin til Bordenave endog givet hende en Rolle paa halvtredsindstyve Linjer, som om hun ikke skulde kunne spille Géraldine! Hun drømte om denne Rolle, hun haabede sikkert, at Nana vilde sige Nej.

„Naa, og jeg da!“ sagde Prullière i en meget fornærmet Tone, „jeg har ikke to Hundrede Linjer. Jeg havde mest Lyst til at give Rollen tilbage ... Det er uværdigt at lade mig spille denne St.-Firmin, en rigtig Pjalt. Og hvilken Stil, kære Børn! I begriber da, at det vil falde pladask.“

Simonne, der havde talt med Fatter Barillot, kom hen til dem og sagde aandeløs:

„Har I hørt, at Nana sidder paa Tilskuerpladsen?“

„Hvor dog?“ spurgte Clarisse hidsigt og rejste sig for at se efter.

Nyheden løb straks rundt, og Alle bøjede sig frem. Prøven blev et Øjeblik omtrent afbrudt, men saa vaagnede Bordenave op af sin Ubevægelighed og raabte:

„Naa! Hvad er der paa Færde? Faa en Ende paa

den Akt ... Og stille dér bag ved, det er ikke til at holde ud!“

Nana sad stadig i Logen og fulgte Stykket. To Gange havde Labordette villet tale med hende, men hun havde utaalmodigt puffet til ham med sin Albue, at han skulde tie. I Slutningen af anden Akt kom to Skygger til Syne i Baggrunden af Teatret. Da de paa Taaspidserne, uden at gøre Støj, kom nærmere, genkendte Nana i dem Mignon og Grev Muffat, der tavse hilste paa Bordenave.

„Aa, dér er de!“ sagde hun hen for sig med et Lettelsens Suk.

Rose Mignon sagde Slutnings-Repliken. Bordenave sagde saa, at de maatte tage denne anden Akt om igen, førend de tog fat paa tredje; han lod saa Prøven gaa sin Gang og skyndte sig hen at modtage Greven med en overdreven Høflighed, medens Fauchery lod, som om han var helt optaget af Skuespillerne, der samlede sig omkring ham. Mignon fløjtede med Hænderne paa Ryggen og stirrede med vidt opspilede Øjne paa sin Kone, der syntes at være nervøs.

„Naa, skal vi saa gaa ovenpaa?“ spurgte Labordette Nana. „Jeg fører dig ind i Paaklædningsværelset, og saa gaar jeg tilbage for at hente ham.“

Nana forlod øjeblikkelig Logen, hun maatte famle sig frem gennem Korridoren ved Orkesterpladserne. Men Bordenave, der gættede, at det var hende, der gik i Mørket, greb hende ved Enden af Korridoren, der løb bag om Scenen, en smal Tarm, hvor der brændte Gasblus baade Nat og Dag. Dér gav han sig for at faa Sagen ordnet hurtigst muligt, til at snakke vidt og bredt om Kokottens Rolle.

„Hvad! Det er en Rolle! En Himmerigs-Mundfuld! Den er lavet for dig ... Saa kommer du og prøver imorgen.“

Nana indtog en kølig Holdning, hun vilde først se tredje Akt.

„Aa, tredje Akt, den er ypperlig! ... Hertuginden opfører sig som Kokotte hjemme, det mishager Beaurivage, og han forbedrer sig. Desuden er der en meget grinagtig Forveksling, Tardiveau kommer og tror, at han befinder sig hos en Danserinde ...“

„Men Géraldine da?“ faldt Nana ham i Talen.

„Géraldine?“ gentog Bordenave en Smule forlegen. „Hun har en Scene, ikke videre lang, men meget heldig ... Den er lavet for dig, siger jeg dig! Skriver du saa under?“

Hun betragtede ham stift og svarede saa efter lang Betænkningstid:

„Det faar vi at se, vent lidt!“

Og hun gik tilbage til Labordette, som stod paa Trappen og ventede paa hende.

Hele Personalet havde genkendt hende. De hviskede og tiskede, Prullière følte sig oprørt over hendes Genoptræden, Clarisse var meget urolig for Rollen. Fontan spillede den Ligegyldige og paatog sig en kølig Mine, thi det laa ikke for ham at rakke ned paa en Kvinde, som han havde elsket, men i Grunden var hans gamle Følelse forvandlet til Had, han nærede en grusom Hadefuldhed mod hende for hendes Opofrelser, for hendes Skønhed, for dette Samliv paa To-Mands Haand, som han ikke havde ønsket at fortsætte paa Grund af en Fordærvelse i hans Smag.

Da Labordette igen viste sig og gik hen til Greven, forstod Rose Mignon, der var paa sin Post i Anledning af Nanas Nærværelse, pludselig det Hele. Muffat kedede hende, men Tanken om, saaledes at blive forsmaaet, gjorde hende ude af sig selv. Hun brød den Tavshed, som hun ellers overfor sin Mand iagttog om disse Ting og sagde ganske raat til ham:

„Ser du, hvad her gaar for sig? ... Dersom hun spiller mig det Puds igen, som med Steiner, saa giver jeg dig mit Æresord paa, at jeg kradser Øjnene ud paa hende!“

Mignon trak roligt og overlegent paa Skulderen, som en Mand, der ser alt.

„Ti dog stille!“ tyssede han paa hende. „Hvad! Gør mig den Tjeneste at tie stille!“

Han vidste, hvad han havde at holde sig til. Han havde gennemskuet sin Muffat, og han følte, at denne paa et Tegn af Nana var beredt til at lægge sig for Fødderne af hende. Mod saadanne Lidenskaber kunde man ikke kæmpe. Da han ogsaa kendte Mandfolkene, tænkte han mere paa at drage den størst mulige Fordel ud af Situa-

tionen. Man maatte se Tiden an. Og han besluttede at vente.

„Rose, ind paa Scenen!“ raabte Bordenave. „Vi tager anden Akt om igen.“

„Skynd dig nu!“ sagde Mignon. „Lad du bare mig om det!“

Han, der til Trods for alt følte sig oplagt til Drilleri, fik det løjerlige Indfald at bevidne Fauchery sit Bifald med hans Stykke. Det var meget godt, det Stykke, han forstod bare ikke, hvorfor den fornemme Dame skulde være saa anstændig? Det stemmede ikke med Virkeligheden. Og han slog en Latter op, idet han spurgte, hvem der havde siddet Model til Hertugen af Beaurivage, Géraldines Offer. Fauchery svarede, langtfra at blive fornærmet, med et Smil, men Bordenave, der kastede et Blik i Retning af Grev Muffat, blev opbragt, herover forbavsedes Mignon og blev igen alvorlig.

„Lad os nu faa begyndt i Djævlens Skind og Ben!“ brølede Direktøren. „Lad det gaa lidt villigt, Barillot! .. Hvad? Er Bosc her ikke! Han gør mig gal til Slutning!“

Men Bosc kom ganske roligt drivende. Prøven begyndte igen i det Øjeblik, da Labordette førte Greven bort. Denne rystede over hele Legemet ved Tanken om at gense Nana. Efter deres Brud havde han følt en stor Tomhed, han havde af Lediggang ladet sig føre til Rose, i den Tro at finde Lindring for Forstyrrelsen i sine Vaner. For Resten vilde han i den Bedøvelse, hvori han levede, glemme alt, han værgede sig mod at søge efter Nana, og undveg en Forklaring med Grevinden. Det forekom ham, at han skyldte sin Værdighed at glemme. Men der arbejdedes i det Skjulte, og Nana tilbageerobrede ham langsomt, ved Minder, ved hans Køds Svagheder, ved nye Følelser, der udelukkede alle andre, og var ømme, næsten faderlige. Den skrækkelige Scene udslettedes af hans Erindring; han saá ikke mere Fontan, hørte ikke mere Nana smide ham paa Døren med Haansord, fordi hans Kone bedrog ham.

Alt dette var kun Ord, der henvejredes, medens han i Hjertet beholdt en stikkende Sammensnøring, der bestandig voksede i Smerte, indtil den kvalte ham. Taabeligheder faldt ham ind, han anklagede sig selv, tænkte

sig, at hun ikke vilde have forraadt ham, hvis han havde elsket hende virkelig. Hans Hjerteangst blev uudholdelig, han var meget ulykkelig. Det var som Svien i et gammelt Saar, ikke mere denne blinde og umiddelbare Attraa. der læmper sig efter alt, men en skinsyg Lidenskab efter denne Kvinde, et Begær efter hende, efter hendes Haar, hendes Mund, hendes hele Legeme, og det kom tidt over ham. Naar han erindrede sig hendes Stemmes Lyd, fo'r der en Gysen gennem hele hans Legeme. Han begærede hende med en Gerrigs Graadighed og uendelige Ømhed. Og denne Elskov havde betaget ham saa dybt, at han straks ved Labordettes første Ord om at ordne et Møde havde kastet sig i Armene paa ham, dreven af en uimodstaaelig Bevægelse; bagefter skammede han sig over, at have givet saaledes efter for sine Følelser, hvilket var latterligt for en Mand af hans Rang.

Men Labordette forstod det Hele; han gav et yderligere Bevis paa sin Taktfølelse ved at forlade Greven nedenfor Trappen med disse ligefremme, let henkastede Ord:

„Paa anden Sal, Korridoren til Højre, Døren er kun skubbet til."

Muffat var alene i denne tavse Afkrog af Bygningen. I det Øjeblik, han gik forbi Skuespillernes Foyer, havde han gennem de aabentstaaende Døre faaet Øje paa, hvor forfaldent og medtaget dette store Værelse tog sig ud i fuldt Dagslys. Men det, der forbavsede ham, som kom fra Scenens Mørke og Tummel, var den blændende Klarhed, den dybe Stilhed, der herskede i dette Trapperum, som han havde set en Aften ophedet af Gas og genlydende af Fruentimmere, der galopperede frem og tilbage gennem Etagerne. Paaklædningsværelserne laa tomme hen, Korridorerne øde, ikke en Mo'rs Sjæl, ikke en Lyd; gennem Vinduerne faldt den blege Novembersol ind paa Trappetrinene og kastede gule Pletter, hvori Støvgranene hvirvlede muntert i den Dødsstilhed, der dalede ned fraoven. Han følte sig lykkelig i denne Ro og Stilhed, han steg langsomt op og forsøgte at trække Vejret igen; hans Hjerte slog med stærke Slag, han følte en Frygt for, at han skulde opføre sig som et Barn med Suk og Taarer.

Paa Trappeafsatsen ved første Sal standsede han og

lænede sig op mod Væggen, sikker paa ikke at blive iagttaget, og med sit Lommetørklæde trykket mod Læberne betragtede han de afslidte Trin, Jernrækværket, der var gledet blankt af Hænderne, Væggene, hvis gule Farve var afskrabet, hele dette Forfald af Bygningen, der blev stillet til Skue paa denne Tid af Eftermiddagen, hvor Pigerne sov. Da han var naaet op til anden Sal, maatte han skridte over en stor, rød Kat, der laa og sov rullet sammen paa et af Trappetrinene. Med halvt lukkede Øjne bevogtede denne Kat alene hele Huset, der var sovet ind i de indelukkede og afkølede Dunster, som Pigerne efterlod dér hver Aften.

I Korridoren til Højre var Døren til et Paaklædningsværelse ganske simpelt skubbet til. Nana ventede. Denne lille Mathilde, en Gris af en Ingenue, holdt sit Paaklædningsværelse i en meget snavset Tilstand, med en Mængde skaarede Kander, et fedtet Toiletbord, en Stol overplettet med Rødt, som om En var bleven aareladt dér. Tapeterne var overstænkede højt op med Draaber af Sæbevand. Der lugtede saa stygt derinde, at Nana havde lukket Vinduet op. Og et Minut blev hun liggende paa Albuerne i Vindueskarmen, hun indaandede den friske Luft og bøjede sig ud for at se nedenunder. Madam Bron, hvis Kost hun kunde høre feje de tilgroede Afløbsrender i den snavsede Gaard, forsvandt selv i Mørket. En Kanariefugl slog sine gennemtrængende Triller. Man kunde slet ikke høre Vognene, hverken paa Boulevarderne eller i de tilstødende Gader; der hvilede en landlig Fred over det Hele, og der var udmærket Udsigt til Solnedgangen. Naar hun hævede Øjnene, saá hun de smaa Bygninger i Passagen med deres lysende Vinduer, saá længere borte, ligeoverfor, de høje Huse i Vivienne-Gade, hvis Bagmure vendte ud hertil, tavse og ligesom øde. Rundt om saas Tage; paa et af disse havde en Fotograf anbragt et stort Bur af blaat Glas.

Alt dette morede Nana saa meget, at hun ganske havde glemt Tid og Sted, da det pludselig forekom hende, at der blev banket paa Døren. Hun vendte sig og raabte:

„Kom ind!“

Da hun saá Greven, lukkede hun Vinduet; det var ikke varmt, og denne nysgerrige Madam Bron havde ikke nødig at høre, hvad de talte om. De to — Muffat og Nana

— stirrede alvorligt paa hinanden. Da han blev ganske ubevægeligt staaende med en Mine, som skulde han kvæles, gav hun sig til at le og sagde:

„Naa, saa er du da der igen, din store Dumrian."

Hans Bevægelse var saa stærk, at han syntes stivfrossen. Han kaldte hende Frøken, priste sig lykkelig ved at gense hende. For at faa Sagen afgjort i en Fart, optraadte hun endnu mere fortroligt end ellers.

„Spar nu paa Værdigheden. Siden du har ønsket at se mig, er det vel ikke, for at vi skal sidde og betragte hinanden som to Hunde af Fajance ... Vi har haft Uret begge to, og jeg tilgiver dig."

Og saa blev de enige om ikke mere at tale derom. Han gav sit Samtykke ved at nikke med Hovedet. Han blev roligere, men kunde ikke finde noget at sige i den forvirrede Strøm af Ord, der steg op paa hans Læber.

„Naa, du er jo fornuftig," begyndte hun igen med et lille Smil. „Lad os nu, da vi har sluttet Fred, række hinanden Haanden og være gode Venner."

„Hvad, gode Venner!" udbrød han, der pludselig blev urolig.

„Ja, det er maaske idiotisk, men jeg sætter Pris paa din Agtelse ... Nu da vi har udtalt os for hinanden, behøver vi, hvis vi skulde mødes, da i det Mindste ikke at se ud som et Par Fjog ..."

Han gjorde en Bevægelse for at afbryde hende.

„Lad mig tale ud ... Ikke én Mand, forstaar du, har noget Griseri at bebrejde mig. Nu, det vilde ærgre mig, om du skulde være den første ... Enhver har jo sin Æresfølelse, min Ven."

„Men det er der jo ikke Tale om!" raabte han voldsomt. „Sæt dig ned og hør paa mig!"

Og som om han nærede Frygt for at se hende gaa bort, puffede han hende ned paa den eneste Stol, og selv gik han frem og tilbage i voksende Bevægelse. I det lille Paaklædningsværelse, der var tillukket og fuldt af Solskin, herskede en blid Varme, en dæmpet Fred, som ingen Lyd udefra forstyrrede. Man hørte i Stilheden nu Kanariefuglens skarpe Triller, der lignede Fløjtetriller i det Fjerne.

„Hør," sagde han og stillede sig op foran hende, „jeg er kommen for at tage dig igen ... Jeg ønsker at begynde

forfra. Du véd det godt, men hvorfor taler du da til mig, som du har gjort? ... Svar! Vil du?“

Hun havde bøjet Hovedet og sad og kradsede med Neglene paa det røde Stolesæde, og da hun saá ham ængstelig, havde hun ingen Hast. Langt om længe løftede hun sit Ansigt op, det havde et alvorligt Udtryk, og det var lykkedes hende at give sine smukke Øjne et Udtryk af Sørgmodighed.

„Aa, umuligt, min lille Ven! Aldrig mere kan jeg favne dig.“

„Hvorfor ikke?“ stammede han, medens hans Ansigt fortrak sig i usigelig Smerte.

„Hvorfor? ... For Pokker! Fordi ... Det er umuligt, det maa være nok. Jeg vil ikke!“

Han stirrede endnu nogle Sekunder paa hende med et brændende Blik, saa vaklede Benene under ham, og han styrtede ned paa Gulvet.

Hun indskrænkede sig til med en ærgerlig Mine at sige:

„Vær nu ikke noget Barn!“

Men det var han netop. Han var falden ned for hendes Fødder, havde grebet hende om Livet og trykkede hende tæt ind til sig med sit Ansigt mellem hendes Knæ, som vilde han bore sig ind i hendes Kød. Da han saaledes fornam hende, da han genfandt hendes Lemmers Fløjelsblødhed gennem hendes Kjoles tynde Stof, gik der en Skælven gennem hans Legeme; han rystede af Feber, og udé af sig selv klyngede han sig endnu stærkere til hendes Ben, som vilde han krybe ind i hende. Den gamle Stol knagede. Attraaens Hulken kvaltes under det lave Loft, i den skarpe Duft af gamle Parfumer.

„Naa, hvad saa videre?“ sagde Nana og lod ham gøre, hvad han vilde. „Det nytter dig altsammen ingenting. Siden det er umuligt ... Gud bevares, hvor du er ung!“

Han faldt til Ro, men blev liggende paa Gulvet og gav ikke Slip paa hende, medens han fremhakkede:

„Hør dog i det mindste, hvad jeg vil tilbyde dig ... Jeg har allerede set paa en Ejendom i Nærheden af Monceau-Parken. Jeg vil virkeliggøre alle dine Ønsker. For ikke at dele dig med nogen, jeg vil give dig alt, hvad jeg eje ... Ja, paa den eneste Betingelse: alene, forstaar du!

Og hvis du samtykker i at være min alene, ja, da vil jeg gøre dig til den Smukkeste, den Rigeste, jeg vil give dig Vogne, Diamanter, Dragter ...“

Nana rystede ved hvert Tilbud stolt paa Hovedet. Da han vedblev, da han talte om at sætte Penge hen til hende, ja tilsidst ikke vidste, hvad han skulde lægge for Fødderne af hende, begyndte hun at tabe Taalmodigheden.

„Naa, holder du snart op med at gramse paa mig? ... Jeg er en skikkelig Pige, jeg vil nok finde mig i det et Øjeblik, siden det tog saa stærkt paa dig, men nu kan det være nok, forstaar du! ... Lad mig komme op! Du trætter mig.“

Hun gjorde sig fri, og da hun stod op i sin fulde Højde, sagde hun:

„Nej, nej, nej ... Jeg vil ikke!“

Saa rejste han sig op med Besvær, men kraftesløst faldt han ned paa Stolen med Albuerne paa Brystet og Ansigtet skjult i Hænderne. Nu var det Nana, der gav sig til at gaa op og ned; et Øjeblik betragtede hun det plettede Tapet, det fedtede Toiletbord, hele dette skidne Hul, som laa hen badet i Solens blege Straaler, saa stod hun stille foran Greven og talte med rolig Brede:

„Det er grinagtigt, rige Mandfolk indbilder sig, at de kan faa alting for Penge ... Men, hvis jeg nu ikke vil? ... Jeg blæser dine Gaver et langt Stykke. Om du saa vilde give mig hele Paris, vilde jeg sige: Nej, og atter nej ... Ser du, her er slet ikke rent. Naa, jeg vilde faa det saa meget fint, hvis det behagede mig at leve sammen med dig; man keder sig ihjel i dine Slotte, hvis Hjertet ikke er med i Spillet ... Aa, Penge, min stakkels Dreng, jeg har nok! Ser du, jeg danser paa dem, paa Pengene, jeg spytter paa dem!“

Nana paatog sig en Mine af Modbydelighed, men saa slog hun over i Følsomhed og sagde i en sørgmodig Tone:

„Jeg véd noget, der er langt mere værd end Penge ... Aa, hvis nogen vilde give mig det, jeg ønsker ...“

Han hævede langsomt Hovedet, hans Øjne luede af Haab.

„Aa, du kan ikke give mig det!“ fortsatte hun, „det staar ikke i din Magt, og netop derfor kan jeg tale med dig derom ... Naa, lad os saa snakke sammen ... Jeg øn-

sker at komme til at spille den ærbare Dames Rolle i det nye Stykke!"

„Hvilken ærbare Dame?" spurgte han forundret.

„Denne Hertuginde Helene! ... Dersom du tror, jeg vil spille Géraldine, saa tager du fejl! En ganske intetsigende Rolle, én Scene og ikke mere! ... For Resten er det ikke Grunden, men jeg har nok af Kokotterne. Evig og altid Kokotter; Folk maa sandelig tro, at jeg kun duer til at spille Kokotter. I Længden ærgrer det mig, thi jeg ser klart, at de tror, jeg er daarligt opdraget ... Men, min lille Ven, de tager s'gu slemt fejl, thi naar jeg vil vise mig fornem, saa har jeg en Anstand! ... Vent lidt, skal du bare se!"

Og hun gik hen til Vinduet og kom tilbage med Brystet skudt frem, med afmaalte Skridt, med betænksomme Miner, omtrent som en Høne, der tripper frem og tilbage for ikke at tilsmudse sine Ben. Han, der endnu havde Øjnene fulde af Taarer, iagttog hende maalløs ved denne komiske Scene, der brutalt skar ind i hans Sorg. Hun vandrede i nogen Tid frem og tilbage for rigtig at vise sig i sin fulde Glans med fine Smil, hun slog Øjnene op og ned og slæbte Kjolen efter sig; saa standsede hun paany foran ham og spurgte:

„Naa, det gaar an, skulde jeg tro!"

„Aa, fortrinligt!" stammede han, endnu forbløffet og med forvirret Blik.

„Du maa indrømme mig, at jeg forstaar at give den fine Dame! Jeg har prøvet hjemme hos mig selv, der er ikke En, der som jeg har denne overlegne Hertuginde-Mine, der blæser Mandfolkene et Stykke; har du lagt Mærke til den, naar jeg nu gaar forbi dig og ser paa dig gennem min Lorgnet? Det ligger En i Blodet ... Og se, derfor er det, at jeg ønsker at komme til at spille en ærbar Dame; jeg har drømt derom, jeg bliver ulykkelig, hvis jeg ikke faar den Rolle, jeg maa have den, forstaar du!"

Hun var bleven alvorlig, hendes haarde Stemme bævede af Bevægelse, hun led virkelig under sit taabelige Ønske. Muffat, der stadig følte sig slaaet af hendes Afvisen, sad og ventede uden at forstaa Meningen. Der opstod en Tavshed; ikke en Flues Summen forstyrrede Freden i det tomme Hus.

„Forstaar du ikke," sagde hun, „at du maa skaffe mig denne Rolle!"

Han blev overrasket og sagde med en fortvivlet Bevægelse:

„Men det er umuligt! Du siger jo selv, at det staar ikke i min Magt."

Hun afbrød ham med en Skuldertrækning:

„Du skal gaa ned og sige til Bordenave, at du ønsker Rollen ... Vær nu ikke saa enfoldig. Bordenave trænger til Penge. Naa, dem laaner du ham, siden du har saa mange til at kaste ud af Vinduerne."

Og da han endnu stred imod, blev hun vred:

„Det er rigtigt, nu forstaar jeg det Hele: Du er bange for at fornærme Rose ... Jeg nænnede ikke at tale om hende, da du laa paa Gulvet og græd; det vilde blive altfor langt ... Men jeg vil blot lade dig vide, at naar man har tilsvoret en Kvinde at elske hende evigt, tager man ikke den næste Dag den første, den bedste Tøs. Og det Svar har jeg aldrig kunnet glemme! ... For Resten, min kære Ven, er der da intet lækkert ved Mignon'ernes Levninger! Er det muligt, at du ikke havde brudt med dette Slæng, inden du lagde Hovedet i mit Skød?"

Han gjorde Indsigelse og tilsidst fik han indført:

„Aa, jeg bryder mig ikke om Rose, jeg skal straks slippe hende."

Nana gav sig Mine af at være tilfredsstillet i saa Henseende og vedblev:

„Naa, hvad er der saa i Vejen? Bordenave er Herre her ... Du vil maaske indvende, at Fauchery staar bagved Bordenave ..."

Hun havde dæmpet Stemmen, hun var nu kommen til det vanskeligste Punkt i hele Sagen. Muffat havde slaaet Øjnene ned og tav. Han var forbleven i en frivillig Uvidenhed om Faucherys Forhold til Grevinden, han havde slaaet sig til Taals med det Haab, at han havde taget fejl hin skrækkelige Nat, han tilbragte i en Port i Taitbout-Gade, men han nærede alligevel i sit Indre en Modbydelighed og Vrede imod denne Mand.

„Naa, hvad, Fauchery er vel ikke selve Djævlen!" sagde Nana, idet hun prøvede sig frem for at faa at vide, hvorledes det stod til mellem Ægtemanden og Elskeren. „Vi skal nok faa Bugt med Fauchery, i Grunden er han,

forsikrer jeg dig, en skikkelig Fyr ... Naa, det er altsaa en afgjort Sag, du vil sige til ham, at jeg skal have Rollen."

Tanken om et saadant Skridt oprørte Greven, og han raabte :

„Nej, og atter Nej, aldrig !"

Hun holdt sit Svar tilbage ; hun havde denne Sætning paa Læberne : „Fauchery vil ikke nægte dig Noget," men hun følte, at det vilde være lidt for stram en Bevisgrund. Hun indskrænkede sig derfor til at sende ham et Smil, men dette Smil, der var djævleblændt, sagde de samme Ord. Muffat hævede Blikket op paa hende, men slog det atter ned, forlegen og bleg.

„Aa, du er ikke tjenstagtig," mukkede hun langt om længe.

„Jeg kan ikke !" svarede han med Angst i Stemmen. „Alt, hvad du ønsker, men ikke dette, min Elskede ; aa, jeg bønfalder dig, lad mig være fri."

Hun spildte nu ikke mere Tid paa at drøfte Sagen ; med sine smaa Hænder bøjede hun hans Hoved tilbage, heldede sig saa fremad og trykkede Mund mod Mund i et langt Kys. En Gysen gennemfo'r ham, han skælvede under hendes Kys, ude af sig selv, med lukkede Øjne. Og saa rejste hun ham op og sagde ligefremt :

„Gaa saa !"

Han gik, rettede sine Skridt henimod Døren, men i det Øjeblik, han vilde gaa ud, tog hun ham endnu en Gang i sine Arme og spillede den Ydmyge og Kælne, hun hævede Ansigtet og gned som en Kat sin Hage mod hans Vest.

„Hvor ligger den Ejendom ?" spurgte hun ganske sagte, med en forvirret og smilende Mine som et Barn, der vender tilbage til det Legetøj, som det før ikke vilde have.

„I Villiers-Allé."

„Og jeg faar Vogne ?"

„Ja !"

„Og Kniplinger og Diamanter ?"

„Ja !"

„Aa, hvor du er god, min lille Kat. Du forstaar nok, straks kom Skinsygen op ... Men denne Gang skal det ikke, det sværger jeg dig til, gaa som den første,

siden du nu forstaar, hvad en Kvinde trænger til. Du vil give mig Alt, ikke? Saa har jeg ingen Anden nødig ... Vent lidt, det er kun for dig! Og det og et til og endnu et!“

Hun opflammede ham med en Strøm af Kys paa hans Hænder og Ansigt, puffede ham saa udenfor og drog Vejret lettet et Øjeblik. Gud bevares, hvor Luften var daarlig i Mathildes Paaklædningsværelse! Der var lunt, en rolig Varme som indendørs i Provence med Vintersol, men der lugtede min Sandten altfor meget af Lavendel-Vand foruden andre mindre renlige Sager. Hun lukkede Vinduet op, lagde sig paany i Vindueskarmen paa Albuerne og stirrede over paa Ruderne i Passagen for at forkorte Ventetiden.

Muffat gik vaklende ned ad Trappen: det løb rundt for ham. Hvad skulde han sige? Hvorledes skulde han begynde paa denne Sag, der ikke kom ham ved? Da han naaede Scenen, hørte han en Ordstrid. Anden Akt var begyndt, Prullière tog paa Veje, fordi Fauchery havde villet stryge en af hans Repliker.

„Stryg det Hele,“ skreg han, „det ser jeg meget hellere! Hvad mener I, min Rolle er ikke to Hundrede Linjer og saa skal der endda skæres i den ... Nej, nu har jeg nok ... jeg afgiver Rollen.“

Han tog op af sin Lomme et lille krøllet Hefte, vendte og drejede det febrilsk mellem sine Fingre og lod saa, som vilde han smide det i Skødet paa Cossard. Hans saarede Forfængelighed dirrede paa hans blege Ansigt, hans tynde Læber og i hans brændende Øjne, uden at han kunde skjule dette indre Oprør. Han, Prullière, Publikums Afgud, skulde maaske spille en Rolle paa to hundrede Linjer.

„Hvorfor ikke lade mig bringe Breve ind paa en Bakke?“ begyndte han med Bitterhed.

„Naa, Prullière, vær nu fornuftig,“ sagde Bordenave, som behandlede ham læmpeligt paa Grund af den Tiltrækning, han øvede paa Logernes Publikum. „Begynd nu ikke paa de Historier! ... Vi kan jo finde paa nogle Bravursteder til Dem. Ikke? Fauchery, De laver nok saadan nogle ... I tredje Akt kunde man endog indlægge en Scene.“

„Lad gaa," erklærede Prullière, „men saa vil jeg have Slutnings-Repliken ... Det skylder man mig."

Fauchery gjorde i Tavshed Mine til, at han samtykkede, og Prullière puttede atter Rollen i sin Lomme, skønt han endnu var utilfreds.

Under dette Optrin havde Bosc og Fontan paataget sig et Udtryk af dyb Ligegyldighed: hver maatte sørge for sig selv, dette vedkom ikke dem, og de interesserede sig ikke for det. Alle Skuespillerne omringede nu Fauchery, rettede Spørgsmaal til ham og ventede Ros af hans Mund, mens Mignon lyttede til Prullières sidste Beklagelser, uden at tabe Grev Muffat af Sigte; han havde luret paa hans Tilbagekomst.

Greven var standset i Baggrunden af Scenen for ikke at komme ind i dette Skændsmaal, men Bordenave havde faaet Øje paa ham og ilede hen til ham.

„Sikke nogle Folk, hvad?" gnavede han. „De kan ikke tænke Dem, Hr. Greve, de Fortrædeligheder, jeg har med disse Mennesker. Alle er de forfængelige, den Ene mere end den Anden, og Plattenslagere desuden, noget rigtigt Rak, der altid søler sig i skidne Historier og som vilde være henrykt, hvis jeg brækkede Benene ... Undskyld, jeg lod mig rive med."

Han tav, og der indtraadte en Stilhed. Muffat søgte efter en passende Overgang, men han fandt ikke nogen; da han lige saa godt kunde springe i det som krybe i det, sagde han langt om længe lige ud:

„Nana ønsker at spille Hertugindens Rolle!"

Det gav et Sæt i Bordenave og han raabte:

„Hvad behager! Er hun gal?"

Da han saa betragtede Greven og fandt ham saa bleg og forvirret, beroligede han sig straks.

„Fanden heller!" sagde han ganske ligefremt.

Og atter indtraadte der en Stilhed. I Grunden var det ham ganske ligegyldigt; det kunde maaske blive grinagtigt at se denne grove Nana i Hertugindens Rolle. Og saa vilde han efter denne Historie have Muffat rigtig i Klemme, hans Beslutning var derfor ogsaa snart tagen; han vendte sig om og kaldte:

„Fauchery!"

Greven havde gjort en Bevægelse for at holde ham tilbage. Fauchery hørte ikke Bordenaves Kalden; han

var rendt lige paa Fontan, der opholdt ham med Udviklingen om den Maade, hvorpaa han opfattede Tardiveau. Fontan saá i Tardiveau en Mand fra Marseille-Kanten med sydfransk Akcent; han efterlignede denne og gav hele Repliker: var det ikke godt saaledes? Han syntes kun at fremsætte Tanker, hvorom han selv tvivlede. Men da Fauchery ikke viste sig begejstret og gjorde Indvendinger, slog han straks over til Vrede. Meget vel! Siden Rollens Aand var glippet for ham, vilde det være det Bedste for alle Parter, at han ikke spillede den.

„Fauchery!“ raabte Bordenave paany.

Den unge Mand skyndte sig nu bort, lykkelig ved at undslippe Skuespilleren, som blev fornærmet ved denne pludselige Flugt.

„Lad os dog ikke blive staaende her,“ begyndte Bordenave igen. „Kom, mine Herrer.“

For at undgaa nysgerrige Øren førte han dem til Rekvisit-Magasinet bagved Scenen. Med Forbavselse saá Mignon dem forsvinde. De gik nogle Trin ned; det var et firkantet Rum, hvis to Vinduer vendte ud til Gaarden. Det blege Lys, der faldt ind gennem de snavsede Ruder, gav det lavloftede Rum en Belysning, som var det en Kælder. I Skabene, der opfyldte Værelset, var der ophobet en Masse gammelt Skrammel af alle Slags, en Opstabling som hos en Marskandiser, der sælger ud, et Virvar af Tallerkener, Bægre af forgyldt Pap, gamle røde Paraplyer, italienske Krukker, Ure i alle Stilarter, Bakker, Skrivetøjer, Skydevaaben og Sprøjter, og Alt under et tommetykt Lag af Støv, ukendeligt, beskadiget, ituslaaet og dynget sammen. Og en utaalelig Lugt af gammelt Jernkram og Pjalter, af fugtige Papsager steg op fra disse Bunker, der indeholdt Levninger fra de Stykker, som var spillede i de sidste halvtredsindstyve Aar.

„Kom indenfor,“ gentog Bordenave. „Her kan vi i det mindste være alene!“

Greven, der var meget forlegen, gik nogle Skridt bort, for at Direktøren alene kunde vove at fremsætte Forslaget. Fauchery var forbavset og spurgte:

„Hvad er det saa?“

„Jo, ser du,“ sagde Bordenave, „vi har faaet et Indfald ... Men først og fremmest, fa'r nu ikke op. Det er

en meget alvorlig Sag ... Kunde De tænke Dem Nana i Hertugindens Rolle?“

Fauchery blev staaende maalløs af Forfærdelse, endelig udbrød han:

„Aa nej, det er ikke Deres Mening. Det er en Spøg. Det vilde vække altfor megen Latter.“

„Naa ja, det er ikke altid saa galt, naar der bliver let! ... Tænk over Sagen, min gode Ven ... Tanken behager Hr. Greven meget.“

For ikke at synes forlegen, havde Muffat paa en Hylde taget en meget støvet Genstand, som han øjensynligt ikke saá, hvad var; det var et Æggebæger, hvis Fod var sat sammen med Gibs. Han stirrede paa det uden at begribe, hvad det var, og gik saa fremad, idet han mumlede: ...

„Ja, ja, det vilde være meget rart!“

Fauchery vendte sig om imod ham med en Bevægelse, fuld af heftig Utaalmodighed. Greven havde intet at skaffe med hans Stykke, og han sagde rent ud:

„Aldrig! ... Nana som Kokotte, saa meget, som det lyster Dem, men som Verdensdame, nej, det passer hun ikke til.“

„De tager fejl, forsikrer jeg Dem,“ svarede Muffat, der blev dristigere. „Jeg har lige nu set hende spille fornem Dame ...“

„Hvor dog?“ spurgte Fauchery, hvis Forbavselse tog til.

„Dér ovenpaa, i et af Paaklædningsværelserne ... Og det var godt. Aa, hun har en Anstand! Især har hun et Blik ... De forstaar, ét af den Slags, der kastes ud i Forbigaaende ...“

Og med Æggebægeret i Haanden vilde han efterligne Nana, han glemte Alt i sin lidenskabelige Trang til at overbevise disse Herrer. Fauchery stirrede forbavset paa ham, han forstod nu det Hele og var ikke længere vred. Greven, der følte hans Blik hvile paa sig og deri læste Spot og Medynk, rødmede svagt og holdt inde.

„Gud bevares, det kan jo være,“ indrømmede Forfatteren forekommende. „Hun vilde maaske kunne blive meget god ... Der er kun den Hindring, at Rollen allerede er besat; vi kan ikke tage den fra Rose.“

„Aa, er der ikke Andet i Vejen," sagde Bordenave, „saa skal jeg nok ordne den Sag."

Da Fauchery saá, at han havde dem begge imod sig og forstod, at Bordenave havde en hemmelig Interesse med i Spillet, ytrede han sig, for ikke at synes svag, med en forstærket Voldsomhed, saa han paa en Maade afbrød al Underhandling:

„Nej, og atter nej! Selv om Rollen ikke havde været besat, vilde jeg aldrig, aldrig have givet hende den ... Er det tydeligt nok? Lad mig nu være i Fred ... Jeg har ikke Lyst til at ødelægge mit Stykke."

Der indtraadte en forlegen Tavshed; Bordenave, der forstod, at han var overflødig, trak sig tilbage, medens Greven blev staaende med bøjet Hoved. Han løftede det med Anstrengelse og sagde med en Stemme, der bævede:

„Hvis jeg nu, min kære Ven, bad Dem herom som en Tjeneste?"

„Jeg kan ikke, jeg kan ikke!" gentog Fauchery og gjorde Vold paa sig selv.

Muffats Stemme blev haardere:

„Jeg beder Dem derom ... Jeg fordrer det!"

Og han stirrede stift paa Fauchery. Overfor dette Blik, hvori han læste en Trusel, gav den unge Mand pludselig efter og fremstammede forvirret:

„Gør som De vil; Alt vel overvejet, er det mig ganske ligegyldigt ... Aa, De gaar for vidt. Det skal De faa at se ..."

Begges Forlegenhed var nu større end nogensinde. Fauchery lænede sig op mod et Skab og trippede nervøst med Foden; Muffat undersøgte tilsyneladende opmærksomt Æggebægeret, som han vedblev at vende og dreje.

„Det er et Æggebæger," sagde Bordenave forekommende.

„Hvad behager? Ja vist, det er et Æggebæger," gentog Greven.

„Undskyld, De er bleven støvet af det," vedblev Direktøren og stillede det tilbage paa en Hylde. „De forstaar jo nok, at skulde vi støve af hver Dag, blev vi aldrig færdige ... Her er heller ikke nogen videre god Orden. Nej, sikken et Rod! ... Men De kan alligevel

tro mig, at her ligger for mange Penge. Se blot her, se Alt dette."

Og han førte Muffat fra Skab til Skab og nævnede ham i den grønlige Belysning, der faldt ind fra Gaarden, Navnene paa de forskellige Ting, vilde vække hans Interesse for dette sit Pjaltenborg af et Inventarium, som han smilende kaldte det. Da de saa paa Tilbagevandringen var naaet hen i Nærheden af Fauchery, sagde han i en let henkastet Tone:

„Hør en Gang, siden vi nu Alle er komne overens, lad os saa faa en Ende paa Sagen ... Dér kommer netop Mignon."

Mignon havde i nogen Tid vandret op og ned i Korridoren. Ved de første Ord, Bordenave fremkom med om at forandre deres Aftale, fo'r han op: det var en Uforskammethed, de vilde ødelægge hans Kones Fremtid, gjorde han gældende. Bordenave gav ham imidlertid med stor Ro Grunde: Rollen var ikke Roses Talent værdig, han vilde hellere gemme hende til en Operette, der skulde afløse *Den lille Hertuginde*. Og da Ægtemanden stadig skreg op, tilbød han ganske raat at løse hende fra hendes Kontrakt, idet han henviste til det Tilbud, der var gjort hende fra *Folies-Dramatiques*.

Mignon blev et Øjeblik forvirret, men viste saa uden at benægte dette Tilbud en stor Foragt for Penge; de havde engageret hans Kone til at spille Hertuginde Helene, hun skulde spille Rollen, selv om det skulde koste ham hans Formue; det drejede sig om hendes Anseelse, hendes Ære. Da Talen var kommen ind paa dette Omraade, syntes den at blive uendelig. Direktøren kom bestandig tilbage til denne Tankegang: siden *Folies* tilbød Rose tre hundrede Franks om Aftenen i hundrede Aftener, medens hun hos ham kun kunde naa halvandet Hundrede, var det femten Tusind Franks i ren Gevinst for hende, hvis han lod hende gaa. Ægtemanden vilde ikke forlade Kunstens Omraade: hvad vilde Folk sige, naar de saá, at Rollen fratoges hans Kone? At hun ikke magtede den, at man havde været nødt til at give den til en Anden, det var en ligefrem Uretfærdighed, en Forringelse af hendes kunstneriske Anseelse. Nej, nej aldrig! Æren gik foran Rigdommen! Men pludselig gjorde han et Omslag: Rose skulde efter sin Kontrakt betale en Bøde

paa ti tusind Franks, hvis hun brød den ; naa, hvis de gav hende ti tusind Franks, vilde hun gaa til *Folies-Dramatiques*. Bordenave blev som lamslaaet, medens Mignon der ikke havde taget sine Øjne fra Greven, ventede ganske roligt.

„Naa, det Hele ordner sig nok," mumlede Muffat lettet, „nu forstaar vi jo hinanden."

„Nej, det er dog for vanvittigt!" raabte Bordenave, hvis Følelser som Forretningsmand oprørtes. „Ti tusind Franks for at give Slip paa Rose! Saa fortjente jeg en god Dragt Prygl!"

Men Greven vilde, at han skulde gaa ind paa Tilbudet, og gjorde derfor en Mængde Tegn med Hovedet til ham. Han tøvede alligevel, brummede og ærgrede sig lige saa meget over de ti tusind Franks, som om de skulde gaa ud af hans egen Lomme, han svarede derfor med Haardhed:

„Naar Alt kommer til Alt, vil jeg nok. Saa bliver jeg da i det mindste af med Jer."

I et Kvarter havde Fontan staaet ude i Gaarden og lyttet ; meget spændt var han gaaet ned og havde stillet sig paa dette Sted. Da han havde forstaaet, hvad Samtalen angik, gik han op igen og undte sig selv den Nydelse at meddele Rose det. Naa, de digtede en Sladderhistorie om hende ; hun var rasende og ilede til Rekvisit-Magasinet. Alle tav. Hun stirrede paa de fire Mænd ; Muffat sænkede Hovedet, Fauchery svarede paa det spørgende Blik, hun sendte ham, med at trække fortvivlet paa Skuldrene. Mignon aftalte Betalings-Tidspunkterne med Bordenave.

„Hvad er dette her?" spurgte hun kort.

„Ikke noget," svarede hendes Mand. „Det er Bordenave, der giver mig ti tusind Franks for at faa din Rolle igen."

Hun skælvede, blev meget bleg og knyttede sine smaa Hænder. Et Øjeblik stod hun Ansigt til Ansigt med ham, medens hele hendes Indre var i Oprør, og det var hende, som plejede at forlade sig saa trygt paa ham i Forretningsanliggender, at han undertegnede Kontrakterne saavel med hendes Direktører som med hendes Elskere. Men hun kunde kun finde dette Skrig, som hun slyngede ham i Ansigtet som et Piskeslag :

„Naa, vent lidt! Du er altfor fejg!“

Saa skyndte hun sig ud, og Mignon, der var overrasket, løb efter hende. Hvad var dette dog? Var hun bleven gal? Han forklarede hende med halv Stemme, at ti tusind Franks fra den ene Part og femten Tusind fra den anden blev tilsammen fem og tyve tusind Franks. En udmærket Forretning! Muffat vilde paa enhver Maade slippe af med hende; det var en Smule Kunststykke at have plukket ham denne sidste Fjer af hans Vinge. Men Rose svarede ham slet ikke, hun var rasende. Mignon antog saa sin værdige Mine og lod hende sidde i sin Fruentimmer-Ærgrelse. Han sagde til Bordenave, som sammen med Fauchery og Muffat kom ned paa Scenen igen:

„Saa skriver vi altsaa under imorgen Aften. Tag saa Penge med.“

I det Samme kom Nana, som Labordette havde underrettet om Sagens Udfald, triumferende ned. Hun gav den ærbare Dame med fornemme Miner for at forbavse sin Verden og bevise disse Idioter, at, naar hun vilde, var der ikke En, der havde en Holdning som hun, men hun var lige ved at forløbe sig. Da Rose fik Øje paa hende, slyngede hun hende med halvkvalt og stammende Stemme følgende Ord i Ansigtet:

„Du kan være vis paa, at jeg skal træffe dig igen ... Der maa en Ende paa vort Mellemværende, forstaar du!“

Nana faldt ved dette voldsomme Angreb ud af Rollen, og skulde lige til med Hænderne i Siden at skælde hende ud for Skøge, men hun tog sig i det, drev sin Stemmes Fløjtetone endnu højere op og med en Bevægelse som en Markise, der lige har traadt paa en Appelsinskal, sagde hun:

„Hvad? Hvad er der? De maa være gal, min kære Veninde!“

Hun vedblev at vise sig behagelig, medens Rose gik bort, fulgt af Mignon, der ikke kunde kende hende igen. Clarisse kom nu til, hun var henrykt, hun havde lige af Bordenave faaet Géraldines Rolle. Fauchery trampede meget nedslaaet rundt uden at kunne bestemme sig til at forlade Teatret; hans Stykke var dødsdømt, han søgte efter en Grund til at tage det tilbage.

Nana greb fat i ham med begge Hænder og trak ham

ganske tæt ind til sig, idet hun spurgte ham, om han fandt hende hæslig. Hun skulde ikke sluge hans Stykke, hun fik ham til at le, og hun lod ham forstaa, at det vilde være dumt af ham efter hans Stilling til Familien Muffat at lægge sig ud med hende. Dersom hendes Hukommelse skulde svigte hende, kunde hun jo suge det fra Suffløren; for Resten tog han fejl, og han skulde faa at se med hvilken Ild hun skulde træde frem paa Brædderne.

Det blev aftalt, at Forfatteren skulde omarbejde Hertugindens Rolle lidt for at give Prullière noget mere at bestille. Han var henrykt. I denne Glæde, som Nana ganske naturligt bragte med sig, forblev alene Fontan kold. Han stod midt i Gasblussets gule Lyskres og stillede sig til Skue med sin skarptskaarne Gedebukkeprofil og i en paatagen ligegyldig Stilling. Men Nana gik ganske rolig hen til ham og rakte ham Haanden:

„Har du det godt?“

„Aa jo, ikke daarlig. Og du?“

„Meget godt! Tak!“

Det var Alt, det tog sig ud, som var de skiltes ad den foregaaende Aften ved Teatrets Port. Skuespillerne stod imidlertid og ventede paa at fortsætte Prøven, men Bordenave erklærede, at man ikke vilde prøve paa tredje Akt. Gamle Bosc, der tilfældigvis var paa Pletten, gik brummende sin Vej: man opholdt dem uden Nødvendighed, man lod dem spilde alle deres Eftermiddage.

Skuespillerne forlod nu Teatret. Nede paa Gaden glippede de med Øjnene af det fulde Dagslys, fortumlede i Hovedet af at have tilbragt tre Timer i en Kælder med at skændes i en uafbrudt Nervespænding.

En Maaned senere gik *Den lille Hertuginde* første Gang over Scenen og blev et Skæbnens Slag for Nana. Hun spillede forfærdelig slet deri, hun gjorde nogle fordringsfulde Forsøg i den højere Komedie, der vakte Publikums Munterhed. Man peb ikke, i den Grad morede man sig.

I en Prosceniumsloge sad Rose Mignon og modtog sin Medbejlerske med en skærende Latter, hver Gang hun traadte ind paa Scenen og ophidsede saaledes hele Salen. Det var en første Hævn. Da Nana senere paa Aftenen var alene med Muffat, der var meget bedrøvet, udbrød hun ogsaa rasende:

„Aa, sikken en Kabale! Det er bare Skinsyge altsammen ... Aa, hvis de vidste, hvor det er mig ligegyldigt. Jeg har ingen Trang til dem nu! ... Hør en Gang! Tusind Franks til alle dem, der har grint mig ud, og jeg skal faa dem til at slikke Støvet for min Fod! ... Jeg skal dog vise dit Paris, hvorledes en virkelig Dame opfører sig."

X.

Nana blev nu en stor Kokotte, hendes Indtægter skrev sig fra Mandfolkenes Dumhed og Liderlighed, hun hørte til Gadens Adel. Det var en lige saa pludselig som bestemt Løben-af-Stabelen, en Stigen til Berømmelse i den Verden, der morer sig, hvor Dagens fulde Klarhed belyser Penge-Galskaber og frække Skønheds-Salg. Nana satte sig straks i Højsædet blandt de dyreste. Hendes Fotografier udstilledes i Vinduerne, hun omtaltes i Aviserne. Naar hun kørte hen ad Boulevarderne, vendte Mængden sig om og nævnede hendes Navn med den Bevægelse, hvormed Folk hilser sin Dronning, medens hun i bølgende Klædebon laa tilbageslængt i Vognen og smilede fortroligt med et glad Smil under en Regn af smaa lyse Krøller, hvori hendes Øjnes blaa Ringe og hendes Læbers røde Maling dukkede under. Og det vidunderligste var, at denne svære Pige, der paa Scenen var saa kejtet og saa grinagtig, naar hun vilde være fin Dame, spillede Rollen bedaarende ude i Livet og uden nogen Anstrengelse. Hun tilhørte Lastens Aristokrati i Kraft af sin snogeagtige Smidighed, sin kloge, ligesom ufrivillige Afklæden, sin udsøgte Elegance, sin nervøse Fornemhed, der var i Slægt med en Race-Kat, og satte stolt og oprørt Foden paa Nakken af Paris som en almægtig Herskerinde. Hun gav Tonen an og de fornemme Damer efterlignede hende.

Nanas Ejendom laa i Villiers-Allé, i Rundingen ved Cardinet-Gade, i denne overdaadige Bydel, der var i Færd med at skyde op midt paa den gamle Monceau-Slettes udstrakte Omraader. Den var opført af en ung Maler, der var bleven beruset af et første Held, men som havde maattet sælge den igen, inden den endnu var rigtig tør;

den var i Renæssance-Stil, saá ud som et Slot, det Indre var fantastisk med nymodens Bekvemmeligheder i en Ramme af en lidt søgt Ejendommelighed.

Grev Muffat havde købt Huset helt møbleret, fuldt af en Mængde Nipsgenstande, med meget smukke orientalskè Tapeter, gamle Buffeter og store Lænestole i Ludvig XIII.'s Stil ; og Nana var saaledes faldet ned i et Kunstnerhjem af en meget fin Smag, i et Virvar af Sager fra alle mulige Tidsaldre. Men da Atelieret, der optog Midten af Huset, ikke kunde være hende til Nytte, havde hun vendt op og ned paa Etagerne, i Stueetagen indrettede hun et Drivhus, en stor Sal og en Spisesal, paa første Sal en lille Sal ved Siden af sit Soveværelse og sit Paaklædningsværelse. Hun gjorde Arkitekten ganske forbløffet ved de Forslag, hun stillede ham, hun, der var vokset op paa Paris's Brosten, havde af Instinkt Forstand paa al denne forfinede Overdaadighed, hvori hun pludselig havde slaaet sine Øjne op. Hun fordærvede slet ikke Huset, hun forøgede endog det rige Møblement, dog sporedes af og til en dum Følsomhed og en skrigende Flothed, hvori man genfandt den tidligere Blomsterpige, som havde staaet hensunken i Drømmerier foran Vinduesudstillingerne i Passagerne.

I Gaarden under det store Solsejl løb et Tæppe op ad Trappen, og der steg fra Forhallen en Duft af Violer, en lunken Varme indelukket i tykke Draperier. Et Vindue med gule og røde Ruder belyste den brede Trappe med en lys, kødfarvet Bleghed. For neden holdt en af Træ udskaaren Neger en Sølvbakke fuld af Visitkort ; fire Kvindeskikkelser i hvidt Marmor med nøgen Barm løftede hver sin Kandelaber ; medens kinesiske Bronceskaale, fyldte med Blomster, Divaner, bedækkede med gamle persiske Tæpper, Lænestole med gammeldags Broderier møblerede Forstuen, stod opstillede paa Trappeafsatserne, dannede paa første Sal ligesom et Forværelse, hvor der altid hang Herreoverfrakker og Hatte. Alle disse Draperier dæmpede enhver Lyd og udbredte en Andagtsstemning, saa man kunde tro, man traadte ind i et Kapel, gennem hvilket der gik en hellig Gysen, og hvis Stilhed bag de lukkede Porte dækkede over en Hemmelighed.

Nana aabnede kun den store Selskabssal, der var i

en overlæsset Ludvig XVI.'s Stil, paa Gala-Aftenerne, naar hun modtog det Selskab, der ellers færdedes i Tuilerierne, eller udenlandske Personer. Til Dagligdags kom hun kun ned til Spisetiderne, en Smule ilde til Mode de Dage, da hun spiste Frokost alene i den meget høje Spisesal, betrukken med Gobeliner, med en monumental Buffet, oplivet af gamle Fajance-Tallerkener og sjældne gamle Sølvsager. Hun gik hurtigt op igen, hun levede paa første Sal i sine tre Værelser: Soveværelset, Kabinettet og den lille Selskabssal. Allerede to Gange havde hun betrukket Soveværelset om, første Gang med malvafarvet Silke, anden Gang med blaat Fløjl med paasyede Kniplinger; men hun var ikke tilfreds, hun fandt det flovt, søgte stadig efter det Rette uden at kunne finde det. Der var for tyve Tusind Franks venetianske Kniplinger paa den silkebetrukne Seng, der var lav som en Sofa. Møblerne var hvid- og blaalakerede med indlagte Sølvlister, overalt var der henslængt Isbjørne-Skind i saa talrige Mængder, at de dækkede Tæppet; det var et Lune, en yderligere Nydelse af Nana, der ikke havde kunnet vænne sig af med at sætte sig ned paa Gulvet for at tage sine Strømper af.

Ved Siden af Soveværelset laa den lille Selskabssal, der frembød en munter Blanding af alle Slags Sager, valgte med udsøgt Kunst. Det blegrøde Silkebetræk, der var indvævet med Guldtraade, tjente til Baggrund for en hel Verden af Genstande fra alle Lande og alle Stilarter, italienske Skabe, spanske og portugisiske Skrin, kinesiske Pagoder, et japansk Skærmbrædt, der var udført med den yderste Opmærksomhed, fremdeles Fajancer, Broncer, Silkebroderier, medens Lænestole, brede som Senge, Sofaer, dybe som Alkover, gav det Hele et Præg af blød Dovenskab, et søvnig Harems-Liv. Stuen havde bevaret et Præg af gammel Forgyldning, der nu var gaaet over i Grønt og Rødt, uden at noget bestemt ledte Tanken hen paa Kokotten med Undtagelse af Stolesædernes Vellyst; dog var to Biscuit-Statuetter, den ene forestillede en Kvinde, der i bar Særk søgte at fange Lopper, den anden, der var aldeles nøgen, gik paa Hænderne med Benene i Vejret, tilstrækkelig til at tilsmudse Salen med en Plet af ejendommelig Dumhed. Og gennem en Dør, der næsten altid stod aaben, saá man ind i Toiletværelset, hvor Alt var Marmor og Glas, med det store, hvide Badekar, Sølv-

Kander og Fade med alle Haande Toiletsager af Krystal og Elfenben. Et nedrullet Gardin frembragte dér inde et dæmpet Dagslys, der syntes at ligge i Dvale, ligesom opvarmet af Viol-Parfume, denne Nanas forvirrende Parfume, hvoraf hele Huset lige indtil Gaarden var gennemtrængt.

Den vigtigste Sag var at faa Huset til at gaa. Nana havde ganske vist Zoé, denne Pige, der troede saa fast paa hendes Lykke, og som i flere Maaneder havde ventet taalmodigt paa denne pludselige Forandring, sikker paa sin Lugtesans. Nu triumferede Zoé som første Kammerpige, hun skrabede sig en lille Formue sammen, alt medens hun tjente Frøknen saa hæderligt som muligt. Men en Kammerpige var langtfra tilstrækkeligt. Der maatte være en Over-Tjener, en Kusk, en Portner, en Kokkepige. Paa den anden Side drejede det sig om at faa Heste til Staldene. Labordette viste sig her meget nyttig, idet han paatog sig de løbende Forretninger, der vilde have kedet Greven ; han ordnede under Haanden Indkøbet af Hestene, gik til Vognfabrikanterne, hjalp den unge Dame med Valget ; man mødte ham med hende under Armen hos Leverandørerne.

Endogsaa Tjenestefolk skaffede Labordette : Karl, en stor Gavtyv af en Kusk, der kom lige fra Hertuginden af Corbreuse ; Julian, en lille Over-Kelner, meget friseret og med en smilende Mine, og et Ægtepar, hvoraf Konen Victorine var Kokkepige, og Manden Frans blev fæstet som Portner og Tjener. Denne Sidste modtog i Knæbukser, med pudret Haar og i Nanas Livré, der var lyseblaat med Sølvgåloner, nede i Forhallen de Besøgende. Der var en fyrstelig Holdning og Anstand over det Hele.

Fra Begyndelsen af den anden Maaned var Huset i Orden, men det havde ogsaa kostet tre hundrede tusind Franks. I Stalden stod der otte Heste, og i Vognskurene fem Køretøjer, blandt hvilke en sølvbeslaaet Landauer i nogen Tid gav hele Paris Samtalestof. Og Nana fandt sig midt i denne Pragt en Plads : hun brød igennem ! Hun havde forladt Teatret efter den tredje Opførelse af *Den lille Hertuginde* og efterladende Bordenave med en Fallit hængende over Hovedet til Trods for Grevens Penge. Dog bevarede hun en Bitterhed ved Tanken om sit Vanheld, hertil havde en Paamindelse fra Fontan føjet en Gemen-

hed, for hvilken hun gjorde alle Mandfolk ansvarlige. Men Hævntankerne kunde ikke holde sig i hendes Fuglehjerne. Hvad hun udenfor sine Vredesøjeblikke bevarede, var en altid vaagen Trang til at give Penge ud, en naturlig Foragt for Manden, som betalte, en endeløs Række ødsle og overdaadige Indfald ; hun var stolt af at ødelægge sine Elskere i Bund og Grund.

Straks fra første Færd anviste Nana Greven sin Plads ; hun lagde ganske ligefremt Programmet for deres Forhold. Han gav tolv tusind Franks om Aaret, heri ikke medregnet mulige Gaver, og fordrede til Gengæld kun fuldstændig Troskab. Hun tilsvor ham denne, men krævede til Gengæld alle mulige Hensyn, fuld Frihed som Herre i Huset og ubetinget Agtelse for hendes Ønsker. Hun modtog ogsaa hver Dag sine Venner, han kunde derfor kun komme til bestemte Tider, og endelig fremfor Alt skulde han have en blind Tillid til hende, og naar han var tvivlraadig, greben som han blev af en urolig Skinsyge, gav hun den værdige Dame og truede ham med at gaa fra det Hele, eller hun svor ved lille Ludvigs Hoved paa sin Uskyldighed. Det maatte være tilstrækkeligt. Der var ingen Kærlighed, hvor der ikke var Agtelse, og ved Enden af den første Maaned havde Muffat fuld Tillid til hende.

Men hun ønskede og hun opnaaede mere. Snart havde hun ham under sin Indflydelse som en skikkelig Pige. Naar han var i daarligt Lune, opmuntrede hun ham, saa gav hun ham gode Raad, naar han havde tilstaaet hende, hvad der tyngede ham. Lidt efter lidt tog hun sig af hans huslige Bekymringer, talte med ham om hans Hustru, hans Datter, hans Hjerte- og Pengeanliggender og altid fuld af Retfærdighed og Bravhed. En eneste Gang lod hun sig rive med af sin Lidenskab, det var den Dag, da han fortalte hende, at Daguenet uden Tvivl vilde fri til hans Datter Estella. Fra det Øjeblik Greven havde vedkendt sig sit Forhold til Nana, havde Daguenet troet det passende at bryde med hende og behandle hende som en Skøge, han havde svoret paa, at han vilde rive sin tilkommende Svigerfader ud af Kløerne paa denne Skabning. Ogsaa hun fremstillede sin gamle Ven Mimi i en smigrende Belysning : han var en Fruentimmerjæger, der havde spist sin Formue op i Selskab med usle Piger ; han

manglede moralsk Begreb, han lod sig ikke ligefrem betale, men han drog Fordel af de andres Penge og betalte selv kun i Ny og Næ en Buket eller en Middag. Og da Greven syntes at ville undskylde disse Svagheder, lod hun ham grusomt vide, at hun havde været hans Elskerinde og fortalte ham lidet tiltalende Enkeltheder fra deres Forhold. Muffat blev meget bleg, og der blev ikke mere Spørgsmaal om denne Herre. Denne Samtale belærte ham om, at der ikke gives Taknemmelighed.

Huset var imidlertid endnu ikke helt møbleret, saa Nana en Aften, hvor hun havde ødslet de mest virksomme Troskabseder paa Muffat, beholdt Grev Xavier de Vandeuvres, som i fjorten Dage havde gjort hende en vedholdende Opvartning med Besøg og Blomster. Hun gav efter ikke af Forlibelse, snarere for at vise, at hun var sin egen Herre. Derpaa kom Tanken om Pengevinding, da Vandeuvres den næste Dag hjalp hende med at betale en Regning, som hun ikke havde villet tale om til den Anden. Hun kunde nok plyndre ham for en otte, ti Tusind Franks om Maaneden ; det vilde være en meget nyttig Lommeskilling. Han satte nu den sidste Del af sin Formue over Styr i et pludseligt Vanvidsanfald ; hans Heste og Lucy havde allerede kostet ham tre Gaarde, og nu slugte Nana i én Mundfuld hans sidste Slot ved Amiens. Han havde ligesom Hastværk med at faa alt fejet ud, lige til Levningerne af det gamle Taarn, der under Philip August var opført af en Vandeuvres ; han var besat af en rasende Lyst til at ruinere sig, og han fandt det smukt at efterlade sin adelige Slægts sidste Guldstykke i Hænderne paa denne Pige, som hele Paris attraaede. Ogsaa han gik ind paa Nanas Betingelse : en fuldstændig Frihed og Kærlighed paa forud bestemte Dage, han havde end ikke den lidenskabelige Enfoldighed at fordre Edsaflæggelse. Muffat anede intet, derimod vidste Vandeuvres god Besked, men han gjorde aldrig mindste Hentydning, han lod uvidende med sit fine Smil som skeptisk Levemand, der ikke forlanger det Umulige, forudsat at han har sin Time, og at hele Paris véd Besked.

Fra nu af havde Nana sit Hus virkelig i Orden. Tjenerskabet var fuldtalligt, i Stalden, i Køkkenet og i Frøkenens Soveværelse. Zoé ordnede Alt, vidste Udveje i de mest uforudsete Sammenstød ; Huset gik mekanisk som

et Teater, var ordnet som et stort Embede, og det gik med en saadan Nøjagtighed, at der i de første Maaneder hverken forefaldt Stød eller Rystelser. Kun voldte Frøknen Zoé altfor mange Sorger ved sine Uklogskaber, ved sine pludselige Indfald og tossede Trodsighed. Ogsaa Zoé begyndte lidt efter lidt at trættes, og for Resten havde hun nu gjort den Opdagelse, at hun havde de største Fordele af de ubehagelige Timer, naar Frøknen havde begaaet en Dumhed, der maatte gøres god igen, saa regnede Gaverne ned over hende, hun fiskede Tyve-Franks-Stykker i rørt Vande.

En Morgenstund, inden Muffat endnu var gaaet ud af Sovekamret, førte Zoé en Herre, der rystede over hele Kroppen, ind i Toiletværelset, hvor Nana var i Færd med at skifte Linned.

„Nej, er det dig, Zizi!“ udbrød Nana overrasket.

Det var virkelig Georg. Og da han saá hende i bar Særk, med det gyldne Haar bølgende ned over de nøgne Skuldre, kastede han sig om Halsen paa hende, tog hende ind til sig og bedækkede hende med Kys. Hun stred imod, forskrækket, dæmpede sin Stemme og fremstammede:

„Hold dog op, han er derinde! Det er for idiotisk ... Og du, Zoé, er du fjollet? Tag ham med ud! Og behold ham nedenunder, jeg skal se, om jeg kan slippe ned.“

Zoé maatte puffe ham ud foran sig. Da Nana senere traf dem nedenunder i Spisesalen, skældte hun dem begge ordenligt ud. Zoé kneb Læberne sammen og gik sin Vej med en gnaven Mine, idet hun vrissede, at hun havde tænkt at gøre Frøknen en Glæde.

Georg stirrede paa Nana med en saadan Lykke over atter at se hende, at hans smukke Øjne fyldtes med Taarer. Nu var de onde Dage forbi, hans Moder troede, han var bleven fornuftig og havde givet ham Lov til at forlade Fondettes: og lige saa snart han var ankommen til Banegaarden, havde han taget en Vogn, for saa hurtigt som muligt at favne sin kære Elskede. Han talte om at leve som i tidligere Dage i Nærheden af hende, ligesom der nede, naar han paa bare Fødder i Toiletværelset paa Mignotte ventede paa hende. Og alt medens han fortalte sin Historie, lod han i et Begær efter at røre ved hende, efter dette grusomme Adskillelsens Aar, sine Fingre løbe op ad hendes Arme, han bemægtigede sig hendes Hæn-

der, krøb op under Frisørkaabens brede Ærmer og naaede op til hendes Skuldre.

„Du elsker stadigt dit lille Puds?“ spurgte han med sin barnlige Stemme.

„Ganske vist elsker jeg dig!“ svarede Nana og frigjorde sig ved en pludselig Bevægelse. „Men du falder med Døren ind i Huset uden mindste Varsko ... Du véd jo, min lille Ven, at jeg ikke er min egen Herre. Vi maa være fornuftige.“

Georg, der var stegen af Vognen uden at se hverken til Højre eller til Venstre, kun optaget af sin Lykke over at have naaet sine Ønskers Maal, havde slet ikke lagt Mærke til de Omgivelser, hvori han gik ind. Først nu blev han klar over den Forandring, der var foregaaet rundt om ham. Han mønstrede den rigt udstyrede Spisesal med det høje dekorerede Loft, Gobelinerne og det blændende Sølvservice.

„Vær nu rigtig fornuftig, jeg skal gøre mit mest mulige,“ hviskede hun.

Men den fulde Sandhed nænnede hun ikke at sige ham. Hun fandt Georg meget net, vilde gerne have ham til Ven, men ikke mere. Imidlertid saá han saa ulykkelig ud, naar han kom hver Dag Kl. 4, at hun ofte gav efter, gemte ham i sine Skabe og lod ham vedblivende opsamle de Levninger, der blev tilovers af hendes Skønhed. Han forlod ikke mere hendes Hus, ligesaa fortrolig som hendes lille Hund Bijou, hang baade den ene og den anden i Skørterne paa Nana og snappede Levninger af Sukker og Kærtegn til Trøst i ensomme Timer.

Uden Tvivl havde Fru Hugon hørt, at hendes Søn var faldet tilbage i Armene paa dette slette Fruentimmer, thi hun kom skyndsomst til Paris for at paakalde sin anden Søn Løjtnant Philips Hjælp; han laa nu i Garnison i Vincennes. Georg, der havde holdt sig skjult for sin ældre Broder, blev slagen med Fortvivlelse, da han frygtede en eller anden Tvangsforanstaltning; og da han ikke kunde holde tæt i den nervøse Spænding, hans Kærlighed hensatte ham i, drejede hans Underholdning sig snart kun om hans store Broder, en stærk og kæk Kraftkarl, der ikke var bange for noget.

„Du forstaar nok,“ forklarede han hende, „at Mama ikke selv kommer hen til dig, men hun kan sende min

Broder ... Ganske sikkert vil hun sende Philip ud efter mig."

Den første Gang blev Nana meget krænket og svarede ganske tørt :

„Det havde jeg Lyst til at se paa ! Han kan være lige saa meget Løjtnant, som det skal være, saa smider Frans ham paa Porten og det hurtigt."

Da Georg bestandig vendte tilbage til sin Broder, fik hun tilsidst Interesse for denne Philip. Efter en Uges Forløb kendte hun ham fra Isse til Fod — han var meget stor, stærk, munter og en Smule raa — lige indtil intime Enkeltheder som : han havde Haar paa Armene, et Modermærke paa Skulderen. Hun var blevet saa fortrolig med Billedet af denne Mand, som hun havde villet kaste paa Porten, at hun en Dag udbrød :

„Sig mig en Gang, Zizi, kommer han ikke, din Broder ... Det maa være en fejg Karl !"

Den næste Dag, da Georg befandt sig alene sammen med Nana, kom Frans op for at spørge, om Frøknen vilde modtage Løjtnant Philip Hugon. Han blev ganske kridhvid og mumlede :

„Jeg tænkte mig det nok, Mama sagde mig det i Morges."

Han bønfaldt Nana lade svare, at hun ikke kunde tage imod, men hun havde allerede rejst sig op, og helt oprørt sagde hun :

„Hvorfor dog ? Han skulde maaske tro, jeg var bange. Aa, vi skal nok more os ... Frans, lad den Herre vente et Kvarter i Salen og før ham saa op til mig."

Hun satte sig ikke igen, men gik febrilsk op og ned mellem Spejlet over Kaminen og det venetianske Spejl, der hang over det italienske Skab ; og hver Gang hun kom forbi et af disse, kastede hun et Blik i det, forsøgte et Smil, medens Georg laa kraftesløs paa en Sofa og rystede ved Tanken om den Scene, der maatte komme. Alt medens Nana vandrede op og ned, udstødte hun korte Sætninger :

„Det vil tæmme ham, denne Grønskolling, at vente et Kvarter ... Og hvis han tror, han kommer til en almindelig Pige, taber han nok Næse og Mund, naar han kommer ind i Salen ... Ja, ja, se Dem nu rigtig om, min gode Mand ! Det er altsammen ægte, det kan maaske

lære dig Agtelse for Borgerskabet. Agtelse er det eneste, der nytter overfor Mandfolkene ... Hvad, er Kvarteret gaaet? Ikke endnu, knap ti Minuter. Aa, vi har Tiden for os."

Hun kunde ikke holde sig rolig. Efter Kvarterets Forløb sendte hun Georg ud, idet hun lod ham sværge paa, at han ikke vilde lytte ved Døren, thi det vilde tage sig upassende ud, hvis Tjenerne saá det. Da han gik ind i Soveværelset, vovede han at sige med halvkvalt Stemme:

„Du husker nok, det er min Broder."

„Vær ikke bange," sagde hun med Værdighed, „hvis han opfører sig høfligt, skal jeg ogsaa være høflig."

Frans førte nu Philip Hugon ind, han var i Overfrakke.

Først gik Georg paa Taaspidserne gennem Soveværelset for at vise sig lydig mod Nana, men Stemmerne holdt ham tilbage, tvivlraadig, saa fuld af Angst, at hans Ben knækkede sammen. Han udmalede sig Sammenstød, Lussinger, alle Haande skrækkelige Ting, der for bestandig vilde skille ham fra Nana, han kunde derfor ikke modstaa Trangen til at komme tilbage og lægge Øret til Døren. Han hørte meget daarligt, de tykke Portièrer dæmpede Lyden. Dog opsnappede han nogle Ord af Philip, strenge Ytringer, hvor det klang med Ord som Barn, Familie, Ære. Af Angst for det, hans Elskede vilde svare, hamrede hans Hjerte, susede det for hans Øren, saa han knap kunde høre. Han var sikker paa, at hun vilde udslynge et „Elendige Karl" eller et „Lad mig i Fred, husk De er i mit Hus," men han kunde intet høre uden et Suk; det forekom ham, at Nana maatte være død derinde. Snart hørte han dog sin Broders Stemme, men meget mildere end før. Hans Forstand stod stille, da en besynderlig mumlende Lyd gjorde ham ganske forbavset: det var Nana, der hulkede! Et Øjeblik var han et Bytte for modstridende Følelser: skulde han skynde sig bort eller styrte sig over Philip. Men netop i dette Minut traadte Zoé ind i Værelset, og han gik bort fra Døren, skamfuld over at være grebet i at lure.

Medens hun ganske roligt gav sig til at ordne Linned i et Skab, støttede han tavs og ubevægelig Panden mod Vinduet, fortæret af Uvished. Efter nogen Tids Tavshed spurgte hun:

„Det er Deres Broder, der er inde hos Frøknen ?“

„Ja,“ svarede Barnet med halvkvalt Stemme.

Der indtraadte paa ny en Tavshed.

„Og De er urolig, ikke, Hr. Georg ?“

„Jo !“ svarede han med den samme smertefulde Vanskelighed.

Zoé skyndte sig ikke, hun lagde Kniplingerne sammen og sagde langsomt :

„De har Uret ... Frøknen skal nok faa det ordnet.“

Og det var alt, de sagde ikke mere, men hun gik ikke ud af Værelset. Endnu over et Kvarter vendte og drejede hun sig uden at lægge Mærke til den stigende Ophidselse hos Barnet, der blegnede af Trang og Tvivl. Han skottede hen til Salen : hvad kunde de dog bestille al den Tid ? Maaske græd Nana stadig ? Den Anden havde maaske drevet hende nogle Ørefigner. Da Zoé langt om længe gik ud af Stuen, ilede han derfor hen til Døren og lyttede paany. Og han blev staaende forbavset, han havde bestemt mistet Forstanden, thi han hørte en overgiven Munterhed, ømme, hviskende Stemmer, dæmpet Kvindelatter. For Resten fulgte Nana næsten i samme Øjeblik Philip ud, helt ud paa Trappen, under en hjertelig og fortrolig Samtale.

Da Georg vovede at gaa ind i Salen igen, stod Nana oprejst foran Spejlet og betragtede sig selv.

„Naa?“ spurgte han forvirret.

„Naa, hvad ?“ svarede hun uden at vende sig.

Derpaa tilføjede hun i en skødesløs Tone :

„Hvad var det du sagde ? Han var meget behagelig, din Broder !“

„Naa, det er bragt i Orden ?“

„Ganske vist, det er bragt i Orden ... Hvad er det, der gaar af dig ? Man skulde tro, at vi skulde ud at slaas.“

Georg forstod stadig intet og fremstammede :

„Det forekom mig, at jeg hørte ... Har du ikke grædt ?“

„Jeg grædt !“ raabte hun og betragtede ham stift. „Du drømmer ! Hvorfor tror du, jeg har grædt ?“

Nu var det Georg, der følte sig forlegen, da han fik en Irettesættelse, fordi han havde været ulydig og havde staaet bag Døren for at udspionere hende. Da hun

havde skældt ham ud, kom han kælent tilbage for at faa at vide, hvad der var sket.

„Og min Broder ...?“

Din Broder saá straks, hvor han var ... Du forstaar nok, jeg kunde jo have været en ganske almindelig Tøjte, og i det Tilfælde vilde hans Indskriden have været forklarlig paa Grund af din Alder og din Families Ære. Aa, tro mig, jeg forstaar disse Følelser ... Men et Øjekast var nok for ham, og han opførte sig som en fuldendt Verdensmand ... Derfor, du behøver ikke at nære nogen Frygt mere, det Hele er forbi, han vil berolige din Moder.“

Og hun vedblev leende:

„For Resten vil du se din Broder her ... Jeg har indbudt ham, og han kommer.“

„Aa! Han kommer!“ sagde den Lille og blegnede.

Mere sagde han ikke, og de talte ikke mere om Philip.

Nana klædte sig paa til at gaa ud, og han stirrede paa hende med sine store, sørgmodige Øjne. Uden Tvivl var han veltilfreds med, at Tingen var bleven ordnet, thi han vilde have foretrukket Døden for et Brud, men paa Bunden af sin Sjæl følte han en dump Angst, en dyb Smerte, som han ikke kendte, og hvorom han ikke vovede at tale. Ingensinde fik han at vide, paa hvilken Maade Philip havde beroliget deres Moder, men tre Dage senere vendte hun med tilfreds Mine tilbage til Fondettes.

Samme Aften overfaldt der ham hos Nana en Skælven, da Frans meldte Løjtnanten. Denne var munter, spøgte og behandlede ham som en Dreng, hvis Letsindighed han havde begunstiget uden Forpligtelse for Fremtiden. Georg sad stille, hans Hjerte snørede sig sammen, han vovede ikke at røre sig af Pletten, rødmede som en ung Pige ved det mindste Ord. Der havde kun været lidet Kammeratskab mellem ham og hans ti Aar ældre Broder Philip; han frygtede ham omtrent som en Fader, for hvem man skjuler sine Fruentimmerhistorier. Han havde ogsaa en Følelse af Skam og Ubehag ved at se ham med sin smukke kraftfulde Skikkelse færdes i Nanas Nærhed saa fri og overgivent og med høj Latter tage Del i Munterheden. Imidlertid, da hans Broder indfandt sig hver Dag, vænnede Georg sig lidt efter lidt

til ham. Nana straalede: det var Kronen paa Værket, en dristig Indvielse af et Hus, der bugnede af Mennesker og Møbler.

En Eftermiddag, da begge Brødrene Hugon var dér, kom Grev Muffat udenfor sin bestemte Tid. Men Zoé havde ladet ham vide, at Frøknen var sammen med nogle Venner, uden at ville gaa ind gik han igen bort, idet han paatog sig en høflig Mands hensynsfulde Væsen. Da han senere paa Aftenen atter kom til Syne, modtog Nana ham med en fornærmet Kvindes Ligegyldighed og Vrede.

„Hr. Greve," sagde hun, „jeg har ikke givet Dem nogen Grund til at fornærme mig ... Forstaar De, naar jeg er hjemme, beder jeg Dem om at komme ind ligesom alle andre."

Greven blev staaende forbløffet.

„Men min kære ..." forsøgte han at komme til Orde.

„Maaske fordi jeg har et Par Venner paa Besøg? Ja, det var Mandfolk! Hvad tror De da, jeg foretog mig med disse Herrer? ... Man udsætter en Kvindes Rygte for Snak, naar man paatager sig en hensynsfuld Elskers Mine, og jeg ønsker ikke at blive Genstand for løs Snak."

Det var med Nød og Næppe han opnaaede hendes Tilgivelse; i Grunden var han henrykt. Det var med saadanne Scener, at hun gjorde ham tryg og føjelig. Allerede for lang Tid siden havde hun tvunget ham til at gøre Bekendtskab med Georg, en Dreng, der morede hende, som hun sagde. Hun sørgede for, at Greven kom til at spise til Middag sammen med Philip, og Muffat viste sig meget elskværdig; da de var staaet fra Bordet, tog han den unge Mand hen til en Side og spurgte ham, hvorledes hans Moder havde det. Fra nu af færdedes Brødrene Hugon, Vandeuvres og Muffat aabenlyst i Huset, hvor de trykkede hinanden i Haanden som Venner. Det var meget bekvemt. Kun Muffat viste endnu det Hensyn ikke at komme for ofte og overholdt den ceremonielle Tone, som en Fremmed paa Besøg. Naar Nana om Natten sad paa Gulvet paa sine Bjørneskind og trak sine Strømper af, talte hun meget venskabeligt om disse Herrer, især om Philip, der var Redeligheden selv.

„Ja, det er meget sandt, de er høflige," sagde Nana, der stadig sad paa Gulvet og skiftede Særk. „De har kun

den Fejl, at de ser, hvem jeg er, Du forstaar nok ... Et Ord og jeg lader dig vise dem Døren."

Midt i sin Luksus, omgivet af dette Hof var Nana imidlertid lige ved at kede sig til Døde. Hun havde Mandfolk til hvert Minut paa Natten og saa mange Penge, at de laa i hendes Toiletbordsskuffe mellem Kamme og Børster, men hun var alligevel ikke tilfreds, hun følte et tomt Rum, et Hul, der fik hende til at gabe af Kedsomhed. Hendes Liv slæbte sig frem uden nogen Beskæftigelse, den ene Time var den anden lig i en bestandig Ensformighed. Morgendagen var ikke til for hende ; hun levede som en Fugl, altid sikker paa at faa noget at spise, parat til at sove paa den første den bedste Gren. Denne Tryghed for Udkommet gjorde, at hun tilbragte hele Dagen uden nogensomhelst Anstrengelse, dybt indslumret i denne klosterlige Lediggang og Lydighed, ligesom fængslet til sin Bestilling som Kokotte. Da hun altid kørte ud, mistede hun Evnen til at bruge sine Ben. Hun vendte tilbage til sin Pigesmag, kyssede Bijou Morgen og Aften, slog Tiden ihjel med dumme Fornøjelser i en eneste Venten paa den Mand, som hun underkastede sig med en Mine af forekommende Træthed ; og midt under denne Selvopgiven havde hun bevaret Omsorgen for sin Skønhed, en bestandig Trang til at syne sig, vaske sig og parfumere sig overalt, stolt over at kunne vise sig nøgen, hvad Øjeblik og for hvem det saa skulde være, uden at have Grund til at rødme.

Nana stod op Klokken ti om Formiddagen. Bijou, hendes skotske Hund, vækkede hende ved at slikke hende i Ansigtet, og saa behandlede hun den i en fem Minuter som et Stykke Legetøj ; Hundens Løben henover Arme og Ben saarede Greven. Bijou var den første lille Han, som Muffat følte Skinsyge mod ; det var ikke passende, at et Dyr paa den Maade stak sin Næse ned under Sengetæpperne. Derefter gik Nana ind i sit Toiletværelse, hvor hun tog sig et Bad. Henimod Klokken elleve kom Francis for at sætte Haaret op, den mere indviklede Frisureopsætning ventede hun med til Eftermiddagen. Til Frokosten, som hun afskyede at spise alene, havde hun næsten altid Fru Maloir, der med sine forunderlige Hatte om Morgenen ankom fra et ubekendt Sted og om Aftenen vendte tilbage til dette hendes Livs Hemmelighed,

som forresten ikke foruroligede noget Menneske. Men den sværeste Tid paa Dagen var de to, tre Timer, der laa mellem Frokost og Middagstoilettet. Sædvanligvis foreslog hun sin gamle Veninde et Slag Bezigues, undertiden læste hun *Figaro*, hvor Teaternyhederne og Smaanyhederne fra Paris' fornemme Verden morede hende ; det hændte ogsaa, at hun aabnede en Bog, thi hun roste sig af at ynde Literaturen. Hendes Toilet sysselsatte hende til henimod Klokken fem. Nu først vaagnede hun op af sin langvarige Døsighed, tog ud til Vogns eller modtog i sit Hjem en hel Hærskare af Herrer, spiste ofte ude i Byen, gik meget sent til Sengs, for den følgende Dag at rejse sig med den samme Træthed og begynde paa en Dag, der vilde blive aldeles lig den foregaaende.

Hendes største Adspredelse var at tage til sin Tante i Batignolles for at se til lille Ludvig. Der kunde gaa fjorten Dage, hvori hun helt havde glemt ham, saa grebes hun af en rasende Trang til at se ham, gik til Fods derud, som en god Moder fuld af Beskedenhed og Ømhed, hun havde nogle Foræringer med : Snustobak til Tanten, Appelsiner og Smaakager til Barnet, eller hun kom kørende i sin Landauer paa Hjemvejen fra Boulogne-Skoven i Dragter, hvis overlæssede Elegance samlede Opløb i den ensomme Gade. Siden hendes Søsterdatter var stegen op i Højden, var Fru Lerat ved at revne af Forfængelighed. Hun lod sig sjældent se i Villiers-Allé, da hun med paatagen Beskedenhed sagde, at dér var ikke hendes Plads, men hun gik om i sin Gade med en triumferende Mine, fuldstændig lykkelig, naar Nana havde været der i Kjoler til fire, fem Tusind Franks, optaget hele den følgende Dag af at vise sine Foræringer og anføre Tal, som forbløffede Naboerne.

Som oftest ofrede Nana sine Søndage paa sin Familie ; og hvis Muffat indbød hende paa saadanne Dage, afslog hun Indbydelsen med et Smil, som en lille Borgerkone : umuligt, hun skulde til Middag hos sin Tante, hun vilde ud at se til sin lille Dreng. Og hertil kom, at denne stakkels lille Ludvig altid var syg. Han gik nu i sit tredje Aar, han skulde nok blive en rask Dreng. Men han havde en Svulst i Nakken, og nu brød der Bylder frem i Ørene, hvilket vakte Frygt for en Betændelse paa Hjerneskallen. Naar Nana saá ham saa bleg og blodfattig,

med det bløde, gulplettede Kød, blev hun alvorlig; og der var hos hende især en Trang til Forundring. Hvor kunde det være, at hendes lille Kæledægge saaledes sygnede hen? Naar hun, hans Moder, var saa godt i Stand.

De Dage, hvor hendes Barn ikke optog hende, faldt Nana tilbage til sit daglige Livs støjende Ensformighed, med Ture til Boulogneskoven, Førsteforestillinger, Middage, Aftner i *Guldhuset* og *Café Anglais*, saa fulgte alle de offentlige Anlæg, alle de Forestillinger, hvorhen Mængden styrtede: *Mabille*, Revyerne og Væddeløbene. Men alligevel følte hun dette Hul af idiotisk Lediggang, der gav hende ligesom Mavekrampe. Til Trods for bestandige Forlibelser, der fyldte hendes Hjerte, rakte og strakte hun dog, saa snart hun var alene, Armene med en Bevægelse af umaadelig Træthed. Ensomheden gjorde hende straks sørgmodig, thi hun vendte som Regel hjem med sin gamle Tomhed og Kedsomhed. Meget glad ved sin Bestilling og af Natur, blev hun nu uhyggelig, naar hun sammenfattede sit Liv i dette Udraab, som gentog og gentog sig uden Standsning, mellem to Gabninger.

„Aa, hvor Mandfolk er mig til Plage."

En Eftermiddag, da Nana kom tilbage fra en Koncert, bemærkede hun paa Fortovet i Montmartre-Gade en Kvinde, der traskede dér med nedtraadte Støvler, snavsede Skørter og en Hat, der var opblødt af Regn. Pludselig genkendte hun hende.

„Holdt, Karl!" raabte hun til Kusken.

Og saa kaldte hun:

„Satin! Satin!"

De Forbigaaende drejede Hovedet om og stirrede paa hende. Satin var gaaet hen til Vognen og havde tilsølet sig endnu mere paa dens Hjul.

„Stig dog op, min Pige," sagde Nana roligt uden at bryde sig det mindste om Tilskuerne.

Og hun tog hende op til sig, førte hende bort med sig og lod hende, der saá fæl ud, sætte sig ned i hendes lyseblaa Landauer, lige op ad hendes perlegraa Silkekjole, der var besat med Chantilly-Kniplinger, og imedens lo hele Gaden af Kuskens store Værdighed.

Fra nu af havde hun en Lidenskab, der optog hende. Satin var hendes Last. Efter at hun havde faaet sit Værelse i Villiers-Allé, var bleven vasket og opklædt, fortalte

hun i tre Dage om St. Lazarus' Hospital, om Kævlerierne med Søstrene, og om de Asner til Politibetjente, der havde sat hende paa Listen. Nana blev oprørt, trøstede hende, svor paa, at hun skulde faa hende slettet, selv om hun skulde opsøge Ministeren. Men de havde Tid til at vente, det hastede ikke, de faldt ikke paa at søge hende dér, det kunde hun være sikker paa. Og nu begyndte der Efter-middage fulde af Ømhed mellem de to Kvinder, med kælne Ord og Kys, der afbrødes af Latter. Det var den lille Leg, der var bleven afbrudt ved Politiets Ankomst i Laval-Gade, som de genoptog i en spøgefuld Tone. Saa en skønne Aften tog det en alvorlig Vending. Nana, der havde faaet Lede derfor hos Laura, forstod nu Meningen. Hun var aldeles forvirret og rasende ; men pludselig den fjerde Dags Morgen forsvandt Satin. Hun var stukket af med sin nye Kjole, greben af en Trang til frisk Luft, af Hjemvé efter sit Fortov.

Den Dag gik Nana gennem Huset som saa barskt et Uvejr, at hele Tjenerskabet bøjede Hovederne, uden at turde mæle et Ord. Nana var lige ved at slaa Frans, som ikke havde stillet sig i Vejen for Satin. Hun for-søgte at holde sig i Tømme, hun omtalte Satin som den værste Tøjte ; det skulde lære hende ikke at samle den Slags Væsner op af Rendestenen. Om Eftermiddagen luk-kede hun sig inde, og Zoé hørte hende hulke.

Om Aftenen lod hun pludselig spænde for sin Vogn og kørte hen til Laura. Den Tanke var slaaet ned i hende, at hun maaske kunde træffe Satin ved Middags-bordet i Martyrgade. Det var ikke for at gense hende, men for at drive hende en i Synet. Og ganske rigtig, Satin sad dér ved et lille Bord og spiste sammen med Fru Robert. Da hun fik Øje paa Nana gav hun sig til at le. Ramt i Hjertet gjorde hun ingen Scene, men optraadte tværtimod meget blidt og meget eftergivende ; hun trak-terede med Champagne, indbød en fem, seks Borde, og bortførte saa Satin, da Fru Robert var gaaet ud i Toilet-værelset. Først i Vognen faldt hun over hende og truede med at dræbe hende en anden Gang.

Men bestandig gentog denne Historie sig ; en Snes Gange satte Nana efter Satin, der flygtede af Kedsomhed ved Velværet i Nanas Hus. Hun talte om at give Fru Robert Ørefigner, ja en Dag drømte hun endog om at

duellere. Nu, da hun spiste til Middag hos Laura, satte hun sine Diamanter og tog ofte med sig Louise Violaine, Maria Blond og Tatan Néné, der straalede af Glæde, og i de tre Sales Madlugt, under de gule Gasblus, udfoldede disse Damer deres Luksus, lykkelig ved at forbavse Kvarterets smaa Pigebørn, der rejste sig fra Bordene. Paa disse Dage kyssede Laura, snørt og glinsende, alle med en endnu mere moderlig Mine end ellers. Midt i alle disse Historier bevarede Satin med sine blaa Øjne og sit rene Jomfruansigt dog sin Ro, skønt Nana og Fru Robert evig og altid stredes om hende ; hvor gerne hun end vilde vise sig føjelig imod dem begge, kunde hun dog ikke lade sig skære i to Stykker. Det blev Nana, der tilsidst erobrede hende, i den Grad overdængede hun Satin med Ømhed og Gaver. For at hævne sig skrev Fru Robert nogle skrækkelige anonyme Breve til sin Medbejlerskes Elskere.

Allerede i nogen Tid havde Grev Muffat set bekymret ud. En Morgen viste han meget bevæget Nana et anonymt Brev, hvor hun straks i de første Linjer læste, at man beskyldte hende for at bedrage Greven med Vandeuvres og de to Brødre Hugon.

„Det er Løgn ! Det er Løgn !“ raabte hun meget stærkt i en sjælden oprigtig Tone.

„Tør du sværge derpaa,“ spurgte Muffat allerede lettet.

„Aa, ved alt hvad du vil ... Stop, ved mit Barns Hoved.“

Brevet var langt og berettede ogsaa paa en raa Maade om hendes Forhold til Satin. Da hun havde læst det til Ende, smilede hun :

„Naa, jeg véd nok, hvorfra det kommer,“ sagde hun ganske ligefremt.

Og da Muffat ønskede en Benægtelse, tog hun ganske roligt til Orde :

„Det er, min Ven, en Ting, der ikke kommer dig ved ... Hvad er det, der gør dig bange ?“

Hun nægtede Intet, og det kom til et voldsomt Skænderi. Hun trak paa Skuldrene, der var Intet, der var mere almindeligt eller mere naturligt. Og da han vedblev med sine Bebrejdelser, afbrød hun ham med en raa Stemme :

„For Resten, min Ven, hvis du ikke vil finde Dig

deri, saa staar Døren dig aaben ... ellers maa du tage mig som jeg er.“

Muffat bøjede Hovedet, i Grunden var han lykkelig ved den unge Kvindes Forsikringer. Da hun saá, hvor megen Magt hun havde over ham, tog hun snart intet Hensyn til ham. Fra nu af blev Satin indført i Huset aabenlyst paa samme Fod som Herrerne. Vandeuvres havde ikke behøvet anonyme Breve for at forstaa Sammenhængen; han spøgte og kævledes af Skinsyge paa Satin, medens Philip og Georg behandlede hende som Kamerat med Haandtryk og meget stramme Hentydninger.

En Aften oplevede Nana et Eventyr; Satin var stukket af, og Nana gik hen til Middag i Martyrgade uden at faa Fingre i hende. Ligesom hun sad alene og spiste, kom Daguenet ind; Nanas Nærværelse syntes straks at være ham til Ulejlighed, men han var ikke den Mand, der lod sig slaa af Marken. Han gik smilende hen til hende og spurgte, om hun vilde tillade ham at spise sin Middag ved hendes Bord. Da Nana saá, at han spøgte, tog hun sin højfornemme Mine paa og svarede ganske tørt:

„Værs'go' at sætte Dem, hvor De har Lyst, Hr. Daguenet, vi er paa et offentligt Sted.“

Efter denne Begyndelse blev den Samtale, der fulgte, efter, grinagtig. Men ved Desserten lagde Nana, der kedede sig og brændte af Længsel efter at spille første Violin, Albuerne paa Bordet og gav sig til at dutte ham.

„Naa, min lille Ven, hvorledes gaar det med dit Giftermaal?“

„Ikke stærkt,“ tilstod Daguenet.

Han havde nemlig, netop som han vilde fremsætte sit Frieri for Grev og Grevinde Muffat, mødt en saadan Kulde fra Grevens Side, at han klogelig havde afstaaet herfra. Han mente øjensynligt, at det var en mislykket Plan. Nana stirrede stift paa ham med sine klare Øjne, med Hagen støttet i Haanden og et ironisk Træk paa Læberne.

„Aa, jeg er en Kæltring,“ sagde hun langsomt; „aa, det gælder om at faa din fremtidige Svigerfader revet ud af mine Kløer.... Det lader sig ikke nægte, at du af en kløgtig Fyr at være er temmelig dum. Hvad! Du vilde sladre til en Mand, der tilbeder mig og fortæller mig

alt! ... Hør en Gang, min lille Ven, hvis jeg vil, kan Du blive gift."

Han forstod nu det Hele, og Tanken om Underkastelse slog ned i ham. Han spøgte imidlertid stadig og vilde ikke tage Sagen alvorligt, men trak sine Handsker paa og anholdt med Iagttagelse af de strengeste Former Nana om Frøken Estella de Beauvilles Haand. Hun gav sig til at le, som blev hun kildret. Aa, denne Mimi, det var umuligt at blive ved at være vred paa ham. Dagueners store Held hos disse Damer skyldtes hans Stemmes Blidhed, denne Stemme, der havde en Renhed og en musikalsk Smidighed, der hos Pigerne havde skaffet ham Tilnavnet „Fløjlsmanden". Alle faldt til Føje for denne fuldttonende Ømhed, hvormed han indlullede dem. Han var sig denne Styrke bevidst, og han dyssede Nana i Søvn med en endeløs Strøm af Ord, og han fortalte hende tossede Historier. Da de rejste sig fra Middagsbordet, var hun meget rød og bævede i hans tilbageerobrede Arme.

Da det var meget smukt Vejr, lod hun sin Vogn køre hjem, fulgte til Fods til hans Bopæl og gik saa ganske naturligt med op. To Timer senere spurgte hun ham, medens hun klædte sig paa:

„Naa, Mimi, det er dit Alvor med dette Giftermaal?"

„Ja, for Pokker," svarede han, „det er den bedste Udvej, jeg kender ... Du véd, at mine Penge er slupne op."

Hun holdt paa ham, at han skulde knappe hendes Støvler, og efter nogle Minuters Stilhed sagde hun:

„Jeg skal ved Gud nok gøre, hvad jeg kan ... Jeg skal støtte dig ... Hun er vissen som en Bønnestage, men det bliver en Sag mellem Jer ... Aa, jeg er føjelig, jeg skal nok bringe det i Orden."

Hun gav sig til at le, saa hendes Barm, der endnu var nøgen, hoppede op og ned.

„Men hvad vil du give mig?"

Han greb hende, kyssede hende paa Skuldrene til Tak; hun var meget munter, slog fra sig og vente sig om imod ham:

„Nu véd jeg det," raabte hun. „Hør nu, hvad jeg vil have for min Ulejlighed ... Paa din Bryllupsdag skal du komme til mig ... Før din Kone, forstaar du!"

„Jeg slaar til!" sagde han og lo endnu stærkere end hun.

Denne Handel morede dem ; de fandt Historien meget god.

Den næste Dag var der netop Middag hos Nana ; det var for Resten en af de sædvanlige Torsdags-Middage : Muffat, Vandeuvres og Brødrene Hugon. Greven kom i god Tid. Han behøvede firsindstyve Tusind Franks for at befri Nana fra to eller tre Kreditorer og give hende et Safir-Smykke, som hun brændende ønskede sig. Da det allerede havde taget stærkt paa hans Formue, ledte han efter en, der kunde yde ham et Laan, da han endnu ikke vovede at sælge en af sine Ejendomme. Efter Nanas Raad havde han henvendt sig til Labordette, men denne, der fandt Sagen altfor besværlig, havde villet tale om den med Frisør Francis, der gerne viste sine Kunder en Villighed. Greven havde lagt Sagen i Hænderne paa disse Herrer, og de havde paataget sig at skaffe Pengene mod en Veksel paa hundrede tusind Franks, som han skulde underskrive ; de havde gjort mange Undskyldninger for disse tyve Tusind Franks i Opgæld, de havde raabt op imod disse Hallunker til Aagerkarle, hvor de maatte laane Pengene, sagde de.

Da Muffat lod sig melde, lagde Francis netop sidste Haand paa Nanas Frisure. Labordette opholdt sig ogsaa i Toiletværelset i Følge sin Fortrolighed som ufarlig Ven. Da han saá Greven, lagde han hensynsfuldt en Pakke Sedler mellem Pudderæskerne og Pomadekrukkerne ; Vekslen blev underskrevet paa Toiletbordet. Nana vilde beholde Labordette til Middagen, men han sagde Nej, da han skulde føre en Fremmed rundt i Paris. Muffat havde imidlertid taget ham til Side og bedt ham gaa hen til Becker, Juveleren, og lade ham sende det Safir-Smykke, hvormed han om Aftenen vilde overraske Nana. Labordette paatog sig gerne dette Ærinde ; en halv Time senere overrakte Julian Greven hemmeligt Juvelskrinet.

Under Spisningen var Nana nervøs. Synet af de firsindstyve Tusind Franks havde ophidset hende. At alle disse Penge straks skulde kastes i Gabet paa Kreditorerne, ærgrede hende. Lige fra Suppen kom paa Bordet i denne udmærkede Spisesal, der straalede af Sølv og Krystal, var hun bleven følsom og priste Fattigdommens Glæder. Herrerne var i Selskabsdragt, Nana selv bar

en Kjole af hvidt broderet Atlask, medens Satin mere beskeden var i sort Silke med et Guldhjerte, en Gave fra en god Veninde, paa Halsen. Julian og Frans besørgede Opvartningen, hjulpen af Zoé, alle tre optraadte de meget værdigt.

„Det er sikkert og vist, at jeg morede mig mere, den Gang jeg ikke havde en Skilling," sagde Nana.

Hun havde Muffat paa sin højre og Vandeuvres paa sin venstre Side, men hun saá slet ikke paa dem, var kun optaget af Satin, der tronede lige overfor hende mellem Philip og Georg.

„Ikke sandt, min lille Kat?" sagde hun til hver Sætning. „Hvor vi lo den Gang vi gik i Skole hos Mutter Josse i Polonceau-Gade!"

Stegen blev budt om. De to Damer fordybede sig i deres Erindringer. De var meget aabenmundede og havde en brutal Trang til at rode op i deres Ungdoms Smuds: og det var altid, naar Herrerne var tilstede, at de hengav sig til disse Erindringer og søgte at finde de Værste. Herrerne blegnede og saá sig forlegne om; Brødrene Hugon forsøgte at le, medens Vandeuvres nervøst redte sit Skæg, og Muffat fik et dobbelt saa strengt Udtryk som ellers.

„Husker du Viktor?" sagde Nana. „Det var en Skarnsunge, der smed de smaa Piger i Rendestenene."

„Ja vist saa," svarede Satin. „Jeg husker meget godt den store Gaard hjemme hos dig. Der var Portnerkonen med sin Kost ..."

„Mutter Boche! Ja, hun er død."

„Og jeg ser for mine Øjne Jeres Butik ... Din Moder var meget svær. En Aften, da vi legede, kom din Fader fuld hjem, Gud, hvor var han fuld!"

I dette Øjeblik forsøgte Vandeuvres at give Samtalen en anden Retning, idet han afbrød Damernes Erindringer med disse Ord:

„Hør nu, lille Ven, jeg vilde gerne have Trøflerne .. De er udmærkede. Igaar fik jeg derimod hos Hertugen af Corbreuse nogle, der ikke duede."

„Julian, Trøflerne!" sagde Nana haardt.

Derpaa genoptog hun Traaden i sine Erindringer:

„Aa ja, Fader var slet ikke fornuftig ..."

Nu tillod Muffat, der sad og legede med en Kniv, sig at skride ind :

„Det er ikke videre lysteligt at høre paa det, De fortæller.“

„Hvad ! Hvadbehager ? Ikke lysteligt !“ raabte hun og sendte ham et lynende Blik. „Det tror jeg saa gerne ! ... Aa, jeg er, véd De nok, en skikkelig Pige, jeg fortæller al Ting rent ud, saaledes som det var. Moder var Vaskerkone, Fader drak sig fuld, og nu er han død. Saadan er det, og hvis det ikke behager Dem, hvis De skammer Dem ved min Familie ...“

De gjorde alle Indsigelser ; hvad mente han dog, de havde jo Alle Agtelse for hendes Familie.

Men hun blev ved :

„Dersom De skammer Dem ved min Familie, naa, saa lad mig være i Fred ; jeg hører ikke til de Kvinder, der fornægter deres Fader og Moder ... Vil De have mig, maa De ogsaa finde Dem i dem, forstaar De det !“

De tog hende som hun var, de godkendte Faderen, Moderen, Fortiden, Alt, hvad hun ønskede. Med Øjnene heftede paa Bordet gjorde de alle fire sig saa smaa som muligt, medens hun satte sine gamle, snavsede Slæber fra Gulddraabe-Gade paa Nakken af dem i Kraft af sin kvindelige Almagt. Og hun nedlagde ikke Vaabnene saa snart : de skulde smukt bringe hende Formuer, bygge Slotte til hende, og saa endte hendes Anfald i et følsomt Ønske om et stille Liv — Haanden paa Hjertet — midt i et almindeligt Velvære.

Men netop i dette Øjeblik fik hun Øje paa Julian, der stod og ventede med dinglende Arme.

„Halløj, skænk Champagne om !“ raabte hun.

Under den foregaaende Scene havde Tjenerne indskrænket sig til at smile over hende, de syntes ikke at høre noget, saá fornemmere og fornemmere ud, eftersom Frøknen lod Tungen løbe mere og mere.

Julian gav sig nu til at skænke Champagne om, uheldigvis heldede Frans, der bød Frugterne rundt, Skaalen for meget, og Æblerne, Pærerne og Vindruerne trillede ud paa Bordet.

„Klods !“ raabte Nana.

Tjeneren begik nu den Fejl at ville forklare, at

Frugterne ikke havde været lagt ordentlig i Skaalen. Zoé havde rystet til dem, da hun tog Appelsiner.

„Naa," sagde Nana, „saa er Zoé ogsaa et Fjols!"

„Men Frøken dog ..." mumlede Kammerpigen fornærmet.

Pludselig rejste Nana sig op og sagde i en kort Tone med en Bevægelse fuld af kongelig Myndighed:

„Det er nok, ikke sandt? ... Gaa ud Allesammen! ... Vi har ikke mere Brug for Jer."

Denne Besked beroligede hende. Hun viste sig straks efter meget blid, meget elskværdig. Desserten var udmærket, og hun morede sig med selv at byde den om. Satin, der havde skrællet en Pære, gav sig til at spise den bag Ryggen af sin elskede Nana, medens hun støttede sig til hendes Skulder og samtidigt tilhviskede hende Ting, hvoraf de lo meget stærkt; og da hun saa vilde dele sit sidste Stykke Pære med hende, bød hun hende det mellem sine Tænder, og de nappede hinanden i Læben, medens de gjorde Ende paa Frugten i et Kys. Herrerne gjorde spøgefuldt Indsigelse; Philip raabte til dem, at de lagde saamænd ingen Skjul paa deres Følelser; Vandeuvres spurgte, om han ikke hellere skulde gaa sin Vej, og Georg kom til at tage Satin om Livet og satte hende hen paa hendes Plads.

„Er I tossede!" udbrød Nana, „I faar det stakkels Puds til at rødme ... Naa, min Pige, lad dem bare skrige op. Det er nu vor private Fornøjelse."

Og hun henvendte sig til Muffat, der stirrede paa hende mèd sin alvorlige Mine:

„Ikke sandt, min Ven?"

„Jo, visselig," mumlede han og gjorde langsomt et indrømmende Tegn med Hovedet.

Der var ingen mere, der gjorde Indsigelser. Midt imellem disse Herrer med de store Navne og den gammeldags Hæderlighed sad de to Kvinder ligeoverfor hinanden og sendte hinanden ømme Blikke.

De rejste sig for at drikke Kaffe i den lille Sal. To Lamper belyste her med et blidt Skær de rosarøde Draperier, de mange Nipsgenstande, dels lakerede, dels af gammelt Guld. Ilden fra Eftermiddagen laa og ulmede i Kaminen, der var meget varmt, en tung Varme, der hang i Gardiner og Portierer. Og i dette Værelse, der var

saa fuldt af Ting, der mindede om Nanas intime Liv, her laa rundt om hendes Handsker, et Lommetørklæde, hun havde tabt, en aaben Bog, her traf man hende i Hjemmedragt, med en Violduft og i en klædelig Uorden, der gjorde en henrivende Virkning midt imellem alle disse Rigdomme, og Lænestole, brede som Senge, og Sofaer, dybe som Alkover, indbød til at dase Tiden bort i munter Ømhed og hemmelighedsfuld Hvisken i de dunkle Kroge.

Satin strakte sig paa Bunden af en Sofa i Nærheden af Kaminen; hun havde tændt en Cigaret. Vandeuvres morede sig med at stille sig højst skinsyg an overfor hende og true hende med at sende hende sine Sekundanter, hvis hun igen førte Nana bort fra hendes Pligter. Philip og Georg gjorde fælles Sag med Vandeuvres, drillede Satin og kneb hende saa stærkt, at hun tilsidst gav sig til at skrige:

„Nana, Nana! Faa dem dog til at være skikkelige! De er stadig efter mig!“

„Vil I se, I kan lade hende være,“ sagde Nana alvorligt „Jeg vil ikke have, at I plager hende, det véd I jo godt ... Og du, min Kattekilling, hvorfor giver du dig i Lag med dem, naar de er saa lidet fornuftige?“

Satin blev helt rød, rakte Tunge og gik ind i Toiletværelset, gennem hvis brede, aabne Dør de blege Marmorgenstande belystes af en Gasflamme, der brændte i en mælkefarvet Ampel.

Nana ledede nu med yndefuld Husmoderværdighed en Samtale med de fire Herrer. Hun havde den Dag læst en Roman, der havde vakt stor Opsigt og skildrede en ung Piges Liv, og hun oprørtes over alt det urigtige, der fandtes i denne Skildring, i det Hele lagde hun en forbitret Afsky for Dagen mod denne skidne Literatur, hvis Ærgerrighed det var at fremstille Tingene som de naturlig var; som om man kunde fremstille alt, som om en Roman ikke kunde være skreven saaledes, at den ydede en Timestids behagelig Læsning. Om Bøger og Skuespil havde Nana meget gammeldags Meninger: hun vilde have ømme og ædle Værker, de skulde handle om Ting, hun kunde drømme om, og som kunde løfte hendes Sjæl. Da saa Samtalen faldt paa de Optøjer, der vakte Uro i Paris, paa de oprørske Artikler, paa de Tilløb til Oprør, der opstod som en Følge af de Krigsopraab, der hver Aften

spredtes i de offentlige Forsamlinger, gav hun sig til at ivre imod Republikanerne. Hun havde netop om Eftermiddagen i *Figaro* læst et Referat af et republikansk Møde; det var holdt i en komisk Tone, der endnu fik hende til at le paa Grund af de Slangord og Gadeudtryk, hvormed en Drukkenboldt havde afbrudt Talerne.

„Aa, disse Drukkenboldte!“ sagde hun med en forarget Mine. „Nej, ser I, det vil blive en stor Ulykke for hele Verden, denne Republik ... Aa, bare Gud vil bevare Kejseren for os saa længe som muligt!“

„Gid Gud vil høre Eder, min kære Veninde,“ svarede Muffat alvorligt. „Naa, Kejseren er stærk.“

Han elskede at se disse gode Følelser hos hende. Vandeuvres og Kaptejnen var uudtømmelige i Spotterier imod „Gadedrengene“, Skraalhalsene, der stak af, saa snart de fik Øje paa en Bajonet. Georg var den Aften bleg og saa mørkt frem for sig.

„Hvad er der i Vejen, lille Puds?“ spurgte Nana, da hun lagde Mærke til hans utilfredse Mine.

„Med mig? Intet; jeg sidder og hører efter,“ svarede han.

Men han led. Da de gik fra Bordet havde han hørt Philip spøge med Nana, og nu var det Philip, og ikke ham, der befandt sig i hendes Nærhed. Hans Bryst bevægede sig, uden at han vidste hvorfor. Han kunde ikke taale at se ham saa nær ved hende, onde Tanker sammensnørede hans Hjerte, saa han havde en Skamfølelse midt i sin Angst. Han, der lo ad Satin, der havde fundet sig i Steiner, i Muffat og i alle de andre, han oprørtes, han blev rød ved Tanken om, at Philip en skønne Dag kunde komme til at staa i Forhold til denne Kvinde.

„Dér! Tag Bijou,“ sagde hun for at trøste ham og kastede i Forbigaaende den sovende Bijou ned i Skødet paa ham.

Og Georg blev igen munter og glad, da han i sine Arme holdt noget af hendes, dette Dyr, der var helt varmt af hendes Knæ.

Samtalen faldt paa et betydeligt Tab, Vandeuvres den foregaaende Aften havde haft i Den kejserlige Klub. Muffat, der ikke var nogen lidenskabelig Spiller, udtalte sin Forbavselse, men Vandeuvres gjorde en Hentydning til sin forestaaende Ruin, hvorom Paris allerede talte: det

kom ham mindre an paa Dødsmaaden, det Vigtigste var at dø smukt. I nogen Tid havde Nana kunnet se paa det Træk af Nedslaaethed ved Munden og paa det flakkende Blik i hans klare Øjne, at han var nervøs. Han bevarede sin aristokratiske Rankhed, sin svækkede Races fine Elegance ; endnu var det kun en kortvarig Svimmelhed, der af og til greb denne Hjerne, der var udmattet ved Spil og Fruentimmere. En Nat, han havde tilbragt hos hende, havde han forskrækket hende ved at fortælle en gruelig Historie : han drømte, at han, da han havde sat hele sin Formue over Styr, lukkede sig inde i sin Stald og lod sig brænde op sammen med sine Heste. Hans eneste Haab nu for Tiden stod til en Hest, Lusignan, som han trænede til Løbet om Byen Paris's Pris. Han levede for denne Hest, der bar hans svækkede Kredit. Hver Gang Nana forlangte noget, henviste han hende til Juni-Maaned, naar Lusignan havde vundet Prisen.

„Bah," sagde hun spøgende, „den kan jo godt tabe."

Han nøjedes med et lille, hemmelighedsfuldt Smil, og tilføjede derpaa i en let henkastet Tone :

„Det er for Resten sandt, jeg har tilladt mig at opkalde min *Outsider*, en Hoppe, efter Dem : Nana, Nana, det klinger godt. De er vel ikke vred ?"

„Vred ? Hvorfor skulde jeg være vred ?" spurgte hun, der i Grunden var henrykt.

Samtalen fortsattes, de talte om den næste Henrettelse, som Nana nærede et brændende Ønske efter at overvære, da Satin viste sig i Døren til Toiletværelset og i en bedende Tone kaldte paa hende. Hun rejste sig stráks, forlod disse Herrer, der laa mageligt henstrakte og med en Cigar i Munden drøftede et meget alvorligt Spørgsmaal : hvilken Ansvarlighed der kan lægges paa en Morder, der er kronisk Alkoholist. I Toiletværelset laa Zoé med Hovedet ned i en Stol og græd sine modige Taarer, medens Satin forgæves søgte at trøste hende.

„Hvad er der dog nu ?" spurgte Nana overrasket.

„Aa, min kære Veninde, tal til hende," sagde Satin. „I over tyve Minuter har jeg forsøgt at præke Fornuft for hende ... Hun græder, fordi du har kaldt hende et Fjols."

„Ja, Frøken ... det er meget haardt ..." stammede Zoé, der næsten kvaltes i et nyt Anfald af Hulken.

Dette Syn blødgjorde straks Nana, og hun talte gode

Ord til Zoé, men da disse ikke beroligede hende, satte Nana sig paa Hug hos hende og lagde sin Arm kærligt om Livet paa hende.

„Men lille Tossehoved, jeg har sagt Fjols, som jeg siger saa mange andre Ting. Hvad véd jeg! Jeg var gal i Hovedet ... Jeg havde Uret, tag det bare med Ro!“

„Jeg, der elsker Frøknen saa højt ...“ stammede Zoé. „Efter alt det, jeg har gjort for Frøknen ...“

Nana kyssede nu Kammerpigen, og for at vise hende, at hun ikke var vred, gav hun hende en Kjole, hun kun havde haft tre Gange paa. Deres Kævlerier endte altid med, at Zoé fik Foræringer. Zoé tørrede sine Øjne med sit Lommetørklæde. Idet hun gik ud med Kjolen paa sin Arm, sagde hun, at der var saa bedrøveligt ude i Køkkenet, Julian og Frans havde ikke kunnet spise noget, i den Grad havde Frøknens Vrede taget paa deres Madlyst. Og Frøknen sendte dem tyve Franks, som et Forsoningspant. Den Sorg omkring hende plagede hende altfor meget.

Nana vendte tilbage til Salen, lykkelig over at have ordnet denne Sag, da Satin i det samme hviskede livligt til hende. Hun beklagede sig og truede med at gaa sin Vej, dersom Herrerne igen drillede hende, og hun fordrede, at hendes Veninde denne Nat skulde sætte dem alle paa Porten. Nana udstødte et Suk og svor, at det var umuligt. Men den Anden overfusede hende med barnlig Voldsomhed og pukkede paa sin Myndighed.

„Jeg vil have det, forstaar du! ... Send dem bort, ellers bliver det mig, der stikker af.“

Og saa gik hun igen ind i Salen, strakte sig paa Bunden af en Sofa, der stod noget til en Side, nær ved Vinduet, tavs og ligesom død, med sine store Øjne stift fæstede paa Nana laa hun og ventede.

Herrerne enedes i at finde de nye kriminalistiske Grundsætninger urigtige; efter denne smukke Opfindelse om Uansvarlighed i visse patologiske Tilfælde, blev der ingen Forbrydere mere, men kun Syge. Nana ledte efter en Maade, hvorpaa hun kunde give Greven Løbepas. De andre gik ud, men han vilde sikkert blive hængende. Ganske rigtigt, lige saa snart Philip rejste sig for at gaa, fulgte Georg i Hælene paa ham; hans eneste Bekymring var at skulde efterlade sin store Broder bag sig. Vandeuvres blev nogle Minuter endnu for at undersøge Forholdene,

han tøvede, for om muligvis en tilfældig Sag tvang Muffat til at vige Pladsen, men da han saá Greven sætte sig til Rette for Natten, opgav han Haabet og tog Afsked som en Mand med Takt. Idet han gik henimod Døren, opdagede han Satin med hendes faste Blik, og han, der utvivlsomt forstod det Hele, gik muntert hen og trykkede hende i Haanden.

„Hvad? Vi er da ikke Uvenner?“ sagde han. „Tilgiv mig ... Du er s'gu fiks, paa Æresord!“

Satin gad ikke svare ham. Hendes Øjne slap ikke Nana og Greven, der var bleven alene tilbage. Uden at bryde sig om Satins Nærværelse havde Muffat sat sig ved Siden af Nana, han tog hendes Fingre og kyssede dem. Saa spurgte hun, der ledte efter en Overgang, om hans Datter Estella havde det bedre; han havde den foregaaende Aften klaget over dette Barns Sørgmodighed. Han kunde ikke leve en Dag lykkelig hjemme med sin Kone, der bestandig gik af Vejen for ham, og sin Datter, der lukkede sig inde i en isnende Tavshed. Nana viste sig altid overfor disse Familieanliggender fuld af gode Raad. Men saa snart Muffat forlod hende, træt paa Legeme og Sjæl, gav han sig igen til at klynke.

„Hvad, du vil gifte hende bort?“ sagde Nana, der erindrede sig det Løfte, hun havde gjort.

Hun tog straks Mod til sig og talte om Daguenet. Ved dette Navn blev Greven oprørt. Aldrig, efter det, som hun havde fortalt ham.

Hun gav den Forbavsede, brød saa ud i Latter og tog ham om Halsen:

„Aa, du er skinsyg, hvor er det muligt! ... Tænk dig en Smule om! Man havde sagt dig meget Ondt om mig; jeg var en sand Rappenskralde ... Idag vilde jeg have været utrøstelig ...“

Over Muffats Skulder mødte hun Satins Blik. Urolig gav hun Slip paa ham og fortsatte alvorligt:

„Min Ven, dette Giftermaal maa komme i Stand, jeg vil ikke forhindre din Datters Lykke ... Denne unge Mand er meget net, du vil vanskeligt finde nogen bedre.“

Og hun udbredte sig i en usædvanlig Lovtale over Daguenet. Greven havde taget hendes Hænder, han sagde ikke mere Nej, han vilde se ad, de kunde jo tale om det. Da han saa begyndte at tale om at tilbringe Natten hos

hende, sænkede hun Stemmen, gav ham Grunde, det var umuligt, hun var ikke rigtig rask, hvis han elskede hende, maatte han ikke trænge paa. Dog, han stod paa sin Ret, nægtede at gaa, og hun begyndte at vakle, da hun paany mødte Satins Blik. Saa blev hun ubøjelig, nej, det kunde ikke lade sig gøre. Greven rejste sig meget bevæget med en bedrøvet Mine og søgte efter sin Hat. Men da han var ved Døren, kom han i Tanker om Safir-Smykket, som han mærkede i sin Lomme; han vilde have skjult det i Sengen, det var en barnlig Overraskelse, han havde udtænkt ved Bordet. Og i sin Forvirring og Ængstelse over at blive sendt saaledes bort, rakte han hende brydsk Juvelskrinet.

„Hvad er det?“ spurgte hun. „Nej, Safirer! ... Aa, nej da, dette Smykke! Hvor du er elskværdig ... Men sig mig en Gang, min Ven, tror du, det er det samme? I Vinduet gjorde det mere Virkning.“

Det var al den Tak, hun ydede ham, og saa lod hun ham gaa. Han opdagede Satin, der laa og ventede ganske tavs. Saa stirrede han paa de to Kvinder, stred ikke mere imod, underkastede sig sin Skæbne og gik bort. Døren til Forstuen var næppe lukket, før Satin greb Nana om Livet, dansede rundt med hende og sang. Saa løb hun hen til Vinduet:

„Lad os kigge ud, om han er kommen ned paa Gaden.“

I Skyggen af Gardinerne laa de to Kvinder og støttede Albuerne mod det smedede Jerngelænder. Klokken slog Et. Villiers-Allé laa øde hen med sin dobbelte Række Gasblus i denne fugtige Marts-Nat. Satin og Nana istemte en tosset Latter, da de saá Muffats runde Ryg, som, idet han gik hen ad Fortovet, kastede en bedrøvelig Skygge tvers over det nye Paris's frosne og øde Flade. Men Nana tyssede paa Satin:

„Tag dig iagt, Politibetjentene!“

De undertrykte deres Latter og saá med en ubestemt Angst paa den anden Side af Alléen to sorte Skikkelser, der gik med afmaalte Skridt. Nana havde midt i sin Luksus, i sit enevældige Kongerige, bevaret en Skræk for Politiet, hun holdt ikke af at tale om det ligesaa lidt som om Døden. Hun følte sig ilde tilpas, naar en Betjent saá op og ned ad hendes Hus. Man vidste aldrig, hvad

de Folk kunde finde paa. De kunde meget godt antage dem for et Par almindelige Tøse, hvis de hørte dem le paa denne Tid af Natten. Satin havde trykket sig ind til Nana med en let Gysen. Dog, de blev staaende, optagne af en Lygte, der nærmede sig dansende midt gennem Kørebanens Morads. Det var en gammel Kludesamlerske, der gennemrodede Rendestenene. Satin genkendte hende.

„Stop!“ sagde hun. „Det er Dronning Pomara med sin Vidjekurv.“

Og medens et Vindstød piskede dem en Støvregn i Ansigtet, fortalte hun sin Veninde Dronning Pomaras Historie. Aa, hun havde en Gang været en udmærket Pige, hvis Skønhed optog hele Paris, Mændene fulgte efter hende som Dyr, Berømtheder laa og græd paa hendes Trappe! Nu var hun fordrukken, Kvarterets Piger gav hende, for at have lidt at le af, Absint at drikke, og saa forfulgte Gadedrengene hende paa Fortovet med Stenkast. Det var sandelig et Fald: en Dronning, der endte i Skidtet! Nana lyttede ganske kold til denne Fortælling.

„Nu skal du se,“ fortsatte Satin.

Hun fløjtede som et Mandfolk. Kludesamlersken, der var lige under Vinduet, løftede Hovedet og viste sig i sin Lygtes gullige Lys. Hun havde et blaaligt, arret Ansigt, hendes Mund var et tandløst Hul, hendes Øjne et Par betændte Pletter. Og i Nanas Erindring steg ved denne skrækkelige Alderdomsskikkelse af en Pige, der var druknet i Vin, pludselig et andet Billede frem: hun saá i Mørket Chamont og Irma d'Anglais, denne forhenværende Kokotte, mæt af Dage og Hæder, der steg op af Trappen til sit Slot, medens en hel Landsby hilste hende ærbødigt.

Da Satin igen fløjtede og lo til den gamle Kælling, som ikke kunde se hende, skyndte Nana sig med forandret Stemme at sige:

„Hold dog op, Politibetjentene! Lad os hurtigt trække os tilbage, min Kattekilling.“

De taktfaste Skridt kom igen. Satin og Nana lukkede Vinduet. Nana vendte sig om, hun rystede af Kulde og hendes Haar var fugtigt; hun stod et Øjeblik ganske forbløffet foran sin Selskabssal, som om hun havde glemt,

hvor hun var, og nu traadte ind paa et fremmed Sted. Hun fornam dér en Luft saa lun og parfumeret, at hun følte en lykkelig Overraskelse. De ophobede Kostbarheder, de gamle Møbler, Silke- og Guld-Stofferne, Elfenbens- og Bronce-Sagerne, sov i Lampernes rosenrøde Skær, medens der fra det tavse Hus steg den sikre Bevidsthed om en stor Overdaadighed, i Modtagelsessalens Højtidelighed, Spisestuens bekvemme Rummelighed, den tomme Trappes Ro med bløde Tæpper og Stole. Det var en brutal Fremvisning af hende selv, af hendes Trang til at herske og at nyde, af hendes Lyst til at have Alt og til at ødelægge Alt. Ingensinde før havde hun følt sit Køns Styrke som i dette Øjeblik.

Hun lod Blikket glide langsomt rundt og sagde med en Tone af filosofisk Alvor :

„Aa, det er alligevel en stor Fordel at være ung."

Nana klædte sig af i Toiletværelset. For at det skulde gaa hurtigere, holdt hun sit tykke, lyse Haar i begge Hænder, og idet hun rystede det udover Sølvfadet, faldt en Hagl af lange Naale deri med en Lyd som et fint klingende Klokkespil.

XI.

Paa denne Søndag, der var en af de første varme Dage i Juni Maaned, med overtrukken Himmel, skulde det store Væddeløb om Byen Paris's Pris finde Sted ved Boulogne-Skoven.

Om Morgenen var Solen staaet op i en brandgul Taage, men ved Elleve-Tiden, da Vognene begyndte at køre op for Ridehuset i Longchamps, havde en sydlig Vind fejet Skyerne bort ; de graa Skyer skiltes ad i lange Rifter og snart strakte Himlen sig blaa og klar fra den ene til den anden Side af Horisonten. Og i Solstraalerne, der skinnede ned mellem to Skyer, blussede Alt, Plænen fyldtes lidt efter lidt af en Sværm Vogne, Ryttere og Fodgængere, Væddeløbsbanen laa endnu øde hen med Dommernes Udkigstaarn, Dommerpælen, Masten, hvorpaa Numrene paa de Heste, der deltog i Løbet, og Sejr-

herierne hejstes, og saa ligeoverfor Vægten fem symetriske Tribuner med deres Bindingsværks Galerier. Udenfor laa den store flade Slette, badet i Middagssolens Straaler, kantet af smaa Træer, mod Vest lukket af Saint-Clouds og Suresnes's skovklædte Skrænter, som Mont Valériens strenge Profil beherskede.

Nana var saa stærkt optaget, at man skulde tro, at Udfaldet af Væddeløbet bestemte hendes Skæbne, og hun ønskede derfor at faa en Plads lige ved Snoren, saa nær som muligt ved Dommerpælen. Hun var i meget god Tid kommen herud i sin sølvbeslaaede Landauer, forspændt med fire skinnende hvide Heste, en Foræring fra Grev Muffat. Da hun havde vist sig ved Indkørslen til Sletten med to Forridere paa de to Heste til Venstre og to Tjenere, der sad stive og ubevægelige bag paa Vognen, var der opstaaet en Puffen og en Støden blandt Mængden, som om det var en Dronning, der kom kørende.

Hun var klædt i en usædvanlig Dragt, der var holdt i Vandeuvres's Farver, Blaat og Hvidt: det lille Liv og den blaa Silke-Kjole sluttede til Kroppen, strammede over Hofterne og bar bagpaa en stor Sløjfe, dette aftegnede paa en dristig Maade Benenes Form, naar Skørterne fyldtes som en Ballon af Vinden; hun bar desuden en hvid Atlaskes-Kappe med hvide Atlaskes-Ærmer, et hvidt Atlaskes-Skærf, der var bundet over Kors, altsammen prydet med Sølvkniplinger, der funklede i Solen. Endvidere bar hun, for endnu mere at ligne en Jockey, kækt en blaa Baret med en hvid Fjer ovenpaa sin Chignon, medens de gule Lokker rullede hende langs ned ad Ryggen, lig en vældig brandgul Hale.

Klokken slog nu tolv; det varede endnu over tre Timer, inden Løbet om Paris's Pris begyndte. Da Landaueren var naaet ned til Snoren, gjorde Nana sig det mageligt, som var hun hjemme. Hun havde haft det Indfald at tage Bijou og lille Ludvig med. Hunden, der laa og sov paa hendes Kjole, rystede af Kulde til Trods for Varmen, medens Drengen, der var mejet ud med Baand og Kniplinger, saá elendig ud, som han sad dér med sit voksgule Ansigt, tavs og bleg i den friske Luft. Uden at bryde sig om sine Omgivelser, talte Nana meget højt med Georg og Philip Hugon, der sad foran hende paa det andet Sæde mellem et saadant Utal af Buketter

med hvide Roser og blaa Forglemmigejer, at de var dækkede lige til Skuldrene.

„Naa," sagde hun, „da han kedede mig, viste jeg ham Døren ... Og nu har han gaaet og surmulet i to Dage."

Hun talte om Muffat, men hun tilstod ikke de unge Mennesker den sande Grund til denne første Strid. En Aften havde Muffat i hendes Soveværelse fundet en Herrehat; det var en tosset Forlibelse, en Forbigaaende, hun af Kedsomhed havde taget med sig op.

„I véd ikke, hvor løjerlig han er," vedblev hun, „i Grunden er han en skikkelig Rad ... Han siger saaledes Aftenbøn hver Aften. Det er bestemt!"

„Det var dog et underligt Indfald," mumlede Philip Hugon.

Hun slog en munter Latter op.

„Ja, det er baade vist og sandt. Naar jeg lægger mig om for at sove, hører jeg ham paany fremjappe en Bøn ... Men det, der plager mig mest, er, at vi ikke mere kan tale sammen om nogetsomhelst, uden at han straks anslaar en andægtig Tone. Jeg har nu altid været troende. Gør kun saa mange Ophævelser herover, som I vil, det skal alligevel ikke hindre mig i at have min egen Religion ... Men han er altfor kedelig, han hulker og han taler om sine Samvittighedsnag. Saaledes havde han i Forgaars et ligefremt Anfald ..."

Nu brød hun af for at sige:

„Se dog, dér kommer Familien Mignon. Naa, de har slæbt Børnene med ... Hvor de er rædsomt klædt paa, de smaa Skind!"

Familien Mignon sad i en Landauer i mørke Farver, som velhavende Borgerfolk. Rose, der var i en graa Silkekjole, besat med Puffer og røde Sløjfer, smilede lykkelig ved at se Henriks og Carls Glæde; de sad paa Forsædet og druknede i deres altfor store Skoleuniformskapper. Men da Vognen havde indtaget sin Plads ved Sneren, og Rose fik Øje paa Nana, der sad triumferende midt imellem sine Buketter, med sine fire Heste og sit Livré, kneb hun Læberne sammen, antog en meget kold Mine og drejede Hovedet bort. Mignon derimod med sin tilfredse Mine og sit muntre Blik sendte Nana en Hilsen

med Haanden. Han holdt sig af Princip udenfor Fruentimmernes Kævlerier.

„Hør en Gang," tog Nana fat igen, „kender I en lille, gammel Mand, meget sirlig, med daarlige Tænder? ... En Hr. Venot ... Han kom i Morges for at se til mig."

„Hr. Venot!" udbrød Georg overrasket. „Umuligt! Det er en Jesuit!"

„Netop, det har jeg lugtet. Aa, I kan ikke gøre Jer noget Begreb om Samtalen! Den var grinagtig! ... Han talte om Greven, om hans opløste Hjem, bønfaldt mig om at gengive denne Familie Lykken ... Meget høflig for Resten, meget smilende ... Naa, jeg svarede ham, at jeg ønskede intet hellere, og at jeg skulde gøre, hvad jeg kunde for at genforene Greven med hans Hustru ... I véd, det er ikke Usandhed, jeg vilde være henrykt ved at se dem lykkelige! Det vilde være mig en Lindring, thi der er sandelig Dage, hvor han keder mig til Døde."

Hendes Træthed i de sidste Maaneder fik Afløb i dette Udbrud, der kom fra hendes Hjerte. Tilmed syntes Muffat at være i stor Pengeforlegenhed; han var bekymret. Vekslen til Labordette var snart forfalden.

„Grevinden sidder netop dernede," sagde Georg, hvis Blik løb henover Tribunerne.

„Hvor dog?" raabte Nana. „Han har Øjne, det lille Puds! Hold min Parasol, Philip."

Men Georg kom med en rask Bevægelse sin Broder i Forkøbet, henrykt over at holde den blaa Silkeparasol med Sølvfrynserne. Nana fremtog en vældig Kikkert.

„Aa ja, nu ser jeg hende," sagde hun noget efter. „Paa Tribunen til højre, ved en Pille, ikke sandt? Hun er i Malva, og hendes Datter, der sidder ved Siden af hende, i Hvidt ... Det er Daguenet, der gaar hen for at hilse paa dem."

Philip talte saa om Daguenets forestaaende Giftermaal med Estella. Det var en afgjort Sag, der var lyst for dem. Grevinden havde sat sig imod det i Begyndelsen, men Greven havde, sagde man, sat sin Vilje igennem. Nana smilede.

„Jeg véd Besked," mumlede hun. „Saa meget bedre for Poul. Han er en skikkelig Fyr, han fortjener det!"

Hun bøjede sig ned til lille Ludvig og spurgte:

„Morer du dig, hvad? ... Sikken en alvorlig Mine, du sætter op!“

Barnet sad uden det mindste Smil og betragtede alle disse Mennesker med en meget gammelklog Mine, ligesom opfyldt af bedrøvelige Tanker om det, han saá. Bijou der var jaget op fra Nanas Skørter, da hun udfoldede saa megen Livlighed, havde søgt Tilflugt ved Siden af Barnet.

Imidlertid fyldtes Plænen. Der kom bestandig Vogne kørende i en tæt, endeløs Række. Der var store Omnibusser fra Italiener-Boulevarden med deres halvtredsindstyve Passagerer — de kørte op paa højre Side af Tribunerne — saa var der *Dog-cart*'er, *Viktoria*'er, Landauere af en forbedret Type, og blandede herimellem ynkelige Droskeer med usle Krikker for, og endvidere *Four-in-hand*'er med fire Heste for, og *Mail-coach*'er, hvor Herrerne sad paa Taget, medens Tjenerne indeni passede paa Champagne-Kurve, og fremdeles *Araigné*'erne (Ædderkopperne), hvis høje Hjul udkastede en blændende Staalglans, og lette *Tandem*'er, fine som Hjulene i et Urværk, der fo'r frem med Klokkeklang.

Af og til kom en Rytter forbi, en Flok Fodgængere løb forvirrede ind imellem Køretøjerne. Paa Græsset blev pludselig den Vognrullen, man hørte i det Fjerne fra Alléerne i Boulogne-Skoven, til en dæmpet Skuren; man hørte kun den voksende Mængdes Summen, Raab, Kalden og Piskesmæld. Og da Vindstødene havde jaget Skyerne paa Flugt, og Solen atter kom til Syne, faldt der en Guldstribe hen over Plænen, som fik Seletøjerne og de lakerede Vognfyldinger til at lue, Damernes Dragter til at funkle, medens Kuskene højt til Vejrs paa deres Bukke skinnede med deres lange Piske.

Labordette steg nu ud af en Kaleschevogn, hvori Gaga, Clarisse og Blanka de Sivry havde holdt en Plads til ham. Da han skyndte sig over Banen og gik hen til Vagten, lod Nana Georg kalde paa ham. Og da han var kommen hen til hende, spurgte hun leende:

„Hvad staar jeg i?“

Hun talte om Nana, Hoppen, denne Nana, der saa skammeligt havde ladet sig slaa i Løbet om Diana-Prisen og som ved Løbene i April og Maj Maaned ikke en Gang var bleven placeret, men var bleven overvundet af Lusignon, en anden Hest fra Vandeuvres' Stald. Lusignon var

ubetinget Favorit; siden den foregaaende Aften holdt man gerne to mod en paa den.

„Halvtreds!“ svarede Labordette.

„Det var som Fanden! Jeg er ikke meget værd,“ sagde Nana, hvem denne Spøg morede. „Saa vil jeg ikke holde paa mig selv. Nej, Pokker heller, om jeg vil sætte saa meget som tyve Franks paa mig.“

Labordette, der havde travlt, skyndte sig bort igen; men hun kaldte ham tilbage. Hun ønskede et Raad. Han, der bevarede Forbindelsen mellem Trænernes og Jokeyernes Verden, havde særlig Kendskab til de forskellige Stalde. Mindst tyve Gange var hans Spaadomme gaaede i Opfyldelse; han kaldtes da ogsaa Kongen for alle Tips-Udsigere.

„Lad mig høre, hvilke Heste skal jeg holde paa?“ gentog Nana. „Hvad er Englænderen værd?“

„Spirito? Tre? ... Valerio II. ligeledes tre ... Saa alle de andre Cosinus fem og tyve, Hasard fyrretyve, Boum tredive, Pichenette fem og tredive, Frangipane ti ...“

„Nej, jeg vil ikke holde paa Englænderen; jeg er Patriot ... Hvad? Maaske Valerio II., Hertugen af Corbreuse gik for lidt siden omkring med en straalende Mine ... Naa, alligevel Nej! Tusind Franks paa Lusignon; hvad siger du dertil?“

Labordette stirrede paa hende med et besynderligt Udtryk. Hun bøjede sig ned og udspurgte ham med lav Stemme, thi hun vidste, at Vandeuvres havde overdraget ham at undersøge Stemningen hos Bookmakerne for at han kunde vædde med mere Held. Hvis han havde hørt noget, kunde han gerne sige hende det. Men Labordette fik hende, uden at fortælle noget, overtalt til at give sig hans Sporsans i Vold; han skulde anbringe hendes Tusind Franks, som han mente det fordelagtigst, og det skulde hun ikke komme til at fortryde.

„Hold paa alle de Heste, du vil!“ raabte hun muntert og lod ham gaa, „kun ikke paa Nana, det er en rigtig Krikke.“

Et vanvittigt Latteranfald rystede Vognen, de unge Mennesker fandt denne Ytring meget grinagtig; lille Ludvig løftede, uden at forstaa, hvad der foregik, sine blege Øjne op paa sin Moder, hvis Højrøstethed forbavsede ham.

Labordette kunde for Resten ikke slippe bort endnu. Rose Mignon havde vinket ad ham, og hun gav ham sine Ordrer, han skrev Tallene op i en Lommebog. Dernæst var det Clarisse og Gaga, der kaldte paa ham, de vilde have deres Væddemaal forandret; de havde i Mængden hørt Udtalelser og nu vilde de ikke mere holde paa Valerio II., men tog Lusignon i Stedet; Labordette skrev op uden mindste Indvending. Tilsidst slap han løs, og man kunde se ham paa den anden Side af Banen forsvinde mellem to Tribuner.

Der kom stadig flere Vogne. Nu kørte de op i en femte Række; de strakte sig langs Snoren som en tæt Masse, meget broget med lyse Pletter, der dannedes af hvide Heste. Længere ude paa Plænen var der et Virvar af andre Vogne, spredte, ligesom strandede paa Græsset, en forvirret Samling af Hjul og Forspand, anbragte paa alle mulige Maader, Side om Side, paa Skraa, paa Tværs, Hoved mod Hoved. Og paa den Del af Grønsværet, der ikke var optaget, travede Ryttere omkring, Fodgængerne dannede mørke Grupper og var i bestandig Bevægelse. Paa denne Markedsplads, midt i denne tætte Folkemængde, var der opslaaet Forfriskningstelte af graat Tøj, som i Solens Straaler blev helt hvidt. Virvaret, Sammenstimlingen og Hatteaftagningerne samlede sig især omkring Bookmakerne, der var stegne op i aabne Vogne, hvor de sad med deres Kurslister, der var klistrede op paa høje Plader.

„Det er alligevel tosset ikke at vide, paa hvilken Hest, man holder," sagde Nana. „Jeg tror, jeg vil vove nogle Tyve-Franks-Stykker paa egen Haand."

Hun rejste sig op for at vælge en Bookmaker, der havde et tiltalende Ansigt. Hun glemte imidlertid dette Ønske, da hun fik Øje paa en Mængde af sine Bekendte. Foruden Mignon'erne, foruden Gaga, Clarisse og Blanka var der til højre og til venstre, bagved og midt i Vognmængden, der nu ganske indesluttede hendes Laudauer, Tatan Néné i Følge med Maria Blond i en Viktoria, og Caroline Héquet med sin Moder og to Herrer i en Kaleschevogn, Louise Violaine ganske alene, hun bar selv en lille Kurv ombunden med Baand i Mechains Stalds Farver, orange og grønt, Lea de Horn paa en Bænk højt oppe paa en Mail-coach, hvor en Flok unge Mennesker gjorde

Spektakel. Længere borte i en elegant Vogn af aristokratisk Udseende sad Lucy Stewart i en meget ligefrem sort Silkekjole, med fornem Mine ved Siden af en ung Mand, der bar Kadetuniform. Men det, der forbavsede Nana mest, var at se Simonne komme kørende i en Tandem, som Steiner styrede, bagpaa sad en Lakaj, ubevægelig med korslagte Arme; hun var blændende, helt i hvidt Atlask med gule Striber og bedækket med Diamanter fra Bæltestedet op til Hatteskyggen. Bankieren drev med en meget lang Pisk de to Heste afsted i fuld Fart; de var forspændte, den ene foran den anden, den forreste var en lille Guld-Fuchs, der travede lydløst afsted, den anden en stor rødbrun Traver, der løftede Benene højt til Vejrs.

„Hvad Pokker!“ udbrød Nana, „der er jo Steiner, saa har han dog endnu en Gang erobret sin Stilling paa Børsen tilbage ... Se, se! Simonne er ganske fiks!“ Og hun sendte dem en Hilsen paa Frastand. Hun viftede med Haanden, smilede, vendte og drejede sig, glemte Ingen for at blive set af Alle. Og hun vedblev at tale.

„Men det er jo hendes Søn, Lucy dér kommer slæbende med! Han tager sig net ud i Uniform! ... Naa, det er derfor hun har taget sin fornemme Mine paa! I véd vel, at hun er bange for ham, og at hun giver sig ud for Skuespillerinde ... Stakkels unge Mand, skønt han ser ikke ud til at have nogen Mistanke.“

„Bah;“ lo Philip, „naar hun vil, kan hun nok finde en rig Arving ude i Provinserne til ham.“

Nana tav. Hun havde midt imellem Vognene faaet Øje paa Tricon. Hun var kommen derud i en Droske, men da hun fra denne intet kunde se, var hun ganske rolig klatret op paa Bukken. Deroppe rettede hun sig og vendte sit fine Ansigt med de lange Hængekrøller ud over Mængden, det forekom hende, at hun herskede over dette Folks Kvinder. Alle smilede de hemmeligt til hende. Hun derimod lod overlegent, som hun ikke kendte dem. Hun var ikke taget derud for sin Forretnings Skyld, men for at have den Fornøjelse at overvære Væddeløbene, hun spillede som en Rasende og sværmede for Heste.

„Se, dér er den Idiot til la Faloise,“ sagde Georg pludselig.

Der blev almindelig Forbavselse. Nana kunde ikke mere kende la Faloise, siden han havde arvet, var han

blevet overordentlig elegant. Hans Flip havde et lille Knæk, han var klædt i en Dragt af en sart Farve, der sad stramt over hans magre Skuldre, hans Haar var sat i smaa Bukler, han lod, som han dinglede af Træthed, talte med mat Stemme, brugte Ord fra Gaden, gad ikke gøre de Sætninger færdige, han begyndte paa.

„Men han er jo meget god," erklærede Nana fortryllet.

Gaga og Clarisse kaldte paa la Faloise og forsøgte at erobre ham igen, men han forlod dem straks med et pralende og foragteligt Skuldertræk. Nana bedaarede ham, han skyndte sig hen til hende og stod op paa Vognens Fodtrin, og da hun drillede ham med Gaga, svarede han:

„Aa, nej! Det er ude med den gamle Garde! Der skal mere til! Og De forstaar, nu er det Dem, min Julie ..."

Han havde lagt Haanden paa Hjertet. Nana lo højt af denne pludselige Kærlighedserklæring under aaben Himmel, og saa talte hun igen:

„Det var ikke det, vi skulde tale om. De faar mig til at glemme, at jeg skulde holde paa en eller anden Hest. Georg, du ser nok den Bookmaker dernede, den tykke røde med det krøllede Haar. Han ser ud som en rigtig Gavtyv, han behager mig ... Gaa ned og faa fat i ham ... Hør nu, hvem skal man holde paa?"

„Jeg er ikke Patriot, aa, nej!" stammede la Faloise, „jeg sætter alt paa Englænderen ... Det var udmærket om Englænderen vandt! Til Wandsbeck med Franskmændene!"

Nana blev forarget. Derpaa drøftede de Hestenes Muligheder. La Faloise, der lod, som om han var meget kendt med Væddeløb, omtalte dem alle som Krikker. Baron Verdiers Frangipane, der var falden efter The Truth og Leonora, var en stor, mørkebrun Hest, der vilde have haft Muligheder, hvis man ikke havde overanstrengt den under Træningen. Valerio II., der hørte til Hertugen af Corbreuses Stald, var ikke i bedste Stand, da den havde haft Mavekolik i April Maaned; man holdt det nok hemmeligt, men han var sikker i sin Sag, paa Æresord. Og han sluttede med at tilraade Nana at holde paa Hasard, der hørte til Mechains Stald, den var fuld af Fejl, og der var ingen, der tænkte paa den. Men Pokker

heller, Hasard var ypperlig skabt og besad en Fyrighed! Det var et Dyr, der vilde overraske hele Verden.

„Nej," sagde Nana, „jeg vil sætte Hundrede og tyve Franks paa Lusignan og Hundrede paa Boum."

La Faloise raabte straks op:

„Men, min kære Veninde, det er for dumt! Boum! Gør det ikke. Gasc selv har opgivet sin Hest! ... Og Deres Lusignan, aldrig. Det er Praleri! At den skulde være falden efter Lamb og Princess! Aldrig i Livet efter Lamb og Princess. Deres Afkom har alle for korte Ben."

Han fik Ordene paa tværs i Halsen. Philip gjorde den Bemærkning, at Lusignan dog havde vundet i April og Maj. Men den Anden tog fat igen: hvad beviste det? Aldeles Intet! Tværtimod, der var Grund til at se sig vel for. Og desuden var det Gresham, der red Lusignan; de kunde trygt stole paa ham! Gresham havde Uheld, han naaede aldrig ind.

Det saá ud, som om den Drøftelse, der var begyndt i Nanas Landauer, nu bredte sig fra den ene til den anden Ende af Plænen. Skærende Stemmer lod sig høre, Spillelidenskaben strøg hen over Plænen, tændte Ansigterne i Brand, satte Liv i Bevægelserne. Bookmakerne sad i deres Vogne, raabte Noteringerne ud, skrev Tal op. Det var dog kun de smaa Væddemaal her sluttedes, de store blev indgaaede ved Vægten; her raadede Griskheden fra de smaa Børser, hvor man vover Hundrede Sous og udfolder hele sin Begærlighed for en Vinding af nogle Tyve-Franks-Stykker. Kort sagt, Hovedslaget stod mellem Spirito og Lusignan. Englænderne, der var let at kende, spaserede rundt mellem Grupperne, som var de hjemme hos sig selv, deres Ansigter lyste, de triumferede allerede. Brama, en af Lord Readings Heste, havde vundet første Pris forrige Aar, et Nederlag, hvorunder alle franske Hjerter endnu blødte. Dette Aar vilde det blive en Landesorg, hvis Frankrig paany blev slaaet. Endogsaa alle disse Damer var lidenskabelig grebne af patriotisk Begejstring. Vandeuvres' Stald blev Værnet for Frankrigs Ære, man trak Lusignan frem, man forsvarede den, man modtog den med Bifald. Gaga, Blanka, Caroline og de andre holdt paa Lusignan. Lucy Stewart holdt sig paa Grund af sin Søn tilbage; Rygtet gik, at Rose Mignon havde bedt Labordette om at sætte fire Tusind Franks for

hende paa Lusignan. Kun Tricon, der sad ved Siden af Kusken, ventede til sidste Øjeblik, kold midt under alle disse Kævlerier beherskede hun den tiltagende Larm, hvor Hestenes Navne gentoges i Parisernes livlige Tale blandet med Englændernes Strubelyde; hun hørte efter, gjorde sine Beregninger med en majestætisk Mine.

„Men, Nana?“ sagde Georg. „Den er der ingen, der spørger om!“

Og i Virkeligheden var der Ingen, der regnede den med, næppe nok talte om den. Outsideren fra Vandeuvres' Stald forsvandt i Lusignans Folkeyndest. Men la Faloise strakte Armene mod Himlen og sagde:

„Jeg faar en Indskydelse ... Jeg sætter tyve Franks paa Nana!“

„Bravo! Og jeg fyrretyve!“ sagde Georg.

„Og jeg tresindstyve!“ føjede Philip til.

De rejste sig op, gjorde deres Bud, slyngede Tallene ud, som stredes de om Nana paa en Avktion. La Faloise talte om at lade hende forgylde. For Resten burde alle holde paa hende, og de gik ud for at hverve Meningsfæller. Men ligesom de tre unge Mennesker vilde gaa ud for at gøre Propaganda, raabte Nana til dem:

„I forstaar, jeg vil ikke, ikke paa nogen Maade! Ikke for alt i Verden! ...Georg, to Hundrede Franks paa Lusignan og et Hundrede paa Valerio II.“

De havde imidlertid skyndt sig afsted. Nana morede sig ved at se dem glide ind mellem Hjulene, bukke ned under Hestenes Hoveder, gennemstrejfe hele Plænen. Saasnart de fik Øje paa en Bekendt i en Vogn, ilede de derhen og gjorde Propaganda for Nana. Der gik stærke Latterudbrud gennem Mængden, naar de en Gang imellem vendte tilbage, triumferende og angivende Tallet med Fingrene, medens Nana stod oprejst i sin Vogn og viftede med sin Parasol. Dog de gjorde et temmelig tarveligt Udbytte. Nogle lod sig overtale, saaledes Steiner, der ved Synet af Nana blev bevæget og som vovede tresindstyve Franks. Men Damerne sagde ubetinget: Nej Tak, saa kunde de lige saa godt straks udbetale Pengene! Og de havde ikke Lyst til at arbejde for et skidt Fruentimmer, der knuste dem alle med sine fine hvide Heste, sine Forridere og sin vigtige Mine. Gaga og Clarisse spurgte meget fornærmet la Faloise, om han vilde gøre Nar af dem.

Da Georg dristigt henvendte sig ved Mignon'ernes Landauer, drejede Rose fortørnet Hovedet bort uden at svare. Det maatte være en net Person, der tillod, at en Hest fik Nanas Navn. Mignon derimod efterkom den unge Mands Opfordring og erklærede med en munter Mine, at Damerne bragte altid Lykke.

„Naa?" spurgte Nana, da de unge Mennesker kom tilbage efter et langt Besøg hos Bookmakerne.

„De staar i fyrretyve," sagde la Faloise.

„Hvorledes, i fyrretyve?" raabte hun overrasket. „Før var jeg i halvtreds! ... Hvorledes gaar det til?"

Labordette kom netop atter til Syne. Der blev lukket for Banen, en Klokke ringede for at gøre vitterligt, at første Løb tog sin Begyndelse.

Og under den Summen af Forventning, der fulgte, spurgte hun ham ud om denne pludselige Stigning i Noteringen. Han svarede undvigende, uden Tvivl var der sket flere Indsatser. Hun maatte lade sig nøje med denne Forklaring. For Resten underrettede Labordette, der syntes at have meget travlt, Nana om, at Vandeuvres vilde komme hen til hende, hvis han kunde se en Lejlighed til at slippe bort.

Løbet nærmede sig sin Ende uden stor Opmærksomhed, thi alle Tanker var henvendte paa *Grand Prix*, da en Sky udgød sig over Væddeløbspladsen. Solen havde været forsvunden i nogen Tid, en sorteblaa Belysning lagde sig over Mængden. Vinden rejste sig, først faldt nogle vældige Draaber, saa øsede det med Spande, det blev et rigtigt Skybrud. Der opstod en Forvirring uden Lige, Raab, Spøg, Eder lød midt i Fodgængernes sanseløse Flugt, de søgte Ly i Forfriskningsteltene. Paa Vognene forsøgte Damerne at dække sig, holdt deres Parasoller med begge Hænder, medens Tjenerne bestyrtede skyndte sig at slaa Kalescherne op.

Men Bygen var allerede forbi, Solen brød straalende gennem Regntaagen, en blaa Rift aabenbarede sig bag Skyen, der drog bort henover Boulogne-Skoven. Og det var som Himlens Munterhed vakte Damernes Latter til Live igen; en gylden Stribe faldt som et Straalebundt af Krystaldraaber henover Sletten, hvor Hestene prustede, og den forskrækkede Folkemængde skrigende og støjende rystede Vandet af sig.

„Aa, stakkels lille Ludvig!“ udbrød Nana. „Er du meget vaad, lille Skind?“

Barnet lod uden at sige et eneste Ord sine Hænder aftørre. Nana havde brugt sit Lommetørklæde hertil, saa gav hun sig til at gnide Bijou, der rystede af Kulde. Det kunde ikke undgaas, at der kom nogle Pletter paa hendes hvide Atlaskeskjole, men hvad brød hun sig derom. Buketterne skinnede forfriskede med en sneagtig Glans, og hun lugtede til en af dem, lykkelig ved at væde sine Læber ligesom i Morgenduggen.

Denne Regnbyge havde pludselig fyldt Tribunerne. Nana betragtede dem gennem sin Kikkert. Paa denne Afstand tog de sig ud som en tæt og broget Mængde, der var presset sammen paa Trinene, en mørk Flade, hvori Ansigterne lyste som blege Pletter. Nana morede sig især over Damerne, som Bygen havde jaget ind under de Bænkerader, der var opstillede paa Jorden nedenfor Tribunerne. Da Adgangen til Vægten var Kokotter strengt forbudt, gjorde Nana en Række bitre Bemærkninger om alle disse anstændige Damer, som hun fandt latterlige i deres Fortabthed.

Der opstod en almindelig Bevægelse, Kejserinden viste sig paa den lille Midtertribune, der var bygget i Stil med en schweizisk Bondehytte, og paa hvis brede Balkon der stod en Række røde Lænestole.

„Men det er jo ham!“ udbrød Georg, „jeg troede ikke, han havde Tjeneste i denne Uge.“

Grev Muffats stive og højtidelige Ansigt var kommen til Syne bag Kejserinden. De unge Mennesker spøgte og udtalte deres Ærgrelse over, at Satin ikke var med, saa hun kunde gaa hen og dunke ham paa Maven. Nana opdagede pludselig i sin Kikkert Prinsen af Skotland paa den kejserlige Tribune.

„Halløj! Charles!“ raabte hun.

Det forekom hende, at han havde lagt sig ud; han var bleven bredere i de halvandet Aar, og hun gennemgik ham i Enkelthederne, aa, det var en kraftig bygget Svend.

Rundt omkring hende hviskede Damerne om, at Greven havde forladt hende. Det var et helt Eventyr. I Tuillerierne var man bleven forarget over Kammerherrens Opførsel, da han aabenlyst vedgik **sit** Forhold til Nana, og

for at bevare sin Stilling havde han saa maattet bryde. La Faloise berettede ganske frækt denne Historie til Nana og tilbød sig paa ny, idet han kaldte hende „min Julie."

Men hun slog en munter Latter op og sagde:

„Det er idiotisk ... De kender mig vist ikke; jeg behøver bare at sige „Pst!", og han forlader Alt og Alle."

Derpaa rettede hun sin Opmærksomhed paa Grevinde Sabine og Estella. Daguenet var stadig i deres Nærhed. Fauchery puffede sig nu frem for at komme til at hilse paa dem, ogsaa han blev staaende hos dem med en smilende Mine.

Nana fortsatte, idet hun med en foragtelig Bevægelse pegede paa Tribunerne:

„Jeg bryder mig ikke mere om disse Mennesker, at I véd det ... Jeg kender dem for godt. Lad os se, hvorledes de ser ud, naar de bliver berøvede al deres Stads .. Der er ingen Hæderlighed mere, Hæderligheden er forbi; Gemenhed forneden, Gemenhed foroven, det er evig og altid Gemenhed alle Vegne ... Derfor bryder jeg mig Pokker om, hvad de siger."

Og hun gjorde en Bevægelse, der omfattede Alt, lige fra Staldkarle, der trak Hestene frem paa Banen, til Kejserinden, der talte med Charles, en Prins ganske vist, men et Svin alligevel.

„Bravo Nana! ... Udmærket Nana!" raabte la Faloise begejstret.

Klokkens Lyd tabte sig i Vinden, Løbene gik deres Gang. Løbet om Ispahan-Prisen blev vundet af Berlingot, en Hest fra Mechains Stald. Nana kaldte paa Labordette for at spørge til sine to Tusind Franks; han gav sig til at le, nægtede at sige hende, hvilke Heste de var satte paa, for ikke at skade Udsigterne, som han sagde. Hendes Penge var godt anbragte, det skulde hun straks faa at se. Og da hun tilstod ham, at hun havde sat to Hundrede Franks paa Lusignan og Hundrede paa Valerio II., trak han paa Skuldrene med en Mine, som vilde han sige, at Damer, hvorledes de saa bar sig ad, maatte gøre Dumheder. Det forbavsede hende, hun forstod ikke mere, hvad der foregik.

Nu blev der livligere og livligere paa Plænen. Der blev anrettet smaa Maaltider under aaben Himmel, me-

dens de ventede paa *Grand-Prix*. Overalt spiste Tilskuerne og drak endnu mere, paa Græsset, paa de Bænke, der stod paa Taget af *Four-in-hand'erne* og *Mail-coach'erne*, i Viktoria'erne, i Landauerne. Det var en hel Udstilling af kolde Retter, en Overflødighed af Champagne-Kurve, som Tjenerne tog frem af Vognenes Magasiner. Propperne gik til Vejrs med smaa Knald, der førtes bort af Vinden; Drillerier sendtes ud og besvaredes, Lyden af Glas, der sloges i Stykker, skar igennem denne nervøse Munterhed.

Gaga og Clarisse indtog sammen med Blanka et forsvarligt Maaltid, de havde en Mængde Stykker Smørrebrød staaende paa et Tæppe, der dækkede deres Knæ. Louise Violaine, der var staaet ud af sin Vogn, havde sluttet sig sammen med Caroline Héquet; i Græsset ved deres Fødder havde nogle Herrer indrettet en Udskænkning af Forfriskninger, Tatan, Maria, Simonne og de Andre fik sig et Glas, medens en hel Flok i Nærheden paa Taget af Lea de Horns Mail-coach tømte den ene Flaske efter den anden. Men snart begyndte de at trænge sig sammen omkring Nanas Landauer. Hun stod oprejst og bød Champagne til de Herrer, der hilste paa hende. Den ene af hendes Tjenere, Frans, gik rundt med Flaskerne, medens la Faloise, der søgte at anlægge en rigtig grov Stemme, paa markskrigerisk Vis vedblev at raabe:

„Kom nærmere, mine Herrer ... Det er ganske gratis ... Alle kan faa noget."

„Ti dog stille, kære Ven," sagde Nana tilsidst. „Vi faar jo Udseende af en Flok Gøglere."

Hun fandt ham meget grinagtig og morede sig udmærket. Et Øjeblik fik hun det Indfald at sende Georg afsted med et Glas Champagne til Rose Mignon, der gav sig Mine af ikke at drikke. Henrik og Carl var ved at forgaa af Kedsomhed; de vilde gerne have haft lidt Champagne, de smaa Gavtyve. Men Georg drak Glasset af Frygt for en Ordstrid. Nana kom nu i Tanker om lille Ludvig, som hun helt havde glemt. Maaske han var tørstig, og hun gav ham med Magt nogle Draaber Vin, men han fik en forskrækkelig Hoste heraf.

„Kom nærmere, mine Herrer, kom dog nærmere," gentog la Faloise. „Det koster ikke to Skilling, ikke en Gang en eneste Skilling ... Vi giver det ganske gratis ..."

Men Nana afbrød ham med et Udraab:

„Ej, se Bordenave dernede! ... Kald paa ham, men skynd Dem!“

Det var virkelig Bordenave, der kom vandrende med Hænderne paa Ryggen, med en Hat, der skinnede rød i Solen, med en fedtet Overfrakke, der var hvid i Sømmene; det var en Bordenave, plukket af Falliten, men, til Trods for Alt, gal i Hovedet, og han stillede sin Elendighed til Skue midt imellem denne elegante Verden med den Myndighed, som en Mand, der altid er beredt paa at tage et Tag med Skæbnen, besidder.

„Det var Fandens saa elegant!“ sagde han, da Nana som en god Pige rakte ham Haanden.

Da han havde tømt et Glas Champagne, ytrede han i en bitter Tone:

„Aa, gid jeg var et Fruentimmer! ... Men, Fanden heller, det gør ikke noget! Vil du gaa til Teatret igen? Jeg har en Plan, jeg lejer *Gaîté*, vi to skal nok lokke Paris derhen ... Hvad, du skylder mig i Grunden denne Villighed.“

Han blev staaende og gryntede, lykkelig alene ved at gense hende; thi denne velsignede Nana, sagde han, gød Balsam paa hans Hjerte. Hun var hans ægtefødte Datter efter Blodets Røst.

Kresen voksede stadig. Nu var det la Faloise, der skænkede om, medens Philip og Georg hvervede Venner. Et svagt Stød førte lidt efter lidt hele Plænens Befolkning derhen. Nana henkastede til hver et Smil eller et lystigt Ord. Flokke af Herrer med Champagneglas i Haanden strømmede fra alle Sider henimod hende, og snart samledes hele Mængden og alt Spektaklet sig omkring hendes Landauer. Og hun stod dér med sit flagrende gullige Haar, med sit smilende Ansigt badet i Solen som en Dronning blandt alle disse Glas, der raktes op imod hende. Og for at sætte Kronen paa Værket, saa de andre Damer, der var rasende over hendes Triumf, var ved at revne af Misundelse, løftede hun sit fulde Glas med en klassisk Bevægelse som den sejrssæle Venus.

Der var En, der rørte ved hende bagfra, og hun blev overrasket ved, da hun drejede sig om, at faa Øje paa Mignon, der sad paa Vognsædet. Hun gjorde sig et Øjeblik usynlig og satte sig ned ved Siden af ham, thi

han kom for at gøre hende en vigtig Meddelelse. Mignon udtalte først og fremmest, at hans Kone havde opført sig latterligt, da hun fik Øje paa Nana; han fandt det dumt og unyttigt.

„Hør en Gang, min Ven," mumlede han, „vogt dig for at gøre Rose altfor opbragt ... Du forstaar, jeg vil hellere forberede dig ... Husk, hun har et Vaaben, og hun har aldrig tilgivet dig Historien med *Den lille Hertuginde*."

„Et Vaaben," sagde Nana, „hvad skulde det være for et!"

„Hør blot, det er et Brev, som hun maa have fundet i Lommen paa Fauchery, et Brev skrevet til denne Krikke til Fauchery af Grevinde Muffat. Og Pokker staa i det. det er jo tydeligt nok, der er ikke mindste Tvivl ... Naa, dette Brev vil Rose nu sende til Greven for at hævne sig paa ham og dig."

„Hvad kommer det dog mig ved!" gentog Nana. „Det er jo grinagtigt ... Aa, det angaar Fauchery. Naa, saa meget desto bedre, hun plager mig. Lad os tage os en god Latter."

„Nej dog, jeg vil ikke," udbrød Mignon hurtigt. „Det bliver en net Skandale! Og vi kan Intet vinde derved ..."

Han holdt inde af Frygt for at sige for meget. Hun raabte, at han kunde være vis paa, at hun ikke vilde gaa et Skridt for at fiske en anstændig Dame op af Vandet. Men da han trængte paa, stirrede hun stift paa ham. Uden Tvivl var han bange for at se Fauchery dumpe ned i hans Husholdning, hvis han brød med Grevinden; det var det, Rose ønskede, samtidigt med at hævne sig, thi hun havde bevaret ømme Følelser for Journalisten. Nana faldt i Tanker, hun tænkte paa Hr. Venots Besøg, en Plan slog ned i hende, medens Mignon søgte at overbevise hende.

„Lad os sætte, at Rose sender det Brev, ikke? Der bliver Spektakler. Du er blandet ind deri, man siger, du er Skyld i det Hele ... Først lader Greven sig skille fra sin Kone ..."

„Hvorfor det?" sagde hun. „Tværtimod ..."

Nu var det hende, der stoppede op. Hun havde ikke nødig at tænke højt. Langt om længe gav hun sig Mine

af at gaa ind paa Mignons Fremtidsudsigter for at blive af med ham, og da han raadede hende til saa at vise en Føjelighed overfor Rose, f. Eks. et lille Besøg paa Væddeløbsbanen for Alles Øjne, svarede hun, at hun skulde se Tiden an, at hun skulde tænke derover.

En Tumult fik hende til at rejse sig. Paa Banen kom nogle Heste susende med Vindens Fart; det var Løbet om Byen Paris's Pris, som Cornemuse vandt.

Nu stod Løbet om *Grand-Prix* for Haanden, Feberen tog til, en Angstfølelse piskede Mængden, der trampede bølgende frem og tilbage for at faa Tiden til at gaa hurtigere. Og i denne sidste Time greb en Overraskelse de Spillende: Opgangen for Nana, Outsideren fra Vandeuvres's Stald, fortsattes. Herrerne bragte hvert Øjeblik en ny Notering: Nana stod i tredive, i femogtyve, i tyve og nu i femten. Ingen begreb det. En Hoppe, der var slaaet paa alle Baner, en Hoppe, som Ingen om Morgenen vilde have holdt i halvtreds. Hvad betød denne pludselige Misvisning? Nogle gjorde Nar og talte om en net Afklapsning af de Tossehoveder, der opførte denne Farce. Andre blev alvorlige, urolige og lugtede noget mistænkeligt bagved. Det var maaske en Overrumpling. Der blev gjort Hentydninger til saadanne Historier, til de ligefremme Tyverier, der blev taalt paa Væddeløbsbanerne; men Vandeuvres's store Navn slog enhver Formodning i den Retning ned, og de Vantro sejrede over hele Linjen, da de forudsagde, at Nana vilde komme ind som en smuk Numer Sidst.

„Hvem er det, der rider Nana?" spurgte la Faloise.

I dette Øjeblik viste den rigtige Nana sig paany, hilsende til alle Sider.

„Det er Price," svarede hun.

Og Samtalen begyndte igen. Price var en engelsk Berømthed, men ubekendt i Frankrig. Hvorfor havde Vandeuvres indforskrevet denne Jockey, naar Gresham ellers red Nana. Forøvrigt blev de grebne af Forbavselse ved at se, at han havde betroet Lusignan til denne Gresham, der efter la Faloises Udsagn aldrig naaede Maalet. Men alle disse Bemærkninger druknede i Drillerier, Benægtelser, i denne forvirrede Summen af alle Haande Meninger. Man gav sig til at tømme Champagneflasker for at slaa Tiden ihjel. Et Ord hviskedes fra Mand til Mand,

Grupperne skiltes ad. Dér kom Vandeuvres. Nana lod, som hun var vred.

„Jo, De er en net Fyr at komme paa denne Tid! ... Og jeg, der brænder af Lyst til at se Vægten."

„Naa, kom saa, det er Tid endnu. Vi gaar en lille Runde. Jeg har netop hos mig en Billet til en Dame."

Og han førte hende bort ved sin Arm; hun var lykkelig ved de misundelige Blikke, som Lucy, Caroline og de Andre sendte efter hende. Brødrene Hugon og la Faloise blev siddende i Landaueren og vedblev at skænke hendes Champagne ud. Hun raabte til dem, at hun kom straks igen.

Vandeuvres, der fik Øje paa Labordette, kaldte paa ham, og et Par korte Spørgsmaal og Svar blev vekslede imellem dem.

„Har De gjort det Hele op?"

„Ja!"

„Hvormeget?"

„Femten Tusind Franks. Lidt hist og her!"

Da Nana nysgerrigt lyttede efter, tav de stille. Vandeuvres var meget nervøs, havde de klare Øjne med de smaa Lynglimt, som havde forskrækket hende den Nat, da han talte om at lade sig brænde op sammen med sine Heste. Og idet de gik over Banen, sænkede hun Stemmen og duttede ham:

„Sig mig engang, forklar mig ... Hvorfor stiger Noteringen paa Hoppen? De gør Mudder!"

Han skælvede, og der undslap ham følgende Ord:

„Naa, de taler derom ... Sikken et Folkefærd, disse Væddeløbsspillere! Naar jeg har en Favorit, kaster de sig alle over den, og der bliver ikke noget til mig. Bliver saa en Outsider budt op, skraaler de op og skriger, som om man flaaede dem."

„Det burde jeg have haft at vide i Forvejen, nu har jeg bestemt mig," sagde hun. „Hun har maaske Udsigter?"

En pludselig Vrede greb ham, og ude af sig selv svarede han:

„Naa? lad mig i Fred ... Alle Hestene har Udsigter. Noteringen stiger! For Satan, fordi man sætter ind paa dem. Hvem? Hvor skal jeg vide det ... Jeg vil hellere

gaa fra dig, hvis du bliver ved at bombardere mig med dine idiotiske Spørgsmaal."

Denne Tone stemte hverken med hans Temperament eller med hans sædvanlige Maade at tale paa. Hun blev mere forbavset end fornærmet. For Resten blev han staaende ganske skamfuld; og da hun kort bad ham om at opføre sig høfligt, gjorde han Undskyldninger. Allerede i nogen Tid havde hans Sindsstemning undergaaet pludselige Omskiftelser. Ingen i det Paris, der levede med, var uvidende om, at han i Dag spillede sit sidste Kort ud. Dersom hans Heste ikke vandt, og endnu mere, dersom de ikke bragte ham de betydelige Summer, han havde væddet paa dem, vilde det være hans Undergang og Tilintetgørelse. Stilladset, hvorpaa hans Kredit hvilede, og det glimrende Skin, som hans af Uorden og Gæld undergravede Tilværelse endnu havde bevaret, vilde styrte sammen i et langt rullende Brag.

Og Ingen var mindre uvidende herom end Nana; hun, Mandfolkenes Ødelæggerske, havde ogsaa rakt sidste Haand til hans Undergang. Man fortalte om vanvittige Lüner, om Guld, der blev strøet ud for Vinden, om en Rejse til Baden, hvor hun ikke havde ladet ham beholde saa meget, at han kunde betale Hotelregningen, om at hun en Aften i Fuldskab havde kastet en Haandfuld Diamanter paa et Varmebækken for at se, om de kunde brænde som Kul. Lidt efter lidt havde hun med sine grove Lemmer, sin simple Forstads-Latter taget denne svækkede og udlevede Ætling af en gammel Slægt fangen. Paa dette Tidspunkt vovede han Alt, saa besat var han af hendes dumme og skidne Smag, at han havde mistet endog sin Skepticisme. For otte Dage siden havde hun faaet ham til at love sig et Slot paa Kysten af Normandiet mellem Havre og Trouville; og han satte sin sidste Ære ind paa at holde Ord. Hun pirrede ham, og dog vilde han have slaaet hende, i den Grad følte han, hvor dum hun var.

Opsynsmanden havde ladet dem slippe igennem ind til Vægten, han havde ikke vovet at standse denne Dame ved Grevens Arm. Nana pustede sig ordentlig op ved langt om længe at sætte Foden paa dette forbudne Sted og gik langsomt ned foran Damerne, der sad ved Foden af Tribunerne. Der var paa ti Rækker Stole en tæt Masse

af Dragter, hvis livlige Farver spillede i det fulde Dagslys' Munterhed ; Nana saá stift paa disse Damer, hun lod, som om hun stirrede fast paa Grevinde Sabine. I det Øjeblik hun gik forbi den kejserlige Tribune, følte hun sig opmuntret af Muffat, der i sit officielle Kald stod ret op og ned ved Siden af Kejserinden.

„Aa, hvilken dum Mine, han har paa!“ sagde hun meget højt til Vandeuvres.

Hun vilde se Alt. Denne Stump Park med sine Græsplæner og sine tætte Træer forekom hende ikke saa tosset. En Konditor havde indrettet en stor Buffet med Iskager lige ved Gitret. Under en landlig Paddehat, der var tækket med Halm, sad en Mængde Mennesker, fægtede med Armene og raabte højt ; det var Ringen. I Staldene var Baasene tomme, hun blev skuffet ved dér kun at opdage en Gendarms Hest. Derhenne var *Padocken*, en Væddeløbsbane paa halvandet Hundrede Alen i Omkres, hvor en Stalddreng rørte Valerio II., der havde en Hætte over Hovedet. Paa Gruset i Gangene spaserede en Mængde Mennesker med deres Billets grønne Mærke i Knaphullet, en uafbrudt Vandring af Folk i Tribunernes aabne Gallerier, det optog hende et Minut, men i Grunden var det ikke Umagen værd at bryde sig derom, fordi det var dem forbudt at træde derind.

Daguenet og Fauchery gik forbi og hilste ; hun gjorde et Tegn til dem, og de maatte gaa hen til hende.

„Se dér,“ sagde hun, „har vi Marki de Chouard, hvor han er bleven gammel! Han vandrer paa Gravens Rand og er stadig lige gal!“

Daguenet gav sig nu til at fortælle den Gamles sidste Streg, en Historie fra iforgaars, som ingen endnu kendte ; han havde hos Gaga købt hendes Datter Amalie for tretten Tusind Franks, sagde man.

Vandeuvres hørte ikke efter, han var utaalmodig begærlig efter at slippe fra hende, men da Fauchery, idet han gik, sagde, at hvis hun ikke havde set Bookmakerne, saa havde hun ikke set noget, maatte Greven følge hende derhen, til Trods for sin synlige Uvilje. Og hun var straks tilfreds, det var virkelig meget morsomt at se.

En Rundkres aabnede sig mellem Græsplænerne, kantet med unge Kastanjetræer ; og dér, i Skygge af de lysegrønne Blade, dannende en udstrakt Cirkel, stod

Bookmakerne i en tæt Række og ventede paa dem, der vilde vædde, ganske som paa et Marked. For at se ud over Mængden stod de op paa Træbænkene, de havde opslaaet deres Noteringer lige ved Siden af sig paa Træerne; de indskrev med stor Paapasselighed de Væddemaal, der blev sluttede med en Bevægelse, en Blinken med Øjelaagene, saa hurtigt, at Nysgerrige stod maabende og betragtede dem, uden at forstaa noget. Der var en Staahej, med Raaben og Skrigen med Tal, og af og til fordobledes Spektaklet, naar Kommissionærerne, der afleverede deres Besked løbende, standsede ved Indgangen til Rundkresen og udstødte et voldsomt Raab.

„De er da gale!“ mumlede Nana meget muntert. „De har nogle forrykte Ansigter ... Se den store dér, ham vilde jeg nødigt møde helt alene, dybt inde i en Skov.“

Vandeuvres viste hende saa en Bookmaker, en Kommis i et Modemagasin, der i Løbet af to Aar havde tjent tre Millioner. Han var meget mager, spinkel og bleg, men han var omgivet med en Agtelse, man talte til ham, naar han smilede, og Folk stod stille for at se paa ham.

Langt om længe forlod de Rundkresen, da Vandeuvres i det samme gjorde et let Tegn med Hovedet til en anden Bookmaker, der havde tilladt sig at kalde paa ham. Det var en af hans tidligere Kuske, en Kæmpekarl med Skuldre som en Okse og rødmosset Ansigt. Nu, da han fristede Lykken ved Væddeløb med Rygstød af en plumret Oprindelse, forsøgte Greven at drive ham frem ved at give ham sine hemmelige Væddemaal i Kommission, idet han stadig behandlede ham som en Tjener, overfor hvem man intet har at skjule. Til Trods for denne Begunstigelse fra sin tidligere Herre havde denne Mand dog Slag i Slag tabt meget betydelige Summer, og ogsaa han spillede idag sin sidste Trumf ud med blodunderløbne Øjne og moden til Apopleksi.

„Naa, Maréchal,“ spurgte Vandeuvres sagte, „for hvor meget har du givet ud?“

„For Hundred Tusind Franks, Hr. Greve,“ sagde Bookmakeren og sænkede ligeledes Stemmen. „Hvad? det er nok ... Jeg vil tilstaa Dem, at jeg har sat Noteringen ned, jeg har taget til tre.“

Vandeuvres satte en meget modvillig Mine op.

„Nej, nej, det vil jeg ikke have, tag straks igen til to ... Jeg vil ikke sige Dem noget yderligere, Maréchal!“

„Aa, hvad kan det gøre Hr. Greven nu?“ sagde den Anden med et ydmygt, medvidende Smil. „Jeg maa skam trække Folk til mig for at svare Deres fyrretyve Tusind Franks.“

Vandeuvres fik ham til at tie, men da han gik bort, grebes Maréchal af en Erindring og ærgrede sig over ikke at have spurgt ham angaaende Hoppens Stigning. Det var net, hvis Hoppen havde Muligheder, saa kom han til at udbetale fire Tusinde Franks for hvert Tusinde.

Nana, der intet begreb af de Ord, Greven havde hvisket til Maréchal, vovede dog ikke paany at udfritte ham. Han forekom hende endnu mere nervøs, og han overgav hende hurtigt til Labordette, som de havde truffet udenfor Salen, hvor Vægten fandtes.

„De fører nok Nana tilbage,“ sagde han. „Jeg har noget at bestille ... Paa Gensyn.“

Han gik ind i Salen, et snevert Rum, lavt til Loftet, opfyldt af en stor Vægt. Det var ligesom et Bagagerum paa en Jernbanestation. Nana følte atter dér en stor Skuffelse; hun havde forestillet sig noget meget stort og med en monumental Vægt til at veje Hestene. Hvad vilde det sige! Det var kun Jockeyerne, der blev vejede. Det var ikke værd at gøre sig saa megen Ulejlighed for, de med deres Vægt! Paa Vægten sad nu en Jockey med et idiotisk Udtryk og Sadlen paa Skødet og ventede paa, at en stor Mand i Overfrakke skulde bestemme hans Vægt, medens en Stalddreng henne ved Døren holdt Hesten Cosinus, omkring hvilken Mængden klyngevis samledes i andægtig Tavshed.

Man skulde til at afspærre Banen. Labordette skyndte paa Nana, mens han vendte sig om for at vise hende en lille Mand, der talte afsides med Vandeuvres.

„Se dér, det er Price,“ sagde han.

„Aa ja, det er ham, der rider mig,“ mumlede hun leende.

Hun fandt ham meget styg. Alle Jockeyer saá i hendes Øjne ud som Kretinere, uden Tvivl, sagde hun, fordi de var blevne standsede i Væksten. Denne, der var en Mand paa fyrretyve Aar, saá ud som et gammelt hentørret Barn, med et langt, magert Ansigt, gennemfuret,

haardt og livløst. Hans Krop var saa knortet og saa indskrumpen, at det saá ud, som var den blaa Kasket og de blaa Ærmer slængt hen over en Træblok.

„Nej, véd du hvad," sagde hun, medens de gik tilbage, „ham vil jeg ikke skænke min Gunst."

En Strøm af Mennesker fyldte stadig Banen, hvis Græs, vaadt og nedtrampet, var bleven sort. Foran de to Signalmaster trængte Mængden sig, hævede Hovedet og modtog med en Brummen og Summen hver Hests Numer, som ved Hjælp af en elektrisk Traad, der var i Forbindelse med Vægten, hejstes her. Herrerne skrev dem til paa deres Programmer; at Pichenette blev trukken tilbage af sin Ejer vakte nogen Staahej. Nana spaserede for Resten hele Tiden rundt ved Labordettes Arm. Klokken, ved hvilken der hang et lille Banner, lød uafbrudt til Tegn paa, at Folk skulde forlade Banen.

„Aa, mine kære Børn," sagde Nana, idet hun igen steg op i sin Landauer, „det er det rene Vindmageri, den Vægt."

De jublede og klappede i Hænderne op imod hende: „Bravo, Nana! ... Nana er vendt tilbage til os!" Hvor de var tossede! Tog de hende for en Landstrygerske? Hun kom tilbage i rette Øjeblik. Pas paa, nu begynder det! Og Champagnen blev helt glemt, de holdt op med at drikke.

Men Nana-blev staaende overrasket ved at træffe Gaga i sin Vogn med Bijou og lille Ludvig paa Skødet; Gaga havde foretaget dette Skridt for at komme la Faloise nærmere, men hun fortalte vidt og bredt, at hun havde faaet saadan en Lyst til at kysse det lille Puds; hun tilbad Børn.

„Siden vi er ved Børnene, hvorledes har Lili det saa?" spurgte Nana. „Det er vel hende, der sidder dér bagved i Vognen hos den gamle Herre? ... Jeg har lige hørt nogle nette Historier."

Gaga lagde sit Ansigt i bedrøvelige Folder.

„Kære Veninde, jeg bliver ganske syg, naar jeg tænker derpaa," sagde hun i en sørgmodig Tone. „Igaar maatte jeg holde Sengen, saa forgrædt var jeg, og idag troede jeg, nær aldrig jeg var kommen herud ... Naa, du véd jo, hvad min Mening er? Jeg har ikke ønsket det; jeg har ladet hende opdrage i et Kloster med Tanken paa

et godt Ægteskab. Og det har ikke manglet paa alvorlige Formaninger og bestandige Advarsler ... Men, kære Veninde, det er hende selv, der har ønsket det. Aa, der var en Scene med Graad og Skænderi, ja det gik endog saa vidt, at jeg langede hende en Lussing. Hun kedede sig derved, hun vilde paa Farten. For at faa en Ende paa Sagen sagde hun: „Du har, naar alt kommer til alt, ingen Ret til at hindre mig heri," og jeg svarede: „Du er en skidt Tøs, du vanærer os; gaa din Vej!" Og paa den Maade gik det til, at jeg gav mit Samtykke ... Dér brast mit sidste Haab, og jeg, som havde drømt om saa smuk en Fremtid for hende!"

Lyden af et Skændsmaal fik dem til at rejse sig. Det var Georg, der forsvarede Vandeuvres mod de ubestemte Rygter, der var i Omløb blandt Mængden.

„Hvorfor sige, at han opgiver sin Hest?" raabte den unge Mand. „Igaar væddede han tyve Tusind Franks paa Lusignan."

„Ja, jeg var tilstede," bekræftede Philip. „Og han satte ikke saa meget som tyve Franks paa Nana. Dersom Nana nu staar i ti, har han intet dermed at gøre. Det er latterligt at paadutte Folk den Slags Beregninger. Hvor skulde hans Fordel komme fra?"

Labordette hørte ganske roligt til og med et Skuldertræk sagde han:

„Lad det være godt; det er ikke noget at tale om ... Greven har i det mindste lige nu væddet yderligere ti Tusind Franks paa Lusignan, og hvis han har sat et Par Tusind Franks paa Nana, er det, fordi en Ejer altid maa give det Udseende af, at han tror paa sine Heste."

„Pyt! hvad kommer det os ved," raabte la Faloise og slog ud med Armene. „Det er Spirito, der vinder. Frankrig ligger under! Bravo, England!"

En Brusen gik gennem Mængden, medens en ny Klokkeringning gjorde opmærksom paa, at nu førtes Hestene ind paa Banen. Nana stod, for bedre at kunne se, op paa det ene Sæde i sin Laudauer og traadte med sine Fødder paa Buketterne, baade paa Forglemmigejerne og paa Roserne. Hun sendte et Blik rundt paa den udstrakte Horisont. I dette Spændingens sidste Øjeblik ryddede man først Banen, spærrede saa alle Adgange til den og stillede Politibetjente to og to paa Post. Banens

Græs, der laa nedtrampet foran hende, begyndte at hæve sig igen, og længere ude tog det sig ud som et lysegrønt Fløjlstæppe. I Midten saá hun, naar hun sænkede Øjnene, Plænen, hvor Mængden vrimlede frem og tilbage, stod paa Taaspidserne, klatrede op paa Vognenes Hjul, greben af Øjeblikkets Spænding. Hun saá Hestene, der vrinskede, Lærredsteltene, der smeldede i Vinden, Rytterne, der drev deres Heste frem blandt Fodgængerne, som ilede afsted for at faa en Plads lige ved Snoren. Og naar hun vendte sig imod Tribunerne, saá hun paa den anden Side af Banen, hvorledes Skikkelserne blev mindre, den tætpakkede Mængdes Hoveder blev kun en broget Sammenstilling af Farver, der fyldte Gangene, Afsatserne og Terrasserne, hvor en Sammenhobning af sorte Profiler tegnede sig mod Himlen. Bagved Møllen, der var overgroet med Vedbend, udfoldede til højre de udstrakte Græsmarker sig, ligefor ned mod Seinen, der løb nedenfor Bakkedraget, slyngede Parkens Alléer sig, hvor de ubevægelige Vognrækker holdt og ventede, og til venstre ad Boulogne til strakte Landet sig paany og aabnede en Udsigt til Meudons fjerne, blaa Tage.

Der kom stadig Folk til; det var en sand Myretue paa Vandring, der kom dernede, de fyldte Vejene, strømmede ud over Landet; medens endnu fjernere, ad Paris til, det Publikum, der ikke betalte, holdt til i Overskoven og dannede en bevægelig Linje af mørke Punkter i Skoven under Træerne.

En Munterhed oplivede pludselig disse hundrede Tusind Sjæle, der opfyldte dette Stykke Jord med en Summen som af Insekter, der surrede rundt under denne udstrakte Himmelhvælving. Solen, der havde været bedækket et Kvarters Tid, kom atter til Syne og udgød et Lyshav over Plænen. Alt flammede paa ny, Damernes Parasoller tog sig ud som Guldskjolde, der i talløs Mængde holdtes ovenover Mængden. De tiljublede Solen deres Bifald, lo op til den og strakte Armene i Vejret, som vilde de sønderrive Skyerne.

Banen laa nu øde og tom, kun en Politiofficer saas paa den. Længere ud til venstre Side kom nu en Mand til Syne med et rødt Flag i Haanden.

„Det er Starteren, Baron de Mauriac," svarede Labordette paa et Spørgsmaal af Nana.

Omkring hendes Vogn trængtes Mændene, stod op paa Fodtrinene, raabte højt, holdt en Samtale vedlige uden Sammenhæng, med Ord, der udslyngedes under den uafladelige Vekslen af Indtryk. Hverken Philip eller Georg, hverken la Faloise eller Bordenave kunde tie stille.

„Puf dog ikke saadan! ... Lad mig se ... Aa, nu gaar Dommeren op i sit Udkigstaarn ... Hvad siger De? Er det Hr. de Souvigny? ... Saa ti dog stille, nu løfter han Fanen ... Pas paa, dér er de ... Det er Cosinus, der kommer først.“

En gul og rød Fane viftede i Luften paa Enden af Stangen. Hestene kom en efter en, trukne frem af Stalddrenge med Jockeyerne i Sadlen, de blev i Solen med deres slapt hængende Arme til lyse Pletter. Efter Cosinus kom Hasard og Boum, saa Spirito, der modtoges med Mumlen, det var et stort, prægtigt, rødbrunt Dyr, hvis haarde Farver, citrongult og sort, mindede om den engelske Sørgmodighed. Valerio II. gjorde Lykke ved sin Fremtræden, den var lille, meget livlig, næsten lysegrøn med røde Kanter. Vandeuvres's to Heste lod vente paa sig. Langt om længe, bagefter Frangipane, viste de blaa og hvide Farver sig. Lusignan, der var en rødbrun, meget mørk Hest af fejlfri Bygning, blev næsten glemt i den Overraskelse, som Nana vakte. Saaledes havde man ikke set den før, Fuchs-Hoppen skinnede i Solens Straaler med en gylden Glans, som en ung, guldhaaret Pige. Hun lyste som en nyslaaet Guldmønt med det kraftige Bryst, det fine Hoved, den slanke Hals, der ligesom sprang nervøs og sart frem af den lange Rygrad.

„Nej se, hun har jo samme Farve Haar som jeg!“ udbrød Nana henrykt. „Véd I hvad, jeg er stolt af hende!“

De klatrede op i Landaueren, Bordenave var lige ved at trampe paa lille Ludvig, hvis Tilværelse hans Moder havde glemt. Han tog ham op, udstødte nogle faderlige Grynt, trak paa Skulderen og mumlede:

„Stakkels Stump, at han ogsaa skulde med ... Vent lidt, saa skal jèg vise dig din Moder ... Hvad, dernede, kan du se Hyppehesten.“

Da Bijou nu kradsede ham paa Benene, tog han sig ligeledes af den, og imedens kastede Nana i sin Lykke

over dette Dyr, der bar hendes Navn, sit Blik rundt paa de andre Damer for at se, hvad Ansigt de satte op. Alle var de rasende. I dette Øjeblik gav Tricon, der indtil nu havde holdt sig ubevægelig i sin Droske, sig til at vinke med Hænderne, raabte sine Ordrer henover Mængden til en Bookmaker. Hendes Sporsans havde ytret sig, hun tog Nana.

La Faloise gjorde imidlertid en ulidelig Staahej. Han var besat af Frangipane.

„Jeg faar en Indskydelse," gentog han. „Se dog paa Frangipane! Hvad, sikken en Fyrighed ... Jeg tager Frangipane til otte! Hvem tager den?"

„Hold Dem dog i Ro!" sagde Labordette endelig. „De vil fortryde det."

„Frangipane er en Krikke," erklærede Philip. „Den er jo allerede helt svedig."

Hestene var blevne trukne til højre og satte nu afsted i Prøve-Galopen, de fo'r i Uorden forbi Tribunerne. Lidenskaberne kom paany i Oprør, og alle raabte i Munden paa hinanden.

„Lusignan har altfor lang Rygrad, ellers er den god nok ... De forstaar vel, ikke en Hvid paa Valerio II., den er urolig, den galoperer med Hovedet i Vejret, det er et daarligt Tegn ... Se, se, det er Burne, der rider Spirito ... Jeg siger Dem, at den ikke har Bringe, det er Alt ... Nej, det er afgjort, Spirito er altfor koldblodig ... Og Nana saá jeg efter Væddeløbet i Maj, den rystede over hele Kroppen og pustede, som om den skulde opgive Aanden med det Samme. Fire hundrede Franks paa, at hun ikke en Gang kommer paa Plads! ... Lad det nu være nok! Han gør os tossede med sin Frangipane! Det er for sent! Nu starter de!"

La Faloise, som næsten var grædefærdig, slog om sig for at faa fat i en Bookmaker. De maatte tale ham til Fornuft. Alle strakte Hals. Men den første Start var ikke vellykket, Starteren, som i det Fjerne tog sig ud som en tynd, sort Streg, havde ikke sænket sit røde Flag. Hestene vendte om igen efter en lille Galop. Endnu to Gange gik Starten galt. Langt om længe fik Starteren Hestene paa lige Linje og lod dem fare afsted med en Opmuntring, der besvaredes med Raab.

„Prægtigt! ... Nej, det er det rene Lykketræf! ... Det er lige meget, dér er de!“

Udraabene kvaltes i den Ængstelse, der sammensnørede Struberne. Væddemaalene var nu standsede, og Slaget gik for sig paa den udstrakte Bane. Der herskede fra først af en Stilhed, som om de knap turde trække Vejret; de løftede Ansigterne i Vejret, kridhvide og med urolige Trækninger. Ved Starten havde Hasard og Cosinus sat i og førte Løbet; Valerio II. fulgte lige i Hælene paa dem, de øvrige kom i en forvirret Klynge. Da de fo'r forbi Tribunerne med Stormvindens Fart, saa Jorden gungrede under dem, havde Klyngen allerede strakte sig ud i en Længde af tresindstyve Alen. Frangipane var bagerst, Nana en Smule bagefter Lusignan og Spirito.

„Det var som Fanden!“ udbrød Labordette. „Se, hvor Englænderen klarer sig!“

Alle i Landaueren raabte og skreg; de strakte sig paa Taaspidserne, fulgte med Øjnene Jockeyernes straalende Pletter. I Opløbet førte Valerio II., Cosinus og Hasard sakkede bag ud, medens Lusignan og Spirito gik frem Side om Side og stadig med Nana i Hælene.

„Saa til Helvede! Englænderen har vundet, det er aabenbart,“ sagde Bordenave. „Lusignan begynder at blive træt, og Valerio II. kan ikke holde ud.“

„Ja, det er nydeligt, hvis Englænderen vinder,“ raabte Philip i et Anfald af patriotisk Smerte.

En Følelse af Angst bredte sig og begyndte at kvæle hele den sammenpakkede Menneskemængde. Atter et Nederlag! Et brændende, næsten gudfrygtigt Ønske om Held for Lusignan steg til Vejrs, medens man dængede Spirito med samt dens Jockey med Ligbærer-Morsomheder. Ryttere fo'r over Plænen i rasende Galop, og Mængden løb Flokkevis afsted. Nana, der vendte sig langsomt omkring, saá for sine Fødder denne Dønning af Mennesker og Dyr, dette Hav, der piskedes og ligesom førtes rundt om Banen af Løbets Hvirvelvind, lyse Glimt af Jockeyerne skinnede i Horisonten. Hun fulgte dem med Øjnene, medens de vendte Ryggen til hende og saá, hvorledes Hestenes fine Bygning forsvandt i det rasende Løb med de fremstrakte Ben. Nu viste de sig i det Fjerne med Ansigtet imod hende, ganske smaa og spinkle

mod Boulogneskovens grønne Baggrund. Saa forsvandt de pludselig bag en stor Gruppe Træer, der var plantet paa Midten af Væddeløbsplænen.

„Tag det dog roligt!“ udbrød Georg, stadig fuld af Haab. „Enden er ikke endnu ... Englænderen er indhentet.“

Men la Faloise, der igen udkrammede sin upatriotiske Foragt, vakte Forargelse ved at tiljuble Spirito sit Bifald. Bravo, det var godt gjort! Frankrig trængte til det! Spirito Numer ét og Frangipane Numer to! Det vilde ærgre hans Landsmænd. Labordette, hvem han plagede, truede ham alvorligt med at smide ham ud af Vognen.

„Lad os nu se, hvor mange Minuter de bruger,“ foreslog Bordenave fredeligt og trak sit Ur op, medens han stadig havde lille Ludvig paa Armen.

En efter en kom Hestene nu til Syne foran Trægruppen. Tilskuerne grebes af Forundring, og der gik en langstrakt Mumlen gennem Mængden. Valerio II. var stadig forrest, men Spirito vandt ind paa den og bagved Spirito var Lusignan sakket ud, medens en anden Hest havde indtaget dens Plads. De begreb det ikke straks, tog Fejl af Jockeyernes Trøjer. Der blev en Raaben og Skrigen:

„Men det er jo Nana! ... Nu skal De se Nana! Jeg siger Dem, Lusignan har ikke rørt sig fra sin Plads! ... Nej, men det er Nana! Den er let at kende paa sine gyldne Haar ... Kan De nu se, det er den? Hun har Ild i Benene ... Bravo, Nana! Det er da en Hest! ... Bah, det betyder ikke noget. Hun har blot taget Lusignans Plads.“

I Løbet af nogle Sekunder var dette Alles Mening, men ganske langsomt vandt den unge Hoppe længere og længere frem i en fortsat Kraftanspændelse. Der opstod en umaadelig Bevægelse. Der var Ingen, der mere tænkte paa de andre Heste. En sidste Kamp udspandt sig mellem Spirito, Nana, Lusignan og Valerio II. Tilskuerne kaldte dem ved Navn, bemærkede hvert Fremskridt, hver Mattelse, begyndte paa Sætninger, førte dem ikke til Ende, hakkede og stammede i det. Og Nana, der var klatret op paa Bukken, stod dér kridhvid, grebet af en saa voldsom Spænding, at hun tav. Labordette, der

var i Nærheden af hende, havde atter faaet sit smilende Ansigt.

„Naa? Englænderen har det haardt," sagde Philip muntert. „Det bliver ikke let for den at vinde."

„I hvert Fald, Lusignan er færdig," raabte la Faloise. „Det er Valerio II., der er i Spidsen ... Se dér, alle tre paa én Gang!"

Det samme Udbrud lød fra Alles Læber.

„Sikken en Fart! ... Det var en ordentlig Fart!"

Nu kom Klyngen lige imod dem med Lynets Fart. Man kunde mærke, hvorledes de kom nærmere og nærmere, man kunde høre Hestenes Prusten, en fjern Snøften, der blev tydeligere og tydeligere for hvert Sekund. Hele Mængden styrtede lidenskabeligt frem mod Snoren, og forud for Hestene steg der op fra alle disse Struber et sammenpresset Skrig, der kom nærmere og nærmere, det lød som et Hav i Oprør. Det var den sidste Voldsomhed fra en umaadelig Del af Mængden, fra de hundrede Tusind Tilskuere, der havde været grebne af samme Tro, der brændte af en og samme Trang til Lykkespil, og imedens galoperede Hestene afsted med Millioner. De puffede til hinanden, masede paa, knyttede Næver, brugte Mund, tænkte kun paa sig selv, hver opmuntrede med Raab og Bevægelser den Hest, han holdt paa. Og hele dette Folks Skrig, et Skrig af vilde Dyr i Frakke og Bukser, rullede frem mere og mere tydeligt:

„Dér er de! Dér er de! ... Dér er de!"

Nana vandt stadig mere og mere ind paa de Andre, nu var hun løbet Valerio II. forbi, og var kun to eller tre Hestehoveder bag efter Spirito. Menneskemængdens Torden rullede stærkere og stærkere. Nu kom de og modtoges af et sandt Uvejr af Eder fra Landauerne.

„Hyp dog, Lusignan, store Drivert, elendige Krikke! Meget flinkt, Englænder! Klem paa, gamle Dreng, klem paa! ... Og denne Valerio, det er væmmeligt! ... Aa, det Dovendyr! ... Farvel mine to Hundrede Franks! Det er kun Nana, der er noget værd. Bravo, Nana! Bravo, din Tyveknægt!"

Og oppe paa Bukken var Nana begyndt ganske ubevidst at vugge sig frem og tilbage, som om det var hende selv, der løb afsted. Hun daskede sig paa Maven, det forekom hende, at det drev Hoppen fremad. Ved hvert Slag

udstødte hun et træt Suk og sagde med smertefuld og sagte Stemme :

„Løb til, løb dog til !“

Man saá nu et prægtigt Optrin. Price rejste sig i Stigbøjlerne, løftede Pisken højt og piskede Nana med jernhaard Haand. Dette gamle, visne Barn, dette lange haarde og livløse Ansigt skød Flammer. Og i et Udbrud af rasende Dumdristighed, af triumferende Viljekraft, gav han Hoppen en Del af sit Hjerte, holdt den oppe, bar den frem, bedækket med Skum og med blodskudte Øjne. Hele Flokken fo'r forbi med en tordenlignende Gungren, der fejede Luften til Side, medens Dommeren stod ganske koldblodig med Øjet fast rettet paa Stregen og ventede paa Hestenes Komme. En umaadelig Jubel lod sig høre. Med en sidste Anspændelse var det lykkedes Price at drive Nana frem til Pælen et Hestehoved foran Spirito.

Det var som Højvandet, der brusende skyllede ind over Stranden : Nana ! Nana ! Nana ! Dette Raab rullede frem, voksede med et Uvejrs Voldsomhed, fyldte lidt efter lidt hele Omegnen fra Boulogneskovens Dybder til Mont Valérien, fra Longchamps' Enge til Boulognesletten. Paa Væddeløbsplænen ytrede en vanvittig Begejstring sig : Leve Nana ! Leve Frankrig ! Ned med England ! Damerne svang deres Parasoller ; Herrerne sprang og dansede skrigende, nogle brast ud i nervøse Latteranfald og kastede deres Hatte op i Luften. Og fra den anden Side Banen svarede Sadlepladsens Publikum med lignende Jubel, en Bevægelse greb Tribunerne, uden at man tydeligt kunde se andet end en Skælven i Luften, ligesom en usynlig Flamme ovenover denne levende Hob af fordrejede Ansigter med stirrende Øjne og vidt opspilede Munde. Det fik aldrig nogen Ende, svulmede op og begyndte paany nede i de fjerne Alléer, blandt Folket, der havde slaaet sig til Ro under Træerne, spredte sig og bredte sig ved Bevægelsen paa den kejserlige Tribune, hvor endog Kejserinden havde givet sit Bifald til Kende. Nana ! Nana ! Nana ! Dette Raab steg op mod Himlen i den straalende Sol, der med sin Guldregn slog ned paa den berusede Mængde.

Nana, der stod oprejst oppe paa Bukken af sin Landauer, voksede, hun troede, at det var hende, de klappede ad. Hun blev staaende ubevægelig et Øjeblik i Forbløf-

felse over sin Triumf, hun saá, hvorledes den tomme Bane oversvømmedes i den Grad, at man ikke mere kunde se Græsset, bedækket, som det var, med et Hav af sorte Hatte. Da alle disse Mennesker var komne lidt til Ro, dannede de en Række lige hen til Udgangen, og hilste paany Nana, der sammen med Price gik bort med hængende Hoved, udslukt og ligesom tom; i dette Øjeblik kunde Nana ikke styre sig længere, hun satte alle Hensyn til Side, slog sig voldsomt paa Laarene og udslyngede med triumferende Mine disse frie Ord:

„Ved den levende Gud, det er dog mig ... Aa, sikken et Held!“

Og da hun ikke vidste, hvorledes hun skulde give den Glæde, der vendte op og ned paa hende, Luft, omfavnede og kyssede hun lille Ludvig, som hun lige havde truffet højt til Vejrs paa Skuldrene af Bordenave.

„Tre Minuter og fyrretyve Sekunder,“ sagde denne og puttede sit Ur i Lommen.

Nana hørte stadig sit Navn, hele Plænen sendte det imod hende som et mangestemmigt Ekko. Det var hendes Folk, der tiljublede hende sit Bifald, medens hun stod dér som en Dronning, lige i Solen, med sit Haar, der glinsede som Stjerner, og sin hvide og himmelblaa Kaabe. Labordette kom hen til hende og meddelte hende, at hun havde vundet fyrretyve Tusinde Franks, thi han havde sat hendes ene Tusinde Franks paa Nana til fyrretyve. Men disse Penge rørte hende mindre end denne uventede Sejr, hvis Glans gjorde hende til Dronning over Paris. Alle hendes kvindelige Bekendte havde tabt. Rose Mignon havde i et Anfald af Raseri knækket sin Parasol, Caroline Héquet og Clarisse, Simonne og selv Lucy Stewart, til Trods for sin Søn, bandede i Forbitrelse over Nanas Held; medens Tricon, der havde gjort Korsets Tegn baade ved Starten og ved Løbets Slutning, rettede sin høje Skikkelse ovenover dem, stolt af sin Sporsans, og velsignede Nana som sin Skytshelgeninde.

Rundt omkring Nanas Landauer voksede imidlertid Stimlen af Herrer stadig. Flokken havde udstødt vanvittige Skrig, og Georg, der var ved at kvæles, vedblev nu ganske alene at skrige med en Stemme, der knækkede over Da Champagnen var sluppen op, havde Philip taget

Tjenerne med sig og havde skyndt sig til Forfriskningsteltene.

Og Nanas Hof udvidede sig stadig, hendes Triumf drog ogsaa de Vankelmodige hid ; den Bevægelse, der havde gjort hendes Vogn til Slettens Midtpunkt, endte i en ligefrem Forgudelse : Nana, der i et Anfald af Vanvid hyldedes som Dronning Venus af sine Undersaatter. Bordenave, der stod bagved hende, bandede saa smaat med faderlig Ømhed. Selv Steiner havde forladt Simonne, var atter vendt tilbage til Nana og stod nu paa et af Fodtrinene paa hendes Vogn. Da Champagnen kom, løftede hun sit fulde Glas, og der opstod en saadan Jubel, og de gentog saa stærkt : „Nana ! Nana ! Nana !“, at den forundrede Folkemængde søgte efter Hoppen. Og der var ingen, der mere vidste, om det var Hesten eller Kvinden, der fyldte alle Hjerter med Stolthed.

Selv Mignon ilede derhen, til Trods for de skrækkelige Blikke, Rose sendte ham. Dette Satans Pigebarn gjorde ham helt ude af sig selv, han fik en brændende Lyst til at omfavne hende, og da han saa havde kysset hende faderligt paa begge Kinder, sagde han :

„Det, der ærgrer mig, er, at Rose ganske bestemt sender Brevet afsted ... Hun er paa Kogepunktet.“

„Saa meget desbedre !“ faldt det ud af Munden paa Nana. „Jeg skal nok vide at ordne mig !“

Men da han forbavset saá paa hende, skyndte hun sig at tilføje :

„Aa, nej, hvad er det dog jeg siger ? ... Jeg maa være fuld.“

Og fuld var hun virkelig, fuld af Glæde, fuld af Solen, og stadig med Glasset i Haanden drak hun sin egen Skaal :

„For Nana ! For Nana !“ raabte hun, medens Støjen, Latteren og Bravoraabene, der lidt efter lidt havde bredt sig over hele Pladsen, stadig voksede.

Løbene nærmede sig deres Slutning, nu red de om Vaublanc-Prisen. Vognene begyndte at køre bort, en efter en. Overalt hørte man Vandeuvres's Navn blive nævnet, man stredes om hans Opførsel. Saa meget var dog klart : Vandeuvres havde i to Aar forberedt denne Overrumpling ved at lade Gresham holde Nana tilbage ; og han havde kun presset Lusignan frem for at drive dette Spil med

Hoppen. De, der havde tabt, var opbragte, medens de, der havde vundet, trak paa Skuldrene. Var det maaske ikke tilladt? En Ejer havde vel Lov at styre sin Stald, som han mente det fordelagtigst! Der var vel ogsaa andre, der havde gjort den Slags Ting! Det store Flertal fandt, at Vandeuvres stod meget stærkt, da han havde ladet skrabe sammen ved sine Venner, alt det, som de havde kunnet tage paa Nana, hvilket forklarede den pludselige Stigning i Noteringen; man talte om fyrretyve Tusind Franks til tredive i Gennemsnit, hvilket gav en Million to hundrede tusind Franks i Gevinst, et Tal, hvis Storhed fyldte med Agtelse og undskyldte Alt.

Men andre Rygter, meget alvorlige, bredte sig hviskende fra Sadlepladsen. Herrerne, der kom derfra, kendte Enkelthederne, Stemmerne hævede sig, og man talte ganske højt om en frygtelig Skandale. Den stakkels Vandeuvres var færdig; han havde ødelagt sin prægtige Overrumpling med en flov Dumhed, et idiotisk Bedrageri; han havde nemlig overdraget Maréchal, en ildeberygtet Bookmaker, at sætte for hans Regning fyrretyve Tusind Franks paa Lusignan, bare for at redde en Ubetydelighed af en halv Snes Tusind Franks, han aabenlyst havde sat ud; og dette aabenbarede Revnen midt i hans Formues sidste Knagen og Bragen. Bookmakeren, der var ubekendt med, at Favoriten ikke skulde vinde, havde taget mod over en Million Franks paa denne Hest. Alene Labordette havde af Mangel paa nøjagtige Oplysninger netop hos ham holdt fire Tusind Franks paa Nana, som den Anden, i sin Uvidenhed om den sande Overrumpling, tog til halvtredsindstyve. Maréchal, der følte Jorden glide bort under Fødderne paa sig, havde pludselig forstaaet det Hele, da han efter Løbet saá Labordette og Greven staa og tale sammen udenfor Vægtsalen. Og med en tidligere Kusks Raseri, med en bedraget Mands Voldsomhed, havde han i fuld Offentlighed holdt en frygtelig Scene, fortalt Historien med de skarpeste Ord og ophidset Mængden. Man tilføjede, at Væddeløbsjuryen vilde træde sammen for at drøfte denne Sag.

Nana, hvem Philip og Georg hviskende berettede, hvad der var sket, gjorde sine Bemærkninger uden at høre op hverken med at le eller med at drikke. Naar alt kom til alt, var det nok muligt; hun huskede visse Ting, og

denne Maréchal var en gemen Fyr. Dog hun tvivlede endnu, da Labordette kom til Syne ; han var meget bleg.

„Nu ?“ spurgte hun ham med halv Stemme.

„Det gaar Fanden i Vold !“ svarede han ganske ligefremt. Og han trak paa Skuldrene. Denne Vandeuvres var et Barn ! Nana gjorde en sørgmodig Bevægelse.

Om Aftenen gjorde Nana vældig Lykke i Mabille. Saasnart hun ved Titiden viste sig, modtog en øredøvende Larm hende. Denne klassiske Vanvids Aften mødte her hele den muntre Ungdom og den fornemme Verden, der styrtede sig ud i Lakaj-Raahed og Taabelighed. Der var Trængsel under Gaskronerne ; sorte Kjoler, overdrevne Dragter, nedringede Fruentimmere i gamle Kjoler, der var gode nok til at tilsøle, vendte og drejede sig, hylede i vilden Sky, vældigt drukne, som de var. I tredive Skridts Afstand kunde man ikke høre Messinginstrumenterne i Orkestret. Der var ingen, der dansede ; idiotiske Ytringer blev gentagne og gik deres Runde blandt Grupperne, ingen vidste hvorfor. De klaskede hinanden i Siderne, uden at det lykkedes dem at være grinagtige. Syv Fruentimmere, der var lukkede inde i Garderoben, hylede for at slippe ud igen. Et Skalotteløg var bleven fundet og sat til Avktion, og Budene havde allerede naaet fyrretyve Franks, da Nana kom, endnu klædt i sin blaa og hvide Væddeløbsdragt. De overrakte hende Løget, medens en Torden af Bravoraab rullede omkring hende. De bemægtigede sig hende, til Trods for hendes Indsigelser, tre Herrer bar hende i Triumf ud i Haven, tværs over de ødelagte Plæner, og da Orkestret sad i Vejen, tog de det med Storm, brækkede Stole og Nodepulte i Stykker. Et faderligt Politi vogtede paa, at Uordenen ikke gik over alle Grænser.

Først om Tirsdagen kom Nana til sig selv efter det Sindsoprør, hendes Sejr havde afstedkommet. Om Morgenen havde hun en Samtale med Fru Lerat, der var kommen for at fortælle hende Nyt om lille Ludvig, som var bleven syg af den stærke Luft. En Historie, der optog Paris, oprørte hende. Vandeuvres, der var udelukket af Væddeløbsklubben og samme Aften stemt ud af den kejserlige Klub, havde Dagen efter ladet sig brænde op i sin Stald sammen med sine Heste.

„Han havde ganske rigtigt sagt mig det,“ tog Nana til Orde. „Han var sandelig ganske gal, det Menneske !

... Jeg blev grebet af en ordentlig Skræk, da dette igaar Aftes blev mig fortalt! Du forstaar, han kunde jo meget godt en Nat have myrdet mig ... Og burde han maaske ikke have forberedt mig paa sin Hests Held? Jeg kunde have tjent mig en Formue, i det mindste! ... Han har sagt til Labordette, at, hvis jeg vidste Besked, vilde jeg straks fortælle det til min Frisør og en Mængde andre Mennesker. Hvor det var dannet sagt ... Aa nej, jeg kan virkelig ikke gaa for strængt i Rette med ham."

Efter saaledes at have vejet for og imod, var hendes Sindsstemning slaaet om til Raseri, netop som Labordette traadte ind. Han havde faaet afgjort sine Væddemaal og bragte hende de fyrretyve Tusind Franks. Det forøgede kun hendes slette Lune, thi hun maatte kunne have vundet en Million. Labordette, der gav den Uskyldige i hele dette Eventyr, prisgav ganske hensynsløst Vandeuvres. Disse gamle Slægter var udlevede, de gik til Grunde paa en idiotisk Maade.

„Aa, nej," sagde Nana, „det er ikke saa dumt at brænde sig op saaledes i en Stald. Det finder jeg nu var en kæk Ende ... Aa, du véd, jeg forsvarer ikke hans Historie med Maréchal. Den var idiotisk, og vil du tænke dig, at Blanka har haft den Frækhed at ville give mig Skylden for den. Men jeg svarede hende: „Har jeg maaske bedt ham stjæle?" Hvad? Man kan vel nok forlange Penge af et Mandfolk uden at tilskynde ham til Forbrydelse ... Hvis han havde sagt til mig: „Jeg har intet mere," vilde jeg have sagt: „Godt, saa lad os skilles." Og saa havde den ikke været længere."

„Utvivlsomt," sagde Tanten alvorligt. „Naar Mandfolkene ikke vil vige, saa meget desværre for dem!"

„Men det maa man lade ham: det var en fiks Afskedsfest!" tog Nana atter Ordet. „Det maa have været frygteligt. Han havde skaffet alle Mennesker til Side, havde lukket sig inde dernede og tændt op med Petroleum. ... Og hvor det brændte, det var værd at se! Tænk bare, en stor Bygning, næsten helt af Træ, fuld af Hø og Halm! ... Flammerne steg taarnhøje til Vejrs ... Det smukkeste var Hestene, der ikke holdt af at blive stegte. Man kunde høre dem fare rundt, styrte sig mod Portene og udstøde Skrig som Mennesker ... Ja, det sidder endnu fast i Folks Øren."

Labordette ytrede en let Vantro, han troede ikke paa Vandeuvres's Død; der var En, der svor paa, at han havde set ham redde sig ud af et Vindue. Han havde stukket sin Stald i Brand i et Øjebliks Sindsforvirring, men da det saa begyndte at blive altfor hedt, var han atter kommen til Besindelse. En Mand, der var saa tosset efter Kvinder, saa udlevet, kunde ikke dø saa kækt.

Medens Nana hørte paa Labordette, tabte hun mere og mere Troen paa Menneskene, og hun kunde ikke finde paa Andet at sige end:

„Aa, den Ulykkelige! Det var saa smukt."

XII.

Klokken var henimod ét om Natten, Nana og Greven laa endnu vaagen i den store Seng, der var behængt med venetianske Kniplinger. Han var den Aften vendt tilbage til hende efter tre Dages Surmuleri. Over Værelset, der var svagt oplyst af en Lampe, hvilede der en hed og lummer Elskovsduft. Et Gardin var slaaet for Sengen, saa den laa ganske i Skygge. Der lød et Suk og saa gennemskar et Kys Stilheden; Nana gled ud af Tæpperne, blev et Øjeblik siddende paa Sengekanten med bare Ben. Greven, hvis Hoved var faldet tilbage paa Puden, blev inde i Mørket.

„Kære, du tror jo paa den gode Gud?" spurgte hun efter et Øjebliks Overvejelse, hendes Ansigt var alvorligt, grebet af en religiøs Forskrækkelse, som hun var bleven, da hun forlod sin Elskers Arme.

Lige fra om Morgenen havde hun befundet sig ilde, og alle hendes tossede Tanker, som hun sagde, Tanker om Død og Helvede, havde arbejdet i hendes Indre. Undertiden overfaldt der hende om Natten hjemme hos hende selv en barnlig Frygt, og skrækkelige Fantasibilleder gennemrystede hende som et Mareridt.

Hun fortsatte:

„Hvad? Tror Du, jeg kommer i Himlen?"

Der fo'r en Gysen igennem hende, og Greven, der

blev overrasket af disse besynderlige Spørgsmaal i et saadant Øjeblik, følte sin Samvittighed som troende Katolik vaagne. Pludselig kastede Nana, hvis Særk var gleden ned fra hendes Skuldre, og hvis Haar bølgede om hendes Nøgenhed, sig ind til hans Bryst, medens hun hulkede krampagtigt:

„Jeg er bange for at dø ... jeg er bange for at dø."

Han forsøgte paa alle mulige Maader at frigøre sig; han var bange for ikke at kunne modstaa dette Vanvidsanfald hos denne Pige, der klyngede sig ind til hans Legeme i en smitsom Angst for det Usynlige; og han forsøgte at tale hende til Fornuft, hun opførte sig jo meget godt, hun skulde blot blive ved, saa opnaaede hun nok Tilgivelse. Men hun rystede paa Hovedet; hun gjorde ganske vist ikke et Menneske Fortræd, og hun bar endog altid en Medalje af den hellige Jomfru, som hun viste ham, hængende i en rød Snor paa Brystet, men det var en fast Regel, at alle de Kvinder, der ikke var gifte, og som alligevel havde haft med Mandfolk at gøre, skulde i Helvede. Stumper af hans Katekismus steg op i hans Erindring. Aa, bare man havde vidst rigtig Besked, men det var netop Sagen, man vidste ingenting, der var ingen vendt tilbage med Underretning; og det vilde sandelig være dumt at gøre sig Skrupler, hvis det kun var dum Præstesnak. Og hun kyssede andægtig Medaljen, der var helt fugtig af hendes Hud, som om hun dermed kunde besværge Døden, der fyldte hende med en kold Rædsel.

Muffat maatte følge hende ind i Paaklædningsværelset; hun skælvede for at være blot et eneste Minut alene, selv om Døren stod aaben ind til ham. Da han atter havde lagt sig, vandrede hun stadig rundt i Værelset, hun kiggede efter i hver en Krog, skælvede over hele Legemet ved den mindste Lyd. Et Spejl standsede hende, og ligesom i fordums Dage stirrede hun paa sin Nøgenhed, men Synet af hendes Barm, hendes Hofter og hendes Ben fordoblede nu hendes Frygt, og tilsidst følte hun med begge Hænder paa Knoglerne i sit Ansigt.

„Man ser grim ud, naar man er død," sagde hun langsomt.

Hun sugede Kinderne ind, spilede Øjene op, lod Kæben falde slapt ned for at vise, hvorledes hun vilde komme

til at se ud. Saa vendte hun sig med sit Ansigt saaledes fordrejet om mod Greven og sagde :

„Se engang, sikken et ganske lille Hoved jeg har.“

Han blev vred og sagde :

„Du er gal ! Gaa nu i Seng.“

Han foldede sine Hænder og fremstammede en Bøn. I den sidste Tid havde Religionen igen faaet Magt over ham ; disse Trosanfægtelser gentog sig hver Dag med en blodrig Voldsomhed, der efterlod ham i en udmattet Tilstand. Han knugede sine Hænder, saa Fingrene knagede, medens han atter og atter gentog disse Ord : „Aa, min Gud ... min Gud ... min Gud.“ Han lagde al sin Uformuenhed, al sin Synd i dette Raab.

Da Nana kom tilbage, fandt hun ham liggende forstyrret under Sengetæppet, med Neglene borede ind i Brystet, med stirrende Øjne lige op i Luften, som ledte han efter Himlen. Og hun gav sig til at græde, de omfavnede hinanden, kyssedes uden at vide hvorfor, rullede helt ind i den samme idiotiske Hengivelse. De havde allerede tilbragt en lignende Nat, kun var det denne Gang fuldstændig idiotisk, saaledes som Nana forklarede ham, da hun ikke længere var bange. En Mistanke greb hende, og hun udspurgte Greven med Forsigtighed : maaske havde Rose Mignon sendt det omtalte Brev. Men det havde hun ikke, thi han var endnu uvidende om sit Hanrejskab.

Muffat forsvandt nu i to Dage, men kom saa den tredje Dag til Syne om Morgenen, en Tid, han ellers aldrig kom paa. Han var gusten og havde røde Øjne, endnu helt rystet af en stor, indre Kamp. Men Zoé, der selv var forskrækket, lagde ikke Mærke til hans Forvirring. Hun løb ham i Møde og raabte til ham :

„Aa, Herre, kom dog ! Frøknen var lige ved at dø i Aftes.“

Og da han spurgte om de nærmere Omstændigheder, svarede hun :

„Det er næsten utroligt ... En Abort, Herre !“

Nana havde været frugtsommelig paa tredje Maaned. I lang Tid havde hun troet, det var et Ildebefindende, selv Doktor Boutard var i Uvished. Derpaa, da han sagde hende det rent ud, følte hun en saadan Lede, at hun gjorde alt for at skjule sit Svangerskab. Hendes

nervøse Angst og hendes sorte Humør skrev sig noget fra denne Begivenhed, om hvilken hun iagttog den største Hemmelighedsfuldhed med en Skamfølelse som en Jomfru-Moder, der er tvungen til at skjule sin Tilstand. Det forekom hende en latterlig Hændelse, det var noget, der formindskede hende, og hvormed andre vilde kunne drille hende. Og hvem var Faderen? Det kunde hun ikke engang sige!

„Frøknen blev ved Fire-Tiden angrebet af Koliksmerter. Jeg gik et Øjeblik ind i hendes Toiletværelse, og da jeg vendte tilbage, fandt jeg hende liggende udstrakt paa Gulvet, bevidstløs. Ja, Herre, paa Gulvet i en Strøm af Blod, som om hun var bleven myrdet ... Nu, jeg har forstaaet rigtig, ikke? Jeg blev rasende, Frøknen kunde vel nok have betroet mig sin Ulykke ... Lige i det samme kom Hr. Georg; han hjalp mig med at løfte hende op, men ved det første Ord om, at hun havde aborteret, saa blev ogsaa han daarlig ... Jo, det har været en net Redelighed siden igaar."

Det saá virkelig ud, som om der var vendt op og ned paa Huset. Alle Tjenerne løb op og ned ad Trapperne og frem og tilbage gennem Værelserne, Georg havde tilbragt Natten paa en Sofa i Salen. Han havde fortalt Nyheden til Frøknens Venner i Aftes paa den Tid, hvor Frøknen plejede at tage imod dem. Han havde været meget bleg, og han berettede Begivenheden forbavset og bevæget. Steiner, la Faloise, Philip og flere andre var komne til Stede. Ved det første Ord istemte de et Udraab: „Det er umuligt; det maa være Komediespil!" Men snart blev de alvorlige, de saá den lukkede Dør til Sovekamret, Georgs bedrøvede Ansigt, saa rystede de paa Hovedet og fandt det ikke grinagtigt. Indtil Midnat sad et Dusin Herrer foran Kaminen og talte sagte, alle Venner af Nana, alle optagne af, hvem der kunde være Faderen; det tog sig ud, som om de undskyldte sig indbyrdes. Og saa var de gaaede bort, en efter en, paa Taaspidserne, som om der laa et Lig i Værelset.

„Gaa dog op, Herre," sagde Zoé til Muffat. „Frøknen er meget bedre, hun vil gerne se Dem ... Vi venter Doktoren, der har lovet at komme igen i Formiddag."

Zoé havde faaet Georg til at gaa hjem til sig selv for at sove. Ovenpaa i Salen var kun Satin, der laa

paa en Sofa, røg en Cigaret og stirrede med Øjnene op i Luften. Siden den indtrufne Begivenhed havde hun midt under Forvirringen i Huset vist en kold Vrede, havde trukket paa Skulderen og talt raa Ord. Nu, da Zoé gik forbi hende og til Herren gentog, at den stakkels Frøken rigtignok havde lidt meget, udstødte hun i en kort Tone:

„Det har hun godt af, det kan være hende en Lære."

De vendte sig overraskede om. Satin havde ikke rørt sig, hun laa stadig og stirrede op i Loftet med Cigaretten nervøst knebet ind mellem Læberne.

„Naa! De er en rar En, De!" sagde Zoé.

Men Satin satte sig over Ende, stirrede rasende paa Greven og slyngede ham paany sin Ytring i Ansigtet:

„Det har hun godt af, det kan være hende en Lære."

Og hun lagde sig ned igen, blæste en tynd Røg ud, som om hun ikke brød sig herom og var besluttet paa ikke at blande sig deri. Nej, det var alt for idiotisk.

Zoé førte nu Muffat ind i Soveværelset. En Duft af Æter trængte ud derfra midt i en dyb Stilhed, som de kun faa Vogne i Villiers-Allé næppe forstyrrede med en dump Rullen. Nana laa kridhvid paa Hovedpuden uden at sove, med store aabne, tankefulde Øjne. Hun smilede uden at røre sig af Stedet, da hun fik Øje paa Greven.

„Aa, min lille Kat," mumlede hun langsomt, „jeg troede rigtignok, at jeg aldrig mere skulde faa dig at se."

Da han bøjede sig ned for at kysse hende paa Haaret, blev hun blød om Hjertet, talte til ham om Barnet i god Tro, som om han var Faderen til det.

„Jeg vovede ikke at sige det til dig ... Jeg følte mig saa lykkelig! Jeg drømte, jeg vilde ønske, at det var dig værdigt. Og saa er det slet ikke mere til ... Det er maaske det allerbedste. Jeg vil nødig lægge dig nogen Hindring i Vejen."

Han, der var forbløffet ved denne Faderværdighed, fremstammede nogle Sætninger. Han havde taget en Stol og havde sat sig ligeoverfor Sengen, med den ene Arm støttet til Sengekanten. Nana bemærkede nu, hvor forstyrret hans Ansigt var, med blodunderløbne Øjne og Læber, der skælvede i Feber.

„Hvorledes har du det?" spurgte hun. „Du er syg, du ogsaa?"

„Nej," sagde han vaandefuldt.

Hun betragtede ham med et inderligt Udtryk. Ved et Vink sendte hun Zoé ud, og da de var alene, trak hun ham ned til sig og spurgte :

„Hvad er der i Vejen, min bedste Ven ? ... Jeg ser godt, at dine Øjne er fulde af Taarer ... Naa, tal nu, du er jo dog kommen for at sige mig noget.“ .

„Nej, nej, jeg forsikrer dig !“ stammede han.

Men nærved at kvæles af Smerte og yderligere blødgjort af dette Sygeværelse, hvori han, uden at vide det, var dumpet ned, brød han ud i Hulken, skjulte sit Ansigt i Sengeomhænget for at dæmpe sin Smertes Udbrud. Nana havde forstaaet det Hele. Der var ingen Tvivl, Rose Mignon havde bestemt sig til at afsende Brevet. Hun lod ham græde i nogen Tid ; han skælvede af saa voldsom en Bevægelse, at han rystede hende i Sengen. Langt om længe spurgte hun med moderlig Medfølelse :

„Har du haft Fortrædeligheder hjemme ?“

Han nikkede bejaende. Hun gjorde atter et Ophold og spurgte saa meget sagte :

„Naa, nu véd du vel Alt ?“

Han sukkede igen bejaende. Og Stilheden, en trykkende Stilhed, dalede ned over Sygeværelset.

Det var den foregaaende Aften, da han kom hjem fra et Aftenselskab hos Kejserinden, at han havde faaet det Brev, som Sabine havde skrevet til sin Elsker. Efter en græsselig Nat, der var gaaet hen med at drømme om Hævn, var han gaaet ud om Morgenen for at modstaa den Trang, han følte til at dræbe sin Hustru. Da han var kommen udenfor, blev han greben af den skønne Junimorgens Blidhed, han kunde ikke mere finde Rede i sine Tanker og gik saa hen til Nana, hvor han plejede at ty hen i alle sit Livs skrækkelige Øjeblikke. Kun dér kunde han hengive sig til sin Elendighed i den fejge Glæde over at blive trøstet.

„Naa, vær nu bare rolig,“ gentog Nana og viste sig fra sin bedste Side. „Det har jeg længe vidst. Men vær vis paa, at det er ikke mig, der har villet aabne dine Øjne. Du husker nok, at du sidste Aar havde en Anelse derom, men det lykkedes mig, takket være min Forsigtighed, at faa Sagen ordnet. Du manglede stadig Beviser ... For Pokker, hvis du nu har faaet et, saa er det slemt,

det forstaar jeg godt, men du maa være fornuftig. Det vanærer jo ingen Mand.“

Han græd ikke mere. En Følelse af Skam greb ham, skønt han for lang Tid siden havde indviet hende i sit Familielivs inderligste Hemmeligheder. Hun maatte opmuntre ham. Ja, hun var en Kvinde, han kunde forstaa. Saa undslap der ham med mørk Stemme følgende Ord:

„Du er syg. Til hvad Nytte trætte dig! ... Det er dumt af mig, at jeg er kommen herhen. Nu gaar jeg igen.“

„Men nej,“ sagde hun hurtigt. „Bliv her. Jeg kunde maaske give dig et godt Raad. Men faa mig ikke til at tale altfor meget, det har Lægen forbudt mig.“

Han rejste sig tilsidst op og gik rundt i Værelset; saa spurgte hun ham:

„Naa, hvad vil du gøre?“

„Jeg vil, Fanden tage mig, give det Menneske en paa Øret.“

Hun gjorde en misbilligende Bevægelse.

„Det er ikke videre kløgtigt ... Og din Kone?“

„Jeg vil anklage hende, jeg har et Bevis.“

„Endnu meget mindre kløgtigt, min kære Ven. Det er ligefremt dumt ... Du forstaar nok, at jeg aldrig vil give dig Lov til at gøre dette.“

Og ganske sindigt beviste hun ham med sin svage Stemme den unyttige Skandale, en Duel og en Proces vilde afstedkomme. I Løbet af otte Dage vilde han være Sensationsnumret i Aviserne; det var sin hele Tilværelse, han satte paa Spil, sin huslige Ro og Fred, sin høje Stilling ved Hoffet, sit Navns Ære, og hvorfor? For at pudse Spotterne paa sig.

„Hvad bryder jeg mig derom,“ raabte han, „jeg vil hævne mig.“

„Min lille Kat,“ sagde hun, „naar man ikke i den Slags Anliggender tager Hævn straks, faar man aldrig Hævn.“

Han standsede og stammede i det. Han var virkelig ikke fejg, men han følte, at hun havde Ret; han følte sig mere og mere ilde til Mode, og der blandede sig i hans Anfald af Vrede en Følelse af Fattigdom og Skam, der gjorde ham blød om Hjertet. Forøvrigt tilføjede hun ham med fast Oprigtighed et nyt Slag.

„Og vil du vide, hvad det er, der forhindrer dig, min kære Ven? ... Det er den Omstændighed, at du selv bedrager din Kone. Hvad? Du tilbringer nu hver Nat udenfor Hjemmet, sagtens for at trække Perler paa en Snor? Din Kone er næppe i Tvivl om, hvor du er henne. Naa, og hvad vil du saa bebrejde hende? Hun vil svare dig, at du har vist hende Vejen, og dermed vil hun have lukket Munden paa dig ... Dér har du, min Ven, Grunden til, at du tramper rundt her i Stedet for at blive hjemme og slaa dem begge til Jorden."

Muffat var igen sunket ned paa en Stol, overvældet af denne Brutalitet i Ord. Han tav og drog Vejret dybt, saa fortsatte hun med halv Stemme:

„Aa, jeg er knækket ... Hjælp mig dog en Smule op. Jeg glider hele Tiden ned, jeg ligger altfor lavt med Hovedet."

Da han havde hjulpet hende til Rette, befandt hun sig bedre og drog et Lettelsens Suk. Og hun vendte atter sine Tanker tilbage paa det herlige Skuespil en Skilsmisseproces vilde frembyde. Hvor vilde Grevindens Advokat ikke more Pariserne, naar han talte om Nana? Alt vilde blive taget frem, hendes Fiasko paa Variétés, hendes Ejendom, hendes Livsførelse. Ak nej, den Slags Reklame kunde hun ikke sige, at hun holdt videre af. Et skidt Fruentimmer vilde maaske have puffet ham frem for bag hans Ryg at slaa paa den store Tromme for sig selv, men hun tænkte først og fremmest paa hans Lykke. Hun havde atter trukket ham ind til sig, hun holdt ham nu fast med hans Hoved paa Puden ved Siden af sit, den ene Arm havde hun lagt om Halsen paa ham, og hun hviskede ømt til ham:

„Hør nu en Gang, min lille Ven, du skal gaa hjem og forsone dig med din Kone."

Han gjorde Oprør. Aldrig! Hans Hjerte hamrede, det var for stor en Skændsel! Dog blev hun ved at overtale ham.

„Du skal gaa hjem og forsone dig med din Kone ... Du ønsker vel ikke at høre overalt, at jeg har ødelagt dit Hjem? Det vilde give mig et altfor daarligt Rygte, hvad for Tanker vilde man faa om mig? ... Dog, det maa du sværge mig til, at du altid vil elske mig, selv om du fra dette Øjeblik gaar til en Anden ..."

Taarerne overmandede hende. Han afbrød hende med Kys og sagde :

„Du er gal, det er umuligt !“

„Saaledes,“ begyndte hun igen, „saaledes skal det være ... Jeg har min gode Grund. Naar Alt kommer til Alt, er hun din Hustru.“

Og hun blev saaledes ved med at give ham gode Raad ; hun paakaldte endog Gud. Muffat troede at høre Hr. Venot, naar den gamle Herre tog ham i Skrifte for at rive ham ud af Synden. Dog, hun talte ikke om at rive ; hun prækede Imødekommenhed, en velvillig Deling mellem hans Hustru og hans Elskerinde, et Liv i Fred og Ro uden Indblanding af Nogen, en stille Lykke midt i de uundgaaelige Gemenheder, som Tilværelsen frembød. Der skulde ingen Forandring ske i deres Liv, han skulde vedblive at være hendes lille, foretrukne Kat, kun maatte han komme en Smule mindre hyppigt og skænke Grevinden de Nætter, han ikke tilbragte hos hende.

Hendes Kræfter var næsten udtømte, og hun endte i et lille Suk :

„Endelig vil jeg herved have Bevidstheden om at have gjort en god Gerning ... Og du vil elske mig endnu mere.“

Der indtraadte en Stilhed. Han havde lukket Øjnene og laa stille hen paa Puden, blegere end før. Naa, han havde lyttet til hendes Tale under Paaskud af, at han ikke vilde trætte hende. Efter et langt Minut aabnede hun atter Øjnene og mumlede :

„Og tænk saa paa Pengene ! Hvor skal du faa Penge fra, hvis du lader Vreden faa Magten over dig ? ... Labordette var her igaar angaaende Vekslen ... Og jeg, jeg mangler Alt, ejer ikke mere end hvad jeg gaar og staar i.“

Saa lukkede hun igen Øjelaagene, hun laa hen som en Død. En Skygge af dyb Angst havde lagt sig over Muffats Ansigt. I det Slag, der havde ramt ham, havde han siden igaar glemt den Pengeforlegenhed, hvoraf han ikke vidste, hvorledes han skulde rede sig ud. Til Trods for de formelige Løfter, var Vekslen paa de hundrede Tusind Franks, efter at være fornyet én Gang, begyndt at gaa fra Mand til Mand. Labordette, der gav sig Mine af at være fortvivlet herover, kastede hele Skyl-

den paa Francis, sagde, at han aldrig mere skulde indlade sig paa en saadan Sag med en Mand, der havde saa lidt Dannelse. Den maatte betales, aldrig i Livet vilde Greven kunne lade en Veksel med sit Navns Underskrift protestere. Dernæst kom, at foruden nye Fordringsfuldheder fra Nana, herskede der hjemme i hans Hus en Ødselhed, der medførte ganske usædvanlige Udgifter.

Efter Hjemkomsten fra Fondettes havde Grevinden pludselig vist en Smag for Luksus, en Attraa efter verdslige Nydelser, der slugte deres Formue. Man begyndte at tale om hendes kostbare Luner, om et helt nyt Tjenerskab, om fem hundrede Tusind Franks, bortødslede paa at omforme den gamle Ejendom i Miromesnil-Gade, om overdaadige Dragter og om betydelige Summer, der var forsvundne, smuldrede bort under Hænderne paa hende, maaske givne bort, uden at hun brød sig om at holde Regnskab dermed. Et Par Gange havde Muffat tilladt sig at gøre Bemærkninger, da han gerne vilde vide, hvortil Pengene var gaaede, men hun havde smilende stirret paa ham med saa besynderligt et Udtryk, at han ikke havde vovet at spørge hende yderligere af Frygt for at faa et altfor tydeligt Svar. Hvis han antog Daguenet som Svigersøn af Nanas Haand, var det især, fordi han havde den Tanke at kunne indskrænke Estellas Medgift til to hundrede Tusind Franks og slippe for at udbetale Resten ved Aftaler med den unge Mand, der alligevel vilde være lykkelig ved dette Giftermaal, om hvilket han havde opgivet Haabet.

I de sidste otte Dage i denne uundgaaelige Nødvendighed for at skaffe de hundred Tusind Franks til Labordette, havde Muffat kun udfundet en eneste Udvej, men han veg tilbage foran den. Det var at sælge Bordes, en prægtig Ejendom, vurderet til en halv Million, som en Onkel nylig havde testamenteret Grevinden. Men der udkrævedes hendes Underskrift; i Følge deres Ægteskabskontrakt kunde hun heller ikke uden Grevens Tilladelse afhænde Ejendommen. Langt om længe havde han den foregaaende Aften bestemt sig til at tale med sin Kone om denne Underskrift. Men Alt var nu styrtet sammen ved Brevet: aldrig vilde han nu kunde gaa ind paa et saadant Forlig. Tanken derom forstærkede yderligere det skrækkelige Slag, Opdagelsen af Ægteskabsbrudet havde

bibragt ham. Han forstod godt, hvad det var, Nana forlangte, thi, under den tiltagende Haabløshed, der drev ham til at gøre hende meddelagtig i Alt, havde han beklaget sig over sin Stilling og havde betroet hende sin Bekymring angaaende denne Underskrift fra Grevindens Side.

Dog, Nana syntes at have opgivet sin Plan. Hun lukkede ikke mere sine Øjne op. Da han saá, hvor bleg hun var, blev han greben af Angst og gav hende en Smule Æter. Hun drog et Suk og spurgte uden at nævne noget Navn :

„Naar skal Bryllupet staa ?“

„Paa Tirsdag skal Kontrakten underskrives, om fem Dage,“ svarede han.

Med lukkede Øjne og som om hun udtalte sine Tanker ud i Natten, sagde hun :

„Min lille Kat, se dig vel for ... Jeg ønsker, at Alle maa blive tilfredse.“

Han tog hendes Haand og beroligede hende. Ja, de skulde se ad, det vigtigste var, at hun lagde sig til Hvile. Og han følte ingen Uro mere, dette Sygeværelse, der var saa varmt og saa døsigt, der var gennemtrængt af Æter, havde tilsidst forvandlet hans Sorg til Attraa efter en lykkelig Fred. Hele hans Mandhaftighed, som var rasende over den Fornærmelse, der var tilføjet ham, var vejret hen i Varmen fra denne Seng, ved denne lidende Kvindes Nærhed, som han plejede med sin febrilske Ophidselse og Erindringen om deres lykkelige Timer. Han bøjede sig ned over hende og trykkede hende ind til sig i et ømt Favntag ; hendes Ansigt forblev ubevægeligt, men paa hendes Læber spillede et fint sejrrigt Smil.

Nu traadte Doktor Boutard ind.

„Naa, hvorledes har det kære Barn det ?“ sagde han fortroligt til Muffat, som han behandlede som Ægtemand. „Hvad Pokker er det ! Vi har nok faaet hende til at tale !“

Doktoren var en smuk, endnu ung Mand, der havde en udmærket Praksis i den galante Verden. Han var meget munter, stod paa lystig, kameratlig Fod med disse Damer, men traadte aldrig i inderligere Forhold til dem ; han lod sig meget dyrt betale og med den allerstørste Punktlighed. For Resten indfandt han sig straks paa det

mindste Vink. Nana lod ham kalde to eller tre Gange om Ugen, da hun altid skælvede ved Tanken om Døden, hun betroede ham med Ængstelse de barnligste Smerter, og han helbredte dem ved at underholde hende med Bysladder og forrykte Historier. Alle disse Damer tilbad ham Men denne Gang var det et alvorligt Tilfælde.

Muffat trak sig meget bevæget tilbage. Han følte nu ikke andet end Medlidenhed ved at se Nana saa svag. Da han vilde gaa, vinkede hun ham tilbage, bød ham sin Pande til Kys og med sagte Stemme sagde hun i en spøgefuld truende Tone :

„Nu véd du, hvad jeg ønsker af dig ... Vend tilbage til din Kone, eller jeg bliver vred !“

Grevinde Sabine havde ønsket, at hendes Datters Ægteskabskontrakt skulde underskrives paa Tirsdag for at indvi den istandgjorte Ejendom, hvor Malingen næppe var tør, med en Fest. Fem hundrede Indbydelser var udsendte til alle Samfundslag. Endnu om Morgenen hængte Tapetsererne Draperier op, og ved Ni-Tiden om Aftenen, da Lysekronerne skulde tændes, gik Arkitekten sammen med Grevinden, der var Fyr og Flamme, rundt i Huset og gav de sidste Befalinger. Det var en af disse Foraarsfester med mildt, varmt Vejr. Den varme Juni-Aften havde gjort det muligt at holde de to Døre i den store Selskabssal aabne ud til Haven.

Da de første Gæster kom og ved Døren var blevne modtagne af Greven og Grevinden, følte de sig blændede. De maatte tænke sig om for at genkende den tidligere Selskabssal, hvor Mindet om den gamle Grevinde Muffat svævede isnende omkring, dette gammeldags Værelse, der var holdt i en andægtig Strenghed, med solide Møbler fra det første Kejserdømmes Tid, med sine gullige Fløjls Draperier, sit grønne, af Fugtighed plettede Loft. Straks i Forhallen spillede de forgyldte Mosaiker i Skinnet fra høje Kandelabrer, og en Marmor-Trappe med et fint ciseleret Gelænder førte op til første Stokværk. Her straalede Selskabssalen med Draperier af genuesisk Fløjl og prydet med et stort Loftsmaleri af Boucher, som Arkitekten havde betalt med hundrede Tusind Franks paa Avktionen over Slottet Dampierre ; Lysekronerne med deres Krystalprismer skinnede dér paa en Overdaadighed af Spejle og kostbare Møbler. Man kunde sige, at Sabines dybe Stol med

sit enlige røde Silke-Sæde, hvis Blødagtighed fordum stak af mod det øvrige Møblement, havde mangfoldiggjort sig, saa den fyldte hele Huset med en vellystig Ladhed, en skarp Nydelsestrang, der som en længe ulmende Ild nu slog ud i lys Lue.

De var allerede begyndt at danse. Orkestret, der var anbragt i Haven udenfor et af de aabne Vinduer, spillede en Vals, hvis smidige Rytmer lød dæmpet, da de for en Del blev borte i den friske Luft. Og Haven bredte sig i et gennemsigtigt Mørke, der oplystes af venetianske Lygter; paa Kanten af den ene Græsplæne var der opslaaet et purpurrødt Telt, hvori der var indrettet en Buffet. Valsen, det var netop den kaade Vals fra *Den lyshaarede Venus* med sin skalkagtige Latter, gennemtrængte det gamle Hus med en vellystig Lydbølge, der med sin Dirren opvarmede Murene. Det saá ud, som havde en sanselig Luftning ude fra Gaden fejet en hel Tidsalder, der var død i denne stolte Bolig, bort, som havde den bortblæst Muffat'ernes Fortid, et Hæderens og Troens Aarhundrede, der hidtil havde slumret under Lofterne.

Grevens Moders gamle Venner havde landflygtige og blændede taget deres Tilflugt til deres vante Plads ved Kaminen. De dannede en lille Gruppe for sig midt i denne støjende Sværm, der lidt efter lidt tog hele Huset i Besiddelse.

Fru du Joncquoy, der ikke mere kendte Værelserne, var gaaet gennem Spisesalen. Fru Chantereau stirrede med en overrasket Mine paa Haven, der forekom hende umaadelig stor. Der blev snart i denne Krog hviskende fremsat alle Haande bitre Betragtninger.

„Hvad mener De," mumlede Fru Chantereau, „hvis Grevinden kom igen ... Hvad, kan De tænke Dem, hvorledes hun vilde tage sig ud midt i denne Sværm. Og alt dette Guld og denne Støj ... Det er ligefremt skandaløst!"

„Sabine maa være tosset," svarede Fru du Joncquoy. „Saá De hende ved Døren? Stop, herfra kan man se hende ... Hun har alle sine Diamanter paa."

De rejste sig for at iagttage Grevinden og Greven i det Fjerne. Sabine, der var iført en hvid Dragt med ægte engelske Kniplinger, saá ud som en dejlig Sejrsgudinde, ung, munter og ligesom en Smule beruset med sit bestandige Smil. Ved Siden af hende saá Muffat gammel

ud, lidt bleg; han smilede ogsaa med sin rolige og værdige Mine.

„Og at tænke sig," begyndte Fru Chantereau igen, „at han var Herren, at ikke en eneste lille Bænk vilde være bleven baaret herind uden at han havde tilladt det! ... Aa, hun har rigtignok vendt op og ned paa det Hele, nu er det ham, der er i hendes Hjem ... Husker De, da hun ikke vilde have lavet om paa sin Dagligstue? Og nu har hun lavet om paa hele Huset."

De tav pludselig, Fru de Chezelles kom ind, fulgt af en Sværm unge Herrer; hun var begejstret og ytrede sit Bifald i smaa Udbrud:

„Aa, fortryllende! ... Udmærket! ... Det kalder jeg Smag!"

Og i Frastand tilkastede hun de gamle Damer:

„Hvad sagde jeg? Der er Intet saa herligt som disse gamle Rønner, naar man vil koste noget paa dem ... Her er blevet elegant! Ikke? ... Nu kan Sabine da være bekendt at tage mod Folk."

De to gamle Damer havde paany sat sig ned og talte hviskende om Giftermaalet, der rigtignok forbavsede Folk. Estella var lige gaaet forbi i sin rosarøde Silkekjole, stadig mager og kantet med sit tavse Jomfru-Ansigt. Hun havde fredeligt indvilliget i Partiet med Daguenet; hun lagde hverken Glæde eller Sorg for Dagen, hun var ligesaa kold og bleg som de Vinteraftener, da hun lagde Knuder paa Ilden. Hele denne Fest, der blev givet til Ære for hende, disse Lys, disse Blomster, denne Musik gjorde ikke mindste Indtryk paa hende.

„En Eventyrer!" sagde Fru du Joncquoy. „Jeg har aldrig set ham."

„Tag Dem i Agt, dér kommer han," tyssede Fru Chantereau paa hende.

Daguenet, der havde faaet Øje paa Fru Hugon med hendes Sønner, trængte sig frem for at byde hende Armen, og han smilede og viste hende en saa overstrømmende Opmærksomhed, som om hun for en væsentlig Del havde arbejdet paa hans uventede Lykke.

„Jeg takker Dem," sagde hun, idet hun tog Plads ved Kaminen. „Ser De, det er nu min gamle Krog."

„De kender ham?" spurgte Fru du Joncquoy, da Daguenet var gaaet.

„Ganske vist, en net ung Mand. Georg holder meget af ham ... Aa, det er en rigtig hæderlig Familie.“

Den gode Dame tog ham i Forsvar mod det skjulte Fjendskab, som hun mærkede. Hans Fader, der var meget agtet af Ludvig-Philip, havde lige til sin Død beklædt et Amtmandsembede. Han havde maaske været en Smule flygtig, der var endog dem, der sagde, at han var ruineret, i hvert Fald skulde han arve en af sine Onkler, en rig Landmand. Men Damerne rystede paa Hovedet, medens Fru Hugon, der selv syntes lidt forlegen, bestandig kom tilbage til Familiens Hæderlighed. Hun var meget træt og klagede over sine Ben. I den sidste Maaned havde hun boet i sit Hus i Richelieu-Gade paa Grund af en Mængde Forretninger, sagde hun. En sørgmodig Skygge tilslørede hendes moderlige Smil.

„Naar Alt kommer til Alt,“ slog Fru Chantereau fast, „Estella kunde have gjort Fordring paa et meget bedre Parti.“

Der lød en Fanfare. Det var Tegnet til en Kvadrille, Selskabet veg tilbage til begge Sider af Salen for at gøre Plads for de Dansende. Lyse Kjoler gled forbi og blandede sig mellem Herrernes mørke Dragter, medens det stærke Lys skinnede paa et Hav af Hoveder, der i Skæret fra de funklende Ædelstene bølgede med hvide Fjer og krusedes af Syrener og Roser. Der var allerede temmelig varmt, en gennemtrængende Parfume steg op fra disse lette Tylskjoler, fra disse Atlaskes- og Silkedraperier, mod hvilke Damernes nøgne Skuldre skinnede hvide, medens de vuggede sig i Takt til Orkestrets livlige Melodier. Gennem de aabne Døre kunde man i Baggrunden af de tilstødende Værelser se Rækker af Damer sidde med et forsigtigt Smil, lysende Øjne og et surt Udtryk ved Munden, som Pustet fra Vifterne kølede.

Der kom stadig flere Gæster; en Tjener raabte deres Navne ud, medens Herrerne sindigt søgte imellem alle disse Grupper at blive af med Damerne, der tyngede paa deres Arme, de strakte Hals for i det Fjerne at opdage en ledig Lænestol. Huset fyldtes, Kjolerne hobede sig sammen **med en lille Raslen ; der var Kroge, hvor et Væld af** Kniplinger, Sløjfer og Puffer spærrede Gennemgangen, alle var de vante til disse blændende Forsamlinger og vidste at bevare deres Ynde i en dannet Hengivelse i Skæbnen. Imidlertid listede Par efter Par fra Salens

kvælende Hede ud i Haven, hvor de forsvandt under det rosenrøde Skær fra de venetianske Lygter, Skygger af Kjoler strøg forbi Kanten af Græsplænen i Takt med Musiken til Kvadrillen, der inde under Træerne lød med en fjern Smægten.

Steiner havde lige truffet Foucarmont og la Faloise ved et Glas Champagne foran Buffeten.

„Det er en forloren Elegance," sagde la Faloise, der undersøgte det purpurrøde Telt, der blev holdt oppe af forgyldte Lanser. „Man skulde tro, man var til Marked med Honningkager ... Hvad, det er godt, Marked med Honningkager!"

Han paatog sig stadig en vigtig Mine, gav den unge Mand, der har prøvet Alt til Overmaal og nu ikke kan finde noget længere, der fortjener at tages alvorligt.

„Hvor den stakkels Vandeuvres vilde blive overrasket, hvis han steg op af Graven," hviskede Foucarmont. „De husker vel, hvor han var ved at forgaa af Kedsomhed dér henne foran Kaminen. For Fanden, han kunde ikke bare sig for Latter."

„Vandeuvres, lad os dog være fri, saadan en Ulykkesfugl," udbrød la Faloise foragteligt. „Han troede nok, han skulde forbavse os med sin Stegning! Og saa er der Ingen mere, der taler om den. Ødelagt, død, begravet, Vandeuvres! Den Næste!"

Da Steiner havde trykket dem i Haanden, vedblev Faloise:

„De véd vel, at Nana lige er kommen ... I skulde bare set den Maade, hun holdt sit Indtog paa! Det var noget aldrig før set! ... Først omfavnede hun Grevinden, saa, da det unge Par kom til, lyste hun Velsignelse over dem og sagde til Daguenet: „Hør nu, Poul, hvis du narrer hende, saa skal du faa med mig at bestille ..." Hvor kan det være, at De ikke var til Stede. Aa, sikken en Anstand hun havde, og hun fortjener sandelig den Lykke, hun gjorde."

De to Andre lyttede til ham med aaben Mund. Saa gav de sig til at le, og han var rigtig i sit Es.

„Naa, saa De troede virkelig, at det var gaaet for sig ... Fanden heller, det er dog alligevel Nana, der har ordnet Giftermaalet. For Resten hører hun jo med til Familien."

Brødrene Hugon kom nu til, og Philip fik ham til at tie stille. Herrerne begyndte nu at tale indbyrdes om Giftermaalet. Georg fo'r op imod la Faloise, der fortalte hele Historien. Nana havde prakket Muffat en af sine gamle Elskere paa til Svigersøn, ja endnu den foregaaende Nat havde Daguenet tilbragt hos hende. Foucarmont tillod sig at trække paa Skuldrene: som om Nogen kunde holde Rede paa, hvem der tilbragte Natten hos Nana.

Lidt efter lidt strømmede Folk til Buffeten. De veg Pladsen, men forlod ikke Teltet. La Faloise betragtede Damerne med frække Blikke, som om han var paa Mabille. For Enden af en Allé saá man til almindelig Overraskelse Hr. Venot i dyb Samtale med Daguenet, hvilket fremkaldte adskillige Spotterier: han tog ham i Skrifte, han gav ham gode Raad for Bryllupsnatten. Saa gik de tilbage til en af Dørene ind til Salen; her rev en Polka de Dansende hen i en Vuggen, der frembragte en Fure midt igennem Herrerne, der stod op. De Vindpust, der kom udefra, fik Lysene til at brænde meget højt. Naar en Dame i den stegende Hede, der dalede ned fra Lysekronen, i Takt med Musiken fo'r forbi Døren, følte hun sig forfrisket af et lille Vindpust.

„De kan da, Fanden tage mig, ikke fryse herinde," henkastede la Faloise.

Deres Øjne blinkede, da de vendte tilbage fra Havens hemmelighedsfulde Skygger, og de pegede paa Marki de Chouard, der ensom med sin høje Skikkelse ragede op over de nøgne Skuldre, der omgav ham. Hans Ansigt var blegt, meget alvorligt med et Udtryk af ophøjet Værdighed under de sparsomme hvide Haar. Oprørt over Grev Muffats Opførsel havde han lige brudt offentligt med ham, han erklærede aldrig mere at ville sætte sine Fødder i Grevens Hjem. Naar han havde indvilliget i at komme dér i Aften, var det paa hans Datterdatters indtrængende Bønner; han havde for Resten ytret sin Misfornøjelse med Giftermaalet i harmfulde Ord om de herskende Klassers Opløsning gennem skammelige Forbindelser med udsvævende nye Samfundslag.

„Aa, det er Enden paa Legen," hviskede Fru du Joncquoy foran Kaminen til Fru Chantereau. „Dette Fruentimmer har forhekset den Ulykkelige ... Og ham

har vi kendt som saa troende, saa ædelbaaren i Tankegang og Optræden!“

„Han synes at være ødelagt,“ vedblev Fru Chantereau. „Min Mand har haft en Veksel fra ham i sin Haand. Han lever og dør i det Hus i Villiers-Allé. Hele Paris taler derom ... Jeg undskylder véd Gud ikke Sabine, men De maa dog indrømme, at han giver hende rigelig Grund til Klage, og for Pokker, siden ogsaa hun kaster Pengene ud af Vinduerne ...“

„Det er ikke alene Pengene, hun ødsler med,“ afbrød den Anden. „Imellem os sagt, de vil hurtigt naa Enden ... De vil begge, min kære Veninde, drukne i Snavset!“

En mild Stemme faldt ind; det var Hr. Venot. Han havde lige sat sig bag Ryggen af dem ligesom for at gøre sig usynlig; nu bøjede han sig frem og sagde sagte:

„Hvorfor opgive Haabet? Gud aabenbarer sig, naar Alt synes fortabt.“

Han var rolig Vidne til Ødelæggelsen af dette Hus, hvor han fordum herskede. Siden sit Ophold paa Fondettes, havde han ladet Forstyrretheden vokse i klar Bevidsthed om sin egen Magtesløshed. Han havde fundet sig i Alt, i Grevens forrykte Lidenskab for Nana, i Faucherys stadige Besøg hos Grevinden, ja selv i Giftermaalet mellem Estella og Daguenet. Hvad brød han sig om disse Ting. Og han viste sig smidigere, mere hemmelighedsfuld end ellers, opfyldt, som han var, af Tanken om at bemægtige sig det unge Par ligesaa vel som Forældrene, vel vidende, at de store Ulykker driver dem, de rammer, til heftig Gudfrygtighed. Forsynets Time slog nok en Gang.

„Vor Ven,“ fortsatte han sagte, „er stadig besjælet af de bedste religiøse Forsætter ... Han har givet mig de inderligste Beviser herpaa.“

„Haab!“ sagde Fru du Joncquoy. „Saa burde han begynde med at forsone sig med sin Hustru.“

„Ganske vist ... og jeg har netop Haab om, at denne Forsoning ikke vil lade længe vente paa sig.“

Da de to gamle Damer begyndte at udspørge ham, anslog han igen sin beskedne Tone: man maatte lægge Alt i Vorherres Haand. Hans eneste Ønske med Hensyn til Grevens Genforening med Grevinden var at undgaa

offentlig Skandale ; Religionen kunde bære over med mange Svagheder, naar blot Formerne overholdtes.

„Ja," begyndte Fru du Joncquoy igen, „De burde have forhindret dette Giftermaal med denne Eventyrer ..."

Den gamle Mand paatog sig et meget forundret Udtryk.

„De tager fejl, Hr. Daguenet er en ung Mand af meget stor Fortjeneste ... Jeg kender hans Anskuelser. Han vil aflægge sine Ungdomsvildfarelser ; Estella skal nok føre ham tilbage til den rette Tro, vær De kun vis derpaa."

„Aa, Estella !" vrissede Fru Chantereau foragteligt. „Jeg tror ikke, den kære Pige har nogen Vilje ; hun er saa intetsigende."

Denne Ytring fik Hr. Venot til at smile ; for Resten udtalte han sig ikke nærmere om Bruden. Han lukkede Øjnene og trak sig atter tilbage til sin Krog, hvor han forsvandt bag Damernes Kjoler. Fru Hugon havde midt i sin aandsfraværende Træthed opsnappet nogle Ord, hun faldt nu ind i Samtalen og sagde med sin overbærende Mine til Marki de Chouard, der netop kom hen og hilste paa hende :

„Disse Damer er altfor strenge. Tilværelsen er elendig for alle Mennesker ... Ikke sandt, min Ven, vi maa tilgive Andre meget, for at vi selv kan blive værdige til Tilgivelse."

Markien stod et Øjeblik forlegen, han frygtede, der laa en Hentydning i hendes Ord, men den gode Dame smilede saa sørgmodigt, at han straks beroligede sig og sagde :

„Nej, der gives ingen Tilgivelse for visse Fejl ... Det er denne Overbærenhed, der fører et Samfund til Undergangens Rand."

Ballet blev livligere og livligere ; en ny Kvadrille satte Salens Gulv i en Bølgebevægelse, som om det gamle Hus vilde synke sammen under Festens Larm. Af og til viste der sig i dette Mylder af Mennesker et Kvindeansigt, vugget frem af Dansen med glimrende Øjne og halvtaabne Læber med en Straale fra Lysekronen paa den hvide Hud. Fru du Joncquoy erklærede, at der ikke var sund Sans i det Hele ; det var Vanvid at pakke fem Hundrede Mennesker sammen i et Værelse, hvor der med

Nød og næppe kunde være to Hundrede. Hvorfor ikke hellere underskrive Kontrakten paa Karrusel-Pladsen? Det kom af disse nymodens Skikke, sagde Fru Chantereau, i fordums Tider foregik den Slags Festligheder i en Familiekres, nu udkrævedes der en hel Hob, de kunde frit gaa ind fra Gaden og der maatte være Trængsel, ellers fik Aftenen et koldt Præg. Man stillede sin Overdaadighed til Skue, man indførte i sit Hjem Paris's Bærme, og Intet var da naturligere, end at saadanne Sammenrodninger besmittede Hjemmet.

Damerne beklagede sig over ikke at kende mere end et halvhundrede Mennesker. Hvor kom alle disse Mennesker fra? Unge Piger var saa nedringede, at de stillede deres Skuldre til Skue. En Dame havde en Gulddolk i sit Haar, medens hendes Liv, overbroderet med Stenkuls-Perler, lignede en Pansersærk. En anden ledsagedes af Smil, hvor hun gik og stod, saa enestaaende dristigt syntes hendes Skørters Snæverhed. Her var hele Vinterens Overdaadighed, Glædens Verden med sin Overbærenhed, alt hvad en Værtinde samler sammen af flygtige Bekendtskaber, et Selskab, hvor Mænd med berømte Navne og Mænd med berygtede Navne mødtes i samme Begær efter Nydelse. Heden voksede, Kvadrillen gik sin Gang midt i den altfor fulde Sal.

„Grevinden er meget elegant," begyndte la Faloise, der stod ved Havedøren, „hun er ti Aar yngre end sin Datter. Hør, Foucarmont, De maa jo kunne sige os det: Vandeuvres vilde vædde paa, at hendes Ben ikke var smukke."

Denne Raahed mishagede de andre Herrer, og Foucarmont indskrænkede sig til at svare:

„Spørg Deres Fætter, min Ven. Han kommer just dér!"

„Stop, det var et Indfald," udbrød la Faloise. „Jeg holder to hundrede Franks paa, at hendes Ben er smukke."

Fauchery kom nu til; hjemmevant, som han var, havde han lagt Vejen gennem Spisesalen for at undgaa Trængslen ved Dørene. Han, der ved denne Vinters Begyndelse igen var bleven fanget i Roses Garn, delte sig mellem hende og Grevinden, han var meget træt af dette Forhold, men kunde ikke finde ud, hvorledes han skulde

bryde med den ene af dem, og hvem af dem, det skulde være. Sabine smigrede hans Forfængelighed, men Rose morede ham mere. For Resten udfoldede denne Sidste en sand Lidenskab, en øm ægteskabelig Troskab, der bedrøvede Mignon.

„Hør, en Oplysning," sagde la Faloise og trykkede sin Fætters Arm. „Kan du se den Dame derhenne i hvidt Silke."

Siden han havde arvet, optraadte han med en fræk Sikkerhed og vilde gerne drille Fauchery for at tilfredsstille et gammelt Nag og hævne sig for hans Spotterier fra tidligere Dage, da la Faloise lige var kommen fra Provinserne.

„Ja, den Dame derhenne med Kniplingerne."

Journalisten rakte sig i Vejret, han var endnu ikke rigtig med.

„Grevinden ?" sagde han tilsidst.

„Netop, min rare Ven ... Jeg har væddet to hundrede Franks. Har hun kønne Ben ?"

Og han brast i Latter, henrykt over straks at have bragt denne Gavtyv i Forlegenhed, han, der fordum havde forbavset ham saa stærkt, da han spurgte ham, om Grevinden ikke stod i Forhold til Nogen. Fauchery blev ikke det mindste forlegen, men stirrede kun stift paa ham, og langt om længe sagde han med et Skuldertræk :

„Idiot, skrup af !"

Derpaa gik han rundt og trykkede Herrerne i Haanden, medens la Faloise følte sig forbløffet og ikke var klar over, om han havde sagt noget grinagtigt eller ej.

En Samtale kom i Gang. Siden Væddeløbene havde Bankieren og Foucarmont sluttet sig til den Kres, der kom i Villiers-Allé. Nana havde det nu meget bedre ; Greven kom nu hver Aften for at høre, hvorledes det gik. Fauchery, der stod og hørte til, syntes imidlertid at have sine Tanker andetsteds. Under et Skænderi havde Rose om Morgenen frækt tilstaaet ham, at hun havde sendt Brevet afsted ; ja, nu kunde han gøre sin fine Elskerinde sin Opvartning, han vilde nok blive vel modtaget. Efter mange Overvejelser havde han taget Mod til sig og var alligevel gaaet herhen ; la Faloises idiotiske Drilleri havde til Trods for hans tilsyneladende rolige Ydre bragt ham fuldstændig ud af Ligevægt.

„Hvad gaar der af Dem?“ spurgte Philip ham. „De ser ud, som De var daarlig.“

„Jeg, nej aldeles ikke ... Jeg har haft meget at gøre, derfor kommer jeg saa sent.“

Derpaa sagde han ganske koldsindigt med et af disse skjulte heltemodige Træk, der opløser Tilværelsens dagligdags Tragedier:

„Jeg har ikke en Gang hilst paa Vært og Værtinde ... Man maa være høflig.“

Han vendte sig om mod la Faloise og fordristede sig til at drille ham:

„Ikke sandt, Idiot?“

Og han borede sig en Vej midt igennem Mængden. Tjenerens stærke Stemme raabte ikke længere Navne ud, men Greven og Grevinden stod dog endnu i Nærheden af Døren og talte med de Damer, der traadte ind. Endelig naaede han frem til dem, medens de Herrer, der var blevne staaende tilbage paa Havetrappen, strakte Hals for at iagttage ham. Nana maatte have sladret.

„Greven har endnu ikke faaet Øje paa ham,“ hviskede Georg. „Vent lidt! Nu vender han sig ... Saa nu er han der.“

Orkestret spillede atter Valsen fra *Den lyshaarede Venus*. Fauchery hilste først paa Grevinden, der stadig smilede med en henrivende Munterhed, saa stod han lidt uden at røre sig bag Grevens Ryg og ventede ganske rolig. Greven førte sig denne Aften med sin stolte Anstand, med den myndige Holdning, der sømmede sig en Stor-Dignitar. Da hans Øjne langt om længe faldt paa Journalisten, overdrev han yderligere sin ophøjede Holdning. I nogle Sekunder stirrede de to Mænd paa hinanden, og Fauchery rakte først Haanden, Muffat trykkede den. Deres Hænder hvilede en Stund i hinanden. Grevinde Sabine stod smilende ved Siden af dem med nedslagne Øjne, medens Valsen bestandig rullede sin skalkagtige og drilagtige Rytme ud over Salen.

„Men det er jo godt“, sagde Steiner.

„Mon deres Hænder er limede sammen?“ spurgte Foucarmont, overrasket over den lange Tid, de holdt hinanden i Haanden.

En Erindring trængte sig uvilkaarlig ind paa Fauchery og fik hans blege Kinder til at rødme. Han saá

for sig Rekvisitmagasinet i det grønne Dagslys med dets af Støv bedækkede Skrammel, og han saá Muffat staa dernede med Æggebægeret i Haanden, misbrugende sin Tvivlen. Nu tvivlede Muffat ikke mere, den sidste Rest af Værdighed var styrtet sammen. Fauchery, der følte sig lettet i sin Angst, blev grebet af en Lyst til at le, da han saá Grevindens klare Munterhed. Han fandt det Hele komisk.

„Aa, denne Gang er det alligevel hende!“ udbrød la Faloise, der ikke opgav et Indfald, naar han troede, det var godt. „Det er Nana, derinde, kan De se, det er hende, der træder ind.“

„Ti dog stille, Idiot!“ tyssede Philip.

„Naar jeg nu siger Dem! ... For Pokker, det er jo hendes Vals, de spiller, og saa træder hun ind. Og desuden, hun hører, Fanden tage mig, med til Forsamlingen! ... Hvorledes! De kan ikke se hende! Hun trykker dem alle tre til sit Hjerte, min Fætter, min Kusine og dennes Ægtefælle, og hun kalder dem sine Kattekillinger. Jeg bliver formelig rørt ved disse Familiescener.“

Estella kom til; Fauchery ønskede hende til Lykke, medens hun, stiv i sin rosenrøde Kjole, stirrede paa ham med et ordknapt Barns Forbavselse, medens hun samtidig mønstrede sin Fader og sin Moder. Ogsaa Daguenet trykkede Journalisten varmt i Haanden. De dannede en smilende Gruppe, og bagved dem gled Hr. Venot frem, han indesluttede dem i et lyksaligt Blik, bredte sin andægtige Blidhed over dem, lykkelig ved disse sidste Hengivelser i Skæbnen, der beredte Vejen for Vorherre.

Valsen lød bestandig med sin muntre, vellystige Vuggen. Det var, som om Glæden fyldte det gamle Hus som et stigende Højvande. Piccolofløjternes Triller og Violinernes sukkende Toner svulmede og svulmede; under det genuesiske Fløjl, Guldet og Malerierne udviklede Lysekronerne en brændende Varme med Solstøv; Gæsterne, hvis Tal Spejlene mangfoldiggjorde, syntes at brede sig mere og mere, medens deres Stemmers Mumlen tog til. Rundt om i Salen fik de dansende Par, der fo'r forbi med Armen om Livet, fulgte af de oversiddende Damers Smil, Gulvet til at gynge stærkere. I Haven kastede de venetianske Lamper et Skær som af en ulmende Kulild og oplyste som med Genskinnet fra en fjern Ildebrand

de sorte Skygger af dem, der spaserede i de mørke Alléer for at indaande en Smule Kølighed. Og denne Murenes Skælven, denne røde Sky var ligesom den sidste opblussende Lue, hvori den gammeldags Ære, der var antændt paa alle fire Verdenshjørner, flammede op.

Den frygtsomme Lystighed, som Fauchery en Aften i April, da den endnu næppe var kommen til Verden, havde hørt klinge med en Lyd som Krystal, der brydes i Sønder, var lidt efter lidt bleven dristigere og dristigere, indtil den gav sig Udslag i denne Fest. Revnen voksede nu; Huset slog en Sprække, der antydede den forestaaende Sammenstyrtning. Hos Drukkenboldte i Forstæderne er det den sorte Elendighed, Brødløsheden og Brændevinsgalskaben, der fuldstændiggør de ødelagte Slægters Undergang. Her ved Sammenstyrtningen af disse sammenhobede og med ét Strøg forødte Rigdomme ringede Valsen en gammel Slægt til Graven; medens Nana, der usynlig svævede over Ballet med sine svulmende Former, bragte denne Verden i Forvirring, gennemtrængte den med sin Parfumes Gæringsstof, der flød rundt i den varme Luft til Musikens gavtyveagtige Toner.

Den Aften, da den kirkelige Vielse havde fundet Sted, indfandt Grev Muffat sig i sin Kones Værelse, hvor han ikke havde sat sine Fødder i de sidste to Aar. Grevinden, der blev meget overrasket, traadte først tilbage, men hun havde saa paa rede Haand sit Smil, dette berusende Smil, der ikke mere forlod hende. Han blev meget forlegen, stammede i det. Hun holdt saa en lille Moralpræken for ham. For Resten havde hverken den Ene eller den Anden Mod til en aaben Forklaring. Det var Religionen, der krævede denne gensidige Tilgivelse, og den Overenskomst blev i Tavshed sluttet imellem dem, at de skulde beholde deres gensidige Frihed. Førend de lagde sig til Sengs, gav de sig til at tale om Forretninger. Han talte først om at sælge Bordes, og hun gav straks sit Minde hertil. Det satte Kronen paa Forsoningen, og Muffat følte en virkelig Lindring i sine Samvittighedsnag.

Netop den samme Dag henimod Klokken to, da Nana laa og blundede, tillod Daguenet sig at banke paa Døren til hendes Værelse. Gardinerne var trukne for, et varmt Vindpust slog ind gennem et Vindue i den dæmpede Be-

lysnings lune Friskhed. Nana rejste sig for Resten nu op. en Smule svag endnu, hun aabnede Øjnene og spurgte:

„Hvem er det?“

Zoé vilde svare, men Daguenet tiltvang sig Adgang til Værelset og meldte sig selv. Nana støttede Albuen paa Hovedpuden, sendte Kammerpigen bort og udbrød:

„Hvad, er det dig? Paa din Bryllupsdag! ... Hvad er der da i Vejen?“ “

Han, der var lidt fortumlet af det Tusmørke, der herskede i Værelset, blev staaende midt paa Gulvet, men da han havde vænnet sig til det, gik han, der var i Kjole og Hvidt, nærmere hen til hende og gentog:

„Naa, jo, det er mig ... Husker du ikke?“

Men nej, hun huskede intet, han maatte ligefrem byde sig til med sin vigtige Mine.

„Jeg bringer dig din Provision, førend jeg har været hos min Kone.“

Da han sad paa Sengekanten, slog hun sine nøgne Arme om ham og gennemrystedes af en glad Latter, hun var lige ved at græde, saa smuk fandt hun hans Optræden.

„Aa, hvor denne Mimi dog er en god Fyr! ... Han har tænkt derpaa! Og jeg, som ikke mere huskede det! Naa, du er stukket af, du kommer fra Kirken. Det er let at mærke, du lugter af Røgelse ... Men saa kys mig dog! Aa, meget stærkere! Naa, Mimi, det er maaske sidste Gang.“

I det halvmørke Værelse, hvor der endnu stod en svag Æterlugt, lød deres kælne Latter. Den stærke Varme bevægede Gardinerne for Vinduerne, og man hørte Børnestemmer nede i Alléen.

Daguenet rejste straks efter Lunchen med sin unge Hustru.

XIII.

En Dag i Slutningen af September, da Grev Muffat skulde spise til Middag hos Nana, gik han derhen i Skumringen for at lade hende vide, at han pludselig havde faaet Befaling til at give Møde i Tuilerierne den Aften. Huset laa endnu mørkt hen, og han hørte Tjenerskabet

le højt, medens han sagte gik op ad Trappen, gennem hvis Ruder der faldt et varmt Halvlys ind. Han aabnede lydløst Døren til Dagligstuen ovenpaa; et rødt Dagskær døde hen under Værelsets Loft, de røde Draperier, de dybe Sofaer, de lakerede Møbler, denne Blanding af Broderier, Bronce- og Fajance-Genstande slumrede allerede under de langsomt skridende Skygger, der indhyllede Krogene uden et eneste Glimt af Lys eller Genskin i de mange forgyldte Sager.

Og dér i dette Tusmørke fik Greven Øje paa Nana, der laa henstrakt i Armene paa Georg; det var umuligt at nægte nogetsomhelst. Muffat udstødte et halvkvalt Skrig og blev staaende maalløs.

Nana var i et Sæt paa Benene og puffede Muffat ind i Sovekamret, for at give Georg Tid til at fortrække.

„Gaa ind," mumlede hun forvirret, „jeg skal straks forklare dig ..."

Hun var fortvivlet over, at Greven havde overrasket hende sammen med Georg. Aldrig før havde hun saaledes givet efter for nogen i denne Stue for aabne Døre, men hun havde haft et Skændsmaal med Georg, der var rasende af Skinsyge mod Philip. Han havde hulket saa stærkt med Armene om Halsen paa hende, at hun havde ladet ham faa sin Vilje, da hun, der var dybt rørt, ikke vidste nogen anden Maade at berolige ham paa. Og for en Gangs Skyld havde hun begaaet den Dumhed at glemme Tid og Sted og det for en Hvalps Skyld, der endogsaa ikke kunde bringe hende andet end Violbuketter, saa knapt holdt hans Moder ham. Og saa skulde Greven netop komme lige i det Øjeblik! Sandelig, det kunde man kalde Held! Det kom der af at være en god Pige!

Imidlertid havde Mørket lagt sig helt over Sovekamret, hvorind hun havde puffet Muffat. Hun famlede sig frem til Klokken og ringede rasende for at faa en Lampe. Det var ogsaa denne Julians Skyld. Dersom der havde været tændt en Lampe i Dagligstuen, vilde det aldrig have været sket. Det var dette idiotiske Mørke, der havde forvirret hendes Hjerte.

„Jeg beder dig, min lille Kat, vær nu fornuftig." sagde hun, da Zoé havde bragt Lys.

Greven, der sad ned med Hænderne omkring sine Knæ, stirrede frem for sig paa Gulvet og ventede sløvt paa,

hvad der vilde komme. Han kunde kun udstøde et Vredesskrig; han rystede ligesom greben af en Rædsel, der ismede ham. Denne tavse Smerte rørte Nana, og hun forsøgte at trøste ham.

„Naa ja, jeg har Uret ... Det er meget stygt, det, jeg har gjort ... Du ser, jeg angrer min Fejl. Jeg ærgrer mig meget, siden det er dig saa meget imod ... Naa, nu maa du paa din Side være skikkelig og tilgive mig.“

Hun havde sat sig paa Hug ved Fødderne af ham og søgte med et ømt, hengivent Udtryk hans Blik for at udforske, om han ønskede mere af hende; da han saa kom til sig selv igen og udstødte et langt Suk, blev hun mere kælen og anførte med en alvorlig Godhed følgende som sidste Forsvarsgrund:

„Ser du, min kære Ven, det maa du forstaa ... Jeg kan ikke nægte mine stakkels Venner Alt.“

Greven lod sig blødgøre, dog krævede han, at hun skulde give Georg Løbepas. Men al Muffats Tro var død. han havde ikke mere Tillid til den Troskab, hun havde tilsvoret ham. Nana vilde den næste Dag bedrage ham paany, men til Trods for den Pine, Forholdet til hende vilde blive ham, holdt han fast ved hende, han kunde ikke tænke sig Livet uden hende.

Nanas Navn skinnede paa dette Tidspunkt af hendes Liv med fordoblet Glans udover Paris. Hun steg højere og højere paa Lastens Horisont, hun beherskede Byen ved den aabenbare Frækhed, hvormed hun stillede sin Overdaadighed til Skue, ved den Foragt for Pengene, hvormed hun offentlig satte Formuer over Styr. Det syntes, som om der i hendes Hus fandtes en vældig Smelteovn. Der flammede hendes Ønsker bestandig; et lille Pust fra hendes Læber forvandlede Guldet til en fin Aske, som Vinden fejede bort hver Time paa Dagen. Ingensinde havde man set en saa vanvittig Ødselhed. Det saá ud, som var hendes Hus bygget paa Randen af en Afgrund, der opslugte Mændene med deres Godser, deres Legemer, alt lige til deres Navn, uden at efterlade det mindste Støvgran til Spor.

Denne Pige med sin Papegøje-Smag, der gnaskede Radiser og brændte Mandler, men vrængede ad Kødmad, havde hver Maaned en Husholdningsregning paa fem Tusind Franks. Der raadede hos Tjenerskabet en ustyr-

lig Ødselhed, en voldsom Rutten, som slog Bunden ud paa Vinfadene, som tumlede med Regningerne, der, eftersom de gik gennem tre, fire Hænder, svulmede op. Victorine og Frans herskede enevældigt i Køkkenet, hvor de indbød al Verden, en hel Befolkning af Fætre og Kusiner, der hjemme gjorde sig til Gode med Levningerne fra Nanas Maaltider, kolde Kødretter og kraftig Kødsuppe. Julian krævede sin Provision hos Leverandørerne, Glarmesteren kunde ikke indsætte en Rude til tredive Sous, uden han maatte stikke tyve til Julian.

Kusken Karl tjente sit paa Havren til Hestene, han fordoblede Indkøbene og solgte gennem en Bagport, hvad der kom ind gennem Hovedporten. Midt i denne Stjælen paa alle Leder og Kanter, denne Udplyndring som af en med Storm indtagen Stad, lykkedes det Zoé ved fortsatte Kunstgreb at redde Skinnet; hun dækkede alle de andres Tyverier for desto bedre selv at kunne fiske i rørt Vande. Men det var dog endnu værre med det, der gik til Spilde, Levningerne fra den foregaaende Dag blev smidt i Skarnbøtten, ligeledes en Mængde Mad, der ikke smagte Tjenerskabet, Sukkeret laa i Bunkevis tilbage i Kopper og Glas, Gassen brændte for fuldt Blus hele Dagen; Ligegyldighed, ligefrem Ondskab og Tilfældigheder gjorde deres til at fremskynde Husets Undergang.

Oppe hos Frøknen selv huserede Ødelæggelsen endnu voldsommere: Kjoler til ti Tusinde Franks, som Nana havde haft to Gange paa, solgtes af Zoé, Smykker forsvandt, ligesom smuldrede hen paa Bunden af Skufferne, dumme Indkøb foretoges, Øjeblikkets Nyheder, der den næste Dag laa glemte i Krogene eller fejedes ud paa Gaden. Hun kunde ikke se noget, der var rigtig dyrt, uden at faa Lyst til det; hun havde saaledes stadig omkring sig en Masse Blomster og kostbare Nipsgenstande, og hun var lykkeligere jo mere disse hendes Øjebliksluner havde kostet. Intet gad hun beholde, alt tabte Værdien for hende, noget visnede, andet tilsmudsede hun mellem sine smaa, hvide Fingre; Dynger af Skaar og Skrammel og Pjalter betegnede hendes Vej.

Dernæst slog de store Regninger ned midt i denne Ødslen med Lommepenge: tyve Tusind Franks til Modehandlerinden, tredive Tusind til Linnedmagasinet, tolv Tusind til Skomageren, hendes Stald kostede hende halv-

tredsindstyve Tusind, hos sin Skræder havde hun paa et halvt Aar en Regning paa hundrede og tyve Tusind Franks. Uden at hun havde forøget sin Husholdning, der af Labordette var anslaaet til fire hundrede Tusind Franks i Gennemsnit, var hun dette Aar naaet op til Millionen. Dette Tal forskrækkede hende selv, men hun var ude af Stand til at sige, hvortil alle disse Penge var gaaede. Hverken Mændene, der stabledes oven paa hinanden, eller Guldet, der tømtes ud for Fødderne af hende i Trillebørevis, formaaede at fylde det Hul, som bestandig gravede sig ind under hendes Hus, der knagede og bragede af Overdaadighed.

Nana nærede imidlertid et sidste Indfald. Endnu en Gang syslede hun med Tanken om at betrække sit Sovekammer om, og nu troede hun at have fundet det Rette: et Soveværelse i Fløjl af Farve som Teroser, med smaa Sølvdupper, draperet lige op til Loftet som et Telt, besat med Snore og Kniplinger af Guld. Det, syntes hun, maatte i sin rige Særhed være en udmærket Baggrund for hendes friske rødgyldne Hud. Men Værelset skulde for Resten kun tjene som Ramme om Sengen, der skulde være et blændende Vidunder. Nana drømte om en Seng, der ikke var til: en Trone, et Alter, hvorhen hele Paris vilde strømme for at tilbede hendes kongelige Nøgenhed. Den skulde være helt af Guld og Sølv, som et stort Smykke, Guldroser, der slyngede sig op ad et Sølvgitter, og over Hovedgærdet skulde der blandt Blomsterne svæve en Flok Amoriner med Smil, der forjættede vellystige Nydelser i Gardinernes Skygge. Hun havde henvendt sig til Labordette, og han havde ført hende til to Guldsmede; de syslede allerede med Tegningerne. Sengen vilde koste halvtredsindstyve Tusind Franks, og Muffat skulde give hende den i Nytaarsgave.

Det, der imidlertid forbavsede Nana, var, at hun midt i den Guldstrøm, hvori hun dukkede ned, ustandseligt kunde være i Forlegenhed for Penge. Der var Dage, hvor hun befandt sig i den yderste Nød for saa latterlige Summer som en Snes Franks. Saa maatte hun laane hos Zoé eller ogsaa selv slaa Mønt som hun bedst kunde. Men førend hun greb til de yderste Midler, prøvede hun sig frem hos sine Venner, pumpede paa spøgefuld Vis

Mandfolkene for, hvad de havde hos sig, lige til Kobberskillinger.

I de sidste tre Maaneder havde hun saaledes især tømt Philips Lommer; han besøgte hende aldrig mere i disse kritiske Øjeblikke uden at maatte efterlade sin Pengepung. Snart blev Nana dristigere og bad ham om ligefremme Laan, to Hundrede Franks, tre Hundrede Franks, aldrig mere, til at betale nogle Regninger paa Klatgæld, som de løb hende paa Dørene med. Philip, der i Juli var bleven udnævnt til Kaptejn og Kassemester ved Regimentet, bragte den næste Dag Pengene og gjorde Undskyldning, fordi han ikke var rig, thi den gode Fru Hugon holdt sine Sønner sjældent knapt. I Løbet af tre Maaneder var disse smaa Laan, der ofte forefaldt, stegne til en halv Snes Tusind Franks. Kaptejnen havde stadig sin smukke, fuldttonende Latter, dog blev han for hver Dag magrere og magrere, var ofte aandsfraværende med et smertefuldt Træk over sit Ansigt, men et Blik fra Nana hensatte ham i en Slags sanselig Ophidselse. Hun var meget kælen mod ham, berusede ham med Kys bag Dørene, kort sagt, lokkede ham paa alle Maader til sig, saa snart han kunde slippe fra sin Tjeneste.

En Aften havde Nana sagt, at hun hed ogsaa Therese, og at hendes Navnedag faldt paa den 15. Oktober; Herrerne sendte hende alle Gaver. Kaptejn Philip kom selv med sin, en gammel Bonbonæske af sachsisk forgyldt Porcelæn. Han traf hende alene i Paaklædningsværelset; hun, der lige var staaet op af Badet og kun var iført en stor Frisørkaabe af hvidt og rødt Flōnel, var meget optaget af at efterse sine Gaver, der var stillede op paa et Bord. Hun havde allerede slaaet en Flakon af Bjergkrystal i Stykker, da hun vilde tage Proppen af.

„Aa, du er altfor god!“ sagde hun. „Hvad er det for noget? Vis mig det en Gang ... Hvor du er et Barn, at du smider dine Skillinger ud til saadanne Smaating!“

Hun skændte paa ham, men var alligevel, siden han ikke var rig, i Grunden meget tilfreds ved at se, at han gav alt ud til hende, det eneste Kærlighedsbevis, der rørte hende. Hun var imidlertid beskæftiget med Bonbon-Æsken og blev ved at lukke den op og i, da hun vilde se, hvorledes den var lavet.

„Tag dig i Agt,“ mumlede han, „den er skrøbelig.“

Hun trak paa Skuldrene ; han troede maaske, at hun havde Hænder som en Drager, men pludselig beholdt hun Æsken i Fingrene, Laaget faldt paa Gulvet og gik i Stykker. Hun blev overrasket, og med Øjnene hæftede paa Skaarene sagde hun :

„Aa, den gik itu !“

Saa gav hun sig til at le ; hun syntes Stykkerne, som de laa paa Gulvet, tog sig grinagtige ud. Det var en nervøs Munterhed, hun havde den tossede, grimme Latter som et Barn, der føler Glæde ved at rive itu. Philip fik et kort Anfald af Vrede ; den Ulykkelige vidste jo ikke, hvilken Kval denne Æske havde kostet ham. Da hun saá, at han var ude af sig selv, forsøgte hun at bekæmpe sin Latter.

„Aa, det var ikke min Skyld ... Den var revnet. Disse gamle Sager holder ikke ... Det var ogsaa det Laag ! Saa du den Kolbøtte, det slog.“

Og hun brast igen ud i en tosset Latter, men da den unge Mands Øjne til Trods for hans Anstrengelser duggedes af Taarer, kastede hun sig med Ømhed om Halsen paa ham.

„Hvor du er dum ! Jeg elsker dig alligevel. Dersom man ikke slog noget i Stykker, fik Købmændene jo ikke noget at fortjene. Alt dette er lavet for at slaas itu ... Se, denne Vifte, den er kun klistret sammen.“

Hun havde taget en Vifte og trak i Ribberne, indtil Silketøjet gik over ; det syntes at opmuntre hende. For at vise, at hun ikke ænsede de andre Gaver, efter at hun var kommen til at ødelægge hans, gjorde hun sig den Fornøjelse at anstille en Nedsabling blandt Gaverne for at bevise, at der ikke var en eneste, der var solid, saaledes fik hun dem alle ødelagte. Et Glimt tændtes i hendes tomme Øjne, medens hun trak Læberne lidt tilbage og derved blottede sine hvide Tænder. Da hun havde faaet brækket alle Gaverne itu, rødmede hun stærkt og brast igen i Latter, medens hun klappede i Bordet med sine Hænder og lallede med Barnestemme :

„Forbi ! Ikke mere, ikke mere !“

Philip, der følte sig beruset, blev munter, bøjede hende bagover og kyssede hende paa Brystet. Hun gav sig hen og lænede sig til hans Skulder saa lykkelig, som

hun ikke kunde huske at have været længe. Og uden at slippe ham, spurgte hun :

„Hør, min kære Ven, du kan vel skaffe mig to hundrede Franks til imorgen ... Det er en Plageaand, en Regning fra min Bager, der piner mig.“

Han var bleven bleg, trykkede et sidste Kys paa hendes Pande og sagde saa ganske stille :

„Jeg skal se ad !“

De tav begge. Nana gav sig til at klæde sig paa, og Philip stod med Panden støttet mod Ruden. Efter et Minuts Forløb gik han hen til hende og spurgte langsomt :

„Nana, vil du gifte dig med mig ?“

Dette Indfald morede Nana i den Grad , at hun ikke kunde faa sine Skørter bundne.

„Nej, min stakkels Ven, du er syg ! ... Er det, fordi jeg har bedt dig om to hundrede Franks, at du tilbyder mig din Haand ? ... Aldrig, dertil holder jeg for meget af dig. Det vilde være en Dumhed !“

Da Zoé nu traadte ind for at knappe hendes Støvler, talte de ikke mere derom. Kammerpigen havde straks opdaget, at alle Gaverne laa i Stumper og Stykker paa Bordet. Hun spurgte, om hun skulde pakke de Ting sammen, og da Frøknen svarede, at hun kunde kaste det bort, samlede hun det Altsammen i sit Forklæde. Ude i Køkkenet saá de det igennem og delte Frøknens Stumper.

Den Dag var Georg, til Trods for Nanas Forbud, gaaet ind i hendes Hus. Frans havde ganske vist set ham gaa ind, men Tjenerne var nu komne dertil, at de lo indbyrdes ad Borgerskabets Forlegenheder. Georg listede sig frem til den lille Dagligstue ; her standsede han ved at høre sin Broders Stemme, og han blev staaende som fastnaglet bag Døren. Han hørte hele Optrinet, Kyssene og Ægteskabstilbudet ; en Rædsel gennemisnede ham, og han ilede ud, fortumlet og med Følelsen af en stor Tomhed i Hjernen. Det var først, da han var naaet hjem i sit Værelse, der laa ovenover hans Moders, at hans Hjerte gav sig Luft i en rasende Hulken. Nu kunde han ikke tvivle længere. Et afskyeligt Billede viste sig for hans Øjne : Nana i Armene paa Philip ; det forekom ham som Blodskam. Hver Gang han troede at være falden til Ro, steg denne Erindring atter op for ham, og et nyt Anfald af rasende Skinsyge kastede ham paa hans Seng.

han bed i Lagnerne og udstødte gemene Ord, der ophidsede ham end mere.

Paa denne Maade tilbragte han Dagen, han talte om Hovedpine for at kunne blive paa sit Værelse. Natten blev endnu rædselsfuldere, en feberagtig Mordlyst rystede ham i et ustandseligt Mareridt. Hvis hans Broder havde boet i Huset, vilde han være gaaet til hans Værelse og dræbt ham med et Knivstik. Da Dagen gryede, var han kommen til Klarhed. Det var ham, der maatte dø, han vilde kaste sig ud af Vinduet i det Øjeblik en Omnibus kørte forbi. Dog, ved Ti-Tiden gik han ud, han gennemstrejfede Paris, droges mod Broerne, men følte i sidste Øjeblik en uimodstaaelig Trang til at gense Nana. Maaske kunde hun frelse ham med et eneste Ord. Og da Klokken slog tre, traadte han ind i hendes Hus i Villiers-Allé.

Ved Middagstid havde en skrækkelig Nyhed knust Fru Hugon. Philip var den foregaaende Aften bleven sat fast, han beskyldtes for at have stjaalet tolv Tusind Franks af sit Regiments Kasse. I de sidste tre Maaneder havde han tilvendt sig smaa Summer, som han haabede at kunne tilbagebetale, og skjult Underskudet ved Hjælp af falske Bilag, og dette Bedrageri var stadig gaaet godt, takket være de Overordnedes Ligegyldighed.

Da den gamle Dame stod knust foran sin Søns Forbrydelse, gjaldt hendes første Vredesskrig Nana; hun kendte Philips Forhold til denne, og hendes Sørgmodighed skrev sig fra denne Ulykke, der holdt hende tilbage i Paris, da hun stadig frygtede en Katastrofe, men ingensinde havde hun anet en saadan Skændsel, og nu bebrejdede hun sig, at hun havde nægtet ham Penge, hun følte sig som hans Medskyldige. Hun sank ned i en Lænestol, hendes Ben var som lammede, hun følte sig unyttig. ude af Stand til at foretage noget Skridt, fastnaglet dér for at dø. Dog, pludselig trøstede Tanken om Georg hende; Georg havde hun tilbage, han skulde handle, maaske frelse dem.

Uden at kalde Nogen til Hjælp, da hun ønskede at holde disse Ting hemmeligt, slæbte hun sig afsted og gik opad Trappen, helt opfyldt af denne Tanke, at hun havde endnu en kærlig Søn i sin Nærhed. Men ovenpaa fandt hun Værelset tomt; Portneren sagde hende, at Hr. Georg var gaaet tidlig ud. Endnu en Ulykke slog hende i Møde

fra dette Værelse ; Sengen med de sønderflængede Lagner fortalte om forfærdelig Hjertekval ; en Stol, der var kastet om paa Gulvet mellem Klædningsstykker, ledte Tanken hen paa Døden. Georg maatte være hos dette Fruentimmer. Og Fru Hugon gik ned med tørre Øjne og stærke Ben. Hun vilde have sine Sønner, hun gik afsted for at kræve dem tilbage.

Lige fra om Morgenen af havde Nana haft Ubehageligheder. Først var det denne Bager, der allerede Klokken ni var mødt op med sin Regning, det var ogsaa den rene Elendighed, at hun midt i Husets kongelige Pragt ikke skulde kunne betale et hundrede og tre og tredive Franks for Brød. Han havde været der tyve Gange, opbragt over, at de var gaaede til en anden Bager, fra den Dag, han havde nægtet dem Kredit. Tjenerskabet antog sig hans Sag som deres egen ; Frans sagde, at Frøknen aldrig vilde betale ham, hvis han ikke opførte sig net, Karl talte om, at han vilde ogsaa gaa op med en gammel Regning paa Halm, medens Victorine raadede til at vente, til der var en Herre tilstede, og saa tiltvinge sig Penge ved at dumpe lige ned i Samtalen mellem Frøknen og Herren.

Køkkenet kom i lidenskabeligt Oprør, alle Frøknens Leverandører var komne til ; det blev en Sladder paa tre, fire Timer, de klædte Frøknen af, plukkede hende, fortalte Historier om hende med den Rovbegærlighed, som Ledighed udvikler hos et Tjenerskab, der er ved at revne af Velvære. Kun Julian, Hovmesteren, gav sig Mine af at ville forsvare Frøknen ; hun var elegant, det lod sig ikke nægte, og da de Andre beskyldte ham for at staa i Forhold til hende, lo han med en selvbehagelig Mine, der gjorde Køkkenpigen aldeles ude af sig selv ; hun vilde ønske, hun var en Mand for at spytte paa den Slags Damer, i den Grad var de hende imod. Frans havde ondskabsfuldt anbragt Bageren i Forstuen uden at underrette Frøknen herom, og hun rendte derfor lige paa ham, da hun kom ned ad Trappen til Frokost. Hun tog Regningen og sagde, at han kunde komme igen Klokken tre ; med en Strøm af skidne Ord gik han, idet han bandede paa, at han nok skulde komme paa Slaget, og saa vilde han have sine Penge, hvad det saa skulde koste.

Nana havde mistet Madlysten af Ærgrelse over dette Optrin. Denne Gang maatte hun skaffe sig det Men-

neske fra Halsen; ti Gange havde hun lagt Pengene til ham til Side, men Penge smuldrede altid bort for hende, en Dag til Blomster, en anden Dag til en Indsamling til en gammel Gendarm. For Resten gjorde hun sikker Regning paa Philip, hun var kun forbavset over ikke at se ham allerede med de to hundrede Franks. Det var ogsaa et Satans Uheld, hun havde; iforgaars havde hun atter udstyret Satin, et helt Brudeudstyr, næsten tolv hundrede Franks til Kjoler og Linned, og nu havde hun ikke engang tyve Franks hos sig.

Ved To-Tiden, da Nana begyndte at blive urolig, mødte Labordette op; han bragte med sig Tegningerne til Sengen. Det var en Adspredelse, en uventet Glæde, der fik Nana til at glemme Alt; hun klappede i Hænderne og dansede rundt. Betaget af Nysgerrighed lænede hun sig frem over et af Bordene i Dagligstuen og betragtede Tegningerne nøje.

Labordette forklarede dem for hende:

„Ser du, dette er selve Sengen, Skibet; i Midten en Klynge udsprungne Roser, og dér en Slyngning af Blomster og Knopper; Bladene skal være i grønt Guld og Roserne i rødt Guld ... Og her er det store Stykke til Hovedgærdet, en Kres af Amoriner paa et Sølv-Gitterværk."

Nana afbrød ham aldeles betaget af Henrykkelse.

„Aa, han er grinagtig, den Lille, ham dér i Krogen, med Enden i Vejret ... Hvad? Og den leende Skælm! De har alle Griseøjne! ... Véd du hvad, min kære Ven, ingensinde vil jeg driste mig til at gøre Dumheder i deres Paasyn!"

Hun følte en overordentlig Tilfredsstillelse af sin Stolthed. Guldsmedene havde sagt, at end ikke en Dronning laa i en saadan Seng. Der frembød sig nu et Tvivlsspørgsmaal. Labordette viste hende to Tegninger til Fodstykket, den ene havde taget sit Motiv fra Skibstypen, den anden var hentet fra et helt andet Omraade: en Faun, der blotter den i sine Slør tilhyllede Nats blændende Nøgenhed. Og han tilføjede, at hvis hun valgte denne sidste Tegning, havde Guldsmeden til Hensigt at gøre Natten i hendes Lignelse. Hun blegnede af Glæde ved denne Tanke, der var af en lidt vovet Smag; hun saá sig selv som Sølvstatuette, som et Symbol paa Mørkets hede Vellyst.

„Du kan jo nok forstaa, at du kun skal sidde Model til Hovedet og Skuldrene," sagde Labordette.

Hun saá roligt paa ham og sagde :

„Hvorfor ? ... I det Øjeblik det drejer sig om et Kunstværk, bryder jeg mig Pokker om Billedhuggeren, der modellerer mig. "

Det var en afgjort Sag, hun valgte den Tegning, men han standsede hende :

„Bi lidt ... Den er seks Tusind Franks dyrere."

„Hvad saa, det er mig ganske ligegyldigt !" raabte hun og brast i Latter. „Det er min lille Muffat, der betaler."

Labordette rullede Tegningerne sammen, medens han yderligere meldte : Guldsmeden havde forpligtet sig til at levere Sengen i Løbet af to Maaneder, omtrent til den 25. December ; i Begyndelsen af næste Uge vilde der komme en Billedhugger for at gøre et Udkast til Natten.

Da hun fulgte ham ud, kom hun i Tanker om Bageren og spurgte ham pludselig :

„Hør en Gang, du skulde vel ikke have et Par Hundrede Franks hos dig ?"

Et af Labordettes Principer, som han for Resten befandt sig vel ved, var, at han aldrig laante Penge ud til Damerne.

„Nej, min Pige, jeg er blank ... Men vil du have det, skal jeg gaa hen til din lille Muffat."

Hun sagde Nej, det var til ingen Nytte. To Dage i Forvejen havde hun presset fem Tusind Franks ud af Greven, men hun fortrød sin Hensyntagen.

Da Labordette var gaaet, mødte Bageren op, skønt Klokken var ikke mere end halvtre ; han slog sig brutalt ned paa en Bænk i Forstuen og gav sig til at bande meget højt. Nana kunde høre ham op paa første Sal ; hun blegnede og pintes især ved at høre, hvorledes Tjenerskabets undertrykte Glæde voksede og voksede. De var ved at revne af Latter i Køkkenet ; Kusken stirrede herop fra Baggrunden af Gaarden, Frans gik gennem Forstuen uden at have noget Ærinde dér, han kastede et forstaaende Grin til Bageren og skyndte sig ud i Køkkenet med Nyheden. De brød sig Pokker om Frøknen og brølede op, saa Murene rystede ; Nana følte sig helt alene under Tjenerskabets Foragt, der lurede paa hende og tildængede

hende med Skarn. Hun havde straks haft den Tanke at laane de Hundrede og treogtredive Franks af Zoé, men hun opgav den igen, da hun allerede skyldte hende Penge og var for stolt til at udsætte sig for et Afslag. Hun var saa ophidset, at hun talte ganske højt med sig selv, medens hun gik ind i sit Soveværelse :

„Kom saa, min Pige, stol kun paa dig selv ... Dit Legeme tilhører dig, og det er meget bedre at drage Nytte af det, end at taale en Fornærmelse."

Og uden at kalde paa Zoé klædte hun sig med febrilsk Hast paa for at ile hen til Tricon. Det var hendes sidste Tilflugt, naar hun var i stor Forlegenhed. Den gamle Dame søgte hende tidt og opfordrede hende altid, Nana sagde Nej eller indvilligede, eftersom hun trængte til Penge eller ej, og de Dage, der blev hyppigere og hyppigere, hvor Hullerne viste sig i hendes kongelige Husholdning, kunde hun altid være sikker paa dér at finde de fem Hundrede Franks, hun havde Brug for. Hun gik til Tricon med samme Vanens Lethed, som fattige Folk til Laanekontoret.

Men idet hun forlod sit Soveværelse, stødte hun lige paa Georg, der stod oprejst midt i Dagligstuen. Hun saá ikke hans Voksbleghed, ej heller hans opspilede Øjnes mørke Ild. Nana udstødte et Lettelsens Suk.

„Aa, du kommer fra din Broder !"

„Nej," sagde den Lille og blegnede endnu mere.

Hun gjorde en fortvivlet Bevægelse. Hvad vilde han ? Hvorfor spærrede han Vejen for hende ? Naa, hun havde Hastværk. Saa vendte hun sig om :

„Du har vel ikke Penge, vel ?"

„Nej !"

„Det er sandt, jeg er tosset ! Du har jo aldrig saa meget som et Par Skilling til Omnibus'en ... Mama vil ikke ... Jo, I er nogle nette Mandfolk !"

Og hun vilde gaa sin Vej, men han holdt hende tilbage, han vilde tale med hende. Hun gentog hurtigt, at hun havde ikke Tid, men han standsede hende med et Ord :

„Hør engang, jeg véd, at du vil gifte dig med min Broder."

Det var virkelig komisk, og hun lod sig falde ned paa en Stol for at kunne le rigtig ud.

„Ja," vedblev Georg, „men jeg vil ikke have det. Det er mig, du skal ægte ... Derfor kommer jeg."

„Hvad? Hvorledes? Du ogsaa!" udbrød hun. „Det er da en Familiesygdom! ... Men aldrig! Det var en underlig Smag! Har jeg nogensinde bedt jer om en saadan Gemenhed? Aldrig, hverken den ene eller den anden!"

Georgs Ansigt opklaredes. Hvis han nu tilfældigvis havde taget fejl? Han begyndte igen:

„Naa, saa sværg mig til, at du ikke staar i Forhold til min Broder."

„Aa, du plager mig, lad det faa en Ende!" sagde Nana, der havde rejst sig, grebet af Utaalmodighed. „Det kan være pudsigt nok et Øjeblik, men naar jeg nu gentager for dig, at jeg har travlt ... Jeg tilbringer Natten sammen med din Broder, naar jeg har Lyst dertil. Er det dig, der underholder mig, er det dig, der betaler her, siden du forlanger Regnskab? ... Ja, jeg staar i Forhold til din Broder ..."

Han havde grebet hende i Armen og trykkede den, saa han var nærved at knække den, medens han fremstammede:

„Sig ikke det ... sig ikke det!"

Med et Puf frigjorte hun sig for hans Favntag.

„Han slaar mig endogsaa! Sikken en Gadedreng! ... Lad mig se, du kommer afsted, min Dreng, og det lidt hurtigt ... Og jeg, der har taget mig af dig med Godhed. Ja, netop! Du behøver ikke at spærre Øjnene op! ... Du har vel heller ikke haabet, at jeg skulde være dig i Moders Sted lige til Døden. Jeg har andre og bedre Ting at gøre, end at opdrage Pattebørn!"

Georg hørte paa hende med en Hjerteangst, der stivnede ham, uden at han vovede en Indsigelse. Hvert Ord ramte ham i Hjertet med saa stærkt et Slag, at han troede, han maatte dø. Hun saá ikke engang, hvor han led, men fortsatte, lykkelig ved at kunne udgyde sig til ham om de Fortrædeligheder, hun havde haft om Morgenen.

„Det er ligesom med din Broder, han er ogsaa en net Fyr! ... Han havde lovet mig to Hundrede Franks. Jo pyt! Jeg kan faa Lov at vente paa ham ... Det er for Resten ikke for hans Penges Skyld, at jeg ikke vil være din! De forslaar saamænd ikke til min Pomade ...

Han sætter mig i Forlegenhed! ... Vil du vide Besked? Naa, saa maa jeg, takket være din Broders Ordholdenhed, gaa ud for at tjene fem Hundrede Franks hos en anden Mand."

Georg tabte helt Besindelsen og vilde spærre Døren for hende; han græd og bønfaldt hende med foldede Hænder:

„Aa nej! Aa nej!"

„Jeg siger jo!" svarede hun. „Har du Penge?"

Nej, han havde ingen Penge; han vilde give sit Liv for at have haft Penge. Aldrig havde han følt sig saa elendig, saa unyttig, saa umyndig. Hele hans stakkels Væsen, der rystede af Taarer, udtrykte saa stor en Smerte, at hun tilsidst blev opmærksom paa den og blev blød om Hjertet. Blidt skød hun ham til Side:

„Naa, naa, min lille Kattekilling, lad mig komme frem, det er nødvendigt ... Vær nu fornuftig. Du er et lille Puds, og det har været meget hyggeligt en Uges Tid, men i Dag maa jeg tænke paa mine alvorlige Forretninger. Tænk dig selv en Smule om ... din Broder er dog et Mandfolk ... Aa, gør mig den Tjeneste ikke at fortælle ham alt dette. Han behøver ikke at vide, hvor jeg gaar hen. Jeg lader altid Munden løbe altfor meget, naar jeg bliver vred."

Hun lo, trykkede ham ind til sig og kyssede ham paa Panden.

„Farvel, mit lille Skind, det er forbi, forbi for bestandig, forstaar du ... Nu gaar jeg."

Og hun forlod ham, der blev staaende op midt i Stuen. De sidste Ord lød i hans Øren som en Klemten: „Det er forbi, forbi for bestandig!", og han troede, at Jorden aabnede sig for Fødderne af ham. I hans Hjernes Tomhed var den Mand, der ventede Nana, forsvundet, han saá stadig kun Philip i Nanas nøgne Arme. Hun elskede ham, det nægtede hun ikke, siden hun ønskede at spare ham for den Sorg, hendes Utroskab vilde volde ham. Det var forbi, forbi for bestandig. Han trak Vejret stærkt, saá sig omkring i Værelset, tynget af en Vægt, der var ved at knuse ham. Erindringerne strømmede ind paa ham, en efter en, de glade Nætter paa Mignotte, de kælne Timer, hvor han følte sig som lille Barn, og saa den stjaalne Vellyst i den selvsamme Stue. Og nu

aldrig, aldrig mere! Han var altfor lille, han var ikke vokset hurtigt nok; Philip var traadt i hans Sted, fordi han havde Skæg. Naa, det var Enden, han kunde ikke leve længere. Hans Lidenskab var bleven rystet af en saa uendelig Ømhed, af en saa sanselig Tilbedelse, at hele hans Væsen hengav sig. Hvorledes skulde han kunne finde Glemsel, naar hans Broder blev dér? Hans Broder, hans kødelige Broder, hans andet Jeg, hvis Glæde gjorde ham rasende af Skinsyge. Det var forbi, han vilde søge Døden.

Alle Døre var blevne staaende aabne i den støjende Forvirring, der opstod, da Tjenerne saá hende gaa ud til Fods. Nede paa Bænken i Forstuen sad Bageren og lo sammen med Karl og Frans. Da Zoé skyndsomst gik igennem Dagligstuen, syntes hun forbavset over at se Georg og spurgte ham, om han ventede paa Frøknen. Ja, han ventede paa hende, han havde glemt at bringe hende en Besked. Og da han var alene gav han sig til at søge. Da han ikke fandt noget andet, tog han i Paaklædningsværelset en meget spids Saks, hvormed Nana havde for Vane at klippe Haarene af sin Hud. I en Time ventede han taalmodigt med Haanden i Lommen og Fingrene nervøst fastnaglede til Saksen.

„Nu kommer Frøknen," sagde Zoé, der kom ud fra Soveværelset, i hvis Vindue hun maatte have ligget paa Udkig efter Nana.

Der blev en Løben frem og tilbage i Huset, Latteren døde hen, Døre lukkedes. Georg hørte Nana tiltale Bageren i en haard Tone. Saa gik hun opad Trappen.

„Hvad! er du her endnu?" sagde hun, da hun fik Øje paa ham. „Naa, saa skal vi gøre os vred, min rare Ven!"

Han fulgte efter hende henimod Soveværelset.

„Nana, vil du gifte dig med mig?"

Hun smækkede Døren til. Med den ene Haand aabnede han den igen, medens han tog den anden med Saksen op af Lommen og jog denne ganske simpelt med et rask Stød ind i Brystet paa sig.

Nana havde haft Følelsen af en Ulykke og havde drejet sig om; da hun saá ham støde Saksen i Brystet paa sig, blev hun greben af Harme.

„Han er jo gal! Han er jo gal! Og saa endogsaa

med min Saks! ... Vil du gøre det forbi, elendige Dreng! ... Aa, min Gud, min Gud!“

Hun blev forfærdet. Georg faldt paa sine Knæ og tilføjede sig endnu et Stød, hvorefter han rullede om paa Tæppet i sin fulde Længde; han laa saaledes, at han spærrede Døren til Sovekamret. Nana tabte fuldstændig Besindelsen og gav sig til at skrige af alle sine Kræfter, da hun ikke havde Mod til at skræve over dette Legeme, der spærrede hende inde og forhindrede hende fra at ile efter Hjælp.

„Zoé! Zoé! Kom dog ... Skynd dig ... Det er en tosset Maade at dø paa, saadan et Barn! ... Se, han har dræbt sig! Og hos mig! Har man nogensinde kendt Magen!“

Hun var bange for ham; han var helt hvid, og Øjnene var lukkede. Saarene blødte næsten ikke, kun en tynd Blodstribe løb ind under Vesten. Hun havde bestemt sig til at gaa over hans Legeme, da et Syn fik hende til at vige tilbage. Gennem Stuens Dør, der var bleven staaende aaben paa vid Gab, skred en gammel Dame lige hen imod hende. Nana genkendte i hende Fru Hugon og blev slagen med Rædsel, uden at kunne forklare sig, hvorfor denne Dame kom her. Nana veg stadig tilbage, hun havde endnu sine Handsker og sin Hat paa. Hendes Rædsel var saa stærk, at hun gav sig til stammende at forsvare sig.

„Frue, det er ikke mig, det sværger jeg Dem til ... Han vilde gifte sig med mig, jeg sagde Nej, og saa dræbte han sig.“

Langsomt gik Fru Hugon nærmere, hun var klædt i Sort, hendes Ansigt var blegt, hendes Haar hvide. Medens hun kørte derhen, havde hun sluppet Tanken om Georg, derimod havde Philips Fejltrin atter optaget hende helt; maaske kunde dette Fruentimmer give Dommerne Forklaringer, der vilde røre dem, og hun fattede den Plan at bønfalde hende om at vidne til Fordel for Philip. Dørene forneden stod aabne, hun gik langsomt op ad Trappen paa sine daarlige Ben, da pludselig ængstelige Raab naaede hende. Da hun naaede ovenpaa, fandt hun en Mand liggende paa Gulvet med Skjorten rød af Blod. Det var Georg, hendes anden Søn.

Nana gentog i en idiotisk Tone:

„Han vilde gifte sig med mig, jeg sagde Nej, og saa dræbte han sig.“

Ganske tavs bøjede Fru Hugon sig ned. Ja, det var den Anden, det var Georg. Den Ene vanæret, den Anden snigmyrdet ! Dette dobbelte Slag overraskede hende egentlig ikke, hærdet, som hun var, i Ulykkens Skole. Hun knælede ned paa Tæppet og uden at agte paa, hvor hun var, eller hvem, der var tilstede, stirrede hun stift paa Georgs Ansigt og lyttede efter med Haanden paa hans Hjerte. Hun udstødte et svagt Suk, hun havde følt, at Hjertet slog, saa hævede hun Hovedet, mønstrede dette Værelse og dette Fruentimmer, og det syntes, som vaagnede hun atter til Bevidsthed. En Flamme tændtes i hendes tomme Øjne, hun var saa stor og saa rædselsfuld i sin Tavshed, at Nana skælvede, medens hun vedblev at forsvare sig tværsover dette Legeme, der skilte dem.

„Jeg sværger Dem til, Frue ... Dersom hans Broder var her, vilde han kunne forklare Dem ...“

„Hans Broder har stjaalet, han er sat fast,“ sagde Moderen haardt.

Nana stod og kunde knap trække Vejret. Men hvorfor styrtede dog alt dette ind over hende ? Den Anden havde stjaalet, lige nu ! De maatte da være gale i den Familie. Hun brød sig ikke om noget mere, saá ud, som hun ikke følte sig hjemme, lod Fru Hugon overtage Styret. Nogle Tjenere var endelig komne til, den gamle Dame krævede bestemt, at de skulde bære den bevidstløse Georg ned i hendes Vogn ; hun vilde fremfor alt skaffe ham ud af dette Hus, selv om det skulde koste ham Livet. Nana fulgte med forbavsede Blikke Tjenerne, der tog den stakkels Zizi i Skuldrene og i Benene. Moderen gik bagefter, hendes Kræfter var udtømte, saa hun maatte støtte sig til Møblerne, det forekom hende, at alt det, hun elskede, var tilintetgjort. Paa Trappeafsatsen brød hun ud i en Hulken, saa vendte hun sig om og gentog to Gange :

„Aa, De har gjort os meget Ondt ! ... De har gjort os meget Ondt !“

Det var Alt ! Nana havde i sin Forfærdelse sat sig ned, endnu stadig med Hat og Handsker paa. Da Vognen var kørt, faldt Huset tilbage i en dump Stilhed, og hun

blev siddende ubevægelig uden nogen klar Forestilling om, hvad der var sket, saaledes summede denne Begivenhed rundt i Hovedet paa hende.

Et Kvarter senere fandt Grev Muffat hende endnu paa samme Plet, men nu fik hun Lindring i en rivende Strøm af Ord, hun fortalte ham om Ulykken, gentog tyve Gange de samme Enkeltheder, tog Saksen, der var plettet med Blod, op fra Gulvet for at gøre Zizis Bevægelser efter, da han stak sig. Og hun var især optaget af at bevise sin Uskyldighed.

„Hør, min Ven, er det min Skyld? Dersom du var Retfærdigheden, vilde du saa fordømme mig? . . Jeg har ikke bedt Philip tage af Regimentskassen, det er sikkert og vist, og ligesaa lidt har jeg drevet denne ulykkelige Dreng til at dræbe sig ... Naar Alt kommer til Alt, er jeg den mest Ulykkelige. Man gør Dumheder hos mig, man taler til mig om Straffen, man behandler mig som en Forbryderske ...“

Og hun gav sig til at græde. En nervøs Slappelse gjørde hende blid og klagende, meget deltagende med en umaadelig Sorg.

„Du, du ser heller ikke fornøjet ud . . Spørg kun Zoé, om jeg er skyldig i noget ... Zoé, tal dog og forklar Herren ...“

Zoé hentede i Paaklædningsværelset et Haandklæde og et Vandfad og gav sig til at gnide Tæppet for at faa Blodpletten bort, medens den var frisk.

„Aa, Herre,“ forklarede hun, „Frøknen har saamænd Sorger nok i Forvejen.“

Muffat blev staaende betaget, gennemisnet af dette Drama, hans Tanke syslede bestandig med denne Moder, der begræd sine Sønner. Han kunde forstaa hendes store Hjerte, han kunde se hende i hendes Sørgedragt visne hen paa Fondettes. Men Nana var endnu mere fortvivlet, Billedet af Zizi, der var faldet om paa Gulvet med en rød Plet paa sin Skjorte, bragte hende fra Sans og Samling.

„Han var saa sød, saa blid, saa kærlig ... Aa, du maa vide, min lille Kat, selv om du skulde blive vred: jeg elskede ham, det lille Puds. Jeg kunde ikke modstaa, den Følelse var stærkere end min Vilje. Og nu skader den dig jo ikke, da han ikke er mere. Du har

det nu, som du ønskede, du er ganske sikker paa ikke mere at overraske os sammen.“

Denne sidste Tanke var lige ved at kvæle hende i saa stærkt et Anfald af Sorg, at han tilsidst maatte trøste hende. Naa, naa, hun skulde vise sig stærk, hun havde Ret, det var ikke hendes Skyld, men hun afbrød ham med de Ord:

„Hør, du maa skynde dig hen og faa at vide, hvorledes han har det. Straks! Det er mit Ønske!“

Han tog sin Hat og gik ud for at høre til Georg. Da han efter tre Kvarters Forløb kom tilbage, fik han Øje paa Nana, der ængstelig laa ud af det ene Vindue, og han raabte fra Gaden op til hende, at Georg ikke var død, og at de haabede at kunne redde hans Liv. Hun hoppede straks af Glæde, hun sang, dansede og fandt hele Tilværelsen dejlig.

Zoé var ikke tilfreds med Udbyttet af sin Vask, hun stirrede stadig paa Pletten og gentog med smaa Mellemrum:

„Kan De se, Frøken, den gaar ikke bort.“

Pletten kom virkelig stadig til Syne med en svag rød Farve midt paa en af Tæppets hvide Pletter. Det var lige paa Tærkslen til Soveværelset, det saá ud, som om en Stribe Blod spærrede Døren.

„Aa, hvad,“ sagde Nana lykkelig, „den slides nok af under vore Fødder.“

Den næste Dag havde Grev Muffat ligesom Nana glemt denne Historie. I Drosken paa Vejen til Richelieu-Gade havde han bandet paa, at han ikke mere vilde vende tilbage til dette Fruentimmer. Himlen havde sendt ham en Advarsel, han betragtede Philips og Georgs Ulykke som et Forbud paa sin egen Undergang. Men hverken Optrinet med den grædende Fru Hugon eller Synet af det stakkels Barn, der brændte i Feber, havde givet ham tilstrækkelig Styrke til at holde sin Ed, og efter en kortvarig Gysen ved dette Drama følte han kun en hemmelig Glæde ved at være berøvet en Medbejler, hvis indtagende Ungdom altid havde fyldt ham med Fortvivlelse. Der opstod nu hos ham en Lidenskab, der udelukkede enhver anden Følelse, en Lidenskab af den Slags, der griber Mandfolk, som ingen Ungdom har haft. Han elskede Nana med en Trang til at faa Beviser paa, at hun

tilhørte kun ham, efter at høre paa hende, røre ved hende, mærke hendesAandedrag. Det var en Kærlighed, der strakte sig fra Sanselighedens Attraa til Følelsens Renhed, en urolig Sindstilstand, der var skinsyg paa Fortiden og ofte drømte om Syndsforladelse, og som fik dem begge til at knæle ned for Gudfader.

Med hver Dag, der gik, fik Religionen mere og mere Magt over ham. Han genoptog sine Bodsøvelser, han gik til Skrifte og tog Alterens Sakramente, i en bestandig Anfægtelse, der fordoblede Nydelsen ved at synde gennem Trangen til at gøre Bod. Siden hans Skriftefader havde givet ham Lov til at dyrke sin Lidenskab, havde han gjort sig denne Helvedes Gerning til en daglig Vane, som han udslettede ved sine Trosanfald, ved sin gudfrygtige Ydmyghed. Meget enfoldigt tilbød han Himlen som Forsoningsoffer den skrækkelige Pine, hvorunder han led. Denne Pine voksede stadig ; han vandrede en Troendes Lidelsesvej med tungt og dybtgrebet Hjerte, midt i sin rasende sanselige Betagelse af et Fruentimmer. Og det, der især voldte ham Hjertekvaler, var dette Fruentimmers bestandige Utroskaber ; han, der ikke kunde tænke at dele sig mellem to, forstod ikke hendes uvilkaarlige Luner. Han ønskede en evig Kærlighed, altid den samme Kvinde ; hun havde tilsvoret ham en saadan, og han betalte endogsaa for den, men han mærkede, at hun løj, at hun var ude af Stand til at holde igen paa sig selv.

En Morgenstund saá han Foucarmont komme ud fra hendes Hus paa en besynderlig Tid, og han lavede en Scene. Pludselig blev hun vred, som hun tidt var over hans Skinsyge, flere Gange havde hun allerede vist sig godmodig, saaledes den Aften, han overraskede hende sammen med Georg, da havde hun været den Første til at række Haanden ud til Forsoning, havde indrømmet sin Uret, havde overvældet ham med kærlige og søde Ord for at gøre ham god igen. Men tilsidst dræbte han hende med sin stadige Uformuenhed til at forstaa Kvinderne, og hun blev brutal :

„Nu kan det være nok ! Dersom det ikke passer dig, min lille Ven ... ?“

Han knyttede Næverne, men hun gik lige ind paa ham og slyngede ham disse Ord i Ansigtet :

„Nu kan det være nok! Dersom det ikke passer dig, vil du gøre mig en Fornøjelse ved at gaa din Vej ... Jeg ønsker ikke at have dig gaaende og skrige hos mig. ... Og se saa at faa ind i dit tykke Hoved, hvad jeg forstaar ved at være fri. Naar jeg synes om et Mandfolk, saa giver jeg mig hen til ham. Netop saaledes er det ... Og du maa bestemme dig med det samme: Ja eller Nej, du har din fri Vilje."

Og hun gik hen og lukkede Døren op, men han gik ikke. Det blev nu hendes Maade at knytte ham fastere til sig: for en Bagatel, ved den mindste Uenighed satte hun ham straks Kniven paa Struben. Naa, hun kunde altid finde dem, der var bedre end han, hun havde kun Ulejligheden at skulle vælge; man kunde samle Mandfolk op paa Gaden saa meget, det lystede En, og det mindre enfoldige Mandfolk, hvis Blod sydede i Aarerne. Han bøjede Hovedet, han afventede blidere Stemninger; naar hun var i Forlegenhed for Penge, saa viste hun sig kælen og for ham opvejede én Nats Kærlighed en hel Uges **Pinsler.**

Muffats Tilnærmelse til hans Hustru havde gjort hans Hjem uudholdeligt for ham. Grevinden, der var bleven forladt af Fauchery, som atter var falden tilbage under Roses Herredømme, søgte Bedøvelse hos andre Elskere med den Fyrretyveaariges febrilske Uro, bestandig nervøs fyldte hun Huset med en Hvirvelvind. Estella havde siden sit Giftermaal ikke set sin Fader; denne jævne og intetsigende Pige havde pludselig forvandlet sig til en Kvinde med saa bestemt en Jernvilje, at Daguenet var bange for hende; han gik med hende i Kirke, var fuldstændig omvendt og rasede mod sin Svigerfader, der ødelagde dem sammen med dette Fruentimmer. Kun Hr. Venot vedblev at være blid overfor Greven; han ventede roligt paa, at hans Tid skulde komme; han var endog gaaet saa vidt, at han havde ladet sig indføre hos Nana, han færdedes i begge Huse, og man kunde træffe ham med det evindelige Smil bag Dørene snart det ene og snart det andet Sted. Og Muffat, der befandt sig elendig hjemme, foretrak stadig at leve i Villiers-Allé midt i Fornærmelser.

Snart var Pengene det eneste Samtale-Emne mellem Nana og Greven. En Dag, da han formeligt havde

lovet hende ti Tusind Franks, vovede han at møde paa den aftalte Tid med tomme Hænder. Hun, der i de to sidste Dage havde overvældet ham med Kærtegn, blev ved en saadan Uordholdenhed hensat i et sandt Raseri af Raahed. Hun blev kridhvid:

„Hvad? Du har ikke Pengene med ... Gaa du saa tilbage, hvor du kom fra, og det hurtigst muligt! Sikken en Kamel! Og han vil stadig omfavne mig! Flere Penge, eller vi er færdige, forstaar du!“

Han vilde give hende Forklaringer, han kunde først faa den Sum iovermorgen, men hun afbrød ham ganske raat:

„Og mine Kreditorer! De kan komme og tage mig, hvad Øjeblik det skal være! ... Betragt dig selv en Gang! Tænker du dig egentlig, at jeg elsker dig for andet end din Formues Skyld? Naar man har saadan en Flab som din, maa man betale de Damer, der vil være saa gode at taale den ... Ved den levende Gud, hvis du ikke skaffer mig de ti Tusind Franks til i Aften, skal du ikke faa Lov til at røre saa meget som Enden af min lille Finger ... Vær vis paa, jeg sender dig hjem til din Kone!“

Om Aftenen kom han med de ti Tusind Franks, Nana rakte ham sine Læber, og han trykkede et langt Kys paa dem, det trøstede ham for hele hans Dags Hjertekval.

Det, der især trættede Nana, var, at have ham ustandseligt hængende i sine Skørter. Hun beklagede sig til Hr. Venot og bønfaldt ham om at tage Muffat med hjem til Grevinden; var da deres Forsoning til ingensomhelst Nytte? Hun ærgrede sig over at have rakt Haand til den, siden han alligevel faldt hende til Byrde. De Dage, da hun af Vrede endog glemte sin Fordel, svor hun, at hun skulde nok spille ham saa gement et Puds, at han ikke mere kunde sætte sine Ben hos hende. Men saa klaskede hun sig paa Laarene og skreg op, at det skulde fedt hjælpe, selv om hun spyttede ham i Ansigtet, vilde han alligevel blive hos hende og endda sige Tak til. Og bestandig gentog disse Scener angaaende Penge sig. Hun krævede dem ind med ligefrem Raahed, lagde Skældsord i Anledning af elendige smaa Summer, lagde hvert Øjeblik en modbydelig Griskhed for Dagen, og samtidigt pinte hun ham paa det grusomste ved at gen-

tage, at hun kun var hans Elskerinde for hans Penges Skyld og ikke af nogensomhelst anden Grund, og at han ikke morede hende, at der var en Anden, hun elskede, og at hun var meget ulykkelig ved at have Trang til en Idiot af hans Slags! De vilde jo endogsaa ikke have ham mere ved Hoffet, hvor man talte om at tvinge ham til at søge sin Afsked. Kejserinden havde sagt: „Han er altfor væmmelig". Det var virkelig sandt. Ogsaa Nana brugte denne Ytring til at afslutte alle deres Stridigheder.

„Hvor du er mig modbydelig."

Paa dette Tidspunkt gjorde Nana sig ingensomhelst Skrupler, hun havde generobret sin fuldstændige Frihed. Hver Dag kørte hun sig en Tur omkring Søen, Hertuginder henledte med et Blik hinandens Opmærksomhed paa hende, rige Borgerfruer efterlignede hendes Hatte; undertiden standsede hendes Vogn ved at køre over Vejen en Række flotte Vogne med Finansmænd, der havde Evropa i Lommen, eller med Ministre, hvis store Fingre kværkede Frankrig. Nana hørte nu til den Verden, der viser sig i Boulogne-Skoven, hun indtog en betydelig Plads i den, hun var kendt i alle Hovedstæder, efterspurgt af alle Fremmede og føjede til denne Sværms Glans sin Levemaades Vanvidsanfald, som Folkets Hæder betragtede hun sine Forbindelser for én Nat, de bestandige Gennemrejsende, som hun ikke kunde huske den næste Morgen, førte hende ind paa de store Restaurationer. Gesandtskabernes Personale vandrede forbi, hun spiste til Middag sammen med Lucy Stewart, Caroline Héquet og Maria Blond i Selskab med Herrer, der brækkede paa Fransk, de betalte for at blive morede, tog Pigerne for den Aften med Ordre til at være grinagtige, saa sløve og udlevede var de, at de ikke en Gang gad røre ved dem. Nana og hendes Veninder kaldte det „at gaa paa Sjov", de vendte hjem, lykkelige ved at være blevne forsmaaede, for at afslutte Natten i Armene paa en eller anden Hjertenskær.

Grev Muffat lod, som var han uvidende, naar hun ikke lige slyngede ham Mandfolkene i Næsen. Han led for Resten meget ved disse smaa Ydmygelser i den daglige Tilværelse. Huset i Villiers-Allé blev et Helvede, et Galehus, hvor Forstyrrelser til enhver Tid

fremkaldte modbydelige Anfald. Det var kommet dertil med Nana, at hun sloges med sine Tjenere. En Tid viste hun sig meget venlig mod Karl, Kusken ; naar hun gik ind i en Restauration, sendte hun en Opvarter ud med Øl til ham ; hun samtalede muntert med ham nede fra Vognen, fandt det morsomt, naar han midt i Vognstimlen gav sig til at skælde Hyrekuskene ud. Saa behandlede hun ham en Dag uden mindste Grund som Idiot ; altid skældte hun ud over Halmen, over Klidet, over Havren, til Trods for sin store Kærlighed til Dyr, fandt hun, at hendes Heste aad for meget. Ja, en Dag, da han skulde gøre Regnskab for hende, beskyldte hun ham for at stjæle, Karl fo'r op og kaldte hende ganske raat for Tøjte, det var vist og sandt, hans Heste var mere værd end hun, de gav sig da ikke af med at elske Alle og Enhver. Hun svarede i samme Tone, og Greven maatte lægge sig imellem og sætte Kusken paa Porten.

Det var Begyndelsen til en fuldstændig Opløsning blandt Tjenestefolkene. Victorine og Frans rejste paa Grund af et Diamant-Tyveri. Selv Julian forsvandt en skønne Dag ; det sagdes, at det var Herren, der havde anmodet ham om at gaa samtidigt med, at han gav ham en stor Sum Penge, fordi han stod i Forhold til Frøknen. Hver Ugedag saá man nye Ansigter blandt Tjenerskabet. Ingensinde før var der blevet ødelagt saa meget ; Huset var som en Gennemgang, hvorigennem Fæstekontorernes Bærme drog i en Ødelæggelses-Galop. Alene Zoé blev med sin nette Mine og sin enestaaende Omhu, for at holde Orden paa denne Uorden, saalænge hun ikke havde tilstrækkelig til at nedsætte sig for egen Regning, en Plan, hun længe havde næret.

Alt dette var endnu til at holde ud, men Greven maatte finde sig i Fru Maloirs Idiotiskhed, naar han til Trods for den stramme Lugt, hun udbredte, spillede Bezigue med hende ; han maatte finde sig i Fru Lerat og hendes Sladder, i lille Ludvig og hans sørgelige Klager, hans Helbred var undergravet af en eller anden Sygdom, han havde taget i Arv efter sin ubekendte Fader. Men Greven oplevede meget værre Ting. En Aften havde han bag en Dør hørt Nana rasende fortælle sin Kammerpige, at en Herre, der havde givet sig ud for at være rig, havde taget hende ved Næsen, ja, det var en smuk Mand, der sagde,

at han var Amerikaner og ejede Guldminer i sit Fædreland, han havde vist sig som en rigtig Slubbert : han var, medens hun sov, stukket af uden at efterlade saa meget som en Skilling, ja, han havde endogsaa taget med sig et Papirshylster med Cigaretter. Greven havde saa listet sig ned ad Trappen paa Taaspidserne for ikke at høre mere.

En anden Gang blev han tvunget til at høre fuld Besked. Nana var bleven besat af en Baryton, der sang paa en Knejpe, han havde imidlertid forladt hende, og hun drømte saa om Selvmord i et Anfald af sart Følsomhed ; hun skyllede et Glas Vand ned, hvori hun havde dyppet en Haandfuld Svovlstikker ; det voldte hende voldsomme Smerter, men dræbte hende ikke. Greven maatte pleje hende og døje hendes Lidelseshistorie, hun græd og svor, at hun aldrig mere skulde knytte sig til nogen Mand. I sin Foragt for disse Svin, som hun kaldte Mandfolkene, kunde hun dog ikke bevare sit Hjerte frit, men maatte altid have en eller anden Hjertenskær hængende i sine Skørter.

Siden Zoé af Beregning sløjede af, var den gode Bestyrelse af Huset bragt i Ulave i en saadan Grad, at Muffat ikke mere havde Mod til at skubbe en Dør op, trække et Gardin til Side eller aabne et Skab ; der anvendtes ingen Kneb mere, overalt traf man Herrer, og hvert Øjeblik rendte de paa hinanden. Nu rømmede Greven sig altid, førend han traadte ind i et Værelse ; han havde nemlig en Dag truffet Nana om Halsen paa Francis, han var lige gaaet to Minuter ud for at sige til, at der skulde spændes for, medens Frisøren skulde give hende et sidste Strøg med Kammen. Det var disse pludselige Hengivelser bag hans Ryg, disse stjaalne Glæder i alle Krogene. Bagefter kom hun atter til ham, helt rød og lykkelig over dette Tyveri. Men han kedede hende, og hun betragtede sit Forhold til ham som et afskyeligt Hoveri.

I sin Skinsyges Hjertekvide var den Ulykkelige kommen dertil, at han var rolig, naar han efterlod Nana i Selskab med Satin. Han vilde have støttet denne Last for at fordrive Mandfolkene, men ogsaa i den Henseende gik det galt : Nana bedrog Satin, der blev opbragt herover, satte Huset paa den anden Ende, og det endte med,

at hun fik et ubetinget Herredømme over Nana. Muffat drømte endog om en Alliance. Naar han ikke havde Mod, satte han Satin ud paa hende, og to Gange havde denne tvunget sin Veninde til at tage ham igen, til Gengæld gav han hende Vink og forsvandt ved det mindste Tegn. Zoé trak Satin hen i Krogene og talte til hende om at antage hende til sin store Forretning, denne Plan, om hvilken hun endnu ikke talte til Nogen.

Grev Muffat gjorde endnu undertiden Oprør. Han, der i Maaneder havde taalt Satin, der tilsidst havde fundet sig i alle de Ubekendte, hele denne Trop af Mandfolk, der galoperede gennem Nanas Alkove, oprørtes ved Tanken om, at det var med en eller anden af hans Omgang eller blot hans Bekendtskab, at Nana bedrog ham. Da hun tilstod ham sin Forbindelse med Foucarmont, smertede det ham saa dybt, at han fandt den unge Mands Forræderi saa afskyeligt, at han vilde udfordre ham og slaas med ham. Da han ikke vidste, hvor han skulde finde et Par Sekundanter i en saadan Sag, henvendte han sig til Labordette. Denne, der blev forbavset, kunde ikke lade være at le.

„En Duel for Nanas Skyld ... Men, kære Greve, hele Paris vil gøre Nar af dem. Man slaas ikke for Nanas Skyld. Det er latterligt."

Greven blev meget bleg og gjorde en heftig Bevægelse.

„Naa, saa vil jeg lange ham en Ørefigen midt paa Gaden."

I en hel Time maatte Labordette tale Fornuft for ham. En Ørefigen vilde blive en skrækkelig Historie, om Aftenen vilde hele Paris kende den virkelige Grund til Sammenstødet, han vilde blive gjort til Grin i Aviserne. Og Labordette vendte bestandig tilbage til denne Slutning:

„Umuligt, det er latterligt!"

Hver Gang traf denne Ytring Muffat ubarmhjertigt og skarpt som et Knivstik: han kunde ikke en Gang slaas for den Kvindes Skyld, som han elskede; man vilde le ham ud. Ingensinde før havde han saa smerteligt følt sin Kærligheds Elendighed. Det blev hans sidste Oprørsforsøg; han lod sig overbevise og hjalp fra den Tid af med ved Fremrykningen af Vennerne, af alle disse Mænd, der levede fortroligt sammen dér i Huset.

Nana havde i nogle Maaneder slugt dem graadigt, den Ene efter den Anden. Hendes Overdaadigheds tiltagende Behov gjorde hende graadigere og graadigere : hun tog et Mandfolk i en eneste Mundfuld. Først havde hun Foucarmont, men han holdt ikke mere end fjorten Dage. Han tænkte paa at tage sin Afsked fra Marinen, han havde i Løbet af en halv Snes Aar samlet sig en tredive Tusind Franks, som han vilde vove i Amerika, men hans instinktmæssige Forsigtighed eller rettere Nærighed var som blæst bort : han gav Alt ud lige til Underskrifter paa Veksler, der forpligtede ham ud i Fremtiden. Da Nana stødte ham ud, var han ganske blank. For Resten viste hun sig meget god, hun raadede ham til at vende tilbage til sit Skib. Til hvad Nytte bilde sig noget ind ? Siden han ingen Penge havde, var det ikke mere muligt. Han maatte forstaa og vise sig fornuftig. En ødelagt Mand faldt ud af hendes Hænder som en moden Frugt for at raadne op paa Jorden af sig selv.

Derefter gav Nana sig af med Steiner uden Afsmag, men ogsaa uden Kærlighed. Hun behandlede ham som en gemen Jøde, det var, som om hun havde et gammelt Nag at tilfredsstille, han var tyk, han var dum, hun skyndte paa ham, han maatte sluge sin Mad, det var, som vilde hun desto hurtigere gøre Ende paa denne Prøjser. Han havde forladt Simonne. Hans Bosporus-Forretning begyndte at vakle. Nana fremskyndte Sammenbrudet ved vanvittige Krav. Endnu en Maaned holdt han sig oven Vande, gjorde i den Tid Vidundere ; han oversvømmede Evropa med en umaadelig Reklame, med Plakater, Bekendtgørelser Indbydelser, Overslag, og han trak Penge paa de fjerneste Lande. Alt hvad han kunde skrabe sammen, Spekulanternes tyve Franks-Stykker saavel som de fattige Folks Skillinger, styrtede han i Svælget paa Villiers-Alléen. Desuden havde han sluttet sig sammen med en Fabrikant i Elsass ; han havde dernede i en Krog af Provinserne Arbejdere, der sorte af Kul og sveddryppende, Dag og Nat anspændte deres Muskler og Knogler af yderste Evne for at betale Nanas Fornøjelser. Men som en stærk Ild fortærede hun Alt, hvad enten det skrev sig fra Børserne eller fra Fabriken. Hun var færdig med Steiner og sendte ham ud paa Gaden igen, udpint lige ind til Marven og saa hjernetom, at han endog var ude af

Stand til at opfinde en ny Gavtyvestreg. Ved sin Forretnings Sammenbrud stammede og skælvede han ved Tanken paa Politiet ; han vilde blive erklæret fallit, og det ene Ord Penge forskrækkede ham og hensatte ham i en barnlig Forlegenhed, ham, der havde sat Millioner i Omløb. En Aften gav han sig hos Nana til grædende at anmode hende om et Laan paa hundrede Franks til at betale sin Tjenestepige. Nana, der var rørt og opmuntret ved den Ende, det havde taget med denne skrækkelige Mand, der i de sidste tyve Aar havde skummet Fløden af Pariserbørsen, gav ham Pengene med de Ord :

„Du forstaar vel, at jeg giver dig dem, fordi jeg synes, det er grinagtigt ... Men, hør, min lille Ven, du er ikke saa gammel, at jeg vil underholde dig, se derfor at finde en anden Beskæftigelse."

Derefter tog hun straks fat paa la Faloise. Han havde i lang Tid gjort Fordring paa den Ære at blive ruineret af hende for at være fuldstændig fiks. Der manglede ham endnu, at en Kvinde bragte ham i Vælten. I Løbet af to Maaneder skulde Paris kende ham, og han læse sit Navn i alle Aviser ; seks Uger var tilstrækkelige. Hans Arv bestod af Landejendomme, Jorder, Enge, Skove og Forpagtergaarde ; han maatte sælge det rask nok, Slag i Slag. Nana slugte en Tønde Land i hver Mundfuld. De grønne Skove, de bugnende Kornmarker, de gyldne Vinbjerge, Engene, hvor Køerne gik i Græs til op paa Bugen, alt forsvandt i den altopslugende Afgrund, og der var endvidere et Vandfald, et Kridtbrud og tre Møller, som forsvandt samme Steds. Nana fo'r henover alt dette som en fjendtlig Røverbande, som en Græshoppesværm, der hærger en Landstrækning i Bund og Grund. Hun afsved Jorden, hvor hun satte sin lille Fod. Hun fortærede hans Arv, Gaard efter Gaard, Eng efter Eng, uden at lægge Mærke dertil, med samme skikkelige Mine, hvormed hun efter Maaltiderne gnaskede en Pose brændte Mandler.

Men en Aften var der kun en Skov igen ; den slugte hun med en foragtelig Mine, thi den var næppe værd at lukke Munden op for. La Faloise slog en idiotisk Latter op og sugede paa sin Stokkeknap. Gælden voksede ham over Hovedet, han ejede ikke en Gang Hundrede Franks om Aaret, han forudsaa Nødvendigheden af at vende til-

bage til Provinserne og slaa sig ned hos en forrykt Onkel, men det gjorde intet, han var nu anerkendt i Paris, to Gange havde hans Navn staaet trykt i *Figaro*, og med sin magre Hals, der tog sig dobbelt magèr ud mellem hans høje Flips nedbøjede Knæk, med sin slatne Figur i en altfor kort Frakke drev han slingrende henad Gaden, han talte skrigende som en Papegøje og gav sig Mine af at være træt som en Trædukke, der aldrig har kendt til Bevægelse. Nana, som han ophidsede, slog ham tilsidst.

Imidlertid var Fauchery vendt tilbage, ledet hid af sin Fætter. Denne ulykkelige Fauchery havde paa denne Tid en Art Husholdning. Efter at have brudt med Grevinden, faldt han i Hænderne paa Rose, der drog Nytte af ham som af en rigtig Ægtemand. Mignon blev ganske simpelt Fruens Hushovmester. Da han var indsat som Herre i Huset, løj han for Rose, og iagttog alle mulige Forsigtighedsregler, naar han bedrog hende, fuld af Samvittighedsskrupler som en god Ægtemand, der ønsker at forbedre sit Levned. Det blev Nanas Triumf at faa ham og at fortære for Øjnene af ham den Avis, han havde grundet ved Hjælp af en Vens Penge ; hun skiltede ikke med ham, tværtimod yndede hun at behandle ham som en Herre, der maa skjules, og naar hun talte om Rose, kaldte hun hende „denne stakkels Rose“. Avisen gav hende Penge til Blomster i to Maaneder, hun havde Abonnenterne i Provinserne, hun tog Alt, lige fra Føljetonen til Teaternyhederne ; efterat hun saa havde taget Vejret fra Redaktionen, splittet Bestyrelsen, tilfredsstillede hun et stort Lune : hun indrettede en Vinterhave i sit Hus. For Resten var det Hele ganske simpelt et Lune af hende. Naar Mignon, der var lykkelig ved denne Historie, kom ilende for at se, om han ikke kunde træffe hende om Halsen paa Fauchery, spurgte hun, om han vilde gøre Nar af hende : skulde hun have noget at gøre med saadan en Fyr, der ikke ejede en Skilling, men levede af de Avisartikler og de Stykker, han skrev, ikke for Alt i Verden. En saadan Dumhed passede sig for en talentfuld Dame som den stakkels Rose. Og af Frygt for et eller andet Forræderi fra Mignons Side, der var i Stand til at angive dem til sin Kone, afskedigede hun Fauchery.

Hun havde skænket ham en behagelig Erindring, de

havde moret sig rigtig godt over denne Idiot til la Faloise. Maaske vilde de aldrig have næret Tanken om at genses, hvis Fornøjelsen ved at drille en saadan Kretiner ikke havde opmuntret dem. Det forekom dem grinagtigt: de omfavnedes og kyssedes lige for Næsen af ham, de sendte ham afsted til den anden Ende af Paris for at være alene, naar han saa kom tilbage, drillede de ham med alle Haande Hentydninger, som han ikke kunde forstaa. En Dag væddede Nana, ægget af Fauchery, paa, at hun kunde give la Faloise et Ørefigen; samme Aften gav hun ham et Ørefigen og blev derefter ved at slaa løs paa ham, hun fandt det grinagtigt og var lykkelig ved at vise, hvor fejge Mandfolkene var. Hun befalede ham at komme frem for at faa sin Lussing; disse Lussinger gjorde for Resten hendes Hænder røde, da hun endnu ikke var vant til at uddele dem. La Faloise var ved at sprække af Latter med Taarer i Øjnene. Denne Fortrolighed henrykkede ham, han fandt den beundringsværdig.

„Véd du hvad," sagde han en Aften meget oplivet, efter at have faaet adskillige Lussinger, „du skulde gifte dig med mig. Hvad? Vi kunde blive et lystigt Par!"

Det var ikke et Ord hen i Vejr og Vind. Han havde nøje planlagt dette Giftermaal, begærlig efter at forbavse Paris, som han var. Nanas Ægtemand! Det var noget! En kæk Forherligelse. Men Nana viste ham af paa det nydeligste.

„Jeg skulde gifte mig med dig! ... Nej, véd du hvad! Hvis jeg havde været plaget af den Tanke, vilde jeg for længe siden have fundet mig en Mand! Og en Mand, der var tyve Gange mere værd end du, min Ven ... Jeg har haft en Bunke Tilbud. Hør nu, nu kan du tælle: Philip, Georg, Foucarmont, Steiner, det var fire, foruden de Andre, som du ikke kender ... Alle har de samme Omkvæd. Jeg kan ikke være lidt venlig, før de straks giver sig til at synge: „Vil du gifte dig med mig? Vil du gifte dig med mig?""

Hun rejste sig op og udbrød med en klædelig Harme:

„Nej, jeg vil ej! Er jeg maaske skabt til den Bestilling? Se en Gang lidt paa mig, jeg vilde ikke længere være Nana, hvis jeg skaffede mig en Mand paa Halsen ... Og for Resten, det er altfor afskyeligt ..."

Hun harkede og spyttede af Væmmelse, som om hun havde set for sine Fødder al Jordens Smuds.

En skønne Aften var la Faloise forsvunden. Otte Dage senere rygtedes det, at han var i Provinserne hos sin Onkel, der lidenskabeligt samlede paa Urter; han klistrede for denne i hans Herbarium og havde Udsigt til at blive gift med en meget styg og meget gudfrygtig Kusine. Nana ofrede ham ingen Taarer, hun sagde ganske ligefremt til Greven:

„Naa, en Medbejler mindre, nu kan du glæde dig. ... Men han tog det fra den alvorlige Side! Han vilde gifte sig med mig."

Da han blegnede, klyngede hun sig leende ind til ham og borede med et Kærtegn sine Grusomheder dybt i Hjertet paa ham.

„Ikke sandt? Det er det, der ærgrer dig! Du kan ikke længere gifte dig med Nana ... Naar de Allesammen overvælder mig med deres Giftermaal, sidder du i din Krog og raser ... Umuligt, du maa vente, til din Kone smækker dig paa Øret ... Aa, dersom din Kone smækkede dig en Ørefigen, saa vilde du komme snart, du vilde kaste dig i Støvet, du vilde med store Fagter tilbyde mig Suk, Taarer og Eder. Hvad? Det vilde være udmærket!"

Hun talte i en blid Tone, hun drillede ham med en Mine af bitter Kælenhed. Meget bevæget rødmede han og overdængede hende med Kys. Hun udbrød:

„Ved den levende Gud! Sig, at jeg har gættet rigtigt! Han har tænkt derpaa, han venter, at hans Kone skal sprække ... Aa nej, det er det Værste, han er endnu større Skælm end de Andre!"

Muffat havde fundet sig i de Andre. Nu satte han sin sidste Ære i at blive „Herren" overfor Tjenerskabets og Husets Slægtninger, Manden, der i Kraft af, at han betalte det Meste, var den anerkendte Elsker. Naar han kom ind i Nanas Soveværelse, nøjedes han med at lukke Vinduerne op et Øjeblik for at fordrive Lugten af de Andre, de Blondes og de Brunettes Uddunstninger, og Cigarrøgen, der stemmede ham for Brystet. Dette Værelse blev en Landevej, der var et bestandigt Ryk-ind, og ikke En standsedes af Blodsporet ved Døren. Zoé havde bevaret en Fordom mod denne Blodplet, en renlig Piges naturlige Modvilje, det plagede hende altid at se den, og hun

kunde alligevel ikke holde sine Øjne fra den ; hun kom aldrig ind til Nana uden at sige :

„Det er løjerligt, at den ikke vil gaa bort ... Her kommer dog Mennesker nok.“

Nana, der havde modtaget de bedste Efterretninger om Georg, der begyndte at komme sig under sin Moders Pleje ude paa Fondettes, gav hende hver Gang det samme Svar :

„For Pokker, giv Tid ... Det slides nok blegt under Fødderne.“

Og virkelig, enhver af disse Herrer, Foucarmont, Steiner, la Faloise og Fauchery havde slæbt en Smule af denne Plet bort paa sine Støvlesaaler. Og Muffat, hvem Blodsporet optog ligesom Zoé, undersøgte det mod sin Vilje nøje for at læse i den stærkere og stærkere Udsletning af den røde Farve Tallet paa de Mænd, der var gaaede over Pletten. Han nærede en hemmelig Frygt for den, han traadte aldrig paa den af en ligefrem Angst for at træde paa noget Levende.

Men saa dér inde i Værelset greb en Svimmelhed ham. Han glemte Alt : den Drift af Mandfolk, der drog dér igennem, den Sorg, der spærrede Døren. Udenfor paa Gaden græd han undertiden af Skamfølelse og Lyst til at gøre Oprør, og saa bandede han paa aldrig mere at vende tilbage til Nana. Men aldrig saasnart var Portieren igen faldet til bag ham, før han atter var i hendes Magt, han følte sig bedøvet af Værelsets Varme, betaget af et vellystigt Ønske om Tilintetgørelse. Han, der var gudfrygtig, vant til at give sig hen til sin Tro i rige Kapeller, genfandt nøjagtigt de Følelser, der overvældede en Troende, naar han knæler ned, ombølget af Orgeltoner og Røgelseduft. Nana herskede over ham med skinsygt Tyranni som en Vredens Gud, slog ham med Rædsel og skænkede ham hidsige Glæder til Gengæld for de skrækkelige Timer, hvor han pintes af Forestillinger om Helvede og de øvrige Straffe. Hans Mands-Begær og hans Sjæls-Attraa blandede sig sammen, syntes at stige til Vejrs fra hans Væsens mørke Dybder ligesom en eneste Udfoldelse af Livets Træ. Han hengav sig til Kærlighedens og Troens Magt, der som en dobbelt Løftestang hæver Verden. Og bestandig til Trods for hans Fornufts Kæmpen-imod slog dette Nanas Værelse ham med Van-

vid, i Febergysninger dukkede han under for Kvindekønnets Almagt, han ligesom forsvandt foran den umaadelige Himmels Ubekendte.

Da Nana mærkede hans store Ydmyghed, behandlede hun ham med triumferende Tyranni. Hun grebes instinktmæssig af et rasende Begær efter at nedværdige ham; det var hende ikke nok at ødelægge Tingene, hun vilde tilsøle dem. Hendes fine Hænder efterlod afskyelige Spor, omformede uvilkaarligt Alt det, de havde slaaet i Stykker. Og han udleverede sig viljeløs til denne Leg, medens en vag Erindring om Helgeners Pinsler foresvævede ham. Naar hun havde ham i sit Soveværelse for lukkede Døre, hengav hun sig til Nydelsen af Mandens Ærereløshed.

Undertiden legede hun Bjørn, krøb rundt paa alle Fire, vendte sig imod ham med en Brummen, som om hun vilde æde ham, ja hun bed ham leende i Læggene. Saa rejste hun sig op og sagde:

„Nu du, lidt hurtigt ... Jeg tør vædde paa, at du ikke kan lege Bjørn saa godt som jeg."

Det var endnu bedre. Han lo, lagde sig paa alle Fire, brummede, bed hende i Læggene, saa lod hun, som hun blev forskrækket og løb sin Vej.

„Vi er tossede, hvad?" sagde hun saa tilsidst. „Du gør dig ikke Begreb om, hvor grim du er, min lille Kat! Naa da, hvis de saá dig i Tuilerierne!"

Men disse Lege dreves snart over alle Grænser. Det var ikke Grusomhed hos hende, thi hun blev ved at være en god Pige, det var som et Pust af Vanvid, der fo'r igennem Værelset og lidt efter lidt voksede sig stort derinde. En Trang til Ukyskhed forvirrede dem og viste dem vilde sanselige Gøglebilleder. De religiøse Anfægtelser fra tidligere Tiders søvnløse Nætter vendte nu tilbage som et Begær efter Dyriskhed, en Trang til at lægge sig paa alle Fire, brumme og bide. Saa en Dag, da han legede Bjørn, puffede hun saa raat til ham, at han faldt over mod et Møbel, og hun brast uvilkaarlig i Latter, da hun saá ham med en Bule i Panden. Derefter behandlede hun ham i Lighed med la Faloise som Dyr, piskede ham og forfulgte ham med Spark.

„Hopla, hopla! ... Nu er du Hest, hopla, elendige Krikke, vil du frem!"

Til andre Tider var han en Hund. Hun kastede sit

vellugtende Lommetørklæde hen i den anden Ende af Værelset og saa maatte han paa alle Fire krybe hen og samle det op med Tænderne.

„Apport, Cæsar! ... Vent, jeg skal lære dig, hvis du ikke skynder dig! ... Meget godt, Cæsar! God Hund!“

Hun blev grebet af et Lune, hun fordrede, at han en Aften skulde komme hen til hende klædt i sin fineste Hofdragt som Kammerherre. Og der blev Latter og Drillerier, da hun havde ham i hans Uniform med Kaarde, trekantet Hat, hvide Knæbukser, rød Klædes Frakke med Guldbroderi og med den symbolske Nøgle til venstre paa Bagen; denne Nøgle morede hende ganske særlig. Henreven af Uærbødighed for hans høje Titler, af Glæde over at nedværdige ham i denne Dragts officielle Pragt, rystede hun ham, stadig leende, kneb ham og langede ham med et: „Naa, komse da lille Kammerherre!“ nogle lange Spark i Enden; og disse Spark tiltænkte hun af et godt Hjerte egentlig det kejserlige Hof i Tuilerierne, der stod paa sin Magts Tinde, frygtet og tiljublet af Alle. Saadanne Tanker nærede hun mod Samfundet! Det var hendes Hævn, et ubevidst nedarvet Slægtshad. Saa, naar Kammerherren var klædt af og Uniformen laa udbredt paa Gulvet, raabte hun, at han skulde springe over den; og han sprang, og hun raabte, at han skulde spytte paa den, og han spyttede, og hun raabte, at han skulde træde paa Guldet, paa Ørnene, paa Ordenerne, og han traadte paa dem. Bums, der var Intet, det Hele styrtede sammen. Hun sønderbrød en Kammerherre, som hun sønderbrød en Flaske eller en Bonbon-Æske.

Guldsmedene havde imidlertid ikke holdt Ord, de afleverede ikke Sengen før henimod Midten af Januar. Muffat opholdt sig netop da i Normandiet, hvor han var taget hen for at sælge et sidste Stykke Jord; Nana havde forlangt tre Tusind Franks straks. Han skulde ikke komme tilbage før iovermorgen, men, da Sagen var afgjort, skyndte han sig hjem og endog uden at lægge Vejen over Miromesnil-Gade begav han sig til Villiers-Allé. Klokken slog ti. Da han havde en Nøgle til den lille Port i Cardinet-Gade, gik han uhindret op. Ovenpaa i Dagligstuen traf han Zoé, der støvede Broncesagerne af; hun blev aldeles rædselsslagen ved at se ham, og uden at vide, hvorledes hun skulde kunne standse ham, gav

hun sig til at fortælle ham med mange Omsvøb, at Hr. Venot med forstyrrede Miner lige siden den foregaaende Dag havde søgt efter ham, at han allerede havde været dér to Gange i Dag for at bede dem endelig sende Herren hjem til sig selv, hvis Herren skulde komme først til Frøknen. Muffat hørte efter, men forstod ikke et Ord af den Historie, og da han bemærkede hendes Forvirring, blev han pludselig greben af en saa rasende Skinsyge, som han ikke havde troet sig i Stand til at føle længere, han skyndte sig henimod Døren til Soveværelset, hvor han hørte Latter. Han aabnede Døren, og Zoé gik bort med en Skuldertrækning : saa meget des værre ! Naar Frøknen var saa gal, maatte hun selv se, hvorledes hun kunde rede sig ud af det.

Paa Dørtærsklen udstødte Muffat et Skrig ved det han saá for sig :

„Aa Gud, aa Gud !“

Værelset straalede i hele sin nye kongelige Overdaadighed. Det var betrukket med rosenrødt Fløjl i den kødfarvede Tone, som Himlen antager paa smukke Aftener, naar Venus tændes i Horisonten paa den svindende Dags blaa Baggrund, hist og her glimtede Sølvdupper frem som Stjerner, medens Guldsnorene, der hang ned i Hjørnerne, Guldkniplingerne, der indrammede Panelerne, tog sig ud som lette Flammer. Lige for stod Guld- og Sølv-Sengen, der med sine kunstfærdige Ciceleringer straalede i ny Glans, den var en Trone, bred nok til, at Nana dér kunde strække sine Lemmer i deres kongelige Nøgenhed, et Alter i rig byzantisk Stil, værdig hendes Køns Almagt, og hvor hun netop i dette Øjeblik stillede denne til Skue utilsløret som et frygtindgydende Afgudsbillede i dets religiøse Skamløshed. Og ved Siden af hende i Genskinnet af hendes snehvide Barm væltede sig midt i hendes guddommelige Triumf en skammelig, affældig, paa samme Tid komisk og ynkelig Ruin af et Mandfolk : Marki de Chouard i bar Skjorte !

Greven havde knyttet sine Hænder, en stærk Kuldegysning rystede ham, og han gentog :

„Aa Gud, aa Gud !“

Det var for Marki de Chouard, Skibets Guldroser blomstrede, det var for ham, at Amorinerne med skalkagtige Elskovssmil bøjede sig frem, og ved hans Fødder

afdækkede Faunen for ham den sovende Nymfe, der var træt af Vellyst, denne Statue af Natten, der gengav Nana i hele hendes berømmelige Nøgenhed lige til de altfor kraftige Ben, som gjorde det kendelig for Alle, hvem der havde staaet Model. Da Markien saá Døren gaa op, havde han rejst sig op, grebet af en ødelagt Oldings Forfærdelse; denne sidste Elskovsnat havde slaaet ham med Idioti, han var bleven som Barn paany, og han kunde ikke finde Ord, halvvejs lamslaaet stammede og hakkede han i det; han var bleven siddende lige paa Springet til at flygte med det ene Ben stukket udenfor Sengetæpperne, et elendigt, sorteblaat Ben, bedækket med graa Haar. Nana kunde til Trods for sin Fortrædelighed ikke lade være at le.

„Læg dig dog, put dig ned i Sengen," sagde hun og begravede ham under Tæppet.

Saa sprang hun ud af Sengen for at lukke Døren. Muffat kom ogsaa altid til Ulejlighed. Hvorfor var han ogsaa rejst til Normandiet efter Penge? Den gamle Marki havde bragt hende sine fire Tusind Franks, og hun havde givet efter. Nana raabte ud til Muffat:

„Det er ogsaa din egen Skyld! Det er ogsaa en Maade at komme ind paa! Naa, Lykke paa Rejsen!"

Muffat blev staaende fastnaglet foran denne lukkede Dør, lamslaaet af det, han lige havde set. Hans Feber tog til, den steg fra Benene op til Brystet og Hjernen. Som et Træ, der rystes af Stormen, vaklede han, faldt paa sine Knæ, knugede sine Hænder i Fortvivlelse og sagde:

„Det er for meget! Aa Gud i Himlen, det er for meget!"

Han havde hidtil fundet sig i Alt, men nu kunde han ikke mere, han følte, at hans Kræfter var til Ende, at han var i det Mørke, hvor Manden med samt sin Fornuft styrter til Jorden. I et overordentligt Følelsesudbrud anraabte han Gud:

„Aa nej, jeg kan ikke! ... Aa, kom til mig, Herre Gud, hjælp mig, lad mig hellere dø! ... Aa nej, ikke dette Menneske! Det er forbi, tag mig, aa Gud, tag mig bort, at jeg ikke skal se mere, at jeg ikke skal høre mere ... Aa Gud, jeg tilhører dig! Vor Fader, du, som er i Himlen ...!"

Og han blev ved, flammende af Tro, og en brændende

Bøn steg fra hans Læber. Pludselig var der En, der lagde en Haand paa hans Skulder; han hævede Øjnene, det var Hr. Venot, der var overrasket ved at finde ham liggende i Bøn foran denne lukkede Dør. Det forekom Greven, at Gud havde bønhørt ham, og han kastede sig om Halsen paa den lille, gamle Mand. Nu endelig kunde han græde, og hulkende gentog han atter og atter:

„Min Broder ... min Broder ...“

Hele hans lidende Væsen fik Luft i dette Skrig; hans Taarer faldt paa Ansigtet af Hr. Venot, han kyssede ham, alt medens han fremstammede:

„Aa, min Broder, hvor jeg lider! ... De alene staar mig bi, min Broder ... Før mig for bestandig bort, aa, vær barmhjertig og før mig bort ...“

Hr. Venot trykkede ham til sit Bryst, kaldte ham ogsaa Broder, men han havde et nyt Slag at tilføje ham: Grevinde Sabine var i et Anfald af Vanvid flygtet sammen med en Afdelingschef i en stor Modeforretning, og siden igaar, da han havde søgt Muffat for at meddele ham dette, talte hele Paris om denne græsselige Skandale. Da han saá ham under Indflydelse af denne stærke religiøse Ophidselse, mente han, at Øjeblikket var gunstigt og fortalte ham straks dette Eventyr, denne ligefrem tragiske Slutning, der kastede sin Skygge over hans Hus. Greven følte ingen Bevægelse herved; hans Kone var rejst sin Vej, det brød han sig ikke om, det kunde man senere tage sig af. Men greben af Angst stirrede han rædselsslagen paa Døren, Væggene og Loftet og havde stadig kun denne Bøn:

„Tag mig bort ... Jeg kan ikke mere, før mig bort!“

Og Hr. Venot førte ham bort som et Barn, fra nu af tilhørte Greven ham helt og holdent. Muffat faldt tilbage til sine strenge Bodsøvelser; hans Liv var ødelagt: han havde indgivet sin Afskedsbegæring som Kammerherre, da man i Tuilerierne var moralsk oprørt. Hans Datter Estella anlagde Sag imod ham i Anledning af en Sum paa tresindstyve Tusind Franks, Arven efter en Tante, som hun skulde have hævet ved sit Giftermaal. Ødelagt levede han i trange Kaar af sin store Formues Rester og lod sig lidt efter lidt forarme af Grevinden, der fortærede de Levninger, Nana havde foragtet. Sabine, ødelagt ved Fællesskabet med dette Fruentimmer, voldte

Hjemmets endelige Sammenbrud. Efter flere Eventyr var hun vendt tilbage, og med kristelig Overbærelse havde han taget imod hende; hun fulgte ham som hans levende Skændsel, men han, der blev mere og mere ligegyldig, led ikke under disse Forhold. Inde i Kirkerne, med Knæerne paa de iskolde Stenfliser, genfandt han sine Nydelser fra fordums Dage, sine Musklers Krampetrækninger og sin Forstands behagelige Rystelser i en lignende Tilfredsstillelse af sit Væsens mørke Behov.

Den Aften, som Bruddet mellem Nana og Muffat havde fundet Sted om Dagen, indfandt Mignon sig i Villiers-Allé. Han havde vænnet sig til Fauchery, han havde tilsidst fundet Tusinde Fordele ved at have en trofast Elsker boende som Ægtemand hos sin Kone. Fauchery besørgede Husets Smaaærinder, Mignon stolede paa ham som paa et vaagent Tilsyn, han afholdt Husets daglige Udgifter af de Penge, hans dramatiske Arbejder indbragte ham, og paa den anden Side viste han sig medgørlig uden latterlig Skinsyge, saá ogsaa igennem Fingre med de Lejligheder, hvor han fandt Mignon selv hos Rose. De to Mænd forstod hinanden bedre og bedre, de følte sig lykkelige ved deres frugtbringende Forening i en Husholdning, hvor de ikke var hinanden til Ulejlighed. Alt var ordnet, det gik meget godt, og de kappedes om at arbejde paa det fælles Velvære.

Det var netop efter Faucherys Raad, at Mignon var gaaet hen i Villiers-Allé for at se, om han ikke kunde berøve Nana hendes Kammerpige, hvis mageløse Forstand Journalisten havde prist; Rose var fortvivlet, hun havde i den sidste Maaned haft den ene uøvede Pige efter den anden, der havde beredt hende en vedvarende Række Ubehageligheder. Da Zoé lukkede Mignon op, puffede han hende straks ind i Spisestuen. Ved det første Ord fra hans Læber smilede hun: det var umuligt, hun forlod nok Frøknen, men det var for at nedsætte sig for egen Regning, og med en Mine af tilbagetrængt Forfængelighed tilføjede hun, at hun hver Dag modtog Tilbud, disse Damer stredes om hende, Frøken Blanka havde gjort hende et ganske glimrende Tilbud for at faa hende igen. Zoé vilde overtage Tricons Forretning, en gammel Tanke, hun længe var gaaet frugtsommelig med; hun var fuld af store Planer, hun drømte om at udvide Forretningen, om

at leje et helt Hus og i det at forene alle Behageligheder ; det var netop med denne Tanke for Øje, at hun havde forsøgt at hverve Satin, det lille Fæ, der var død paa Hospitalet, i den Grad havde hun ødelagt sig selv.

Da Mignon vedblev at forestille hende de Farer, der altid var forbundne med Forretninger, indskrænkede Zoé, som ikke nøjere havde udviklet sin Forretnings Art, sig til med et forbeholdent Smil at sige, som om det var en Sukkervarefabrik hun havde overtaget :

„Aa, Luksusforretninger gaar altid ... Ser De, nu har jeg været længe nok hos Andre, nu er det mit Ønske, at de Andre kommer til mig."

Et grusomt Smil krusede hendes Læber : hun skulde se for Fødderne af sig disse Damer, hvis Servante hun i femten Aar havde slaaet ud.

Mignon ønskede at blive meldt, og Zoé forlod ham lidt efter at have sagt, at Frøknen havde tilbragt en meget slet Dag. Han havde kun været dér en eneste Gang, han kendte ikke Huset. Spisestuen med sine Gobeliner, sit Anretterbord og sit Sølvservice forbavsede ham. Han aabnede fortroligt Dørene, undersøgte Salen, Vinterhaven, vendte saa tilbage til Forstuen, og denne knusende Luksus, han mødte, de forgyldte Møbler, Silken og Fløjlet fyldte ham lidt efter lidt med en Beundring, der fik hans Hjerte til at banke. Da Zoé kom ned igen, tilbød hun at vise ham de andre Værelser, Paaklædningsværelset, Sovekamret. I det sidste bankede Mignons Hjerte voldsomt, han var opløftet, fældede endog Taarer af Begejstring. Denne Forherligelse af Nana forbløffede ham, og han forstod sig dog derpaa. Midt i Husets Sammenbrud, under Strandingen, under Tjenernes ødelæggende Galop, var der en Ophobning af Rigdomme, der kunde stoppe Hullerne og endog bære ud over Ødelæggelsen.

Og med dette overlegne Monument for Øje kom Mignon i Tanker om andre store Værker. Nær ved Marseille var der bleven vist ham en Aqvædukt, hvis Stenbuer, der rakte over en Afgrund, var et kyklopisk Værk, som havde kostet Millioner og ti Aars Anstrengelser. Ved Cherbourg havde han set den nye Havn, en umaadelig Tømmerplads, med Hundreder af Mennesker, der svedte i Solen, med Maskiner, der fyldte Havet med Klippeblokke og byggede en Mur af dem. Men alt dette syntes ham smaat. Nana be-

gejstrede ham mere. Hun havde ganske alene, uden Arbejdere, uden Maskiner, opfundne af Ingeniører, ved Hjælp af en Smule af sin sarte Nøgenhed, dette vanærende og dog saa mægtige Intet, hvis Styrke bragte Verden i Bevægelse, rystet Paris og opbygget denne Lykke, der hvilede paa Lig.

„Aa, Gud Fader bevar's! Sikken et Vidunder!“ faldt der Mignon ud af Munden i hans Henrykkelse, med et Omslag til pludselig Taknemmelighed.

Nana havde lidt efter lidt hengivet sig til en stor Sørgmodighed. Først havde Markiens og Grevens Møde rystet hende med en nervøs Feber, dernæst havde Tanken om denne gamle Mand, der halvdød tog bort i en Droske, og om hendes stakkels Muffat, som hun ikke skulde se mere efter at have gjort ham saa vred, lagt Grunden til en begyndende følsom Tungsindighed. Fremdeles havde det gjort hende ondt at høre, at Satin, der havde været forsvundet i fjorten Dage, laa for Døden paa Lariboisiére-Hospitalet, hvor Fru Robert havde indlagt hende i en elendig Forfatning. Og da hun saa var ved at gøre sig i Stand til at gaa hen og se endnu en Gang til dette stakkels Væsen, kom Zoé ganske roligt og sagde sin Plads op med otte Dages Varsel. Hun blev fortvivlet, det forekom hende, at hun mistede en af sin Familie. Aa Gud, hvad skulde hun gøre ganske alene? Hun bønfaldt Zoé om at blive, og denne, der følte sig meget smigret ved Frøknens Fortvivlelse, omfavnede tilsidst Nana for at vise, at hun ikke tog bort i Vrede, men hun maatte bringe Hjertet til Tavshed, da der her var Tale om Forretninger.

Denne Dag var en sand Ulykkesdag. Nana følte sig saa utilpas, at hun opgav at gaa ud og slæbte sig op i den lille Dagligstue, da Labordette kom for at tale med hende om et Lejlighedskøb af nogle udmærkede Kniplinger; ganske i Forbigaaende mellem to Sætninger, lod han hende vide, at Georg var død. Hun blev som Is og skreg:

„Zizi! Død!“

Og hendes Blik søgte uvilkaarligt den røde Plet paa Tæppet, men den var langt om længe gaaet bort, slidt af under de Besøgendes Fødder. Labordette meddelte hende imidlertid de nærmere Omstændigheder ved Georgs Død,

man vidste for Resten ikke rigtig Besked, nogle talte om et Saar, der var sprunget op igen, andre om at han havde taget sig selv af Dage ved at drukne sig i et af Bassinerne paa Fondettes.

Nana gentog :

„Død ! Død !“

Lige fra om Morgenen havde det stemmet for Brystet af hende, nu brød hun ud i Hulken, og det lindrede hendes Smerte. Det var en uendelig Sørgmodighed, noget Dybt og Umaadeligt, som hun følte vokse. Labordette vilde trøste hende med Hensyn til Georg, men hun bragte ham til Tavshed med en Haandbevægelse og fremhulkede :

„Det er ikke alene ham, det er Alt, det er alt det Andet ... Jeg er ulykkelig ... Aa, jeg véd godt, at det stadig vil hedde, at jeg er et skidt Fruentimmer ... Denne Moder, der sørger derude, og denne stakkels Mand, der i Morges græd udenfor min Dør, og alle de Andre, der er ødelagte, fordi de har fortæret deres Skillinger i Selskab med mig ... Saadan er det, slaa løs paa Nana, slaa løs paa Dyret. Aa, jeg har en bred Ryg, jeg hører dem ligesaa tydeligt, som var jeg tilstede : „Dette gemene Fruentimmer, der staar i Forhold til Alverden, der udpiner Nogle, der driver Andre til Selvmord, der styrter en Mængde Mennesker i Ulykke og Nød ...““

Hun maatte stoppe, Taarerne overvældede hende, og hun sank i Smerte ned paa en Sofa, hvor hun begravede Hovedet i en Pude. Ulykkerne, som hun følte omkring sig, den Elendighed, hun havde frembragt, oversvømmede hende med en varm og øm Strøm, og hendes Stemme blev borte som en lille Piges dumpe Klage :

„Aa, jeg har det ondt, aa, jeg har det ondt ... Jeg kan ikke holde det ud, jeg er ved at kvæles ... Det er altfor haardt ikke at blive forstaaet, at se Menneskene rejse sig imod En, fordi de er de stærkeste. Imidlertid, naar man Intet har at bebrejde sig, naar man har en god Samvittighed ... Aa, nej dog, aa nej dog !“

Hun følte sig pludselig grebet af Harme, hun rejste sig, tørrede sine Taarer og gik frem og tilbage i stærk Bevægelse :

„Aa nej ! De kan sige, hvad de vil, det er ikke min Skyld ! Er jeg maaske ond ? Jeg, der giver alt det bort, jeg har, jeg, der ikke kan taale at slaa en Flue ihjel ...

Det er deres Skyld, det er det netop! ... Ingensinde har jeg ønsket at være ubehagelig imod dem, men de hang altid i Skørterne paa mig, og nu sætter de Alle en fortvivlet Mine op ...“

Hun standsede foran Labordette og slog ham paa Skuldrene:

„Naa, du var jo med; sig saa Sandheden ... Var det mig, der tilskyndede dem? Var der ikke altid et Dusin, der sloges om at opfinde den største Galskab. De var mig imod! Jeg holdt igen, jeg var bange ... Stop, blot et eneste Eksempel: de vilde alle gifte sig med mig. En nydelig Plan, ikke? Ja, min Ven, jeg kunde have været Grevinde eller Baronesse mindst tyve Gange, hvis jeg havde slaaet til. Naa, jeg sagde nej, fordi jeg var fornuftig ... Aa, jeg har herved frelst dem fra Elendighed og Forbrydelse! ... De kunde have stjaalet, myrdet baade Fader og Moder. Jeg havde kun behøvet at sige ét Ord, men jeg sagde det ikke ... Nu ser du, hvorledes jeg bliver lønnet ... Det er ligesom med Daguenet, som jeg fik gift; en Stodderprins, som jeg skaffede en Stilling efter at have givet ham frit Ophold i flere Uger. Igaar, da jeg mødte ham, vendte han Hovedet til den anden Side. Naa, for mig gerne, dit Svin! Jeg er ikke saa lumpen som du!“

Hun begyndte igen at gaa op og ned i Stuen og understregede sine Ord med et voldsomt Næveslag paa Stumtjeneren.

„Det er ved den levende Gud ikke retfærdigt. Samfundet er daarligt lavet. Man falder over Kvinderne, naar det er Mændene, der bedriver Tingene ... Hør en Gang, nu kan jeg sige dig det: naar jeg gik med Mandfolk, var det mig ikke nogen Fornøjelse! Paa Æresord: det kedede mig! ... Naa, jeg spørger dig blot, om jeg kan gøre for nogen Ting? ... Ja, netop, de har kedet mig til Døde! Havde jeg ikke mødt de Fyre, min Ven, og havde de ikke gjort mig til det, jeg er, vilde jeg nu i et Kloster have bedt til den gode Gud, thi jeg har altid været meget gudfrygtig ... Naa, pyt, selv om de, naar Alt kommer til Alt, har ladet deres Penge og deres Skind i Stikken, det er deres egen Skyld! Jeg kan ikke gøre derfor!“

„Vist ej!“ sagde Labordette med Overbevisning.

Zoé førte Mignon ind, Nana modtog ham smilende, hun havde ganske rigtig grædt, men nu var det forbi.

Han sagde hende Behageligheder for Husets Indretning, han var endnu varm af Begejstring, men hun lod skimte frem af sine Ord, at hun havde faaet nok af det Hus, nu drømte hun om andre Ting, hun vilde en af Dagene sælge det Hele. Da han som Paaskud for sit Besøg gav sig til at tale om en Forestilling for gamle Bosc, der nu sad lam hen i en Lænestol, blev hun meget rørt og tog to Loger. Da Zoé meldte, at Vognen ventede paa Frøknen, forlangte Nana sin Hat, og medens hun bandt sine Hagebaand, fortalte hun, hvorledes det var gaaet den stakkels Satin, saa sagde hun:

„Jeg kører hen til Hospitalet ... Ingen har holdt saa meget af mig som hun. Aa, man har god Grund til at beskylde Herrerne for at mangle Hjerte! ... Hvem véd, jeg faar hende maaske ikke mere at se. Jeg vil i hvert Tilfælde forlange at se hende. Jeg vil gerne trykke hende til mit Hjerte."

Labordette og Mignon vekslede et Smil; hun var ikke mere bedrøvet, hun smilede ligeledes, thi de to brød hun sig ikke om, de kunde forstaa hende. Og de sad hen i stille andægtig Beundring, medens hun knappede sine Handsker færdige. Hun alene blev staaende oprejst midt i de Rigdomme, der var hobede sammen i hendes Hus, med et Folk af Mandfolk slagne for Fødderne af sig. Ligesom disse Oltids-Uhyrer, hvis Opholdssted var bedækket af Dødningeben, gik hendes Vej over Hjerneskaller, og Ulykker omringede hende: Vandeuvres havde i Vanvid brændt sig op, Foucarmont fo'r igen af Tungsindighed paa det kinesiske Hav, Steiner var af Ulykken blevet forringet til at leve som hæderlig Mand, la Faloise var bleven tilstrækkelig fjollet, Familien Muffats tragiske Undergang og Georgs hvide Lig, ved hvis Side Philip, der Dagen forud var løsladt, vaagede.

Hendes Ødelæggelses- og Døds-Værk var fuldbragt: Fluen, der fløj op fra Forstadens Smuds, der bragte med sig Smittestoffet fra Samfundets Raaddenskab, havde forgiftet alle disse Mandfolk bare ved at sætte sig paa dem. Det var rigtigt, det var retfærdigt: hun havde hævnet sin Verden, Tiggerne og de Forladte. Medens hendes Køn steg i en Straaleglans og skinnede paa Ofrene, der laa udstrakte for hendes Fødder ligesom en opgaaende Sol, der oplyser en Slagmark, bevarede hun, uvidende om sin Ger-

ning og stadig en god Pige, sin udmærkede dyriske Samvittighedsløshed. Hun vedblev at være stor, hun vedblev at være tyk, med et dejligt Helbred og et dejligt Humør. Alt dette var hende ganske ligegyldigt, hendes Hus forekom hende idiotisk, altfor lille, fyldt af Møbler, der var hende til Ulejlighed. Hun drømte ogsaa om noget bedre, og hun kørte ud i stort Toilet for at omfavne Satin en sidste Gang, renlig, kraftig, med et Udseende som en nyslaaet Mønt, der endnu ikke har været mellem Hænderne paa Folk.

XIV.

Pludselig forsvandt Nana ; det var en ny Dukkert, en Flugt, en Dølgen-sig i besynderlige Lande. Førend sin Bortrejse havde hun som en Stormvind fejet Alt bort : Huset, Møblerne, Smykkerne, endogsaa Klæderne og Linnedet. Der blev nævnt Tal, de solgte Genstande skulde have indbragt, mere end seks hundrede Tusinde Franks.

Paris havde set hende i et Feeri *Melusine* paa Gaîté-Teatret, som Bordenave, uden en Skilling i Lommen, havde haft den Frækhed at overtage ; hun genoptraadte her sammen med Prullière og Fontan, det var ganske vist en stum Rolle, hun havde faaet, men den var Stykkets *Clou*, det afgørende for dets Scenelykke : en mægtig, stum Fe, der viste sig i tre plastiske Stillinger. Det gjorde stor Lykke, men da Bordenave, der var en Mester i Reklame, satte Paris i Fyr og Flamme ved vældige Plakater, hed det sig en skønne Dag, at Nana Aftenen i Forvejen skulde være rejst til Kairo. En simpel Uenighed med hendes Direktør, et Ord, der ikke behagede hende, var Grunden hertil i Forbindelse med et Lune hos en Kvinde, der var altfor rig til at lade sig drille. For Resten, det var hendes Yndlingsplan, allerede længe havde hun drømt om at rejse ned til Tyrkerne.

Der gik Maaneder. Man glemte hende. Naar hendes Navn blev nævnt blandt hendes Omgangskres, kom de besynderligste Historier i Omløb, Alle gav de modsigende og forbavsende Meddelelser. Hun havde erobret Vicekongen, hun herskede dybt inde i et Slot over to

hundrede Slaver, hun lod hugge Hovederne af nogle for at faa sig en Smule Latter. Nej, aldeles ikke; hun var bleven ruineret af en stor Neger, en skidt Fyr, der havde efterladt hende uden en Særk paa Kroppen blandt Kairos **værste Pak. Fjorten** Dage senere var der En, der til Alles Forundring svor paa at have mødt hende i Rusland. Det Rygte gik derpaa: hun var en af Storfyrsternes Elskerinde, og de begyndte at tale om hendes Diamanter. Alle Damerne kendte dem snart efter de Beskrivelser, der var i Omløb, uden at Nogen kunde anføre en bestemt Kilde; der var Fingerringe, Ørenringe, Armbaand, et Halsbaand, saa bredt som et Par Fingre, og et Dronninge-Diadem, prydet i Midten med en Brillant, der var saa stor som en Tommelfinger. I disse fjerne Egne antog hun en hemmelighedsfuld Straaleglans som et med Ædelstene prydet Afgudsbillede. Nu talte de om hende i en alvorlig Tone, opfyldte af en drømmende Agtelse for den Lykke, der var vunden hos Barbarerne.

En Juli-Aften henimod Klokken otte fik Lucy, der kørte gennem St. Honorius-Gade, Øje paa Caroline Héquet, som var gaaet ud for at besørge et Ærinde i Nabolaget. Hun kaldte paa hende og spurgte straks:

„Har du spist til Middag? Er du fri? ... Naa, kom saa med mig ... Nana er kommen hjem."

Den Anden steg øjeblikkelig op i Vognen, og Lucy fortsatte:

„Og tænk dig, Kære, hun er maaske død, medens vi sidder her og snakker om hende."

„Død! Hvad er det for et Indfald," raabte Caroline forfærdet. „Hvor da? Og af hvad?"

„Paa Grand Hotel ... Af Børnekopper ... Aa, det er et helt Eventyr!"

Lucy havde sagt til Kusken om at køre til, og nu, medens Hestene travede afsted langs ad Boulevarderne, fortalte hun i afskaarne Sætninger og uden at give sig Tid til at trække Vejret, hvad der var hændet Nana:

„Du kan ikke tænke dig det ... Nana rejste fra Rusland ... jeg véd ikke hvorfor, maaske efter en Strid med sin Storfyrste ... Hun lod sit Tøj blive staaende paa Banegaarden, hun gaar op til sin Tante, du husker hende nok, denne gamle ... Godt, hun styrter sig ned over sin lille Dreng, der havde Børnekopper; Drengen døde den føl-

gende Dag, og Nana kom op at slaas med Tanten om de Penge, hun skulde have sendt, men hvoraf den Anden aldrig har set saa meget som en Skilling ... Det synes, som om Barnet er død deraf ; hvorom Alting er, et Barn, der ligger hen for Lud og koldt Vand ... Nok sagt, Nana skynder sig hen paa et Hotel, møder saa Mignon, netop som hun kommer i Tanker om sit Tøj ... Hun føler sig daarlig, faar Kuldegysninger og Kvalme, Mignon følger hende op paa hendes Værelse og lover at tage sig af hendes Tøj ... Hvad, det er løjerligt, det lyder, som det var lavet ! Men nu kommer det bedste : Rose bliver, da hun faar Besked om Nanas Sygdom, oprørt over at vide hende alene paa et Hotel-Værelse og iler grædende derhen for at pleje hende ... Du mindes nok, hvor de afskyede hinanden, som to rigtige Furier ! Naa, hvad mener du, kære Veninde ? Rose har ladet hende flytte hen paa Grand-Hotel, for at hun i det Mindste kan dø paa et elegant Sted, og hun har allerede tilbragt tre Nætter dér ... Det var Labordette, der fortalte mig det, og saa syntes jeg, at jeg vilde tage hen og se til hende ...“

„Ja, ja,“ afbrød Caroline hende meget ophidset. „Lad os gaa op.“

De naaede Hotellet. Paa Boulevarderne, midt imellem Vognstimlen og Fodgængerne, havde Kusken maattet holde igen paa sine Heste. Det var den Dag, da Rigsdagen havde stemt for Krigen ; en Mængde Mennesker strømmede gennem alle Gaderne, bølgede frem, henad Fortovene, oversvømmede Kørebanen. Bag Magdalene-Kirken var Solen gaaet ned i en blodrød Sky, der kastede et Genskin som af Ildebrand paa Vinduerne rundt omkring. Tusmørket faldt paa, det var en mørk og tungsindig Time, der opslugte Alléer, som allerede laa i Mørke, inden Gaslygterne stak deres livlige Flammer frem. Og blandt denne bølgende Folkemasse voksede den fjerne Summen, og Blikkene lyste i de blege Ansigter, medens et stærkt Pust af Angst og Skræk bemægtigede sig alle Ansigter.

„Dér er Mignon,“ sagde Lucy. „Han maa kunne fortælle os noget Nyt.“

Mignon stod i Grand Hotels rummelige Forhal og betragtede med et nervøst Udtryk Mængden. Ved Lucys første Spørgsmaal fo'r han op og raabte :

„Hvor kan jeg vide noget! I to Dage har jeg ikke kunnet rive Rose løs der oppe fra ... Det er, naar alt kommer til alt, dumt saaledes at sætte sin Hud i Vove! Hun vilde komme til at se net ud, hvis hun blev smittet, med alle de Ar i Ansigtet! Det vilde rigtignok blive en net Historie for os."

Denne Tanke, at Rose kunde miste sin Skønhed, oprørte ham. Han opgav heller end gerne Nana og kunde slet ikke forstaa Fruentimmernes tossede Trang til Opofrelse. Fauchery kom gaaende hen ad Boulevarden, og da han var naaet derhen, spurgte han, der ligeledes var urolig, hvorledes det gik. Han og Mignon, der nu var Dus, puffede til hinanden.

„Det er bestandig det samme, min lille Ven," erklærede Mignon. „Du skulde gaa op, du skulde tvinge hende til at følge dig."

„Ja, du er god nok," sagde Journalisten. „Hvorfor gaar du da ikke selv derop?"

Da Lucy spurgte dem om Værelsets Numer, bad de hende faa Rose til at komme ned; ellers vilde de tilsidst blive vrede. Dog Lucy og Caroline gik ikke lige straks; de havde faaet Øje paa Fontan, der med Hænderne i Lommen kom drivende, medens han meget muntert iagttog Mængden. Da han hørte, at Nana laa syg deroppe, spillede han den Følsomme og sagde:

„Stakkels Pige! ... Jeg vil dog gaa op og trykke hendes Haand ... Hvad fejler hun?"

„Børnekopper," svarede Mignon.

Skuespilleren havde allerede gjort et Skridt hen imod Trappen, men han vendte om og bandede gysende:

„Saa til Helvede!"

Børnekopper, det var ikke Spøg; Fontan havde i fem Aars Alderen været nær ved at faa dem. Mignon fortalte en Historie om en af sine Niècer, der var død af dem. Og Fauchery, han kunde tale med, han havde endnu Mærker af dem, tre Ar ved Næseroden, som han pegede paa; og da Mignon atter puffede til ham under det Paaskud, at man aldrig fik dem to Gange, modsagde han heftigt denne Teori, han anførte flere Tilfælde paa det modsatte og kaldte Lægerne for nogle Bæster. Men Lucy og Caroline afbrød dem overraskede over den voksende Folkehob.

„Se dog, se dog! Sikken en Masse Mennesker!“

Mørket tog til, Gaslygterne i det Fjerne tændtes en efter en. Overalt i Vinduerne saa man Nysgerrige, medens Menneskestrømmen under Træerne fra Minut til Minut bølgede og svulmede højere og højere i en vældig Flod fra Magdalene-Kirken til Bastille-Pladsen. Vognene kørte med Forsigtighed. En Brummen steg op fra denne tætpakkede Masse, der endnu ikke havde fundet Ord for sin indre Stemme, der var kommen dreven af en Trang til at klumpe sig sammen og trampe afsted, ophidset af én og samme Feber. En stærk Bevægelse fik Mængden til at strømme tilbage. Grupperne veg til Side, og midt i Trængslen viste sig en Flok Mænd med Kasketter og hvide Bluser, der i samme faste Takt som den, hvormed Smedene lader Hammeren falde paa Ambolten, atter og atter skreg:

„Til Berlin! Til Berlin! Til Berlin!“

Mængden stirrede paa denne Flok med en mørk Mistillid, dog allerede betaget og grebet af heltemodige Billeder af den Art, et militært Musikkorps vækker.

„Ja, ja, brøl I bare Munden af Led!“ mumlede Mignon hen for sig.

Men Fontan blev stærkt grebet af Øjeblikkets Stemning og talte om at melde sig ved Fanerne. Naar Fjenden stod ved Grænsen, maatte alle Borgerne give Møde for at forsvare Fædrelandet; han satte sig i Stilling som Bonaparte ved Austerlitz.

„Naa, gaar De med op?“ spurgte Lucy ham.

„For at blive smittet!“ sagde han. „Nej, aldrig!“

Paa en Bænk foran Grand Hotel sad en Mand og skjulte sit Ansigt i et Lommetørklæde. Fauchery havde, saasnart han kom til, ved et Øjekast gjort Mignon opmærksom paa ham. Han sad dér bestandig, ja bestandig. Og Journalisten holdt de to Damer tilbage for at vise dem denne Skikkelse. Da han i det samme hævede Hovedet undslap der dem et Udraab, de havde set, hvem det var. Det var Grev Muffat, der løftede sit Blik i Vejret, op til et af Vinduerne.

„De forstaar vel, at han har siddet her siden i Morges,“ sagde Mignon. „Jeg saá ham imorges Klokken seks, og han har ikke rørt sig af Stedet ... Saasnart Labordette havde meddelt ham, hvad der var hændet Nana, kom han

herhen med sit Lommetørklæde for Ansigtet ... Hver halve Time slæber han sig herind for at spørge, om hvorledes den Syge har det, og saa gaar han igen hen og sætter sig ned ... Fanden heller, det er ikke sundt, dette Værelse; hvor meget man saa holder af Folk, har man dog ikke Lyst til at krepere."

Greven syntes ikke at have nogen Bevidsthed om, hvad der foregik rundt omkring ham. Han havde sikkert ingen Anelse om Krigserklæringen, han lagde ikke Mærke til Mængden, han hørte ikke dens Raab.

„Vent lidt!" sagde Fauchery. „Nu kommer han, skal De se."

Greven havde virkelig rejst sig fra Bænken og kom ind i den høje Port; men Portneren, der langt om længe havde set, hvem han var, gav ham ikke Tid til at stille sit Spørgsmaal, men sagde hurtigt:

„Hun er død, Herre, lige i dette Øjeblik!"

Nana død! Det var et Slag for dem alle. Muffat vendte uden et Ord tilbage til Bænken med sit Lommetørklæde for Ansigtet. De andre gav sig til at tale, men deres Ord overdøvedes af en ny Flok, der drog forbi skrigende:

„Til Berlin! Til Berlin! Til Berlin!"

Nana død! Hun havde ganske vist været en smuk Pige! Mignon drog et Lettelsens Suk, endelig maatte Rose da komme ned. Det begyndte at blive koldt. Fontan, der drømte om en tragisk Rolle, slog ud med Armene, trak Mundvigene ned i Smerte og vendte det Hvide ud af Øjnene, medens Fauchery, der til Trods for sin journalistiske Overlegenhed, virkelig var rørt, tyggede nervøs paa sin Cigar. De to Damer vedblev at tale; sidste Gang, Lucy havde set hende, var paa Gaîté, Blanka ligeledes i *Melusine*. Aa, hvilken Virkning det gjorde, da hun viste sig i Baggrunden af Krystal-Hulen! Herrerne huskede hende meget godt. Fontan spillede Fyrst Cocorino. Og da deres Minder først var vakte, dukkede den ene Enkelthed frem efter den anden i det Uendelige. Naa ja, i Krystal-Hulen, dér havde hun rigtignok taget sig udmærket ud med sin rige Naturkraft. Hun sagde ikke et eneste Ord, ja Forfatteren havde endog strøget en Replik, fordi den var hende til Ulejlighed. Nej, det var det største aldeles ikke at have noget at sige, og hun behøvede kun at

vise sig, for at generobre sit Publikum. Saa prægtigt et Legeme vilde man ikke saa let træffe paa igen, saadanne Skuldre, saadanne Ben og saadan en Figur! Det var underligt, at hun var død! Ja, De véd vel, at hun over sit Trikot kun havde et Guldbælte. Omkring hende straalede Hulen i blændende Klarhed, Kaskader af Diamanter udfoldede sig, Baand af hvide Perler slyngede sig gennem Hvælvingens Drypsten, og midt i denne Gennemsigtighed, i dette Kildespring, der belystes af en bred elektrisk Straale, lignede hun med sin blændende Hud og sit skinnende Haar en Sol. Paris vilde bestandig se hende saaledes, straalende midt i Krystallets Glans, svævende i Luften som en god Gud. Nej, det var for idiotisk, at hun skulde dø paa denne Maade! Hun maatte vist se net ud deroppe!

„Og sikke mange Glæder, der er gaaede fløjten!“ sagde Mignon med en sørgmodig Stemme som en Mand, der ikke holder af at se nyttige og gode Sager gaa til Grunde.

Han udfrittede Lucy og Caroline for at faa at vide, om de alligevel gik derop. Ja, vist gik de derop; deres Nysgerrighed var vokset. I det samme kom Blanka til. forpustet og opbragt paa Mængden, der optog Fortovene, og da hun havde hørt Nyheden, begyndte Snakken igen, medens Damerne med højt brusende Skørter gik henimod Trappen.

Mignon raabte efter dem:

„Sig til Rose, at jeg venter paa hende ... men straks!“

„Man er ikke paa det Rene med, om Smittefaren er størst ved Sygdommens Udbrud, eller naar Døden er indtraadt,“ udviklede Fontan for Fauchery. „En af mine Venner, der er Kandidat paa et Hospital, har endog forsikret mig, at Timerne, der følger lige efter Døden, er de allerfarligste ... Der udvikler sig smittebefængte Uddunstninger ... Aa, hvor jeg er ked af, at Døden kom saa hurtigt, jeg vilde gerne have trykket hendes Haand endnu en sidste Gang.“

„Men til hvad Nytte nu?“ sagde Journalisten.

„Ja, til hvad Nytte?“ gentog de to Andre.

Folkesværmen voksede stadig. I Lysskæret fra Butikerne, under de dansende Gasblus, skælnede man den

dobbelte Strøm paa Fortovene. Den febrilske Ophidselse voksede nu gradvis, Spaserende slog Følge med Blusemændene, en vedholdende Trængen frem strøg henad Kørebanen; og atter og atter lød Raabet, der steg op fra Brystet hos Alle, med taktfast Stædighed:

„Til Berlin! Til Berlin! Til Berlin!“

Højt oppe paa fjerde Sal i et Værelse, der kostede tolv Franks om Dagen, laa Nana; Rose havde ønsket et net, men ikke overdaadigt Værelse, thi man har ikke Luksus behov, naar man er syg og lidende. Værelset var betrukket med storblomstret Kreton i Ludvig XIII.s Stil, havde Mahogni-Møbler, som i alle Hotelværelser, og et rødt Gulvtæppe oversaaet med sort Løv. Der herskede en dump Stilhed, der kun afbrødes af en Hvisken, naar der hørtes Stemmer ude paa Gangen.

„Jeg forsikrer dig, vi er gaaede fejl. Tjeneren sagde, vi skulde dreje til højre ... Det er ogsaa en rigtig Kaserne!“

„Vent lidt og lad os se ... Numer 401, Numer 401 ...“

„Hov, her er det ... 405, 403 ... Nu maa vi være der .. Ja, endelig, 401! ... Kom nu! Hys, Hys!“

Stemmerne døde hen. De rømmede sig og stod et Øjeblik stille for at samle sig, saa lukkede de Døren langsomt op, og Lucy fulgt af Caroline og Blanka traadte ind. Men de standsede paa Tærsklen, der var allerede fem Damer i Værelset. Gaga havde slængt sig i Værelsets eneste Lænestol, der var betrukket med rødt Fløjl. Foran Kaminen stod Simonne og Clarisse ret op og ned og talte med Léa de Horn, der sad paa en Stol; ved Sengen til venstre for Døren sad Rose Mignon paa Kanten af Brændekassen og stirrede stift paa det døde Legeme, der laa i Skyggen af Gardinerne. Alle havde de Hat og Handsker paa ligesom Damer paa Besøg, kun Rose havde bare Hænder; hun sad dér, mat og bleg af tre gennemvaagede Nætters Træthed, stum af Rædsel og opfyldt af Sørgmodighed lige overfor dette pludselige Dødsfald. Paa et Hjørne af Kommoden stod en Lampe med Skærm og belyste Gaga med en klar Lysstribe.

„Naa, sikken en Ulykke!“ mumlede Lucy og trykkede Rose i Haanden. „Vi vil gerne sige hende Farvel.“

Og hun drejede Hovedet om for at forsøge at se hende, men Lampen stod altfor langt borte, og hun havde

ikke Mod til at flytte den nærmere. Paa Sengen laa en graa Masse udstrakt, man kunde kun skælne den røde Chignon med en bleg Plet, der maatte være Ansigtet.

Lucy fortsatte :

„Jeg har ikke set hende senere end paa Gaîté, i Bæggrunden af Hulen ...“

Rose, der blev revet ud af sin Sløvhed, smilede og gentog Gang efter Gang :

„Aa, hvor hun er forandret, hvor hun er forandret !“

Derpaa sank hun igen hen i sine stille Betragtninger uden en Bevægelse, uden et Ord. Om et Øjeblik kunde man maaske se hende ; og de tre Damer sluttede sig til de andre foran Kaminilden. Simonne og Clarisse talte sagte om den Dødes Diamanter. Var de virkelig til, disse Diamanter ? Der var ingen, der havde set dem, det var maaske kun løs Snak. Men Léa de Horn kendte En, der vidste Besked med dem, aa, der var nogle ganske vidunderlige Stene ! For Resten, det var ikke alt, hun havde vistnok bragt andre Rigdomme med sig fra Rusland, broderede Tøjer, kostbare Smaating, et Bordservice af Guld, endogsaa Møbler ; ja, min kære Veninde, to og halvtresindstyve Stykker, vældige Kasser, nok til at fylde tre Jernbanevogne. De stod endnu paa Banegaarden. Hvad ? Det kunde man kalde Uheld at dø uden engang at have faaet Tid til at pakke sine Sager ud ; og hun havde saa desuden nogle Skillinger, saadan noget som en Million. Lucy spurgte, hvem der skulde arve hende. Fjerne Slægtninge, maaske Tanten. Et sandt Svineheld for den gamle Kælling. Hun vidste endnu ikke noget ; Patienten havde haardnakket sat sig imod, at hun fik noget at vide, da hun var vred paa hende i Anledning af hendes lille Drengs Død. Nu ynkedes de Allesammen over den Lille, som de huskede fra Væddeløbene : et lille sygt Puds, der havde saadant et gammelt og bedrøvet Udtryk, naar alt kom til alt, et af disse stakkels Skind, der ikke har forlangt at komme til Verden.

„Han er meget lykkeligere, hvor han nu ligger : under Jorden !“ sagde Blanka.

„Aa ja ! hun ogsaa !“ tilføjede Blanka. „Livet er saamænd ikke saa lysteligt.“

Mørke Tanker bemægtigede sig Damerne i den Alvor, der hvilede over dette Værelse. De følte Angst, det var

tosset at staa dér og tale saa længe, men en Trang til at se Nana holdt dem fastnaglede til Tæppet. Der var meget varmt, Lampeglasset aftegnede sig paa Loftet som en Fuldmaane i den klamme Skygge, hvori Stuen laa hen. Under Sengen stod en dyb Tallerken med Karbolsyre og udbredte en flov Lugt. Og fra Tid til anden bevægede Vinden Gardinerne, der hang ned for Vinduet, som stod aabent ud til Boulevarden, hvorfra der steg en dump Brummen op.

„Har hun haft mange Smerter?“ spurgte Lucy, der var hensunken i Betragtning af Uret, som bares af tre nøgne, smilende og dansende Gratier.

Gaga syntes at vaagne op.

„Aa, ja, det er vist ... Jeg var her, da hun opgav Aanden, og jeg svarer Jer for, at det var alt andet end rart ... Hun blev greben af en Feberrystelse ...“

Hun maatte standse sin Tale, thi hun overdøvedes af Raabet:

„Til Berlin! Til Berlin! Til Berlin!“

Lucy, der var ved at kvæles, aabnede Vinduet helt og lænede sig ud: det gjorde godt, en frisk Kølighed slog hende i Møde fra den stjernebesatte Himmel. Ligeoverfor skinnede Vinduerne, og Gasblussenes Genskin dansede i Skiltenes Guldbogstaver. Nedenunder saá man den bølgende Mængde rulle frem som en Bjergbæk ud over Fortove og Kørebane midt i Vognstimlen, midt i de store urolige Skygger, hvori Lygterne og Gasflammerne glimtede som Stjerner. Det saá morsomt ud! Og Flokken, der kom syngende, havde Fakler; et rødt Skær viste sig i Retning af Magdalene-Kirken, gennemskar Hoben med en Ildstribe, bredte sig ud over Horisonten som Genskinnet fra en Ildebrand.

Lucy glemte, hvor hun var, og kaldte højrøstet paa Blanka og Caroline:

„Kom dog ... Her er en meget smuk Udsigt fra dette Vindue!“

De lænede sig ud alle tre, meget optagne af det, de saá. Træerne var dem til Ulejlighed, af og til forsvandt Faklerne under de grønne Blade. De forsøgte at faa Øje paa Herrerne dernede, men en fremspringende Altan skjulte Porten, og de kunde kun hele Tiden skælne Grev

Muffat, der sad sammensunken paa Bænken med Lommetørklædet for Ansigtet.

En Vogn holdt, Lucy saá Maria Blond stige ud, endnu En, der vilde hilse paa Nana. Hun var ikke alene, en tyk Herre steg ud af Vognen bagefter hende.

„Det er den Tyveknægt til Steiner," sagde Caroline. „Hvorledes gaar det til? Der blev sagt, at han var sendt tilbage til Köln! ... Jeg har nok Lyst til at se hans Ansigt, naar han kommer herind."

De vendte sig om, men det varede ti Minuter, før Maria Blond viste sig, da hun to Gange havde taget fejl af Trappen: hun var alene. Og da Lucy forbavset spurgte efter ham, svarede hun:

„Han! Aa, hvor kan De, min kære Veninde, tro, at han gad gaa med op! ... Det er allerede store Sager, at han fulgte mig til Porten ... Der staar næsten et helt Dusin Herrer dernede og damper paa deres Cigarer."

Og sandelig næsten alle Nanas gamle Venner havde givet Møde. De var gaaede ud for at kigge lidt paa Boulevarderne, var saa komne drivende herhen; de kaldte paa hinanden og udtømte sig i Beklagelser over den stakkels Piges Død, saa gav de sig til at tale om Politik og Krig. Bordenave, Daguenet, Labordette, Prullière og endnu flere havde sluttet sig til Gruppen, og alle lyttede de til Fontan, der udviklede sin Felttogsplan, hvorved han vilde kunne erobre Berlin paa fem Dage.

Maria Blond blev blød om Hjertet, da hun stod ved Sengen, og mumlede som de Andre:

„Stakkels lille Kat! ... Sidste Gang, jeg saá dig, var paa Gaîté i Krystalhulen ..."

„Aa, hvor hun har forandret sig, hvor hun har forandret sig," gentog Rose Mignon med sit mørke, nedslaaende Smil.

Der kom endnu to Damer: Tatan Néné og Louise Violaine. De havde styrtet rundt i Grand-Hotel i tyve Minuter, den ene Tjener havde henvist dem til den anden, de var gaaede op og ned ad mere end tredive Trapper, midt i et Mylder af Rejsende, der skyndte sig med at forlade Paris af Skræk for Krigen og Ophidselsen paa Boulevarderne. Saa snart de var komne indenfor Døren, lod de sig falde ned paa et Par Stole, alt for trætte til at bryde sig om den Døde. I det samme lød en Støj fra

Værelset ved Siden af; Kufferter blev slæbte frem, bumsede mod Møblerne, og midt i Larmen hørte man en højrøstet, barbarisk Tale. Det var et ungt østrigsk Ægtepar. Gaga fortalte, at under Nanas Dødskamp havde dette Nabopar moret sig med at løbe efter hinanden, og da der mellem de to Værelser fandtes en ganske almindelig Dør, havde man kunnet høre, hvorledes de lo og kyssedes, naar den ene fangede den anden.

„Naa, nu maa vi gaa," sagde Clarisse, „vi kan ikke genopvække hende fra de Døde ... Kommer du saa, Simonne ?"

De kastede alle et Blik hen paa Sengen uden at røre sig af Stedet. De lavede sig dog til at bryde op, gav deres Kjoler smaa, lette Dask for at rette dem ud. Lucy lænede sig paa ny ganske alene ud af Vinduet. Sørgmodighed sammensnørede lidt efter lidt hendes Strube, det var som om der steg en dyb Tungsindighed op fra denne hylende Folkemængde. Atter drog en Hob med Fakler forbi og strøede Gnister paa sin Vej. I det Fjerne bølgede Blusemændenes Sværme, tabte sig i Mørket som Kvæghjorder, der om Natten drives til Slagtebænken; og denne Himmel, denne forvirrede Mængde, der bares frem af Folkebølgen, udaandede en Rædsel, en dyb Medlidenhed med de kommende Nedsablinger. De bedøvede sig, deres Skrig døde hen i deres febrilske Beruselse efter at drage mod det Ubekendte, der laa dernede bag Horisontens sorte Mur.

„Til Berlin ! Til Berlin ! Til Berlin !"

Lucy vendte sig, og med Ryggen til Vinduet udbrød hun ganske bleg :

„Aa Gud, hvad skal der blive af os ?"

De Andre rystede paa Hovedet, de var alvorlige og stærkt grebne af Begivenhederne.

„Jeg rejser iovermorgen til London," erklærede Caroline Héquet med sin vigtige Mine. „Mama er allerede taget derover for at gøre et Hus i Stand til mig ! ... Jeg vil virkelig ikke udsætte mig for at blive trampet ned her i Paris."

Hendes Moder havde som en betænksom Dame ladet hende anbringe hele sin Formue i Udlandet. Ingen kunde vide, hvorledes en Krig endte. Men Maria Blond blev vred ; hun var Patriot og talte om at følge med Hæren.

„Ja, hvis de vilde give mig Lov, vilde jeg klæde mig i Mandsdragt for at sende disse Svin til Prøjsere nogle Bøsseskud ...“

Blanka de Sivry blev opbragt.

„Sig dog ikke noget ondt om Prøjserne! ... Det er Mandfolk som alle andre, og som ikke er paa Nakken af Fruentimrene saaledes som dine kære Franskmænd ... De har lige fordrevet den lille Prøjser, der boede hos mig, han var meget rig og meget sød, aldeles ude af Stand til at gøre noget Menneske Fortræd. Det er skammeligt, og det ødelægger mig i Bund og Grund ... Og véd du hvad, de skulde ikke drille mig altfor meget, for saa rejser jeg efter ham til Tyskland!“

Medens de skændtes, klagede Gaga sig:

„Det er forbi, jeg har ingen Udvej ... Det er ikke otte Dage siden, at jeg betalte det sidste Afdrag paa mit lille Hus i Juvisy, aah! Gud véd, hvilken Møje, det har kostet! Lili har maattet hjælpe mig ... Og nu er Krigen erklæret, og Prøjserne kommer naturligvis og brænder det Hele af ... Hvorledes skal jeg dog kunne begynde forfra i min Alder?“

„Bah!“ sagde Clarisse, „jeg er lige glad! Jeg finder nok altid noget.“

„Ganske vist,“ tilføjede Simonne. „Det skulde være som Pokker ... Maaske det tværtimod kan blive et Fremskridt ...“

Og smilende tænkte hun Tanken til Ende. Tatan Néné og Louise Violaine var af samme Mening; den første fortalte, at hun altid havde staaet sig godt med de Militære, aa, de brave Fyre, de var rede til at begaa saa mange Galskaber for Damerne, som det skulde være. Men disse Damer var blevne altfor højrøstede, og Rose Mignon, der stadig sad paa Brændekassen foran Sengen, tyssede sagte paa dem. De blev grebne af Øjeblikket og kastede et stjaalent Blik hen til den Døde, som om denne Bøn om Stilhed var udgaaet fra selve Mørket bag Gardinerne; og midt i den trykkende Stilhed, der dalede ned over Værelset, midt i denne Tilintetgørelsens Fred, hvor de fornam Ligets Dødsstivhed, brød Mængdens Skrig ind:

„Til Berlin! Til Berlin! Til Berlin!“

Men snart glemte de igen, hvor de var. Léa de Horn,

der holdt politisk Salon, hvor nogle af Ludvig-Philips tidligere Ministre udgød sig i fine Epigrammer, udbrød med et Skuldertræk :

„Hvilken Fejl, denne Krig ! Hvilken himmelraabende Dumhed !“

Lucy tog straks Kejseren i Forsvar ; hun havde staaet i Forhold til en Prins af det kejserlige Hus, saa det var en Familiesag for hende.

„Lad Dem dog sige, min kære Veninde, vi kunde dog ikke lade os forhaane længere, denne Krig er en Æressag for Frankrig ... Aa, I forstaar vel, at jeg ikke siger dette for Prinsens Skyld. Han var en Gnavser ! Tænk jer, om Aftenen, naar han gik i Seng, gemte han sine Guldpenge i sine Støvler, og naar vi spillede Bezigue, satte han Bønner ud, fordi jeg en Dag havde snuppet Indsatsen væk for Næsen af ham ... Men det hindrer ikke mig i at være retfærdig. Kejseren har Ret.“

Léa rystede paa Hovedet med en overlegen Mine i Bevidstheden om, at hun som Kvinde gentog betydelige Mænds Mening. Og med hævet Stemme sagde hun :

„Det er Enden, der kommer. De er gale i Tuilerierne. Igaar skulde Frankrig, ser I, hellere have jaget dem paa Porten ...“

Alle afbrød hende hæftigt. Hvad vilde hun, dette rasende Kvindemenneske have i Stedet for Kejseren ? Var Folket maaske ikke lykkeligt ? Gik Forretningerne ikke fremad ? Ingensinde havde Paris moret sig saa stærkt !

Gaga fo'r harmfuldt op.

„Ti dog stille ! Det er den rene Idioti, og du forstaar ikke det, du selv siger ! ... Jeg har oplevet Ludvig-Philips Regering, det var en Tid, hvor Slubberter og Gniere førte det store Ord, min kære Veninde. Og saa kom otteogfyrre. Jo, den var net, den Republik ! Uf, væmmelig var den ! Efter Februar-Revolutionen var jeg, der sidder her og taler med Jer, lige ved at krepere at Sult ! Dersom I havde oplevet alt det, vilde I falde paa jeres Knæ for Kejseren, thi han har været en Fader for os, ja netop en Fader ...“

De maatte berolige hende. Hun udbrød i en troende Begejstring :

„Aa, min Herre og Gud, lad Kejseren vinde Sejr ! Bevar Kejserdømmet for os !“

Alle gentog denne Anraabelse. Blanka tilstod, at hun brændte Vokslys for Kejseren. Caroline var rent besat af Kejseren og havde i de sidste to Maaneder hver Dag vandret den Vej, han kom, uden at det var lykkedes hende at tiltrække sig hans Opmærksomhed. De Andre faldt nu ind med rasende Ytringer mod Republikanerne, talte om at sende dem til Grænsen, for at Napoleon III., naar han havde slaaet Fjenden, kunde herske i Ro og Fred, omgivet af almindelig Tilfredshed.

„Denne væmmelige Bismarck, det er da en rigtig Tyveknægt!“ bemærkede Maria Blond.

„Hvad siger du til, at jeg engang har kendt ham!“ udbrød Simonne. „Havde jeg kunnet ane, hvad han vilde blive til, saa havde jeg dryppet et Par Draaber Gift i hans Glas.“

Men Blanka, hvem hendes Prøjsers Fordrivelse laa paa Hjerte, vovede at forsvare Bismarck. Han var maaske slet ikke saa slem, enhver var jo Tyv i sin egen Næring, og hun tilføjede:

„Véd Du, at han tilbeder Kvinderne?“

„Hvad kommer det os ved?“ svarede Clarisse. „Vi har ikke Lyst til at have med ham at gøre, vel?“

„Saadanne Mandfolk er der altid altfor mange af,“ erklærede Louise Violaine alvorligt. „Det er bedre at gaa ledig, end at gøre Forretninger med saadanne Uhyrer.“

Og Samtalen fortsattes. De klædte Bismarck af, alle langede de ham et Spark i deres Iver som gode Bonapartister, og imedens gentog Tatan Néné:

„Bismarck! det er til at blive rasende over at høre om ham! ... Jeg kender ham ikke, denne Bismarck! Man kan jo ikke kende Alverden!“

„Naa, hvorom al Ting er,“ slog Léa de Horn fast, „denne Bismarck vil nok give os en ordentlig Dragt Prygl .....“

Hun fik ikke Lov til at fortsætte, alle de andre Damer styrtede sig over hende. Hvad mente hun? En Dragt Prygl? Nej, det var Bismarck, der skulde drives tilbage med Kolbeslag paa Ryggen. Var hun nu færdig, den Landsforræderske!“

„Hysch!“ henaandede Rose Mignon igen, fornærmet over dette Spektakel.

Ligets Kulde greb dem, de tav alle stille paa én

Gang, forlegne, betagne ved at staa Ansigt til Ansigt med Døden. Nede paa Boulevarden lød Skriget hæst og gennemtrængende :

„Til Berlin ! Til Berlin ! Til Berlin !“

I det Øjeblik, de havde bestemt sig til at gaa, kaldte en Stemme ude paa Gangen :

„Rose ! Rose !“

Forbavset lukkede Gaga Døren op og forsvandt et Øjeblik ; da hun kom igen, sagde hun :

„Det er Fauchery, kære Veninde, som stod der ude, for Enden af Korridoren ... Han vil ikke komme nærmere, han er ude af sig selv, fordi De bliver siddende ved Siden af dette Lig.“

Mignon havde tilsidst faaet Journalisten drevet frem. Lucy, der stadig stod ved Vinduet, lænede sig ud og fik Øje paa Herrerne, der stod paa Fortovet med Ansigtet i Vejret og ivrigt gjorde Tegn til hende. Mignon knyttede i Fortvivlelse Hænderne. Steiner, Fontan, Bordenave og de Andre bredte Armene ud med et uroligt og bebrejdende Udtryk, medens Daguenet for ikke at røbe sine Følelser ganske ligefremt røg sin Cigar med Hænderne paa Ryggen.

„Det er sandt, kære Veninde,“ sagde Lucy og gik bort fra det aabne Vindue, „Jeg har lovet at faa Dem til at gaa ned ... Og de staar Alle og kalder paa os.“

Rose rejste sig møjsommeligt fra Brændekassen og mumlede hen for sig :

„Jeg skal nok gaa ned, jeg skal nok gaa ned ... Hun trænger jo til visse heller ikke mere til mig ... Vi kan jo hente en barmhjertig Søster ...“

Hun vendte sig om for at gaa, men kunde ikke finde sin Hat og sit Sjal. Ganske mekanisk havde hun hældt Vand i Vandfadet, vaskede nu sine Hænder og sit Ansigt, medens hun vedblev at tale :

„Jeg forstaar det ikke ret, men dette har været mig en stor Sorg ... Vi var slet ikke rare mod hinanden. Naa, ser I, jeg bliver ganske tosset, naar jeg tænker derpaa ... Alle mulige Tanker strømmer ind paa mig, jeg føler en Trang til at give mig hen i min Skæbne ... Ja, jeg længes efter frisk Luft.“

Liget begyndte at forpeste Værelset ; en panisk Skræk greb Damerne efter en lang Tids Sorgløshed.

„Lad os skynde os, lad os skynde os, mine smaa Kattekillinger," gentog Gaga. „Her er ikke sundt at være!"

De kastede et Blik hen paa Sengen og gik hurtigt ud af Værelset. Medens Lucy, Blanka og Caroline endnu var der, sendte Rose et Blik rundt i Værelset for at se, om det var i Orden. Hun trak Gardinet for Vinduet, saa faldt det hende ind, at det var ikke passende med denne Lampe, det skulde være Vokslys, og da hun havde faaet tændt et af Lysene i de store Broncestager paa Kaminen, stillede hun det hen paa Natbordet ved Siden af Liget. En klar Lysstribe oplyste pludselig den Dødes Ansigt. Det tog sig rædselsfuldt ud, de gyste Alle og skyndte sig bort.

„Aa, hvor hun er forandret, hvor hun er forandret," mumlede Rose Mignon, der var den sidste.

Saa gik hun og lukkede Døren i Laas. Nana laa alene tilbage med Ansigtet opad i Lysets klare Skin. Det var i fuldstændig Opløsning, bedækket med Materie og Blod, en Skovlfuld raaddent Kød, kastet hen paa en Hovedpude. Bylderne havde angrebet hele Ansigtet, den ene Vable ved Siden af den anden, og hentørrede, sammenfaldne, graaagtige som Gadesnavs lignede de allerede et Lag af Skimmel paa denne uformelige Masse, hvis enkelte Træk man ikke mere kunde skelne. Det venstre Øje var fuldstændig lukket af Bullenskab og Materie, det andet, der stod halvaabent, laa dybt inde i et sort, raaddent Hul. Næsen vædskede stadig. En rødagtig Saarskorpe strakte sig fra den ene Kind, dækkede Munden, der saá ud, som fortrak den sig til et afskyeligt Grin. Og paa dette rædselsfulde og groteske Billede af Tilintetgørelsen havde Haaret, Nanas smukke Haar, bevaret sin Solglans, og bølgede i en gylden Strøm. Venus var ved at gaa i Forraadnelse. Det syntes, som om det Smitstof, hun havde hentet fra Aadslerne i Rendestenen, denne Gift, hun havde indpodet paa et helt Folk, nu havde naaet hendes eget Ansigt og bragt det i Forraadnelse.

Værelset laa øde hen. Et Fortvivlelsens Vindpust steg op fra Boulevarden og bevægede Gardinet:

„Til Berlin! Til Berlin! Til Berlin!"

POLITIKENS BOGSAMLING

Politikens Abonnenter kan købe de Værker, vi under Navn af „Politikens Bogsamling“ har bragt i Trykken, til nedenstaaende Priser. Bøgerne er alle oversatte for Politiken, smukt udstyrede og trykt paa godt Papir. Til Indbindingen er brugt trefarvede komponerede Bind med Guldtryk.

			Indb.
Emile Zola:	Penge (2det Oplag)	0,75	1,60
—	Mesterværket	0.75	1,60
—	Jord	0,75	1,60
—	Nana	0,75	1,60
—	Sandhed (2 Dele, 1108 Sider)	1,00	1,90
Paul Bourget:	Løgn	**Udsolgt**	1,50
—	Kærlighedsbrøde	0,75	1,50
Guy de Maupassant:	Stærk som Døden.	**Udsolgt**	1.50
—	Noveller	0,75	1,50

Ovenstaaende Priser, der er **en Trediedel af den virkelige Bogladepris,** gælder kun for **Politikens Abonnenter.**

Politikens Ekspedition,
Østergade 23,
Telefon 472.

POLITIKEN

Udgaar hver Morgen. **Bedste danske Skribenter.**

3 Kr. Kvartalet, 1 Kr. Maaneden, 25 Øre Ugen (frit tilbragt).
I Provinserne: 3 Kr. 50 Øre Kvartalet (Postpenge iberegnet).

Gratis-Bilag for ny Abonnenter: **Bøger i smuk Udstyrelse** (f. T. Bourget: **Kærlighedsbrøde** og Maupassant: **Noveller**). **Kort** (f. T. over Kjøbenhavn og Østasien), Julenumre m. m.

Se herom Politikens Annoncer.

POLITIKENS EKSTRABLAD

Udgaar hver Søgnedags Eftermiddag Kl. 5.

Frit tilsendt for

10 Øre Ugen,

42 Øre Maaneden, 125 Øre Kvartalet.

I Provinserne 140 Øre Kvartalet (Postpenge iberegnet).

Hver Dag: Sidste Nyheder. Mange Billeder. Underholdende Artikler. To Romaner.

Enestaande i Dagspressen er Ekstrabladets Feuilleton:

EMILE ZOLAS Roman: **KRIGEN**

med originale Illustrationer af de berømte Kunstnere Adolf Wald, Fritz Bergen og Chr. Speyer.

Gratis Bilag. — Se herom Annoncerne i Bladet.

Billigste Dagblad i Danmark.

POLITIKENS BOGSAMLING

De bedste Romanforfatteres Værker for en Tredjedel af Bogladeprisen (se Omslagets 3die Side).

Politikens Trykkeri.

[redacted]

Job Also